คู่มือการปฏิบัติงาน
การสืบเสาะและพินิจผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่
ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56

(ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2550)

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

เอกสารหมายเลข 4/2551

คำนำ

เนื่องจากกรมคุมประพฤติได้จัดพิมพ์และใช้คู่มือการปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจ (ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2544) มานานกว่า 6 ปีแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย ,ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานสืบเสาะและพินิจ, แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานสืบเสาะและพินิจ เช่น การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ , การนำระบบจำแนกมาใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการสืบเสาะและพินิจ เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับจำเลยต่อศาล , การนำวิธีบริหารจัดการกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น กลุ่มสืบเสาะและพินิจ กรมคุมประพฤติจึงปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงไป มีความเป็นมาตรฐานเดียวกันในสำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศ และเพื่อเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานคุมประพฤติ

คู่มือการปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ตอนด้วยกัน คือ ตอนที่ 1 บททั่วไป, ตอนที่ 2 การสั่งสืบเสาะและพินิจของศาล, ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของธุรการคดี, ตอนที่ 4 การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ, ตอนที่ 5 ตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนกและการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจพร้อมความเห็นเสนอต่อศาล และภาคผนวก ซึ่งประกอบด้วยกฎหมาย,ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

กรมคุมประพฤติหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือการปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กรมคุมประพฤติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ตอนที่ 1 บททั่วไป	1
1. ความหมาย	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. หลักการในปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจ	1
4. ขั้นตอนและวิธีการสืบเสาะและพินิจ	5
ตอนที่ 2 การสั่งสืบเสาะและพินิจของศาล	8
1. ประเภทคดีที่ศาลจะสั่งสืบเสาะและพินิจ	8
2. วิธีการสั่งสืบเสาะและพินิจ	10
3. ระยะเวลาที่ศาลสั่งให้ดำเนินการ	10
ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของธุรการคดี	11
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	11
1. การรับคดี	12
2. การจ่ายคดี	13
3. การถ่ายสำเนาเอกสารจากสำนวนศาล	14
4. การพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลย	15
5. การถ่ายภาพจำเลย	17
6. การเก็บตัวอย่างปัสสาวะจำเลย	17
7. การจัดทำหนังสือในการตรวจสอบข้อมูลและประวัติการกระทำความผิดจากพนักงานอัยการ	20
8. การขอตรวจสอบข้อมูลและประวัติจำเลยจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ	20
9. การส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ	21
10. การติดตามคำพิพากษา	21
11 การรายงานสถิติคดีสืบเสาะและพินิจ	22
12 การจัดเก็บสำนวนคดี	22
- การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานในขั้นตอนธุรการคดี	23

เรื่อง	หน้า
ตอนที่ 4 การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ	26
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	26
1. ขั้นตอนทั่วไป	27
1.1 การลงทะเบียนรับคดี	27
1.2 การรวบรวมเอกสารประกอบสำนวน	27
1.3 การวางแผนการสืบเสาะ	30
1.4 การส่งและรับประเด็นการสืบเสาะ	34
2. การสอบปากคำจำเลย	39
2.1 การสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น	40
2.2 การสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม	46
2.3 การสอบปากคำจำเลยร่วมและคู่คดี	47
3. การตรวจสอบประวัติจำเลย	49
3.1 การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย	49
3.1.1 จากสำนวนของศาล	49
3.1.2 จากพนักงานอัยการ	49
3.1.3 จากระบบ CDS	50
3.1.4 จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองกำกับการวิทยาการเขต	51
3.1.5 การตรวจสอบจากหน่วยงานอื่น ๆ	51
3.2 การตรวจสอบประวัติอื่น ๆ	53
4. การตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต	53
4.1 การตรวจสุขภาพร่างกาย	54
4.2 การตรวจภาวะแห่งจิต	55
4.3 การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ	57
5. การสอบปากคำพยาน	60
5.1 ที่มาของพยานบุคคล	60
5.2 การพิจารณาคัดเลือกพยาน	61
5.3 การออกคำสั่งเรียกพยานบุคคล	66
5.4 การเตรียมตัวก่อนสอบปากคำพยาน	67
5.5 เทคนิคการสอบปากคำพยาน	68
5.6 การบันทึกถ้อยคำพยาน	71
5.7 สิทธิของผู้เสียหาย	72
5.8 เงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน	73

เรื่อง	หน้า
6. การตรวจสอบพยานเอกสารและพยานวัตถุ	74
6.1 การตรวจสอบพยานเอกสาร	74
6.2 การตรวจสอบพยานวัตถุ	75
6.3 การออกคำสั่งเรียกพยานเอกสารและพยานวัตถุ	75
7. การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย	76
7.1 การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัย	76
7.2 การออกไปสืบเสาะที่ทำงานของจำเลยหรือการออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ	78
7.3 ระยะเวลาการออกไปสืบเสาะ	79
8. การจัดประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย	79
9. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินจำเลย	83
9.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจำเลย	83
9.2 การประเมินจำเลยเพื่อการจำแนกผู้กระทำผิด	90
10. การทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ	102
10.1 การเขียนรายงานรูปแบบมาตรฐาน	102
10.2 การเขียนรายงานรูปแบบย่อ	111
10.3 การเขียนรายงานรูปแบบอื่น ๆ	112
11. กรณีจำเลยคัดค้านรายงาน	112
11.1 ขั้นตอนทางศาลเมื่อจำเลยคัดค้านรายงาน	113
11.2 แนวทางปฏิบัติของพนักงานคุมประพฤติ	113
11.3 แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ	115
12. การให้การสงเคราะห์ในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ	117
- การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานในขั้นตอนของพนักงานคุมประพฤติ	119
ตอนที่ 5 ตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนกและการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมความเห็นเสนอต่อศาล	121
- วิธีการศึกษาตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนกและการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมความเห็นเสนอต่อศาล	122
กรณีตัวอย่างที่ 1 รูปแบบมาตรฐาน คดีบุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำให้เสียหายไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามกฎหมาย (เสนอคุมความประพฤติ)	124

เรื่อง		หน้า
กรณีตัวอย่างที่ 2	รูปแบบมาตรฐาน คดีมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (เสนอคุมความประพฤติ)	132
กรณีตัวอย่างที่ 3	รูปแบบมาตรฐาน คดีมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เฮโรอีน) ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (เสนอวิธีการคุมความประพฤตินาจะไม่เหมาะสมกับจำเลย)	140
กรณีตัวอย่างที่ 4	รูปแบบมาตรฐาน คดีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายสาหัส (เสนอคุมความประพฤติ)	148
กรณีตัวอย่างที่ 5	รูปแบบมาตรฐาน คดีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชน ทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บสาหัส (เสนอคุมความประพฤติ)	157
กรณีตัวอย่างที่ 6	รูปแบบมาตรฐาน กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (เสนอคุมความประพฤติ)	166
กรณีตัวอย่างที่ 7	รูปแบบมาตรฐาน คดีใช้ให้ผู้อื่นกระทำผิดทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ (เสนอคุมความประพฤติ)	179
กรณีตัวอย่างที่ 8	รูปแบบมาตรฐาน คดีทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส (เสนอวิธีการคุมความประพฤติ น่าจะไม่เหมาะสมกับจำเลย)	190
กรณีตัวอย่างที่ 9	รูปแบบมาตรฐาน คดีร่วมกันทำร้ายร่างกาย (เสนอคุมความประพฤติ)	198
กรณีตัวอย่างที่ 10	รูปแบบมาตรฐาน คดีต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยใช้กำลังประทุษร้ายและทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงานซึ่งกระทำตามหน้าที่เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส (เสนอวิธีการคุมความประพฤตินาจะไม่เหมาะสมกับจำเลย)	206
กรณีตัวอย่างที่ 11	รูปแบบมาตรฐาน คดีมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองและพกพาติดตัวโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร (เสนอคุมความประพฤติ)	214
กรณีตัวอย่างที่ 12	รูปแบบมาตรฐาน คดีแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ สนับสนุนให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน (เสนอคุมความประพฤติ)	222
กรณีตัวอย่างที่ 13	รูปแบบมาตรฐาน คดีร่วมกันมีไม้ยางหวงห้ามไว้ในครอบครองเกินกว่าปริมาตร 0.20 ลูกบาศก์เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาต (เสนอคุมความประพฤติ)	232
กรณีตัวอย่างที่ 14	รูปแบบย่อ คดีลักทรัพย์ (จำเลยมีประวัติการกระทำความผิดมาก่อน)	240
กรณีตัวอย่างที่ 15	รูปแบบย่อ คดีลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้า (เสนอคุมความประพฤติ)	247
กรณีตัวอย่างที่ 16	รูปแบบย่อ คดีทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (เสนอคุมความประพฤติ)	255

เรื่อง		หน้า
กรณีตัวอย่างที่ 17	รูปแบบย่อ คดีขับรถประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายทรัพย์สินเสียหาย และไม่หยุดให้ความช่วยเหลือหรือแสดงตนแจ้งเหตุต่อเจ้าพนักงานที่อยู่ใกล้เคียงทันที (เสนอคุมความประพฤติ)	263
กรณีตัวอย่างที่ 18	รูปแบบอื่น ๆ คดีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 (จำเลยไม่ให้ความร่วมมือ / เสนอวิธีการคุมความประพฤติน่าจะไม่เหมาะสมกับจำเลย)	271
กรณีตัวอย่างที่ 19	รูปแบบอื่น ๆ คดีทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส (จำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ)	279
กรณีตัวอย่างที่ 20	รูปแบบอื่น ๆ คดีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนผู้อื่น ได้รับอันตรายแก่กายสาหัส (รายงานการสืบเสาะและพินิจเพิ่มเติม)	281
กรณีตัวอย่างที่ 21	รูปแบบอื่น ๆ คดีเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น (ศาลสั่งสืบเสาะเฉพาะประเด็น สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี และประวัติการกระทำความผิด)	283
กรณีตัวอย่างที่ 22	รูปแบบอื่น ๆ คดีมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (ศาลสั่งสืบเสาะเฉพาะประเด็นประวัติการกระทำความผิด)	287
กรณีตัวอย่างที่ 23	รูปแบบอื่น ๆ คดีมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (จำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน)	289
ภาคผนวก		291
	ก. กฎหมาย	291
	- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56-58 และมาตรา 74-75	291
	- พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522	294
	- พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	298
	- พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526	300
	- พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530	302
	- พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี พ.ศ. 2539	304
	- พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 80 พรรษา พ.ศ. 2550	306

เรื่อง **หน้า**

ข. ระเบียบ 308

- ระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2542 308

ค. แนวทางการปฏิบัติ 316

- วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารในสำนวน 316

- คำแนะนำพนักงานคุมประพฤติไปศาล 319

- คดีสืบเสาะและพินิจที่สามารถจะนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ได้ 325

บรรณานุกรม 327

ตอนที่ 1
บททั่วไป

1.ความหมาย

การสืบเสาะและพินิจผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังทางสังคมของจำเลย สภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานีก่อนศาลมีคำพิพากษา โดยมีพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ดำเนินการตามคำสั่งศาลแล้วนำมาวิเคราะห์ประเมินและทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อศาล เพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดีว่าจะใช้มาตรการใดจึงจะเหมาะสมกับจำเลยเป็นรายบุคคล

2. วัตถุประสงค์

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 11 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 วรรคแรก สามารถสรุปวัตถุประสงค์การสืบเสาะและพินิจเป็น 3 ประการ ดังนี้

2.1 เพื่อเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังทางสังคมของจำเลยว่าจะใช้มาตรการใดจึงจะเหมาะสมกับจำเลยเป็นรายบุคคล

2.2 เพื่อกลั่นกรองผู้กระทำความผิดที่เหมาะสมเข้าสู่กระบวนการคุมความประพฤติ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและแนวโน้มในการแก้ไขปรับปรุงตนเองในชุมชนของผู้กระทำความผิดเป็นหลัก

2.3 เพื่อประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชน

3. หลักการในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจ

หลักการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจนั้น อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติงานของกรมคุมประพฤติ และมาตรฐานองค์การสหประชาชาติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งพนักงานคุมประพฤติต้องยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1 การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยเหตุที่ว่าการสืบเสาะและพินิจเป็นกระบวนการในการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยเพื่อวิเคราะห์และประเมินทำเป็นรายงาน

พร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อศาลเพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการพิพากษาให้เหมาะสมกับจำเลยแต่ละบุคคล ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาตามลำดับ ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่าการสืบเสาะและพินิจได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากศาลที่ใช้งานว่า สามารถช่วยให้ศาลได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามความจริง เพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดี ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญเพื่อให้การสืบเสาะและพินิจเป็นที่ยอมรับและเชื่อถืออย่างปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยจากศาลและองค์กรในกระบวนการยุติธรรมอื่นๆ อันได้แก่ ตำรวจ อัยการ และราชทัณฑ์ ตลอดจนจำเลย และผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี อีกทั้งสาธารณชนโดยทั่วไป

3.2 การเก็บรักษาความลับ ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องถือเป็นข้อมูลที่ได้มาและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากลั่นกรองจำเลยและเสนอเป็นรายงานพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะต่อศาลอันเป็นไปตามการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 21 ได้กำหนดบทลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับไว้ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤตินำข้อเท็จจริงอันเป็นความลับที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจึงต้องปกปิดข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจไว้เป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตนเว้นแต่ในกรณีของการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงาน และการศึกษาวิจัยในทางวิชาการเท่านั้น

3.3 การวางตัวเป็นกลาง พนักงานคุมประพฤติเป็นเพียงผู้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจเพื่อค้นหาและตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยแล้ววิเคราะห์และประเมินเพื่อทำเป็นรายงานเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังของจำเลย พร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขหรือฟื้นฟูตนเองของจำเลย ตลอดจนความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติเพื่อเสนอประกอบดุลพินิจในการพิพากษาของศาล ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ค้นหาและตรวจสอบข้อเท็จจริงของจำเลยและจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะต่อศาลด้วยความเป็นกลาง ไม่ใช้อารมณ์ความรู้สึกของตนเป็นเกณฑ์ตัดสิน ปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียงที่เกิดจากความชอบหรือไม่ชอบเป็นการส่วนตัวและไม่ปฏิบัติงานในลักษณะเลือกที่รักมักที่ชังทั้งต่อตัวจำเลย ผู้เสียหายและบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี ทั้งนี้จะต้องเป็นไปโดยยึดหลักเกณฑ์และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยแต่ละรายเป็นสำคัญ มิใช่เป็นการกระทำโดยเห็นแก่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ในกรณีของคดีที่มีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเป็นผู้เสียหายของคดี พนักงานคุมประพฤติจะต้องคำนึงถึงบทบาทของตนในการอำนวยความสะดวกเบื้องต้นเกี่ยวกับการเจรจาตกลงชดใช้ค่าเสียหายโดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกลาง

3.4 การยอมรับในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ แม้ว่าจำเลยจะเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายและอยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล แต่จำเลยก็ยังคงมีสถานภาพเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นปัจเจกบุคคล

ผู้หนึ่งที่มีศักดิ์ศรีและมีสิทธิเสรีภาพภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย ดังนั้นการดำเนินการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ก็จะต้องเป็นไปโดยยอมรับในความเป็นมนุษย์ด้วยการให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของจำเลยนั้น การสอบปากคำและการปฏิบัติใดๆ กับจำเลยจึงต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงหลักการนี้อย่างเคร่งครัด ซึ่งการดำเนินงานด้วยการให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์นี้มิได้จำกัดอยู่เฉพาะการปฏิบัติต่อจำเลยเท่านั้นแต่ครอบคลุมถึงการสอบปากคำ และดำเนินการใดๆ กับผู้เสียหาย พยาน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการสืบเสาะและพินิจด้วย ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวยังจะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางอ้อมต่อการส่งเสริมให้เกิดการให้ความร่วมมือในการสืบเสาะและพินิจจากผู้เสียหาย พยาน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องนั้นด้วยอีกทางหนึ่ง

3.5 การยอมรับในศักยภาพที่จะกลับตนเป็นพลเมืองดีของจำเลย ในการสืบเสาะและพินิจเพื่อกลั่นกรองผู้กระทำความผิดที่เหมาะสมเข้าสู่กระบวนการควบคุมและสอดส่องนั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้การยอมรับในศักยภาพของจำเลยในการปรับปรุงแก้ไขตนเองเพื่อกลับตนเป็นพลเมืองดี โดยคำนึงถึงแนวโน้มในการแก้ไขปรับปรุงตนเองในชุมชนของจำเลยเป็นสำคัญ ทั้งนี้พนักงานคุมประพฤติจะต้องเปิดใจให้กว้างในการยอมรับและให้โอกาสแก่จำเลยด้วยใจเป็นธรรมและปราศจากอคติใดๆ

3.6 การนำเสนอข้อเท็จจริงตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผลและมีหลักฐาน เนื่องจากรายงานการสืบเสาะและพินิจจะมีบทบาทสำคัญในการให้คุณหรือให้โทษต่อการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาและเลือกใช้วิธีการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งกับจำเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในรายงานการสืบเสาะและพินิจนั้น ดังนั้นการนำเสนอข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจในรายงานการสืบเสาะและพินิจ จึงจำเป็นต้องเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผลและมีหลักฐานยืนยันได้ มิใช่เป็นการคาดเดาหรือกะเกณฑ์เอาตามความรู้สึกของพนักงานคุมประพฤติเองซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อจำเลย ต่อพนักงานคุมประพฤติ และต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยส่วนรวม

3.7 การปฏิบัติงานอย่างมีระบบแบบแผน การปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจถือเป็นการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ที่มีระบบระเบียบและขั้นตอนวิธีการเฉพาะ อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาในการปฏิบัติงานแต่ละคดี ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติผู้ปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจจึงต้องคำนึงถึงหลักการในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีการของการสืบเสาะและพินิจอย่างเคร่งครัด ภายใต้การวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.8 การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติอาจจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการอื่นใดกับพยาน/ผู้เสียหายที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ดังนั้น การปฏิบัติงานในขั้นตอนดังกล่าว พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้ความเคารพสิทธิและความเป็นส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชน โดยจะต้องป้องกันผลกระทบในทางเลวร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กหรือเยาวชนจากการที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการสืบเสาะและพินิจ ทั้งนี้เนื่องจากการที่เด็กหรือเยาวชนมีความสามารถน้อยในการปกป้องสิทธิของตนเอง และมีความอ่อนไหวทางด้านจิตใจ/อารมณ์ ดังนั้น การที่เด็กหรือเยาวชนเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการสืบเสาะและพินิจในฐานะเป็นผู้เสียหาย / พยาน อาจทำให้เด็กหรือเยาวชน

เกิดความวิตกกลัวหรือเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากการให้ถ้อยคำที่เป็นผลร้ายต่อจำเลย และได้รับผลกระทบทางจิตใจจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ฉะนั้น การสอบปากคำหรือดำเนินการอื่นใดกับพยาน/ผู้เสียหายที่เป็นเด็กหรือเยาวชน จะต้องดำเนินการโดยปกปิด มิให้มีการเผยแพร่ให้ผู้อื่นล่วงรู้หรือสามารถบ่งชี้ตัวเด็กหรือเยาวชน พนักงานคุมประพฤติควรจะต้องอำนวยความสะดวกให้ความเชื่อมั่นและความอุ่นใจแก่เด็กหรือเยาวชน มิให้เกิดความวิตกกลัวหรือได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือได้รับผลกระทบด้านอารมณ์/จิตใจในเชิงลบ รวมทั้งต้องปกป้องมิให้เด็กหรือเยาวชนเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายด้วย

3.9 การดูแลช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายตามหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ แม้ว่าการสืบเสาะและพินิจจะมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสนอข้อเท็จจริง และความเห็นเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังทางสังคมของจำเลยว่าจะใช้มาตรการใดจึงจะเหมาะสมกับจำเลยเป็นรายบุคคล และกลั่นกรองผู้กระทำผิดที่เหมาะสมเข้าสู่กระบวนการคุมประพฤติ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูฯ แต่กระนั้นในการปฏิบัติงานพนักงานคุมประพฤติจะต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญกับตัวผู้เสียหายในฐานะที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด โดยมิควรมุ่งเฉพาะการแสวงหา และการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยและพฤติการณ์แห่งความผิดเพียงประการเดียว พนักงานคุมประพฤติผู้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจึงต้องปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของการรับฟังผู้เสียหาย และแสวงหา หรือ มีการดูแลช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายตามหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยให้ความสนใจต่อความต้องการจำเป็นของผู้เสียหาย(ซึ่งตกอยู่ในสภาพเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือการกระทำความผิด) ทั้งด้านวัตถุ สิ่งของ การเงิน อารมณ์ความรู้สึกของผู้เสียหาย รวมทั้งสังคมด้วย

ดังนั้น การดำเนินการสืบเสาะและพินิจจึงต้องดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เพื่อให้ฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายได้มีโอกาสพบปะและเจรจาร่วมกันโดยมีเป้าหมายอยู่ที่การแสวงหาข้อตกลงร่วมกันในการเยียวยาและ/หรือชดใช้ค่าเสียหาย และประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยและผู้เสียหายที่สูญเสียไปจากการกระทำผิดของจำเลยให้กลับฟื้นคืนเหมือนเดิม

นอกจากนี้ ผลหรือข้อตกลงจากการประชุมประสานสัมพันธภาพ ตามหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ สามารถถือเป็นปัจจัยสำหรับการวิเคราะห์ตัวผู้กระทำผิดในแง่ความสำนึกผิดบาปต่อผลร้ายซึ่งเกิดจากการที่ตนเป็นต้นเหตุอันจะแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มในการปรับปรุงตนเอง และสามารถเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการแก้ไขฟื้นฟูจำเลยรายนั้นได้อย่างเหมาะสม

จากหลักการข้างต้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า ในการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องปฏิบัติงานภายใต้หลักการต่างๆ อันได้แก่ การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้การสืบเสาะและพินิจเป็นที่ยอมรับเชื่อถือจากศาลและองค์กรที่เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจนั้นต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ยอมรับในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของจำเลยและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้การยอมรับในศักยภาพที่จะกลับตนเป็นพลเมืองดีของจำเลยและนำเสนอข้อเท็จจริงตามความ

เป็นจริงอย่างมีเหตุผลและมีหลักการ ทั้งนี้พนักงานคุมประพฤติจะต้องปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจอย่างมีระบบระเบียบและปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการเฉพาะอย่างเคร่งครัด เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะและพินิจอย่างสมบูรณ์

4. ขั้นตอนและวิธีการสืบเสาะและพินิจ

ขั้นตอนในการสืบเสาะและพินิจจะเริ่มต้นเมื่อศาลได้มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลจะแจ้งคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ โดยเจ้าหน้าที่ธุรการในสำนักงานคุมประพฤติเป็นผู้รับคำสั่งจากศาลแล้วนำไปลงทะเบียนรับคดีไว้เป็นหลักฐาน ต่อจากนั้นผู้อำนวยการสำนักงานหรือผู้ที่รับผิดชอบในการจ่ายคดีจึงมอบหมายให้พนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ดำเนินการตามคำสั่งศาล

ในขั้นตอนและวิธีการสืบเสาะและพินิจ มีลักษณะการปฏิบัติงานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

4.1 การสั่งสืบเสาะและพินิจของศาล

4.2 การปฏิบัติงานของธุรการคดี

4.3 การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ

นอกจากนี้ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว หลักการสืบเสาะและพินิจจำเป็นต้องคำนึงถึงการดูแลช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายตามหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ดังนั้น ในขั้นตอนการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจทั้งในส่วนของธุรการคดี และพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดี จึงต้องมีการประสานงานกับพนักงานคุมประพฤติที่รับผิดชอบในการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์” ซึ่งในรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน จะได้กล่าวต่อไป

แผนภูมิแสดงกระบวนการสืบเสาะและพินิจ

(Pre – sentence Investigation Process)

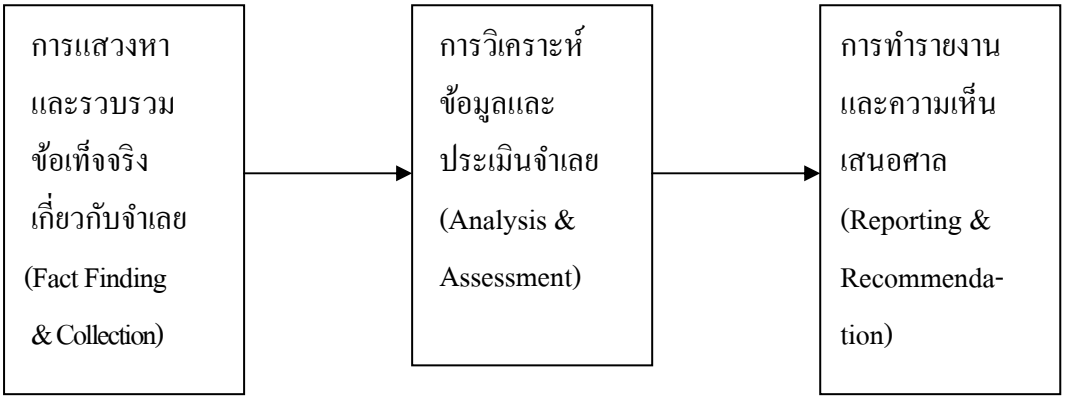

แผนภูมิแสดงขั้นตอนและวิธีการสืบเสาะและพินิจ

(Stages & Procedures of Pre-sentence Investigation)

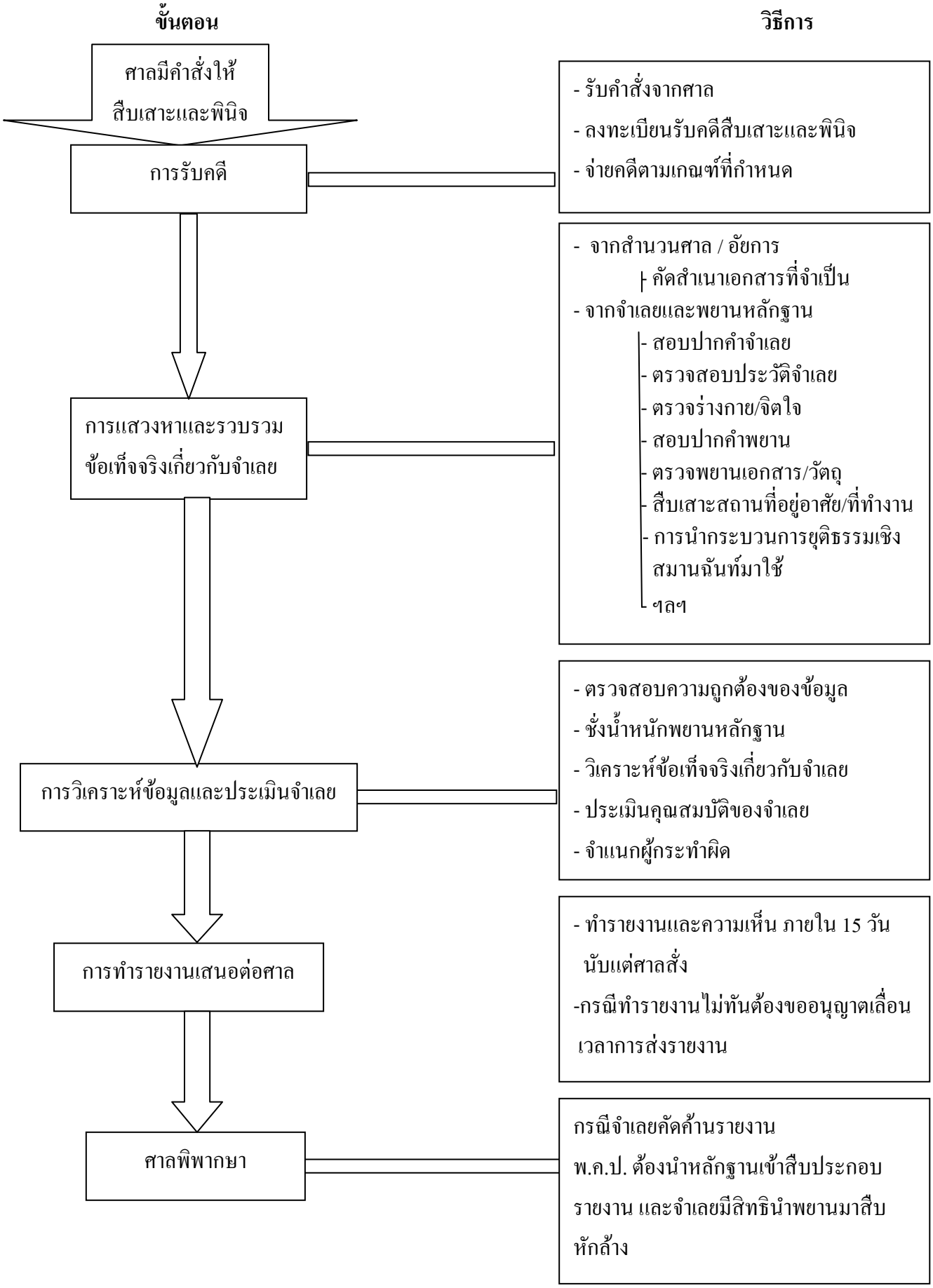

<u>แผนภูมิ</u> แสดงรูปแบบการปฏิบัติงานเชิงคู่ขนานระหว่างการดำเนินงานสืบเสาะและพินิจ กับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

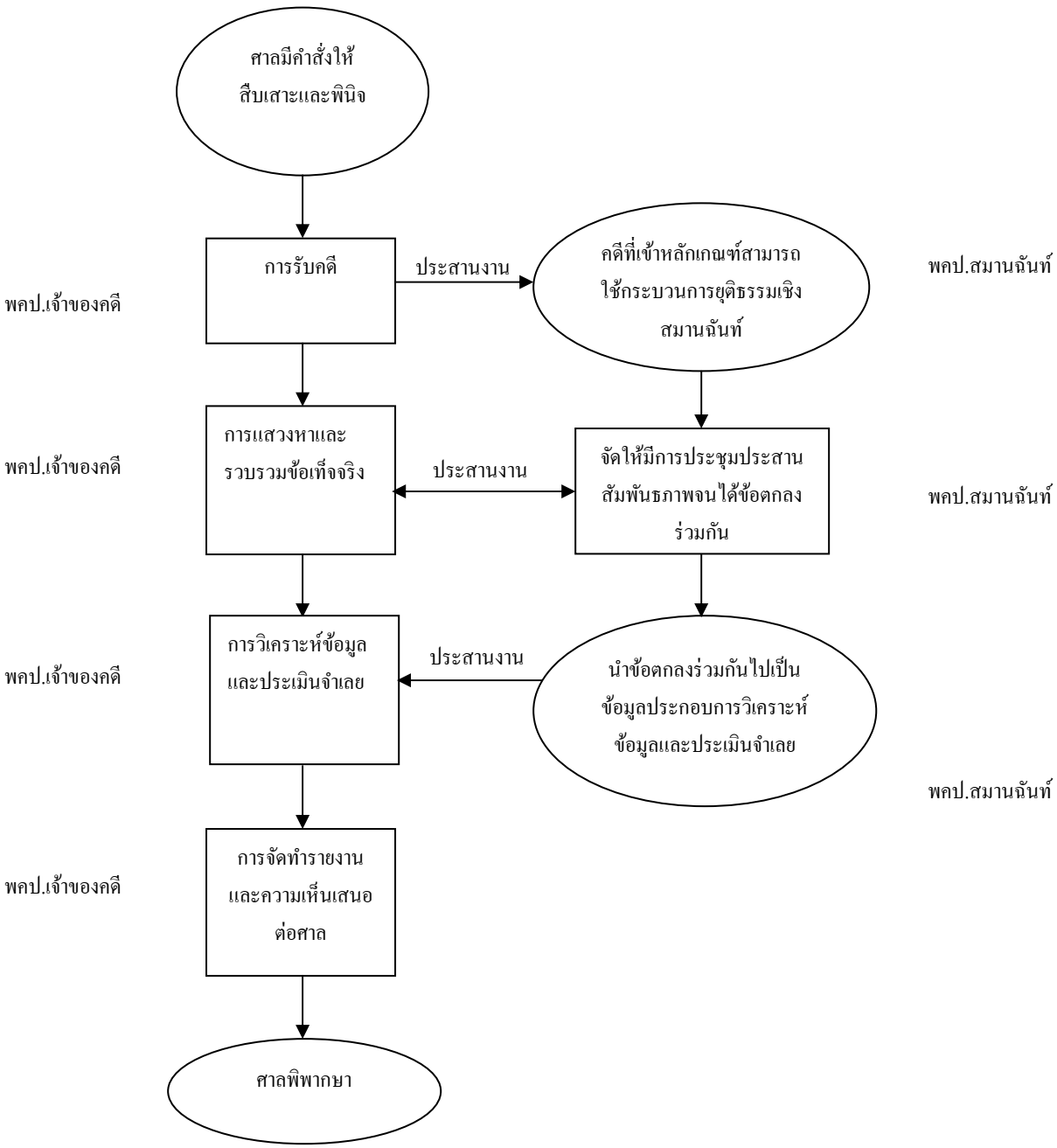

ตอนที่ 2
การสั่งสืบเสาะและพินิจของศาล

เดิมตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 4 ได้ให้คำจำกัดความคำว่า “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาแต่ไม่รวมถึงศาลคดีเด็กและเยาวชน ดังนั้น ศาลที่มีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลย จึงได้แก่ ศาลชั้นต้น (ซึ่งรวมถึงศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และศาลล้มละลาย) ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงศาลคดีเด็กและเยาวชน (ศาลเยาวชนและครอบครัว) แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2550 ได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ซึ่งในมาตรา 3 ของกฎหมายฉบับดังกล่าวบัญญัติไว้ว่า “ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ศาล”ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่ในคดีอาญาที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้น”

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว มีผลให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นอีกศาลหนึ่งที่สามารถสั่งให้พนักงานคุมประพฤติในสังกัดกรมคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจผู้กระทำความผิดในคดีอาญาที่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

การสั่งสืบเสาะและพินิจของศาล ในทางปฏิบัติจะมีดังนี้

1. ประเภทคดีที่ศาลจะสั่งสืบเสาะและพินิจ

ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 11 วรรคแรก ได้บัญญัติไว้ ความว่า

“ในคดีที่ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไม่ว่าเวลาใดก่อนมีคำพิพากษาศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา

อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานี พร้อมทั้งเสนอความเห็นตามมาตรา 6 (3) แล้วรายงานต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาได้"

จะเห็นได้ว่าตามบทบัญญัติดังกล่าว จำกัดอำนาจศาลมิให้สืบเสาะและพินิจเฉพาะคดีที่ปรากฏต่อศาลว่า จำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ซึ่งมิใช่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ นอกนั้นศาลมีอำนาจสั่งให้สืบเสาะและพินิจทุกคดี แต่ก็เป็นดุลพินิจของศาลที่จะสั่งหรือไม่ก็ได้

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 วรรคแรก ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิดหรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้น มีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไป เพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้" จึงเห็นได้ว่าคดีที่ศาลมีอำนาจพิพากษารอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษนั้นต้องเป็นคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือเคยได้รับโทษจำคุกแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 11 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 วรรคแรก ลักษณะคดีโดยทั่วไปที่จะศาลจะสั่งสืบเสาะและพินิจ จึงเป็นดังนี้

1.1 คดีที่ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

1.2คดีที่ศาลเห็นว่าจะลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 3 ปี เพราะหากพนักงานคุมประพฤติได้ทำรายงานสืบเสาะและพินิจพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อศาลว่าจำเลยสมควรจะได้รับโอกาสปรับปรุงแก้ไขตนเองให้เป็นพลเมืองดี และศาลมีความเห็นตามที่พนักงานคุมประพฤติเสนอ ศาลก็จะสามารถพิพากษารอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษได้

1.3 คดีที่จำเลยให้การรับสารภาพแล้ว เนื่องจากการสืบเสาะและพินิจ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังของจำเลย มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด ความหนักเบาของพฤติการณ์แห่งคดี แนวโน้มเกี่ยวกับพฤติกรรมของจำเลย เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและปัจจัยที่จะทำให้จำเลยกระทำความผิด และเพื่อพิจารณาว่าสมควรจะนำวิธีการคุมความประพฤติมาใช้กับจำเลยหรือไม่ และถ้าสมควร จะใช้วิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับจำเลยแต่ละราย การสืบเสาะและพินิจจึงไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพิสูจน์ว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ เพราะหากเป็นกรณี

ที่จำเลยให้การปฏิเสธตามกฎหมายยังถือว่าจำเลยบริสุทธิ์ ถ้ามีการสั่งให้สืบเสาะและพินิจจึงอาจมีผลทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงคดีได้ ดังนั้น โดยทั่วไปศาลจะสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยที่ให้การรับสารภาพว่าได้กระทำความผิดตามฟ้องแล้ว

แต่กระนั้น ไม่มีบทกฎหมายใดที่ห้ามมิให้ศาลสั่งสืบเสาะและพินิจคดีที่จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลย่อมมีอำนาจสั่งได้ แต่โดยปกติศาลจะจำกัดประเด็นการสืบเสาะไว้ในเรื่องที่ศาลต้องการทราบเท่านั้น เช่น ประวัติครอบครัว นิสัยความประพฤติ บ้านและสภาพแวดล้อม หรือเหตุอื่นอันควรปรานี ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ความถูกผิดของจำเลย

2. วิธีการสั่งสืบเสาะและพินิจ

เมื่อศาลเห็นสมควรให้มีการสั่งสืบเสาะและพินิจในคดีใดแล้ว ศาลก็จะมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจในรายงานกระบวนพิจารณา จากนั้นจะมีคำสั่งถึงพนักงานคุมประพฤติ ให้สืบเสาะและพินิจโดยใช้แบบ ค.ป.1 (สำหรับศาลใช้)

ตัวอย่างในการสั่งในรายงานกระบวนพิจารณากรณีจำเลยรับสารภาพ

“นัดสืบพยานโจทก์วันนี้ โจทก์และจำเลยมาศาล จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลได้จดคำให้การจำเลยไว้แล้ว โจทก์และจำเลยแถลงไม่สืบพยาน

คดีเสร็จการพิจารณา พิเคราะห์แล้วเห็นสมควรให้มีการสืบเสาะและพินิจจำเลยก่อนมีคำพิพากษา จึงให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจจำเลย แล้วรายงานให้ศาลทราบภายใน 15 วัน และให้เบิกตัวจำเลยไปพบพนักงานคุมประพฤติที่ห้องควบคุมชั่วคราวของศาลในวันรุ่งขึ้น เวลา 8.30 นาฬิกา (กรณีจำเลยต้องขังระหว่างพิจารณา)หรือให้จำเลยไปพบพนักงานคุมประพฤติ ณ สำนักงานคุมประพฤติ..... ในวันนี้ หรือวันทำการถัดไป เวลา 8.30 นาฬิกา (กรณีจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราว)

นัดฟังคำพิพากษา วันที่.....เวลา.....นาฬิกา”

3. ระยะเวลาที่ศาลสั่งให้ดำเนินการ

ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 12 ได้บัญญัติไว้ความว่า “เมื่อศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงตามมาตรา 11 ให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจโดยไม่ชักช้า และให้ทำรายงานพร้อมกับความเห็นเสนอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลสั่ง แต่ถ้าไม่อาจทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปอีกเท่าที่จำเป็นแต่ไม่เกินสามสิบวันก็ได้”

จะเห็นได้ว่า ตามมาตราดังกล่าวกำหนดให้ส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลภายใน 15 วันนับแต่วันที่ศาลสั่ง อย่างไรก็ตามบทบัญญัติดังกล่าวก็เปิดโอกาสให้ศาลอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อศาลได้อีกไม่เกิน 30 วัน ดังนั้นเมื่อพนักงานคุมประพฤติไม่สามารถส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลภายใน 15 วัน พนักงานคุมประพฤติต้องยื่นคำร้องขออนุญาตขยายเวลาต่อศาล

ตอนที่ 3
การปฏิบัติงานของธุรการคดี

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนของงานธุรการคดีจะเริ่มขึ้นตั้งแต่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลย ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินงานต่างๆ 12 รายการ ตามลำดับ ดังนี้

1. การรับคดี
2. การจ่ายคดี
3. การถ่ายสำเนาเอกสารจากสำนวนศาล
4. การพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลย
5. การถ่ายภาพจำเลย
6. การเก็บตัวอย่างปัสสาวะจำเลย
7. การจัดทำหนังสือในการตรวจสอบข้อมูลและประวัติการกระทำความผิดจากพนักงานอัยการ
8. การขอตรวจสอบข้อมูลและประวัติจำเลยจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ
9. การส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ
10. การติดตามคำพิพากษา
11. การรายงานสถิติคดีสืบเสาะและพินิจ
12. การจัดเก็บสำนวนคดี

ทั้งนี้ ปัจจุบันได้มีการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ที่ดำเนินคู่ขนานไปในระหว่างการดำเนินการสืบเสาะและพินิจตามปกติของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดี โดยเป็นการปฏิบัติงานเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้จำเลยและผู้เสียหายได้มาพบปะและเจรจากัน เพื่อทำข้อตกลงร่วมกันในการที่จะเยียวยา และ/หรือชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย และประสานความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายให้กลับคืนสู่สภาพดีดังเดิม หลังจากนั้นพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีก็จะได้นำข้อตกลงร่วมกันระหว่างจำเลยและผู้เสียหายที่เป็นผลจากการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการรายงานข้อเท็จจริงและความเห็นเสนอต่อศาล

ดังนั้น ในการปฏิบัติงานของธุรการคดี และพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีในขั้นตอนการ

สืบเสาะและพินิจจึงต้องประสานการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ เพื่อให้สามารถดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ควบคู่ไปกับการสืบเสาะและพินิจได้ ทั้งนี้ในส่วนการปฏิบัติงานของธุรการคดีมี 2 ขั้นตอน ที่ต้องมีการปฏิบัติงานเกี่ยวพันกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ อันได้แก่ 1.ขั้นตอนการรับคดี 2.ขั้นตอนการจ่ายคดี ซึ่งในการกล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจ 12 ขั้นตอน จะขออธิบายแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ควบคู่ไปในขั้นตอนที่เกี่ยวข้องด้วย ดังต่อไปนี้

1. การรับคดี

หลังจากศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยแล้วเจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ (ค.ป.1) ไปยังสำนักงานคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ธุรการของสำนักงานฯ จะลงรับเพื่อทราบคำสั่งและลงทะเบียนพร้อมทั้งกรอกรายละเอียดต่างๆ ลงในทะเบียนรับคดีสืบเสาะในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (ตามแนวปฏิบัติเรื่องการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานในขั้นตอนธุรการคดี) โดยให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีเป็นผู้ลงทะเบียนรับคดี จากนั้นจึงจัดเตรียมคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจพร้อมเอกสารสำนวนสืบเสาะส่งมอบให้ผู้รับผิดชอบในการจ่ายคดี เพื่อจะจ่ายคดีดังกล่าวให้แก่พนักงานคุมประพฤติดำเนินการต่อไป

กรณีที่เจ้าหน้าที่ศาลออกบันทึกแจ้งคำสั่งให้สืบเสาะฯ ชั่วคราวส่งไปยังสำนักงานคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ธุรการจะต้องลงรับและลงทะเบียนตลอดจนเตรียมเอกสารสำนวนสืบเสาะส่งมอบให้ผู้รับผิดชอบในการจ่ายคดี เพื่อจ่ายคดีให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับ ค.ป.1 เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

กรณีที่ศาลมี (ค.ป.2) คำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ (เพิ่มเติม) เจ้าหน้าที่ธุรการคดีสามารถใช้สมุดทะเบียนรับคดีสืบเสาะและพินิจ (แบบกระดาษ)เพื่อใช้บันทึกการรับทราบคำสั่งเพิ่มเติม โดยให้ใช้เลขทะเบียนคดีสืบเสาะและพินิจเดิม

นอกจากนี้ในขั้นตอนการรับคดี เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการคดีได้รับแจ้งคำสั่งจากศาลให้สืบเสาะและพินิจแล้ว ให้พิจารณาว่าคดีใดที่มีฐานความผิดเข้าหลักเกณฑ์สามารถนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ และผู้เสียหายเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการคดีดำเนินการรับคดีดังกล่าวตามขั้นตอนปกติแล้ว ให้ประสานงานแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ทราบ

สำหรับรายละเอียดฐานความผิดที่เข้าหลักเกณฑ์สามารถนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ปรากฏอยู่ในภาคผนวก และสามารถศึกษาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เพิ่มเติมได้จากคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจสำหรับพนักงานคุมประพฤติ

2. การจ่ายคดี

การจ่ายคดีเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานฯ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ได้แก่ หัวหน้างานคุมประพฤติเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และควบคุมกำกับดูแลการจ่ายคดี ในการจ่ายคดีควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์และควบคุมกำกับดูแลการจ่ายคดี ดังนี้

2.1 ปริมาณคดีในแต่ละเดือน ควรจ่ายคดีให้พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน พนักงานคุมประพฤติซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนหรือลากิจในระยะเวลาที่เท่าหรือใกล้เคียงกันในเดือนนั้นๆ ก็ควรได้รับคดีปริมาณใกล้เคียงกันด้วยเว้นแต่จะมีเหตุผลพิเศษเป็นกรณีๆ ไป ซึ่งเมื่อมีปัญหาการโต้แย้งเกิดขึ้นผู้จ่ายคดีต้องสามารถชี้แจงเหตุผลได้ เช่น กรณีที่ในเดือนดังกล่าวจำนวนคดีที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจมากกว่าปกติ หากงดจ่ายคดีแก่พนักงานคุมประพฤติที่มีความจำเป็นต้องลาพักผ่อนหรือลากิจแล้วจะทำให้พนักงานคุมประพฤติที่เหลือต้องรับภาระงานเกินสมควร ผู้อำนวยการสำนักงานฯ อาจใช้ดุลพินิจอนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติรายนั้นลาพักผ่อนหรือลากิจได้ แต่ยังคงได้รับคดีในปริมาณที่ใกล้เคียงหรือเท่ากับพนักงานคุมประพฤติอื่น

2.2 ประเภทคดี การจ่ายคดีโดยทั่วไปจะจ่ายในลักษณะเรียงตามเลขทะเบียน ซึ่งการจ่ายในลักษณะดังกล่าวควรพิจารณาถึงเรื่องประเภทคดีด้วย โดยควรจ่ายคดีในฐานความผิดต่างๆ ให้พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนได้มีโอกาสรับผิดชอบทำการสืบเสาะและพินิจในประเภทคดีที่หลากหลายเพื่อพนักงานคุมประพฤติแต่ละคนจะได้มีประสบการณ์ในการทำคดีหลายๆ ประเภท

2.3 ประสบการณ์ในการทำงานและลักษณะเฉพาะของคดี เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติที่เข้าใหม่ยังมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างจากพนักงานคุมประพฤติที่เคยผ่านงานมาแล้ว นอกจากนี้ลักษณะคดีแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกัน เช่น บางคดีมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน บางคดีจำเลยเป็นบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมหรือเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือคดีบางประเภทไม่เหมาะสมที่จะให้พนักงานคุมประพฤติผู้หญิงเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นการจ่ายคดีจึงควรคำนึงถึงประสบการณ์และข้อจำกัดเหล่านี้ประกอบด้วย โดยในระยะแรกควรเริ่มจ่ายคดีที่ไม่มีปัญหายุ่งยากให้แก่พนักงานคุมประพฤติใหม่ก่อน ต่อเมื่อพนักงานคุมประพฤติใหม่มีประสบการณ์และความชำนาญมากขึ้นจึงค่อยปรับการจ่ายคดีให้เป็นไปตามเกณฑ์ปกติจะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนมีพัฒนาการในการเรียนรู้งานและมีประสิทธิภาพ หรือควรพิจารณาจ่ายคดีที่มีลักษณะเฉพาะบางประการ เช่น ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจให้แก่พนักงานคุมประพฤติที่มีทักษะในการปฏิบัติงานหรือมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับประเภทคดีนั้นๆ เป็นการเฉพาะตามแต่กรณี

2.4 การงดจ่ายคดี ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติมีความจำเป็นต้องลากิจ หรือลาพักผ่อนเป็นเวลาหลายวันหรือในกรณีที่จะเปลี่ยนจากงานสืบเสาะและพินิจไปทำงานควบคุมและสอดส่องจะมีผลทำให้ต้องเร่งทำคดี จึงต้องมีการงดจ่ายคดีเพื่อให้เวลาทำคดีที่ค้างอยู่ในมือจนแล้วเสร็จได้ทัน โดยทั่วไปจะงดจ่ายคดีตามเกณฑ์ดังนี้

ก. กรณีขออนุญาตล่วงหน้าโดยลาตั้งแต่ 3 วันขึ้นไป ให้งดจ่ายคดีล่วงหน้าเท่าจำนวนวันที่ลา และงดจ่ายในระหว่างวันลาโดยให้นับเฉพาะวันทำการ ไม่รวมวันหยุดราชการ

ข. กรณีเปลี่ยนไปทำงานด้านอื่นๆ ให้งดจ่ายคดี 15 วัน ก่อนไปรับงานใหม่

2.5 การจ่ายคดีที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ข้างต้น ผู้อำนวยการสำนักงานฯ อาจพิจารณาจ่ายคดีแตกต่างไปจากรายละเอียดข้างต้น โดยคำนึงถึงปริมาณงาน อัตรากำลัง สภาพในการทำงานและองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของสำนักงานโดยส่วนรวม ตัวอย่างเช่น สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดหนึ่งมีรถยนต์ 3 คัน มีพื้นที่ในความรับผิดชอบหลายอำเภอ แต่มีความจำกัดทางด้านอัตรากำลัง ประกอบกับผู้อำนวยการสำนักงานฯได้สังเกตเห็นว่าการจ่ายคดีเรียงตามเลขทะเบียนในระบบเดิม พนักงานคุมประพฤติต่างได้รับคดีกระจัดกระจายหลายทิศทางไม่สะดวกต่อการเดินทาง ผู้อำนวยการสำนักงานฯ อาจพิจารณาแนวทางที่คาดว่าจะช่วยให้การจ่ายคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาทิ อาจนำระบบการจ่ายคดีตามเขต/ อำเภอมาใช้ โดยในขั้นแรกจะพิจารณาจำนวนคดีแต่ละอำเภอเพื่อจะได้เห็นสัดส่วนว่าควรแบ่งเขตอย่างไร จากนั้นเพื่อเป็นการใช้อัตรากำลังที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ครอบคลุมถึงภาระงานทั้งด้านงานควบคุมและสอดส่องและด้านงานกิจกรรมชุมชน ให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกันและไปด้วยกันได้ อาจพัฒนาไปสู่การนำหลักการทำงานเป็นกลุ่มมาใช้ด้วยการแบ่งพนักงานคุมประพฤติออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะรับผิดชอบทั้งงานสืบเสาะและพินิจ งานควบคุมและสอดส่อง และงานกิจกรรมชุมชน โดยจะมีการประชุมปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มและผลัดเปลี่ยนกันรับคดี การจ่ายคดีในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้สะดวก ประหยัดเวลา และพนักงานคุมประพฤติมองเห็นภาพการปฏิบัติงานคุมประพฤติได้ทั้งระบบ ตลอดจนมีความคุ้นเคยเส้นทางและอาสาสมัครคุมประพฤติในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผู้อำนวยการสำนักงานฯ จะพิจารณาดำเนินการจ่ายคดีในลักษณะใด ควรคำนึงถึงปริมาณคดีในแต่ละเดือนของพนักงานคุมประพฤติแต่ละคนและเนื่องจากพนักงานคุมประพฤติมีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในระดับที่แตกต่างกัน จึงควรพิจารณาจ่ายคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนให้เหมาะสมกับระดับตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานคุมประพฤติแต่ละคนด้วย

ในขั้นตอนการจ่ายคดี มีแนวปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ กล่าวคือ เมื่อผู้มีอำนาจจ่ายคดีได้ดำเนินการจ่ายคดีให้พนักงานคุมประพฤติผู้ปฏิบัติงานสืบเสาะพินิจตามปกติแล้ว ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. การถ่ายสำเนาเอกสารจากสำนวนศาล

หลังจากที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจแล้ว เจ้าหน้าที่ธุรการผู้รับผิดชอบต้องไปติดต่อขอยืมสำนวนคดีจากงานเก็บสำนวนของศาล เพื่อนำมาถ่ายสำเนาเอกสารที่จำเป็นที่จะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำเลยและการดำเนินคดีกับจำเลยเพื่อใช้

ประกอบในการสืบเสาะและพินิจจำเลย ทั้งนี้รายการเอกสารที่จำเป็นต้องถ่ายสำเนาจากสำนวนคดีของจำเลยแต่ละรายอาจแตกต่างกันและบางคดีพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนอาจแจ้งให้ถ่ายสำเนาเอกสารบางรายการเพิ่มเติมขึ้นเป็นกรณีพิเศษ หลังจากที่ได้ถ่ายสำเนาเอกสารเสร็จครบถ้วนแล้วเจ้าหน้าที่ธุรการผู้รับผิดชอบต้องส่งมอบสำเนาเอกสารทั้งหมดให้แก่พนักงานคุมประพฤติเพื่อดำเนินการต่อไปและต้องดำเนินการคืนสำนวนคดีแก่ศาลให้เป็นที่เรียบร้อยโดยเร็ว เอกสารที่จำเป็นต้องถ่ายสำเนาดังกล่าว อาจได้แก่

3.1 คำร้องขอฝากขังครั้งที่ 1

3.2 คำฟ้อง

3.3 ผลการชันสูตรบาดแผล

3.4 คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

3.5 คำให้การจำเลย

3.6 รายงานกระบวนพิจารณา

3.7 บัญชีระบุพยาน

3.8 บันทึกการตกลงชดใช้ค่าเสียหาย

3.9 คำร้องขอความปรานีของจำเลย

3.10 ใบแต่งทนายความ

3.11 เอกสารอื่นๆ ที่ใช้ประกอบในการสืบเสาะและพินิจ

4. การพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลย

การส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรเป็นวิธีการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยซึ่งควรดำเนินการในกรณีที่มีความจำเป็น เนื่องจากส่วนใหญ่จะได้รับแจ้งผลการตรวจสอบภายหลังการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจแล้ว ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน หากส่งไปตรวจสอบเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็น จะได้รับทราบผลการตรวจสอบเร็วขึ้น เนื่องจากปริมาณงานในการตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของกองทะเบียนประวัติอาชญากรจะน้อยลง ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

เจ้าหน้าที่ธุรการคดีหรือผู้ได้รับมอบหมายให้พิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยจะต้องดำเนินการพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยตามวิธีการพิมพ์ลายนิ้วมือที่ถูกต้อง และกรอกข้อมูลลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ทั้งนี้โดยอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ธุรการคดีผู้รับผิดชอบจึงทำหนังสือนำส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติในกรณีของสำนักงานคุมประพฤติในเขตกรุงเทพมหานคร หรือกองกำกับการวิทยาการเขตหรือวิทยาการจังหวัดในกรณีของสำนักงานคุมประพฤติในส่วนภูมิภาค เพื่อตรวจสอบประวัติกระทำความผิดของจำเลย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ธุรการคดียังต้องติดตามผลการตรวจสอบอีกด้วย

อนึ่ง การพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยเพื่อส่งไปตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 2 ประการ ดังนี้

4.1 ความถูกต้องชัดเจนของแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการพิมพ์ลายนิ้วมือต้องพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยลงในแบบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือให้ถูกต้องตามช่องที่กำหนด แต่ละนิ้วมือต้องพิมพ์ให้ปรากฏลายนิ้วมือชัดเจนครอบคลุมตั้งแต่สันนิ้วด้านหนึ่งไปจรดสันนิ้วมืออีกด้านหนึ่งต่อเนื่องกัน เพื่อให้ปรากฏลายนิ้วมือที่สมบูรณ์ สม่ำเสมอและไม่ขาดตอน หากมีกรณีที่นิ้วมือพิการหรือไม่สามารถพิมพ์ลายนิ้วมือได้ เช่น นิ้วมือหักงอ กุดสั้น ต้องเขียนระบุไว้ให้ชัดเจน นอกจากนี้การกรอกข้อมูลในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือนั้นหากเป็นไปได้ควรใช้เครื่องพิมพ์ดีดพิมพ์ข้อความลงไป แต่ถ้าสำนักงานคุมประพฤติแห่งใดมีปริมาณงานมากเกินกว่ามาตรฐานพนักงานคุมประพฤติอาจจะเขียนกรอกแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือด้วยตนเองก็ได้ แต่ต้องคำนึงว่าจะต้องชัดเจน ข้อมูลต่างๆ ต้องมีหลักฐานสนับสนุน เช่น ชื่อตัวและชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด วันกระทำความผิด วันถูกจับกุม สถานีตำรวจที่สอบสวน เป็นต้น หากข้อมูลผิดพลาดจะทำให้ได้รับผลการตรวจที่ผิดพลาดได้

4.2 ความครบถ้วนของข้อมูลที่กรอกลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการพิมพ์ลายนิ้วมือต้องพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยแต่ละรายที่ต้องใช้สำหรับการตรวจสอบกล่าวคือ ในกรณีส่งให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบจะต้องใช้แผ่นลายนิ้วมือ 1 แผ่น โดยถ่ายสำเนาแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือดังกล่าวให้แก่พนักงานคุมประพฤติเก็บไว้ในสำนวนสืบเสาะด้วย ส่วนกรณีในต่างจังหวัดเนื่องจากปัจจุบันกรมคุมประพฤติได้เชื่อมโยงข้อมูลประวัติอาชญากรกับกองทะเบียนประวัติอาชญากร จึงสามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นและมีข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ดังนั้น นอกจากการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรแล้ว สำนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปตรวจสอบที่กองวิทยาการภาคหรือวิทยาการจังหวัดในพื้นที่อีก หรือในทางกลับกัน หากสำนักงานคุมประพฤติส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปตรวจสอบที่กองวิทยาการภาคหรือวิทยาการจังหวัดในพื้นที่แล้ว สำนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ทั้งนี้ข้อมูลที่กรอกลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือก็จำเป็นต้องมีความครบถ้วนด้วย เนื่องจากความไม่ครบถ้วนของข้อมูลอาจทำให้การตรวจสอบล่าช้าได้ เช่น ถ้าไม่ได้กรอกวันถูกจับอาจทำให้การตรวจสอบล่าช้าเพราะคดีบางประเภท เช่น คดีลักทรัพย์ คดีขับรถประมาทฯ คดียักยอกทรัพย์ วันกระทำผิดกับวันถูกจับอาจเป็นคนละวันกันก็ได้ ต่างกับคดียาเสพติดให้โทษ คดีการพนัน ซึ่งวันกระทำผิดกับวันถูกจับมักจะเป็นวันเดียวกันเสียเป็นส่วนมาก หลังจากตรวจสอบหน่วยงานดังกล่าวจะแจ้งผลการตรวจสอบกลับคืนมายังสำนักงานคุมประพฤติ 1 แผ่น

เมื่อสำนักงานคุมประพฤติได้รับผลการตรวจสอบประวัติการกระทำผิด เจ้าหน้าที่ธุรการคดีต้องนำผลการตรวจสอบไปส่งมอบให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนโดยเร็ว เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบในการวิเคราะห์และทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาล หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ธุรการคดีต้องติดตามผลคดีและกรอกผลคดีของจำเลยที่ผ่านการสืบเสาะและพินิจและพิพากษาแล้วนั้นลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือให้ถูกต้องครบถ้วน โดยบันทึกหมายเลขคดีดำ หมายเลขคดีแดง ศาลที่

พิพากษา วันพิพากษา และคำพิพากษาของศาลว่าลงโทษจำคุก ปรับ หรือโทษจำคุกรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษเท่าใด ศาลมีคำพิพากษาให้คุมความประพฤติจำเลยหรือไม่ภายในระยะเวลานานเท่าใด ส่วนเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไม่จำเป็นต้องบันทึกไว้ หลังจากนั้นให้ลงลายมือชื่อผู้บันทึกคำพิพากษาไว้ด้วย จากนั้นจึงถ่ายสำเนาเอกสารแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือพร้อมทั้งประวัติการกระทำผิดที่มีทั้งหมดเก็บเข้าสำนวนไว้ ส่วนต้นฉบับแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือดังกล่าวให้ส่งกลับคืนไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร หรือกองกำกับการวิทยาการเขตหรือวิทยาการจังหวัดตามแต่กรณี

นอกจากนี้ ในกรณีปรากฏรายการประวัติการต้องโทษจำคุกของจำเลย ไม่ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งไม่อาจรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 แนบท้ายคำฟ้องในสำนวนคดีที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ หรือในแบบพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาในสำนวนคดีของอัยการ สำนักงานคุมประพฤติสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเสนอในรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลโดยไม่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยส่งไปตรวจ

ข้อสังเกต แผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยเป็นเอกสารปกปิด เจ้าหน้าที่ธุรการคดีต้องเก็บรักษาและดำเนินการกับแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือด้วยความระมัดระวัง

5.การถ่ายภาพจำเลย

เจ้าหน้าที่ธุรการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ถ่ายภาพจำเลยจะต้องถ่ายภาพจำเลยเอาไว้เพื่อนำภาพถ่ายดังกล่าวมามอบให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน นำไปเก็บไว้ในสำนวนสำหรับใช้ประโยชน์ในการสืบเสาะต่อไป เพราะจะทำให้การสืบเสาะสะดวกและรวดเร็วขึ้น เนื่องจากภาพดังกล่าวจะใช้เป็นเครื่องแสดงว่าไม่ผิดตัวอันจะเป็นการป้องกันปัญหาพยานให้ถ้อยคำเกี่ยวกับจำเลยผิดตัว

อนึ่ง หากจำเลยนำรูปถ่ายหรือหลักฐานที่มีรูปถ่ายของจำเลยมาด้วย เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ ที่สามารถเห็นภาพจำเลยได้ชัดเจน ให้ยกเว้นการถ่ายภาพและใช้สำเนาหลักฐานหรือรูปถ่ายดังกล่าวแทนได้ ปัจจุบันมีการนำระบบถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิตอลมาใช้โดยเจ้าหน้าที่ธุรการคดีสามารถพิมพ์ภาพออกมาจากคอมพิวเตอร์ได้

6. การเก็บตัวอย่างปัสสาวะจำเลย

ในกรณีที่ต้องเก็บปัสสาวะจำเลยเพื่อตรวจสอบหาสารเสพติด เจ้าหน้าที่ธุรการคดีที่ได้รับมอบหมาย จะต้องเก็บตัวอย่างปัสสาวะของจำเลยส่งไปตรวจสอบหาสารเสพติดให้โทษ โดยให้จำเลยปัสสาวะใส่ขวดที่ปิดฉลากระบุชื่อตัวและชื่อสกุลพร้อมทั้งเลขทะเบียนสืบเสาะ และวันเดือนปีที่เก็บ

การเก็บปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติด เป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการสืบเสาะและพินิจ เนื่องจากผลการตรวจจะใช้เป็นหลักฐานสำคัญสำหรับประกอบการวิเคราะห์และประเมินจำเลยเพื่อเสนอความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล ดังนั้นในขั้นตอนการเก็บปัสสาวะจึงจำเป็นต้องมีการ

ดำเนินการต่างๆด้วยความถูกต้อง ระมัดระวัง และรัดกุม เพื่อให้ได้ผลการตรวจที่ถูกต้องและเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อป้องกันการคัดค้านของจำเลยในภายหลัง

ในการเก็บปัสสาวะ มีข้อควรระมัดระวังมิให้เกิดความผิดพลาดในขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สถานที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะ

- สถานที่เก็บปัสสาวะต้องมีความสะอาด สะดวก และเหมาะสม สำหรับใช้ในการเก็บปัสสาวะโดยเฉพาะ

- บริเวณที่เก็บปัสสาวะควรปิดล๊อควาวล์ก๊อกน้ำทุกแห่งขณะเข้าเก็บปัสสาวะ เพื่อป้องกันมิให้จำเลยเปิดวาล์วก๊อกใส่น้ำประปาลงในภาชนะแทนปัสสาวะ

- ควรใส่สีฟ้าลงในถังชักโครก โถน้ำ หรืออ่างน้ำ เพื่อป้องกันมิให้จำเลยใส่น้ำดังกล่าวในภาชนะสำหรับการตรวจ

-ไม่ควรมีสบู่ ผงซักฟอกหรือสารอื่นใดวางอยู่บริเวณที่เก็บปัสสาวะ เพื่อป้องกันมิให้จำเลยผสมสารดังกล่าวในปัสสาวะ ซึ่งอาจรบกวนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์

2.ความเป็นส่วนตัว การเก็บปัสสาวะของจำเลยควรจัดให้เป็นการส่วนตัวเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการเก็บปัสสาวะและจำเลย และให้เข้าไปในบริเวณที่เก็บปัสสาวะพร้อมกัน เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการเก็บปัสสาวะต้องยืนควบคุมอย่างใกล้ชิด โดยไม่แตะต้องตัวจำเลย ทั้งนี้ให้เจ้าหน้าที่หญิงควบคุมการเก็บปัสสาวะของจำเลยที่เป็นหญิง และให้เจ้าหน้าที่ชายควบคุมการเก็บปัสสาวะของจำเลยที่เป็นชาย เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมควรจำกัดเสื้อผ้าที่จำเลยใส่รวมทั้งของใช้ส่วนตัวของจำเลยขณะเก็บปัสสาวะเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น เช่น เสื้อคลุม กระเป๋า แว่นตา ฯลฯ โดยอนุญาตเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น

3.วัสดุที่ใช้ในการเก็บปัสสาวะ ให้ใช้ขวดหรือภาชนะที่**สะอาดและแห้ง** พร้อมทั้งฝาปิดมิดชิด เนื่องจากภาชนะที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะของสำนักงานคุมประพฤติแต่ละแห่ง มีการใช้เก็บตัวอย่างปัสสาวะอยู่เสมอและต่อเนื่องด้วยการนำภาชนะกลับมาใช้เก็บปัสสาวะซ้ำ ดังนั้นภายหลังตรวจปัสสาวะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรควบคุมให้จำเลยเจ้าของปัสสาวะทำความสะอาดภาชนะเก็บปัสสาวะให้สะอาดด้วยการล้างและตากให้แห้ง เพื่อมิให้รบกวนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์อันเนื่องมาจากการใช้ภาชนะที่ปนเปื้อนและสกปรก

4.วิธีการเก็บปัสสาวะ ให้ผู้เข้ารับการตรวจเข้าไปถ่ายปัสสาวะ ลงในขวดหรือภาชนะที่จัดไว้อย่างน้อย 30 มิลลิลิตร โดยผู้ควบคุมการเก็บต้องระมัดระวัง ดังนี้

- การสับเปลี่ยนปัสสาวะกับปัสสาวะที่ไม่มียาเสพติดเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจพบสารเสพติด หรือสับเปลี่ยนปัสสาวะกับปัสสาวะที่มียาเสพติดเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ เช่น เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติหลงคิดว่าเป็นผู้เสพยาเสพติดมิใช่ผู้ค้ายาเสพติด ฯลฯ

กรณีดังกล่าวได้เกิดขึ้นอยู่เสมอที่จำเลยบางรายนำปัสสาวะของผู้อื่นใส่ถุงพลาสติกเตรียมมาแล้วซุกซ่อนไว้ในกางเกงที่สวม ขณะถ่ายปัสสาวะจะหันหลังให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการเก็บ เพื่อปิดบังมิให้เห็นขณะที่จำเลยนำปัสสาวะที่เตรียมไว้รินใส่ขวด หรือบางรายใช้วิธีสวมเสื้อตัวใหญ่เพื่อปิดบังช่วงขณะตนนำปัสสาวะที่เตรียมมารินใส่ขวด

- การเจือจางปัสสาวะด้วยน้ำที่อยู่ในภาชนะบริเวณที่เก็บปัสสาวะ เพื่อป้องกันการตรวจพบ

กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่เกิดขึ้นอยู่เสมอเช่นกัน ซึ่งจำเลยบางรายอาจบรรจุน้ำเปล่าจากภาชนะบริเวณที่เก็บปัสสาวะใส่ขวดแทนปัสสาวะของตนเอง เนื่องจากผู้ควบคุมการเก็บพลั้งเผลอ

-การผสมสารชนิดต่างๆ เช่น ผงซักฟอก เกลือ ด่าง กรด เพื่อรบกวนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์

ดังนั้น ภายในห้องน้ำที่เก็บปัสสาวะจึงไม่ควรมี ผงซักฟอก สบู่ น้ำยาขัดห้องน้ำ ฯลฯ เพราะจำเลยอาจแอบนำมาผสมในปัสสาวะขณะที่พนักงานคุมประพฤติพลั้งเผลอ

- กรณีตรวจปัสสาวะของจำเลยจำนวนหลายคนในขณะเดียวกัน ให้ผู้ควบคุมระมัดระวังมิให้เกิดการสับเปลี่ยนภาชนะที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้ควบคุมการเก็บต้องควบคุมการเก็บตัวอย่างปัสสาวะอย่างใกล้ชิด สังเกตอาการพิรุธต่างๆของจำเลยให้ดี

5.<u>ความถูกต้องของตัวอย่างปัสสาวะ</u> ผู้ควบคุมการเก็บปัสสาวะควรระมัดระวังมิให้เกิดการแปลงแปลงปัสสาวะในระหว่างขั้นตอนการเก็บ โดยตรวจดูคุณลักษณะทั่วไปของตัวอย่างปัสสาวะ เช่น

- สังเกตความขุ่น ใส สีของปัสสาวะ ควรมีสีเหลืองอ่อนจนถึงเหลืองแก่ และมีกลิ่นเฉพาะตัว

-วัดอุณหภูมิได้ประมาณ 37 องศาเซลเซียส หรือใช้วิธีการจับขวดภาชนะหากเป็นปัสสาวะที่เพิ่งออกจากร่างกาย เมื่อจับต้องจะรู้สึกว่าอุ่น

ทั้งนี้ หากผู้มีหน้าที่เก็บปัสสาวะพบความผิดปกติหรือไม่ถูกต้องควรเรียกเก็บปัสสาวะใหม่

6.<u>ความถูกต้องของการระบุรายละเอียด</u> การระบุรายละเอียดของจำเลยในแบบฟอร์มบันทึกการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ และฉลากปิดขวดเก็บปัสสาวะ ต้องมีความถูกต้องและชัดเจน

7.<u>การเก็บตัวอย่างปัสสาวะ</u> ในกรณีที่สำนักงานคุมประพฤติทั้งในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ส่งตัวอย่างปัสสาวะของจำเลยเพื่อรับการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะจากหน่วยงานภายนอก หลังจากเก็บตัวอย่างปัสสาวะของจำเลยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องทำหนังสือนำส่งตัวอย่างปัสสาวะไปตรวจหาสารเสพติดโดยไม่ชักช้า โดยทั่วไปแล้วเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถนำตัวอย่างปัสสาวะไปยังสถานตรวจได้ทันที ดังนั้นระหว่างที่รอการส่งตรวจจึงให้เก็บปัสสาวะไว้ในตู้เย็นเพื่อป้องกันการบูดเน่าของปัสสาวะและการเสื่อมสลายของตัวยาที่ต้องการตรวจหา หลังจากนั้นให้รีบนำส่งเร็วที่สุดในสภาพที่แช่เย็นในน้ำเย็นหรือน้ำแข็ง มิให้ถูกความร้อน

ต่อมา เมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจหาสารเสพติดให้โทษแล้ว เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องนำผลการตรวจดังกล่าวไปมอบให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนคดีเพื่อดำเนินการต่อไป

อนึ่ง เจ้าหน้าที่สามารถหาความรู้เพิ่มเติมเรื่องการเก็บปัสสาวะเพื่อตรวจหายาเสพติดได้จากเอกสารความรู้ประกอบการปฏิบัติงานตรวจพิสูจน์และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ของกองพัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรมคุมประพฤติ (เอกสารหมายเลข 4/2546)

7. การจัดทำหนังสือในการตรวจสอบข้อมูลและประวัติการกระทำความผิดจากพนักงานอัยการ

หลังจากที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยแล้ว เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องดำเนินการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูลหรือประวัติการกระทำความผิดจากพนักงานอัยการตามแบบที่กำหนดแล้วเสนอผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติเพื่อลงนาม จากนั้นจึงส่งมอบให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนเพื่อนำไปยื่นขอตรวจสอบจากพนักงานอัยการต่อไป

8. การขอตรวจสอบข้อมูลและประวัติจำเลยจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ

ในกรณีพนักงานคุมประพฤติมีความประสงค์ที่จะตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดของจำเลย และ/หรือ กรณีพนักงานคุมประพฤติประสงค์ที่จะตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนราษฎร์และประวัติการกระทำความผิดในระบบงานคุมประพฤติว่า จำเลยเคยผ่านการสืบเสาะและพินิจหรือผ่านการควบคุมและสอดส่องมาแล้วหรือไม่อย่างไร สามารถตรวจสอบด้วยระบบ IT (ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ)โดยให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีส่งข้อมูลของจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติมายังศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมคุมประพฤติ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผลกลับไปในระบบ IT ของสำนักงานฯกรณีไม่พบประวัติการกระทำความผิด ส่วนกรณีพบประวัติการกระทำความผิดก็จะดำเนินการส่งเอกสารไปยังสำนักงานคุมประพฤติ โดยเจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องรีบส่งมอบผลการตรวจสอบดังกล่าวให้แก่พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนเพื่อดำเนินการต่อไป

สำหรับในการขอตรวจสอบข้อมูลและประวัติจำเลยจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีข้อควรปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบประวัติผู้กระทำผิดรวดเร็วขึ้น ดังนี้

1. ให้สำนักงานแจ้งรายชื่อบุคคลที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน จำนวน 1 คน ไปยังศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อทำหน้าที่ประสานงานขอตรวจสอบประวัติผู้กระทำผิดระหว่างสำนักงานคุมประพฤติกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งเป็นผู้แจกจ่ายเอกสารผลการตรวจสอบให้แก่พนักงานคุมประพฤติภายในสำนักงาน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายของเอกสารผลการ

ตรวจสอบประวัติที่ได้รับจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยในการประสานงานต่อไปขอให้บุคคลที่สำนักงานส่งรายชื่อมาเป็นผู้ประสานงานกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพียงผู้เดียว

2. กรณีที่สำนักงานมีรายละเอียดข้อมูลเลขบัตรประชาชน หรือเอกสารหลักฐานสำเนาบัตรประชาชนของผู้กระทำผิด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอให้สำนักงานขอตรวจสอบเฉพาะประวัติอาชญากรรม(CDS) และทะเบียนคดีเสพติด เพื่อลดขั้นตอนการตรวจสอบประวัติและได้รับผลที่รวดเร็วขึ้น

3. ข้อมูลผู้กระทำผิดที่ส่งมาขอตรวจสอบ นอกจากชื่อ – สกุล ขอให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ หมายเลขทะเบียนคดี, หมายเลขบัตรประชาชน, วันเดือนปี เกิด, ชื่อบิดา, ชื่อมารดา เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการตรวจสอบประวัติผู้กระทำผิด

4. ให้สำนักงานส่งคำขอตรวจสอบประวัติผู้กระทำผิดผ่านระบบสารสนเทศการคุมประพฤติ หรือ ระบบสารสนเทศการฟื้นฟูฯ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการตรวจสอบประวัติ และไม่ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขวันที่ที่ขอตรวจสอบประวัติในระบบสารสนเทศ เพื่อมิให้เจ้าหน้าที่เสียเวลาในการค้นหาประวัติซ้ำซ้อนหลายครั้ง

5. กรณีไม่สามารถส่งคำขอตรวจสอบประวัติผ่านระบบสารสนเทศ ขอให้สำนักงานคุมประพฤติกรอกรายละเอียดของผู้กระทำผิดลงในแบบฟอร์ม “ขอตรวจสอบประวัติ” สามารถดาวน์โหลดได้จากระบบ Internet เมนู “แบบฟอร์ม” และจัดส่งให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบไฟล์ดิจิตอล (Excel File) โดยส่งไฟล์มาที่ E-mail ชื่อ cds@probation.go.th หรือหากเกิดกรณีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สามารถใช้การได้ชั่วขณะ ก็ให้ส่งคำขอตรวจสอบประวัติทางโทรสารได้

9. การส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ

เป็นการดำเนินงานหลังจากที่พนักงานคุมประพฤติได้ทำการสืบเสาะและพินิจจำเลยเสร็จสิ้นและได้จัดพิมพ์เป็น ค.ป.9 รายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมทั้งลงนามและเสนอให้ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติลงนามใน ค.ป.8 หนังสือส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ เป็นที่เรียบร้อยครบถ้วนแล้วเจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องดำเนินการส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าวต่อศาลโดยลงบันทึกในทะเบียนหนังสือส่งแล้วจึงจัดส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล

10. การติดตามคำพิพากษา

เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องไปคัดคำพิพากษาที่ศาลมาบันทึกไว้ที่ปกสำนวนและลงบันทึกผลคดีในระบบทะเบียนรับคดีด้วย

11. การรายงานสถิติคดีสืบเสาะและพินิจ

เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องจัดทำสถิติคดีสืบเสาะและพินิจเพื่อรายงานสถิติคดีสืบเสาะและพินิจประจำเดือน ตลอดจนรายงาน ป.ป.ส. (ส. 007) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

12. การจัดเก็บสำนวนคดี

เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้ส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล และได้มีการดำเนินการติดตามคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องจัดเก็บสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจเข้าแฟ้มเก็บสำนวนและเก็บไว้ในตู้เก็บสำนวน โดยต้องบันทึกข้อมูลลงในสารบบทะเบียนเก็บสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจเรียงลำดับตามเลขทะเบียนสืบเสาะ พร้อมทั้งจัดทำสารบบยืม – คืนสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจไว้เพื่อให้บริการยืม- คืนสำนวนคดีแก่พนักงานคุมประพฤติในกรณีที่ศาลสั่งคุมความประพฤติจำเลยหรือกรณีจำเลยถูกสืบเสาะและพินิจใหม่ ทั้งนี้ในแต่ละเดือนเจ้าหน้าที่ธุรการคดีที่รับผิดชอบจะต้องตรวจสอบสารบบทะเบียนเก็บและสารบบยืม-คืนสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบและติดตามให้มีการส่งสำนวนเข้าเก็บให้ครบถ้วน

อนึ่ง สำนวนคดีที่เก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปีแล้ว จะต้องดำเนินการปลดทำลายตามหลักเกณฑ์การปลดทำลายเอกสารของกรมคุมประพฤติ

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานในขั้นตอนธุรการคดี

ปัจจุบันกรมคุมประพฤติได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บันทึกฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานคุมประพฤติในทุกด้าน ซึ่งรวมถึงงานคดีสืบเสาะและพินิจด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการบริหารงานสำนวนคดี รวมทั้งการสืบค้นข้อมูล ดังนั้นจึงได้มีการแจ้งยกเลิกการใช้สมุดทะเบียนรับคดีสืบเสาะและพินิจแบบกระดาษ และให้ใช้ “สมุดทะเบียนรับคดี” จากระบบสารสนเทศทะเบียนงานคุมประพฤติในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 เป็นต้นไป รวมทั้งได้แจ้ง “แนวทางการปฏิบัติงานคุมประพฤติตามระบบสารสนเทศการคุมประพฤติ(IT)” เพื่อให้สำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศได้ถือปฏิบัติ โดยในส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ธุรการคดีที่เกี่ยวกับระบบ IT ที่สำนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการมีดังนี้

1. การรับคดี

1. ลงทะเบียนรับคดีสืบเสาะปกติด้วยระบบ IT แทนการลงทะเบียนรับคดีในสมุดทะเบียนรับคดีแบบกระดาษ

2. ใช้ระบบ IT ตรวจสอบว่าเคยผ่านการสืบเสาะหรือสอดส่องหรือไม่ หากเคยผ่านการสืบเสาะหรือสอดส่องให้ค้นหาและดึงข้อมูลจากทะเบียนสืบเสาะหรือทะเบียนสอดส่องออกมา จากนั้นค้นหาสำนวนสืบเสาะหรือสอดส่องเดิมมาผูกไว้กับสำนวนใหม่ หรือถ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องจากงานสำนวนเดิมมาประกอบไว้ในสำนวนใหม่ให้แก่พนักงานคุมประพฤติ เพื่อประกอบการสืบเสาะข้อเท็จจริงในสำนวนคดีใหม่

3. บันทึกข้อมูลเบื้องต้นด้วยระบบ IT ลงในระบบทะเบียนรับคดีสืบเสาะและพินิจ

4. พิมพ์ คป.1 ก. ปกหน้าสำนวนสืบเสาะด้วยระบบ IT

2. การจ่ายคดี

เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการคดีได้รับแจ้งรายชื่อพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนจากผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจ่ายคดีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีบันทึกชื่อตัว – ชื่อสกุลของพนักงานคุมประพฤติในทะเบียนคดีด้วยระบบ IT

3. การถ่ายภาพจำเลย

ให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีถ่ายภาพจำเลยด้วยกล้องดิจิตอล และนำเข้าไปจัดเก็บ โดยการโหลดภาพถ่ายลงในระบบ IT

4. การขอตรวจสอบข้อมูลและประวัติจำเลยจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ

เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการคดีได้บันทึกข้อมูลเบื้องต้นของจำเลยในระบบ IT แล้วให้ส่งข้อมูลจำเลยทางระบบ IT เพื่อขอตรวจสอบรายการทะเบียนประวัติอาชญากร (CDS), ทะเบียนราษฎร์และทะเบียนคดียาเสพติด จากนั้นเมื่อได้รับผลการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยทางระบบ IT แล้วให้แจ้งผลการตรวจสอบแก่พนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

5. การส่ง – รับประเด็นขอความร่วมมือสืบเสาะและพินิจ

การส่งประเด็นฯ

เมื่อพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนได้ทำหนังสือขอความร่วมมือสืบเสาะและพินิจโดยใช้ระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT) เพื่อส่งเรื่องขอความร่วมมือไปยังสำนักงานอื่นดำเนินการแทน ให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีบันทึกการส่งประเด็นพร้อมเลขที่หนังสือ และภายหลังเมื่อได้รับรายงานผลการดำเนินการที่สำนักงานฯ ซึ่งทำงานแทนส่งมา ให้บันทึกวันที่รับทราบผล และเลขที่หนังสือรับลงในระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT)

การรับประเด็นฯ

ให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีตรวจสอบการขอความร่วมมือสืบเสาะและพินิจจากสำนักงานอื่นโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และหากมีการขอความร่วมมือจากสำนักงานอื่นให้บันทึกข้อมูลการรับประเด็นในระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ ภายหลังเมื่อพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการตามที่ขอความร่วมมือ และได้ทำหนังสือแจ้งผลการดำเนินการแทนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีบันทึกการแจ้งผลพร้อมเลขที่หนังสือในระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ

6. การส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ

เมื่อพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะเพิ่มเติมโดยใช้ระบบ IT จนครบทุกด้าน (ทุก ฟิลด์ (Field) ข้อมูล) อันได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนตัว 2 .ข้อมูลคดี 3. การจำแนก 4. ความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานคุมประพฤติได้พิมพ์ ค.ป.8 หนังสือส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ รวมทั้ง ค.ป.9 รายงานการสืบเสาะและพินิจ ด้วยระบบ IT แล้วให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีดำเนินการส่งค.ป.8 พร้อมด้วย ค.ป. 9 เสนอศาล และลงทะเบียนการส่งรายงานในระบบ IT

7. การดำเนินการภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษา

เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาจำเลยแล้วเจ้าหน้าที่ธุรการคดีต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบ IT ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ธุรการคดีจะต้องไปคัดคำพิพากษาที่ศาลและบันทึกลงใน ค.ป.1ก. ปกหน้าสำนวนสืบเสาะและพินิจรวมทั้งบันทึกผลคดีในระบบทะเบียน IT ด้วย

2) จากนั้นให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในทะเบียนคดีระบบ IT หากพบข้อผิดพลาดให้ดำเนินการแก้ไขและบันทึกให้ถูกต้อง

3) จัดทำสมุดทะเบียนคุมสำนวนคดีที่จัดเก็บในรูปแบบเอกสารอิเล็คทรอนิกส์ (FILE)

สำหรับรายละเอียดวิธีการบันทึกข้อมูลงานสืบเสาะและพินิจในระบบ IT สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของกรมคุมประพฤติ หรือคู่มือการใช้งานระบบทะเบียนงานคุมประพฤติและระบบบริหารงานคุมประพฤติ

อนึ่ง การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในชั้นต้น หากสำนักงานคุมประพฤติยังไม่มีความพร้อมที่จะใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ครบกระบวนการ ก็ขอให้ดำเนินการตามหนังสือแจ้งเวียนที่ ยธ 0317/ว.369 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2549 ไปพลางก่อน อันได้แก่ การดำเนินการในขั้นตอนลงทะเบียนรับคดี , การตรวจสอบประวัติบุคคล และการพิมพ์ปกสำนวน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปรับเข้าสู่ระบบ IT อย่างเต็มรูปแบบต่อไป

ตอนที่ 4
การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติภายหลังจากที่ได้รับ ค.ป.1 คำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจากศาล และได้รับมอบหมายให้รับคดีจากผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้จ่ายคดีแทนแล้วจะมีขั้นตอนและลักษณะการปฏิบัติงานที่สำคัญ 11 ประการ ดังนี้

1. ขั้นตอนทั่วไป
2. การสอบปากคำจำเลย
3. การตรวจสอบประวัติจำเลย
4. การตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต
5. การสอบปากคำพยาน
6. การตรวจสอบพยานเอกสารและพยานวัตถุ
7. การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย
8. การจัดประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย
9. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินจำเลย
10. การทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ
11. กรณีจำเลยคัดค้านรายงาน
12. การให้การสงเคราะห์ในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ

นอกจากนี้ดังได้กล่าวแล้วว่า การปฏิบัติงานด้านการสืบเสาะและพินิจจะดำเนินการคู่ขนานไปกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้จำเลยและผู้เสียหายได้พบปะเจรจาเพื่อทำข้อตกลงร่วมกันในการที่จะเยียวยาและ/หรือชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย และประสานความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและผู้เสียหายให้กลับคืนสู่สภาพดีดังเดิม โดยข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมกันระหว่างจำเลยและผู้เสียหาย จะใช้ประกอบในการรายงานข้อเท็จจริงและความเห็นเสนอต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาในคดีดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม เพราะฉะนั้นในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีผู้ดำเนินงานสืบเสาะและพินิจจึงมีหลายขั้นตอนที่ต้องประสานงานกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ ตั้งแต่เริ่มต้นการรับคดี จนกระทั่งสิ้นสุดที่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งจะได้อธิบายแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในขั้นตอนสืบเสาะและพินิจ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนทั่วไป

ขั้นตอนทั่วไปที่พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการมีรายละเอียดที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1.1 การลงทะเบียนรับคดี เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยรายใดแล้ว จะต้องลงทะเบียนรับคดีในสมุดลงทะเบียนรับคดีและกรอกรายละเอียดต่างๆ ในปกสำนวนให้ครบถ้วน เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติเอง ประโยชน์สำหรับผู้บังคับบัญชาในการตรวจสอบ และประโยชน์ในการรวบรวมสถิติ

อนึ่ง หากสำนักงานคุมประพฤติได้มีการบันทึกข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทุกขั้นตอนอย่างเป็นปัจจุบัน พนักงานคุมประพฤติสามารถยกเลิกการลงทะเบียนคดีในสมุดทะเบียนรับคดี เพราะสามารถใช้ระบบสารสนเทศในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และรวบรวมสถิติคดีได้

1.2 การรวบรวมเอกสารประกอบสำนวน เป็นสิ่งที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการในลำดับต่อมา เอกสารเหล่านั้น ได้แก่ เอกสารในสำนวนของศาลและเอกสารจากแหล่งอื่นที่สามารถรวบรวมได้ในเบื้องต้น ซึ่งควรจะเป็นเอกสารที่จำเป็นจริงๆ ซึ่งจะช่วยทำให้พนักงานคุมประพฤติได้ทราบข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อประกอบการสืบเสาะและพินิจต่อไป เอกสารดังกล่าวนี้ ได้แก่

1.2.1 จากสำนวนของศาล

(1) คำร้องขอฝากขังครั้งที่ 1 เพื่อให้ทราบถึงพฤติการณ์คดีในชั้นสอบสวน โดยบางครั้งจะบรรยายรายละเอียดทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น มีการต่อสู้ขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงานหรือไม่ หรือในขณะที่เจ้าพนักงานตำรวจเข้าจับกุมจำเลยนั้นจำเลยมีลักษณะอาการอย่างไร เช่น มีอาการเมายาเสพติดหรือมีพฤติการณ์การกระทำความผิดอย่างไร เช่น นำเฮโรอีนบรรจุในหลอดกาแฟเล็กๆ 20 หลอด อันจะพอทำให้สันนิษฐานได้ในเบื้องต้นว่าจำเลยอาจมีพฤติการณ์จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ซึ่งการบรรยายพฤติการณ์คดีลักษณะนี้ไม่มีอยู่ในคำฟ้อง นอกจากนั้นยังทำให้ทราบได้ว่า เจ้าพนักงานตำรวจคนใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีนี้เพราะบางครั้งพนักงานคุมประพฤติอาจต้องสอบปากคำพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีดังกล่าวไว้ด้วย

(2) คำฟ้อง เพื่อให้ทราบถึงพฤติการณ์คดี ฐานความผิด สถานีตำรวจที่สอบสวนคดีดังกล่าว วันเกิดเหตุ วันที่จำเลยถูกจับ กฎหมายที่พนักงานอัยการขอให้ลงโทษ ในชั้นสอบสวนจำเลยต้องขังหรือได้รับการปล่อยชั่วคราว นอกจากนั้นยังอาจทำให้ได้ทราบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยและอื่นๆ

(3) ผลการชันสูตรบาดแผล เพื่อให้ได้ทราบว่าในคดีนั้น ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บหรือความเสียหายประการใด อันจะทำให้เจ้าของสำนวนสามารถนำไปใช้ประกอบการสืบเสาะและการพิจารณาถึงสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีว่ามีความเสียหายรุนแรงหรือไม่เพียงใด

(4) คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเป็นเอกสารสำคัญอย่างหนึ่งที่พนักงานคุมประพฤติต้องรวบรวมไว้ในสำนวน เพื่อเป็นข้อมูลที่พนักงานคุมประพฤติสามารถนำไปใช้ประกอบการสืบเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาต จะทำให้ทราบว่าจำเลยได้รับการปล่อยตัวเมื่อใด และสามารถตรวจสอบนับวันที่จำเลยต้องขังในระหว่างสอบสวนและในระหว่างพิจารณาคดี ซึ่งพนักงานคุมประพฤติจะต้องนำมารายงานในส่วนของ ค.ป.9

นอกจากนี้หากจำเลยไม่ไปพบพนักงานคุมประพฤติ เจ้าของสำนวนสามารถสืบหาตัวจำเลยได้จากนายประกันซึ่งมี ชื่อ ที่อยู่ ปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประจำตัวประชาชน ปรากฏตามคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวซึ่งศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้วนั้นโดยจะต้องถ่ายเอกสารหลักฐานของนายประกันประกอบสำนวนไว้ด้วย และในสำนวนหากปรากฏว่ามีการยื่นขอประกันตัวจำเลยทั้งในชั้นสอบสวนและพิจารณาคดีก็จะต้องถ่ายเอกสารหลักฐานดังกล่าวทั้ง 2 ขั้นตอน นอกจากนั้นคำร้องขอเพิกถอนการประกันตัวก็มีส่วนสำคัญ ในบางกรณีนายประกันจะแจ้งเหตุผลที่ขอเพิกถอนการประกันตัวไว้ในคำร้องดังกล่าว ทำให้พอสันนิษฐานหรือทำให้ทราบได้ในทันทีว่าจำเลยมีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ เช่น กลับไปเสพยาเสพติดหรือถูกจับใหม่ เป็นต้น

(5) คำให้การจำเลย เพื่อจะได้ทราบว่าจำเลยให้การรับสารภาพหรือปฏิเสธหรือภาคเสธประการใด

(6) รายงานกระบวนพิจารณา รายงานกระบวนพิจารณาในบางครั้งจะอยู่แผ่นเดียวกับคำให้การจำเลยโดยเอกสารส่วนนี้พนักงานคุมประพฤติจำเป็นต้องรวบรวมไว้ เพื่อจะได้ทราบถึงกระบวนการพิจารณาของศาลว่ามีขั้นตอนอย่างไร ศาลสั่งให้มีการสืบเสาะและพินิจด้วยเหตุผลอย่างไรหรือต้องการให้มีการสืบเสาะในส่วนใดเป็นกรณีพิเศษ และเพื่อให้สามารถตรวจสอบวันพิพากษาว่าตรงกับที่ระบุใน ค.ป.1 หรือไม่ ซึ่งถ้าไม่ตรงกันให้ถือวันพิพากษาตามกระบวนพิจารณาเป็นหลัก

(7) บัญชีระบุพยาน ในกรณีที่จำเลยให้การปฏิเสธในชั้นต้นก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ พนักงานอัยการจะยื่นบัญชีระบุพยานที่จะนำเข้าสืบ ซึ่งกรณีนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานคุมประพฤติ ที่จะศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวเพื่อติดตามหาตัวพยานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี อย่างไรก็ตามรายชื่อเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมจำเลยตามบัญชีระบุพยานดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์นัก เพราะพนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องบันทึกถ้อยคำเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมจำเลย หากไม่มีปัญหาในการรายงานในส่วนพฤติการณ์คดี

(8) บันทึกการตกลงชดใช้ค่าเสียหาย ในคดีที่มีผู้เสียหายอาจมีการยื่นหลักฐานดังกล่าวต่อศาล ซึ่งพนักงานคุมประพฤติสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสืบเสาะและพินิจได้ อย่างไรก็ตามมีหลายคดีที่คู่กรณีได้ทำบันทึกดังกล่าวว่าได้มีการชดใช้ค่าเสียหายกันแล้ว แต่ความจริงยังไม่ได้รับเงิน ซึ่งพนักงานคุมประพฤติต้องบันทึกถ้อยคำจำเลยและผู้เสียหายไว้เป็นหลักฐานด้วย

(9) คำร้องขอความปรานีของจำเลย ในบางคดีจำเลยอาจยื่นคำร้องขอความปรานีต่อศาล อ้างเหตุผลให้ศาลปรานีต่างๆ เช่น มีบุตรและภรรยาอยู่ในอุปการะ มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งแน่นอน ไม่เคยกระทำความผิดอาญามาก่อน คำร้องดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญมากเพราะสาเหตุที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจอาจเนื่องมาจากศาลต้องการทราบว่า ข้ออ้างของจำเลยตามคำร้องนั้นเป็นจริงหรือไม่ ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจึงต้องตรวจดูในสำนวนของศาลว่ามีคำร้องขอความปรานีหรือไม่ หากมีนอกจากจะดำเนินการสืบเสาะตามปกติแล้วต้องดำเนินการสืบเสาะตามประเด็นที่จำเลยอ้างให้ละเอียดด้วย

นอกจากนั้นจำเลยอาจยื่นหลักฐานต่างๆ แนบมาพร้อมคำร้องขอความปรานี เช่น หลักฐานการศึกษา หนังสือรับรองจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องที่ที่จำเลยพักอาศัยอยู่ หนังสือรับรองจากที่ทำงาน พนักงานคุมประพฤติต้องตรวจสอบที่มาด้วยว่าผู้ออกหนังสือรับรองได้ทำหนังสือนั้นจริงหรือไม่ เพราะมีปรากฏอยู่เสมอว่าเอกสารที่จำเลยนำมายื่นนั้นเป็นเอกสารปลอม

(10) ใบแต่งทนายความ หากในสำนวนของศาลมีหลักฐานคือใบแต่งทนายความ ต้องถ่ายสำเนาและรวบรวมไว้ เพราะพนักงานคุมประพฤติและผู้ตรวจสำนวนจะได้ทราบว่าคดีดังกล่าวมีทนายความเป็นที่ปรึกษาจำเลยอยู่ จำเลยย่อมมีผู้ให้คำแนะนำทางด้านกฎหมาย พนักงานคุมประพฤติควรชี้แจงให้จำเลยเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์จากการให้ความร่วมมือในการให้ถ้อยคำตามความเป็นจริงด้วยตนเองต่อพนักงานคุมประพฤติ และไว้วางใจว่าพนักงานคุมประพฤติจะปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และพนักงานคุมประพฤติควรรอบคอบในการตรวจสอบเอกสารที่ทางจำเลยและที่ปรึกษานำมายื่นด้วย นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับทนายความ พนักงานคุมประพฤติจะต้องนำมารายงานในส่วน ค.ป.9 อีกด้วย

เอกสารดังกล่าวข้างต้นนี้จะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติเข้าใจถึงสภาพคดีและสภาพของจำเลยโดยสังเขป และเป็นแนวทางที่จะช่วยในการหารายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์แก่คดี นอกจากนั้นเอกสารอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ พนักงานคุมประพฤติจะต้องรวบรวมไว้ด้วยเช่นกัน เช่น คำแถลงของผู้เสียหาย เป็นต้น

เอกสารที่จำเป็นต้องถ่ายสำเนาไว้ประกอบนี้ ต้องมีมากพอที่จะทำให้พนักงานคุมประพฤติหลับตามองเห็นภาพจำเลยคร่าวๆ โดยที่ยังไม่ได้พบตัวจำเลย ปัญหามีอยู่ว่าในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติการณ์คดีนั้น หากจำเลยเคยให้การปฏิเสธและได้มีการต่อสู้คดีมาก่อนแล้วมาเปลี่ยนใจให้การรับสารภาพในภายหลัง และศาลได้มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลย คำให้การของจำเลยและพยานต่างๆ ที่ได้นำสืบไปแล้วนั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องถ่ายมารวบรวมไว้ในสำนวนหรือไม่ ในเรื่องนี้ทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติมักจะถ่ายสำเนามาเก็บไว้ในสำนวน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติการณ์คดี และสามารถเป็นแนวทางที่จะใช้สอบปากคำต่อไปว่า ในระยะแรกเหตุใดจำเลยจึงให้การปฏิเสธและสาเหตุที่ให้การรับสารภาพในภายหลังอาจเป็นเพราะจำนนต่อหลักฐานก็อาจเป็นได้

แต่ละคดีจะมีเอกสารในสำนวนของศาลแตกต่างกัน บางคดีจะมีเอกสารทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น แต่บางคดีจะมีเพียงคำฟ้อง คำให้การจำเลย รายงานกระบวนพิจารณา คำร้องขอฝากขังครั้งที่1 หรือ คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเท่านั้น ดังนั้นเอกสารประกอบสำนวนของพนักงานคุมประพฤติแต่ละคดีจึงอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรายละเอียดของคดีนั้นๆ อย่างไรก็ตามควรหลีกเลี่ยงการถ่ายสำเนาเอกสารอย่างฟุ่มเฟือยเกินจำเป็นด้วย

อนึ่ง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในกรณีประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐขอเอกสารจากสำนวนศาล ซึ่งพนักงานคุมประพฤติรวบรวมมาประกอบการสืบเสาะและพินิจ ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2549

1.2.2 จากแหล่งอื่น อาทิ เอกสารสำนวนของพนักงานอัยการ การตรวจสอบมักใช้วิธีการจดคัดลอกเฉพาะเนื้อความที่สำคัญ กรณีที่จะขอถ่ายสำเนาต้องพิจารณาเฉพาะเอกสารที่มีความจำเป็นต่อคดี ไม่มีเนื้อความที่ซ้ำกัน และต้องขออนุญาตจากหัวหน้าพนักงานอัยการของสำนักงานนั้นๆ ก่อน ในการคัดลอกหรือถ่ายสำเนาเนื้อความ พนักงานคุมประพฤติต้องคัดเลือกเฉพาะที่จะเป็นประโยชน์ต่อคดี เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ปัจจุบันของผู้เสียหายและพยานในคดี ผลการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจได้พิมพ์ลายนิ้วมือส่งไปตรวจสอบตั้งแต่ในชั้นสอบสวน และได้รับแจ้งผลการตรวจสอบ แผนที่ที่เกิดเหตุ ใบบันทึกการตรวจสภาพรถ ข้อกฎหมายที่ฟ้องจำเลย ทำให้พนักงานคุมประพฤติเข้าใจฐานความผิดของจำเลยมากยิ่งขึ้น เอกสารอื่นนอกจากนี้เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวนักศึกษา ใบอนุญาตขับขี่ ทะเบียนรถยนต์ เป็นต้น เพื่อรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับจำเลย อาทิ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา การทำงาน ฯลฯ ทั้งนี้ให้ถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าวเข้าสำนวนไว้ด้วยเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

นอกจากนี้ พนักงานคุมประพฤติสามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคดีโดยการถ่ายสำเนาหรือคัดข้อมูลจากสำนวนของพนักงานอัยการ อันได้แก่ ชื่อและที่อยู่ของพยานที่เกี่ยวข้องกับพฤติการณ์คดีและผู้เสียหาย รวมทั้งสามารถดูรายละเอียดคร่าวๆเกี่ยวกับการให้การของผู้เสียหายและพยานด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการสอบปากคำพยานและผู้เสียหาย ในการขยายผลวันที่ผู้เสียหายหรือพยานมาพบพนักงานคุมประพฤติ

สำหรับในคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน เช่น คดีที่มีฐานความผิดตามกฎหมายเฉพาะ ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาคำฟ้อง และให้เกิดความเข้าใจในลักษณะของฐานความผิด อันจะทำให้การแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีเป็นไปโดยสะดวก พนักงานคุมประพฤติควรค้นหาตัวบทกฎหมายดังกล่าว ถ่ายสำเนารวบรวมแนบไว้เป็นเอกสารในสำนวน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอ้างอิงสำหรับผู้ตรวจรายงานด้วย

อนึ่ง ในขั้นตอนการรวบรวมเอกสารและข้อมูลประกอบสำนวน เมื่อพนักงานคุมประพฤติรวบรวมข้อมูลได้ชื่อและที่อยู่ของผู้เสียหายแล้ว ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ทราบทันที เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.3 การวางแผนการสืบเสาะ การดำเนินการของพนักงานคุมประพฤติหลังจากที่ได้รับคดีและได้มีการศึกษาเอกสารประกอบสำนวนหรือได้รับข้อมูลของจำเลยจากการสอบปากคำเบื้องต้นแล้วว่าในการสืบเสาะและพินิจในคดีนี้ควรจะดำเนินการสิ่งใดบ้างตามลำดับก่อนหลัง เช่น กฎหมายฉบับใดเกี่ยวข้องกับฐานความผิดและควรศึกษาเพิ่มเติม ก่อนสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น ควรสอบปากคำพยานใดบ้าง จะออกไปสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลยเมื่อใดอย่างไร จะส่งประเด็นไปสืบเสาะที่สำนักงานคุมประพฤติอื่นหรือไม่ จะตรวจสอบเอกสารหรือหาหลักฐานมาเพิ่มเติมได้อย่างไร ฯลฯ

เนื่องจากในการสืบเสาะแต่ละคดีนั้นมีประเด็นที่ต้องดำเนินการมากมายดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับพนักงานคุมประพฤติเองก็มีคดีที่จะต้องดำเนินการอยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการสืบเสาะไว้ล่วงหน้า เพราะนอกจากจะทำให้การสืบเสาะดังกล่าว

สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยแล้ว ยังทำให้พนักงานคุมประพฤติไม่เกิดความสับสนในระหว่างการปฏิบัติงานอีกด้วย

การวางแผนการสืบเสาะ เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยรายใด สิ่งที่พนักงานคุมประพฤติควรคำนึงถึงในการวางแผนการสืบเสาะ มีดังนี้

1.3.1 เวลา ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 12 ให้พนักงานคุมประพฤติทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ศาลสั่ง (ในรายงานกระบวนการพิจารณาคดี)

ข้อสังเกต โดยทั่วไปศาลจะกำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอรายงานต่อศาลภายใน 15 วัน ตามกฎหมาย แต่ก็มีบางคดีศาลกำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอรายงานภายในเวลาที่ศาลกำหนด เช่น ภายใน 10 วัน หรือ 12 วัน

ตามกฎหมายมาตรานี้จะเห็นว่า พนักงานคุมประพฤติมีระยะเวลาจำกัดในการปฏิบัติงาน และในทางปฏิบัติบางครั้งกว่าพนักงานคุมประพฤติจะได้รับคำสั่งศาลก็หมดเวลาไปหนึ่งหรือสองวันแล้ว เช่น ถ้าศาลมีคำสั่งในวันศุกร์ตอนบ่าย คำสั่งอาจจะถึงพนักงานคุมประพฤติในเช้าวันจันทร์ พนักงานคุมประพฤติจะเสียเวลาไป 3 วัน โดยไม่ได้ทำอะไร และคงเหลือเวลาเพียง 12 วัน สำหรับสืบเสาะและพินิจ ตลอดจนทำรายงานเสนอต่อศาล

อย่างไรก็ดี กฎหมายระบุไว้ด้วยว่า ถ้าการสืบเสาะและพินิจตลอดจนรายงานไม่แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ศาลอาจให้ขยายเวลาต่อไปอีกเท่าที่จำเป็น แต่ไม่เกิน 30 วันได้ ในทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติควรจะสืบเสาะและพินิจและเสนอรายงานต่อศาลให้เสร็จภายใน 15 วัน เพราะถ้าขอเลื่อนวันออกไปและศาลอนุญาตให้เลื่อนส่งรายงาน ก็อาจจะมีผลให้ศาลเลื่อนวันพิพากษาคดี และเลื่อนนัดโจทก์และจำเลยด้วย

ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงต้องทำงานด้วยความรวดเร็วภายในระยะเวลาที่จำกัด เมื่อได้รับคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติควรลงทะเบียนรับคดีและกรอกรายละเอียดลงใน ค.ป.1 ก. ปกหน้าสำนวนสืบเสาะ และกำหนดวันที่จะต้องส่งรายงานการสืบเสาะต่อศาลให้ชัดเจนเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

นอกจากนั้น การส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ ในทางปฏิบัติต้องเผื่อเวลาไว้สำหรับการตรวจและพิมพ์รายงานด้วย เช่น ในกรณีที่ศาลกำหนดให้พนักงานคุมประพฤติทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ศาลสั่งในรายงานกระบวนพิจารณาคดี พนักงานคุมประพฤติควรเขียนรายงานให้เสร็จภายใน 12วัน ส่วนอีก 3วันเหลือไว้เป็นช่วงเวลาสำหรับพิมพ์รายงาน เวลาสำหรับเสนอรายงานต่อหัวหน้ากลุ่มงานฯ และผู้อำนวยการสำนักงานฯ เพื่อตรวจสอบและลงนามในหนังสือนำส่ง รวมทั้งเวลาส่งรายงานนั้นต่อศาล

1.3.2 วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 6 อนุมาตรา 1 ได้กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ในการสืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต

นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานีตามที่ศาลสั่งเพื่อรายงานต่อศาล ซึ่งวิธีการในการให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว มีกระบวนการที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการมากมาย อาทิ การสอบปากคำจำเลย การสอบปากคำพยาน การตรวจสอบประวัติ ฯลฯ ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติไม่ควรรีรอที่จะรีบดำเนินการเมื่อได้รับมอบหมายให้สืบเสาะและพินิจจำเลย เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสร็จทันเวลาที่กำหนด

หลังจากที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลย พนักงานคุมประพฤติควรรีบดำเนินการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น (ตาม ค.ป. 3 แบบบันทึกข้อมูลจำเลย) โดยเร็วที่สุด โดยควรศึกษาเอกสารที่ถ่ายสำเนาจากสำนวนคดีของศาลและข้อมูลเกี่ยวกับคดีเท่าที่รวบรวมได้ ณ เวลานั้น เช่น ฐานความผิดเสียก่อน เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นและสามารถวางประเด็นในการสอบถามจำเลย กรณีที่จำเลยไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว จำเลยจะถูกนำตัวมาที่เรือนจำชั่วคราวในบริเวณศาลในวันที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติจึงสามารถดำเนินการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้นที่เรือนจำชั่วคราวได้ในวันนั้น หากไม่สามารถดำเนินการได้ในวันดังกล่าวให้แจ้งเจ้าหน้าที่ธุรการเพื่อติดต่อขอเบิกตัวจำเลยมาที่เรือนจำชั่วคราวเพื่อพบพนักงานคุมประพฤติในวันถัดไป สำหรับกรณีที่จำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราว เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งให้จำเลยมาพบพนักงานคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติในวันนั้นหรือในวันรุ่งขึ้น

ในวันที่พบตัวจำเลยครั้งแรก หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ธุรการยังไม่ได้พิมพ์ลายนิ้วมือ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ถ่ายภาพและเก็บปัสสาวะจำเลย (ในกรณีที่ต้องถ่ายภาพ/เก็บปัสสาวะ) พนักงานคุมประพฤติควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีรีบดำเนินการพิมพ์ลายนิ้วมือ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ถ่ายภาพและเก็บปัสสาวะจำเลย ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและตัวอย่างปัสสาวะของจำเลยส่งตรวจและได้รับผลการตรวจโดยรวดเร็ว

หลังจากที่ได้รับข้อมูลของจำเลยจากการสอบปากคำเบื้องต้นแล้วพนักงานคุมประพฤติ

- ควรศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น เอกสารที่ได้จากการถ่ายสำเนาจากสำนวนคดีของศาล เพื่อมาพิจารณาวางแผนในการปฏิบัติงาน

- ควรศึกษาประเภทของคดี เพื่อพิจารณาเอกสารที่ต้องประกอบสำนวน เช่น คดีขับรถประมาท คดีเยาวชน คดีไม่ได้รับประโยชน์ คดีที่มีผู้เสียหาย เป็นต้น

- ทำหนังสือติดต่อกับบุคคลและหน่วยงาน อาทิ คำสั่งเรียกพยานบุคคล คำสั่งเรียกพยานวัตถุเอกสาร ขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ขอตรวจสอบประวัติการศึกษา เป็นต้น ตลอดจนการส่งประเด็นโดยรวดเร็ว

- ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากระบบทะเบียนเรียงอักษรของสำนักงาน จากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ และกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตลอดจนตรวจสอบที่อยู่ของผู้เสียหายจากสำนักงานอัยการโดยรวดเร็ว

- กำหนด วัน วิธีการที่จะออกไปสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสำนักงานโดยส่วนรวมด้วยในกรณีที่มีคดีอื่นที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ควรจัดให้เดินทางไปสืบเสาะในคราวเดียวกันเพื่อให้การปฏิบัติงานสะดวก ประหยัดเวลา ไม่เดินทางกระจัดกระจายหลายทิศทาง

แต่ละคดี อาจจะมีการดำเนินการบางประการที่แตกต่างกันบ้าง เช่น ในบางคดีอาจมีการขอตรวจสอบประวัติการศึกษาจากสถาบันการศึกษา ตรวจสอบประวัติการเข้ารับการรักษา (ทางจิตหรือยาเสพติด) การส่งจำเลยให้แพทย์ตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต ในขณะที่คดีอื่นอาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการขั้นตอนเหล่านี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของคดีนั้นๆ

1.3.3 แผนการดำเนินงาน เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้ศึกษาข้อมูลในเบื้องต้นแล้วว่าในการสืบเสาะคดีนี้ควรจะดำเนินการสิ่งใดบ้าง เพื่อความสะดวกและเป็นการป้องกันความผิดพลาดพลั้งเผลอ พนักงานคุมประพฤติควรนำวิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวไปกำหนดเป็นตารางการปฏิบัติงานว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติและให้ยึดถือเป็นแผนการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตรวจสอบการทำงานได้ว่าดำเนินการไปถึงขั้นใด และสะดวกในการวางแผนควบคุมงานให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ตารางการปฏิบัติงาน

รายการ	ดำเนินการ (ว/ด/ป)	รายการ	ดำเนินการ (ว/ด/ป)	หมายเหตุ
ลงทะเบียนรับคดี		ส่ง ค.ป. 5 พยาน		
ถ่ายเอกสารสำนวนศาล		ส่ง ค.ป. 6 ผู้เสียหาย		
เบิก/นัดจำเลย		สอบพยาน		
เบิก/นัดจำเลย		สอบพยาน		
สอบ ค.ป.3		สอบผู้เสียหาย		
พิมพ์ลายนิ้วมือ		สอบจำเลยร่วม/คู่คดี		
เก็บปัสสาวะ		ออกสืบเสาะ		
ตรวจสอบอัยการ		สอบจำเลยเพิ่มเติม		
ตรวจ CDS		เลื่อนส่งรายงาน		
ตรวจสอบเรือนจำ		ร่างรายงาน		
ตรวจสอบ สน.		ส่งรายงาน		
ตรวจสอบสถานศึกษา		อื่นๆ		
ส่งประเด็น				

ทั้งนี้ กรณีที่มีการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนวางแผนการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีผู้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ ดังนี้

1. พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีสืบเสาะและพินิจ ประสานงานร่วมกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ในการวางแผนและกำหนดนัดวัน เวลา การสอบปากคำจำเลยและผู้เสียหาย

2. พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีสืบเสาะและพินิจจัดทำหนังสือคำสั่งเรียกพยานบุคคล (ผู้เสียหาย) โดยมอบสำเนาหนังสือคำสั่งเรียกพยานบุคคลให้พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ไว้เป็นหลักฐานด้วย

1.4 การส่งและรับประเด็นการสืบเสาะ เนื่องจากปัจจุบันมีสำนักงานคุมประพฤติครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศแล้ว ดังนั้น ในบางกรณีที่จำเลยมีภูมิลำเนาหรือเคยมีประวัติการกระทำความผิดอยู่ในจังหวัดอื่น การที่จะต้องสืบเสาะข้อมูลในจังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ใช่จังหวัดที่ปฏิบัติงานอยู่ ก็ควรส่งประเด็นไปให้สำนักงานที่มีพื้นที่ที่รับผิดชอบในเขตนั้นๆ อยู่ทำการแทน โดยให้พนักงานคุมประพฤติเสนอหนังสือต่อผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติเพื่อพิจารณาลงนาม

เมื่อสำนักงานคุมประพฤติที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทนได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้รีบรายงานผลให้สำนักงานคุมประพฤติที่มอบหมายให้ทำการแทนโดยมิชักช้า

ในการส่งประเด็น ผู้ส่งประเด็นจะต้องรวบรวมรายละเอียดเดี่ยวกับคดีทั้งหมดที่พอจะหาได้ในเบื้องต้น เช่น ค.ป.1 ค.ป. 3 บันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติม แผนที่บ้านจำเลยและอื่นๆ แล้วถ่ายเอกสารไปพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือและหนังสือขออนุญาตส่งประเด็นสืบเสาะ แต่ก่อนที่จะส่งประเด็นพนักงานคุมประพฤติผู้ส่งประเด็นจะต้องศึกษาแผนที่ ระยะทาง และหลักเกณฑ์การแบ่งพื้นที่รับประเด็นที่สำนักพัฒนาการคุมประพฤติได้เคยแจ้งเวียนให้ทราบอย่างถี่ถ้วน เพื่อที่จะได้ส่งประเด็นไปยังสำนักงานคุมประพฤติที่มีระยะทางใกล้เคียงและเดินทางไปสืบเสาะได้สะดวกที่สุด

หนังสือขอความร่วมมือส่งประเด็นและเอกสารที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ต้องรีบส่งไปโดยเร็วที่สุดเพื่อผู้รับประเด็นจะได้มีเวลาดำเนินการ และส่งผลการสืบเสาะกลับมาให้ทันก่อนวันพิพากษาในกรณีเร่งด่วนอาจส่งประเด็นการสืบเสาะทางโทรศัพท์ โทรสาร โดยต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยและสิ่งที่ต้องการไปก่อนและส่งหนังสือตามไปภายหลัง ผู้รับประเด็นจะได้มีเวลาดำเนินการมากขึ้น

การพิจารณาว่าคดีใดสมควรมีการส่งประเด็นหรือไม่ประการใดนั้น ในขั้นต้นพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีจะต้องพิจารณากลั่นกรองจากการได้ข้อมูลเบื้องต้นมาแล้วว่า มีประเด็นใดบ้างที่เป็นสาระสำคัญและจำเป็นที่ควรจะต้องส่งประเด็นไปให้อีกสำนักงานหนึ่งดำเนินการ หากข้อมูลส่วนใดไม่มีความจำเป็นหรือเป็นเพียงข้อมูลปลีกย่อยหรือเป็นภูมิหลังที่เกิดมาเนิ่นนานแล้วและไม่มีความสำคัญเท่าไรก็ควรที่จะละเว้นการส่งประเด็น และควรที่จะผ่านสู่การพิจารณาตามสายการบังคับบัญชายังหัวหน้าสายที่จะพิจารณาเป็นลำดับต้น เพื่อส่งต่อให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานและผู้อำนวยการสำนักงานพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งจะต้องพิจารณาตามความจำเป็นและเพื่อประหยัดงบประมาณ

หลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณาในการส่งประเด็น มีดังนี้

1.4.1 พิจารณาถึงแหล่งข้อมูลที่มีอยู่ในพื้นที่ผู้ส่งประเด็นว่าเพียงพอหรือไม่ที่จะนำมาวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานต่อศาล ในคดีที่มีพยานในพื้นที่เพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในคดีนั้นได้แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องส่งประเด็นไปให้อีกสำนักงานหนึ่งสืบเสาะยังภูมิลำเนาของจำเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานความผิดเกี่ยวกับการประมาทซึ่งสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยอาจไม่มีผลนักต่อการที่จำเลยจะกระทำผิด เช่น คดีขับรถประมาทที่จำเลยมาประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานครเป็นระยะเวลาพอสมควร ความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง และสามารถดำเนินการในเรื่องพยานได้ครบถ้วน

1.4.2 พิจารณาถึงความจำเป็นและความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการทราบว่า มีผลต่อการใช้ดุลพินิจในการเสนอความเห็นต่อศาลเกี่ยวกับตัวจำเลยหรือสามารถที่จะทำรายงานสืบเสาะได้สมบูรณ์หรือไม่ ในกรณีที่เป็นเรื่องการสืบเสาะประวัติและภูมิหลังของจำเลย หากเป็นข้อมูลที่ไม่จำเป็นอีกทั้งเป็นภูมิหลังที่เกิดมาเนิ่นนานแล้วและไม่ได้มีความสำคัญเท่าไรนักที่จะนำมาวิเคราะห์ ก็ควรที่จะละเว้นการส่งประเด็น

แต่หากเป็นข้อมูลที่จะมีผลต่อการใช้ดุลพินิจและทำให้รายงานการสืบเสาะสมบูรณ์ เช่น พฤติการณ์เกี่ยวกับการลักทรัพย์ เกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย เกี่ยวกับการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษเป็นต้น ก็ควรส่ง ในกรณีที่เป็นเรื่องของการส่งเพื่อให้ไปสอบปากคำพยานหรือผู้เสียหายในคดีซึ่งในกรณีที่เป็นผู้เสียหายมีความจำเป็นที่จะต้องนำเป็นข้อมูลเสนอศาลในส่วนของพฤติการณ์แห่งคดีการบรรเทาผลร้าย หากผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ต่างจังหวัดควรส่งประเด็นเพื่อให้สอบปากคำผู้เสียหายหรือในกรณีที่เป็นพยานอื่น เช่น พยานผู้เห็นเหตุการณ์ แม้ไม่ใช่ผู้เสียหายและมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด แต่ว่าข้อมูลที่จะได้จากพยานดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอรายงานต่อศาล ก็ควรส่งประเด็นเช่นกัน

ข้อสังเกต หากเห็นว่าพนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องเดินทางไปสืบเสาะที่ภูมิลำเนาของจำเลย หรือไม่จำเป็นต้องออกไปสืบเสาะนอกสถานที่ แต่ต้องการให้มีการสอบปากคำพยานที่สำคัญๆ ไว้ พนักงานคุมประพฤติอาจใช้วิธีการออกคำสั่งเรียกพยานบุคคลไปยังพยานที่ต้องการให้มีการสอบปากคำ โดยให้พยานไปพบพนักงานคุมประพฤติ ณ สำนักงานคุมประพฤติที่รับประเด็นนั้นซึ่งจะต้องตั้งอยู่ใกล้ที่อยู่ของพยานมากที่สุด การใช้วิธีการดังกล่าวผู้ส่งประเด็นจะต้องระมัดระวังดังต่อไปนี้

- ถ้อยคำในคำสั่งเรียกพยานบุคคลจะต้องชัดเจน ไม่ทำให้พยานเข้าใจผิดว่าให้เดินทางไปยังสำนักงานผู้ส่งประเด็น

- ต้องแนบแผนที่สำนักงานผู้รับประเด็นไปด้วย เพื่อความสะดวกของพยาน

- สำนักงานที่พยานจะเดินทางไปให้การจะต้องอยู่ไม่ไกลจนเกินไปนัก เพราะหากเป็นเช่นนั้นพยานอาจจะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งก็เป็นได้

การใช้วิธีขอความร่วมมือให้สำนักงานอื่นๆ สอบปากคำพยานแทนดังกล่าวนี้อาจช่วยแก้ปัญหาการส่งประเด็นไปส่วนหนึ่ง เพราะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของสำนักงานผู้รับประเด็น และการที่จะออกคำสั่งเรียกพยานบุคคลให้พยานมาให้การที่สำนักงานผู้ส่งประเด็นอาจไม่ได้ผลเพราะระยะทางไกลกันมาก เช่น หากพยานผู้เสียหายเดินทางกลับไปอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษแล้ว การที่จะออกคำสั่งเรียกให้

ผู้เสียหายมาให้การที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาผู้ทำคดีอาจไม่ได้ผล อาจใช้วิธีออกคำสั่งให้ผู้เสียหายไปให้การที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษก็ได้ ซึ่งน่าที่สะดวกกว่าใช้วิธีขอความร่วมมือให้สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษเดินทางไปสอบปากคำผู้เสียหายให้ และถ้าใช้วิธีการดังกล่าว สำนักงานผู้ส่งประเด็นจะต้องแจ้งให้ผู้รับประเด็นทราบด้วยว่า หากพยานไม่มาตามคำสั่งเรียกแล้ว สำนักงานผู้ส่งประเด็นต้องการให้ผู้รับประเด็นติดตามไปสอบปากคำพยานที่ภูมิลำเนาหรือไม่ เช่นหากเห็นว่าพยานที่มีคำสั่งเรียกเป็นพยานสำคัญ เช่น ผู้เสียหาย ก็อาจจะต้องขอให้ผู้รับประเด็นติดตามสอบปากคำพยานกรณีพยานไม่มาให้การด้วย แต่หากพยานนั้นไม่ใช่พยานสำคัญข้อความข้างต้นก็ไม่น่าจะจำเป็น

1.4.3 พิจารณาถึงระยะเวลาที่จำเลยพักอาศัยอยู่ที่ภูมิลำเนาเดิมหรือที่อยู่ปัจจุบัน ในกรณีที่จำเลยออกจากภูมิลำเนากว่า 10 ปี และบุคคลในครอบครัวได้ย้ายจากภูมิลำเนาแล้ว ในกรณีเช่นนี้ไม่ควรส่งประเด็น แต่หากจำเลยเพิ่งย้ายมาจากภูมิลำเนาได้ 2 ปี และปรากฏจากข้อมูลเบื้องต้นว่าจำเลยมีความประพฤติค่อนข้างจะเสียหาย อย่างนี้ควรจะส่งประเด็นไปสืบเสาะยังภูมิลำเนาเดิม

1.4.4 พิจารณาในเรื่องระยะเวลาการเดินทางและงบประมาณ ในกรณีที่เป็นการส่งประเด็นระหว่างสำนักงานคุมประพฤติที่มีพื้นที่ติดต่อกัน เช่น สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาและสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนง การส่งประเด็นไปที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาอาจจะไม่จำเป็น ในกรณีที่จะต้องไปสืบเสาะในพื้นที่ที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนงใช้ดุลพินิจแล้วว่าสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง และสามารถเดินทางไปถึงพื้นที่ได้สะดวกกว่า

แต่ในกรณีที่เมื่อพิจารณาถึงเรื่องระยะเวลาการเดินทางและค่าใช้จ่ายงบประมาณทั้งในส่วนของการบริการประชาชนไม่ว่าจะเป็นจำเลย พยาน และเพื่อประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติราชการแล้วเห็นควรให้ส่งประเด็น เช่น กรณีที่ศาลอาญาธนบุรีสั่งสืบเสาะจำเลย แต่จำเลยและพยานพักอาศัยอยู่เขตมีนบุรี การส่งประเด็นให้สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดมีนบุรีดำเนินการแทนจะช่วยให้พยานซึ่งเป็นประชาชนได้รับบริการที่ดีกว่า เนื่องจากการเดินทางจากที่พักมาที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดมีนบุรี เขตมีนบุรี แทนที่จะต้องเดินทางจากเขตมีนบุรีไปถึงเขตบางขุนเทียน ที่ตั้งสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาธนบุรีเพื่อให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ จะสะดวกและใช้เวลาน้อยกว่ามาก อีกทั้งการเดินทางของพนักงานคุมประพฤติไปสืบเสาะยังที่พักอาศัยของจำเลยจะประสบปัญหาการจราจรน้อยกว่าและประหยัด

ในการส่งประเด็นการสืบเสาะนั้น มีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการซึ่งพนักงานคุมประพฤติพึงระมัดระวังดังต่อไปนี้

(1) มักปรากฏอยู่เสมอว่า พนักงานคุมประพฤติผู้รับประเด็นหาบ้านของจำเลยหรือพยานที่ต้องการไปสืบเสาะไม่พบ ซึ่งปัญหานี้อาจเกิดจากการที่ผู้ส่งประเด็นวาดแผนที่บ้านไม่ละเอียดและไม่ได้ซักถามจำเลยถึงวิธีการเดินทางไปถึงให้ละเอียด นอกจากนั้น กรณีจำเลยให้การอันเป็นเท็จถึงที่ตั้งบ้านพักอาศัย หากได้ซักถามถึงวิธีการเดินทางไปถึงพยานใกล้ชิดในละแวกบ้านว่ามีผู้ใดบ้างแล้ว ฯลฯ อาจจะทำให้พอทราบได้ว่าจำเลยให้การเท็จ การส่งประเด็นการสืบเสาะก็อาจไม่จำเป็น อย่างไรก็ตามหากจำเลยยังคงยืนกรานถึงคำให้การเช่นเดิม พนักงานคุมประพฤติอาจต้องตรวจสอบข้อมูลจากพยานอื่นๆ ก่อนที่จะมีการส่ง

ประเด็น และนอกจากนั้นการได้รับแจ้งว่าจำเลยหรือพยานมีที่อยู่ตามบ้านเลขที่ที่ระบุแต่เพียงตำบลไม่มีหมู่หรือถนน ฯลฯ อาจเป็นข้อสันนิษฐานได้ในเบื้องต้นว่าบ้านดังกล่าวอาจไม่มีอยู่จริง

(2) ดังได้กล่าวแล้ว พนักงานคุมประพฤติผู้ส่งประเด็นจะต้องสอบ ค.ป.3 อย่างละเอียดและต้องส่งข้อมูลอื่นๆ ที่พอหาได้ในระยะแรกนั้นไปยังผู้รับประเด็นให้ได้มากที่สุด เพื่อผู้รับประเด็นจะได้นำไปเป็นประโยชน์ในการสืบเสาะต่อไป เอกสารที่จำเป็นดังกล่าว ได้แก่ เอกสารที่พนักงานคุมประพฤติได้รวบรวมไว้ประกอบสำนวนตามข้อ 1.2 แต่มักปรากฏอยู่เสมอว่าพนักงานคุมประพฤติผู้ส่งประเด็นที่ได้ขอความร่วมมือให้ผู้รับประเด็นช่วยสอบปากคำผู้เสียหายให้ แต่ไม่ได้ส่งหลักฐานใดๆ มาให้ผู้รับประเด็นได้พิจารณาเป็นแนวทางในการสอบปากคำผู้เสียหาย เช่น คำฟ้อง คำให้การ รายงานกระบวนพิจารณา ฯลฯ มายังผู้รับประเด็น

(3) บางกรณีผู้ส่งประเด็นไม่ได้ศึกษาเส้นทางไปถึงแหล่งข้อมูลโดยละเอียดทำให้ส่งประเด็นไปผิดสำนักงาน เช่น ส่งประเด็นให้ไปสืบเสาะที่ย่านวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ แต่กลับส่งประเด็นดังกล่าวให้สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้ช่วยดำเนินการให้ ทั้งที่การเดินทางจากสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาธนบุรีไปถึงแหล่งข้อมูลจะเป็นการสะดวกกว่า เป็นต้น

(4) ปัญหาในทางปฏิบัติอีกประการหนึ่งคือการส่งประเด็นไปให้สำนักงานคุมประพฤติ 2 แห่ง เพื่อให้สืบเสาะจำเลยรายเดียวกัน เช่น ส่งประเด็นไปสืบเสาะประวัติจำเลยรายหนึ่งยังสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้ โดยจำเลยนั้นมีภูมิลำเนาอยู่บริเวณถนนสีลม กรุงเทพมหานคร และส่งประเด็นไปให้สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครเหนือสอบปากคำนายจ้างจำเลยรายเดียวกัน ณ สถานที่ทำงานที่อยู่บริเวณถนนลาดพร้าว หากใช้วิธีการดังกล่าวจะต้องระบุตัวพยานที่ต้องการให้สำนักงานผู้รับประเด็นสอบปากคำอย่างละเอียดเท่าที่จะสามารถทำได้ และแจ้งให้ผู้รับประเด็นทราบว่าได้มีการส่งประเด็นนี้ไปยังสำนักงานอื่นแล้วด้วยเช่นกันเพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้ทั้ง 2 สำนักงานทำการสอบปากคำพยานหรือดำเนินการสืบเสาะส่วนอื่นซ้ำซ้อนกันอันทำให้เกิดความสับสนและสิ้นเปลืองงบประมาณ

ดังนั้น ปัญหาการส่งประเด็นไปยังสำนักงานคุมประพฤติ 2 แห่ง เพื่อให้สืบเสาะประวัติจำเลยรายเดียวในเวลาไล่เลี่ยกัน ซึ่งอาจเกิดจากความพลั้งเผลอของผู้ส่งประเด็นเองก็ได้ ผู้ส่งประเด็นจึงต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว

(5) บางกรณีผู้ส่งประเด็นอาจได้ทำการสอบปากคำพยานหรือดำเนินการสืบเสาะส่วนหนึ่งส่วนใดไปแล้ว เมื่อมีการส่งประเด็นก็จะต้องแจ้งให้ผู้รับได้ทราบด้วย เพราะปรากฏอยู่เสมอเช่นกันว่าผู้รับประเด็นเดินทางไป และได้สอบปากคำพยานที่ผู้ส่งได้สอบไว้แล้ว ฯลฯ

(6) สำนักงานบางแห่งใช้วิธีการโทรศัพท์ไปแจ้งการส่งประเด็นการสืบเสาะให้สำนักงานผู้รับได้ทราบล่วงหน้าเพื่อความรวดเร็วดังกล่าวแล้ว แต่กลับไม่ได้ส่งหนังสือขอความร่วมมือสืบเสาะไปภายหลัง เนื่องจากการสืบเสาะแทนก็ถือเป็นผลงานของผู้รับประเด็นเช่นกัน จึงควรส่งหนังสือขอความร่วมมือสืบเสาะไปยังผู้รับ เพื่อสำนักงานผู้รับจะได้เก็บหนังสือดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนต่อไป

(7) เหตุผลที่ผู้รับประเด็นส่วนใหญ่ปฏิเสธไม่ทำคดีประเด็นนั้น มักอ้างว่าเนื่องจากคดีดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต้องส่งประเด็น จำเลยมีพยานใกล้ชิดพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานผู้ส่งแล้ว ซึ่งสำนักงานผู้ส่งน่าจะสอบปากคำได้และน่าจะเป็นการเพียงพอแล้ว หรืออ้างว่าคดีดังกล่าวไม่ใช่คดีสำคัญ สำนักงานผู้รับประเด็นมีงานหนักมาก ไม่มีเวลาทำคดีประเด็น หรืออ้างว่าการออกสืบเสาะแทนจะเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายอย่างมาก ฯลฯ

ปัญหานี้นับว่าเป็นการยากมากที่จะวินิจฉัยว่าคดีที่ส่งประเด็นมาไม่จำเป็นต้องส่งเนื่องจากมีพยานเพียงพอแล้วหรือไม่ เพราะพยานที่เดินทางไปให้การกับพนักงานคุมประพฤติ ณ สำนักงานที่ส่งประเด็นอาจเป็นพยานที่เตรียมการมากับจำเลยแล้ว จึงอาจให้ถ้อยคำในทางที่เป็นคุณแก่จำเลย จึงสมควรที่จะได้มีการส่งประเด็นไปสืบเสาะสภาพบ้านและสอบถามเพื่อนบ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อันจะทำให้ได้ข้อมูลละเอียดขึ้น และประเภทคดีไม่ใช่สิ่งบ่งชี้ว่าคดีนั้นๆ จะไม่มีปัญหา ซึ่งถ้าไม่ได้ส่งประเด็นไปสืบเสาะยังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้าน ฯลฯ แล้ว อาจจะไม่มีโอกาสได้ทราบความจริงในเรื่องความประพฤติเสียหายของจำเลยได้เลย

อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าคดีใดจำเลยมีภูมิลำเนาหรือภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดอื่นแล้วต้องส่งประเด็นการสืบเสาะทุกเรื่อง การที่จะพิจารณาว่าคดีใดสมควรมีการส่งประเด็นหรือไม่ต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป โดยคำนึงถึงพยานที่พอจะหาได้ในจังหวัดผู้ส่งประเด็นว่าพอมีหรือไม่ จำเป็นต้องส่งประเด็นไปให้ผู้รับประเด็นหาเอกสารเกี่ยวกับจำเลยหรือไม่ ฯลฯ ทั้งอาจต้องคำนึงถึงปริมาณคดีที่เข้าสู่สำนักงานผู้รับประเด็นด้วยว่ามีสูงมากพอที่จะทำคดีประเด็นได้หรือไม่ด้วย ซึ่งผู้ที่จะพิจารณากลั่นกรองในเรื่องนี้ ได้แก่ หัวหน้าสาย ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน และผู้อำนวยการสำนักงาน ตามลำดับชั้นดังได้กล่าวแล้ว

(8) มีบางคดีที่ผู้ส่งประเด็นการสืบเสาะส่งประเด็นไปให้สำนักงานอื่นแล้วต่อมาเมื่อได้สอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม และได้ออกไปสืบเสาะหรือสอบปากคำพยานแล้ว ปรากฏว่าได้ข้อเท็จจริงที่ผิดไปจากเดิมหรือได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับประเด็นเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานผู้ส่งประเด็นจึงควรที่จะส่งรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมนี้ตามไป เพื่อประโยชน์ดังกล่าว เพราะมีปรากฏอยู่เสมอว่าสำนักงานผู้รับประเด็นมัวแต่ติดตามหาประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ทั้งที่ในเวลาเดียวกันนั้นสำนักงานผู้ส่งได้สอบปากคำจำเลยเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่าวันเวลาที่จำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีตามที่สอบปากคำจำเลยไว้ในครั้งหลังต่างจากที่ได้ให้ไว้ในครั้งแรก ซึ่งถ้าไม่ได้ส่งข้อมูลไปสำนักงานผู้รับประเด็นก็จะไม่สามารถหาประวัติการกระทำความผิดของจำเลยพบ

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้มีการส่งรายละเอียดไปเพิ่มเติมดังได้กล่าวแล้วในหนังสือนำส่งรายละเอียดนั้นต้องอ้างถึงประเด็นที่ได้เคยส่งมาแล้วด้วยว่า “ตามที่สำนักงาน.....ได้มีหนังสือ ที่ ยธ ..... ฯลฯ ส่งประเด็นการสืบเสาะ.....จำเลย มาให้สำนักงานคุมประพฤติ.....ช่วยดำเนินการสืบเสาะแทนนั้น เนื่องจากสำนักงานคุมประพฤติ.....ได้รับข้อมูลที่เกี่ยวกับ ฯลฯ เพิ่มเติม จึงขอความร่วมมือให้ช่วยกรุณาดำเนินการสืบเสาะเพิ่มเติมในเรื่อง ฯลฯ .....” ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถจ่ายคดีนี้ให้แก่พนักงานคุมประพฤติคนเดิม มิฉะนั้นอาจเป็นไปได้ว่าสำนักงานอาจจะจ่ายคดีนี้ให้อีกคนหนึ่งทำก็ได้ซึ่งไม่น่าที่จะเป็นเช่นนั้น เพราะพนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบประเด็นในครั้งแรกนั้นจะทราบถึง

เค้าโครงและข้อมูลพื้นฐานของจำเลยได้ดีอยู่แล้ว ไม่ต้องเสียเวลาอีกระยะหนึ่งเพื่อศึกษาสำนวน จึงสามารถดำเนินการต่อได้เลย

(9) เมื่อผู้รับประเด็นพิจารณาคดีแล้วเห็นว่า ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ซึ่งอาจเนื่องจากเห็นว่าตนเองมีปริมาณงานในความผิดชอบมากหรือด้วยเหตุอื่นๆ ดังได้กล่าวแล้ว ผู้รับประเด็นก็จะต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ส่งได้ทราบโดยเร็วว่าตนไม่สามารถทำคดีประเด็นให้ได้ เช่น อาจโทรศัพท์แจ้งให้ผู้ส่งประเด็นทราบโดยด่วน เพื่อผู้ส่งประเด็นจะได้หาวิธีการแก้ปัญหา เช่น สอบจำเลยเพิ่มเติม หรือใช้วิธีส่งจดหมายไปยังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ภูมิลำเนา เพื่อสอบถามประวัติและความประพฤติของจำเลยดังจะได้กล่าวต่อไป

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสำนักงานผู้รับประเด็นจะมีปัญหาขาดแคลนอัตรากำลังเป็นส่วนใหญ่ ผู้ส่งประเด็นจึงอาจหลีกเลี่ยงวิธีการส่งประเด็นได้บ้างโดยใช้วิธีดังนี้

ก. ใช้วิธีส่งจดหมายไปรษณีย์โดยด่วนที่สุดไปขอทราบประวัติและความประพฤติของจำเลย จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเจ้าของท้องที่ที่จำเลยอ้างว่าเป็นภูมิลำเนาของตน โดยสอดซองธุรกิจตอบรับไปด้วย และเพื่อความสะดวกควรแนบแบบฟอร์มข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยและหนังสือแจ้งประวัติจำเลยไปด้วย เพื่อให้ผู้รับหนังสือกรอกข้อความตามแบบ อันจะทำให้ผู้ตอบหนังสือตอบคำถามตามประเด็น

ข. หากสำนักงานผู้ส่งประเด็นพิจารณาแล้วเห็นว่าพอที่จะสอบปากคำพยานด้วยตนเองได้ แต่ยังติดขัดอยู่เพียงว่าต้องการเอกสารสำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลยเท่านั้น ก็อาจเลี่ยงไปขอความร่วมมือตรวจสอบทะเบียนบ้านจำเลยจากนายทะเบียนอำเภอนั้นๆ แต่จดหมายลักษณะดังกล่าวจะต้องส่งไปโดยด่วนที่สุด หรือใช้วิธีให้บริการจดหมายด่วน อี เอ็ม เอส (ด่วนพิเศษ) แล้วแต่กรณี ดังนั้น เมื่อพบจำเลยครั้งแรกจะต้องพยายามสอบถามจำเลยให้ได้ข้อเท็จจริงว่าจำเลยมีชื่อและนามสกุลอยู่ในสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่เท่าใด

10) ผู้ส่งประเด็นควรจัดส่งภาพถ่ายของจำเลยหรือเอกสารสำคัญที่ปรากฏภาพถ่ายของจำเลยที่ชัดเจนให้สำนักงานผู้รับประเด็น โดยพิจารณาว่าประเด็นที่ส่งให้สืบเสาะเกี่ยวข้องกับเรื่องใด อาทิ ประวัติครอบครัวและภูมิหลังหรือพฤติการณ์แห่งคดีกรณีสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยาน โดยเฉพาะกรณีจำเลยร่วมควรส่งภาพถ่ายให้ผู้เสียหายหรือพยานยืนยันตัวจำเลยว่าเป็นผู้ใดได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การสอบปากคำจำเลย

การสอบปากคำจำเลย เป็นการสอบปากคำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการสืบเสาะและพินิจ และเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบข้อมูลจากจำเลยกับข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะอีกครั้งหนึ่ง ในการสอบปากคำจำเลยตามแนวทางปฏิบัติสามารถแบ่งการสอบปากคำจำเลยได้ 3 ประการ ดังนี้

2.1 การสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น

2.2 การสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม

2.3 การสอบปากคำจำเลยร่วมและคู่คดี

2.1 การสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น ในการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น พนักงานคุมประพฤติควรทำความเข้าใจถึงสถานะการควบคุมตัวของจำเลย เพื่อเตรียมการนัดหมายจำเลยมาสอบปากคำด้วยโดยให้เร่งรีบนัดหมายจำเลยมาดำเนินการสอบปากคำโดยเร็ว

สถานะการควบคุมตัวของจำเลยที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจมีด้วยกัน 2 ประเภท คือ

ก. จำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว กรณีนี้จำเลยจะไปพบพนักงานคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติ และหากสำนักงานคุมประพฤติที่มีที่ตั้งอยู่นอกบริเวณศาลจะต้องทำแผนที่สำนักงานเก็บไว้ที่ศาลบ้าง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศาลอธิบายและแจกให้จำเลย

กรณีที่จำเลยไม่ไปพบพนักงานคุมประพฤติ พนักงานคุมประพฤติจะต้องพยายามติดตามตัวจำเลย โดยค้นหาที่อยู่ของจำเลยของนายประกันจากเอกสารต่างๆ ที่รวบรวมไว้ การติดตามอาจกระทำด้วยการส่งหนังสือเรียกจำเลยไปยังที่อยู่ตามที่ปรากฏในคำฟ้อง หากปรากฏที่อยู่ของนายประกันให้ส่งหนังสือไปยังนายประกันเพื่อติดตามตัวจำเลยไปพบพนักงานคุมประพฤติด้วย หรือติดตามทางโทรศัพท์ถ้ามีหมายเลขโทรศัพท์หรือออกไปหาจำเลยด้วยตนเอง

กรณีที่จำเลยเจ็บป่วย หรือประสบอุบัติเหตุ ไม่สามารถไปพบพนักงานคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติได้ พนักงานคุมประพฤติอาจต้องไปสอบปากคำจำเลยที่บ้านหรือที่โรงพยาบาลตามแต่กรณี การเดินทางไปสอบปากคำในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย หรือคาดว่าน่าจะเกิดอันตรายแก่ตนเอง พนักงานคุมประพฤติอาจนำเพื่อนร่วมงานไปด้วย เพื่อช่วยเหลือหากมีอันตราย นอกจากนี้ การที่พนักงานคุมประพฤติไปในที่รโหฐาน เช่น บ้านของจำเลย พนักงานคุมประพฤติอาจถูกครหาหรือถูกกล่าวหาจากฝ่ายจำเลย ฝ่ายผู้เสียหายหรือผู้อื่นว่าได้รับประโยชน์จากจำเลย หรือเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือเรื่องคดี ดังนั้นการมีเพื่อนร่วมงานไปด้วยจะสามารถเป็นพยานยืนยันเมื่อถูกกล่าวหา

ข. จำเลยที่ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี กรณีนี้เจ้าหน้าที่ศาลจะเบิกตัวจำเลยมาให้พนักงานคุมประพฤติสอบปากคำที่ห้องควบคุมชั่วคราวของศาลนั้นในวันรุ่งขึ้น หากไม่ติดวันเสาร์ – อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ แต่หากติดวันหยุดดังกล่าวจะเบิกตัวจำเลยในวันทำการ

กรณีการติดต่อที่เรือนจำหรือทัณฑสถานสะดวกกว่า พนักงานคุมประพฤติอาจเดินทางไปสอบปากคำจำเลยที่เรือนจำหรือทัณฑสถาน โดยพนักงานคุมประพฤติต้องมีหนังสือขออนุญาตเข้าสอบปากคำต่อหัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ และมีหลักฐานแสดงตัวไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลจำเลย

อนึ่ง กรณีที่พนักงานคุมประพฤติเบิกตัวจำเลยมาสอบปากคำที่สำนักงานคุมประพฤตินั้นเป็นการไม่สมควร เว้นแต่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการอื่นได้ ทั้งนี้สำนักงานคุมประพฤติต้องระมัดระวังกรณีจำเลยหลบหนีและการรักษาความปลอดภัยแก่พนักงานคุมประพฤติด้วย

2.1.1 การเตรียมการก่อนพบจำเลย ดังได้กล่าวมาแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะต้องศึกษาเอกสารที่รวบรวมได้ในเบื้องต้นเสียก่อน ตลอดจนถึงศึกษาองค์ประกอบของฐานความผิดที่ถูกฟ้องเพื่อจะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้น และสามารถวางประเด็นได้คร่าวๆ ว่า ควรสอบถามจำเลยในเรื่องใดบ้าง เช่น ในส่วนพฤติการณ์คดี พนักงานคุมประพฤติจะต้องอ่านคำฟ้องให้เข้าใจเสมือนหนึ่งว่าพนักงานคุมประพฤติเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วย การอ่านคำฟ้องให้เข้าใจจะทำให้มองเห็นภาพคร่าวๆเกี่ยวกับ

พฤติการณ์การกระทำผิดของจำเลย ซึ่งจะช่วยให้สามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้โดยคำนึงถึงความน่าจะเป็นอันจะทำให้พนักงานคุมประพฤติสามารถสอบถามและขยายผลในรายละเอียดต่อไปได้ รวมทั้งอาจคาดคะเนมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของจำเลยได้ เช่น ในกรณีที่จำเลยเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วยกัน แต่จำเลยต่างคนต่างให้การขัดแย้งกันในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ อาจเป็นสิ่งบอกพนักงานคุมประพฤติในเบื้องต้นได้ว่า คำให้การนั้นมีความน่าจะเป็นไปได้หรือเป็นไปไม่ได้

หากจำเลยให้การขัดกันเองมาก พนักงานคุมประพฤติจะต้องพยายามแสวงหาข้อเท็จจริงให้มากขึ้นเป็นกรณีพิเศษ แต่ต้องไม่ลืมว่ามิใช่เพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย และในบางกรณีคำร้องหรือคำแถลงของผู้เสียหายหรือพยานอื่น (ถ้ามี) นั้น อาจเป็นสิ่งช่วยให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะได้ตรงประเด็นและรวดเร็วด้วย ซึ่งกรณีนี้พนักงานคุมประพฤติจะต้องเปรียบเทียบข้ออ้างของทุกฝ่ายว่ามีความน่าเชื่อถือไปในทางฝ่ายใด เช่น จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลว่าจำเลยมีอาการทางประสาท และทุจริตเรียกเงินผู้เสียหายเนื่องจากต้องการเงินเป็นค่าเล่าเรียนบุตรแต่คำแถลงของผู้เสียหายที่ยื่นต่อศาลอาจบ่งชี้ให้พนักงานคุมประพฤติเห็นว่าข้อเท็จจริงที่จำเลยกล่าวอ้างไม่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้เพราะจำเลยเรียกร้องเงินจากผู้เสียหายมาแล้วหลายครั้ง เป็นต้น ประเด็นจึงอยู่ที่ว่าจำเลยเรียกร้องเงินจากผู้เสียหายมาแล้วหลายครั้งหรือไม่

หากพนักงานคุมประพฤติไม่ศึกษารายละเอียดจากสำเนาหลักฐานที่ได้ถ่ายเอกสารไว้ผนวกกับคำฟ้องและคำให้การของจำเลย พนักงานคุมประพฤติจะสับสนในการบันทึกถ้อยคำจำเลยทั้งไม่ทราบจะสอบจำเลยว่าอย่างไร และนอกจากนี้หากใน ค.ป.1 ปรากฏที่อยู่ของจำเลยหรือหากพนักงานคุมประพฤติได้ทราบที่อยู่ของจำเลยคร่าวๆ แล้วจากแหล่งข้อมูลอื่น ก็ควรศึกษาแผนที่บริเวณนั้นให้ดีก่อน เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการวาดแผนที่เมื่อพบจำเลย

นอกจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยจากเอกสารที่รวบรวมมาเบื้องต้นแล้ว ในเรื่องการเตรียมการก่อนพบจำเลย พนักงานคุมประพฤติควรตระหนักถึงเรื่องการเตรียมสภาพอารมณ์และจิตใจของตนเอง กล่าวคือ การสอบปากคำจำเลยเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามประเด็นที่พนักงานคุมประพฤติต้องการนั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องมีความพร้อมในการจดจำ และมีความสามารถในการลำดับเรื่องราวต่างๆที่จำเลยเล่าให้ฟัง ทั้งนี้มีกรณีที่เกิดขึ้นอยู่เสมอและถือเป็นเรื่องปกติ คือ จำเลยให้ถ้อยคำวกวน สับสน หรือให้ถ้อยคำขัดแย้งในตัวเอง ซึ่งอาจจะเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของจำเลยก็ได้ เพราะจำเลยบางรายอาจตั้งใจปกปิดข้อเท็จจริง หรือจำเลยบางรายมีข้อจำกัดเรื่องอายุ หรือมีความบกพร่องทางกายภาพและจิตใจซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจดจำเหตุการณ์หรือการพูดเล่าเรื่อง ดังนั้น “สมาธิและอารมณ์ที่มั่นคงของพนักงานคุมประพฤติ” จึงมีความจำเป็นสำหรับสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ พนักงานคุมประพฤติจะต้อง ถาม ฟัง จดจำ ลำดับเรื่องราว จากนั้นตั้งประเด็นถามจำเลยต่อ และบันทึกถ้อยคำภายใต้สภาพการณ์ที่จำเลยไม่ให้ความร่วมมือ อีกทั้งความเร่งรีบในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะทำให้พนักงานคุมประพฤติเกิดความเครียดและแสดงท่าทีและคำพูดที่ไม่เหมาะสมต่อจำเลย ส่งผลให้เสียสมาธิในการสอบปากคำ และไม่สามารถได้ข้อมูลจากจำเลยได้ตามที่ต้องการ หรือทำให้การสอบปากคำล่าช้าไป

ประการสุดท้ายเกี่ยวกับการเตรียมการก่อนพบจำเลย พนักงานคุมประพฤติควรระมัดระวังเรื่องการแต่งกายให้เรียบร้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานคุมประพฤติที่เป็นสตรีควรแต่งกายมิดชิด รัดกุม และสุภาพ โดยเฉพาะการเข้าไปสอบปากคำในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ทั้งนี้เพื่อมิให้เสี่ยงต่อการถูกล่วงเกินทางสายตา ถูกละเมิดทางเพศ และเป็นการให้เกียรติต่อหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้พนักงานคุมประพฤติที่เป็นสตรีควรจะต้องระมัดระวังอากัปกิริยาของตนเองขณะสอบปากคำด้วย สำหรับสิ่งที่พนักงานคุมประพฤติจะนำเข้าไปสอบปากคำในเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้น ห้ามพนักงานคุมประพฤตินำวัตถุอันอาจเป็นอันตรายต่อพนักงานคุมประพฤติเอง(หากมีการต่อสู้ทำร้าย)เข้าไปในเรือนจำหรือทัณฑสถาน เช่น ของแหลม ของมีคม สำหรับอุปกรณ์เครื่องเขียน เช่นดินสอ ปากกา ให้นำไปพอใช้งาน

2.1.2 เทคนิคการสอบปากคำและการบันทึกถ้อยคำจำเลย ในวันที่จำเลยมาให้ถ้อยคำเจ้าหน้าที่ธุรการคดีที่รับผิดชอบจะดำเนินการถ่ายภาพ เก็บปัสสาวะ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ตลอดจนพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยตามที่ได้รับมอบหมาย และเมื่อพบจำเลยครั้งแรกพนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการดังนี้

ก. อธิบายให้จำเลยทราบถึงวัตถุประสงค์ที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ และประโยชน์ที่จำเลยจะได้รับจากการดำเนินการ ในขณะเดียวกันจะต้องพยายามสร้างความเป็นกันเองคุ้นเคยกับจำเลย เนื่องจากการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้นนั้นเป็นครั้งแรกที่พนักงานคุมประพฤติได้พบจำเลย ดังนั้น การสร้างสัมพันธภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้จำเลยเกิดความไว้วางใจพนักงานคุมประพฤติและยอมเล่าประวัติภูมิหลังของตนให้พนักงานคุมประพฤติทราบตามความเป็นจริง

พนักงานคุมประพฤติควรใช้วิธีการชี้แจงให้จำเลยเกิดความเข้าใจว่าการให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีของศาล ศาลอาจเมตตาลงโทษสถานเบา แต่หลังจากพนักงานคุมประพฤติอธิบายให้จำเลยเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว จำเลยยังคงไม่ให้ความร่วมมือโดยไม่ให้ถ้อยคำหรือนั่งนิ่งอยู่ พนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องข่มขู่ ตะคอก ด่าว่า หรือใช้วิธีการรุนแรงอื่นใดกับจำเลยเพื่อบังคับให้จำเลยให้ถ้อยคำหรือพูดคุยด้วย แต่ให้จดบันทึก และสอบถามข้อมูลรายละเอียดจากพยานใกล้ชิดจำเลยในภายหลัง โดยอาจฝากให้บุคคลใกล้ชิดไปทำความเข้าใจกับจำเลยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ความร่วมมือกับพนักงานคุมประพฤติในการพบครั้งต่อไป

สิ่งที่พนักงานคุมประพฤติต้องตระหนักอยู่เสมอในการปฏิบัติงาน มีดังนี้

1. การยอมรับว่าจำเลยเป็นมนุษย์คนหนึ่ง มีศักดิ์ศรี มีคุณค่าอยู่ในตัว มีความคิดเห็นของตนเองในการแสดงออกและการเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิต
2. ความใส่ใจสนใจ มีความปรารถนาดี อยากช่วยเหลือด้วยความมีเมตตา
3. การยอมรับว่าจำเลยมีศักยภาพที่จะช่วยเหลือและพัฒนาตนเองได้

ข. สอบปากคำจำเลยเบื้องต้นตามแบบ ค.ป.3 ในการสอบปากคำจะต้องมีลักษณะเป็นการพูดคุยให้ได้ใจความก่อนโดยไม่ควรมีลักษณะเป็นการจดตามคำบอก จะต้องพยายามหลีกเลี่ยงการอ่านแบบฟอร์ม ค.ป.3ให้จำเลยฟัง เช่น พ่อที่ให้กำเนิดชื่ออะไร ไม่ควรถามว่าบิดาชื่ออะไร จึงจำเป็นต้องใช้ศัพท์ง่ายๆ จำเลย

จะมีความรู้สึกว่าเป็นกันเอง และไม่จำเป็นต้องบันทึกถ้อยคำจำเลยเรียงตามลำดับหน้า เพราะเรื่องเดียวกันอาจสอบถามให้ได้รายละเอียดในคราวเดียวกันไปได้เลย

นอกจากนี้ต้องพยายามบันทึกข้อเท็จจริงให้ละเอียด สามารถนำข้อเท็จจริงมาปะติดปะต่อให้ง่ายต่อการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นับตั้งแต่บิดามารดาของจำเลยอยู่กินกันจนกระทั่งถึงวันที่จำเลยถูกจับ หรือจนถึงวันที่จำเลยพบพนักงานคุมประพฤติครั้งสุดท้ายก่อนวันส่งรายงาน ขณะที่สอบปากคำจะต้องสังเกตสีหน้า แววตา น้ำเสียง ท่าทางของจำเลยประกอบด้วย เพราะจะทำให้ได้ทราบว่าจำเลยมีพิรุธหรือพูดตรงกับความจริงหรือไม่ นอกจากนั้นจะต้องบันทึกท่าทีต่างๆ ของจำเลยในระหว่างที่สอบปากคำไว้ด้วย เพื่อเตือนความจำของตนเอง และเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบเมื่อตรวจรายงาน ดังนั้นโดยหลักการแล้วผู้ที่ดำเนินการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำจำเลยตามแบบ ค.ป.3 ควรเป็นพนักงานคุมประพฤติ เพื่อจะได้สังเกตอากัปกิริยาของจำเลยด้วย

การสอบ ค.ป.3 นอกจากจะสอบให้ได้ความในส่วนประวัติจำเลยแล้วต้องพยายามสอบถามรายชื่อพยานและรายละเอียดเกี่ยวกับพยานที่เกี่ยวข้องในส่วนครอบครัวผู้ใกล้ชิด นายจ้าง ครูอาจารย์ ผู้มีส่วนรู้เห็นในพฤติการณ์คดี หรือผู้ที่รู้ถึงนิสัยและความประพฤติ ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ ฯลฯ เพื่อที่จะสามารถไปสืบหาข้อเท็จจริงเหล่านั้นจากพยานต่อไปได้อย่างรวดเร็ว อาจทำได้ด้วยการติดต่อทางโทรศัพท์หรือทางคำสั่งเรียกพยานบุคคล ดังนั้น การสอบปากคำจำเลยตามแบบ ค.ป.3 ควรสอบให้ครบถ้วนในทุกหัวข้อ ทุกประเด็นด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลจากจำเลยกับข้อมูลที่ได้จากพยานต่อไป

อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้อง คำให้การของจำเลยประกอบกับถ้อยคำที่จำเลยให้ต่อพนักงานคุมประพฤติต้องสอดคล้องกัน หลังจากพนักงานคุมประพฤติสอบถามอย่างละเอียดเสมือนหนึ่งว่าพนักงานคุมประพฤติเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดด้วย โดยจะต้องยึดถือคำฟ้องเป็นหลักในการสอบถาม แต่ไม่ได้หมายความว่าจะต้องสอบปากคำจำเลยให้ได้ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง เพราะการกระทำเช่นนั้นจะทำให้ข้อเท็จจริงที่ได้คลาดเคลื่อน จำเลยบางคนให้การรับสารภาพต่อศาลโดยอ้างต่อพนักงานคุมประพฤติว่าต้องการให้คดีเสร็จสิ้นโดยเร็ว และยังอ้างว่าไม่ได้กระทำผิดแต่ไม่มีเงินสู้คดี เมื่อพนักงานคุมประพฤติสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิด จำเลยกลับยอมรับว่ากระทำผิดจริงหรือเคยมีตัวอย่างกรณีที่ว่าจำเลยให้การต่อพนักงานคุมประพฤติว่าไม่รู้เห็นอะไรเลยเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานคุมประพฤติไม่ได้ทั้งๆ ที่ในฐานะที่เป็นจำเลยจะต้องให้ข้อเท็จจริงได้ เช่น จำเลยไม่สามารถบอกพนักงานคุมประพฤติได้ว่าถนนที่เกิดเหตุรถชนชื่อถนนอะไร ทั้งนี้จำเลยจะอ้างว่าอ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งหากจำเลยอ่านหนังสือไม่ออกจริงจำเลยก็คงสอบรับใบอนุญาตขับขี่ไม่ได้ หากจำเลยนำมาแสดงก็อาจเป็นใบอนุญาตที่ได้มาด้วยการซื้อ และเท่าที่เคยปรากฏมีการเปลี่ยนตัวบุคคลอื่นมาเป็นจำเลย เมื่อพนักงานคุมประพฤติจับได้บุคคลนั้นก็หลบหนีไม่ไปฟังคำพิพากษา

อนึ่ง ในกรณีที่จำเลยเป็นชาวต่างประเทศและพูดภาษาไทยไม่ได้ แต่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ พนักงานคุมประพฤติสามารถดำเนินการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้นโดยใช้แบบ ค.ป.3 ฉบับภาษาอังกฤษได้

ค. การบันทึกถ้อยคำจำเลย ในการสอบปากคำจำเลยนั้นไม่ควรบันทึกถ้อยคำตามที่จำเลยบอกทุกคำ แต่ควรสอบถามอย่างละเอียดและซักไซ้ให้จำเลย เกิดความเข้าใจตรงกันเสียก่อน หากมีข้อพิรุธหรือเห็นว่าข้อมูลเป็นไปไม่ได้ ให้พยายามหาเหตุผลอธิบายให้จำเลยฟัง ถ้าจำเลยยืนยันจึงค่อยบันทึก และต่อมาหากพยานอื่นๆยอมรับในส่วนนี้ก็ให้ถือเป็นข้อยุติได้

ในระหว่างการบันทึกถ้อยคำไม่ควรทำเครื่องหมาย เช่น การขีดเส้นใต้ เครื่องหมายดอกจันโดยไม่จำเป็น เนื่องจากอาจจะทำให้จำเลยเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจว่าพนักงานคุมประพฤติกำลังจับผิดหรือไม่ ซึ่งอาจจะมีผลต่อสัมพันธภาพที่ดีที่สร้างไว้แต่แรก เมื่อบันทึกถ้อยคำจำเลยเสร็จเรียบร้อยแล้ว พนักงานคุมประพฤติผู้บันทึกถ้อยคำต้องอ่านข้อความที่บันทึกไว้ทั้งหมดให้จำเลยฟัง และถ้าจำเลยไม่คัดค้านถ้อยคำดังกล่าวก็ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้ทุกหน้าด้วย

สำหรับ กรณีที่มีการขูด ฆ่า ลบ หรือเพิ่มเติมข้อความส่วนใด ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้ที่ริมกระดาษด้านขวาด้วย

อนึ่ง ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจเฉพาะบางหัวข้อ พนักงานคุมประพฤติยังคงมีความจำเป็นต้องสอบปากคำเบื้องต้นตามแบบ ค.ป.3 ให้ครบถ้วน แต่เน้นหัวข้อหรือเรื่องที่ศาลมีคำสั่งเป็นพิเศษ

2.1.3 การตรวจดูรูปพรรณของจำเลย ในระหว่างที่พนักงานคุมประพฤติสอบปากคำจำเลยเบื้องต้นนั้น จะต้องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ดูรูปร่าง รูปศีรษะ สีของนัยน์ตา สีผิวและสีผมของจำเลย ตลอดจนดูตำหนิ ลายสักต่างๆ บนผิวหนังของจำเลยไว้ด้วย เพราะรูปพรรณสัณฐานต่างๆของจำเลยนั้น มีส่วนสำคัญในการพิสูจน์บุคคล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยทั้งที่ผ่านมาและในอนาคต หลังจากนั้นจะต้องบันทึกรายละเอียดทั้งหมดลงใน ค.ป.3 และเตรียมข้อมูลทั้งหมดลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยต่อไป

รูปพรรณสัณฐานที่เป็นลักษณะเฉพาะของจำเลย อาจบอกให้พนักงานคุมประพฤติทราบถึงความเป็นมาของจำเลยในเบื้องต้นได้ เช่น มีร่องรอยถูกกระสุนปืน ถูกมีดฟันหรือมีรอยถูกแทง เป็นต้น กรณีเช่นนี้สามารถบ่งบอกความเป็นมาของจำเลยได้ชัดเจนในคดีทำร้ายร่างกาย และใช้เป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้นได้ว่าจำเลยผ่านการต่อสู้มาแล้วอย่างโชกโชน จึงได้มีบาดแผลตามร่างกายมากมายเช่นนี้ รวมทั้งสามารถเป็นสาเหตุนำไปสอบปากคำพยานได้ด้วย นอกจากนี้ความพิการทางร่างกาย เช่น ตาบอด แขนขาด้วน เป็นง่อย ร่างกายเติบโตไม่สมวัย สภาพร่างกายที่ไม่สมประกอบเช่นนี้ เป็นเครื่องช่วยอำพรางการกระทำผิดของจำเลยได้เป็นอย่างดี จากข้อเท็จจริงที่ผ่านมา พบผู้ที่มีร่างกายพิการเหล่านี้ไม่มีอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ จึงมักจะอาศัยความบกพร่องเหล่านี้ประพฤติในทางมิชอบ เช่น รับจ้างซื้อหรือดูต้นทางให้แก่ผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น พนักงานคุมประพฤติจึงต้องใช้ความสังเกตและจดบันทึกรายละเอียดปลีกย่อยดังกล่าวไว้

ลายสักและข้อความบางประเภท เมื่อพนักงานคุมประพฤติพบจำเลยครั้งแรก ลายสักรูปต่างๆ ข้อความบางประเภท เช่น รูปมังกร แมงป่อง ดอกกุหลาบสีแดง เรือใบ อักษรทีระเบิด เรดโรส 23 ก.ย. 2529 เป็นต้น มักจะปรากฏว่าสิ่งเหล่านี้เป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้นให้พนักงานคุมประพฤติพอจะทราบได้ว่า

จำเลยน่าจะต้องโทษจำคุกมาก่อน ในบางครั้งวันเดือนปีที่ปรากฏตามร่างกายของจำเลยตรงกับวันที่จำเลยพ้นโทษจำคุก และทำให้สามารถทราบเรือนจำที่ปล่อยตัวจำเลยด้วย ยกตัวอย่าง เช่น จำเลยพ้นโทษเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2529 และพ้นจากเรือนจำกลางลาดยาวบางเขน ทั้งนี้เนื่องจากอักษรที่ระเบิด หมายถึงสัญลักษณ์ของเรือนจำดังกล่าว (คำว่า บี.เค.ก็หมายถึงเรือนจำกลางบางขวาง คำว่า เอส.พี.หมายถึงเรือนจำสมุทรปราการ)

อนึ่ง การตรวจร่างกายของจำเลยโดยพนักงานคุมประพฤติควรจะกระทำอยู่ในขอบเขตที่พอควร โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของจำเลย ดังนั้น การตรวจร่างกายจำเลยจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยด้วย และจำเลยที่เป็นชาย พนักงานคุมประพฤติชายต้องเป็นผู้ตรวจ จำเลยที่เป็นหญิงก็ให้พนักงานคุมประพฤติหญิงเป็นผู้ตรวจพร้อมทั้งต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานใน ค.ป.3 ด้วย

ส่วนการเสนอรายงานต่อศาลในเรื่องรูปพรรณ ควรจะเสนอรายงานในส่วนที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีปัญหาสงสัยต่อศาลว่าพนักงานคุมประพฤติรายงานตามคำบอกเล่าของจำเลยหรือได้ตรวจสอบจริงๆ

2.1.4 การวาดแผนที่บ้านจำเลย ในการสืบเสาะและพินิจทุกคดี พนักงานคุมประพฤติจำเป็นต้องวาดแผนที่บ้านของจำเลย เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สามารถไปสืบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของจำเลย สิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้สอบปากคำเพื่อนบ้าน ผู้ใกล้ชิด และสืบหาข้อเท็จจริงอื่นๆ เมื่อได้พบจำเลยครั้งแรกจะต้องทำแผนที่บ้านไว้ให้ได้รายละเอียดชัดเจน ง่ายแก่การออกสืบเสาะ และบันทึกวิธีการเดินทางไปถึงด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีความจำเป็นต้องส่งประเด็นไปสืบเสาะยังสำนักงานคุมประพฤติอื่น ผู้รับประเด็นจะได้เดินทางไปสืบเสาะได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องส่งประเด็นกลับคืนมาเพราะหาบ้านจำเลยไม่พบ

ในขั้นตอนการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีจะต้องปฏิบัติงานในลักษณะที่เกื้อกูลและเกี่ยวพันกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ กล่าวคือการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น จะต้องมีความชัดเจนและรายละเอียดในประเด็นต่อไปนี้

1.ภูมิหลังความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุในคดีนี้

2.พฤติการณ์แห่งคดีและความเสียหาย รวมทั้งการดำเนินการชดใช้ค่าเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

3.ความตระหนักสำนึกต่อผลร้ายที่ก่อให้เกิดกับผู้เสียหาย

4.เจตนารมณ์ในการเยียวยา และ/หรือชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย

หลังจากสอบปากคำเสร็จ ให้ประสานส่งต่อจำเลยให้แก่พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการขั้นตอนการสืบเสาะจำเลย รวมทั้งสอบถามความสมัครใจในการใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของจำเลย

ทั้งนี้ มีข้อเน้นย้ำว่าในการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้กับจำเลยรายใดนั้น จะต้องปรากฏว่าจำเลยรับว่าได้กระทำผิดตามฟ้องจริง แล้วจึงค่อยดำเนินการเพื่อนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนต่อไป แต่หากจำเลยยังคงปฏิเสธความผิดตามฟ้อง ให้ยุติการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้

2.2 การสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม ภายหลังจากที่พนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงทั้งหมดแล้ว ก่อนที่จะนำข้อเท็จจริงทั้งหมดมาประมวล แล้วเขียนเป็นรายงาน ควรจะดำเนินการสอบปากคำจำเลยอีกครั้งหนึ่งหรือมากกว่านั้น เพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม และเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่สืบเสาะได้ว่าจำเลยจะยอมรับหรือปฏิเสธประการใด เพื่อเป็นการให้โอกาสจำเลยแก้ข้อกล่าวหา

โดยทั่วไปแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะดำเนินการสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะมีความขัดแย้ง หรือไม่สอดคล้อง หรือพบข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายแรงกับจำเลยนอกเหนือไปจากข้อมูลที่จำเลยเคยให้ถ้อยคำไว้ แต่พนักงานคุมประพฤติควรใช้เทคนิคในการสอบปากคำไม่ให้จำเลยได้ทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูลทั้งหมดที่สืบเสาะพบ เพื่อความปลอดภัยของพยาน

การสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติมอาจกระทำเพียงครั้งเดียวหรือมากกว่านั้น หากคดีมีปัญหายุ่งยาก ซับซ้อน หรือมีการปกปิดข้อเท็จจริง หรือในกรณีที่จำเลยให้การสับสนวกวนมาก แต่ถ้าจำเลยยังคงยืนยันที่จะให้ถ้อยคำเช่นเดิม ก็ให้บันทึกถ้อยคำไว้ตามนั้นว่า จำเลยขอให้การยืนยันตามถ้อยคำเดิม แต่ถ้าจำเลยต้องการเปลี่ยนคำให้การในส่วนใด ก็บันทึกว่า “จากการที่จำเลยได้เคยให้ถ้อยคำไว้ต่อพนักงานคุมประพฤติเมื่อวันที่…ว่า…หรือในส่วนของพฤติการณ์คดี นิสัยและความประพฤติ ประวัติการกระทำความผิด ฯลฯ นั้น ในวันนี้จำเลยขอเปลี่ยนคำให้การดังกล่าว โดยขอให้การใหม่ดังต่อไปนี้…หรือขอให้การเพิ่มเติมดังต่อไปนี้…”

ในบางกรณี พนักงานคุมประพฤติบางคนบันทึกถ้อยคำจำเลยตามแบบ ค.ป.3 ไว้ละเอียดมาก และหลังจากสอบปากคำพยานต่างๆ แล้วได้ข้อเท็จจริงสอดคล้องกัน จึงไม่บันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติม ในทางกลับกันพนักงานคุมประพฤติบางคนบันทึกถ้อยคำจำเลยตามแบบ ค.ป.3 อย่างเสียไม่ได้ เพราะเกรงว่าจะถูกตำหนิว่าไม่ใช้แบบฟอร์มดังกล่าว จึงต้องบันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติมลงในกระดาษเส้น เพื่อให้ง่ายต่อการเขียนรายงาน ความเห็นในเรื่องนี้อยากจะชี้ให้เห็นว่าการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำตามแบบ ค.ป.3 เป็นสิ่งจำเป็น และควรสอบให้ครบถ้วนในทุกหัวข้อและทุกประเด็นด้วย เพื่อป้องกันการตกประเด็นเนื่องจากหลงลืม และเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากจำเลยกับข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะในภายหลัง หากถ้อยคำส่วนใดใน ค.ป.3 เป็นผลร้ายต่อจำเลย จะต้องให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้ที่ริมกระดาษด้านขวาท้ายใจความส่วนนั้นไว้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้จำเลยคัดค้านว่าพนักงานคุมประพฤติเติมข้อความลงภายหลังโดยจำเลยมิได้ให้การตามนั้น หรือในบางส่วนที่จำเป็นต้องสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม เช่น ในส่วนของประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ พนักงานคุมประพฤติก็จะต้องบันทึกเพิ่มเติมไว้ในกระดาษเส้นด้วย

สำหรับกรณีที่พนักงานคุมประพฤติบันทึกถ้อยคำจำเลยตามแบบ ค.ป.3 ไว้ละเอียดและครบถ้วนแล้ว และหลังจากการสืบเสาะได้ข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกัน หากจะไม่สอบปากคำจำเลยเพิ่มเติม

นั้น ความเห็นในเรื่องนี้เห็นว่าสมควรสอบปากคำจำเลยเพิ่มเติมอย่างน้อยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้จำเลยได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมและเป็นการทำความรู้จักจำเลยให้ดียิ่งขึ้น ยกเว้นในคดีที่ไม่สามารถใช้วิธีการคุมความประพฤติกับจำเลยได้ เช่น คดีไม่ได้รับประโยชน์ฯ อาจยกเว้นการสอบปากคำเพิ่มเติมได้ หากได้บันทึกถ้อยคำตามแบบ ค.ป.3 ไว้ละเอียดและครบถ้วน และข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะสอดคล้องกัน

การบันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งปรากฏผลจากการตรวจ ทุกครั้งที่ทราบผลการตรวจปัสสาวะ พนักงานคุมประพฤติจะต้องเปรียบเทียบปริมาณกับผลการตรวจในครั้งก่อนๆ ด้วย เพื่อให้ทราบว่าจำเลยมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง ซึ่งจะต้องบันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติมทุกครั้ง จนกระทั่งได้ข้อมูลล่าสุดก่อนประมวลข้อเท็จจริงเสนอศาล

อนึ่ง ถ้าจำเลยและพยานยืนยันว่าจำเลยไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน แต่ผลการตรวจปัสสาวะพบสารเสพติด เวลาเขียนรายงานศาลควรเลี่ยงไปใช้คำว่า “ได้รับสาร”แทนคำว่า “เสพหรือเกี่ยวข้อง” เพื่อหลีกเลี่ยงการคัดค้านรายงานของจำเลย

นอกจากนั้น ในกรณีมีพยานให้ถ้อยคำที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับจำเลยแตกต่างไปจากจำเลยหรือพยานอื่นก็จำเป็นที่จะต้องบันทึกถ้อยคำจำเลยเพิ่มเติมไว้ทุกครั้ง

2.3 การสอบปากคำจำเลยร่วมและคู่คดี จำเลยร่วม หมายถึง ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดโดยมีลักษณะการกระทำความผิดและมีเจตนาเช่นเดียวกับจำเลย ซึ่งต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาทุกคนดังกล่าวในสำนวนคดีเดียวกัน จำเลยแต่ละคนมีฐานะเป็นจำเลยที่ 1 หรือจำเลยที่ 2 ฯลฯ ตามแต่คำฟ้องของพนักงานอัยการ

คู่คดี หมายถึง ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด โดยมีลักษณะการกระทำผิดและเจตนาเช่นเดียวกับจำเลย แต่ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหานั้นเป็นคนละสำนวนกับจำเลย ซึ่งอาจเนื่องจากผู้ต้องหาได้ให้การปฏิเสธในชั้นพิจารณาของศาล และศาลมีคำสั่งให้แยกดำเนินคดี หรือเนื่องจากคู่คดีดังกล่าวอยู่นอกเขตอำนาจศาล เช่น อาจเป็นเด็กหรือเยาวชน อันต้องถูกแยกไปดำเนินคดียังศาลเยาวชนและครอบครัว หรืออาจเป็นเพราะได้ให้การปฏิเสธในชั้นพนักงานสอบสวน ทำให้พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนจำเลยซึ่งให้การรับสารภาพไปยังพนักงานอัยการก่อน คู่คดีจึงถูกฟ้องเป็นคนละสำนวนคดีกับจำเลย เป็นต้น

การสอบปากคำจำเลยร่วมและคู่คดีนี้ ในทางปฏิบัติ พนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการสืบเสาะทั้งกระบวนการด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีและอื่นๆ ให้ได้รายละเอียดมากที่สุด

ดังนั้น ในคดีที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะจำเลยหลายรายในคดีเดียวกัน พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนอาจใช้วิธีการสอบปากคำจำเลยเฉพาะของตนเอง โดยให้ผู้รับคดีจำเลยที่ 1 สอบปากคำผู้เสียหาย แต่พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนจะต้องปรึกษาหารือกันหลังจากที่ได้สอบปากคำจำเลยที่ 1 แล้วว่ามีประเด็นใดบ้างที่จำเลยแต่ละรายให้การแตกต่างกัน หากแตกต่างกันพนักงานคุมประพฤติควรจะสอบปากคำจำเลยทุกคนรวมกันเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติ

อย่างไรก็ตามการสอบปากคำจำเลยและจำเลยร่วมโดยวิธีต่างคนต่างสอบเฉพาะจำเลยของตนเอง อาจเกิดปัญหาความซับซ้อน และเป็นไปได้ว่าหากพนักงานคุมประพฤติมิได้ปรึกษาหารือกัน เพื่อหาข้อสันนิษฐานในส่วนพฤติการณ์คดีแล้วจะเกิดปัญหาความสับสน เมื่อเขียนรายงานผู้เขียนพฤติการณ์คดีอาจไม่สามารถรายงานพฤติการณ์คดีที่ควรจะเป็นไปได้ในเวลาอันสั้น จึงอาจแก้ปัญหาได้โดยวิธีการให้พนักงานคุมประพฤติคนเดียวสอบปากคำจำเลยทุกคนและผู้เสียหายในส่วนพฤติการณ์คดี โดยพนักงานคุมประพฤติอื่นไม่ต้องสอบปากคำซ้ำ คงดำเนินการสืบเสาะไปตามปกติแต่ยกเว้นไม่ต้องสอบจำเลยของตนในส่วนพฤติการณ์คดี ส่วนผู้ที่รับผิดชอบจำเลยที่ 1 ก็จะต้องมีภาระเพิ่มขึ้นดังกล่าว โดยหากใช้วิธีการดังกล่าวระบบการจ่ายคดีจะต้องมีการหมุนเวียนให้พนักงานคุมประพฤติแต่ละคนได้รับคดีจำเลยที่1 ให้ทั่วถึงกันและพนักงานคุมประพฤติผู้สอบปากคำอาจใช้วิธีการสอบปากคำแบบทีละคน เพราะการสอบปากคำจำเลยทุกคนรวมๆ กัน จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน เนื่องจากจำเลยแต่ละรายอาจไม่กล้าให้การพาดพิงไปถึงจำเลยคนอื่นๆ เพราะจำเลยอื่นผู้ถูกสอบปากคำด้วยกันจะทราบ

อนึ่ง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540 ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้จากการสอบปากคำจำเลย ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 และระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2549

นอกจากนี้ กรณีปัญหาทนายความขอเข้าฟังการสอบปากคำจำเลยในชั้นการสืบเสาะและพินิจนั้น พนักงานคุมประพฤติสามารถชี้แจงทำความเข้าใจกับจำเลยและทนายจำเลยได้ว่า บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 241 บัญญัติให้สิทธิผู้ต้องหามีทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ เฉพาะในชั้นสอบสวน ดังนั้น ในชั้นการสืบเสาะและพินิจซึ่งเป็นขั้นตอนในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล จึงไม่อยู่ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา 241 ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี หากพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่ออำนวยความยุติธรรมโดยคำนึงถึงสิทธิอันพึงมีของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 33 ซึ่งบัญญัติว่า

“ ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

เช่นนี้ พนักงานคุมประพฤติสามารถใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ทนายจำเลยเข้าฟังการสอบปากคำได้ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า การปฏิบัติเช่นว่านั้น ต้องไม่เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานคดีในประการที่อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด อีกทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติต้องตระหนักอยู่เสมอว่า มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลการทำงานของพนักงานคุมประพฤติและกำหนดโทษไว้ คือ มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 ซึ่งบัญญัติว่า

“ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่

ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ดังนั้นในการใช้ดุลพินิจอนุญาตดังกล่าวต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบและเหมาะสมเป็นรายกรณีไป ทั้งนี้ ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับจำเลยและทนายจำเลยให้ทราบถึงเหตุและผลดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว

3. การตรวจสอบประวัติจำเลย

การตรวจสอบประวัติจำเลย แบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดและการตรวจสอบประวัติอื่นๆ ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

3.1การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ในการสืบเสาะแต่ละคดีพนักงานคุมประพฤติจะต้องตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยทุกราย ในทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยได้จากที่ต่างๆดังนี้

3.1.1จากสำนวนของศาล หลังจากที่จับกุมจำเลยแล้วพนักงานตำรวจจะพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด ซึ่งผลการตรวจแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยในชั้นนี้จะปรากฏอยู่ในสำนวนของพนักงานอัยการ หากคดีดังกล่าวเป็นคดีของศาลจังหวัดเนื่องจากระยะเวลาที่ถูกจับกุมจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะจะเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่ทำให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือได้ทัน

ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานอัยการยื่นคำฟ้องต่อศาลพร้อมแนบรายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยมาด้วย จะปรากฏรายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยแนบท้ายคำฟ้องในสำนวนคดีที่ศาลมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจจำเลย กรณีดังกล่าวนี้พนักงานคุมประพฤติสามารถยกเว้นการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยไปตรวจสอบการประวัติการกระทำความผิดที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้

3.1.2 จากพนักงานอัยการ ในกรณีที่ไม่ปรากฏรายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยท้ายคำฟ้อง และพนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากสำนักงานอัยการได้ ให้พนักงานคุมประพฤติขอถ่ายสำเนาเอกสารหรือขอคัดข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ หมายเลขบัญชีประวัติการกระทำความผิด (เลข บ.ช.ป.) ในแบบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาและรายการประวัติการกระทำความผิดซึ่งปรากฏในสำนวนคดีของอัยการ

ทั้งนี้ ในการถ่ายสำเนาหรือคัดข้อมูล พนักงานคุมประพฤติต้องถ่ายสำเนาหรือคัดข้อมูลให้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันเดือนปีที่กระทำผิดหรือโทษจะต้องครบถ้วนและถูกต้อง มิฉะนั้นอาจทำให้การเขียนรายงานไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจทำให้จำเลยคัดค้านรายงานได้ นอกจากนั้นหากคดีนั้นเป็นคดีมีผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติยังจะสามารถตรวจสอบที่อยู่ของผู้เสียหายจากพนักงานอัยการได้เช่นกัน และอาจต้องดูรายละเอียดคร่าวๆ เกี่ยวกับการให้การของผู้เสียหายและพยานด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการสอบปากคำพยานขยายผลในวันที่ผู้เสียหายหรือพยานมาพบพนักงานคุมประพฤติ

หากพบรายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการขอตรวจสอบที่สำนักงานอัยการ พนักงานคุมประพฤติสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเสนอในรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลได้ โดยไม่ต้องส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยไปตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือขอตรวจสอบด้วยระบบ CDS อีก

3.1.3 จากระบบCDS ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติไม่พบรายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการตรวจสอบจากสำนักงานอัยการ ให้พนักงานคุมประพฤติกรอกรายชื่อจำเลย ทั้งชื่อ ชื่อสกุลจริง และชื่อ ชื่อสกุลที่จำเลยใช้หรือเคยใช้ในการกระทำความผิด **พร้อมหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ** ของจำเลยลงในแบบขอตรวจสอบประวัติของจำเลย/ผู้ถูกคุมความประพฤติ และส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยด้วยระบบ CDS ซึ่งผลการตรวจสอบแม้ว่าจะพบหรือไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยก็ตาม พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามข้อเท็จจริงจากจำเลยอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทำบันทึกให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในสำนวน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเสนอรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลได้ โดยไม่ต้องส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อีก

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย พนักงานคุมประพฤติต้องพยายามแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากพยานด้วย หากปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ไม่ว่าจากการตรวจสอบด้วยระบบ CDS หรือจากพยาน พนักงานคุมประพฤติต้องพยายามแสวงหาหลักฐานมายืนยัน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเสนอรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล

ในกรณีที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแจ้งว่า ไม่สามารถยืนยันการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยได้ ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งเจ้าหน้าที่ธุรการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกองกำกับการวิทยาการเขตหรือวิทยาการจังหวัด ตามแต่กรณีโดยเร็วที่สุด

ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติไม่สามารถขอความร่วมมือจากสำนักงานอัยการเพื่อขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดและหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือของจำเลย หรือในกรณีที่พนักงานอัยการส่งคดีฟ้องต่อศาล โดยยังไม่ได้รับผลการตรวจประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น คดีส่งฟ้องต่อศาลแขวง เพราะจำเลยจะต้องถูกฟ้องต่อศาลภายใน 72 ชั่วโมงนับแต่วันถูกจับกุม หรือคดีที่ส่งฟ้องต่อศาลจังหวัดบางพื้นที่ ซึ่งมีผลให้พนักงานคุมประพฤติไม่สามารถทราบหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือได้ ให้พนักงานคุมประพฤติส่งชื่อ ชื่อสกุลของจำเลยโดยไม่มีหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยด้วยระบบ CDS ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือที่กองกำกับการวิทยาการเขต หรือวิทยาการจังหวัด โดยเร็วที่สุด ผลการตรวจสอบ แม้ว่าจะพบหรือไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยก็ตาม พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามข้อเท็จจริงจากจำเลยอีกครั้งหนึ่งพร้อมทำบันทึกให้จำเลยลง

ลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในสำนวน ในกรณีที่ผลการตรวจสอบด้วยแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไม่พบประวัติการกระทำความผิด แต่จากการตรวจสอบด้วยระบบ CDS พบประวัติของจำเลยแต่จำเลยปฏิเสธ พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับจาก CDS เป็นข้อมูลของจำเลยจริงหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากประวัติทะเบียนราษฎร์ และจากการสอบปากคำพยาน หากพนักงานคุมประพฤติเชื่อตามพยานหลักฐานว่าเป็นประวัติของจำเลย ในการเสนอรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล ให้อ้างที่มาของข้อมูลด้วยว่าได้ประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการตรวจสอบด้วยวิธีใด และพยานให้ถ้อยคำไว้ว่าอย่างไร และไม่ควรเขียนสรุปว่าเป็นเช่นนั้นตามพยานหลักฐาน พนักงานคุมประพฤติควรเลี่ยงใช้ถ้อยคำ “ จาก...น่าเชื่อว่า...” แทน เพื่อจะได้ไม่ผูกพันพนักงานคุมประพฤติและเป็นประโยชน์ในการนำพยานเข้าสืบเมื่อเกิดการคัดค้านรายงาน

3.1.4 จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองกำกับการวิทยาการเขต ในกรณีที่ต้องตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกองกำกับการวิทยาการเขต ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งเจ้าหน้าที่ธุรการคดีหรือผู้ได้รับมอบหมายส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยจำนวน 1 แผ่นไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยถ่ายสำเนาแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือดังกล่าว หน้า-หลัง พร้อมหนังสือขอความร่วมมือเข้าสำนวนไว้

อนึ่งพนักงานคุมประพฤติควรที่จะมีความรู้ในการพิมพ์ลายนิ้วมือและสามารถตรวจแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือได้คร่าวๆ ว่าจะสามารถส่งตรวจได้หรือไม่ หรือในการพิมพ์ลายนิ้วมือมีการผิดพลาดส่งตรวจไม่ได้เพราะสาเหตุใด เนื่องจากในการตรวจแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ผลการตรวจอาจส่งกลับมายังสำนักงานไม่ทันกับวันครบกำหนดส่งรายงาน การกรอกรายการที่ชัดเจนถูกต้องและครบถ้วนจะช่วยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจสอบได้รวดเร็วขึ้น และทำให้พนักงานคุมประพฤติทราบผลการตรวจและสามารถประมวลข้อเท็จจริงได้รวดเร็วขึ้นด้วยเช่นกัน

3.1.5 การตรวจสอบจากหน่วยงานอื่นๆ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดของจำเลย นอกจาก 4 แหล่ง คือ จากสำนวนคดีที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะ จากพนักงานอัยการ จากระบบ CDS และจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองกำกับการวิทยาการเขตแล้ว พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากหน่วยงานอื่น อันได้แก่ สถานีตำรวจ เรือนจำและทัณฑสถานสังกัดกรมราชทัณฑ์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ตามแต่กรณี ตัวอย่าง เช่น

กรณีที่จำเลยมีประวัติการกระทำความผิด แต่ในรายการประวัติการกระทำความผิดที่ตรวจสอบพบนั้นไม่ปรากฏผลคดีว่าเป็นอย่างไร และพนักงานคุมประพฤติประสงค์จะตรวจสอบผลคดี วิธีการหนึ่ง คือ ไปตรวจสอบผลคดีที่สถานีตำรวจที่ดำเนินการจับกุมและสอบสวนคดีนั้น

หรือในกรณีที่เป็นคดีของศาลแขวงที่ไม่สามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากพนักงานอัยการได้ นอกจากการขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยด้วยระบบ CDS หรือการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติแล้ว พนักงานคุมประพฤติ อาจติดต่อกับพนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนหรือเสมียนคดีประจำสถานีตำรวจนั้นๆ เพื่อขอตรวจสอบผลการตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือที่ส่งมาจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

และในกรณีที่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกหรือเคยได้รับการอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมาแล้ว พนักงานคุมประพฤติสามารถแสวงหาหลักฐานมายืนยันประวัติการต้องโทษจำคุกหรือการได้รับการอบรมของจำเลยได้ด้วยการติดต่อขอสำเนาคำพิพากษาและหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล ณ ศาลที่มีคำพิพากษา หรือส่งหนังสือขอทราบประวัติการต้องโทษจำคุกของจำเลยและสำเนาหมายปล่อยจากเรือนจำ หรือขอทราบประวัติการได้รับการอบรมของจำเลยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น

นอกจากนี้พนักงานคุมประพฤติควรตรวจสอบรายชื่อของจำเลยในระบบทะเบียนเรียงอักษรของสำนักงานด้วย หากพบว่าจำเลยเคยถูกสืบเสาะมาก่อน พนักงานคุมประพฤติควรจะใช้รายการประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากรายงานการสืบเสาะฉบับก่อนเป็นแนวในการสอบปากคำเนื่องจากการได้ประวัติจำเลยเพิ่มเติมจากการสอบปากคำจำเลยโดยไม่มีหลักฐานยืนยันนั้น จำเลยอาจจำสับสนได้ เว้นแต่จะมีหลักฐานเพิ่มเติม และในกรณีที่จากการสอบปากคำพยานมีผู้ยืนยันว่าจำเลยเคยถูกจับกุมหรือเคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องพยายามหาข้อมูลให้ได้ว่าจำเลยถูกจับกุมเมื่อใด และศาลใดพิพากษา เมื่อทราบแล้วสามารถไปตรวจสอบผลคดีได้ที่สารบบคดีของศาลนั้นๆ

เมื่อพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยไม่ว่าการตรวจสอบจากที่ใด พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามข้อเท็จจริงจากจำเลยอีกครั้งหนึ่งพร้อมทำบันทึกให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในสำนวน

ในกรณีที่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการตรวจสอบด้วยระบบ CDS โดยไม่มีหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ 9 หลัก พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับจากระบบ CDS เป็นข้อมูลของจำเลยหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก , เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับกับข้อมูลจากประวัติทะเบียนราษฎร์ ตลอดจนจากการสอบปากคำพยาน

สำหรับกรณีที่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการตรวจสอบด้วยระบบ CDS โดยไม่มีหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ 9 หลัก หรือหมายเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบรายละเอียดที่ได้โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยในสำนวนสืบเสาะ สำนวนศาล ผลการตรวจสอบทะเบียนราษฎร์ การสอบปากคำพยาน ว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ก่อน จากนั้นจึงเสนอรายงานต่อศาลตามข้อเท็จจริงและหลักฐานที่มี และในกรณีที่จำเลยเคยต้องโทษจำคุก และเป็นกรณีต้องพิจารณาว่าจำเลยจะได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินหรือไม่ พนักงานคุมประพฤติต้องแสวงหาหลักฐานสำเนาหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุดหรือสำเนาหมายปล่อยแล้วแต่กรณี มาประกอบรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล ด้วย

เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้สำนักงานคุมประพฤติติดตามคำพิพากษาและคัดมาบันทึกไว้ที่ปกสำนวนคดีและลงบันทึกผลคดีในระบบทะเบียนรับคดีด้วย แต่ไม่ต้องกรอกผลคดีลงในแผ่นพิมพ์

ลายนิ้วมือ และไม่ต้องส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือกลับไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อนึ่ง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการตรวจสอบประวัติจำเลย ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 และระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2549

3.2.การตรวจสอบประวัติอื่น ๆ

นอกจากการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดแล้วพนักงานคุมประพฤติอาจจะต้องตรวจสอบประวัติจำเลยในด้านอื่นๆ เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ประวัติการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษ หรือประวัติการรักษาอาการทางจิตของจำเลย เป็นต้น ดังนั้น ในกรณีดังกล่าวพนักงานคุมประพฤติต้องส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจสอบเพื่อให้หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบหรือแจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานคุมประพฤติทราบ

4. การตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 ได้บัญญัติให้ศาลคำนึงถึงสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลย เป็นข้อพิจารณาประการหนึ่งประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการพิจารณาพิพากษาให้รอการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยได้กลับตนเป็นพลเมืองดี ทั้งนี้ เนื่องจากสุขภาพร่างกายและภาวะทางจิตอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างอาจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมที่ส่งผลให้จำเลยกระทำความผิด เช่น กรณีที่จำเลยมีสุขภาพร่างกายที่ไม่สมบูรณ์เป็นปกติ อาจจะด้วยโรคประจำตัว อาทิ โรคลมชัก ซึ่งเมื่อมีอาการของโรคจะทำให้จำเลยขาดความสามารถในการควบคุมตนเองจนเป็นเหตุให้กระทำผิดขึ้น หรือกรณีที่จำเลยมีภาวะแห่งจิตไม่ปกติ มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท และอาการทางจิตหรืออาการทางประสาท อาทิอาการหวาดระแวง อาการประสาทหลอนทางการรับรู้ เป็นเหตุให้จำเลยหูแว่วหรือเห็นภาพหลอน เกิดเป็นความเกรงกลัวว่าจะถูกทำร้าย จึงกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการกระทำความผิดขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 6(2) จึงได้บัญญัติให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ในการส่งตัวจำเลยไปให้แพทย์ตรวจสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้สามารถแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยและการกระทำความผิดของจำเลย ทั้งในกรณีที่จำเลยอ้างเอาความไม่สมบูรณ์เป็นปกติของสุขภาพร่างกายหรือภาวะแห่งจิตนั้นเป็นเหตุเพื่อขอความปรานีต่อศาล หรือในกรณีที่เป็นที่สงสัยจากการแสดงอากัปกิริยาที่ผิดปกติของจำเลยว่าจำเลยมีความผิดปกติของสุขภาพร่างกายหรือภาวะแห่งจิต และสุขภาพร่างกายหรือภาวะแห่งจิตนั้นเป็นเหตุที่ทำให้จำเลยกระทำผิดขึ้น หรือแม้แต่ในกรณีคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษที่จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบถึงสภาพร่างกายและจิตใจ รวมทั้งผลการตรวจหาสารเสพติดให้โทษในปัสสาวะของจำเลยเพื่อประเมินถึงประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษของจำเลย

การตรวจสอบสภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตดังกล่าวนี้ จะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติสามารถแสวงหาข้อเท็จจริงทั้งเพื่อตรวจสอบว่าข้ออ้างของจำเลยเป็นจริงหรือไม่ หรือสามารถวิเคราะห์ถึงมูลเหตุของการกระทำผิดของจำเลย ตลอดจนวิเคราะห์ถึงแนวโน้มความเป็นไปได้หรือความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขตนเองของจำเลย หากศาลจะให้โอกาสในการกลับตนเป็นพลเมืองดีโดยใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนแก่จำเลย เพื่อรายงานให้ศาลทราบและใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาให้เหมาะสมกับจำเลยแต่ละราย ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวพนักงานคุมประพฤติจึงต้องทำการสืบเสาะและพินิจในส่วนของสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลยด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงใน2 ส่วน คือ

4.1 การตรวจสุขภาพร่างกาย ในเบื้องต้นพนักงานคุมประพฤติจำเป็นต้องพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพภายนอกของจำเลยที่ปรากฏให้เห็นว่า จำเลยมีรูปร่างลักษณะอย่างไร มีน้ำหนัก ส่วนสูงเท่าไร มีสภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงหรือไม่เพียงใด มีลักษณะสุขภาพร่างกายปกติ มีอวัยวะครบถ้วนหรือไม่ มีความพิการไม่สมประกอบหรือทุพพลภาพในอวัยวะส่วนใด ระบบประสาทรับรู้ทางตา หู หรือระบบอื่น ๆ ของร่างกายระบบใดระบบหนึ่งผิดปกติ บกพร่อง หรือเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่ มีตำหนิแผลเป็นรอยสักที่ใด ทั้งนี้ยังรวมถึงการสังเกตร่องรอยอาการบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุ หรือการผ่าตัดรักษาอาการบาดเจ็บอย่างใดอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจน ตลอดจนร่องรอยของการเสพยาเสพติดหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษบางชนิด เช่น ร่องรอยแผลเป็นจากการฉีดเฮโรอีนบริเวณท่อนแขนข้อพับแขนหรือขาหรือร่องรอยการกรีดด้วยวัตถุมีคมบริเวณแขนหรือข้อมือเนื่องจากอาการมึนเมายาเสพติดบางประเภท ฯลฯ

นอกจากการพิจารณาลักษณะทางกายของจำเลยดังกล่าว พนักงานคุมประพฤติยังจำเป็นต้องอาศัยการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้นในการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของจำเลยโดยการสอบถามถึงประวัติเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางกายที่เกิดจากพยาธิสภาพ โรคประจำตัว การบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ตลอดจนความบกพร่องหรือผิดปกติทางกายอย่างใดอย่างหนึ่งที่พนักงานคุมประพฤติไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น จำเลยมีประวัติเคยผ่าตัดไต ปัจจุบันมีไตเพียง 1 ข้างหรือจำเลยเคยป่วยเป็นมะเร็งเต้านมต้องตัดเต้านม 1 ข้าง เป็นต้น

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพของจำเลยทั้งที่พนักงานคุมประพฤติได้จากการสังเกตสภาพร่างกายภายนอกของจำเลยโดยตรง ประกอบกับการสอบถามประวัติสุขภาพดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพและร่างกายของจำเลย และทำความเข้าใจถึงอิทธิพลของสุขภาพร่างกายของจำเลยที่อาจจะส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น เนื่องจากในบางกรณีสภาพร่างกายที่ไม่สมบูรณ์บางอย่างอาจเป็นสาเหตุให้จำเลยรายนั้นกระทำความผิดขึ้น เช่น จำเลยเป็นโรคลมชัก เมื่อมีอาการขึ้นขณะขับรถอาจเป็นเหตุให้จำเลยกระทำความผิดในคดีขับรถยนต์โดยประมาทฯ ได้ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นความบกพร่องหรือความพิการทางกายบางประการยังอาจส่งผลให้จำเลยเกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย และเก็บกดความรู้สึกนี้ไว้แล้วระบายออกไปในทางร้าย เกิดเป็นการกระทำอาชญากรรมต่างๆ เพื่อชดเชยปมด้อยของตน หรือแม้แต่ความเจ็บไข้ได้ป่วยจากโรคทางร่างกายที่บั่นทอนขวัญกำลังใจของจำเลย ทำให้เกิดเป็นความรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง จนทำให้จำเลยขาดความยั้งคิด ถึงกับคิดทำ

ร้ายตนเอง ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้จำเลยกระทำผิดขึ้น เช่น การที่จำเลยป่วยเป็นโรคมะเร็งขั้นรุนแรง หรือป่วยเป็นโรคเอดส์ อาจทำให้จำเลยกลัดกลุ้มใจแล้วคิดสั้น ขับรถยนต์ด้วยความเร็วเพื่อฆ่าตัวตาย แต่เกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนเป็นการกระทำความผิดขึ้น

นอกจากนี้ สภาพร่างกายของจำเลยยังแสดงถึงประวัติภูมิหลังบางประการของจำเลย เช่น รอยสักที่ปรากฏตามร่างกายของจำเลย อาจจะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติสามารถสืบค้นถึงประวัติการกระทำผิดและการได้รับโทษจำคุกของจำเลย เนื่องจากปรากฏว่าเป็นที่นิยมในหมู่ผู้ที่เคยต้องโทษอยู่ในเรือนจำบางแห่งที่จะสักรูปหรือข้อความบางอย่างไว้เป็นสัญลักษณ์ หรือแม้แต่ร่องรอยการฉีดเฮโรอีนก็แสดงให้เห็นถึงประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของจำเลย และร่องรอยการกรีดด้วยของมีคมก็แสดงให้เห็นว่าจำเลยอาจเคยเสพวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทที่ทำให้จำเลยมีอาการมึนเมาและใช้วัตถุมีคมทำร้ายร่างกายตนเองมาก่อน ตลอดจนในกรณีที่จำเลยนำเอาความบกพร่องหรือเจ็บป่วยทางร่างกายมาอ้างเป็นเหตุอันควรปรานีจากศาล อาทิ จำเลยอ้างเอาความเจ็บป่วยเป็นเหตุในตนกระทำผิด หรืออ้างเอาความเจ็บไข้ได้ป่วยของตนเป็นเหตุเพื่อขอความปรานีต่อศาลให้ลงโทษสถานเบา หรือลดหย่อนผ่อนปรนโทษ เช่นจำเลยต้องมีค่าใช้จ่ายในการเยียวยารักษาโรคไตที่เป็นอยู่หรืออาจอ้างว่าสุขภาพไม่แข็งแรง หากศาลมีคำสั่งให้คุมความประพฤติและกำหนดเงื่อนไขให้ทำงานบริการสังคม จำเลยไม่สามารถทำงานบริการสังคมได้ เหล่านี้การตรวจสภาพร่างกายของจำเลยจะสามารถพิสูจน์ยืนยันข้ออ้างของจำเลยว่าเป็นจริงหรือไม่อย่างไรด้วยเช่นกัน

นอกจากจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติเข้าใจถึงอิทธิพลของสุขภาพร่างกายของจำเลยที่อาจจะส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น และสามารถพิสูจน์ยืนยันข้ออ้างเรื่องความเจ็บป่วยของจำเลยว่าเป็นจริงหรือไม่อย่างไรแล้ว ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและร่างกายของจำเลยยังจะช่วยให้พนักงานคุมประพฤติสามารถเตรียมการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นขณะที่จำเลยมาพบพนักงานคุมประพฤติ เช่น ในกรณีที่จำเลยมีโรคประจำตัว อาทิ โรคลมชัก โรคหัวใจที่อาจเกิดอาการขึ้นอย่างเฉียบพลันได้

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติมีความสงสัยเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของจำเลยหรือเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของจำเลยให้แน่ชัดยิ่งขึ้น พนักงานคุมประพฤติอาจส่งตัวจำเลยไปให้แพทย์ตรวจสุขภาพร่างกายของจำเลยโดยละเอียดในกรณีที่จำเลยถูกควบคุมตัวไว้ระหว่างการพิจารณาคดี หรือหากเป็นกรณีที่จำเลยได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการพิจารณาคดี พนักงานคุมประพฤติอาจแจ้งให้จำเลยไปพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพและขอรับใบรับรองแพทย์นำมาแสดงต่อพนักงานคุมประพฤติได้

4.2 การตรวจภาวะแห่งจิต แม้ว่าโดยทฤษฎีการตรวจภาวะแห่งจิตจะหมายถึงการตรวจวินิจฉัยสภาพจิตใจของบุคคล อันประกอบไปด้วย สภาวะทางอารมณ์ทั้งในภาวะปกติ และการปรับอารมณ์ในภาวะที่บุคคลต้องเผชิญกับวิกฤติการณ์ต่างๆ คุณลักษณะทางจิตใจต่างๆ เช่น ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนลักษณะทางจิต (Psychological Trait) บางประการที่มีอิทธิพลต่อสภาพทางจิตใจของบุคคลก่อให้เกิดบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมทั้งที่ปกติและเบี่ยงเบนไปจากปกติวิสัยของบุคคลธรรมดา นอกจากนี้ยัง

รวมถึงคุณลักษณะสติปัญญา (I.Q.) และอารมณ์ (E.Q.) ตลอดจนความผิดปกติทางจิตและประสาทในระดับของโรคประสาทที่ยังสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ แต่อาจมีปัญหาในการปรับตัวบ้างตามสมควร หรือในระดับที่รุนแรงถึงขั้นของโรคจิตที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติเนื่องจากขาดองค์ประกอบของการรับรู้ที่ถูกต้อง (Disorientation) 3 ประการ คือ (1) การรับรู้ด้านเวลาผิดปกติ (2) การรับรู้ด้านสถานที่ผิดปกติ (3) การรับรู้ด้านบุคคลผิดปกติ และการตรวจวินิจฉัยสภาพจิตใจของบุคคลดังกล่าวข้างต้นนี้จำเป็นจะต้องกระทำโดยจิตแพทย์เป็นการเฉพาะ

ในทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติไม่สามารถที่จะส่งตัวจำเลยทุกรายไปรับการตรวจภาวะแห่งจิต แต่จะพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นสำหรับจำเลยแต่ละราย ทั้งนี้เบื้องต้นพนักงานคุมประพฤติอาจสังเกตการแสดงออกและการตอบสนองของจำเลยจากการสนทนาในการสอบปากคำเบื้องต้นโดยเทียบเคียงกับคนปกติ หากปรากฏว่าการแสดงออกและการตอบสนองของจำเลยแตกต่างไปจากลักษณะที่บุคคลปกติธรรมดาพึงกระทำ เช่น จำเลยแสดงท่าทางเศร้าซึมเหม่อลอย ไม่ตอบสนองต่อสภาพต่างๆ ตอบคำถามวกวน ไม่มีเหตุไม่มีผล พูดจาในลักษณะเพ้อเจ้อหรือแสดงออกทางการกระทำหรือทางอารมณ์อย่างรุนแรงฉุนเฉียว ตลอดจนปรากฏลักษณะของอาการประสาทหลอนทางตา เห็นภาพหลอนต่าง ๆ หรือประสาทหลอนทางหูได้ยินเสียงต่าง ๆ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นข้อสังเกตที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องคำนึงถึงและพิจารณาได้ว่า จำเลยรายนั้นสมควรที่จะต้องได้รับการพิจารณาให้ถูกส่งตัวไปเข้ารับการตรวจวินิจฉัยภาวะทางจิตจากจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาในทีมงานจิตเวชโดยตรง ซึ่งลักษณะความผิดปกติที่พนักงานคุมประพฤติสามารถสังเกตเห็นได้นี้พนักงานคุมประพฤติจะต้องจดบันทึกรายละเอียดไว้ในแบบบันทึกถ้อยคำจำเลยเบื้องต้นอย่างชัดเจน

การตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตเพื่อให้สามารถแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลยดังกล่าวข้างต้นนั้น โดยหลักการแล้วควรจะได้กระทำในทุกคดีเพื่อที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวจำเลยได้ครบถ้วน แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ในทางปฏิบัติที่ปัจจุบันสำนักงานคุมประพฤติส่วนใหญ่ยังไม่สามารถจัดหาแพทย์มาประจำสำนักงานเพื่อตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลย ยกเว้นแต่บางสำนักงานที่มีแพทย์มาประจำซึ่งเป็นการมาประจำเพียงครั้งคราวเท่านั้น ดังนั้น การตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลย จึงมีแนวปฏิบัติได้ 2 แนวทาง ดังนี้

1. การตรวจสอบเบื้องต้น โดยพนักงานคุมประพฤติต้องอาศัยการพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพภายนอกของจำเลยประกอบกับการสัมภาษณ์ การสอบปากคำเบื้องต้น หรืออาจต้องสอบปากคำพยานอื่นๆ ประกอบด้วยดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ พนักงานคุมประพฤติจะต้องบันทึกรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน

2. การตรวจวินิจฉัยโดยละเอียด ซึ่งจำเป็นต้องกระทำโดยแพทย์ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติอาจส่งตัวจำเลยไปรับการวินิจฉัยเบื้องต้นจากโรงพยาบาลในจังหวัดนั้นๆ ทั้งนี้ในกรณีที่จำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ระหว่างการพิจารณาคดี พนักงานคุมประพฤติจะต้องยื่นคำร้องขออนุญาตเบิกตัวจำเลยไปรับการตรวจจากแพทย์ เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตจึงจะดำเนินการได้ หรืออาจประสานงานขอความร่วมมือจากสถานพยาบาลให้แพทย์มาตรวจที่สำนักงานเพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการควบคุมตัวจำเลยก็ได้ ส่วนในกรณีที่จำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาคดี พนักงานคุมประพฤติอาจทำหนังสือส่ง

ตัวจำเลยเข้ารับการตรวจในสถานพยาบาล หรือให้จำเลยไปพบแพทย์ เพื่อรับการตรวจด้วยตนเองหรือกรณีที่สำนักงานคุมประพฤติมีแพทย์มาทำการตรวจสุขภาพของจำเลยเป็นประจำก็อาจนัดให้จำเลยไปเข้ารับการตรวจจากแพทย์ประจำสำนักงาน ทั้งนี้โดยใช้แบบฟอร์ม ค.ป.4 ก. ซึ่งหากแพทย์มีความเห็นเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์มดังกล่าวก็สามารถกระทำได้

การตรวจสภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตของจำเลยนี้ สำนักงานคุมประพฤติสามารถเบิกจ่ายค่าตรวจร่างกายและจิตใจของจำเลยเป็นค่าตอบแทนแก่แพทย์หรือจิตแพทย์ ซึ่งสำนักงานคุมประพฤติ**จัดจ้างมาทำการตรวจ**ได้ในอัตราไม่เกินชั่วโมงละ 400 บาท เศษของชั่วโมงหากนับได้ไม่น้อยกว่า 30 นาที ในอัตราไม่เกิน 200 บาท อย่างไรก็ตามการส่งตัวจำเลยไปให้แพทย์ตรวจวินิจฉัยนั้นคงส่งได้เท่าที่จำเป็น โดยทั่วไปพนักงานคุมประพฤติจึงส่งตัวจำเลยไปตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตเฉพาะในกรณีที่จำเป็น ดังนี้

2.1 คดีที่จำเลยอ้างว่าตนเองมีสุขภาพร่างกายหรือภาวะแห่งจิตไม่ปกติ เช่น จำเลยอ้างว่าเป็นโรคหัวใจ โรคลมชัก หรือมีอาการทางจิตหรือประสาทอย่างใดอย่างหนึ่ง จนเป็นเหตุให้จำเลยกระทำความผิด หรืออ้างเพื่อความปรานีจากศาล พนักงานคุมประพฤติจึงจำเป็นต้องส่งตัวจำเลยไปตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตเพื่อตรวจสอบว่าข้ออ้างของจำเลยเป็นจริงหรือไม่อย่างไร

2.2 คดีพนักงานคุมประพฤติสงสัยว่าจำเลยจะมีสุขภาพร่างกายหรือภาวะแห่งจิตไม่ปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง จนเป็นเหตุให้จำเลยกระทำความผิด

สำหรับการรับฟังรายงานของศาล เท่าที่ปรากฏศาลมักจะรับฟังรายงานของพนักงานคุมประพฤติโดยไม่ต้องเรียกตัวแพทย์ผู้ตรวจมาเบิกความประกอบข้อเท็จจริงในรายงานการสืบเสาะและพินิจ แต่หากศาลยังมีข้อสงสัยศาลอาจเรียกแพทย์ไปเบิกความได้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้พนักงานคุมประพฤติจะต้องเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้พร้อม

4.3 การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ นอกจากการตรวจร่างกายโดยทั่วไปแล้ว ยังมีการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของจำเลยด้วย เพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยเสพยาเสพติดให้โทษหรือไม่ การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะจะกระทำเฉพาะในคดีที่จำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราว และเป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือในคดีประเภทอื่นที่มีข้อพึงสงสัยว่าจำเลยจะเสพยาเสพติดให้โทษ เช่น คดีลักทรัพย์ ซึ่งจำเลยยอมรับหรือพนักงานคุมประพฤติพิจารณาจากสภาพร่างกายของจำเลยแล้วสงสัยว่าจำเลยจะเสพยาเสพติดให้โทษ ทั้งนี้เนื่องจากการเก็บปัสสาวะของจำเลยที่ต้องขังระหว่างการพิจารณา ระยะเวลาที่ต้องขังอาจมีผลให้การตรวจหาสารเสพติดไม่ได้ประโยชน์

สำหรับวิธีการตรวจยาเสพติดโดยทั่วไป มีการตรวจเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจกรองขั้นต้น (Screening Test)
2. การตรวจยืนยัน (Confirmation Test)

ปัสสาวะที่นำมาตรวจหาสารเสพติด ต้องผ่านการตรวจกรองขั้นต้นก่อนทุกราย ปัสสาวะที่

ตรวจกรองขั้นต้นแล้วไม่พบสารเสพติดหรือไม่พบข้อสงสัย สามารถรายงานผลการตรวจได้ว่า “ไม่พบ” (Negative) ในรายที่ตรวจกรองขั้นต้นแล้วพบยาเสพติดหรือมีข้อสงสัย อาจจำเป็นต้องมีการตรวจในขั้นตอนที่ 2 คือ การตรวจยืนยัน เพื่อผลการตรวจที่ถูกต้องแน่นอน และให้เกิดความยุติธรรมแก่จำเลย

การตรวจกรองขั้นต้นไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็ตามอาจให้ผลผิดพลาดได้ ซึ่งสาเหตุอาจมาจากการใช้ยาบางชนิด เช่น ยาแก้ไอ ยารักษาอาการทางประสาท มีผลต่อการตรวจกรองขั้นต้นกลุ่มโอปิเอท (เฮโรอีน, ฝิ่น , มอร์ฟีน) ยาลดความอ้วน ยาแก้ไข้หวัด ยาลดน้ำมูก มีผลต่อการตรวจในกลุ่มแอมเฟตามีน การตรวจกรองขั้นต้นเป็นการตรวจหาสารเสพติดเป็นกลุ่ม ไม่สามารถระบุชื่อยาเสพติดแต่ละชนิดในกลุ่มได้ เช่น กลุ่มแอมเฟตามีน เมื่อตรวจกรองขั้นต้น ไม่สามารถแยกออกมาได้ว่าจำเลยใช้ยาบ้า(Amphetamine , Methaphetamine) ยาอี (MDMA) หรือยาลดความอ้วน ดังนั้นหากจำเลยปฏิเสธโดยอ้างว่ารับประทานยาบางชนิด ก็จำเป็นต้องตรวจยืนยัน

ดังนั้น กรณีสำนักงานคุมประพฤติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานคุมประพฤติใช้วิธีการตรวจกรองขั้นต้นด้วยชุดทดสอบหาสารเสพติด และหากเกิดกรณีที่ต้องการยืนยันผลการตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด หรือกรณีผู้กระทำผิดไม่ยอมรับเมื่อตรวจพบสารเสพติดในการตรวจกรองขั้นต้น ให้สำนักงานคุมประพฤติขอความร่วมมือส่งตรวจที่โรงพยาบาลราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

ส่วนสำนักงานคุมประพฤติในต่างจังหวัด อาจใช้วิธีการตรวจกรองขั้นต้นด้วยชุดทดสอบหาสารเสพติดเช่นเดียวกับสำนักงานคุมประพฤติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และหากเกิดกรณีที่ต้องการยืนยันผลการตรวจปัสสาวะหาสารเสพติดหรือกรณีผู้กระทำผิดไม่ยอมรับ เมื่อตรวจพบสารเสพติดในการตรวจกรองขั้นต้น ให้สำนักงานคุมประพฤติขอความร่วมมือส่งตรวจที่โรงพยาบาล หรือสถาบันทางการแพทย์ในจังหวัดนั้นๆ อย่างไรก็ตามสำนักงานคุมประพฤติในต่างจังหวัดอาจนำตัวอย่างปัสสาวะไปส่งตรวจที่โรงพยาบาลหรือสถาบันทางกรแพทย์ในจังหวัด โดยไม่ต้องผ่านการตรวจกรองขั้นต้นด้วยตนเอง ก็สามารถดำเนินการได้หากเห็นว่าเป็นการสะดวกและคุ้มค่ากว่า

สำหรับระยะเวลาที่สามารถตรวจพบสารเสพติดหลังจากร่างกายได้รับสารเสพติดขึ้นอยู่กับชนิด และปริมาณยาเสพติดที่ได้รับ โดยมีช่วงเวลาน้อยที่สุดและมากที่สุดหลังการเสพ ที่สามารถตรวจพบยาเสพติดได้ในปัสสาวะของคนส่วนใหญ่ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ชนิดยาเสพติด	ช่วงเวลาน้อยที่สุด	ช่วงเวลามากที่สุด
กลุ่มแอมเฟตามีน	2-7 ชั่วโมง	2-4 วัน
กลุ่มโอปิเอท (เฮโรอีน, ฝิ่น มอร์ฟีน)	2 ชั่วโมง	2-3 วัน
กัญชา	6-18 ชั่วโมง	ใช้เป็นครั้งคราว 1-10 วัน ใช้ประจำ 30 วันหรือนานกว่า

การเก็บปัสสาวะของจำเลยไปตรวจหาสารเสพติดให้โทษนั้น พนักงานคุมประพฤติต้องคำนึงถึงระยะเวลาที่ศาลกำหนดด้วย โดยต้องดูแลให้เจ้าหน้าที่ธุรการที่รับผิดชอบดำเนินการเก็บปัสสาวะส่งตรวจอย่างรวดเร็วเมื่อจำเลยมาพบครั้งแรก หากจำเลยยอมรับว่ายังคงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ หรือสภาพร่างกายของจำเลยทรุดโทรมอย่างเห็นได้ชัด พนักงานคุมประพฤติจะต้องแจ้งให้เก็บปัสสาวะจำเลยรายนั้นเพิ่มเติมโดยต้องคำนึงถึงระยะเวลาที่ศาลกำหนด เช่น ศาลสั่งสืบเสาะจำเลยความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1(เฮโรอีน)โดยให้เวลาสืบเสาะ 20 วัน จำเลยมาพบพนักงานคุมประพฤติในครั้งแรก พนักงานคุมประพฤติเก็บปัสสาวะไว้ การเก็บเพิ่มเติมในครั้งที่ 2 หรือ 3 อาจห่างกันครั้งละประมาณ 5-6 วัน อย่างไรก็ดีคดีที่จำเลยกระทำความผิดในฐานความผิดอื่นที่ไม่ใช่คดียาเสพติดให้โทษ พนักงานคุมประพฤติอาจเทียบเคียงใช้วิธีเดียวกัน ทั้งนี้เพราะพฤติการณ์การเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษเป็นข้อเท็จจริงที่จำเป็นต้องรายงานเสนอต่อศาลเสมอ

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผลการตรวจปัสสาวะเป็นผลลบ ให้รายงานเสนอศาลโดยระบุว่าเป็นการตรวจด้วยเครื่องมืออะไรและผู้ใดทำการตรวจ เนื่องจากเป็นคุณต่อจำเลย แต่ในกรณีที่ผลการตรวจเป็นผลบวก ให้นำตัวอย่างปัสสาวะที่เป็นผลบวกดังกล่าวไปตรวจสอบยืนยันผลอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานประกอบคดี

การพบสารเสพติดให้โทษในปัสสาวะเป็นปัจจัยบ่งชี้เพียงประการหนึ่งที่แสดงว่าจำเลยได้รับหรือเสพสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย แต่การที่จะสรุปว่าจำเลยติดยาเสพติดให้โทษหรือไม่นั้น หรือเสพสารเสพติดมากน้อยเพียงใด นานแค่ไหน จำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยอื่นประกอบด้วย ได้แก่ สภาพความทรุดโทรมของร่างกายจำเลย ความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และจิตใจ ตลอดจนความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของจำเลย ทั้งนี้พนักงานคุมประพฤติสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะได้จากเอกสารความรู้ประกอบการปฏิบัติงานตรวจพิสูจน์และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ของกองพัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรมคุมประพฤติ (เอกสารหมายเลข 4/2546)

อนึ่ง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในการเปิดเผยผลการตรวจวิเคราะห์หาสารเสพติดให้โทษในปัสสาวะหรือผลการตรวจสุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2549

5.การสอบปากคำพยาน

5.1 ที่มาของพยานบุคคล

5.1.1 สำนวนศาล

(1) คำร้องขอฝากขังครั้งที่ 1 ในเอกสารนี้จะบรรยายรายละเอียดของพฤติการณ์คดีในชั้นพนักงานสอบสวน นอกจากนี้จะมีการระบุว่าเจ้าพนักงานตำรวจคนใดเป็นพนักงานสอบสวนในคดีนี้ ดังนั้น ในบางคดีเพื่อการแสวงหาข้อเท็จจริงพนักงานคุมประพฤติอาจมีความจำเป็นต้องสอบปากคำพนักงานสอบสวนในคดีดังกล่าวเป็นพยาน

(2) คำฟ้อง ในเอกสารนี้ทำให้ทราบถึงพฤติการณ์คดี โดยบรรยายถึงวัน เวลา สถานที่ และการกระทำของจำเลยที่เป็นความผิดตามกฎหมาย รวมทั้งรายละเอียดของบุคคลที่ได้รับความเสียหาย และความเสียหายที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงเป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบว่าพนักงานคุมประพฤติจะต้องสอบปากคำบุคคลใดบ้างเป็นพยานในคดี เช่น ผู้เสียหาย บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ตามที่ระบุในคำฟ้อง เป็นต้น

(3) ผลการชันสูตรบาดแผล ในเอกสารนี้จะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับความเห็นของแพทย์ในการชันสูตรบาดแผลของผู้เสียหาย ซึ่งในบางครั้งหากรายละเอียดที่ปรากฏในเอกสารไม่เพียงพอ พนักงานคุมประพฤติอาจมีความจำเป็นต้องสอบปากคำแพทย์ ผู้ทำการชันสูตรบาดแผลเป็นพยานเพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

(4) บันทึกการตกลงชดใช้ค่าเสียหาย ในเอกสารนี้จะเป็นรายละเอียดที่ฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายได้มีการตกลงเรื่องการชดใช้ค่าเสียหายในชั้นสอบสวน และฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเสนอให้ศาลทราบ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติอาจมีความจำเป็นต้องสอบปากคำตัวแทนของฝ่ายจำเลยหรือฝ่ายผู้เสียหาย เพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องการชดใช้ค่าเสียหาย

(5) บัญชีระบุพยานในกรณีที่จำเลยให้การปฏิเสธก่อนศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ ในเอกสารนี้จะเป็นรายละเอียดให้พนักงานอัยการยื่นบัญชีระบุพยานที่จะเข้านำสืบ ซึ่งกรณีนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งจะติดตามพยานที่เกี่ยวข้องในคดีมาให้ถ้อยคำ เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ

(6) คำร้องของจำเลย ในเอกสารนี้จะเป็นรายละเอียดที่จำเลยยื่นคำร้องขอความปรานีต่อศาลโดยอ้างเหตุให้ศาลปรานีต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเลยกล่าวอ้างจะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานคุมประพฤติในการกำหนดพยานบุคคล หรือพยานเอกสารที่จะต้องสอบปากคำ หรือตรวจสอบตามที่จำเลยได้กล่าวอ้างไว้

(7) คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในเอกสารนี้หากเป็นกรณีที่บุคคลอื่นเข้ามาทำสัญญาประกันกับศาล ตามที่จำเลยทำคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว บุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับจำเลยพอสมควรจึงเข้ามารับอาสาเป็นนายประกันให้จำเลย ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติสามารถสอบถามข้อมูลของจำเลยจากนายประกัน เพื่อรวบรวมในการวิเคราะห์ตัวจำเลยต่อไป

(8) เอกสารอื่น ๆ ได้แก่ ใบแต่งทนายความ คำแถลงของผู้เสียหาย เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีที่ศาลมีคำสั่งเรียกมาเป็นพยาน และปรากฏอยู่ในสำนวนศาล อาจใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดพยานเพื่อสอบปากคำต่อไปได้

5.1.2 สำนวนพนักงานอัยการ

ในสำนวนของพนักงานอัยการ จะปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อที่อยู่ของผู้เสียหาย หรือพยานที่เกี่ยวข้องในคดี ซึ่งพนักงานคุมประพฤติสามารถใช้เป็นข้อมูลในการเรียกพยานดังกล่าวมาให้ถ้อยคำได้

5.1.3 บันทึกการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น

ข้อมูลของจำเลยในแบบ ค.ป.3 เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่พนักงานคุมประพฤติจะใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดพยานที่เกี่ยวข้องในคดี ทั้งนี้เนื่องจากในแบบ ค.ป.3 จะมีข้อมูลประวัติภูมิหลังของจำเลยทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำเลย อาทิเช่น บิดา มารดา พี่น้อง เพื่อนสนิท คู่สมรส บุตร นายจ้าง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นต้น โดยถือว่าเป็นแหล่งที่มาซึ่งมีความสำคัญ และพนักงานคุมประพฤติสามารถค้นหารายละเอียดได้ค่อนข้างสะดวก

5.1.4 การสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ

ในการออกไปสืบเสาะบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย พนักงานคุมประพฤติอาจได้ข้อมูลที่นำไปสู่การแสวงหาพยานเพิ่มเติม เช่น การสอบปากคำพยานเพื่อนบ้านใกล้เคียง ซึ่งพยานดังกล่าวอาจแนะนำให้พนักงานคุมประพฤติไปสอบปากคำพยานรายอื่น ที่เห็นว่าสามารถจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยได้ดีกว่าหรือมากกว่า เป็นต้น

5.1.5 ที่มาอื่น ๆ

นอกเหนือจากที่มาของพยานต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว พนักงานคุมประพฤติอาจมีที่มาของพยานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละพื้นที่ของสำนักงานคุมประพฤติ เช่น อาสาสมัครคุมประพฤติซึ่งมีที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงกับบ้านจำเลย อาจจะเป็นพยานที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับจำเลยได้ และจะได้รับความร่วมมือดีมาก เนื่องจากอาสาสมัครคุมประพฤติเป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติในงานต่างๆ อยู่แล้ว นอกจากนี้ กรณีพยานที่พนักงานคุมประพฤติเรียกมาให้ถ้อยคำได้แนะนำพยานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมแก่พนักงานคุมประพฤติ ก็จะเป็นที่มาของพยานอื่น ๆ ได้อีกทางหนึ่ง

5.2 การพิจารณาคัดเลือกพยาน

เมื่อพิจารณาจากที่มาของพยานดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าพยานต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมากที่พนักงานคุมประพฤติสามารถเรียกหรือติดตามเพื่อสอบปากคำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังของจำเลย รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องพิจารณาคัดเลือกพยานที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการพิจารณาคัดเลือกพยาน ก็คือ ประการแรก การพิจารณาลำดับความสำคัญของพยาน พยานที่มีความสำคัญในลำดับแรก และขาดเสียมิได้คือ พยานที่เกี่ยวข้องในคดี เช่น พยานผู้เสียหาย พยานผู้อยู่ร่วมในเหตุการณ์ จำเลยร่วม คู่คดี เป็นต้น ประการที่สอง ความสัมพันธ์

ระหว่างพยานกับจำเลย พยานที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงจะต้องมีความคุ้นเคยกับจำเลยมากเพียงพอที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยได้ อย่างไรก็ดี ในการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติในแต่ละคดีอาจมีพยานมากน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่พนักงานคุมประพฤติเสาะแสวงหาได้ว่าเพียงพอกับการประมวล หรือวิเคราะห์ความสามารถของจำเลยในการแก้ไขฟื้นฟูตนเองสำหรับทำรายงานเสนอศาลหรือไม่

นอกจากนี้ ในกรณีที่มีศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจเฉพาะบางหัวข้อ ในการสอบปากคำพยานให้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะพยานที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับหัวข้อ หรือเรื่องที่ศาลมีคำสั่งให้สืบเสาะและสอบปากคำเฉพาะหัวข้อหรือเรื่องที่ศาลมีคำสั่งหรือเกี่ยวพันกันเท่านั้น

อนึ่ง มีข้อสังเกตในการพิจารณาคัดเลือกพยานว่า กรณีพยานให้ถ้อยคำเกี่ยวกับจำเลยในทางเป็นคุณหรือโทษเหมือน ๆ กัน พนักงานคุมประพฤติจะต้องบันทึกถ้อยคำพยานทุกรายดังกล่าว นอกจากนี้ พนักงานคุมประพฤติจะต้องเสาะแสวงหาพยานที่เป็นกลางไม่เอนเอียงไปทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการชั่งน้ำหนักพยาน

โดยสรุปแล้วพยานบุคคลในงานคุมประพฤติสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

(1) พยานที่เกี่ยวข้องในคดี เป็นพยานที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในคดีโดยอาจเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อม ได้แก่ เจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จำเลยถูกฟ้องหรืออาจเป็นบุคคลอื่นที่มีหน้าที่เฉพาะทางใดทางหนึ่งอันเกี่ยวเนื่องคดีนั้น อาทิเช่น เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมจำเลยขณะกระทำความผิด เจ้าพนักงานตำรวจที่เป็นพนักงานสอบสวนในคดี เจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สุรา พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ร.บ. ควบคุมอาคารหรือกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ นอกจากนี้อาจรวมถึงตัวแทนประกันภัยด้วย เป็นต้น

(2) พยานใกล้ชิดจำเลย ได้แก่ พยานที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับจำเลย เช่น บิดา มารดา สามีหรือภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง และบุคคลในครอบครัว บางกรณีพยานใกล้ชิดอาจเป็นบุคคลอื่นซึ่งมีความสนิทสนมคุ้นเคย หรือความสัมพันธ์กับจำเลยมากเป็นกรณีพิเศษ เช่น คนรัก เพื่อนสนิท จำเลยร่วมคู่คดี ในบางกรณีอาจหมายถึง ครู อาจารย์ ถ้าจำเลยยังเป็นนักเรียน นักศึกษา หรือนายจ้าง ผู้บังคับบัญชาถ้าจำเลยประกอบอาชีพแล้ว

(3) พยานเพื่อนบ้าน เป็นพยานซึ่งพักอาศัยอยู่ในละแวกบ้านพักอาศัยของจำเลย ซึ่งย่อมทราบหรือรู้เห็นพฤติกรรมหรือความประพฤติต่าง ๆ ของจำเลย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากพยานเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการรวบรวม และประมวลข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อเสนอเป็นรายงานให้แก่ศาล อย่างไรก็ดีในพื้นที่ที่เป็นชุมชนเมือง ซึ่งมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชนค่อนข้างห่างเหินเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างอยู่ ไม่ได้ให้ความสนใจซึ่งกันและกัน การเสาะหาพยานเพื่อนบ้านอาจเป็นไปด้วยความลำบากจึงต้องเป็นความพยายามของพนักงานคุมประพฤติที่จะเสาะแสวงหาพยานดังกล่าวเพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

(4) ผู้เสียหาย เป็นพยานที่เกี่ยวข้องในคดีที่มีความสำคัญและขาดเสียมิได้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงในการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับพยานผู้เสียหาย ซึ่ง**อาจารย์พิพัฒน์ จักรางกูร** (ม.ป.ป., น.2-24) ได้กล่าวไว้ในคำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) ให้คำนิยาม**ผู้เสียหาย**ว่า “หมายความถึงบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4,5และ 6” ผู้เสียหายจึงหมายถึงบุคคล 2 ประเภท คือ (ก) ผู้เสียหายโดยตรง และ (ข) ผู้มีอำนาจจัดการแทน

(ก) ผู้เสียหายโดยตรง

ผู้เสียหายโดยตรง หรือนัยหนึ่ง**ผู้เสียหายที่แท้จริง** คือ ตามมาตรา 2 (4) บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง ผู้เสียหายโดยตรงจะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้

1) มีการกระทำผิดทางอาญาเกิดขึ้น การกระทำผิดทางอาญาคือ การกระทำหรืองดเว้นการกระทำ ซึ่งกฎหมายระบุไว้ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษผู้กระทำผิดไว้ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา หรือพระราชบัญญัติอื่นที่มีโทษทางอาญา เช่น พ.ร.บ. จราจร พ.ร.บ. ป่าไม้

2) บุคคลนั้นได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดนั้น ผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดแบ่งได้ดังนี้

(2.1) ความผิดต่อเอกชน

เมื่อได้กระทำผิดต่อบุคคลใด บุคคลนั้นย่อมเป็นผู้เสียหาย เช่น ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ความผิดฐานลักทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ฉ้อโกงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หรือบุกรุก ความผิดเหล่านี้ได้กระทำต่อบุคคลใด บุคคลนั้นเป็นผู้เสียหาย

(2.2) ความผิดต่อเจ้าพนักงานของรัฐหรือกิจการของรัฐ

โดยทั่วไปถือว่ารัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย เอกชนไม่ใช่ผู้เสียหาย แต่ถ้าพาดพิงเกี่ยวข้องไปถึงบุคคลใดให้ได้รับความเสียหายโดยตรงแล้ว บุคคลนั้นอาจเป็นผู้เสียหาย

(2.3) ความผิดต่อรัฐซึ่งรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย

ความเสียหายที่เกิดขึ้นในกรณีนี้เป็นความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับกิจการในราชการของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐ เมื่อมีการฝ่าฝืนกฎหมายที่บัญญัติให้คุ้มครองความเสียหายโดยเฉพาะ เกี่ยวกับกิจการในราชการของรัฐ งานปกครองของรัฐ หรือเจ้าพนักงานของรัฐ ถือว่ารัฐหรือตัวเจ้าพนักงานของรัฐเท่านั้นที่เป็นผู้เสียหาย เอกชนไม่ใช่ผู้เสียหาย เช่น เบียดบัง ยักยอกทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ของรัฐ รวมทั้งความผิดที่เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ให้ประชาชนปฏิบัติ เพื่อความเป็นระเบียบ ความสงบสุข และความปลอดภัยแก่ประชาชน เช่น คดีความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร , ความผิดต่อ พ.ร.บ. จราจร, ความผิดต่อ พ.ร.บ. อาวุธปืน, ความผิดต่อ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง ฯลฯ คดีเหล่านี้ไม่มีผู้ถูกกระทำ ถือว่าเป็นการกระทำต่อรัฐโดยตรง รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย

3) บุคคลนั้นต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย การเป็นผู้เสียหายต้องเป็นผู้เสียหายในสายตาของกฎหมาย หรือผู้เสียหายโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นหลักกฎหมายทั่วไปว่าผู้มาขอความยุติธรรมต้องมาด้วยมือบริสุทธิ์ หลักการเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตามแนวคำพิพากษาฎีกา มีดังนี้

(3.1) ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกระทำผิด

(3.2) ต้องไม่เป็นผู้ยินยอมให้มีการกระทำผิดขึ้นต่อตน

(3.3) การกระทำผิดนั้นต้องมิได้มีมูลมาจากการที่ตนเองมีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(ข) ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย

ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเป็นบุคคลอื่นที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายโดยตรงไว้ ซึ่งมาตรา 2 (4) บัญญัติว่า “ผู้เสียหาย หมายความถึง...” รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ดังที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 4,5 และ 6 จึงจะแยกพิจารณาผู้จัดการแทนผู้เสียหายแต่ละมาตราคือ

1) ผู้มีอำนาจจัดการแทนตามมาตรา 4

มาตรา 4 บัญญัติว่า “ ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นหญิงมีสามี หญิงนั้นมีสิทธิฟ้องคดีได้เอง โดยมิต้องได้รับอนุญาตของสามีก่อน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 5 (2) สามีมีสิทธิฟ้องคดีอาญาแทนภริยาได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากภริยา”

2) ผู้มีอำนาจจัดการแทนตามมาตรา 5

มาตรา 5 บัญญัติว่า “บุคคลเหล่านี้จัดการแทนผู้เสียหายได้

(1) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล เฉพาะแต่ในความผิดซึ่งได้กระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความดูแล

(2) ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยา เฉพาะแต่ในความผิดอาญา ซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้

(3) ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นๆ ของนิติบุคคล เฉพาะความผิดซึ่งกระทำลงแก่นิติบุคคลนั้น”

3) ผู้มีอำนาจจัดการแทนตามมาตรา 6 หรือเรียกว่า “ ผู้แทนเฉพาะคดี ”

มาตรา 6 บัญญัติว่า “ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือเป็นผู้วิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถ ไม่มีผู้อนุบาล หรือซึ่งผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลไม่สามารถจะกระทำการตามหน้าที่โดยเหตุหนึ่งเหตุใด รวมทั้งมีผลประโยชน์ขัดกับผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถนั้นๆ ญาติของผู้นั้นหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจร้องขอต่อศาลขอให้ตั้งเขาเป็นผู้แทนเฉพาะคดีได้

เมื่อได้ไต่สวนแล้วให้ศาลตั้งผู้ร้องหรือบุคคลอื่นซึ่งยินยอมตามที่เห็นสมควรเป็นผู้แทนเฉพาะคดี เมื่อไม่มีบุคคลใดเป็นผู้แทน ให้ศาลตั้งพนักงานปกครองเป็นผู้แทน

ห้ามมิให้เรียกค่าธรรมเนียมในเรื่องขอตั้งเป็นผู้แทนเฉพาะคดี”

ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร (2540, น.44-46) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามบทบัญญัติในมาตรา 4, 5และ 6 ไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับพิเศษในวาระเกษียณอายุราชการ) ดังนี้

อำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกิดขึ้นได้ 3 กรณี คือ

1. ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเนื่องจากความยินยอมของผู้เสียหาย

กรณีนี้ได้แก่ กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 4 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า " ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 5 (2) สามีมีสิทธิฟ้องคดีอาญาแทนภริยาได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากภริยา"

สามีภริยาในที่นี้หมายถึงสามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

2. ผู้มีอำนาจจัดการแทนเนื่องจากอำนาจของกฎหมาย

กรณีนี้ได้แก่ กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 ซึ่งบัญญัติว่า "บุคคลเหล่านี้จัดการแทนผู้เสียหายได้

(1) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล เฉพาะแต่ในความผิดซึ่งได้กระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความดูแล……"

จะเห็นได้ว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 กฎหมายจำกัดเฉพาะความผิดลงไปอีก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตรา 5 (2) ต่างกับมาตรา 4ในแง่ที่ว่าอำนาจตามมาตรา 4 เป็นอำนาจเกี่ยวกับคดีทุกประเภท ส่วนตามมาตรา 5 (2) เฉพาะคดีที่ภริยาถูกทำร้ายถึงตาย หรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้เท่านั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (1) ใช้คำว่า " ผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความดูแล" กรณีอาจเป็นไปได้ว่าผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถอาจไม่อยู่ในความดูแลที่แท้จริง คือผู้ดูแลนั้นเพียงโดยนัยของกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ตามมาตรา 5 (1) ควรหมายถึงผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถที่อยู่ในความปกครองอันแท้จริงของผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล

บิดา มารดา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (1) ต้องเป็นบิดามารดา ที่ชอบด้วยกฎหมาย

บุพการี หรือผู้สืบสันดานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (2) หมายถึงบุพการีหรือผู้สืบสันดานตามความเป็นจริง

สามีภริยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (2) หมายถึงสามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 333 วรรคสอง ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาทตายเสียก่อนร้องทุกข์ กฎหมายให้บิดามารดา คู่สมรสหรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

3. ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเนื่องจากคำสั่งศาล

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 6 บัญญัติว่า “ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือเป็นผู้วิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถ…”

กรณีตั้งผู้แทนเฉพาะคดีจะเห็นได้ว่า ผู้มีสิทธิร้องขอคือญาติหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง แต่ศาลอาจตั้งผู้อื่นเมื่อผู้นั้นยินยอม หรือพนักงานฝ่ายปกครองเป็นผู้แทนเฉพาะคดีได้

“ญาติ” กฎหมายไม่ได้จำกัดลำดับชั้น ญาติถึงจะห่างไกลกันเท่าใดก็มีสิทธิร้องขอต่อศาลได้

“ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง” เป็นคำที่มีความหมายกว้าง อาจเกี่ยวข้องทางใดทางหนึ่งก็ได้

ในทางปฏิบัติ พนักงานคุมประพฤติจะพบเห็นผู้เสียหายในทั้ง 2 กรณี ทั้งผู้เสียหายโดยตรงหรือผู้เสียหายที่แท้จริง และผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย ขึ้นอยู่กับประเภทของความผิด ความเสียหายที่เกิดขึ้นและสถานภาพของผู้เสียหาย ยกตัวอย่าง เช่น ความผิดเกี่ยวกับทางเพศ ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หากเป็นความผิดที่ได้กระทำต่อตัวบุคคล ไม่ใช่ผู้เยาว์ บุคคลนั้นก็เป็นผู้เสียหายโดยตรง พนักงานคุมประพฤติสามารถหาข้อเท็จจริงได้จากบุคคลดังกล่าว แต่หากบุคคลนั้นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายแก่กายสาหัสจนไม่สามารถจัดการได้ เช่น ในคดีขับรถประมาทฯ ผู้เสียหายในกรณีนี้คือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย หรืออีกในกรณีหนึ่งผู้เสียหายไม่ได้รับอันตรายแก่กายหรือถึงแก่ความตาย แต่ผู้เสียหายมีสถานภาพเป็นผู้เยาว์ พนักงานคุมประพฤติจะต้องสอบปากคำบิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้เยาว์ ในฐานะผู้เสียหายด้วย เช่นในคดีพรากผู้เยาว์ นอกจากนี้จะมีในกรณีผู้เสียหายไม่สะดวกมาให้ปากคำ อาจจะมีการมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาแทน พนักงานคุมประพฤติจะต้องตรวจสอบหลักฐานให้ชัดเจนก่อนสอบปากคำว่าผู้รับมอบอำนาจได้รับมอบหมายแค่ไหน เพียงใด ได้รับมอบอำนาจมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติในชั้นสืบเสาะหรือไม่ หรือได้รับมอบอำนาจให้ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนหรือให้ทำการแทนในชั้นศาล ดังนั้น ในการสอบปากคำผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติจึงจะต้องพิจารณาให้ชัดเจนก่อนว่า ผู้เสียหายในคดีเป็นผู้เสียหายโดยตรงหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย เพื่อจะได้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่างๆ ครบถ้วน เพียงพอในการเสนอรายงานต่อศาล

ในกรณีที่ปรากฏจากการสืบเสาะว่ามีผู้เสียหายอื่นนอกเหนือไปจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ในทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติจะสอบปากคำผู้เสียหายทั้งหมด หากไม่ได้สอบปากคำผู้เสียหายรายใด พนักงานคุมประพฤติจะต้องรายงานเหตุผลไว้ในรายงานการสืบเสาะด้วย

5.3 การออกคำสั่งเรียกพยานบุคคล

ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 7 (2) ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจออกคำสั่งเรียกพยานบุคคล ซึ่งในการออกคำสั่งเรียกพยานบุคคลไปยังพยานที่ต้องการสอบปากคำ เพื่อให้ไปพบพนักงานคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติตามวันและเวลาที่กำหนดนั้น **พนักงานคุมประพฤติจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าบุคคลใดควรจะออกคำสั่งเรียกมาสอบปากคำในสำนักงาน หรือพิจารณาถึงประโยชน์ของการออกคำสั่งเรียกพยาน**

ดังกล่าว รวมไปถึงความปลอดภัยของพนักงานคุมประพฤติ หากต้องเดินทางไปสอบปากคำนอกสถานที่ ทั้งนี้ พนักงานคุมประพฤติต้องดูข้อเท็จจริงอื่นๆ ของพยาน ประกอบด้วย เช่น ความสะดวกในการเดินทาง ความเจ็บป่วย อายุ ตำแหน่งหน้าที่การงาน และความสัมพันธ์ระหว่างพยานและจำเลย เป็นต้น นอกจากนี้พนักงานคุมประพฤติต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของพยานให้ถูกต้องก่อนที่จะออกคำสั่งเรียกพยานบุคคล เช่น ชื่อ – ชื่อสกุล และที่อยู่ของพยาน ตลอดจนวันนัดตรงกับวันหยุดราชการหรือวันที่นัดพยานอื่นไว้แล้วด้วยหรือไม่

อย่างไรก็ตามในการเรียกพยานบุคคลสอบปากคำในสำนักงานนั้น พนักงานคุมประพฤติอาจจะใช้วิธีการอื่นๆ นอกจากการออกคำสั่งเรียกพยานบุคคลได้ เช่น การนัดหมายพยานทางโทรศัพท์ การนัดหมายพยานทางวาจา ทั้งนี้พนักงานคุมประพฤติต้องบันทึกการนัดหมายดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานในสำนวนด้วยเป็นต้น

หากกรณีพยานฝ่าฝืนหรือไม่ให้ความร่วมมือ โดยไม่มาให้ถ้อยคำกับพนักงานคุมประพฤติตามที่พนักงานคุมประพฤติมีคำสั่งเรียกพยานบุคคล พระราชบัญญัติวิธีการดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 20 ได้กำหนดบทลงโทษไว้ดังนี้ “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานคุมประพฤติโดยไม่มาพบพนักงานคุมประพฤติ หรือไม่ยอมสาบานหรือปฏิญาณตน หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำตามมาตรา 7 (2) หรือไม่ยอมส่งวัตถุหรือเอกสารตามมาตรา 7 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

ในขั้นตอนการออกคำสั่งเรียกพยานผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีผู้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ จะต้องประสานกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ในการกำหนดนัดสอบปากคำ พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์จะได้รับทราบนัดเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในวันนัด อันได้แก่ การชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ รวมทั้งความ***สมัครใจ***ใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของผู้เสียหาย

5.4 การเตรียมตัวก่อนสอบปากคำพยาน

5.4.1 การศึกษาข้อมูลในคดีที่เกี่ยวข้องกับพยาน

ก่อนสอบปากคำพยาน พนักงานคุมประพฤติควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสอบปากคำพยานแต่ละราย หากไม่ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องอาจจะทำให้การสอบปากคำเกิดขัดข้อง หรือมีปัญหาในการสื่อสารไม่เข้าใจในเรื่องที่สอบปากคำได้ และอาจทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ เช่นในการสอบปากคำผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติจะต้องศึกษาข้อมูลในส่วนของพฤติกาณ์คดีและความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารคำฟ้อง คำให้การของจำเลยหรือพยานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถสอบถามรายละเอียดที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนหรือในกรณีสอบปากคำพยานผู้ใกล้ชิด ได้แก่ บิดา มารดา สามี หรือภรรยา พนักงานคุมประพฤติจะต้องศึกษาข้อมูลประวัติภูมิหลังต่างๆ ของจำเลยที่จำเลยได้ให้ถ้อยคำไว้ เพื่อตรวจสอบข้อมูลว่าถูกต้องตรงตามความเป็นจริงหรือไม่ หรือมีรายละเอียดที่ควรสอบถามเพิ่มเติมใดๆ บ้าง เป็นต้น

5.4.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพยานกับจำเลย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพยานกับจำเลย เป็นอีกส่วนที่มีความสำคัญ หากพนักงานคุมประพฤติทราบความสัมพันธ์ระหว่างพยานกับจำเลยโดยละเอียดมากเพียงใด จะเป็นข้อมูลให้พนักงานคุมประพฤติเตรียมตัวในการสอบปากคำพยาน เช่น การกำหนดท่าทีในการสอบปากคำพยาน การกำหนดประเด็นในการสอบปากคำพยาน ซึ่งจะทำให้การสอบปากคำพยานเป็นไปอย่างราบรื่นได้ข้อมูลตามที่ต้องการ

5.4.3 การกำหนดประเด็นในการสอบปากคำพยาน

ก่อนสอบปากคำพยาน พนักงานคุมประพฤติต้องกำหนดประเด็นที่จะสอบปากคำพยานในแต่ละรายไว้ ประเด็นคือข้อความสำคัญของเรื่องที่ยกขึ้นมาพิจารณาในที่นี้จึงหมายถึงการกำหนดคำถามของเรื่องที่กำลังพิจารณาหรือค้นหาจากพยาน ประเด็นในการสอบปากคำพยานจะมีความแตกต่างไปตามหัวข้อที่กำลังสอบปากคำและความเกี่ยวข้องของพยานกับหัวข้อนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างพยานกับจำเลยจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดประเด็นในการสอบปากคำพยานด้วย ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจะต้องสามารถกำหนดให้ได้ว่าการสอบปากคำพยานแต่ละรายจะสอบในประเด็นใดบ้าง เช่น การสอบปากคำผู้เสียหายในเรื่องสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี ความเสียหายการบรรเทาผลร้าย รวมทั้งความเห็นของผู้เสียหายในการดำเนินการกับจำเลย การกำหนดประเด็น หรือคำถามก็จะเป็นรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งนำไปสู่การกระทำความผิด และรายละเอียดภายหลังการกระทำความผิดหรือการสอบปากคำพยานผู้ใกล้ชิดกับจำเลย อาทิ บิดา มารดา สามี หรือภรรยา ประเด็นที่สอบจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังของจำเลยทั้งหมด การสอบปากคำพยานเพื่อนบ้าน ประเด็นที่สอบจะเป็นเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติและนิสัยความประพฤติของจำเลยเท่าที่ได้พบเห็น สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของจำเลย การสอบปากคำพยานเพื่อนสนิทของจำเลยประเด็นที่สอบจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการคบหาและความประพฤติต่างๆ ของจำเลย การสอบปากคำพยานนายจ้างประเด็นที่สอบจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติการทำงานความประพฤติในที่ทำงาน นิสัยความประพฤติของจำเลยเท่าที่ทราบ รวมทั้งความเห็นของนายจ้างต่อการจ้างงานจำเลยกรณีศาลพิจารณารอการลงโทษจำคุกจำเลยไว้ เป็นต้น

อนึ่ง ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติมีความจำเป็นต้องสอบปากคำพยานที่เป็นชาวต่างประเทศ พนักงานคุมประพฤติจะต้องประสานงานเพื่อติดต่อกับหน่วยงานสถานทูต หรือสถานกงสุลที่พยานอยู่ในบังคับ หรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางภาษาต่างประเทศที่ต้องการ เพื่อเป็นล่ามให้แก่พยาน หรือหากพยานสำคัญนั้นมีความพิการเป็นใบ้ หรือหูหนวก พนักงานคุมประพฤติอาจจำเป็นต้องติดต่ออาจารย์ในโรงเรียนสอนคนเป็นใบ้หรือหูหนวกมาสื่อความหมาย

5.5 เทคนิคการสอบปากคำพยาน

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว เป็นเรื่องการเตรียมตัวก่อนการสอบปากคำพยานในขณะสอบปากคำพยานมีเทคนิคแนวทางปฏิบัติสำหรับพนักงานคุมประพฤติดังนี้

5.5.1 การสร้างความเป็นกันเอง โดยกำหนดท่าทีให้เหมาะสมกับพยานแต่ละประเภท ก่อนที่จะเริ่มพูดคุยกับพยาน พนักงานคุมประพฤติจะต้องสร้างความเป็นกันเองกับพยาน โดยการแสดงท่าที

ที่เป็นมิตร เพื่อให้พยานคลายความกังวล ทั้งต้องอธิบายให้พยานทราบถึงวัตถุประสงค์ที่พนักงานคุมประพฤติต้องการได้ข้อมูลจากพยาน หากพยานมีท่าทีต่อต้านไม่ยอมรับหรือไม่พอใจที่ต้องให้ถ้อยคำ พนักงานคุมประพฤติจะต้องระวังการใช้อารมณ์หรือการอ้างข้อกฎหมาย เพื่อเป็นการบังคับให้พยานให้ถ้อยคำ ซึ่งการกระทำดังกล่าวน่าจะไม่เกิดผลดี และยิ่งทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือมากยิ่งขึ้น

5.5.2 สอบถามตามประเด็นที่กำหนด ในการสอบปากคำพยาน พนักงานคุมประพฤติต้องสอบถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ควรเสียเวลาไปกับการสอบถามข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง มิฉะนั้นพยานอาจเกิดความเบื่อหน่ายและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง

5.5.3 การใช้คำถามและน้ำเสียงในการสอบปากคำ คำถามควรเป็นคำถามที่ปกติคนทั่วไปใช้ในการพูดคุยสนทนากัน ไม่ควรใช้คำถามที่ฟังยาก เข้าใจยาก หรือใช้ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์ทางกฎหมาย น้ำเสียงที่ใช้ควรเป็นน้ำเสียงที่แสดงความอ่อนโยน ไม่แข็งกระด้าง ควรมีการใช้คำลงท้ายประโยคให้เหมาะสม

5.5.4 การสังเกตพฤติกรรมของพยาน ในขณะสอบปากคำพยาน พนักงานคุมประพฤติต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของพยานไปด้วยว่าเป็นอย่างไร เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้ปรับตัวให้เข้ากับพยาน หรือปรับคำถามเพื่อซักถามพยานให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงก่อนลงมือบันทึกถ้อยคำพยาน

5.5.5 การพิจารณาความน่าเชื่อถือของถ้อยคำพยาน ถ้อยคำของพยานที่ให้ต่อพนักงานคุมประพฤติ บางครั้งอาจเป็นข้อเท็จจริง บางครั้งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจะต้องมีการพิจารณาถ้อยคำของพยานที่ให้ต่อพนักงานคุมประพฤติว่า ถ้อยคำใดมีความน่าเชื่อถือถูกต้องมีเหตุผล ความเป็นไปได้ รวมถึงความสอดคล้องต้องกันของข้อมูล และเป็นข้อเท็จจริงที่น่ารับฟัง

ในการสอบปากคำสำหรับบางคดีจะพบว่าผู้เสียหายหรือพยานเป็นเด็กหรือเยาวชน ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พนักงานคุมประพฤติจึงควรตระหนักและดำเนินการอย่างระมัดระวัง ดังนี้

1) พนักงานคุมประพฤติควรปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้เสียหายด้วยความเห็นอกเห็นใจ และเอาใจใส่ในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและสถานภาพส่วนบุคคลของผู้เสียหายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ สมควรให้พนักงานคุมประพฤติที่เป็นผู้หญิง ดำเนินการสอบปากคำเพื่อความเหมาะสมและลดความรู้สึกอับอายของผู้เสียหายลงได้บางส่วน นอกจากนี้ยังควรระมัดระวังในเรื่องการรักษาความลับ การไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

2) ควรสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานในห้องที่จัดไว้เป็นพิเศษ มิดชิด เป็นสัดส่วนไม่มีลักษณะเป็นการประจานผู้เสียหายหรือพยาน

3) ก่อนการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานควรสอบถามเด็กหรือเยาวชนก่อนว่ามีความต้องการให้บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นเข้ารับฟังการสอบปากคำหรือไม่ ทั้งนี้เด็กหรือเยาวชนควรมีสิทธิเลือกที่จะให้บุคคลใดเข้าฟังการให้ถ้อยคำของตนเองมากกว่าที่จะให้เป็นดุลพินิจของพนักงานคุมประพฤติหรือผู้ปกครอง และการสอบปากคำต้องกระทำอย่างรวดเร็ว

4) ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนควรได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องถึงผลของการให้หรือไม่ให้ถ้อยคำ การให้ความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับกระบวนการสืบเสาะและพินิจและการคุมความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและรูปคดี

5) พนักงานคุมประพฤติ ควรให้ความคุ้มครองผู้เสียหายหรือพยานที่มาให้ถ้อยคำ เช่น ช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับฝ่ายจำเลยโดยไม่จำเป็น

6) ก่อนการสอบปากคำ พนักงานคุมประพฤติควรศึกษาสำนวนคดีการสืบเสาะและพินิจอย่างละเอียด เพื่อไม่ให้มีการสอบปากคำหลายครั้ง อันจะทำให้เกิดความสับสน ควรระมัดระวังการใช้คำถามนำ ลดคำถามเดิมและคำถามย้ำ รวมทั้งควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการสอบปากคำ

7) พนักงานคุมประพฤติควรให้ความสนใจกับประเด็นการเรียกเรียกร้องค่าเสียหาย และการบรรเทาผลร้ายของเด็กหรือเยาวชน มากกว่าประเด็นเรื่องพฤติการณ์แห่งคดีโดยเฉพาะประเด็นที่จำเลยได้ให้ถ้อยคำยอมรับแล้ว

ในการสอบปากคำพยาน ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่เกี่ยวพันและเกื้อกูลการดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ที่ดำเนินมาอย่างคู่ขนานกับการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีสืบเสาะและพินิจควรจะดำเนินการดังนี้

1.ในกรณีสอบปากคำพยานทั่วไปที่พยานทราบข้อมูลพฤติการณ์แห่งคดี , ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย ให้สอบปากคำโดยเน้นความชัดเจนและรายละเอียดของข้อมูลภูมิหลังความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและผู้เสียหาย ทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุ รวมทั้งพฤติการณ์แห่งคดี และการดำเนินการชดใช้ค่าเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

2.พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีจะต้องสอบปากคำผู้เสียหายโดยเน้นความชัดเจน และรายละเอียดในประเด็นดังต่อไปนี้

- ภูมิหลังความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและผู้เสียหายทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุในคดี
- พฤติการณ์แห่งคดี ความเสียหายทางจิตใจ/วัตถุ และผลกระทบการดำเนินการชดใช้ค่าเสียหาย และการบรรเทาผลร้าย
- ความต้องการเยียวยา และ/หรือ ชดใช้ความเสียหายตลอดจนความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ

หลังจากสอบปากคำเสร็จให้ประสานส่งต่อผู้เสียหายให้แก่พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการสืบเสาะจำเลย รวมทั้งสอบถามความต้องการใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของผู้เสียหาย พร้อมทั้งกำหนดนัดให้ผู้เสียหายเข้าร่วมประชุมประสานสัมพันธภาพกับจำเลยในกรณีที่ผู้เสียหายมีความประสงค์ที่จะใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

5.6 การบันทึกถ้อยคำพยาน

ภายหลังจากการสอบถามพูดคุยกับพยานจนได้รายละเอียดที่ต้องการแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะต้องมีการบันทึกรายละเอียดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

5.6.1 บันทึกถ้อยคำพยานในแบบ ค.ป.5 และบันทึกแผ่นต่อ โดยคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นกิจจะลักษณะน่าเชื่อถือ

5.6.2 กรอกข้อมูลส่วนตัวของพยานตามแบบ ค.ป.5 ให้ครบถ้วน รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างพยานกับจำเลย ตลอดจนสาเหตุบาดหมาง หรือโกรธเคืองกันระหว่างพยานกับจำเลยว่ามีหรือไม่ โดยไม่ต้องสอบถามข้อมูลส่วนตัวของพยานที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดี

5.6.3 การบันทึกถ้อยคำพยานให้บันทึกภายหลังจากการพิจารณาว่าถ้อยคำดังกล่าวน่าเชื่อถือ เป็นไปได้ และครบถ้วนในประเด็นที่กำหนดไว้ โดยการบันทึกถ้อยคำต้องจัดลำดับความสำคัญและบันทึกให้ละเอียดครบถ้วน วิธีการบันทึกจะต้องเป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ หากเขียนเว้นบรรทัด 1 บรรทัด ก็ต้องเขียนเช่นนั้นตลอดไป แต่ถ้าเขียนไม่เว้นบรรทัดก็ต้องเขียนไม่เว้นบรรทัดเช่นนั้นตลอดทั้งนี้ ในการบันทึกมีการลบ ขีดฆ่า หรือตกเติม ต้องให้พยานลงลายมือชื่อกำกับไว้ที่ริมกระดาษด้านขวาในทุกแห่งด้วย

อนึ่ง ในกรณีที่พยานไม่ให้ความร่วมมือ มีพฤติกรรมในทางปกปิดข้อเท็จจริงแสดงความก้าวร้าว มึนเมาสุรา ยาเสพติด หรือพกพาอาวุธปืน และไม่ได้สาระสำคัญ พนักงานคุมประพฤติควรบันทึกพฤติกรรมต่างๆ เหล่านั้นไว้ท้ายบันทึกถ้อยคำพยานด้วย โดยให้บันทึกเป็นข้อสังเกตภายหลังพยานได้ลงลายมือชื่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

5.6.4 ภายหลังการบันทึกถ้อยคำพยานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องให้พยานอ่านหรือกรณีพยานไม่สามารถอ่านได้ พนักงานคุมประพฤติต้องอ่านให้ฟัง และให้พยานผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในทุกแผ่นของการบันทึก กรณีที่พยานไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9 วรรค 2 และ 3 บัญญัติว่า “... ลายพิมพ์นิ้วมือ แกงได หรือเครื่องหมายอื่นเช่นว่านั้นก็ดี ทำลงในเอกสารหากมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนแล้วท่านว่าเสมอกับการลงลายมือชื่อ ความในวรรคก่อนนี้ไม่ใช้บังคับถึงการลงลายพิมพ์นิ้วมือ แกงได หรือเครื่องหมายอย่างอื่นทำนองเช่นว่ามานั้น ซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่”

ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงอาจใช้วิธีให้พยานพิมพ์ลายนิ้วมือลงแกงได หรืออื่นๆ ไว้แทนการลงลายมือชื่อได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือ ฯลฯ ในกรณีนี้เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 วรรค 4 ดังกล่าวแล้ว สำหรับพยานบางรายที่ไม่ยินยอมลงลายมือชื่อ รวมทั้งไม่แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ- ชื่อสกุล และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง พนักงานคุมประพฤติก็สามารถใช้วิธีทำบันทึกการสืบเสาะว่าในการสืบเสาะดังกล่าวเป็นพยานที่มีลักษณะใด อายุประมาณเท่าใด มีที่พักอยู่บ้านเลขที่ใด ให้ถ้อยคำว่าอย่างไร เพราะถ้อยคำพยานดังกล่าว พนักงานคุมประพฤติสามารถนำไปเป็นแนวทางสอบปากคำจำเลยและพยานอื่นๆ ได้

หลังจากที่พยานได้อ่านหรือฟังการอ่านบันทึกถ้อยคำพยานเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ให้สอบถามพยานว่าจะทักท้วงหรือไม่อีกครั้งหนึ่ง หากพยานทักท้วงก็จะต้องแก้ไขตามความประสงค์ของพยาน หลังจากนั้นก็ให้พยานลงลายมือชื่อหรือแกงได แล้วแต่กรณีไว้ท้ายถ้อยคำว่า “อ่านแล้วรับรองว่าถูกต้อง” หรือ “อ่านให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง” แล้วแต่กรณีและหากพยานทักท้วงมีการแก้ไขข้อความโดยการขีดฆ่า ลบ หรือตกเติม ให้พยานลงลายมือชื่อไว้ที่ริมกระดาษด้านขวาเช่นกัน

อนึ่ง ในกรณีที่พยานเป็นชาวต่างประเทศ หรือพิการเป็นใบ้หูหนวก และพนักงานคุมประพฤติได้ขอความร่วมมือสถานทูต สถานกงสุล หรืออาจารย์โรงเรียนสอนคนพิการเป็นใบ้หูหนวกมาเป็นล่ามหรือมาสื่อความหมาย พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำที่แปล หรือสื่อความหมายนั้นๆ ทุกหน้าด้วย

5.6.5 การรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับพยานและการรับรองเอกสาร พนักงานคุมประพฤติต้องเรียกหลักฐานบัตรประจำตัวของพยานไปถ่ายเอกสาร หรือคัดลอกเก็บไว้ในสำนวนในชุดเดียวกับบันทึกถ้อยคำพยานนั้นๆ โดยพนักงานคุมประพฤติต้องให้พยานผู้นำเอกสารมาแสดงลงลายมือชื่อรับรองสำเนาใต้ข้อความว่า “สำเนาถูกต้อง” ด้วย พร้อมทั้งลงวันที่รับรองตามตัวอย่าง คือ

สำเนาถูกต้อง
และได้รับเอกสารต้นฉบับคืนไปแล้ว
ลายมือชื่อ
(ชื่อและชื่อสกุลตัวบรรจง)
วันที่ที่รับรองเอกสาร

5.7 สิทธิของผู้เสียหาย

ผู้เสียหายหรือเหยื่อถือได้ว่าเป็นพยานสำคัญที่จะให้ความชัดเจนด้วยการให้ข้อเท็จจริงพยานหลักฐาน และเนื่องจากผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม ซึ่งต้องสูญเสียชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียง จิตใจและทรัพย์สินหรือความเสียหายบางอย่างเป็นตราบาปไปตลอดชีวิต เช่น ผู้หญิงที่ถูกข่มขืน อนาจาร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อตัวผู้เสียหายเองตลอดจนบุคคลในครอบครัว การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจึงมิควรถูกมองข้าม

Jon F Klaus (อ้างถึงใน กนกพรรณ กัลยาณสุต, 2542) ได้เขียนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่อ ไว้ใน คู่มือการคุมประพฤติ : แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานคุมประพฤติจากการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศ เรื่อง การคุมประพฤติ ณ ประเทศมอลต้า 2 – 5 กรกฎาคม 2540 ดังนี้

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่อ (Operational guidelines on victim’s right’s)

- ศาลควรอนุญาตตามคำร้องของเหยื่อและพยานเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดี
- ศาลควรอนุญาตให้เหยื่อและสมาชิกในครอบครัวเข้าฟังการพิจารณาคดี แม้ว่าจะถูกกำหนดให้เป็นพยาน

- ในขั้นตอนของศาลและงานคุมประพฤติ ควรมีห้องพักที่เป็นสัดส่วนแยกระหว่างเหยื่อกับจำเลย

- การดำเนินงานคุมประพฤติควรพัฒนาระบบ “การบันทึกถ้อยคำของเหยื่อ” (Victim notification) ซึ่งจะเป็นหลักประกันให้กับเหยื่อได้ว่า บันทึกหรือรายงานเกี่ยวกับคดีของเขาจะถูกเก็บเป็นความลับทั้งในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลและเมื่อเสร็จสิ้น หรือเมื่อผู้กระทำผิดได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำแล้ว

- การคุมประพฤติต้องกำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติที่ให้หลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่จะทำให้เหยื่อตกอยู่ในสถานการณ์เหมือนตกเป็นเหยื่ออีกครั้ง

ดังนั้น ในการสอบปากคำผู้เสียหายพนักงานคุมประพฤติควรสอบถามถึงความเสียหายการชดใช้และการบรรเทาผลร้าย ความพึงพอใจของผู้เสียหายต่อการชดใช้และการบรรเทาผลร้าย รวมทั้งความประสงค์ของผู้เสียหายในการดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญากับจำเลย ตลอดจนเรื่องสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีด้วย สำหรับสถานที่สอบปากคำผู้เสียหาย เรื่องนี้ค่อนข้างมีความสำคัญมาก ควรพิจารณาประเภทคดีด้วย ผู้เสียหายบางราย เช่น ผู้เสียหายในคดีกระทำอนาจาร อาจจะต้องใช้สถานที่สอบปากคำเป็นพิเศษ หรือเป็นส่วนตัว เพื่อป้องกันมิให้ผู้เสียหายเกิดความอายที่จะให้ถ้อยคำ นอกจากนี้ การบันทึกหรือรายงานเกี่ยวกับคดีของผู้เสียหายจะต้องถูกเก็บเป็นความลับทั้งในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล และเมื่อคดีเสร็จสิ้นหรือผู้กระทำผิดได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำแล้ว ตลอดจนให้หลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่จะทำให้ผู้เสียหายต้องตกอยู่ในสถานการณ์เสมือนตกเป็นเหยื่ออีกครั้ง

5.8 เงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน

ในการที่พยานต่างๆ ได้ให้ความร่วมมือให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ กรณีที่พนักงานคุมประพฤติได้ออกคำสั่งเรียกพยานบุคคลมานั้น กรมคุมประพฤติได้ตระหนักถึงเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่พยานจะต้องเสียไป ในระหว่างการเดินทางมาที่สำนักงานคุมประพฤติ จึงได้มีการทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ขอเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในอัตราคนละไม่เกิน 100 บาทต่อวัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537 การเบิกจ่ายให้แก่พยานนั้นต้องเป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี โดยกรมคุมประพฤติได้ออกระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2542 เป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดระเบียบเดิมในปี พ.ศ. 2537 ซึ่งสาระสำคัญของระเบียบใหม่มีดังนี้

หลักเกณฑ์การจ่ายและอัตราการจ่ายเป็นไปตามระเบียบข้อ 3 และข้อ 4 ซึ่งกำหนดว่าเมื่อพยานมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ ณ สำนักงานคุมประพฤติ ให้สำนักงานคุมประพฤติจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในอัตราคนละไม่เกิน 100 บาทต่อวัน และการจ่ายเงินให้พยานให้จ่ายภายในวงเงินที่กรมคุมประพฤติจัดสรรให้ในรายการค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในรอบปีงบประมาณนั้น ส่วนหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเป็นไปตามข้อ 5 ซึ่งกำหนดว่าหลักฐานการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

พนักงานคุมประพฤติต้องแจ้งสิทธิในการขอรับค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน ให้พยานทราบทุกครั้งที่พยานมาให้ถ้อยคำ โดยบันทึกไว้ท้าย ค.ป.5 บันทึกถ้อยคำพยาน กรณีที่พยานที่มาให้ถ้อยคำไม่มีความประสงค์จะรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานให้บันทึกสาเหตุไว้ให้ชัดแจ้งในแบบ ค.ป.5 พร้อมทั้งให้พยานลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

อนึ่ง กรณีปัญหาทนายความขอเข้าฟังการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานในชั้นการสืบเสาะและพินิจนั้นให้พิจารณาเทียบเคียงคำอธิบายในหัวข้อเรื่องการสอบปากคำจำเลยที่ได้กล่าวมาแล้ว

6. การตรวจสอบพยานเอกสารและพยานวัตถุ

6.1 การตรวจสอบพยานเอกสาร

ในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานซึ่งเป็นเอกสาร โดยอาจจะเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจำเลยหรือพยาน ทั้งนี้เอกสารดังกล่าวจะมีแหล่งที่มาแตกต่างกันไปตามประเภทของเอกสารนั้นๆ อย่างไรก็ตามเอกสารที่พบเห็นเป็นส่วนใหญ่จะเป็นทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับรถ หนังสือรับรองจากสถานศึกษา หนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชา หรือจากหน่วยงานในการรับรองความประพฤติของจำเลยหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในคดี เช่น บันทึกการตกลงชดใช้ค่าเสียหาย หลักฐานการเข้ารับการบำบัดรักษาอาการป่วยหรืออาการติดยาเสพติด กรมธรรม์ประกันภัย สมุดคู่มือการจดทะเบียนรถ บัตรประจำตัวคนไข้ เป็นต้น ดังนั้น เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับเอกสารจากจำเลยหรือพยานมาแล้ว พนักงานคุมประพฤติควรจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร มิใช่ว่าเมื่อได้รับเอกสารมาแล้ว จะรับฟังว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงและนำเก็บเข้าสำนวนโดยทันที

การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารดังกล่าวขึ้นอยู่กับประเภทและแหล่งที่มาของพยานเอกสารนั้น เช่น กรณีเอกสารทางราชการหากไม่ใช่ต้นฉบับที่แท้จริง พนักงานคุมประพฤติอาจจะตรวจสอบจากหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้น กรณีเป็นเอกสารที่บุคคลหรือหน่วยงานทำขึ้นจะต้องตรวจสอบที่บุคคลหรือหน่วยงานนั้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีเอกสารเข้ามาสู่สำนวนคดีของพนักงานคุมประพฤติเป็นจำนวนมาก การจะตรวจสอบเอกสารทุกฉบับจึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น เอกสารบางประเภท เช่นเอกสารที่ทำขึ้นในทางราชการ หรือเป็นเอกสารมหาชน เอกสารซึ่งบุคคลทำขึ้นตามหน้าที่การงานของเขาเป็นปกติธุระ อาจไม่ต้องทำการตรวจสอบก็ได้ เนื่องจากเป็นเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ ส่วนเอกสารที่จะต้องทำการตรวจสอบได้แก่ เอกสารที่คู่ความมีความเห็นขัดแย้งกัน หรือเอกสารที่เป็นประเด็นสำคัญในคดี เช่น บันทึกการตกลงชดใช้ค่าเสียหาย เป็นต้น หรือหากมีคำร้องของจำเลยขอความปรานีต่อศาล พนักงานคุมประพฤติจะต้องสืบเสาะดูว่าเป็นความจริงตามที่จำเลยอ้างต่อศาลหรือไม่ เช่น จำเลยอ้างต่อศาลว่าขณะนี้จำเลยกำลังศึกษาอยู่ที่สถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง จึงขอความปรานีต่อศาลในการรอการลงโทษ โดยอ้างหนังสือรับรองจากสถานศึกษา พนักงานคุมประพฤติก็จะต้องตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองดังกล่าว โดยการไปตรวจสอบจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ออกเอกสารนั้นว่าจำเลยยังมีสถานภาพเป็นนักศึกษาหรือไม่ กล่าว

โดยสรุปพนักงานคุมประพฤติจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารต่างๆ ที่จำเลยนำมาแสดงต่อศาลหรือต่อพนักงานคุมประพฤติ

อนึ่ง เอกสารต่างๆ ดังกล่าวที่พนักงานคุมประพฤติได้รับมาจะต้องให้บุคคลที่นำเอกสารมารับรองเอกสารเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในหัวข้อการสอบปากคำพยานใน 5.6.5

6.2 การตรวจสอบพยานวัตถุ

พยานวัตถุเป็นพยานหลักฐานอีกประเภทหนึ่งที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องในกรณีที่จำเลยหรือพยานกล่าวอ้างต่อพนักงานคุมประพฤติ หรือศาลมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบและรายงานให้ทราบ พนักงานคุมประพฤติก็มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบพยานวัตถุนั้น เช่นเดียวกับพยานเอกสารดังได้กล่าวมาแล้ว เช่น ในคดีผิดพระราชบัญญัติอาวุธปืน จำเลยอ้างว่า อาวุธปืนเก่าหมดสภาพใช้การไม่ได้ หากอาวุธปืนดังกล่าวถูกพนักงานสอบสวนยึดไว้ พนักงานคุมประพฤติก็ควรจะมีคำสั่งเรียกพยานวัตถุ (อาวุธปืน) ดังกล่าวมาตรวจสอบด้วย เพราะหากเป็นความจริงดังที่จำเลยกล่าวอ้าง ก็เป็นข้อที่พนักงานคุมประพฤติสามารถนำมาชั่งน้ำหนักพยานเพื่อประกอบดุลพินิจในความเห็นของรายงานการสืบเสาะได้ หรือในคดีขับรถจักรยานยนต์แข่งขันความเร็วพนักงานคุมประพฤติก็ควรตรวจสอบรถจักรยานยนต์ที่จำเลยใช้ขับแข่งขันว่ามีการปรับแต่งเครื่องยนต์หรืออุปกรณ์ของรถ เช่น ล้อ หรือกระจกหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลที่จะเป็นสิ่งประกอบกับข้อมูลอื่นๆ ที่จะโยงไปถึงพฤติกรรมในการขับรถของจำเลย อาทิเช่น การขับรถเร็ว การขับรถแข่งขัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติการตรวจสอบพยานวัตถุมักจะไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งตามปรากฏการณ์ของคดีต่างๆ ในปัจจุบันนี้หากนำมาพิจารณาให้ถ่องแท้แล้วจะพบว่า บุคคลที่กระทำมักจะมีวัตถุอื่นๆ มาประกอบเป็นจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอุปกรณ์การเสพยาเสพติดให้โทษ อาวุธที่ใช้กระทำความผิดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการกระทำความผิดอื่นๆ เป็นต้น ดังนั้นหากพนักงานคุมประพฤติมีความประสงค์ที่จะเข้าไปได้ใกล้ชิดเหตุการณ์ สถานการณ์ของการกระทำความผิดแล้ว พยานวัตถุที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะเป็นเสมือนเครื่องนำทางชิ้นหนึ่งของการดำเนินการทางคดี

6.3 การออกคำสั่งเรียกพยานเอกสารและพยานวัตถุ

ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 7 (3) ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจออกคำสั่งเรียกพยานวัตถุหรือพยานเอกสารโดยสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 6 ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติมีความจำเป็นต้องตรวจสอบพยานเอกสารหรือพยานวัตถุแต่ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ให้ความร่วมมือ พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจออกคำสั่งเรียกพยานดังกล่าวได้ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 20 ได้กำหนดบทลงโทษไว้เช่นเดียวกับกรณีพยานบุคคลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

7. การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย

การออกไปสืบเสาะ เป็นกระบวนการที่จำเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่พนักงานคุมประพฤติต้องดำเนินการ โดยพนักงานคุมประพฤติต้องออกไปสืบเสาะที่ภูมิลำเนาของจำเลยและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับจำเลย รวมทั้งสอบปากคำพยานผู้ใกล้ชิด เช่น เพื่อนบ้าน นายจ้าง ตลอดจนการออกไปตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยในสถานที่ต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3

การออกไปสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 7 (1)

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจดังต่อไปนี้อีกด้วยคือ

(1) เข้าไปในสถานที่ที่จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วยในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 6

ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติจะกระทำได้ต่อเมื่อมีคำสั่งของศาล”

ฯลฯ

วัตถุประสงค์ของการออกไปสืบเสาะ ในการออกไปสืบเสาะมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อตรวจสอบว่าจำเลยมีที่อยู่หรือที่ทำงานตามสถานที่ที่ได้แจ้งไว้กับพนักงานคุมประพฤติหรือไม่

(2) เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่อยู่อาศัย สถานที่ทำงาน และชุมชนที่จำเลยอยู่อาศัยว่ามีสภาพแวดล้อมอย่างไร มีผลต่อการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่

(3) เพื่อแสวงหาข้อมูลจากเพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน นายจ้าง และเพื่อนร่วมงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการออกไปสืบเสาะมักจะแสดงถึงลักษณะที่แท้จริงของจำเลย เนื่องจากพยานดังกล่าวมักจะให้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยได้ดีกว่าคนในครอบครัวเพราะเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียในผลคดีของจำเลย

(4) เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ ทำให้สามารถเห็นภาพพฤติการณ์แห่งคดีได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

7.1 การออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัย

โดยหลักการแล้วการออกไปสืบเสาะสถานที่ที่จำเลยพักอาศัยเป็นกระบวนการที่พนักงานคุมประพฤติควรจะต้องดำเนินการทุกคดี การออกไปสืบเสาะเพื่อตรวจดูสภาพบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย พนักงานคุมประพฤติต้องตรวจสอบให้ละเอียด เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะบ้านและฐานะความเป็นอยู่ว่าจำเลยพักอาศัยอยู่กับผู้ใด เป็นบ้านของตนเองหรือบ้านเช่า ฯลฯ ตลอดจนสามารถทราบถึงสภาพแวดล้อมละแวกที่พักอาศัยของจำเลยด้วยว่า มีปัญหาในด้านใดบ้างหรือไม่ เช่น เป็นชุมชน

แออัด อยู่ในแหล่งที่เป็นสถานเริงรมย์และมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ฯลฯ เนื่องจากสภาพแวดล้อมอาจมีอิทธิพลหรือมูลเหตุจูงใจให้จำเลยกระทำความผิดได้

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวจากการออกไปสืบเสาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด พนักงานคุมประพฤติจะต้องดำเนินการสอบปากคำพยานเพื่อนบ้าน หรือพยานผู้นำชุมชนควบคู่ไปด้วย ซึ่งถ้อยคำพยานดังกล่าวจะมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียในผลคดีของจำเลย เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว ต้องนำไปพิจารณากลั่นกรองเพื่อนำเสนอศาลต่อไป

การออกไปสืบเสาะ ณ สถานที่ที่จำเลยพักอาศัย มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) ก่อนออกไปสืบเสาะ พนักงานคุมประพฤติควรมีการเตรียมตัวให้พร้อม โดยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของจำเลย ตลอดจนปรึกษาหาข้อมูลต่างๆ จากหัวหน้าสายงาน หัวหน้ากลุ่มงาน หรือผู้อำนวยการสำนักงานฯ เช่น ถ้าปรากฏข้อมูลเบื้องต้นว่าสถานที่ที่จะออกไปสืบเสาะค่อนข้างจะอันตราย เนื่องจากเป็นแหล่งมั่วสุมเสพและจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ อีกทั้งยังมีปัญหาด้านอาชญากรรมพนักงานคุมประพฤติจึงควรเตรียมตัวให้พร้อมในการรับสถานการณ์ โดยเฉพาะพนักงานคุมประพฤติที่เป็นผู้หญิงอาจต้องแต่งกายให้รัดกุม สุภาพ เรียบร้อย ไม่เป็นที่ล่อแหลม และอาจชักชวนพนักงานคุมประพฤติที่เป็นชายไปเป็นเพื่อนด้วย ถ้าหากเกรงว่าจะเกิดอันตรายก็ควรขอความร่วมมือให้เจ้าพนักงานตำรวจ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านร่วมเดินทางไปด้วย

(2) การออกไปสืบเสาะ กรณีที่พนักงานคุมประพฤติต้องสอบปากคำพยานผู้ใกล้ชิดซึ่งอาจเป็นพยานเพื่อนบ้าน พนักงานคุมประพฤติไม่ควรบอกจำเลยหรือญาติจำเลยถึงวันเวลาที่จะออกไปสืบเสาะ เพราะจะประสบปัญหาในการแสวงหาข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับตัวจำเลยได้ เนื่องจากจำเลยหรือญาติจำเลยอาจใช้วิธีการซักซ้อมพยานไว้ก่อน หรือจำเลยอาจตระเตรียมในการเลี้ยงดูพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควร ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องออกไปสืบเสาะเพื่อบันทึกสภาพบ้านและสภาพแวดล้อมและเป็นกรณีที่พนักงานคุมประพฤติทราบว่าบ้านจำเลยไม่มีใครอยู่ ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามจำเลยว่าจะไม่มีใครอยู่บ้านในวันใดบ้าง และไม่ต้องแจ้งกำหนดวันที่จะออกไปสืบเสาะให้จำเลยทราบล่วงหน้า

(3) การประสานงานกับบุคคลและองค์กรในชุมชน ในปัจจุบันการทำงานของพนักงานคุมประพฤติมีบุคคลและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับพนักงานคุมประพฤติมากขึ้น เช่น อาจเป็นกำนัน ผู้ใหญ่ หรือผู้นำชุมชน โดยเฉพาะปัจจุบันสำนักงานคุมประพฤติมีอาสาสมัครคุมประพฤติมาช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นคนในท้องที่ มีผู้รู้จักมากและค่อนข้างจะเป็นผู้ที่ได้รับการเคารพนับถือจากสมาชิกในชุมชนดังกล่าว ดังนั้น ก่อนที่พนักงานคุมประพฤติจะออกไปสืบเสาะจึงควรตรวจสอบและศึกษาถึงแหล่งที่อยู่หรือสถานที่ทำการของบุคคลดังกล่าว เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้ดำเนินการประสานงานหรือขอความช่วยเหลือรวมถึงการสอบปากคำพยานบุคคลดังกล่าวด้วย

นอกเหนือจากการประสานงานกับบุคคลดังกล่าวในชุมชนแล้ว ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติอาจจะเสนอความเห็นต่อศาลให้ใช้วิธีการคุมความประพฤติกับจำเลย โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ด้วยนั้น ให้พนักงานคุมประพฤติประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานรองรับ เช่น โรงพยาบาล วัด หรือสถานสงเคราะห์ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับภูมิลำเนาของจำเลยด้วยว่ายินดีที่จะให้จำเลยทำกิจกรรมฯ ด้วยหรือไม่ เนื่องจากหากจัดให้จำเลยได้ทำกิจกรรมฯ อยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงานก็จะสะดวกมากกว่า อย่างไรก็ตามจำเลยบางคนอาจสมัครใจทำกิจกรรมฯ ไกลๆ โดยไม่ขัดข้องที่จะเดินทางก็ได้ ทั้งนี้ก็สุดแต่ความสนใจของจำเลยแต่ละคน

(4) การบันทึกการสืบเสาะ ภายหลังจากพนักงานคุมประพฤติได้ออกไปสืบเสาะแล้วพนักงานคุมประพฤติต้องจัดทำบันทึกการออกไปสืบเสาะตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนดไว้ โดยต้องบันทึกให้มีรายละเอียด เช่น ในวันดังกล่าวเวลาใดได้เดินทางไปสืบเสาะ ณ ที่ใด ได้สอบปากคำพยานใดบ้าง มีการบันทึกสภาพบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย หรือได้ดำเนินการอื่นๆ ไปอย่างไร รวมตลอดถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จากการออกไปสืบเสาะ เพื่อใช้เป็นเอกสารกำกับยืนยันการออกไปสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ พร้อมวาดแผนที่บ้านของจำเลยที่ได้จากการออกไปสืบเสาะอย่างละเอียดไว้ด้วย

อนึ่ง ในคดีต่อไปนี้อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องออกไปสืบเสาะดูสภาพบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย มีดังนี้

1. คดีที่จำเลยไม่ได้รับประโยชน์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56
2. คดีที่จำเลยเป็นเยาวชน ในกรณีที่สำนักงานในจังหวัดมีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลเยาวชนและครอบครัวอยู่ ซึ่งได้หลักฐานทางคดีแล้ว
3. คดีที่จำเลยเคยผ่านการสืบเสาะและพินิจมาแล้ว ภายในระยะเวลาไม่นานนักและจำเลยไม่ได้เปลี่ยนแปลงที่พักอาศัย
4. คดีที่จะออกไปสืบเสาะอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยหรือทุรกันดาร

หลังจากที่พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรต้องออกไปสืบเสาะ ให้เสนอเรื่องต่อผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ใช้ดุลพินิจยกเว้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนจะต้องดำเนินการขออนุญาตล่วงหน้า

7.2 การออกไปสืบเสาะที่ทำงานของจำเลยหรือการออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การออกไปสืบเสาะที่ทำงานของจำเลยหรือออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุนั้น มีลักษณะการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกับออกไปสืบเสาะเพื่อตรวจดูสภาพบ้านและสภาพแวดล้อมของจำเลย คือ อาจมีการบันทึกถ้อยคำพยาน เช่น นายจ้าง เพื่อนร่วมงานและผู้เห็นเหตุการณ์ สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน เช่นอาจมีการบันทึกจัดทำแผนที่ที่เกิดเหตุแทน สำหรับกรณีของการออกไปสืบเสาะเพื่อตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุดังกรณีคดีขับรถประมาท คดีบุกรุก หรือ กรณีที่จำเลยกระทำผิด พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร ต่อเติมดัดแปลงแก้ไขอาคารให้ผิดไปจากแบบที่กำหนดโดยไม่ได้รับอนุญาต พนักงานคุมประพฤติควรจะออกไปสืบเสาะว่าจำเลยต่อเติมอาคารอย่างไร และปัจจุบันจำเลยได้รื้อถอนแล้วหรือไม่

7.3 ระยะเวลาการออกไปสืบเสาะ ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติต้องเข้าไปในสถานที่ที่จำเลยอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วยจะต้องระมัดระวังในช่วงเวลาของการเข้าที่พักอาศัยของจำเลย เพราะกฎหมายให้อำนาจพนักงานคุมประพฤติเข้าไปได้ระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเท่านั้น หากพนักงานคุมประพฤติมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติต้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตก่อนถึงจะเข้าไปได้โดยยื่นเป็นคำร้องตามแบบที่กำหนด และจะต้องแจ้งให้เจ้าของสถานที่ทราบพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวทุกครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

8. การจัดประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย

การปฏิบัติงานสมานฉันท์เป็นการปฏิบัติงานที่ดำเนินคู่ขนานไปในระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริงในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดี ซึ่งผลการประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหาย ถือเป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งที่พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีจะต้องนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และประเมินตัวจำเลยซึ่งเป็นขั้นตอนของการสืบเสาะและพินิจที่จะกล่าวถึงเป็นลำดับต่อไป ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีสืบเสาะและพินิจ ควรมีความเข้าใจในการได้มาซึ่งข้อตกลงระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย ดังนี้

ในคดีที่เข้าหลักเกณฑ์การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ โดยทั้งฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายมีความสมัครใจ พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์จะเป็นผู้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อตกลงระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายโดยการจัดประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหาย ตามวัน เวลา ที่ได้กำหนดนัดไว้แล้ว ซึ่งจะมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย

1.จำเลยและครอบครัว หรือบุคคลที่จำเลยเคารพนับถือ ให้ความไว้วางใจหรือสามารถดูแลช่วยเหลือจำเลยได้

2.ผู้เสียหายและครอบครัว และ/หรือผู้นำชุมชน/ผู้แทนชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของจำเลยในคดีนี้

จากนั้นพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์จะเป็นผู้ดำเนินการประชุมประสานสัมพันธภาพตามเทคนิคและวิธีการของกระบวนการสมานฉันท์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อตกลงร่วมกันในการเยียวยาและ/หรือชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และประสานความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายให้กลับคืนสภาพดังเดิม อย่างไรก็ตามในกรณีที่การประชุมประสานสัมพันธภาพไม่สามารถบรรลุถึงข้อตกลงร่วมกันได้ พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์จะยุติการจัดประชุมและบันทึกผลการประชุมเอาไว้

ผลของการทำข้อตกลงจากการประชุมประสานสัมพันธภาพ แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1 กรณีข้อตกลงเป็นการกระทำ ถือว่าข้อตกลงเป็นแบบมีเงื่อนไข การบังคับตามข้อตกลงจะต้องตามที่ตกลงให้ครบถ้วนเสียก่อน จึงจะถือว่าเงื่อนไขสำเร็จ ผู้เสียหายจึงจะดำเนินการยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องต่อไป

1. การกระทำที่สามารถกระทำได้ก่อนวันพิพากษา
   ก. การขอขมาหรือขอโทษ
   ข. การขอโทษทางหนังสือพิมพ์
   ค. การทำงานบริการสังคม
   ง. การบริจาคโลหิต
   จ. การกระทำในกรณีอื่น ๆ ที่สามารถกระทำได้ตามความเหมาะสม
2. การกระทำที่สามารถกระทำได้หลังวันพิพากษา
   ก. การทำงานบริการสังคม
   ข. การบริจาคโลหิต
   ค. การกระทำในกรณีอื่น ๆ ที่สามารถกระทำได้ตามความเหมาะสม

2 กรณีข้อตกลงที่เป็นตัวเงิน

1. หากมีการชำระเงินครบถ้วนก่อนวันพิพากษาและผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะเรียกร้องอีก ควรที่จะไปยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้อง

2. หากมีการชำระไม่ครบถ้วนก่อนวันพิพากษาและผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะเรียกร้องเพิ่มเติมควรจะดำเนินการตามข้อ 1 แต่ภายหลังศาลพิพากษาจำเลยไม่ชำระเงินให้ครบตามข้อตกลงดังกล่าว **ถือว่าทั้งสองฝ่ายมีมูลหนี้ต้องผูกพันตามข้อตกลงเท่านั้น ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวถือว่าเป็นสัญญาประนีประนอมนอกศาล**

หากฝ่ายจำเลยไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ฝ่ายผู้เสียหายย่อมฟ้องร้องบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำไว้เท่านั้น จะไปขอค่าเสียหายเพิ่มเติมในคำฟ้องใหม่ไม่ได้ สิทธิในการฟ้องคดีมีอายุความสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/32

จากผลของการทำข้อตกลงในการประชุมประสานสัมพันธภาพจะก่อให้เกิดผลทางกฎหมายแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทฐานความผิดระหว่างความผิดอันยอมความได้ และความผิดอันยอมความไม่ได้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1 คดีความผิดอันยอมความได้ หรือความผิดต่อส่วนตัว

<u>ความผิดต่อส่วนตัว</u> เป็นความผิดที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา เช่น ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ ความผิดฐานหมิ่นประมาท เป็นต้น ความผิดดังกล่าวกฎหมายกำหนดถึงสิทธิในการดำเนินคดีของผู้เสียหายไว้เป็นพิเศษ ซึ่งเป็นเงื่อนไขให้เจ้าพนักงานที่มีอำนาจในการดำเนินคดีเกิดอำนาจหน้าที่ขึ้น กล่าวคือพนักงานสอบสวนจะสอบสวนดำเนินคดีความผิดดังกล่าวได้ ผู้เสียหายจะต้องร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีเสียก่อน ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนและพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องคดีนั้น

1. กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาล เมื่อฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า**ผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีอาญากับจำเลยและยินยอมถอนคำร้องทุกข์** พนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ต้องชี้แจงให้ผู้เสียหายทราบว่าหากผู้เสียหายถอนคำร้อง

ทุกข์โดยยื่นคำร้องต่อศาลแล้วศาลจะมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความยกเลิกคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ และสิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องต่อศาลของผู้เสียหายย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) ผู้เสียหาย จะนำคดีอาญามาฟ้องใหม่ไม่ได้ แต่สิทธิทางแพ่งยังไม่ระงับ หากข้อตกลงระบุว่า **ผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา และยินยอมถอนคำร้องทุกข์** เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้ว จะทำให้สิทธิทางแพ่งและทางอาญาของผู้เสียหายระงับไป

ข้อสังเกต กรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ บิดามารดาผู้ปกครองจะถอนคำร้องทุกข์โดยที่ผู้เสียหายไม่ยินยอมหรือขัดความประสงค์ของผู้เสียหายไม่ได้

2. กรณีผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาล เมื่อฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า**ผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีอาญากับจำเลยและยินยอมถอนฟ้อง** เมื่อผู้เสียหายถอนฟ้องแล้วจะทำให้สิทธิทางอาญาของผู้เสียหายระงับไป ผู้เสียหายจะนำคดีมาฟ้องใหม่ไม่ได้

2 คดีความผิดต่อแผ่นดิน

ความผิดต่อแผ่นดินหรือที่เรียกว่าอาญาแผ่นดิน มิได้มีบทนิยามไว้ในกฎหมายอาญาแต่อย่างใด แต่ตามหลักทั่วไปในทางนิติศาสตร์และรัฐประศาสโนบายนั้น การกระทำความผิดประเภทนี้มีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยแผ่นดินหรือรัฐต้องมีหน้าที่คุ้มครองป้องกันมิให้การกระทำความผิดประเภทนี้เกิดขึ้น เมื่อเกิดการกระทำความผิดประเภทนี้ขึ้นแล้วย่อมเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องปราบปรามผู้กระทำผิด โดยเจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำการสืบสวน สอบสวน และนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษต่อไป ความผิดต่อแผ่นดินนั้นถ้ากฎหมายอาญาใดมิได้บัญญัติให้เป็นความผิดต่อส่วนตัว หรือความผิดอันยอมความได้แล้วนั้น หมายความว่าความผิดนั้น เป็นความผิดต่อแผ่นดินเสมอไป

ความผิดต่อแผ่นดินนั้น รัฐหรือแผ่นดินได้รับความเสียหายอยู่เสมอ แม้ความผิดนั้น ๆ ในบางความผิดก็มีบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้เสียหาย เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ กรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ แต่ในบางความผิด แผ่นดินหรือรัฐเท่านั้นได้รับความเสียหายตามกฎหมาย เช่น ความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก เป็นต้น

1. กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาล โดยผู้เสียหายจะเข้าร่วมเป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม เมื่อฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า **ผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีอาญา หรือไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีทั้งแพ่งและทางอาญากับจำเลย** กรณีเช่นนี้ไม่มีผลต่อการระงับคดีแต่อย่างใด เนื่องจากพนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินคดีนั้นต่อไป แต่ผลของข้อตกลงนี้สามารถประกอบการวิเคราะห์และรายงานต่อศาลเพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดโทษจำเลย

2. ในกรณีผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาล โดยพนักงานอัยการจะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม เมื่อฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า **ผู้เสียหายไม่ติดใจที่จะดำเนินคดีอาญา และยินยอมจะถอนฟ้อง** เมื่อผู้เสียหายถอนฟ้องแล้ว สิทธิทางอาญา

ของผู้เสียหายระงับไป ผู้เสียหายไม่สามารถฟ้องได้อีก แต่สิทธิของพนักงานอัยการในการยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่ไม่ระงับ

3 คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

คดีที่มีฐานความผิดเข้าหลักเกณฑ์สามารถที่จะนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ทั้งที่เป็นความผิดอันยอมความได้และความผิดอาญาต่อแผ่นดินดังกล่าวมานี้ หากเป็นการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอกหรือรับของโจร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 เป็นคดีที่มีผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่สูญเสียไปคืน คดีดังกล่าวนี้เรียกว่า คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ซึ่งกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานอัยการที่จะมีคำขอเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดของจำเลยคืนให้แก่ผู้เสียหาย หากศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาทรัพย์สินแก่ผู้เสียหายให้ถือว่าผู้เสียหายนั้นเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 50 ซึ่งเจ้าหนี้สามารถนำคำพิพากษาไปพบเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อออกคำบังคับตามคำพิพากษาได้โดยไม่ต้องไปฟ้องคดีใหม่

การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญามีผลแตกต่างทางกฎหมายดังนี้

1. กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาล และเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดคืนให้ผู้เสียหาย

ในความผิดต่อส่วนตัว เมื่อฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า **ผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีอาญาและยินยอมถอนคำร้องทุกข์** เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้ว สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป คำขอเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดคืนย่อมตกไปด้วย แต่ผู้เสียหายยังมีสิทธิฟ้องคดีทางแพ่งได้ภายในอายุความ

ในความผิดอาญาต่อแผ่นดิน เมื่อฝ่ายจำเลยและผู้เสียหายสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้และข้อตกลงระบุว่า **ผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีอาญาต่อไป** ข้อตกลงดังกล่าวมิได้ทำให้คดีอาญาระงับ แต่ใช้ประกอบในรายงานเสนอต่อศาลเพื่อใช้ดุลพินิจในการลงโทษจำเลยได้

หากผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีแพ่งควบคู่กันไป ทางปฏิบัติศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อรอฟังผลในคดีอาญาก่อน

2. กรณีผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งควบคู่ไป ศาลจะสั่งจำหน่ายคดีแพ่งชั่วคราวเพื่อรอผลในคดีอาญาก่อนรอการพิจารณา

อนึ่ง ผลการประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยและผู้เสียหายถือเป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งในรายงานการสืบเสาะและพินิจที่มีความสำคัญยิ่งต่อการใช้ดุลพินิจของศาลในการพิจารณาพิพากษาจำเลยให้เหมาะสม ซึ่งพนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีสืบเสาะและพินิจควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับพนักงานคุมประพฤติสมานฉันท์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจสำหรับพนักงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติ

9. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินจำเลย

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนหลังจากที่พนักงานคุมประพฤติได้แสวงหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยเสร็จสิ้นแล้ว แต่ก่อนที่จะจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดและประเมินจำเลย เพื่อให้สามารถลงสรุปวิธีการปฏิบัติต่อจำเลยที่เหมาะสม สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังของจำเลย พร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับจำเลยรายนั้นต่อศาลต่อไป ขั้นตอนนี้จึงสามารถแยกกล่าวได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลจำเลย และ (2) การประเมินจำเลยเพื่อการจำแนกผู้กระทำผิด ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

9.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจำเลย เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังจากที่พนักงานคุมประพฤติได้แสวงหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยมาได้ทั้งหมดแล้ว แยกพิจารณาออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1.การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อเท็จจริงในแต่ละประเด็นด้วยการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และ 2.การประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลย

9.1.1 การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อเท็จจริงในแต่ละประเด็นด้วยการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน เนื่องจากข้อมูลที่ได้ทั้งจากการสอบปากคำพยานบุคคลและการรวบรวบข้อมูลจากพยานเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ ตลอดจนข้อมูลเชิงประจักษ์จากการออกไปสืบเสาะในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับจำเลยนั้น ในบางกรณีอาจมีข้อมูลบางประเด็นที่มีลักษณะแตกต่างกัน ขัดแย้งกันหรือไม่สอดคล้องกัน หรืออาจเป็นไปในแนวทางเดียวกันแต่ไม่น่าเชื่อถือ ดังนั้นก่อนที่พนักงานคุมประพฤติจะลงสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยอันเป็นที่ยุติในแต่ละประเด็นนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงจำเป็นต้องใช้การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานช่วยในการสรุปข้อเท็จจริงในประเด็นนั้นๆ

โดยทั่วไปในทางการพิจารณาคดี การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานเป็นขั้นตอนภายหลังจากการรวบรวมพยานหลักฐานในคดี แล้วนำพยานหลักฐานเหล่านั้นมาพิจารณาเปรียบเทียบกันว่าพยานหลักฐานของฝ่ายใดน่าเชื่อถือและมีความเป็นไปได้มากกว่ากัน ซึ่งในการดำเนินการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานของพนักงานคุมประพฤติเองก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับการชั่งน้ำหนักพยานของศาล โดยพนักงานคุมประพฤติจะต้องรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ได้มาว่าพยานหลักฐานของฝ่ายใดมีความน่าเชื่อถือหรือน่าจะเป็นไปได้มากกว่ากัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการชั่งน้ำหนักพยานว่ามีความน่าเชื่อถือแล้วนี้จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติต่อจำเลยที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน

ประกอบกับเนื่องจาก “พยานหลักฐาน” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับจำเลยหรือผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยได้นั้น ได้ให้หรือแสดงข้อมูลนั้นๆ แก่พนักงานคุมประพฤติ พนักงานคุมประพฤติจึงควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับพยานหลักฐานและวิธีการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน ดังจะได้กล่าวตามลำดับ

ประเภทของพยานหลักฐาน แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ตามเกณฑ์ที่ต่างกันดังนี้

ก. พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานผู้เชี่ยวชาญ

พยานบุคคล หมายถึง บุคคลที่มาเบิกความต่อศาลด้วยวาจา

พยานเอกสาร หมายถึง ข้อความใดๆ ในเอกสารที่มีการอ้างเป็นพยาน

พยานวัตถุ หมายถึง วัตถุสิ่งของที่คู่ความอ้างเป็นพยาน การอ้างสถานที่ให้ศาลตรวจก็อยู่ในความหมายของพยานวัตถุด้วย

พยานผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง พยานบุคคลซึ่งเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่ง และมาเบิกความโดยการให้ความเห็น

การแบ่งพยานหลักฐานตามวิธีนี้เป็นการแบ่งตามวิธีการนำพยานเข้าสืบ

ข. พยานชั้นหนึ่งและพยานชั้นสอง

พยานชั้นหนึ่ง หมายถึง พยานหลักฐานชิ้นที่ดีที่สุดในบรรดาพยานหลักฐานทั้งหลายที่มุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริงข้อหนึ่ง

พยานชั้นสอง หมายถึง พยานในลำดับรองลงมา

การแบ่งประเภทของพยานหลักฐานวิธีนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างพยานหลักฐานหลายชิ้นที่มุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริงเดียวกัน

ค. พยานโดยตรงกับพยานประพฤติเหตุแวดล้อมกรณี

พยานโดยตรง (Direct Evidence) หมายถึง พยานหลักฐานที่มุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นประเด็นพิพาทในคดีโดยตรง

พยานประพฤติเหตุแวดล้อมกรณี (Circumstantial Evidence)หรือ พยานแวดล้อมนั้น หมายถึง พยานหลักฐานที่มุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริง ซึ่งมิได้เป็นประเด็นพิพาทในคดีโดยตรงหากแต่พิสูจน์ข้อเท็จจริงอื่นที่บ่งชี้ว่า ข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นพิพาทน่าจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น

การแบ่งประเภทของพยานหลักฐานวิธีนี้ พิจารณาจากความใกล้ชิดของข้อเท็จจริงที่พยานมุ่งพิสูจน์กับประเด็นพิพาทในคดี

ง. ประจักษ์พยานและพยานบอกเล่า

ประจักษ์พยาน (Eye witness)หมายถึง พยานบุคคลที่ได้สัมผัส (Perceive) ข้อเท็จจริงที่จะเบิกความมาด้วยตนเอง

พยานบอกเล่า (Hearsay) หมายถึง พยานบุคคลที่มิได้สัมผัสข้อเท็จจริงที่เบิกความมาด้วยตนเอง แต่รับทราบมาจากการบอกเล่าของบุคคลอื่น หรือจากบันทึกที่บุคคลอื่นทำไว้

การแบ่งประเภทของพยานหลักฐานตามวิธีนี้ พิจารณาจากความใกล้ชิดระหว่างพยานหลักฐานกับข้อเท็จจริงที่พยานมุ่งพิสูจน์

จ. พยานในคดีแพ่งและพยานในคดีอาญา

การแบ่งแบบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะชี้ถึงข้อแตกต่างของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพยานหลักฐานในคดีแพ่งและคดีอาญา

จากพยานหลักฐานประเภทต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ พยานหลักฐานส่วนใหญ่ที่พนักงานคุมประพฤติต้องพบอยู่เสมอก็คือ พยานบุคคลและพยานเอกสาร สำหรับพยานวัตถุนั้นพบน้อยมาก

วิธีการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน

ในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน ในที่นี้จะพิจารณาถึงการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน 3 ประการดังนี้ คือ

1. การชั่งน้ำหนักพยานบุคคล พยานบุคคลจะให้ถ้อยคำตามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับตนหรือตามเหตุการณ์ที่ตนประสบมา การให้ถ้อยคำของพยานบุคคลจะน่าเชื่อถือหรือรับฟังได้เพียงใดนั้นไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนตายตัว ต้องพิจารณาเป็นรายคดีไป ซึ่งแต่ละคดีก็จะแตกต่างกันไป แต่ก็พอจะมีข้อสังเกตได้ ดังนี้

1.1 ลักษณะของคดี ในคดียาเสพติดให้โทษจำเลยมักจะให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จในเรื่องที่เกี่ยวกับการเสพยาเสพติดให้โทษและประวัติการกระทำความผิด ซึ่งพนักงานคุมประพฤติจะต้องซักถามในระหว่างสอบปากคำและชั่งน้ำหนักถึงความเป็นไปได้เมื่อเขียนรายงาน

1.2 ความสัมพันธ์ของจำเลยกับพยาน ในการสอบปากคำพนักงานคุมประพฤติจะต้องสอบถามและพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของจำเลยกับพยาน เช่น พยานเป็นญาติพี่น้องกับจำเลยหรือมีผลประโยชน์ได้เสียกับจำเลยเพราะเป็นจำเลยร่วม หรือคู่คดีย่อมให้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์กับจำเลยเป็นพยานที่มีน้ำหนักน้อย แต่ถ้าเป็นพยานที่เป็นญาติพี่น้อง เช่น เป็นบิดาหรือมารดาให้ถ้อยคำเป็นผลร้ายกับจำเลยซึ่งเป็นบุตรของตน ความน่าเชื่อถือก็จะมีมากเพราะบิดามารดาย่อมไม่ให้ถ้อยคำปรักปรำบุตรของตน ในกรณีที่พยานมีอคติกับจำเลย เช่น พยานมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยหรือครอบครัวของจำเลย ให้ถ้อยคำปรักปรำจำเลย ความน่าเชื่อถือของพยานปากนี้จะมีน้อย นอกจากจะมีพยานที่เป็นกลางมายืนยัน

นอกจากนี้ พยานซึ่งจำเลยติดสินบนหรือพยานที่เป็นเพื่อนบ้านก็อาจจะให้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์แก่จำเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จำเลยมีอิทธิพลหรือเป็นนักเลงอันธพาล

1.3 ในการสอบปากคำพยาน พนักงานคุมประพฤติจะต้องคำนึงถึงอายุของพยานด้วย เพราะพยานที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความสามารถในการรับรู้และจดจำเหตุการณ์ได้มากน้อยต่างกัน เช่น พยานที่เป็นเด็กจะมีความบกพร่องในการรับรู้เหตุการณ์ เพราะสมองยังเติบโตไม่เต็มที่และผ่านประสบการณ์ชีวิตมาน้อย ดังนั้นในการพิจารณาของศาลถ้อยคำของเด็กจะมีน้ำหนักน้อยส่วนคนชรานั้นอาจจะมีปัญหาเรื่องความจำทำให้ถ้อยคำมีน้ำหนักน้อย อย่างไรก็ตามพนักงานคุมประพฤติอาจจะได้ความจริงจากเด็กในระหว่างสอบปากคำก็ได้ เพราะเด็กมักจะปกปิดข้อเท็จจริงไม่ได้ เช่น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดให้โทษของจำเลยซึ่งเป็นบิดา เป็นต้น

1.4 ฐานะของพยาน พยานซึ่งมีฐานะเป็นที่น่าเชื่อถือ เช่น พระภิกษุ ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในราชการ เช่น นายอำเภอ ครู อาจารย์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนผู้นำชุมชนการให้ถ้อยคำจะมีความน่าเชื่อถือกว่าบุคคลธรรมดา

1.5 กิริยาท่าทางของพยาน ในขณะสอบปากคำพยานพนักงานคุมประพฤติจะต้องสังเกตกิริยาท่าทางของพยาน ถ้ามีอาการหลุกหลิก ให้การวกวนไม่อยู่กับร่องกับรอย พยานเช่นนี้ย่อมไม่น่าเชื่อถือ

1.6 ประเภทพยานที่จัดว่ามีน้ำหนักน้อย

- คำพยานที่ไม่อยู่กับร่องกับรอย
- คำพยานที่มีสาเหตุโกรธเคืองกับคู่ความอีกฝ่าย
- พยานที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับฝ่ายที่ตนเบิกความ
- พยานเดี่ยวมักมีน้ำหนักน้อย
- พยานที่เบิกความแตกต่างกัน
- คำพยานที่ไม่ประกอบด้วยเหตุผล
- คำพยานซัดทอดของพยานคนหนึ่งต่อจำเลยคนอื่นๆ หรือคำซัดทอดของคนร้ายด้วยกันย่อมไม่มีน้ำหนัก
- พยานบอกเล่าไม่มีน้ำหนัก

2. การชั่งน้ำหนักพยานเอกสาร พยานเอกสารที่พิจารณาจะต้องเป็นเอกสารที่แท้จริงและเป็นต้นฉบับเอกสารนั้น ซึ่งจะพิจารณาได้ดังนี้

2.1 เอกสารที่ทำขึ้นในทางราชการ หรือเป็นเอกสารมหาชน ย่อมมีน้ำหนักรับฟังได้มากที่สุด เพราะผู้ทำเอกสารเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งปกติจะไม่มีส่วนได้เสียในคดี จึงมีความเป็นกลางมาก และเอกสารที่ทำในทางราชการ ปกติจะมีการตรวจสอบหลายชั้นตามสายงานบังคับบัญชาโอกาสที่จะผิดพลาดจึงมีได้น้อย เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับรถ มีน้ำหนักรับฟังได้มากที่สุด แต่ต้องระมัดระวังเช่นกัน เพราะในบางครั้งอาจจะมีการปลอมแปลงเอกสารดังกล่าว

2.2 เอกสารซึ่งบุคคลทำขึ้นตามหน้าที่การงานของเขาเป็นปกติธุระย่อมมีน้ำหนักมาก เพราะไม่มีเหตุผลอะไรที่บุคคลนั้นจะเขียนข้อความเท็จ และปกติงานในหน้าที่มักจะมีการตรวจสอบ เช่น ใบรับรอง ซึ่งมีน้ำหนักรองลงมา แต่ก็จะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง

2.3 เอกสารอื่นๆ เช่น บันทึกการชดใช้ค่าเสียหายซึ่งจะต้องตรวจสอบความถูกต้องเช่นกัน

3. การชั่งน้ำหนักพยานวัตถุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของศาลย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลเป็นเรื่องๆ ไป แต่ในส่วนของพนักงานคุมประพฤติแล้วจะใช้น้อยมาก

9.1.2 การประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลย หลังจากที่ได้วิเคราะห์ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในแต่ละประเด็นแล้ว พนักงานคุมประพฤติต้องประมวลข้อเท็จจริงทุกประเด็นเกี่ยวกับตัวจำเลยและพฤติการณ์ในการกระทำความผิด ตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 และพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 11 ซึ่งได้แก่ “อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานี” จากประเด็นการสืบเสาะและพินิจดังกล่าวสามารถแบ่งเป็นประเด็นหลักได้ 2 ประเด็น คือ 1. ความเป็นปัจเจกบุคคลของจำเลย ซึ่งได้แก่ อายุ ประวัติความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น 2. พฤติกรรมการกระทำผิด ซึ่งได้แก่ ลักษณะการกระทำผิด ความรุนแรงของการกระทำผิด ผลของความรุนแรง ทัศนคติต่อการกระทำผิดของจำเลย การบรรเทาผลร้าย ตลอดจนความต้องการของผู้เสียหาย (ถ้ามี) ซึ่งจากการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลดังกล่าวจะทำให้พนักงานคุมประพฤติเข้าใจสาเหตุแห่งปัญหาและรู้ถึงความต้องการความช่วยเหลือตลอดจนแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำของจำเลย ที่จะนำไปสู่การเสนอความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจถึงวิธีการที่เหมาะสมสำหรับจำเลยแต่ละราย รวมถึงการจัดการทำงานบริการสังคมให้แก่จำเลยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

1.อายุ

พิจารณาจากอายุของจำเลย เช่น จำเลยอายุน้อยยังไม่มีความรับผิดชอบหรืออายุมากและสติปัญญาอาจเสื่อม หรืออายุมากแต่เพิ่งกระทำผิดครั้งแรก หรือจำเลยยังเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งจะต้องถูกส่งตัวไปดำเนินคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัว เป็นต้น

2.ประวัติการกระทำความผิด

ข้อมูลส่วนนี้มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะจำเลยที่เคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว ในคดีที่มิใช่คดีที่กระทำโดยประมาทหรือคดีความผิดลหุโทษ จะไม่ได้รับประโยชน์จากวิธีการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 เนื่องจากศาลจะมีคำพิพากษารอการลงโทษจำเลยในคดีเช่นนี้ไม่ได้

ในคดีที่จำเลยไม่เคยต้องโทษมาก่อน แต่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหลายครั้ง อาจส่อให้เห็นว่าจำเลยอาจจะมีพฤติกรรมในอดีตที่ไม่ดีนักหรืออาจจะไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดซึ่งอาจมีผลต่อไปคือโอกาสที่จำเลยกระทำความผิดอีกอาจจะมีมากกว่าผู้ที่เพิ่งถูกจับกุมดำเนินคดีเป็นครั้งแรก

3.ประวัติครอบครัวและสถานภาพการสมรส

ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติครอบครัวและสถานภาพการสมรสจะทำให้ทราบถึงสถานะของจำเลยในปัจจุบัน รวมทั้งพัฒนาการของจำเลยตั้งแต่วัยเด็ก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับจำเลยอย่างใกล้ชิดมีใครบ้างและมีอิทธิพลในการผลักดันให้จำเลยกระทำความผิดหรือไม่เพียงใด หรือในทางตรงข้ามได้มีส่วนในการฉุดรั้งจำเลยไม่ให้ก้าวไปในทางชั่วมากน้อยเพียงใด หรือจะช่วยให้จำเลยกลับตัวได้บ้างหรือไม่เพียงใด โดยทั่วไปความแตกแยกภายในครอบครัวหรือชีวิตที่ขาดความอบอุ่น มักจะมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้จำเลยกระทำความผิดหรือมีชีวิตในทางเสื่อมเสีย และจะมีส่วนช่วยให้จำเลยแก้ไขปรับปรุงตนเองได้น้อยมาก

4.บ้านและสิ่งแวดล้อม

สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมจะแสดงให้เห็นถึงฐานะเศรษฐกิจของจำเลย และในกรณีที่จำเลยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม อยู่ในย่านที่มีแหล่งค้ายาเสพติดหรือแหล่งเสื่อมโทรม สิ่งแวดล้อมมักจะมีส่วนในการทำให้จำเลยกระทำความผิด แต่ก็มิได้หมายความว่าจำเลยที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเช่นนี้จะไม่มีทางกลับตัวได้ เพราะเงื่อนไขในการที่จำเลยจะกลับตนเป็นคนดีนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมเพียงประการเดียวเท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับเพื่อนบ้านมักจะแสดงถึงลักษณะนิสัยที่แท้จริงของจำเลย เพื่อนบ้านมักจะให้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยได้ดีกว่าคนในครอบครัวจำเลย

5.การศึกษาอบรม

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาอบรมเป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงวุฒิภาวะหรือระดับสติปัญญาของจำเลย นอกจากนี้มักจะพบว่าผู้กระทำผิดในคดีต่างๆ ที่เป็นวัยรุ่น หรือพ้นวัยรุ่นไม่นานมักจะเป็นผู้ที่เรียนหนังสือได้ไม่ดีและมีความประพฤติไม่ดีนักในโรงเรียนมาก่อน ในคดีที่จำเลยอยู่ในวัยเล่าเรียน ข้อมูลในส่วนนี้จะมีความสำคัญมากเพราะในวัยเล่าเรียนเวลาส่วนใหญ่ของจำเลยจะอยู่ที่โรงเรียน และข้อมูลจากครูบาอาจารย์ของจำเลยมักจะเป็นที่เชื่อถือได้ โดยทั่วไปแล้วจำเลยที่อยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ถ้ากระทำความผิดไม่ร้ายแรงนักมักมีโอกาสได้รับความปรานีจากศาลมากกว่าจำเลยที่ไม่ได้อยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเรียนทำให้เวลาว่างของจำเลยน้อยลง และจำเลยยังต้องอยู่ในระเบียบวินัยของทางโรงเรียนและถูกครูอาจารย์ควบคุมเกี่ยวกับความประพฤติอยู่แล้วชั้นหนึ่ง

6.การประกอบอาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของจำเลยเป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้ให้เห็นถึงฐานะทางเศรษฐกิจและความรับผิดชอบของจำเลย ในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เช่น ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ฯลฯ ปัญหาทางเศรษฐกิจมักจะมีส่วนในการผลักดันให้จำเลยกระทำความผิด

จำเลยที่มีอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ มีความตั้งใจในการทำงานและมีผลงานดี ถ้าไม่มีความจำเป็นเกี่ยวกับการเงินมากนัก มักจะมีแนวโน้มในการกระทำผิดอีกน้อย เพราะมีทางเลือกทางอื่นที่ดีกว่าการกระทำผิด ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ที่ว่างงานหรือไม่มีอาชีพที่เป็นกิจจะลักษณะ อย่างไรก็ตามมักจะมีผู้อ้างเสมอๆ ว่า กระทำความผิดเพราะความยากจน แต่ข้อพึงระลึกก็คือความยากจนไม่สามารถเป็นต้นเหตุให้บุคคลกระทำผิดได้เสมอไป เพราะมีคนยากจนจำนวนมากที่มิได้กระทำความผิด พนักงานคุมประพฤติจึงต้องพยายามดูให้แน่ว่า จำเลยกระทำความผิดเพราะความยากจนจริงหรือ ซึ่งอาจดูได้จากนิสัยความประพฤติโดยทั่วไป ทางเลือกทางอื่นหรือโอกาสในการกระทำผิดของจำเลยประกอบด้วย

กรณีที่จำเลยเป็นที่รักใคร่ของเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงาน เจ้านายหรือเพื่อนร่วมงานอาจจะมีส่วนช่วยเหลือในการแก้ไขปรับปรุงตนเองของจำเลยด้วย

7.ฐานะทางเศรษฐกิจ

ในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจจะมีความสำคัญมาก เพราะในคดีเช่นนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของจำเลยและครอบครัว มักจะมีส่วนผลักดันให้จำเลยกระทำความผิด

นอกจากนี้ในคดีความผิดบางประเภท เช่น คดีครอบครองเฮโรอีน ถ้าจำเลยมีฐานะทางเศรษฐกิจดีอาจเป็นข้อสังเกตว่าจำเลยอาจจะครอบครองเฮโรอีนเพื่อจำหน่ายก็เป็นได้ ในคดีอื่นๆ อาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องได้รายละเอียดในเรื่องนี้เท่าใดนัก

8.การรับราชการทหาร

จำเลยที่เคยรับราชการทหารและเคยเข้าร่วมในการรบ มีคุณความดีปรากฏ ก็อาจจะถือเป็นประวัติในทางที่ดีของจำเลย ส่วนจำเลยที่เคยถูกพิจารณาโทษทางวินัย ก็อาจถือว่าเป็นความประพฤติในทางเสียหายของจำเลยนั้น

9.นิสัยและความประพฤติ

ลักษณะนิสัยและความประพฤติเป็นสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งในการพิจารณาว่าจำเลยสมควรได้รับโอกาสกลับตัวหรือไม่ เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในคดีทุกประเภท คดีบางประเภทเช่น คดียาเสพติด ถ้าจำเลยใจอ่อน ชอบตามเพื่อน โอกาสที่จะกลับไปเสพยาเสพติดอีกก็มีมาก คดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกายหรืออาวุธปืน ถ้าจำเลยมีการควบคุมอารมณ์ไม่ดี ชอบทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น โอกาสที่จะกลับไปกระทำผิดอีกก็มีมากเช่นเดียวกับจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ชอบเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งหลาย

ข้อพึงพิจารณาในเรื่องนี้ก็คือ นิสัยและความประพฤติของจำเลยเป็นสิ่งที่ประเมินได้ยาก เพราะเวลาที่เราพบจำเลยมีไม่มากนัก จึงต้องอาศัยการประเมินของบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจำเลยเป็นสำคัญซึ่งอาจจะไม่ใช่การประเมินที่ถูกต้องพนักงานคุมประพฤติจึงไม่ควรยืนยันในรายงานว่าจำเลยมีนิสัยและความประพฤติดีมาก แต่ควรใช้คำว่าไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรงจะเหมาะสมกว่า

10. สุขภาพและภาวะทางจิต

สุขภาพและภาวะทางจิต อาจมีส่วนผลักดันให้จำเลยกระทำความผิดได้ เช่น จำเลยที่ป่วยการะเสาะกระแสะ ลักทรัพย์เพื่อต้องการเงินมารักษาตัว หรือจำเลยที่เป็นโรคประสาท อาจกระทำความผิดได้โดยที่ตนเองไม่รู้ตัว ในขณะเดียวกันสุขภาพและสภาวะทางจิตไม่ปกติ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งในการลงโทษจำเลยน้อยกว่าจำเลยทั่ว ๆ ไปก็ได้

11. สภาพความผิด

สภาพความผิดจะแสดงถึงความหนักเบาของข้อหา คดีที่กฎหมายกำหนดโทษไว้สูงหรือพฤติการณ์คดีเป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง ผลร้ายที่เกิดจากการกระทำความผิดมีมาก หรือในคดีที่ผู้เสียหายประสงค์จะให้จำเลยได้รับโทษถึงจำคุก การเสนอความเห็นในทางที่เป็นคุณกับจำเลยอาจจะขัดกับความรู้สึกของชุมชนหรือผู้เสียหาย ซึ่งอาจจะมีผลต่อความรู้สึกเคารพกฎหมายของบุคคลเหล่านี้ในภายหน้า พนักงานคุมประพฤติจึงต้องใช้ความพินิจพิเคราะห์ในคดีเหล่านี้อย่างรอบคอบ

ในทางตรงข้ามคดีที่จำเลยกระทำความผิดเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์เพราะความจำเป็น ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานทุกฝ่ายด้วยดี มีความสำนึกในผลของการกระทำผิด มีการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความ จำเลยในคดีเช่นนี้อาจจะมีโอกาสที่จะได้รับการเสนอแนะในทางที่เป็นคุณมากกว่า ถ้าข้อมูลในส่วนอื่นๆ ไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรงมากนัก

นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาว่า สภาพความผิดร้ายแรงเพียงไร จำเลยกระทำผิดโดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อนหรือไม่ จำเลยพยายามบรรเทาผลของการกระทำผิดหรือไม่ หรือจำเลยเป็นผู้ชายข่มเหงผู้หญิง เด็กที่อ่อนแอ หรือคนแก่ชรา ทำให้ความผิดมีสภาพรุนแรงขึ้นหรือไม่ และถ้าศาลจะรอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษจำเลยจะไม่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นเอาเป็นตัวอย่าง หรือความผิดนั้นไม่เป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมและความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างร้ายแรง แล้วก็ควรได้รับการพิจารณา

12. เหตุอื่นอันควรปรานี

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ได้ระบุว่าเหตุอื่นอันควรปรานีมีประการใดบ้าง ต่างกับกฎหมาย ลักษณะอาญา ร.ศ.127 มาตรา 59 ที่ระบุไว้ชัดว่าได้แก่เหตุเหล่านี้ คือ ผู้กระทำผิดจิตไม่ปกติ ผู้กระทำผิดเป็นผู้มีคุณความดีมาก่อน ผู้กระทำผิดเมื่อกระทำลงแล้วรู้สึกตัวกลัวผิดและได้พยายามแก้ไขบรรเทาเหตุร้ายที่ตนทำนั้น ผู้กระทำผิดมาลุแก่โทษก่อนที่ความผิดของตนได้ปรากฏ ผู้กระทำผิดรับสารภาพ ให้ความสัตย์ความรู้ต่อศาลเป็นประโยชน์ในทางพิจารณาคดี และความชอบอย่างอื่นๆ ซึ่งศาลพิเคราะห์เห็นว่าเป็นทำนองเดียวกับที่กล่าวมานี้ อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาบทบัญญัติ มาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติถึง “เหตุบรรเทาโทษ” ว่าได้แก่ ผู้กระทำผิดเป็นผู้โฉดเขลา เบาปัญญา ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส มีคุณความดีมาแต่ก่อน รู้สึกความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ลุแก่โทษต่อเจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาหรือเหตุอื่นที่ศาลเห็นว่ามีลักษณะทำนองเดียวกันแล้วก็มีแนวพิจารณาได้ว่า “เหตุอื่นอันควรปรานี” ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นี้ สามารถนำเอา “เหตุบรรเทาโทษ” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับ “เหตุอันควรปรานี” ตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 มาตรา 59 มาเปรียบเทียบและถือว่าเป็นเหตุอย่างเดียวกันได้

ในกรณีที่มีการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ผลการประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายสามารถแสดงให้เห็นถึงการบรรเทาผลร้ายและความสำนึกผิดบาปของจำเลย รวมทั้งความสัมพันธ์ภายหลังเกิดเหตุในคดีระหว่างฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหาย ตลอดจนความรู้สึกและความต้องการของฝ่ายผู้เสียหายในฐานะตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด ซึ่งพนักงานคุมประพฤติจะต้องนำมาประมวลเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์จำเลยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการที่จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจะถือว่าเป็นเหตุอื่นอันควรปรานีได้ แต่พนักงานคุมประพฤติต้องคำนึงถึงเหตุอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น นิสัย และความประพฤติของจำเลย และความร้ายแรงของพฤติการณ์ในการกระทำความผิด เป็นต้น

9.2 การประเมินจำเลยเพื่อการจำแนกผู้กระทำผิด

หลังจากการวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการชั่งน้ำหนักและประมวลสรุปข้อเท็จจริงของจำเลย ในส่วนของประวัติภูมิหลังทางสังคมในด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี รวมทั้งข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจำเลยดังกล่าวข้างต้น จนทำให้พนักงานคุมประพฤติมีข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

เกี่ยวกับจำเลยเพียงพอแล้ว ก่อนที่พนักงานคุมประพฤติจะจัดทำรายงานข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจ พร้อมทั้งลงสรุปเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับจำเลยเป็นความเห็นท้ายรายงานดังกล่าวเสนอต่อศาลได้นั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องทำการประเมินจำเลยด้วยระบบการจำแนกผู้กระทำผิด (Offenders classification) ในงานคุมประพฤติเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อให้การวิเคราะห์และประเมินจำเลยรวมทั้งการจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าว มีความเป็นมาตรฐานทางวิชาชีพคุมประพฤติและมีความน่าเชื่อถือเป็นไปตามระบบระเบียบแบบแผนของมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดด้วยการคุมประพฤติของไทย

ทั้งนี้โดยที่พนักงานคุมประพฤติสามารถศึกษารายละเอียดการจำแนกผู้กระทำผิดในงานคุมประพฤติได้จากคู่มือการจำแนกผู้กระทำผิดในงานคุมประพฤติ (เอกสารหมายเลข 9/2549) แต่สำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินจำเลยเพื่อการจำแนกผู้กระทำผิดในคู่มือการสืบเสาะและพินิจนี้ จะได้ยกเอาสาระสำคัญของการจำแนกจำเลยมากล่าวถึงไว้ใน 3 ส่วน คือ (1) กรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการจำแนกและเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกจำเลย (2) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการจำแนก และ (3) ขั้นตอนและวิธีการจำแนกจำเลย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

9.2.1 กรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการจำแนกและเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกจำเลย เนื่องจากการคุมประพฤติเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เป็นการให้โอกาสแก่ผู้กระทำผิดได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง โดยไม่ต้องได้รับโทษจำคุก หากแต่ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลช่วยเหลือของพนักงานคุมประพฤติ การจำแนกผู้กระทำผิดเพื่อให้ผู้กระทำผิดนั้นได้รับการแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การจำแนกผู้กระทำผิดในระบบงานคุมประพฤติจึงเป็นไปภายใต้กรอบแนวคิดของการดำเนินการเพื่อตัดหรือลดโอกาสของการกระทำผิดซ้ำให้ได้มากที่สุด ควบคู่กับการพัฒนาพฤตินิสัยและแก้ไขปัญหาและ/หรือตอบสนองหรือบรรเทาความต้องการที่สำคัญจำเป็นและอาจมีผลผลักดันให้เกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นได้ เพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิดเหล่านั้นหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำและพัฒนาศักยภาพในเชิงพฤตินิสัยให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนาตามกฎเกณฑ์ทางของสังคมและกฎหมาย เพื่อให้ผู้กระทำผิดสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขต่อไป ดังนั้นการจำแนกผู้กระทำผิดจึงต้องเป็นกระบวนการแยกผู้กระทำผิดออกตามระดับของแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำหรือความเสี่ยง (Risk) และสภาพปัญหา/ความต้องการ (Needs) ของผู้กระทำผิด เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะสามารถดำเนินการควบคุมดูแลสอดส่องเข้มงวดหรือผ่อนปรนได้ตามระดับความเสี่ยง และดำเนินการแก้ไขฟื้นฟู แนะนำตักเตือนและสงเคราะห์ช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้กระทำผิดแต่ละราย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การจำแนกจำเลยในขั้นตอนของการสืบเสาะและพินิจซึ่งมีเป้าหมายเฉพาะอยู่ที่การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับใช้เสนอความเห็นต่อศาลและยังจะใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการควบคุมดูแลและแผนการแก้ไขฟื้นฟูสำหรับกรณีที่ผู้กระทำผิดรายนั้นได้รับโอกาสให้แก้ไขฟื้นฟูในชุมชนในอนาคตอีกด้วย จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สามารถคัดกรองให้ได้ว่า จำเลยรายใดไม่มี

แนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำ หรือมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับต่ำ-ปานกลาง ซึ่งจัดว่าอยู่ในวิสัยที่สมควรจะได้รับโอกาสให้ปรับปรุงแก้ไขตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ โดยให้ได้รับโอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนด้วยมาตรการคุมประพฤติ หรือจำเลยรายใดมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับสูง สมควรที่จะต้องจำกัดอิสรภาพไว้ เนื่องจากไม่อยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองได้อีก และหากปล่อยกลับสู่สังคม/ชุมชนก็อาจเป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพและความสงบสุขโดยรวมของสังคม/ชุมชนนั้นได้

ดังนั้นการจำแนกจำเลยในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจจึงเป็นการแยกจำเลยออกตามระดับของแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำหรือความเสี่ยง และสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้ว่าจะกำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับจำเลยรายนั้นๆ โดยอาศัยการประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำและสภาพปัญหาและความต้องการ (Risk And Needs Assessment) ของจำเลย ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำและสภาพปัญหาและความต้องการ ดังนี้

เกณฑ์ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ (Risk) หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินแนวโน้มความเป็นไปได้ในการหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นใหม่ของผู้กระทำผิด โดยประเมินได้จากการพิจารณาว่า จำเลยมีความเสี่ยงตามลักษณะที่กำหนดในเกณฑ์ความเสี่ยง 6 ด้านต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

1. การกระทำผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก
2. ประวัติการกระทำผิดกฎหมายที่ศาลพิพากษาจำคุก/รอการลงโทษจำคุก
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึกรับผิดชอบ
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล/กลุ่มอาชญากร/ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด
6. ปัจจัยอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำความผิด

โดยการพิจารณาระดับของความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำนี้ ยังต้องอาศัยการพิจารณาข้อเท็จจริงอื่น ๆ ต่อไปนี้ประกอบด้วย

1. ความสำนึกผิด
2. การบรรเทาผลร้าย
3. ความรุนแรงของพฤติการณ์คดีนี้
4. การมีคดีอื่นอยู่ในระหว่างการพิจารณา
5. ข้อเท็จจริงอื่น ๆ

เกณฑ์สภาพปัญหาและความต้องการ (Need) เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสภาวะที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของผู้กระทำผิดว่า มีปัญหาหรือความต้องการในด้านใด หรือไม่อย่างไร และปัญหาหรือความต้องการนั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์เป็นเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดการกระทำผิดหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ สภาพปัญหาและความต้องการของผู้กระทำผิดสามารถประเมินได้จากการพิจารณาว่าผู้กระทำผิดมีปัญหาหรือความต้องการในด้านที่กำหนดตามเกณฑ์สภาพปัญหาและความต้องการ 10 ด้านต่อไปนี้ หรือไม่อย่างไร

1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย / สภาพแวดล้อม
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ / ผู้ดูแล
3. ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวหรือผู้ที่พักอาศัยอยู่ด้วย
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา / อาชีพ
5. ปัญหาทางการเงิน
6. การมีโรคประจำตัวร้ายแรง
7. การมีอาการผิดปกติทางจิต / บุคลิกภาพ / พฤติกรรม
8. ปัญหาการดื่มสุรา
9. ปัญหาการใช้ยาหรือสารเสพติด
10. ปัญหาอื่น ๆ

9.2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการจำแนก จากแนวความคิดและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกจำเลยดังกล่าวข้างต้น ในทางปฏิบัติพนักงานคุมประพฤติผู้ทำหน้าที่สืบเสาะและพินิจจึงต้องนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยที่ประมวลสรุปได้ทั้งหมดมาประเมินลงในแบบประเมินจำเลย /ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ เป็นมาตรแบบให้ทำเครื่องหมายในช่องตามลักษณะที่เลือกและกรอกข้อความ สำหรับให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดเพื่อประเมินว่า ผู้กระทำผิด มี หรือ ไม่มี ลักษณะตามที่กำหนดในเกณฑ์ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ 6 ด้าน และเกณฑ์ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่ใช้พิจารณาประกอบเกณฑ์ความเสี่ยง ดังกล่าวแล้วข้างต้นหรือไม่ และถ้ามีลักษณะนั้น ๆ มีอย่างไร

ส่วนที่ 2 การประเมินสภาพปัญหาและ/หรือความต้องการ เป็นมาตรแบบให้ทำเครื่องหมายในช่องตามลักษณะที่เลือกและกรอกข้อความ สำหรับให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดเพื่อประเมินว่า ผู้กระทำผิด มี หรือ ไม่มี ลักษณะตามที่กำหนดในเกณฑ์สภาพปัญหาและความต้องการ 10 ด้านดังกล่าวแล้วข้างต้น พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาและ/หรือความต้องการของผู้กระทำผิดว่ามีความสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในคดีนี้หรือจะเป็นปัจจัยให้เกิดการกระทำผิดขึ้นอีกในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3 การสรุปความเห็น เป็นมาตรแบบให้ทำเครื่องหมายในช่องตามลักษณะที่เลือกและกรอกข้อความ สำหรับให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาลงสรุปผลจากการจำแนกใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ความเห็นเกี่ยวกับระดับของความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดตามหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

2. ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่เหมาะสม

3. ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการคุมความประพฤติและการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมสำหรับผู้กระทำผิด

นอกจากนี้ยังมีส่วนของการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบการทำการจำแนกและพิจารณาให้ความเห็นชอบผลการจำแนกของผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจการจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจด้วย

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป.4 ก.) มีลักษณะดังนี้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติ.....

เลขทะเบียน ☐ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่...../.....

ชื่อ-ชื่อสกุล…….…… ……..... ……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก			
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุก หรือ รอการลงโทษจำคุก			
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ			
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ			
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด			
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……..……...			
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)			**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้			
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้			
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง			
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี			
● อื่นๆ (ระบุ).....….…....			

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม			
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล			
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย			
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ			
5. ปัญหาทางการเงิน			
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง			
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม			
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา			
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด			
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ)……..			

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : ……

……

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ **เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ** ☐ **สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา**

☐ อื่นๆ ระบุ……

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ……

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา……

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน……

☐ อื่นๆ (ระบุ)……..

☐ อื่นๆ (ระบุ)……

3. <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. <u>อื่นๆ</u> ……

เหตุผล : ……

……

วันที่ประเมิน.....……. ลงชื่อ ……. พนักงานคุมประพฤติ

(……..)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล……

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

……

วันที่ตรวจ……. ลงชื่อ ……..……ผู้ตรวจรายงาน

(……)

ตำแหน่ง ……..

9.2.3 ขั้นตอนและวิธีการจำแนกจำเลย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

1.1 นำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจทั้งหมด มาประเมินตามเกณฑ์ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ 6 ด้าน ว่า ผู้กระทำผิดมีลักษณะตามเกณฑ์ดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร แล้วกรอกผลการประเมินที่ได้พร้อมทั้งข้อสังเกตลงในแบบประเมินจำเลย ส่วนที่ 1 การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ โดยให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่องที่ตรงกับผลการประเมินว่า “มี” หรือ “ไม่มี” ลักษณะตามที่กำหนดในแต่ละเกณฑ์นั้น ส่วนในช่อง “ข้อสังเกต” ให้สรุปข้อเท็จจริงของผู้กระทำผิดที่มีลักษณะตามเกณฑ์และเป็นสาระสำคัญ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ใช้วิเคราะห์และเสนอความเห็นที่จะใช้ในการเขียนรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงต่อไป

หลังจากทำการประเมินความเสี่ยงฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติสรุปรวมจำนวนของเกณฑ์ความเสี่ยง (ข้อความเสี่ยง) ที่มีผลการประเมินว่า “มี” ลงในช่อง “สรุป(จำนวนข้อความเสี่ยง)”

1.2 นำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจทั้งหมด มาประเมินข้อเท็จจริงในส่วนของความสำนึกผิด การบรรเทาผลร้าย ความรุนแรงของพฤติการณ์คดีและการมีคดีอื่นอยู่ในระหว่างการดำเนินคดีตามเกณฑ์ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง โดยมีวิธีการกรอกผลการประเมินทำนองเดียวกับการประเมินความเสี่ยงฯ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

นำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจทั้งหมด มาประเมินตามเกณฑ์สภาพปัญหาและความต้องการ 10 ด้าน ว่า ผู้กระทำผิดมีลักษณะตามเกณฑ์ดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร แล้วกรอกผลการประเมินที่ได้พร้อมทั้งข้อสังเกตลงในแบบประเมินผู้กระทำผิด ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาและ / หรือความต้องการ โดยมีวิธีการกรอกผลการประเมินทำนองเดียวกับการประเมินในส่วนที่ 1 แต่หากข้อเท็จจริงที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอที่จะสามารถวิเคราะห์สภาพหรือสาเหตุของปัญหาในระดับลึกได้ ให้บันทึกข้อสังเกตที่พบและแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจปัญหาดังกล่าวต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการจำแนกและความเห็น มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ ด้วยการประมวลทั้งสภาพความเสี่ยงในส่วนที่ 1 ประกอบกับการพิจารณาสภาพปัญหาและความต้องการในส่วนที่ 2 เข้าด้วยกัน โดยให้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหา/ความต้องการกับการกระทำความผิดในเชิงเหตุปัจจัยของการกระทำผิดว่า ปัญหา/ความต้องการนั้นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดีนี้อย่างไรตลอดจนปัญหา/ความต้องการดังกล่าว จะมีส่วนทำให้ผู้กระทำผิดหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร แล้วจึงประมวลสรุปการวิเคราะห์นั้นลงใน ส่วนที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำและสรุปว่าผู้กระทำผิดมีความเสี่ยงอยู่ในระดับใด (ไม่มีความเสี่ยง ต่ำ ปานกลาง หรือ สูง)

โดยมีหลักเกณฑ์การลงสรุประดับความเสี่ยงตามแนวทางการสรุปผลการจำแนกดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 ของคู่มือการจำแนกผู้กระทำผิดในงานคุมประพฤติ (เอกสารหมายเลข 9/2549) ซึ่งมีหลักการทั่วไป ดังนี้

- ผู้ที่ไม่มีข้อความเสี่ยง จัดเป็น ผู้ที่ไม่มีความเสี่ยง

- ผู้ที่มีข้อความเสี่ยง 1 หรือ 2 ข้อ ที่ไม่มีข้อใดเป็นการผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และมีข้อเท็จจริงอื่นๆ ในทางบวก จัดเป็น ผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับต่ำ

- ผู้ที่มีข้อความเสี่ยง 1 หรือ 2 ข้อ ที่ไม่มีข้อใดเป็นการผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติและมีข้อเท็จจริงอื่นๆ ในทางลบ จัดเป็น ผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง

- ผู้ที่มีข้อความเสี่ยง 2 ข้อ ที่ไม่มีข้อใดเป็นการผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และมีข้อเท็จจริงอื่นๆ ในทางบวกหรือลบก็ได้ <u>หรือ</u> ผู้ที่มีข้อความเสี่ยง 3 ข้อ ขึ้นไป จัดเป็น ผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับสูง

อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์นี้ไม่ได้เป็นหลักเกณฑ์ตายตัวในการลงสรุประดับของความเสี่ยง หากแต่การลงสรุปดังกล่าวยังต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระ หรือระดับ/น้ำหนัก/ความรุนแรงหรือความเข้มข้นของปัจจัยแวดล้อมในประเด็นที่เป็นความเสี่ยง รวมทั้งพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยงและสภาพปัญหาละความต้องการของผู้กระทำผิดแต่ละรายนั้นประกอบด้วยข้อเท็จจริง

3.2 ลงความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของจำเลยรายนั้น ลงในส่วนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย โดยมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของผู้กระทำผิด ตามแนวทางการสรุปผลการจำแนกดังนี้

- กรณีที่จำเลยไม่มีความเสี่ยง ไม่ว่าจำเลยจะมีหรือไม่มีความสำนึกผิด ก็สามารถใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนได้ แต่การกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติให้พิจารณาจากประวัติภูมิหลัง พฤติการณ์แห่งคดี และสภาพปัญหา/ความต้องการเป็นสำคัญ

- กรณีที่จำเลยมีความเสี่ยงต่ำ หากอยู่ในเกณฑ์ที่จะรอการลงโทษจำคุกได้ ควรเสนอให้แก้ไขฟื้นฟูในชุมชน โดยรอการลงโทษจำคุกและกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ หรือ รอการกำหนดโทษ/รอการลงโทษไว้เพียงอย่างเดียว

- กรณีที่จำเลยมีความเสี่ยงปานกลาง หากอยู่ในเกณฑ์ที่จะรอการลงโทษจำคุกได้ อาจให้แก้ไขฟื้นฟูในชุมชน โดยรอการลงโทษจำคุกและกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติอย่างเคร่งครัดไว้ด้วย

- กรณีที่จำเลยมีความเสี่ยงสูง หากข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยงเป็นไปในทางบวก หรือ ข้อความเสี่ยงที่มีเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยที่ไม่รุนแรงมากนัก อาจให้รอการลงโทษจำคุก โดยกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติอย่างเคร่งครัดไว้ด้วย แต่หากข้อเท็จจริงอื่นๆ เป็นไปในทางลบ หรือข้อความเสี่ยงที่มีเป็นเรื่องร้ายแรงมีความรุนแรงมาก ก็สามารถเสนอจำคุกเพื่อควบคุมตัวไว้ได้ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้อื่นและสังคม

นอกจากนี้ ในกรณีที่กำหนดให้ใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน โดยการรอการกำหนดโทษหรือการลงโทษ และกำหนดเงื่อนการคุมความประพฤติไว้ ให้พนักงานคุมประพฤติระบุระดับของการควบคุมและสอดส่องและวิธีการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมไว้ด้วย โดยการกำหนดระดับของการควบคุมและสอดส่องมีหลักเกณฑ์ ตามแนวทางการสรุปผลการจำแนกดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 ของคู่มือการจำแนกผู้กระทำผิดในงานคุมประพฤติ ดังนี้

- ผู้ที่ไม่มีความเสี่ยงและมีความเสี่ยงในระดับต่ำให้จัดระดับของการควบคุมและสอดส่องเป็นระดับไม่เข้มงวด ซึ่งจะสามารถใช้การรายงานตัวแบบกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมแทนการรายงานตัวและสามารถมอบหมายให้อาสาสมัครคุมประพฤติดูแลแทนได้

- ผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง อาจจัดให้มีระดับของการควบคุมและสอดส่องเป็นระดับปานกลาง ที่จะต้องจัดให้รายงานตัวแบบรายบุคคลในครั้งแรก เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สามารถสอบถามและสังเกตพฤติกรรมได้ใกล้ชิดว่า ผู้ถูกคุมความประพฤติมีพฤติกรรมอย่างไร และอาจออกสอดส่องหรือส่งคดีให้อาสาสมัครคุมประพฤติช่วยสอดส่องเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หลังจากนั้นจึงอาจให้รายงานตัวแบบกลุ่มหรือจะคงการรายงานตัวแบบรายบุคคลไว้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและความจำเป็นที่จะต้องควบคุมดูแลใกล้ชิดหรือไม่ และหากมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ก็สามารถปรับลดระดับการควบคุมและสอดส่องลงมาได้ 1 ขั้น

- ผู้ที่มีความเสี่ยงระดับสูง จัดให้มีระดับของการควบคุมและสอดส่องเป็นระดับเข้มงวด ซึ่งควรใช้วิธีการรายงานตัวแบบรายบุคคลและควรมีการติดต่อกับบุคคลในครอบครัว และพนักงานคุมประพฤติเองต้องออกสอดส่องอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด หากเงื่อนไขการรายงานตัวที่ศาลกำหนดน้อยเกินไป พนักงานคุมประพฤติอาจกำหนดนัดรายงานตัวพิเศษเพิ่มเติมด้วยความยินยอมสมัครใจของผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือขอเพิ่มเติมเงื่อนไขขึ้น หากเป็นคดียาเสพติดจะต้องเก็บตัวอย่างปัสสาวะเพื่อตรวจหาสารเสพติดทุกครั้ง รวมทั้งส่งคดีให้อาสาสมัครคุมประพฤติที่มีประสบการณ์และความชำนาญช่วยสอดส่องดูแล จนเชื่อมั่นว่าสามารถปรับหรือควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงได้ทั้งหมด จึงอาจปรับลดระดับการควบคุมและสอดส่องให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงได้

ส่วนการกำหนดวิธีการแก้ไขฟื้นฟู ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณากำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นของจำเลย โดยกำหนดวิธีการต่าง ๆ ได้มากกว่า 1 รายการ

3.3 หลังจากพิจารณากำหนดความเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เหมะสมต่อจำเลยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติระบุ เหตุผลสำคัญของการกำหนดวิธีปฏิบัตินั้น ๆ ว่า เหมาะสมกับจำเลยไว้โดยสังเขป พร้อมทั้งลงชื่อพนักงานคุมประพฤติผู้ทำการประเมิน และวัน เดือน ปี ที่ทำการประเมินนั้น

3.4 หลังจากพนักงานคุมประพฤติสามารถสรุปผลการประเมินและลงความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อจำเลยได้เรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤตินำข้อมูลจากส่วนนี้ไปใช้ในการเสนอ

ความเห็นในการจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมเสนอวิธีการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมและมีเหตุมีผลซึ่งสามารถชี้แจงได้อย่างชัดเจนจากผลของการจำแนกผู้กระทำผิดตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้วนี้

3.5 เมื่อจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงส่งแบบประเมินจำเลยพร้อมกับสำนวนคดีและร่างรายงานการสืบเสาะและพินิจให้ผู้ทำหน้าที่ตรวจร่างรายงานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจและทำความเห็นของผู้ตรวจรายงาน มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

เมื่อพนักงานคุมประพฤติส่งร่างรายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมกับแบบประเมินจำเลยและสำนวนคดีต่อผู้ที่ได้รับหมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจร่างรายงาน ให้ผู้ที่มีหน้าที่ดังกล่าวทำการตรวจพิจารณาสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจตามปกติและตรวจสอบข้อมูลในแบบประเมิน ในประเด็นต่อไปนี้

- พนักงานคุมประพฤติได้นำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจมาประเมินความเสี่ยง และสภาพปัญหาและความต้องการในส่วนที่ 1 และ 2 ของแบบประเมินถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ อย่างไร

- การสรุปผลการประเมินและทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติในส่วนที่ 3.1–3.2 มีการวิเคราะห์และลงสรุปความเห็นได้อย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่มีอยู่และหลักเกณฑ์การจำแนกหรือไม่ และสอดคล้องกับการเสนอความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจเพียงใด

เมื่อผู้ตรวจรายงานตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็นอย่างไร ให้ระบุไว้ พร้อมทั้งเหตุผลและข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกในสำนวนคดีนั้น โดยบันทึกลงในส่วนที่ 3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน พร้อมทั้งลงชื่อผู้ตรวจรายงาน และวัน เดือน ปี ที่ทำการตรวจรายงานไว้ด้วย

ในกรณี ที่ผู้ตรวจรายงานไม่เห็นด้วยกับการประเมินและการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติหลังจากบันทึกเหตุผลและข้อสังเกตแล้วควรอธิบายให้พนักงานคุมประพฤติได้รับทราบ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเพื่อให้พนักงานคุมประพฤติใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการทำสำนวนคดี การทำแบบประเมินจำเลย/ผู้ต้องหา และการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

แผนภูมิ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์เพื่อประเมินจำเลยและการเสนอความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล

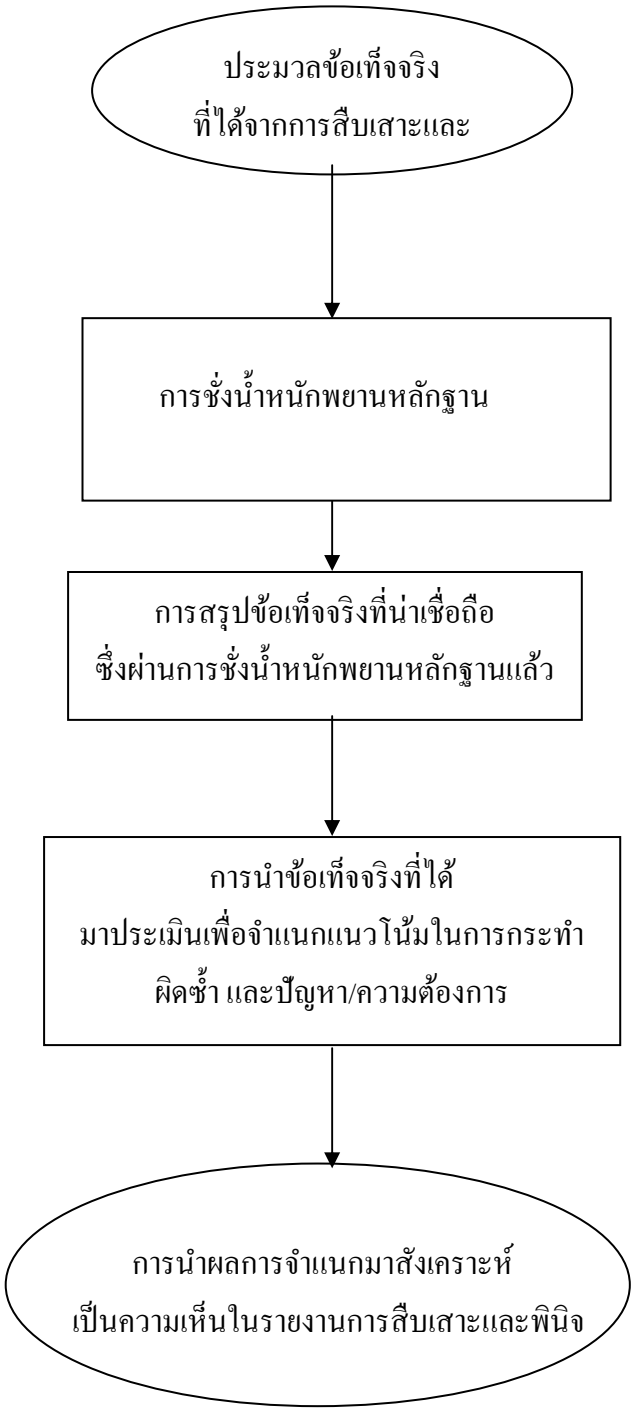

10. การทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ

รายงานการสืบเสาะและพินิจเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสืบเสาะและพินิจ เป็นขั้นตอนที่พนักงานคุมประพฤติประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาจากการสืบเสาะแล้วสรุปเป็นข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นว่าจะใช้มาตรการใดจึงเหมาะสมกับจำเลยแต่ละราย โดยส่งไปยังศาลที่มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ ทั้งนี้รายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าวจะช่วยให้ศาลใช้ดุลพินิจในการพิพากษาคดีได้อย่างเหมาะสมกับจำเลยเป็นรายบุคคล และยังให้พนักงานคุมประพฤติที่ปฏิบัติงานด้านการควบคุมและสอดส่องมีข้อมูลของผู้ถูกคุมความประพฤติอย่างละเอียดเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบรายงานการสืบเสาะและพินิจ ในการทำรายงานการสืบเสาะและพินิจมีรูปแบบการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจที่พนักงานคุมประพฤติจัดทำเสนอศาล 3 รูปแบบ ดังนี้

10.1 รูปแบบมาตรฐาน

10.2 รูปแบบโดยย่อ

10.3 รูปแบบอื่นๆ

10.1 การเขียนรายงานรูปแบบมาตรฐาน

รายงานรูปแบบมาตรฐาน คือ รายงานที่มีรายละเอียดต่างๆ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 และพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 11 ซึ่งได้แก่เรื่อง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลยตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานีโดยได้นำรายละเอียดต่างๆ เหล่านั้นมารวบรวมเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง
   - 1.1 ประวัติครอบครัว
   - 1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม
   - 1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ
   - 1.4 นิสัยและความประพฤติ
   - 1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต
2. ประวัติการกระทำความผิด
3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี
4. เหตุอื่นอันควรปรานี
5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมประพฤติ
6. ความเห็น

สำหรับหัวข้อการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าว อธิบายได้โดยสังเขปดังนี้

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง ในหัวข้อนี้จะแบ่งเป็นหัวข้อย่อยอีก 5 หัวข้อ คือ

1.1 ประวัติครอบครัว รูปแบบการเขียนรายงานในหัวข้อนี้พนักงานคุมประพฤติต้องเริ่มเขียนรายละเอียดตั้งแต่จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่าอย่างไร ชื่อที่ใช้ในการกระทำผิด (ถ้ามี)เป็นบุตรคนที่เท่าไรในจำนวนทั้งหมดกี่คนของบิดามารดาเดียวกัน ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้วันละหรือเดือนละเท่าไร ฐานะในครอบครัวเป็นอย่างไร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวเป็นอย่างไร บุคคลในครอบครัวมีความรู้สึกอย่างไรต่อจำเลย และบุคคลในครอบครัวเคยมีประวัติการกระทำความผิดหรือไม่

ข้อสังเกต ในการเขียนชื่อตัว ชื่อสกุลจริงนั้นมี 2 กรณีคือ กรณีมีหลักฐานทางราชการ และกรณีไม่มีหลักฐานทางราชการ

กรณีมีหลักฐานทางราชการ เช่น สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประจำตัวประชาชน ให้เขียนรายงานว่า “ปรากฏตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า.....”

กรณีตรวจสอบจากสำนักทะเบียน กรมการปกครองให้เขียนรายงานว่า “ปรากฏผลการตรวจสอบจากรายการทะเบียนประชาชนจากศูนย์ประเมินผลทางทะเบียน สำนักทะเบียน กรมการปกครอง จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลว่า.....”

ส่วนกรณีไม่มีหลักฐานทางราชการให้เขียนรายงานว่า “ไม่ปรากฏหลักฐานทางราชการเกี่ยวกับตัวจำเลย แต่จำเลยและพยานผู้ใกล้ชิดให้ถ้อยคำว่า จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า.....”

สถานภาพการสมรส รูปแบบในการเขียนหัวข้อนี้ต้องเขียนรายละเอียดแสดงสถานภาพการสมรสของจำเลยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถ้าจำเลยเคยมีภรรยาหรือสามีมาก่อน มีบุตรด้วยกันมากี่คน อยู่กินกันนานเท่าใด ต่อมาปีไหนจำเลยจึงได้อยู่กินกับภรรยาหรือสามีคนปัจจุบัน ชื่อ อายุ ประกอบอาชีพมีรายได้วันละประมาณเท่าใด จำเลยและภรรยาหรือสามีมีบุตรด้วยกันหรือไม่ ปัจจุบันบุตรอยู่ในความอุปการะของใคร อายุเท่าไร ศึกษาอยู่ในระดับใด และความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นอย่างไร ฯลฯ

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม การเขียนรายงานในหัวข้อนี้ พนักงานคุมประพฤติต้องเขียนให้ชัดเจน เช่น สภาพแวดล้อมของจำเลยเป็นแหล่งประกอบอาชญากรรม และมีผลกระทบต่อการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่ การคมนาคมเป็นอย่างไร และละแวกบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร พักอาศัยอยู่กับใคร และบ้านมีลักษณะอย่างไร บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด เป็นต้น

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ หัวข้อนี้เป็นการเขียนรวมกันระหว่างการศึกษากับการประกอบอาชีพเพราะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

การเขียนรายงานในหัวข้อนี้พนักงานคุมประพฤติต้องเขียนให้ละเอียดกะทัดรัดและมีเรื่องราวต่อเนื่องกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่าจำเลยได้รับการศึกษามากน้อยเพียงไรและประกอบอาชีพอะไรบ้าง ในระหว่างการศึกษาและการประกอบอาชีพมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร เพื่อศาลจะได้ทราบว่าจำเลยเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบมากน้อยเพียงไร หากจะใช้วิธีการคุมความประพฤติจะได้ผลหรือไม่ นอกจากนี้ กรณีที่จำเลยได้รับการรอลงโทษหรือรอการกำหนดโทษจากศาล สถานศึกษาหรือสถานประกอบอาชีพนั้นจะรับจำเลยเข้าศึกษาต่อหรือทำงานอีกหรือไม่

1.4 นิสัยและความประพฤติ การเขียนรายงานในหัวข้อนี้พนักงานคุมประพฤติควรวิเคราะห์จำเลยอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วประมวลออกมาให้ได้ว่า ภาพรวมบุคลิกภาพของจำเลยเป็นอย่างไร แต่ต้องเขียนให้กะทัดรัดไม่เยิ่นเย้อและเข้าใจง่าย

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต การเขียนรายงานหัวข้อนี้ในคดีทั่วๆ ไปจะเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับรูปพรรณสัณฐานและสุขภาพโดยคร่าวๆ เช่น จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวดำแดง ร่างกายแข็งแรง มีตำหนิแผลเป็นที่ข้อมือซ้าย ปรากฏลายสักและร่องรอยการฉีดเฮโรอีนตามร่างกาย ไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิตของจำเลยขณะสอบปากคำ เป็นต้น

กรณีส่งตัวจำเลยให้แพทย์ตรวจสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ให้เขียนรายงานตามความเห็นของแพทย์ที่ตรวจ

อนึ่ง กรณีจำเลยมีอาการผิดปกติทางจิตรายงานการตรวจสุขภาพจะแยกเป็นทางกายและจิต โดยให้ขึ้นย่อหน้าใหม่

2. ประวัติการกระทำความผิด เป็นการรายงานประวัติการกระทำความผิดของจำเลยในอดีตเท่าที่สามารถรวบรวมได้จากพยานบุคคล พยานเอกสาร ตลอดจนคำรับของจำเลย ในการเขียนรายงานให้ระบุร่วมกันว่า “จากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลยด้วย”

ข้อสำคัญในการเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดของจำเลยดังกล่าวข้างต้น ต้องคำนึงถึงความแน่นอนชัดเจนของพยานหลักฐานและรายละเอียดในการตรวจสอบของพนักงานคุมประพฤติเพื่อศาลจะได้สามารถใช้ประกอบในการชั่งน้ำหนักพยานได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่าง การเขียนรายงานเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิด

จากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลย ปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยรวม 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ศาลอาญาธนบุรี พิพากษาจำคุกจำเลย 1 ปี ในความผิดฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองโดยไม่รับอนุญาต ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 267/2524 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2524

ครั้งที่ 2 เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีจับกุมจำเลยในข้อหาทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2528 ตามบันทึกประจำวันข้อ 16 ไม่ได้รับแจ้งผลคดี แต่จากการตรวจสอบของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบหลักฐานการดำเนินคดี

อนึ่ง กรณีพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มากกว่า 5 ครั้ง พนักงานคุมประพฤติสามารถถ่ายเอกสารรายการประวัติการกระทำความผิดดังกล่าวแนบท้ายรายงาน โดยในหัวข้อประวัติการทำความผิดให้เขียนดังนี้

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยรวม 6 ครั้ง เป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกาย 1 ครั้ง ลักทรัพย์ 3 ครั้ง และซ่องโจร 2 ครั้ง ดังปรากฏรายละเอียดตามสำเนารายการประวัติที่แนบมาพร้อมกับรายงานฉบับนี้

อย่างไรก็ตาม หากการตรวจสอบพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย แต่จำเลยไม่ยอมรับว่ากระทำความผิด พนักงานคุมประพฤติสามารถเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดดังกล่าวตามหลักฐานจากการสืบเสาะ ประกอบคำให้การของจำเลยในรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาล ว่า “ จากคำให้การของจำเลย จำเลยให้ถ้อยคำว่าไม่เคยกระทำผิดมาก่อน แต่จากการตรวจสอบจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย จำนวน.....ครั้ง ดังนี้.....”

นอกจากนี้ ในกรณีที่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยจากการตรวจสอบด้วยระบบ CDSโดยไม่มีหมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ 9 หลัก พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับจากระบบ CDS เป็นฐานข้อมูลของจำเลยหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากประวัติทะเบียนราษฎร์ ตลอดจนจากการสอบปากคำพยาน หากพนักงานคุมประพฤติเชื่อตามพยานหลักฐานว่าเป็นประวัติของจำเลย แต่จำเลยปฏิเสธ ดังนั้นในการเสนอรายงานการสืบเสาะและพินิจต่อศาลให้รายงานว่า “ จากการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าผู้มีหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....กระทำผิดข้อหา.....แต่อย่างไรก็ตาม จำเลยซึ่งให้ถ้อยคำว่ามีชื่อ-ชื่อสกุลและมีเลขประจำตัวประชาชนดังกล่าว ปฏิเสธว่าไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน”

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี เป็นหัวข้อที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงหนักเบาของการกระทำความผิดของจำเลย มูลเหตุของการกระทำความผิดและเจตนาในการกระทำความผิดของจำเลย เพื่อศาลจะได้ใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดี การเขียนสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีนี้แยกออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่มีผู้เสียหายและกรณีที่ไม่มีผู้เสียหาย

3.1 กรณีมีผู้เสียหาย คือ กรณีที่เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาขึ้น ผู้ใดได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการกระทำความผิดดังกล่าวโดยมิได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด เช่น มิได้ร่วมมือหรือยินยอมให้กระทำความผิด ผู้นั้นเป็นผู้เสียหาย

การเขียนรายงานในหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีในกรณีดังกล่าวนี้ หากผู้เสียหายให้ถ้อยคำสอดคล้องกับจำเลยให้เขียนรายงานรวมกันไป แต่ถ้าผู้เสียหายให้ถ้อยคำแตกต่างกับจำเลยในสาระสำคัญ และการเขียนรายงานรวมกันก่อให้เกิดความสับสนก็ให้แยกเขียน

ส่วนความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายที่มีความสัมพันธ์กันมาก่อนให้แยกเป็นหัวข้อใหม่ การบรรยายบาดแผลผู้เสียหาย พนักงานคุมประพฤติไม่จำเป็นต้องคัดลอกรายละเอียดใบชันสูตรบาดแผลของแพทย์ท้ายฟ้อง เพียงแต่อ้างว่ารายละเอียดปรากฏตามใบชันสูตรดังกล่าวก็พอแล้ว แต่พนักงานคุมประพฤติต้องรายงานอาการของผู้เสียหายในปัจจุบัน รวมทั้งความเห็นของแพทย์เกี่ยวกับอาการและผลที่จะเกิดแก่ผู้เสียหายในอนาคตด้วย เช่น ผู้เสียหายจะเสียโฉมหรือพิการหรือมีอาการผิดปกติก็ต้องรายงานให้ศาลทราบด้วย

ตัวอย่างการเขียนหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีกรณีคำให้การสอดคล้องกัน อาจเขียนหัวข้อได้ดังนี้

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลยและพยาน

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลย ผู้เสียหาย และพยาน

3.4 ประวัติเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์แห่งคดี

ตัวอย่าง การเขียนหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี กรณีที่คำให้การแตกต่างกันในสาระสำคัญ

3.1 จากคำให้การของจำเลยและพยาน

3.2 จากคำให้การของผู้เสียหาย และพยาน

3.3 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลย ผู้เสียหาย และพยาน

3.5 ประวัติเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์แห่งคดี

อนึ่ง หากไม่สามารถสอบปากคำผู้เสียหายได้ให้รายงานเหตุผลให้ศาลทราบอย่างรายละเอียด โดยระบุไว้เป็นย่อหน้าสุดท้ายในหัวข้อ 3.1

นอกจากนี้ หากได้มีการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจคดีด้วยแล้ว จะต้องนำข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาเขียนไว้ในรายงานสืบเสาะและพินิจหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี หัวข้อย่อยการดำเนินการด้วยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เป็นหัวข้อย่อยสุดท้ายของสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีด้วย โดยควรมีการบรรยายถึงการดำเนินการประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหาย ว่าจำเลยได้รับทราบถึงผลกระทบจากการกระทำความผิดจนเกิดความสำนึกผิดในการกระทำของตนเองมากน้อยเพียงใดและฝ่ายผู้เสียหายได้รับทราบถึงความรู้สึกสำนึกผิดชอบต่อการกระทำของจำเลยหรือไม่ จนในที่สุดได้มีการทำความตกลงเพื่อบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง แต่ในกรณีที่การประชุมประสานสัมพันธภาพไม่สามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้ แต่ผลจากการประชุมที่เกิดขึ้นในส่วนของความสำนึกผิด การรับรู้และเข้าใจผลการกระทำหรือข้อมูลที่เป็นคุณซึ่งจะมีประโยชน์ต่อผู้กระทำผิด ให้นำเสนอไปในรายงานการสืบเสาะและพินิจด้วย เพื่อศาลจะได้ใช้ประกอบดุลพินิจต่อไป

3.2 กรณีไม่มีผู้เสียหาย การเขียนสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีต้องอาศัยข้อมูลซึ่งได้จากจำเลยร่วม คู่คดีหรือพยานอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเขียนคำให้การของบุคคลดังกล่าว ว่าจะเขียนรวมกันหรือแยกกัน ให้เขียนตามหลักเกณฑ์ในกรณีเช่นเดียวกับกรณีมีผู้เสียหาย ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

อนึ่ง ทั้งสองกรณีถ้อยคำที่จำเลยให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและในชั้นพิจารณาคดีของศาลไม่จำเป็นต้องเขียนในรายงาน เพราะศาลทราบอยู่แล้ว แต่ถ้าจำเลยให้ถ้อยคำปฏิเสธต่อพนักงานคุมประพฤติก็ควรใส่เหตุผลด้วยว่ารับสารภาพเพราะอะไร

ตัวอย่าง การเขียนหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี กรณีคำให้การสอดคล้องกัน อาจเขียนหัวข้อได้ดังนี้

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี จำเลย และ นาย/นาง/นางสาว/.....
.....พยานผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์อายุ.....ปี ประกอบอาชีพ.....
ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันสรุปได้ความว่า.....

ตัวอย่างการเขียนหัวข้อสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีกรณีให้ถ้อยคำแตกต่างกันในสาระสำคัญ

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลยสรุปได้ความว่า.....

3.2 จากคำให้การของพยานสรุปได้ความว่า.....

ประวัติเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์แห่งคดี เป็นสิ่งสำคัญที่พนักงานคุมประพฤติต้องรายงานให้ศาลทราบ ทั้งนี้เพราะพฤติการณ์ในอดีตที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งคดีของจำเลยนี้ทำให้ศาลได้ทราบว่าจำเลยรายนี้เคยมีพฤติการณ์ลักษณะเช่นนี้มาก่อนหรือไม่ เพราะจำเลยบางรายก็กระทำความผิดเช่นเดิมซ้ำ ๆ กันจนมีลักษณะเหมือนเป็นนิสัย ดังนั้น การสอบปากคำจำเลยในเรื่องประวัติเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์แห่งคดี พนักงานคุมประพฤติจะต้องสอบให้ละเอียดถี่ถ้วน เช่น

ประวัติการขับรถ ต้องรายงานให้ศาลทราบถึงประวัติการขับรถในอดีตของจำเลยว่าเริ่มขับรถเป็นตั้งแต่เมื่อใด ใครเป็นผู้ฝึกสอน มีใบอนุญาตหรือไม่ หมดอายุหรือยัง เคยมีประวัติการขับรถเฉี่ยวชนผู้อื่นหรือไม่ เคยดื่มสุราในระหว่างการขับรถหรือไม่ และการกระทำผิดกฎจราจรแต่ไม่ถูกดำเนินคดีที่ผ่านมา ฯลฯ

ประวัติการเกี่ยวข้องกับอาวุธปืน ต้องรายงานให้ศาลทราบถึงประวัติการเกี่ยวข้องกับอาวุธปืน เช่น ยิงอาวุธปืนเป็นเมื่อใด มีอาวุธปืนเป็นของตนเองและมีใบอนุญาตถูกต้องหรือไม่และเหตุใดจึงต้องพกพาอาวุธปืน เป็นต้น

ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ต้องรายงานให้ศาลทราบถึงประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษในอดีตของจำเลยว่า จำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อนหรือไม่ ถ้าไม่เคยมีประวัติการเกี่ยวข้องมาก่อน จำเลยเคยเสพยาเสพติดให้โทษชนิดใด ด้วยวิธีการอย่างไร เสพมานานแค่ไหน เคยเข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษมาบ้างหรือไม่ ตลอดจนมีพฤติการณ์เกี่ยวกับการรับจ้างซื้อหรือจำหน่ายเสพติดให้โทษหรือไม่ ฯลฯ

อนึ่ง พนักงานคุมประพฤติต้องเก็บปัสสาวะเพื่อตรวจหาสารเสพติดแล้วรายงานให้ศาลทราบไม่ว่าจะตรวจพบหรือไม่พบ ส่วนในคดีอื่นหากการสืบเสาะหรือถ้อยคำของจำเลยรับว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดก็ต้องรายงานผลให้ศาลทราบด้วย (ในกรณีที่เป็นคดีอื่นไม่ใช่คดีที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แต่จำเลยมีประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษให้ยกหัวข้อนี้ไปเป็นหัวข้อถัดจากหัวข้อนิสัยและความประพฤติ)

4. เหตุอื่นอันควรปรานี กฎหมายไม่ได้ระบุไว้ว่าเหตุอื่นอันควรปรานีมีประการใดบ้าง แต่เมื่อพิจารณาเรื่องเหตุบรรเทาโทษตามมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ผู้กระทำความผิดเป็นผู้โฉดเขลาเบาปัญญา ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส มีคุณความดีมาแต่ก่อน รู้สึกความผิดและพยายาม

บรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ลุแก่โทษต่อเจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา หรือเหตุอื่นที่ศาลเห็นว่ามีลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งน่าจะนำไปปรับใช้กับ “เหตุอื่นอันควรปรานี” ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 56 ด้วยได้

ตัวอย่างการเขียนในหัวข้อนี้ เช่น

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีของศาล

4.2 จำเลยพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดในการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายและไปเยี่ยมผู้เสียหายที่โรงพยาบาล

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ หัวข้อนี้ให้พนักงานคุมความประพฤติสอบถามจำเลยด้วยว่า จำเลยมีความต้องการที่จะให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติหรือไม่ และยินดีที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลได้กำหนดไว้และยินยอมทำงานบริการสังคมหรือไม่

ตัวอย่างการเขียนในหัวข้อนี้เช่น

“อนึ่ง จำเลยให้ถ้อยคำว่าหากศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติ จำเลยยินดีที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลได้กำหนดไว้และยินยอมทำงานบริการสังคม”

6. ความเห็น ความเห็นเป็นส่วนที่สำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของรายงานการสืบเสาะและพินิจมีลักษณะเป็นความเห็นเชิงวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยเหตุผลและที่ได้จากการประมวลและพิเคราะห์ข้อเท็จจริงทั้งหมดเกี่ยวกับจำเลย จากการสืบเสาะตามวิชาชีพของพนักงานคุมประพฤติซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการสรุปข้อเท็จจริงโดยทั่วไป เนื่องจากต้องเชื่อมโยงความชำนาญการตามวิชาชีพประกอบการพินิจพิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมของจำเลยในอดีตและแนวโน้มในอนาคตอย่างต่อเนื่องกัน

ความเห็นที่พนักงานคุมประพฤติจะเสนอต่อศาลมี 3 แนวทาง ดังนี้ คือ

แนวทางที่ 1 วิธีการคุมความประพฤติน่าจะเหมาะสมกับจำเลย

แนวทางที่ 2 วิธีการคุมความประพฤติน่าจะไม่เหมาะสมกับจำเลย

แนวทางที่ 3 วิธีการอื่น ๆ

การเสนอความเห็นในแนวทางที่ 1 พนักงานคุมประพฤติได้พินิจและพิเคราะห์แล้ว เห็นว่าการกระทำความผิดของจำเลยยังไม่ถึงขั้นเป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง หรือจำเลยยังไม่เคยมีประวัติเสียหายมาก่อน และยังสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือฟื้นฟูตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ จึงสมควรได้รับโอกาสในการแก้ไขปรับปรุงตนเอง ในกรณีเช่นนี้ พนักงานคุมประพฤติจะเสนอเงื่อนไขและแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมกับจำเลยเป็นรายบุคคลต่อท้ายความเห็นด้วย เพื่อประกอบดุลพินิจของศาลในการกำหนดเงื่อนไขขั้นสุดท้ายต่อไป

การเสนอความเห็นในแนวทางที่ 2 พนักงานคุมประพฤติจะเสนอความเห็นนี้ เมื่อเห็นว่าโอกาสที่จำเลยจะปรับปรุงแก้ไขหรือฟื้นฟูตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีน้อยมาก แต่โอกาสที่จำเลยจะหวนกลับไปกระทำความผิดอีกหรือเป็นอันตรายแก่สังคมจะมีมากกว่า

ส่วนในแนวทางที่ 3 วิธีการอื่น ๆ นอกจากแนวทางที่ 1 และที่ 2 พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอแนวทางอื่น ๆ ได้ เช่น พนักงานคุมประพฤติอาจจะเสนอความเห็นให้ศาลใช้วิธีการรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ โดยไม่ต้องกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติจำเลยไว้ก็น่าจะเหมาะสมกับจำเลย ทั้งนี้เนื่องจากจำเลยเป็นชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยชั่วคราวในฐานะเป็นนักท่องเที่ยว เป็นต้น

สำหรับการเขียนรายงานในหัวข้อความเห็นปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 ให้อำนาจศาลไว้อย่างกว้างขวางในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก โดยมีแนวทางในการเสนอเงื่อนไขในการคุมความประพฤติดังนี้

แนวทางของพนักงานคุมประพฤติในการเสนอเงื่อนไขการคุมความประพฤติต่อศาลตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56

ก. เงื่อนไขตามมาตรา 56 (1)

- ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติจำนวน..... ครั้ง ภายในระยะเวลา.....เดือน/ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ
- ให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควร

ทั้งนี้ในส่วนของการเสนอเงื่อนไขให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ มีวัตถุประสงค์ คือ การเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบให้เกิดแก่ผู้กระทำผิด และการช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมรวมทั้งความมีระเบียบวินัย นอกจากนี้เพื่อเป็นการชดเชยความผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งมีหลักเกณฑ์สำหรับการเสนอความเห็นเพื่อกำหนดประเภทของกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมควรมีความสอดคล้องกับฐานความผิด หรือความรู้ความสามารถของผู้กระทำผิด และควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นพลังสร้างสรรค์เพื่อดึงศักยภาพและความสามารกระตุ้นพลังสร้างสรรค์เพื่อดึงศักยภาพและความสามารถของผู้กระทำผิดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รายละเอียดสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากคู่มือการปฏิบัติงานการทำงานบริการสังคมสำหรับพนักงานคุมประพฤติ (เอกสารหมายเลข 8/2549)

ข. เงื่อนไขตามมาตรา 56 (2)

- ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

ตัวอย่าง

- ให้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่ออุปการะเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว
- ให้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยความตั้งใจจริงเพื่อให้มีงานทำเป็นกิจจะลักษณะอันจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีพและเป็นการแบ่งเบาภาระในครอบครัว

- ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทุกครั้งก่อนเปลี่ยนงานและต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากพนักงานคุมประพฤติก่อนออกจากงาน

ค. เงื่อนไขตามมาตรา 56 (3)

- ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก

ตัวอย่าง

- ห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกชนิด โดยยินยอมให้มีการตรวจทดสอบการใช้ยาเสพติดให้โทษและให้ละเว้นจากการคบหาสมาคมกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกประเภท

- ให้หลีกเลี่ยงการประพฤติชั่วและการคบหาสมาคมกับบุคคลที่มีความประพฤติเสียหาย

- ห้ามขับยานพาหนะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

- ห้ามเที่ยวเตร่ยามวิกาล

- ห้ามมีไว้ในครอบครองหรือพกพาซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนและวัตถุระเบิดซึ่งผิดกฎหมาย

- ห้ามดื่มสุราหรือสิ่งมึนเมาทุกชนิด อันอาจเป็นสาเหตุให้จำเลยกระทำความผิดในทำนองเดียวกันนี้อีก

- ห้ามเกี่ยวข้องกับการพนันทุกชนิด ตลอดจนห้ามเข้าในสถานที่ที่จัดให้มีการเล่นการพนันทุกชนิดและให้ละเว้นการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพนันทุกชนิด

- ห้ามทำหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งอุปกรณ์ในการทำสุราและสุราที่ผิดกฎหมาย

- ห้ามจัดหาคนงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

- ห้ามประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยฝ่าฝืนกฎหมาย

- ห้ามมีเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ซึ่งผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง

- ห้ามเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดน่ากลัวอันตรายโดยฝ่าฝืนกฎหมาย

- ห้ามจำเลยมีสิ่งพิมพ์หรือวัตถุลามกไว้ในครอบครองโดยฝ่าฝืนกฎหมาย

- ห้ามจับสัตว์น้ำในสถานที่หวงห้าม

- ห้ามลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

- ห้ามแปรรูปไม้และมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

- ห้ามเข้าไปในสถานที่มีการจำหน่ายหรือบริโภคเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์

- ห้ามเข้าไปในห้างสรรพสินค้าตลอดระยะเวลารอการลงโทษ ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนี้อีก

ง. เงื่อนไขตามมาตรา 56 (4)

- ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ตัวอย่าง

- ให้เข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษ สารระเหยเสพติด สิ่งเสพติดอื่นๆ ตามคำแนะนำของพนักงานคุมประพฤติ

- ให้เข้ารับการบำบัดรักษาอาการบกพร่องทางจิตที่โรงพยาบาลจิตเวช ตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรหรือตามที่แพทย์ผู้รักษาเห็นสมควรและจำเป็น

- ให้เข้ารับการบำบัดรักษาอาการป่วยเป็น.....(เช่น วัณโรค, โรคเรื้อน, โรคพิษสุราเรื้อรัง เป็นต้น) ภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรหรือตามที่แพทย์ผู้รักษาเห็นสมควรและจำเป็น

จ. เงื่อนไขอื่นๆ ตามมาตรา 56 (5)

- เงื่อนไขอื่นๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไขฟื้นฟู หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำหรือมีโอกาสกระทำความผิดขึ้นอีก

ตัวอย่าง

- ให้เข้าร่วมโครงการฟังธรรมตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร

-ให้ทำทัณฑ์บนว่าจะไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทขึ้นอีกตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 46

นอกจากนี้ หากแม้ว่าศาลจะได้สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจเฉพาะเพียงบางหัวข้อ แต่ข้อมูลที่ได้จากการสืบเสาะและพินิจนั้นเพียงพอสำหรับการมีความเห็นตามมาตรา 6(3) แห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 แล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อศาลด้วย

10.2 การเขียนรายงานรูปแบบย่อ

เป็นการเขียนรายงานอีกรูปแบบหนึ่ง แต่เป็นการเขียนแบบย่อสรุปจากรูปแบบมาตรฐานเหลือเพียง 5 หัวข้อ ดังนี้

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง (สรุปข้อเท็จจริงตามหัวข้อรูปแบบมาตรฐานโดยย่อ)
2. ประวัติการกระทำความผิด
3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี
4. เหตุอื่นอันควรปรานี
5. ความเห็น

เนื่องจากคดีบางประเภทศาลไม่อาจใช้วิธีการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษได้หรือไม่เหมาะสมที่จะใช้วิธีการคุมความประพฤติ ซึ่งในคดีดังกล่าวเหล่านี้สามารถเขียนรายงานเสนอศาลเพียง 5 หัวข้อโดยย่อ ประกอบกับหลักฐานที่แนบไปกับรายงาน ก็เพียงพอที่จะให้ศาลดำเนินการกับจำเลยได้ ดังนั้นการเขียนรายงานตามรูปแบบมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียดครบถ้วนจึงไม่มีความจำเป็น คดีดังกล่าวนี้ได้แก่ คดีที่จำเลยไม่ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ จึงไม่อาจจะรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ได้ หรือในกรณีที่สำนักงานคุมประพฤติมีปริมาณงานคดีสืบเสาะและพินิจมาก ผู้อำนวยการสำนักงานฯ อาจใช้ดุลพินิจให้พนักงานคุมประพฤติทำรายงานรูปแบบย่อได้

10.3 การเขียนรายงานรูปแบบอื่นๆ

การเขียนรายงานสืบเสาะและพินิจอีกลักษณะหนึ่งนอกเหนือจากการเขียนรายงานตามรูปแบบธรรมดาและรูปแบบโดยย่อ อันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ซึ่งสามารถรวบรวมกรณีต่างๆ ได้ดังนี้

1. กรณีไม่ได้รับความร่วมมือจากจำเลยหรือพยาน
2. จำเลยไม่ยอมให้ถ้อยคำหรือยกเลิกการให้ถ้อยคำเดิมที่ให้ไว้
3. กรณีจำเลยกลับคำให้การ โดยให้การปฏิเสธความผิด
4. กรณีจำเลยไม่มาพบ แต่ได้ข้อมูลจากผู้เสียหาย พยาน เช่น มารดา ภรรยา
5. กรณีจำเลยเสียชีวิตในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ
6. กรณีการรายงานสืบเสาะและพินิจเพิ่มเติม
    6.1 ศาลสั่งให้สืบเสาะและพินิจเพิ่มเติม
    6.2 สำนักงานคุมประพฤติ รายงานผลการสืบเสาะและพินิจ ให้ศาลทราบเพิ่มเติม
7. กรณีศาลสั่งสืบเสาะและพินิจเฉพาะบางประเด็น
8. กรณีจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน ซึ่งในจังหวัดนั้นมีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลเยาวชนและครอบครัว

อนึ่งในการเขียนรายงานรูปแบบอื่นๆ ให้พนักงานคุมประพฤติกล่าวนำเพื่อให้ศาลทราบด้วยถึงสาเหตุที่ไม่สามารถรายงานตามรูปแบบธรรมดา แล้วจึงเขียนเนื้อหาและสรุป ในกรณีจำเลยกลับคำให้การโดยให้การปฏิเสธความผิด ให้พนักงานคุมประพฤติสรุปข้อเท็จจริงให้ศาลพิจารณาตามแต่จะเห็นควร ส่วนกรณีศาลสั่งสืบเสาะเฉพาะประเด็น ให้พนักงานคุมประพฤติเขียนรายงานเฉพาะประเด็นที่ศาลสั่ง แต่ถ้าจากการสืบเสาะพบข้อเท็จจริงที่สำคัญเกี่ยวกับตัวจำเลยที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อศาลก็ให้รายงานเสนอต่อศาลด้วย แม้ศาลจะไม่ได้สั่งสืบเสาะและพินิจในหัวข้อนั้นก็ตาม เช่น จำเลยเคยมีประวัติต้องโทษจำคุกมาก่อน และไม่ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ จึงไม่สามารถใช้วิธีการรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษกับจำเลยได้ก็เขียนข้อเท็จจริงนั้นประกอบรายงานให้ศาลทราบด้วย

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 กรณีประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐขอตรวจดูรายงานการสืบเสาะและพินิจ ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2549

11. กรณีจำเลยคัดค้านรายงาน

หลังจากพนักงานคุมประพฤติส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาลแล้ว หากจำเลยคัดค้านรายงานการสืบเสาะฯ ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 มาตรา 13 บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจที่จะรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา 11 โดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้านพนักงานคุมประพฤติมีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้”

ในกรณีจำเลยคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ มีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

11.1 ขั้นตอนทางศาลเมื่อจำเลยคัดค้านรายงาน

1. ศาลจะจดการคัดค้านของจำเลยลงในรายงานกระบวนพิจารณาและแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ ทั้งกำหนดวันนัดสืบพยานของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งเป็นวันที่พนักงานคุมประพฤติต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็น

2. พนักงานคุมประพฤติยื่นบัญชีระบุพยานบุคคล พยานเอกสารหรือวัตถุพยานที่จะนำเข้าสืบ สำหรับพยานใดที่พนักงานคุมประพฤติประสงค์ให้ศาลออกหมายเรียกก็เขียนคำร้องขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานดังกล่าว โดยระบุให้เจ้าหน้าที่ศาลเป็นผู้นำส่งหมาย หรือเป็นพยานซึ่งพนักงานคุมประพฤตินัดหมายให้มาศาล หากพยานมีที่อยู่นอกเขตศาลก็ต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลส่งหมายเรียกพยานนอกเขต

3. พนักงานคุมประพฤตินำพยานเข้าสืบในวันนัด กรณีพยานมีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตศาลไม่อาจมาศาลได้ พนักงานคุมประพฤติอาจแถลงขอให้ศาลส่งประเด็นไปสืบ ณ ศาล ซึ่งพยานมีภูมิลำเนาอยู่

4. เมื่อพนักงานคุมประพฤตินำพยานเข้าสืบเสร็จแล้ว ฝ่ายจำเลยยื่นบัญชีระบุพยานและนำพยานหลักฐานเข้าสืบในวันนัดสืบพยานจำเลย

5. เมื่อสืบพยานจำเลยเสร็จแล้วศาลนัดฟังคำพิพากษา

11.2 แนวทางปฏิบัติของพนักงานคุมประพฤติ

เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับแจ้งจากศาลว่าจำเลยคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติควรรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อกลั่นกรองหรือปรึกษาหารือร่วมกันและดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตศาลถ่ายเอกสารรายงานกระบวนพิจารณาของศาลในวันที่จำเลยคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ในสำนวนคดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำพยานหลักฐานเข้าสืบ

2. พิจารณาตรวจสอบว่าจำเลยคัดค้านในเรื่องใดบ้าง แล้วกำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่จำเลยคัดค้านให้ครบถ้วน

3. อ้างอิงพยานบุคคล พยานเอกสารหรือวัตถุพยาน เพื่อเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนรายงานการสืบเสาะและพินิจ

4. พยานหลักฐานที่จะนำเข้าสืบประกอบรายงาน พนักงานคุมประพฤติจะต้องยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน (ป.วิ.พ. มาตรา 88 วรรคแรก)

กรณีพนักงานคุมประพฤติไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาศาลในวันที่ศาลสืบพยานได้ พนักงานคุมประพฤติอาจขอต่อศาลก่อนวันสืบพยานให้ศาลออกหมายเรียกพยานมาศาลได้ แต่ต้องให้พยานรู้ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน (ป.วิ.พ. มาตรา 106)

5. กรณีพนักงานคุมประพฤติขอดำเนินการส่งหมายเรียกพยานเอง ให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า และหากระบุให้เจ้าหน้าที่ศาลเป็นผู้นำส่งต้องติดตามผลการส่งหมายว่าสามารถนำส่งผู้รับได้หรือไม่ หากมีเหตุขัดข้องจะได้รีบแก้ไข ซึ่งกรณีที่เป็นการสะดวก พนักงานคุมประพฤติอาจขอนำส่งหมายด้วยตนเอง

6.ติดต่อพูดคุยทำความเข้าใจกับพยานบุคคลที่นำเข้าสืบให้ทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติจะซักถามและเน้นย้ำให้พยานมาศาลตามกำหนดหมายเรียก สำหรับพยานเอกสารที่จะนำยื่นต่อศาลต้องเตรียมให้พร้อมโดยใช้เอกสารต้นฉบับ

7.เตรียมคำถามสำหรับซักถามเพื่อนำเข้าสู่ประเด็นต่าง ๆ ในคดีโดยเฉพาะในส่วนที่จำเลยคัดค้านรายงาน

8.ดำเนินการซักถามพยานบุคคลที่พนักงานคุมประพฤตินำเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็น ซึ่งมีหลักเกณฑ์โดยสรุปกล่าวคือ

- ในการซักถามพยานที่พนักงานคุมประพฤติอ้าง จะซักถามได้ต่อเมื่อศาลได้ซักถามเสร็จแล้ว (ป.วิ.พ. มาตรา 117 วรรคแรก)

- เมื่อฝ่ายพนักงานคุมประพฤติได้ซักถามพยานเสร็จแล้ว ฝ่ายจำเลยชอบที่จะถามค้านพยานได้ แล้วฝ่ายพนักงานคุมประพฤติชอบที่จะถามติงพยาน โดยต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับคำพยานเบิกความตอบคำถามค้าน

- พยานที่พนักงานคุมประพฤติซักถามจะต้องเบิกความด้วยวาจาและห้ามไม่ให้พยานอ่านข้อความที่เขียนมา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลหรือเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ (ป.วิ.พ. มาตรา 113)

- ห้ามไม่ให้พยานเบิกความต่อหน้าพยานอื่นที่จะเบิกความภายหลัง (ป.วิ.พ. มาตรา 114)

- ในการซักถามพยานนั้น ต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดี (ป.วิ.พ. มาตรา 118 (1))

- ห้ามมิให้คู่ความซักถามพยานด้วยคำถามที่อาจทำให้พยานหรือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกต้องรับโทษทางอาญาหรือคำถามที่เป็นการหมิ่นประมาทพยาน เว้นแต่คำถามเช่นว่านั้นเป็นข้อสาระสำคัญในอันที่จะชี้ขาดข้อพิพาท (ป.วิ.พ. มาตรา 118 (2))

9. พยานเอกสารที่พนักงานคุมประพฤติอ้างจะต้องเป็นต้นฉบับเอกสารเท่านั้น เว้นแต่หาต้นฉบับเอกสารไม่ได้ ก็สามารถอ้างสำเนาเอกสารที่รับรองว่าถูกต้องหรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความก็อ้างเป็นพยานได้

ถ้าอ้างหนังสือราชการเป็นพยาน แม้ต้นฉบับยังมีอยู่จะส่งสำเนาที่เจ้าหน้าที่รับรองว่าถูกต้องก็ได้

10. เอกสารใดที่พนักงานคุมประพฤติกล่าวอ้าง แต่มิได้อยู่ในความยึดถือของพนักงานคุมประพฤติ พนักงานคุมประพฤติต้องแจ้งลักษณะและที่อยู่ของเอกสารต่อศาล โดยให้ศาลหมายเรียกบุคคลผู้ยึดถือนำเอกสารนั้นมาส่งศาลได้

อนึ่ง ในการนำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤตินั้น ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดซึ่งเป็นประธานเขตพื้นที่(กรณีสำนักงานคุมประพฤติในต่างจังหวัด) หรือผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติภาค(กรณีสำนักงานคุมประพฤติในกรุงเทพมหานคร) , ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาล/จังหวัด และพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ควรจะมีการประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อกำหนดแนวทางในการนำพยานเข้าสืบประกอบรายงาน ส่วนในการซักถามพยานนั้นควรให้พนักงานคุมประพฤติที่มีประสบการณ์หรือที่เคยเป็นทนายความมาก่อน

เข้ามาช่วยเหลือในการซักถามพยาน หากไม่สามารถหาพนักงานคุมประพฤติที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้ได้ ก็ให้ขอความร่วมมือไปที่กรมคุมประพฤติ

11.3 แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ

การคัดค้านรายงานการสืบเสาะและพินิจ เป็นสิทธิตามกฎหมายของจำเลย ดังนั้นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคัดค้านรายงานส่วนหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รัดกุม ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานขั้นตอนต่าง ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้เมื่อเกิดกรณีคัดค้านรายงานขึ้นแล้วพนักงานคุมประพฤติจะได้มีข้อมูลครบถ้วนเพียงพอสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันความถูกต้องสมบูรณ์ของรายงานได้

1. ขั้นตอนการสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำจำเลยและพยาน

- ต้องสอบปากคำโดยละเอียดให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้อง สมเหตุสมผลไม่ขัดแย้งกันเองต้องสรุปข้อมูลให้แน่ชัดก่อนที่จะจดบันทึก เพราะหากจดบันทึกถ้อยคำคลุมเครือจะทำให้ความน่าเชื่อถือของสำนวนมีน้อยลง ทั้งจะก่อปัญหาในการเขียนรายงานด้วย

- ต้องสอบถามและบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับพยานไว้ทุกครั้งเพื่อประกอบในการชั่งน้ำหนักพยาน

- ในการบันทึกถ้อยคำ หากบันทึกแบบเว้นบรรทัดหรือไม่เว้นบรรทัดอย่างใดแล้วก็ควรปฏิบัติใช้วิธีเดียวกันนั้นตลอดจนจบการบันทึก

- กรณีมีการขูดลบตกเติมหรือแก้ไขในบันทึกถ้อยคำบรรทัดใด ต้องให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อที่ริมกระดาษด้านขวาของบรรทัดนั้น เป็นการรับรู้การแก้ไขเพิ่มเติม

- ในการบันทึกถ้อยคำอย่าบันทึกเกินเลยกว่าที่จำเลยหรือพยานให้ถ้อยคำ ควรระมัดระวังในการบันทึกเปลี่ยนจากภาษาพูดมาเป็นภาษาเขียน ซึ่งอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปได้ และควรพูดทวนข้อความที่จดบันทึกให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง หากผู้ให้ถ้อยคำค้านหรือแย้งจะได้สอบถามและบันทึกใหม่ให้ถูกต้อง

- ในส่วนของข้อมูลที่เป็นผลร้ายแก่ตัวจำเลยนั้น ต้องสอบถามและบันทึกให้ละเอียดเป็นพิเศษ ขยายความให้แน่ชัด เพราะเป็นจุดสำคัญที่จำเลยอาจคัดค้านรายงานได้

- เมื่อเสร็จการบันทึกถ้อยคำแล้ว ควรสอบถามผู้ให้ถ้อยคำว่า สามารถอ่านหนังสือได้หรือไม่ หากอ่านหนังสือไม่ออก พนักงานคุมประพฤติควรอ่านบันทึกถ้อยคำให้ฟังก่อนให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อ แต่หากผู้ให้ถ้อยคำอ่านหนังสือได้ พนักงานคุมประพฤติอาจอ่านให้ฟังหรือย้ำให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านก่อนลงลายมือชื่อ และหากผู้ให้ถ้อยคำค้านหรือแย้งข้อความส่วนใดว่าบันทึกไม่ถูกต้อง พนักงานคุมประพฤติต้องขีดฆ่าข้อความเดิมออกไปโดยให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรู้ข้างบรรทัดของข้อความนั้นและบันทึกข้อความใหม่ให้ถูกต้องเพิ่มเติมก่อนให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรอง

- เมื่อจบบันทึกถ้อยคำทั้งหมดในบรรทัดใด ต้องให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของบันทึกในบรรทัดต่อไป และในบรรทัดสุดท้ายของบันทึกหน้าก่อน ๆ พนักงานคุมประพฤติ

ตรวจสอบการลงลายมือชื่อของผู้ให้ถ้อยคำในแต่ละหน้าด้วยว่าเหมือนกันหรือไม่และในบรรทัดสุดท้ายควรให้ผู้ให้ถ้อยคำเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลตัวบรรจงใต้ลายมือชื่อด้วย

- การบันทึกถ้อยคำจำเลยหรือพยานเพิ่มเติมในครั้งต่อ ๆ ไป แต่ละครั้ง ควรเขียน วัน เดือน ปี ที่บันทึกให้ชัดแจ้ง

- ปากกาที่ใช้บันทึกควรใช้ปากกาหมึกสีเดียวกันโดยตลอด เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการบันทึกครั้งเดียวมิได้มีการต่อเติมภายหลัง

- กรณีผู้ให้ถ้อยคำมีบุคลิกลักษณะผิดสังเกตเป็นพิเศษ เช่น พูดจาด้วยท่าทีวกวนเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา คล้ายจะปกปิดข้อเท็จจริง หรือให้ถ้อยคำไม่น่าเชื่อถือ ดังนี้ ควรบันทึกบุคลิกภาพเหล่านั้นไว้ท้ายบันทึกถ้อยคำเพื่อประโยชน์ในการชั่งน้ำหนักพยาน

- ในส่วนของข้อมูลประจำตัวผู้ให้ถ้อยคำตาม ค.ป.5 ต้องบันทึกให้ชัดเจน หากผู้ให้ถ้อยคำไม่แจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลจริง ต้องบันทึกรูปพรรณของผู้ให้ถ้อยคำไว้ สำหรับข้อมูลที่อยู่ของผู้ให้ถ้อยคำต้องบันทึกไว้โดยละเอียด หากมีเบอร์โทรศัพท์ต้องจดไว้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามตัวมาเป็นพยานเมื่อมีการคัดค้านรายงานและควรบันทึกไว้ด้วยว่าเป็นการสอบในหรือนอกสำนักงาน

2. การรวบรวมหลักฐานของจำเลยและพยานไว้ในสำนวน กรณีสำเนาเอกสารต้องให้จำเลยหรือพยานลงลายมือชื่อรับรอง หลักฐานใดที่จำเลยหรือพยานไม่นำมาต้องบันทึกสาเหตุไว้และหากหลักฐานนั้นไม่ชัดเจน อย่าแต่งเติมเอง ควรบันทึกสาเหตุที่หลักฐานไม่ชัดเจนไว้

3. บันทึกทางโทรศัพท์และบันทึกอื่น ๆ ต้องบันทึกในกระดาษบันทึกข้อความให้เป็นกิจจะลักษณะ ลงวัน เดือน ปี เวลาที่บันทึกให้ชัดเจน และเก็บไว้เป็นหลักฐานในสำนวน

4. ต้องสอบปากคำพยานสำคัญในคดีไว้ เช่น ประจักษ์พยาน ผู้เสียหาย หรือกรณีจำเลยเป็นนักเรียน พยานที่เป็นครูถือเป็นพยานสำคัญ เป็นต้น เพื่อความสมบูรณ์น่าเชื่อถือของรายงาน

5. ในคดีที่มีผู้เสียหาย ต้องพิจารณาว่าบุคคลที่มาให้ถ้อยคำโดยอ้างว่าเป็นผู้เสียหายนั้นมีหลักฐานยืนยันและเป็นบุคคลที่มีฐานะเป็นผู้เสียหายตามคำฟ้องหรือไม่ กรณีมีการมอบอำนาจต้องพิจารณาจากใบมอบอำนาจว่าได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายจริงหรือไม่และมีขอบเขตอำนาจเพียงใด

6. ในการตกลงทำสัญญาชดใช้ค่าเสียหายระหว่างจำเลยกับผู้เสียหายนั้น ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตามหลักและวิธีการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยให้ระมัดระวังเรื่องภาพลักษณ์ความเป็นกลางระหว่างคู่คดี เพราะคู่คดีอาจอ้างได้ว่าพนักงานคุมประพฤติมีส่วนได้ส่วนเสียกับคู่คดีอีกฝ่าย

7. ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้ภาษาในการเขียนรายงาน

- พนักงานคุมประพฤติต้องวางตัวเป็นกลางในการประเมินและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง

- ข้อเท็จจริงที่จะนำมาเขียนในรายงานต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานอยู่ในสำนวนและเป็นข้อเท็จจริงที่ได้จากพยานที่น่าเชื่อถือ

- ข้อมูลใดที่ใช้ยันเป็นผลร้ายกับจำเลยต้องตรวจสอบให้ละเอียดถูกต้องเสียก่อน เช่น ข้อมูลที่แสดงว่าจำเลยเป็นเยาวชน หรือข้อมูลที่แสดงว่าคดีนั้นเป็นคดีไม่ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติล้างมลทิน เป็นต้น

- การที่จำเลยให้ข้อมูลเป็นผลร้ายแก่ตัวจำเลยเอง ถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สามารถสรุปเขียนลงในรายงานได้ แต่ข้อมูลที่เป็นผลร้ายแก่จำเลย ซึ่งมีเพียงพยานยืนยันแต่จำเลยไม่ยอมรับ ก็ต้องอ้างที่มาของข้อมูลด้วยว่าบุคคลใดให้ถ้อยคำหรืออื่น ๆ เพื่อจะได้ไม่เกี่ยวพันกับพนักงานคุมประพฤติ และเป็นประโยชน์ในการนำพยานเข้าสืบเมื่อเกิดการคัดค้านรายงาน

- กรณีที่จำเลยปฏิเสธในข้อมูลที่เป็นผลร้าย แต่ในการสืบเสาะมีพยานหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้าย และกรณียังเป็นที่สงสัยแต่พนักงานคุมประพฤติเชื่อตามพยานหลักฐานนั้น ในการเสนอความเห็นพนักงานคุมประพฤติไม่ควรเขียนสรุปว่าเป็นเช่นนั้นตามพยานหลักฐาน พนักงานคุมประพฤติควรเลี่ยงใช้ถ้อยคำ “จากพยานหลักฐาน น่าเชื่อว่า .....” แทน

12. การให้การสงเคราะห์ในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ

เนื่องจากการปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ เป็นการปฏิบัติงานที่อยู่บนพื้นฐานหลักการการยอมรับในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และการยอมรับในศักยภาพที่จะกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม ดังนั้น แม้ว่าจำเลยจะเป็นผู้กระทำผิดตามกฎหมาย และอยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หากจำเลยประสบความเดือดร้อนและจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลือ พนักงานคุมประพฤติควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์จำเลยตามเหตุผลและความเหมาะสม ซึ่งมีรายละเอียดการให้การสงเคราะห์ ดังนี้

1. ประเภทการสงเคราะห์

โดยหลักการทั่วไป การสงเคราะห์ผู้กระทำผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจากวงเงินงบประมาณที่กรมคุมประพฤติจัดสรร มีหลักการเช่นเดียวกับผู้กระทำผิดที่อยู่ในระหว่างการคุมความประพฤติ และผู้กระทำผิดหลังพ้นการคุมความประพฤติหรือภายหลังปล่อย อันได้แก่

1) การให้การศึกษา

2) การส่งเสริมด้านการหางาน

3) ค่าอาหารในกรณีที่มาให้ถ้อยคำ

4) ค่าพาหนะเดินทางในกรณีที่มาให้ถ้อยคำ

5)ค่าบริการบำบัดรักษาทางกาย จิต และฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าตรวจร่างกายและสภาพจิตใจ

6) การฝึกอาชีพ

อย่างไรก็ตาม ในการใช้ดุลพินิจให้การสงเคราะห์ของพนักงานคุมประพฤติ จะต้องคำนึงถึงสถานภาพของจำเลยซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดี และยังไม่มีความแน่ชัดว่าศาลจะพิจารณาจำเลยอย่างไร ดังนั้น สถานภาพของจำเลยอาจเป็นอุปสรรคต่อการให้การสงเคราะห์ระยะยาว อันได้แก่ การให้การศึกษา การส่งเสริมด้านการหางาน และการฝึกอาชีพ พนักงานคุมประพฤติจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อให้การสงเคราะห์จำเลยแต่ละรายเป็นไปอย่างเหมาะสมตามความจำเป็นและ

เกิดประโยชน์ต่อจำเลยมากที่สุด (สำหรับรายละเอียดหลักเกณฑ์ และวงเงินที่สามารถเบิกจ่ายได้ในการสงเคราะห์แต่ละประเภท สามารถศึกษาได้จากเอกสารของกองแผนงานและสารสนเทศ เรื่อง “แนวทางการเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำหรับผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติ และค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ”)

2.วิธีการขอรับการสงเคราะห์ ให้จำเลยยื่นคำร้องขอรับการสงเคราะห์ ณ สำนักงานคุมประพฤติที่รับผิดชอบสำนวนคดีในระหว่างนั้น

3. หลักฐานการเบิกจ่าย สำหรับหลักฐานการเบิกจ่ายในปัจจุบัน กรมคุมประพฤติได้รับการอนุมัติให้ใช้แบบคำร้องขอรับการสงเคราะห์ตามแบบที่ขอตกลงกับกรมบัญชีกลาง เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินได้ และให้ยึดถือปฏิบัติในการสงเคราะห์ทุก ๆ ประเภท ทั้งนี้ พนักงานคุมประพฤติจะต้องตรวจสอบให้ได้ข้อเท็จจริงก่อนว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้กระทำผิดมาขอรับการสงเคราะห์เท่าที่จ่ายจริงเป็นจำนวนเงินเท่าใด บันทึกการตรวจสอบค่าใช้จ่ายอาจแนบไว้ในสำนวน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ธุรการและผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาทำความเห็นได้

นอกจากการสงเคราะห์จากวงเงินงบประมาณดังกล่าวข้างต้นแล้ว พนักงานคุมประพฤติสามารถให้การสงเคราะห์เรื่องการประกันตัวจำเลยในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ หากพบว่าจำเลยดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว อาทิเช่น ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติพบว่าจำเลยบางรายกำลังศึกษาเล่าเรียน และความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง หรือจำเลยมีปัญหาทางด้านร่างกายและจิตใจ และจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องได้รับการรักษาเยียวยา แต่ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่สามารถหาหลักทรัพย์หรือบุคคลมาค้ำประกันเพื่อให้ศาลปล่อยชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาคดี เป็นเหตุให้จำเลยดังกล่าวสูญเสียอิสรภาพ และไม่สามารถกลับไปรับการศึกษาเล่าเรียนในระหว่างนั้น หรือขาดการบำบัดรักษาเยียวยา อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อจำเลยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เมื่อจำเลยหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับจำเลยขอความช่วยเหลือจากพนักงานคุมประพฤติให้ช่วยประกันตัวให้ พนักงานคุมประพฤติควรเร่งดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยเบื้องต้นโดยเร็ว โดยสอบปากคำจำเลยและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจำเลย พร้อมทั้งออกไปสืบเสาะเพื่อสอบปากคำพยาน และตรวจสอบสภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมที่จำเลยอาศัยอยู่ เมื่อพนักงานคุมประพฤติพิจารณาและเห็นว่าจำเลยอยู่ในเกณฑ์ที่ควรจะให้การสงเคราะห์ โดยมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งแน่นอน ซึ่งถ้าหากได้รับการปล่อยชั่วคราวไปแล้วจะไม่หลบหนี ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอคำร้องผ่านตามลำดับชั้นถึงผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติเพื่อพิจารณาในการยื่นคำร้องขอประกันตัวจำเลยต่อศาลต่อไป โดยใช้เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ 3 เดือนจากมูลนิธิแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด และ/หรือ หลักทรัพย์จากมูลนิธิประมาณ ชันซื่อ ที่ให้การสนับสนุนและได้มอบให้สำนักงานคุมประพฤติไว้เป็นหลักทรัพย์ในการประกันตัวจำเลย

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานในขั้นตอนของพนักงานคุมประพฤติ

ในขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1) การแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิด

- <u>การตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด</u> ปกติในขั้นตอนนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ธุรการคดีได้ลงทะเบียนรับคดี ก็จะส่งข้อมูลเบื้องต้นของจำเลยเพื่อการตรวจสอบรายการทะเบียนประวัติอาชญากร ทะเบียนราษฎร์ และทะเบียนคดียาเสพติดทางระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT) และเมื่อได้รับผลการตรวจสอบกลับมาก็แจ้งผลให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนทราบ อย่างไรก็ตามในขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลย หากพนักงานคุมประพฤติได้ข้อมูลจากการสืบเสาะเพิ่มเติมก็ให้ส่งข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ธุรการคดีเพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดทางระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT) ซ้ำอีก

- <u>การส่ง – รับประเด็นการสืบเสาะและพินิจ</u>

<u>การส่งประเด็น</u> เมื่อมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากสำนักงานคุมประพฤติอื่นเพื่อดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการไปตามขั้นตอนปกติ โดยสามารถทำหนังสือขอความร่วมมือโดยใช้ระบบสารสนเทศการคุมประพฤติ(IT) ได้ จากนั้นประสานสำนักงานที่ส่งไปขอความร่วมมือให้ทราบด้วยว่าได้ส่งเอกสารข้อมูลเบื้องต้นไปทางโทรสารหรือไปรษณีย์

<u>การรับประเด็น</u> เมื่อได้รับประเด็นขอความร่วมมือให้สืบเสาะและพินิจ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะตามที่ได้รับการขอความร่วมมือ เมื่อเสร็จสิ้น พนักงานคุมประพฤติสามารถทำหนังสือแจ้งผลโดยใช้ระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ(IT) พร้อมทั้งประสานสำนักงานที่ขอความร่วมมือให้ทราบด้วยว่าได้ส่งเอกสารไปทางไปรษณีย์หรือโทรสาร

2) การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินจำเลย

ภายหลังจากที่พนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการสืบเสาะและแสวงหาข้อเท็จจริงตลอดจนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะต้องนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงและสภาพปัญหาความต้องการของจำเลย ตลอดจนสรุปผลการประเมินและความเห็นเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลยลงในแบบ ค.ป. 4 ก. แบบประเมินจำเลย ส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 จากนั้นให้บันทึกข้อมูลผลการวิเคราะห์จำแนกดังกล่าวในระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT)

3) การทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาล

เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการสืบเสาะและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลย และพนักงานคุมประพฤติจะต้องจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเพื่อเสนอต่อศาล ทั้งนี้เมื่อพนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานเสร็จ ให้พนักงานคุมประพฤติค้นหาทะเบียนคดีจำเลยดังกล่าวทางระบบ IT ที่เจ้าหน้าที่ธุรการคดีบันทึกข้อมูลเบื้องต้น จากนั้นบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับจำเลยที่ได้จากการสืบเสาะเพิ่มเติมให้ครบถ้วนทุกไฟล์

(เช่นชื่อ – สกุลจริง, หมายเลข 13 หลัก, การศึกษา, อาชีพ, ที่อยู่, ข้อมูลคดี, การจำแนก, ความเห็น)จากนั้นให้พิมพ์ ค.ป.8 หนังสือส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจ และ ค.ป.9 รายงานการสืบเสาะและพินิจ ด้วยระบบสารสนเทศงานคุมประพฤติ (IT) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ธุรการคดีดำเนินการส่งรายงานต่อศาล

ขั้นตอนสุดท้ายคือ การลงรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ค.ป. 1ก. ปกสำนวนสืบเสาะและพินิจ จากที่ธุรการคดีบันทึกไว้ตอนท้ายให้ครบถ้วนสมบูรณ์

อนึ่ง การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในขั้นต้น หากสำนักงานคุมประพฤติใดยังไม่มีความพร้อมใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ครบกระบวนการ ก็ขอให้ดำเนินการตามหนังสือแจ้งเวียนที่ ยธ 0317/ ว.369 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2549 ไปพลางก่อน อันได้แก่ การดำเนินการในขั้นตอนลงทะเบียนรับคดี การตรวจสอบประวัติบุคคล และการพิมพ์ปกสำนวน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปรับเข้าสู่ระบบสานสนเทศงานคุมประพฤติ (IT) อย่างเต็มรูปแบบต่อไป

สำหรับรายละเอียดวิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในงานคุมประพฤติสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของกรมคุมประพฤติ หรือคู่มือการใช้งานระบบทะเบียนงานคุมประพฤติและระบบบริหารงานบุคคล

//

ตอนที่ 5

ตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนก และการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจ พร้อมความเห็นเสนอต่อศาล

วิธีการศึกษาตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนก และการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจพร้อมความเห็นเสนอต่อศาล

การประเมินเพื่อจำแนกจำเลยออกตามระดับความเสี่ยงหรือแนวโน้มของการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสภาพความรุนแรงความสลับซับซ้อนของปัญหาและความต้องการก่อนที่จะนำผลที่ได้ไปตัดสินใจกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับจำเลยแต่ละรายแล้วจัดทำเป็นความเห็นของพนักงานคุมประพฤติในการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาล ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการสืบเสาะและพินิจที่มีความสำคัญ เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงความเป็นมาตรฐานในการเสนอความเห็นต่อศาลเกี่ยวกับมาตรการปฏิบัติต่อจำเลยที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล อย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งจำเลยทุกรายจะได้รับการจำแนกภายใต้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน อันจะส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมต่อจำเลย

การประเมินเพื่อจำแนกจำเลย และการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจพร้อมความเห็นเสนอต่อศาลมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากการเขียนรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อศาลเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการประเมินเพื่อจำแนกจำเลย กล่าวคือ พนักงานคุมประพฤติจะต้องนำผลการจำแนกจำเลยที่พิจารณาจากเกณฑ์ความเสี่ยงการกระทำผิดซ้ำ และสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของจำเลย รวมทั้งผลสรุปเกี่ยวกับวิธีการ / แผนการปฏิบัติต่อจำเลยที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงการกระทำผิดซ้ำ และสภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของจำเลย มาสังเคราะห์เป็นความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาล

ดังนั้น เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการนำผลการจำแนกจำเลยมาเป็นเกณฑ์ในการเสนอความเห็นต่อศาลในรายงานการสืบเสาะและพินิจ การนำเสนอตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจในคู่มือนี้ จึงขอนำเสนอตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจแต่ละคดีควบคู่กับการนำเสนอสรุปข้อเท็จจริงของจำเลยโดยสังเขป และตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนกจำเลยแต่ละรายนั้นเพื่อให้เกิดทำความเข้าใจถึงข้อเท็จจริงของจำเลย การจำแนก และการนำผลจากการจำแนกมาใช้ในการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจในแนวทาง / รูปแบบต่างๆ

ฉะนั้น ตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจแต่ละตัวอย่างรายกรณีต่อไปนี้จึงประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สรุปข้อเท็จจริงของจำเลย ในส่วนนี้จะเป็นเพียงการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติภูมิหลังของจำเลย และพฤติกรรมการกระทำความผิดของจำเลยโดยสังเขป ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานจริงข้อมูลเหล่านี้จะปรากฏจากการแสวงหาข้อเท็จจริง แล้ววิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน และประมวลข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือก่อนการประเมินเพื่อจำแนกจำเลยรายนั้นๆ

ส่วนที่ 2 ตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนก ในส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงการนำข้อมูลจากส่วนที่ 1 ซึ่งในทางปฏิบัติ คือ ข้อมูลที่เกิดจากการที่พนักงานคุมประพฤติได้แสวงหาข้อเท็จจริงมารวบรวมไว้ในสำนวน โดยผ่านการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และประมวลข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือทุกอย่างแล้ว มาประเมินลงในแบบจำแนกจำเลย/ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

ส่วนที่ 3 ตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจ ในส่วนนี้จะเป็นตัวอย่างการเขียนรายงานจากการแสวงหา ประมวล และวิเคราะห์ แล้วนำข้อมูลมาประเมินจำแนกตามที่ปรากฏในส่วนที่ 1 และ 2 นั้น โดยที่แต่ละตัวอย่างรายงานจะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบต่างๆของการเขียนรายงานการสืบเสาะและพินิจ ได้แก่ รูปแบบมาตรฐาน , รูปแบบย่อ พร้อมทั้งการนำผลการจำแนกจำเลยมาสังเคราะห์เป็นความเห็นในรายงานการสืบเสาะและพินิจเสนอต่อศาลในกรณีต่างๆกัน

อนึ่ง สำหรับรูปแบบรายงานอื่นๆ เช่น กรณีศาลสั่งสืบเสาะจำเลยเฉพาะประเด็น , กรณีศาลสั่งสืบเสาะจำเลยเพิ่มเติม , ฯลฯ จะนำเสนอเฉพาะตัวอย่างรายงานการสืบเสาะและพินิจ ซึ่งจะไม่มีส่วนที่ 1 (สรุปข้อเท็จจริงของจำเลย) และส่วนที่ 2 (ตัวอย่างการประเมินเพื่อจำแนก)

กรณีตัวอย่างที่ 1

สรุปข้อเท็จจริงของ นายอบเชย ชูเชิด จำเลย

ความผิดฐาน บุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำให้เสียหายไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามกฎหมาย

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายอบเชย ชูเชิด เป็นบุตรคนที่ 1 ในจำนวน 2 คนของนายแก้วและนางแช่ม ชูเชิด บิดามารดาประกอบอาชีพทำสวนผักและเลี้ยงเป็ดเทศ ฐานะครอบครัวพอมีพอใช้ มีหนี้สินอยู่กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อยู่จำนวน 25,000 บาท ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางขันทอง ชูเชิด อายุ 41 ปี อาชีพลูกจ้างประจำโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี มีบุตร 3 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสรักใคร่กันดี

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไป ไม่ปรากฏปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงหรือปัญหายาเสพติด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนชุมชนบ้านนาเยีย กิ่งอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพทำนา จากนั้นไปเรียนตัดเสื้อ เมื่อเรียนจบจึงรับจ้างตัดเสื้อ เคยไปรับจ้างอยู่ต่างประเทศ ต่อมาได้รับเลือกเป็นกรรมการสุขาภิบาลนาเยีย และประกอบอาชีพอาชีพค้าขายและเป็นนายหน้าขายที่ดิน ปัจจุบันค้าขายอาหารและเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย (ก.ศ.น. โรงเรียนกิ่งอำเภอนาเยีย)

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ความประพฤติโดยทั่วไปไม่ปรากฏว่ามีข้อเสียหายร้ายแรง ข้อเสียหายที่ปรากฏบ้าง ได้แก่ เคยเล่นการพนันเมื่อครั้งไปรับจ้างอยู่ต่างประเทศ

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ บิดาจำเลยได้บริจาคที่ดินให้กับสภาตำบลนาเยียเพื่อขุดสระน้ำสาธารณะ ต่อมาบิดาจำเลยได้แบ่งที่ดินให้แก่บุตรเพื่อทำกิน โดยยกที่ดินซึ่งเคยบริจาคไว้แล้วกับสภาตำบลนาเยียให้แก่จำเลย จำเลยจึงบุกรุกเข้าครอบครองเพื่อทำประโยชน์โดยการขุดและทำคันดิน นำต้นไม้ไปปลูก สร้างเล้าเป็ดเพื่อเตรียมเลี้ยงเป็ด และนำพันธุ์ปลาไปปล่อย พร้อมทั้งล้อมรั้วลวดหนาม ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งเจ้าพนักงานได้เคยสั่งให้จำเลยระงับการดำเนินการแต่จำเลยขัดคำสั่ง และปัจจุบันยังไม่ได้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างใดเพื่อให้ชาวบ้านใช้ประโยชน์ได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดอุบลราชธานี

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่ 519/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……นายอบเชย ชูเชิด..... ……..……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- จำเลยเคยเล่นการพนัน
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุก หรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เคยเดินทางไปต่างประเทศเพื่อทำงาน แต่กลับไปเล่นการพนัน
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้		✔	- จำเลยเพียงแค่รับทราบความต้องการของผู้เสียหาย แต่ยังไม่แสดงความสำนึกรับผิดชอบให้ชาวบ้านใช้ประโยชน์ในที่ดิน
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	- จำเลยยังไม่ได้รื้อคันดินถอนต้นไม้รื้อเล้าเป็ดและรั้วลวดหนามเพื่อให้ชาวบ้านเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง		✔	
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		มีหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ 25,000 บาท
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) การสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม	✔		จำเลยบุกรุกที่ดินสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนที่ใช้ประโยชน์

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยไม่มีข้อความเสี่ยงใดร้ายแรง เว้นแต่ขาดสำนึกต่อสาธารณสมบัติ และขาดความเสียสละจึงเห็นแก่ตัว บุกรุกเพื่อครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งบิดาจำเลยเคยบริจาคให้เป็นสาธารณสมบัติแล้ว แต่พฤติการณ์คดี และสภาพปัญหา/ความต้องการจำเป็นของจำเลยไม่รุนแรง จึงมีแนวโน้มความเสี่ยงกระทำผิดซ้ำต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ……

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ งวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ……

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา……

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน……

☐ อื่นๆ (ระบุ)……การให้คำปรึกษาแนะนำเน้นที่การเสริมสร้างสำนึกต่อสังคมส่วนรวม……..

☐ อื่นๆ (ระบุ)……..

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> ……

เหตุผล : จำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงต่ำ แต่มีสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง คือ การขาดสำนึกความรับผิดชอบและความเสียสละต่อสังคม ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูจึงควรเน้นที่การสร้างจิตสำนึกการเสียสละด้วยการให้คำแนะนำและการทำงานบริการสังคม

วันที่ประเมิน.....…….. ลงชื่อ ส. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ส.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล……

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

……

วันที่ตรวจ……. ลงชื่อ ……..……ผู้ตรวจรายงาน

(……..)

ตำแหน่ง ……..

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....*จังหวัดอุบลราชธานี*.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** *จังหวัดอุบลราชธานี*
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1926/2549.....	**เลขทะเบียนที่**.....519/2549.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...23...เดือน..กรกฎาคม..พ.ศ. ..2549..

ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานี**.....โจทก์

นายอบเชย ชูเชิด.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายอบเชย ชูเชิด	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	46 ปี	12 พฤศจิกายน 2502
เลขประจำตัวประชาชน 3 3497 00625 22 6		8 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดอุบลราชธานี

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	สมรส	3 คน	4 คน

การศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	**อาชีพ** ค้าขายอาหาร

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 230 หมู่ที่ 2	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/~~ตรอก/ซอย~~ นาเยีย	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน -	ถนน
ตำบล/~~แขวง~~ นาเยีย	ตำบล/แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
อำเภอ/~~เขต~~ นาเยีย	อำเภอ/เขต
จังหวัด อุบลราชธานี	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง บุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำให้เสียหายไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามกฎหมาย

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 22 กุมภาพันธ์ 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 7 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่** - ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนจำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่านายอบเชย ชูเชิด จำเลยเป็นบุตรคนแรกในจำนวนบุตรทั้งหมด 9 คนของนายแก้ว กับนางแช่ม ชูเชิด บิดามารดาต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน และเดิมบิดามารดาประกอบอาชีพทำนาในที่นาของตนเอง เนื้อที่ประมาณ 48 ไร่ ต่อมาเมื่อประมาณ 3 ปีที่ผ่านมา บิดามารดาจำเลยได้แบ่งที่นาส่วนใหญ่ให้บุตรทำกินจำเลยจึงเปลี่ยนมาประกอบอาชีพทำสวนผักและเลี้ยงเป็ดเทศจำหน่ายมีรายได้ปีละประมาณ 20,000 บาท ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ มีหนี้สินอยู่กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจำนวน 25,000 บาท น้องของจำเลยต่างมีและแยกครอบครัวประกอบอาชีพของตนเองแล้วทุกคนแต่ยังคงไปมาหาสู่กันเป็นประจำ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี บุคคลในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษหรือถูกจับกุมดำเนินคดีอาญามาก่อน

สถานภาพการสมรส เมื่อปี พ.ศ. 2526 จำเลยได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางขันทอง ชูเชิด ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2530 จึงได้จดทะเบียนสมรสต่อกัน ปัจจุบันภรรยาจำเลยอายุ 41 ปี ประกอบอาชีพรับราชการเป็นลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานห้องทดลอง ของโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์อุบลราชธานี อัตราเงินเดือนปัจจุบัน 7,580 บาท จำเลยกับภรรยามีบุตรด้วยกัน 3 คน อายุ 21 ปี 17 ปี และ 13 ปี ตามลำดับ โดยบุตรทั้งสามคนกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาและอยู่ในความอุปการะของจำเลยกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับภรรยาและบุตรต่างรักใคร่กันดี

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม ปัจจุบันจำเลยพักอาศัยอยู่กับภรรยาและบุตร ที่บ้านเลขที่ 230 หมู่ที่ 2 บ้านนาเยีย ตำบลนาเยีย กิ่งอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยโดยทั่วไปอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาเยีย ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา รับจ้างและค้าขายไม่ปรากฏปัญหาอาชญากรรมที่ร้ายแรง และไม่เป็นแหล่งมั่วสุมเสพหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษหรือสารเสพติด การคมนาคมสะดวก

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนชุมชนบ้านนาเยีย กิ่งอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี ไม่ได้ศึกษาต่อเนื่องจากฐานะทางครอบครัวในขณะนั้นยากจน หลังจากนั้นจำเลยได้ออกมาช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพทำนาอยู่ที่บ้านภูมิลำเนาอยู่นานประมาณ 2 ปี จึงได้ไปสมัครเรียนเป็นช่างตัดเสื้อผ้าที่ในเมืองอุบลราชธานี ซึ่งจำเลยได้ใช้เวลาเรียนอยู่นานประมาณ 2 ปี หลังเรียนจบจำเลยได้กลับไปเปิดร้านรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ที่บ้านภูมิลำเนานานประมาณ 2 ปี จึงได้เดินทางไปประกอบอาชีพรับจ้างเป็นช่างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ที่กรุงเทพมหานครอยู่นานประมาณ 2 ปี แล้วได้กลับมารับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าและช่วยบิดามารดาทำนาอยู่ที่บ้านภูมิลำเนา ในระหว่างนี้จำเลยมีครอบครัวจึงได้พาครอบครัวมาพักอาศัยและรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาเมื่อประมาณ ปี พ.ศ.2533 จำเลยได้เดินทางไปประกอบอาชีพรับจ้างที่ประเทศอิรัก นานประมาณ 1 ปี หลังจากนั้นจำเลยเดินทางไปรับจ้างในต่างประเทศอีกหลายครั้ง คือประเทศซาอุดิอาระเบีย จำนวน 4 ครั้ง ประเทศสิงคโปร์ จำนวน 2 ครั้ง ประเทศคูเวตและประเทศมาเลเซีย ประเทศละ 1 ครั้ง ในการเดินทางไปต่างประเทศของจำเลยนั้น จำเลยยอมรับว่าไม่ค่อยจะทำงาน แต่จะไปเล่นการพนัน เมื่อได้เงินก็จะเดินทางกลับ จนกระทั่งเมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา จำเลยได้กลับไปพักอาศัยและประกอบอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าและทำนาอยู่ที่ภูมิลำเนาต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2545 จำเลยได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสุขาภิบาลนาเยีย จำเลยจึงเลิกตัดเย็บเสื้อผ้าและทำนา โดยเปลี่ยนไปประกอบอาชีพค้าขายและรับเป็นนายหน้าค้าขายที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549

จนถึงปัจจุบัน จำเลยยังคงประกอบอาชีพค้าขายอาหาร มีรายได้ไม่แน่นอน ขณะนี้จำเลยได้ศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกิ่งอำเภอนาเยีย โดยศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนช่างพูดช่างคุย มีอารมณ์ค่อนข้างร้อน โกรธง่ายและเอาแต่ใจตัวเองเป็นบางครั้ง แต่ไม่ดื้อรั้น ไม่ประพฤติตนเป็นอันธพาลก่อเหตุทะเลาะวิวาทสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด ไม่พกพาอาวุธ จำเลยไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุราเป็นบางโอกาส ไม่เคยปรากฏว่าจำเลยมึนเมาสุราอาละวาดมาก่อน ไม่มีนิสัยในทางลักทรัพย์ จำเลยอ้างว่าได้เลิกเล่นการพนันแล้ว โดยทั่วไปจำเลยยังให้ความเคารพเชื่อฟังคำว่ากล่าวตักเตือนของบุคคลใกล้ชิดตลอดมา จำเลยมีความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวพอสมควร จะให้การช่วยเหลือกิจกรรมของส่วนรวมด้วยดีตลอดมา และไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษชนิดใด

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จากการสังเกตของพนักงานคุมความประพฤติสุขภาพร่างกายของจำเลยโดยทั่วไปแข็งแรงไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิตขณะพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำ

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบที่กองกำกับการวิทยาการเขต 5 จังหวัดอุบลราชธานี ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล ส่วนจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 <u>จากคำให้การของจำเลย ผู้เสียหายและพยาน</u> จำเลย นายสมัย สอนดี ผู้เสียหาย อายุ 59 ปี ตำแหน่งกำนันและประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลนาเยีย ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันในเขตพื้นที่ตำบลนาเยีย สิบเอกสมพร มีดี พยาน อายุ 33 ปี ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเยีย นายสี รักดี พยาน อายุ 52 ปี ประกอบอาชีพทำนา และนายแก้ว ชูเชิด พยาน ซึ่งเป็นบิดาของจำเลย อายุ 69 ปี ประกอบอาชีพทำสวน ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่าจำเลย ผู้เสียหายและพยานต่างรู้จักกันและไม่เคยมีเรื่องบาดหมางโกรธเคืองกันมาก่อน ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2531 บิดาจำเลยซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านนาเยีย ได้บริจาคที่ดินเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณที่นาให้แก่สภาตำบลนายเยียสำหรับขุดสระน้ำสาธารณะของหมู่บ้านตามโครงการสร้างงานในชนบท (กสช) หลังจากขุดสระน้ำเรียบร้อยแล้ว ชาวบ้านได้เข้าใช้ประโยชน์จากสระน้ำดังกล่าวเป็นแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงสัตว์ เป็นที่หาปลาและใช้น้ำสำหรับเพาะปลูกตลอดมา ต่อมาบิดาของจำเลยได้ทำการแบ่งที่ดินผืนดังกล่าวออกเป็น 9 ส่วน เพื่อแบ่งให้บุตรทำกิน จำเลยกับน้องสาวได้รับส่วนแบ่งที่ดินบริเวณสระน้ำสาธารณะข้างต้น ต่อมาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2548 จำเลยเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับแบ่งจากบิดา โดยจำเลยอ้างว่า สระน้ำสาธารณะนั้นตื้นเขิน จึงว่าจ้างรถขุดดินไปขุดสระน้ำด้านที่ดินของจำเลย แล้วนำดินจากการขุดสระน้ำถมเป็นคันดินขนาดกว้างประมาณ 4 เมตร ยาวประมาณ 60 เมตร แบ่งกั้นสระน้ำตรงบริเวณแนวเขตระหว่างที่ดินของจำเลยกับของน้องสาว ทำให้สระน้ำถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน จำเลยรับว่าทราบโดยตลอดว่าสระน้ำดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ ในระหว่างที่จำเลยกำลังขุดสระน้ำและทำคันดินนั้น นายสี รักดี พยานได้พบเห็นจึงไปแจ้งเหตุให้ผู้เสียหายทราบ ซึ่งผู้เสียหายและคณะกรรมการหมู่บ้านอีก 2 คน

ได้แจ้งให้บิดาของจำเลยทราบและให้จำเลยยกเลิกการกระทำดังกล่าว แต่ไม่บังเกิดผลใด จำเลยยังคงขุดสระและทำคันดินแบ่งกั้นสระจนแล้วเสร็จ ต่อมาชาวบ้านไปร้องเรียนจำเลยต่อเจ้าพนักงานที่สำนักงานกิ่งอำเภอนาเยีย และสำนักงานกิ่งอำเภอนาเยียได้มีหนังสือแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาเยียดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาเยียได้ตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยได้เรียกจำเลยกับบิดามาให้ถ้อยคำและจำเลยก็ยอมรับว่าได้ทำการขุดและทำคันดินแบ่งกั้นสระน้ำสาธารณะจริง คณะกรรมการได้แจ้งให้จำเลยระงับการดำเนินการดังกล่าวและยินยอมให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ได้ตามปกติ แต่หลังจากนั้นจำเลยได้เข้าใช้ประโยชน์ในบริเวณริมสระน้ำ โดยนำต้นมะม่วงไปปลูก สร้างเล้าเป็ดเพื่อเตรียมจะเลี้ยงเป็ดในบริเวณดังกล่าว นำพันธุ์ปลาไปปล่อยที่สระน้ำ แล้วทำการล้อมรั้วลวดหนามรอบบริเวณดังกล่าวโดยจำเลยอ้างว่าเหตุที่กระทำการดังกล่าวเพราะเห็นที่ดินดังกล่าวไม่ได้ใช้ประโยชน์และที่ต้องล้อมรั้วเพราะป้องกันสัตว์จะเข้าไปเยียบย่ำต้นไม้ การกระทำของจำเลยทำให้ชาวบ้านไม่กล้าเข้าไปใช้ประโยชน์ที่สระน้ำดังกล่าว ต่อมามีตัวแทนชาวบ้านไปร้องเรียนจำเลยที่สำนักงานกิ่งอำเภอนาเยียอีก และเข้าแจ้งความดำเนินคดีกับจำเลย ทางองค์การบริหารส่วนตำบลนาเยีย โดยนายสมัย สอนดี จึงได้เข้าแจ้งความดำเนินคดีกับจำเลย ซึ่งหลังจากนั้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 จำเลยจึงเข้ามอบตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอนาเยีย และถูกดำเนินคดีนี้

3.2 <u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u> จำเลยได้บุกรุกเข้าครอบครองสระน้ำสาธารณประโยชน์ และที่ดินริมบริเวณสระน้ำของหมู่บ้านนาเยีย แล้วขุดสระทำคันดินแบ่งกั้นสระน้ำออกเป็นสองส่วน อีกทั้งปลูกต้นไม้และสร้างเล้าเป็ดในที่ดินบริเวณริมสระน้ำ ได้ล้อมรั้วลวดหนามรอบบริเวณสระน้ำดังกล่าว คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่เศษ ซึ่งนายสมัย สอนดี ประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลนาเยีย ในฐานะของผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าการกระทำของจำเลยทำให้สระน้ำได้รับความเสียหายและเปลี่ยนสภาพไป แล้วทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์จากสระน้ำสาธารณะดังกล่าวได้ตามปกติ ปัจจุบันจำเลยยังไม่ได้รื้อคันดิน ถอนต้นไม้ รื้อเล้าเป็ดและรั้วลวดหนาม เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินตามเดิม ถ้าหากจำเลยไม่แก้ไขพื้นที่บริเวณนี้ให้เป็นปกติก็ขอให้ศาลพิจารณาดำเนินการกับจำเลยตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ซึ่งจำเลยรับทราบความประสงค์ของฝ่ายผู้เสียหายแล้ว และให้ถ้อยคำว่าภายหลังจากถูกดำเนินคดีนี้จำเลยไม่ได้เข้าไปทำประโยชน์หรือดำเนินการใดๆ ในที่ดินรอบสระและสระน้ำดังกล่าวอีก แต่หากศาลมีคำสั่งให้จำเลยรื้อคันดิน ถอนต้นไม้ รื้อเล้าเป็ดและรั้วลวดหนามจำเลยก็ยินดีจะปฏิบัติตาม

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยมีประวัติการกระทำความผิดมาก่อน

4.3 จำเลยมีภาระเลี้ยงดูบุตรซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี และข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จำเลยได้บุกรุกเข้าไปครอบครองที่ดินบริเวณสระน้ำสาธารณประโยชน์ ได้ขุดดิน ทำคันดินแบ่งกั้นสระน้ำออกเป็นสองส่วน แล้วได้ล้อมรั้วรอบบริเวณดังกล่าวคิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่เศษ จนเป็นเหตุให้ถูกดำเนินคดีนี้ จากพฤติกรรมของจำเลยแล้วน่าเชื่อว่าจำเลยมีเจตนาที่จะเข้าไปถือเอาที่ดินและสระน้ำดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของตน ทั้งนี้ เพราะจำเลยทราบมาโดยตลอดว่าที่ดินและสระน้ำดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน การกระทำของจำเลยนับว่าเป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนโดยทั่วไปและประเทศชาติ อย่างไรก็ตามภายหลังจากถูกดำเนินคดีนี้แล้ว จำเลยไม่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์หรือดำเนินการใดๆ ในที่ดินและสระน้ำดังกล่าวอีก และรับว่าหากศาลมีคำสั่งให้จำเลยรื้อคันดิน ถอนต้นไม้ รื้อเล้าเป็ดและรั้วลวดหนามจำเลยก็ยินดีจะปฏิบัติตาม เมื่อพิจารณาถึงประวัติและภูมิหลังของจำเลยแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีประวัติกระทำความผิดใด ๆ มาก่อน นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง เว้นแต่การขาดสำนึกรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม อันเป็นสาเหตุของการกระทำความผิดในคดีนี้ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะสามารถแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน โดยใช้วิธีการหรือกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเสียสละต่อส่วนรวม นอกจากนี้จำเลยมีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน และประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ อีกทั้งมีภาระต้องอุปการะบุตรที่ยังอยู่ในระหว่างการศึกษา ภายหลังจากถูกจับกุมดำเนินคดีนี้จำเลยมีท่าทีสำนึกผิดบ้างแล้ว ประกอบกับบุคคลใกล้ชิดต่างมีความรักและห่วงใยตัวจำเลยอย่างมาก ดังนั้น หากศาลจะพิจารณาให้โอกาสกับจำเลยได้แก้ไขปรับปรุงตัวเองสักครั้งหนึ่งแล้ว พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่าวิธีการคุมความประพฤติน่าจะเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับจำเลยรายนี้ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ จำนวน 4 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี และภายในระยะเวลารอการลงโทษ 2 ปี เพื่อที่พนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควรเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 1 ปี

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามแต่จะเห็นสมควร

(นาย ส.)
พนักงานคุมประพฤติ

(นาย จ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 2

สรุปข้อเท็จจริงของนางบุษบา สีขาว จำเลย
ความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครองครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นางบุษบา สีขาว เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวน 5 คนของนายพิชัยและนางวัน สีขาว บิดาถึงแก่กรรมมารดามีคู่ครองใหม่ ฐานะครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหิน ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นายวิรัช อภัย อายุ 31 ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างขับรถ มีบุตร 3 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับคู่สมรสขาดการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร เนื่องจากภาวะบีบรัดทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดี จำเลยพักอาศัยอยู่กับสามีในบ้านเช่า สภาพแวดล้อมมีปัญหายาเสพติดให้โทษแพร่ระบาด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนคู่ลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร หลังออกจากโรงเรียนจำเลยเคยประกอบอาชีพรับจ้างเป็นแม่บ้านในกรุงเทพมหานคร ต่อมารับจ้างทาสีบ้านร่วมกับสามี ก่อนถูกจับกุมประกอบอาชีพรับจ้างซักรีดเสื้อผ้า

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีความประพฤติเสียหายด้านการขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรซึ่งยังเยาว์ ด้วยการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ นอกจากนี้การที่จำเลยเสพยาเสพติดเพื่อช่วยให้ทำงานได้มากแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องในทักษะการแก้ปัญหา

6.<u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยเสพยาบ้านานประมาณ 9 เดือน เพราะต้องการทำงานแต่ไม่ได้เสพเป็นประจำทุกวัน โดยไม่เคยได้รับการบำบัดรักษา

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันและเวลาเกิดเหตุ จำเลยไปซื้อยาบ้าเพื่อเสพจำนวน 12 เม็ด ขณะที่เดินทางกลับที่พัก ถูกเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นและพบยาบ้าของกลางจึงถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....1885/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นางบุษบา.....สีขาว…… …… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- ก่อนถูกจับกุมในคดีนี้ จำเลยเคยซื้อและเสพยาบ้า - เคยเล่นการพนันบ้างเล็กน้อย
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- จำเลยมีบุตรอยู่ในวัยเยาว์ 3 คนที่จะต้องดูแลอุปการะ แต่จำเลยกลับขาดสำนึกไม่ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……..		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- รับสารภาพและถูกขังมาโดยตลอด
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- จำเลยมียาบ้าไว้ในครอบครองจำนวนมาก
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม	✔		- จำเลยย้ายที่อยู่บ่อยและสภาพแวดล้อมที่อยู่ในกรุงเทพฯเป็นบ้านเช่ามีปัญหายาเสพติด
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล	✔		- จำเลยพักอาศัยอยู่กับสามีซึ่งต่างต้องประกอบอาชีพและมีภาวะบีบรัดทางเศรษฐกิจจึงเกิดความบกพร่องในการดูแลกัน
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	✔		- ต้องประกอบอาชีพในกรุงเทพฯ ทำให้ห่างเหินจากครอบครัว
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ	✔		- ประกอบอาชีพไม่เป็นกิจจะลักษณะ
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- รายได้ไม่แน่นอน ขณะที่ต้องดูแลบุตรถึง 3 คน
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด	✔		- เสพเมทแอมเฟตามีนเพื่อให้ร่างกายสามารถทำงานในเวลากลางคืนได้โดยไม่ต้องพักผ่อน และไม่เคยเข้ารับการบำบัด
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ)...ทักษะในการแก้ปัญหาดำรงชีวิต.....		✔	-จำเลยเสพยาเสพติดเพื่อต้องการทำงานให้ได้มากแสดงให้เห็น วิธีการแก้ปัญหาการดำรงชีพที่ผิดวิธี

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยขาดสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว เสพยาบ้าเพื่อให้ร่างกายสามารถทำงานในเวลากลางคืนได้โดยไม่ต้องพักผ่อน แม้เพื่อต้องการหาเงินให้ได้มากเป็นค่าอุปการะบุตร แต่แสดงให้เห็นถึงการแก้ปัญหาที่ผิดวิธี ไม่คุ้มค่ากับความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และการที่จำเลยและสามีต่างต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงชีพก็ส่งผลให้เกิดความบกพร่องในการดูแลกัน แต่กระนั้นจำเลยเสพยาบ้าไม่นาน และไม่เคยถูกจับกุมมาก่อนจึงจัดว่ามีความเสี่ยงระดับปานกลาง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☑ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☑ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..ทักษะการเลิกเสพหรือป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ และทักษะการแก้ปัญหารวมทั้งสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☑ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน..ให้จำเลยฝึกอาชีพที่สนใจ.....

☑ อื่นๆ (ระบุ).....ให้ตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดทุกครั้งที่จำเลยมารายงานตัว.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยมีความเสี่ยงในระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุจากการเสพยาเสพติด เนื่องจากประสงค์ให้ร่างกายสามารถการทำงานในเวลากลางคืนได้โดยไม่ต้องพักผ่อน ซึ่งสมควรจะได้รับการแนะนำปรึกษาให้เลิกเสพยาบ้าในกรณีนี้ได้ อีกทั้งภายหลังเสร็จสิ้นคดีนี้จำเลยจะกลับไปพักอาศัยอยู่กับครอบครัวที่ภูมิลำเนา จึงน่าเชื่อว่าจำเลยจะมีผู้ใกล้ชิดที่สามารถดูแลตักเตือนให้เลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อีกทางหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามยังจำเป็นต้องดูแลและควบคุมในระดับปานกลางและแนะนำช่วยเหลือตามสภาพปัญหา

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นางสาว พ. พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว พ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....อาญา.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1211/2549.....	**เลขทะเบียนที่**.....1885/2549.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...14...เดือน..ตุลาคม..พ.ศ. ..2549..

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดียาเสพติด)**.....โจทก์

นางบุษบา สีขาว.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นางบุษบา สีขาว	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	หญิง	27 ปี	23 กุมภาพันธ์ 2522
เลขประจำตัวประชาชน 3 3502 00104 11 1		8 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดยโสธร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	อยู่กินฉันสามีภรรยา	3 คน	4 คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 74 หมู่ที่ 2	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 43/5 หมู่ที่ -
บ้าน/ตรอก/ซอย -	บ้าน/ตรอก/ซอย -
ถนน -	ถนน วิภาวดีรังสิต
ตำบล/~~แขวง~~ ป่าอ้อ	~~ตำบล~~/แขวง ลาดยาว
อำเภอ/~~เขต~~ ลานสัก	~~อำเภอ~~/เขต จตุจักร
จังหวัด อุทัยธานี	จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

สถานะการควบคุมตัว	
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 7 กันยายน 2549
☑ **ต้องขัง 71 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อและทัณฑสถานหญิง**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	-
☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏหลักฐานการตรวจสอบรายการทะเบียนประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นางบุษยา สีขาว เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนบุตรทั้งหมด 5 คน ของนายพิชัย สีขาว กับนางวัน ทองดี บิดามารดาอยู่กินฉันสามีภรรยากันโดยต่างฝ่ายต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน เดิมบิดามารดาประกอบอาชีพทำนาอยู่ที่บ้านตามภูมิลำเนา บิดาถึงแก่กรรมเมื่อจำเลยอายุได้ 7 ปี หลังจากที่บิดาถึงแก่กรรม มารดาได้มีคู่ครองคนใหม่ 1 คน โดยประกอบอาชีพรับจ้างเย็บเสื้อผ้าและพักอาศัยอยู่ที่ละแวกสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ พี่น้องของจำเลยต่างมีครอบครัวและแยกครอบครัวไปประกอบอาชีพของตนเอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวค่อนข้างห่างเหิน บุคคลภายในครอบครัวไม่มีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษใด มาก่อน

สถานภาพการสมรส จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนายวิรัช อภัย อายุ 31 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 มีบุตรด้วยกัน 3 คน ต่างฝ่ายต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน เดิมสามีประกอบอาชีพรับจ้างเป็นช่างทาสีบ้าน มีรายได้วันละ 300 บาท ต่อมาขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะที่กรุงเทพฯปัจจุบันสามีประกอบอาชีพรับจ้างขับรถยนต์ อยู่ที่บ้านตามภูมิลำเนาจังหวัดอุทัยธานี มีรายได้เดือนละ 6,000 บาท ส่วนบุตรคนแรกอายุ 9 ปี คนที่ 2 อายุ 7 ปี กำลังเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนเขาวง จังหวัดอุทัยธานี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับ ส่วนบุตรคนสุดท้องอายุได้ 4 เดือน ก่อนจำเลยถูกจับกุม จำเลยและสามีต่างทำงานช่วยกันส่งเสียค่าอุปการะ แต่ปัจจุบันบุตรทั้งสามคนอยู่ในความอุปการะของสามีและพักอาศัยอยู่กับสามีที่จังหวัดอุทัยธานี

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่บ้านเลขที่ 15 หมู่ที่ 3 ตำบลดู่ลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ปัจจุบันบ้านหลังดังกล่าวไม่มีผู้ใดอยู่อาศัยเนื่องจากพี่น้องต่างมีและแยกครอบครัวไปประกอบอาชีพของตนเอง ต่อมาจำเลยได้พักอาศัยอยู่กับสามีที่บ้านเลขที่ 74 หมู่ที่ 2 หมู่บ้านเขาวง ตำบลป่าอ้อ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ลักษณะเป็นบ้านคอนกรีตชั้นเดียว หลังคามุงด้วยสังกะสี มีรั้วไม้ไผ่ล้อมรอบ สภาพบ้านเก่า ขนาดเล็ก มีไฟฟ้า ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน ภายในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกเล็กน้อย บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของนายพล อภัย บิดาสามี สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ไม่มีปัญหายาเสพติดให้โทษ ไม่มีปัญหาการลักขโมย การคมนาคมสะดวก ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดี จำเลยพักอาศัยอยู่ที่บ้านเช่ากับสามีเลขที่ 43/5 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้นครึ่งคอนกรีตครึ่งไม้หลังคามุงด้วยกระเบื้อง สภาพบ้านกลางเก่ากลางใหม่ ขนาดปานกลาง เช่าอยู่เดือนละ 1,200 บาท ไม่รวมค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของนางกัญญารส ไม่ทราบชื่อสกุลจริง มีปัญหายาเสพติดให้โทษ ไม่มีปัญหาการลักขโมย สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไป การคมนาคมสะดวก หลังจากเสร็จสิ้นคดีนี้ จำเลยจะกลับไปพักอาศัยอยู่กับสามีที่จังหวัดอุทัยธานี

1.3 การศึกษาและประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนดู่ลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำเลยอ้างว่าไม่เคยเรียนซ้ำชั้น ผลการเรียนปานกลาง สาเหตุที่ไม่ศึกษาต่อเพราะฐานะทางครอบครัวไม่เอื้ออำนวย หลังจากออกจากโรงเรียนจำเลยได้เดินทางเข้ามากรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นแม่บ้านเมื่ออายุ 12 ปี อยู่ที่ละแวกซอยโชคชัยร่วมมิตรมีรายได้เดือนละ 1,500 บาท ประกอบอาชีพนี้นาน 8 ปี จึงเลิกเนื่องจากนายจ้างย้ายภูมิลำเนา ต่อมาได้มาประกอบอาชีพรับจ้างเป็นช่างทาสีบ้านอยู่กับสามี มีรายได้วันละ 180

บาท ประกอบอาชีพนี้นานประมาณ 3 ปี จึงเลิกเนื่องจากถูกโกง หลังจากนั้นได้ไปประกอบอาชีพรับจ้างเก็บพริก อยู่ที่จังหวัดนครสวรรค์ มีรายได้วันละประมาณ 100 บาท รับจ้างนาน 5 เดือน จึงเลิกเนื่องจากหมดฤดูพริก ต่อมาได้มาประกอบอาชีพรับจ้างซักรีดเสื้อผ้าอยู่ที่ละแวกซอยโชคชัยร่วมมิตร ถนนวิภาวดีรังสิต มีรายได้วันละ 200 บาท ประกอบอาชีพนี้เรื่อยมาจนกระทั่งถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนอารมณ์เย็น ไม่ดื้อรั้น ช่างพูดคุย สนุกสนาน ร่าเริง สูบบุหรี่วันละประมาณครึ่งซอง ดื่มสุราแต่ไม่เคยมึนเมาสุราอาละวาด ไม่เที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน ไม่พกพาอาวุธ เล่นการพนันไพ่ผสมสิบบ้างได้เสียครั้งละ 5 – 10 บาทไม่เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้ใดไม่มีนิสัยเป็นนักเลงอันธพาล ไม่มีนิสัยทางลักขโมย

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จากการสังเกตของพนักงานคุมประพฤติ จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวดำแดง มีตำหนิแผลเป็นที่บริเวณนิ้วชี้ซ้ายมือ ไม่ปรากฏลายสักหรือร่องรอยการกรีดที่ร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรงไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิตขณะพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำ

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดียาเสพติด 2) รวมทั้งจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากการให้ถ้อยคำของจำเลย จำเลยให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2549 เวลาประมาณ 20.30 นาฬิกา จำเลยได้เดินทางออกจากบ้านพักที่ละแวกซอยโชคชัยร่วมมิตร ถนนวิภาวดีรังสิตโดยรถจักรยานยนต์เพื่อที่จะไปซื้อเมทแอมเฟตามีนที่ปากซอยอินทามระ 14 เขตห้วยขวาง เมื่อเดินทางไปถึงในซอยอินทามระ 14 จำเลยจึงถามหาซื้อเมทแอมเฟตามีนจากชายไทยอายุ 20 ปี มาจำนวน 12 เม็ด ในราคาเม็ดละ 50 บาท เป็นจำนวนเงิน 600 บาท หลังจากที่ซื้อเมทแอมเฟตามีนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำเลยจึงได้เดินทางกลับบ้านพัก ขณะที่ขี่รถจักรยานมาถึงบริเวณสี่แยกไฟแดงสุทธิสารจำเลยก็ได้พบกับเจ้าพนักงานตำรวจจำนวน 2 นาย แต่งกายในเครื่องแบบ ได้ขอเข้าทำการตรวจค้นตัวจำเลย จำเลยจึงยินยอมให้ตรวจค้น ภายหลังจากการตรวจค้นปรากฏว่าพบเมทแอมเฟตามีน จำนวน 12 เม็ด บรรจุอยู่ในถุงพลาสติก โดยซุกซ่อนไว้ที่บริเวณกางเกงด้านหน้าตัวที่จำเลยสวมใส่อยู่ จำเลยจึงยอมรับสารภาพว่าเป็นของตนเองมีไว้เพื่อเสพ เจ้าพนักงานตำรวจจึงควบคุมจำเลยส่งพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อดำเนินคดีนี้

3.2 ประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ จำเลยให้ถ้อยคำรับว่าได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทเดียวคือ เมทแอมเฟตามีน โดยเริ่มเสพติดเมื่อต้นปี พ.ศ. 2549 เพราะต้องการทำงานให้ได้มาก เพื่อส่งเสียเป็นค่าอุปการะบุตร โดยเสพด้วยวิธีสูดดมควันวันละ 2 เม็ด ที่บ้านพักช่วงเวลากลางคืน สามีไม่เคยทราบว่าจำเลยเสพเมทแอมเฟตามีน เพราะต้องออกจากบ้านไปทำงานขับรถยนต์สาธารณะรับจ้างเวลากลางคืน จำเลยไม่ได้เสพเป็นประจำทุกวัน เสพบ้างหยุดบ้างเป็นครั้งคราว โดยซื้อเมทแอมเฟตามีนมาจากซอยอินทามระ 14 เขตห้วยขวาง ในราคาเม็ดละ 50 บาท จำเลยไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษจากสถานบำบัดรักษาใดมาก่อน ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีพฤติการณ์ในทางรับจ้างซื้อหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

อนึ่ง จากการเก็บปัสสาวะของจำเลย ซึ่งต้องขังมาโดยตลอดในระหว่างพิจารณาคดีเพื่อส่งไปตรวจหาสารเสพติดให้โทษประเภทมอร์ฟีน กัญชา และแอมเฟตามีน จำนวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2549 ปรากฏว่าไม่พบสารเสพติดให้โทษ

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยไม่เคยมีประวัติการกระทำความผิดมาก่อน

4.3 จำเลยมีภาระเลี้ยงดูบุตรซึ่งเยาว์วัย

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากการสืบเสาะและพินิจ จำเลยรับว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทเดียวคือ เมทแอมเฟตามีน โดยเริ่มเสพเมื่อต้นปี พ.ศ. 2549 เนื่องจากประสงค์ให้ร่างกายสามารถทำงานในเวลากลางคืนให้ได้มากเพื่อหาเงินเป็นค่าครองชีพ และค่าอุปการะบุตร ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยมีปัญหายาเสพติด รวมทั้งสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาวะบีบรัดทางเศรษฐกิจไม่เกื้อกูลให้บุคคลใกล้ชิดจำเลยเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามภายหลังเสร็จสิ้นคดีนี้ จำเลยจะกลับไปพักอาศัยอยู่กับครอบครัวที่ภูมิลำเนา ซึ่งจะทำให้จำเลยมีผู้ใกล้ชิดสามารถดูแลตักเตือนให้เลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อีกทั้งหากจำเลยได้รับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษและได้รับคำแนะนำอย่างถูกวิธี น่าเชื่อว่าจะสามารถเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษได้ เมื่อพิจารณาจากประวัติและภูมิหลังของจำเลยแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือต้องโทษจำคุกในคดีอาญาใดมาก่อน แต่การที่จำเลยเสพยาเสพติดย่อมแสดงให้เห็นถึงการขาดสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง และครอบครัว ไม่กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร และการขาดทักษะแก้ปัญหาการดำรงชีพ อย่างไรก็ตามนิสัยและความประพฤติในด้านอื่นไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง จำเลยประกอบอาชีพสุจริตตลอดมาและมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอนอีกทั้งยังมีภาระต้องเลี้ยงดูบุตรซึ่งยังเยาว์วัย การที่จำเลยต้องขังในระหว่างการพิจารณาคดี น่าจะทำให้จำเลยรู้สึกสำนึกและเกิดความเข็ดหลาบจากการกระทำดังกล่าว และไม่หวนกลับไปกระทำความผิดในลักษณะเดิมอีก พนักงานคุมประพฤติพิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยรายนี้ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ดังนั้นวิธีการคุมประพฤติน่าจะเหมาะสมและใช้ได้ผลสำหรับจำเลยรายนี้ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติจำนวน 6 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ

2. ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกประเภท และให้ละเว้นการคบหาสมาคมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกประเภท อีกทั้งให้พนักงานคุมประพฤติเก็บตัวอย่างปัสสาวะเพื่อตรวจหาสารเสพติดทุกครั้งที่จำเลยมารายงานตัว

3.ให้จำเลยเข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษตามคำแนะนำของพนักงานคุมประพฤติ

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลย ตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นางสาว พ.)
พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ศ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 3

สรุปข้อเท็จจริงของ นายชาย ศรีม่วง จำเลย

ความผิดฐาน มียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เฮโรอีน)ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายชาย ศรีม่วง เป็นบุตรคนเดียวของนายชอบและนางชม ศรีม่วง มารดาอยู่กับสามีใหม่ขณะตั้งครรภ์จำเลย มารดาและบิดาเลี้ยงประกอบอาชีพค้าขายเนื้อโคกระบือชำแหละ ฐานะของครอบครัวปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับมารดาและบิดาเลี้ยงไม่ค่อยสนิทกัน ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังคงโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> สถานที่พักอาศัยมีปัญหายาเสพติดให้โทษทั้งผู้เสพและผู้จำหน่าย

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนลุมพลีชินูปถัมภ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพรับจ้าง ภายหลังยุ่งเกี่ยวกับการพนันและดื่มสุราจึงทำให้การงานเสียหาย เคยรับราชการทหารแต่หลบหนีราชการทหารเพราะยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ก่อนถูกจับกุมคดีนี้ไม่ได้ประกอบอาชีพใดเป็นกิจลักษณะ มีรายได้จากการรับจ้างซื้อยาเสพติดให้โทษและญาติให้ใช้จ่ายบ้าง

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีความประพฤติเสียหายหลายด้าน คือ เคยเล่นการพนันจนเงินเก็บต้องหมดลงและการงานเสียหาย ดื่มสุราจนขาดความรับผิดชอบในการงาน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งเป็นผู้เสพและรับจ้างซื้อ เคยหลบหนีราชการทหาร เคยลักทรัพย์ของคนในครอบครัวเพื่อไปซื้อยาเสพติด

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยเริ่มต้นจากการเสพกัญชา ต่อมาเสพเฮโรอีนและยาบ้า ตามลำดับ เป็นเวลานานและในปริมาณมาก เคยถูกจับเข้ารับการบำบัดแล้วแต่ไม่สามารถเลิกเสพได้ ทั้งยังรับจ้างซื้อยาเสพติดด้วย

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> จำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดี 1 ครั้ง คือ ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 1 ปี 3 เดือน ในความผิดฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองและหลบหนีราชการทหาร

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยเสพกัญชาและต่อมาได้ร่วมกับพวก 1 คนขับรถจักรยานยนต์ไปซื้อเฮโรอีนเพื่อเสพ เมื่อไปถึงแหล่งจำหน่ายได้จ้างให้เด็กในละแวกเข้าไปซื้อเฮโรอีนจำนวน 1 หลอดกาแฟราคา 100 บาท ขณะที่ขับรถจักรยานยนต์กลับบ้านจำเลยถูกเจ้าพนักงานตำรวจขอตรวจค้นและจับกุมดำเนินคดีนี้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....371/2541.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายชาย...ศรีม่วง ……. ……..... ……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- เคยลักทรัพย์ของมารดา - เคยเล่นการพนัน ไพ่, ไฮโล, ชนไก่ - เสพยาเสพติด และรับจ้างซื้อยาเสพติด
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก	✔		- ศาลทหารกรุงเทพฯ พิพากษาจำคุก 1 ปี 3 เดือน ข้อหามีเฮโรอีน และหลบหนีราชการทหาร
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- ขาดสำนึกผิดชอบชั่วดี ประพฤติตนในทางเสื่อมเสียหลายด้านและเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด	✔		- คบหากับผู้เสพและจำหน่ายยาเสพติด
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น)		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**4**	**2**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้		✔	-จำเลยเคยถูกตักเตือน ส่งบำบัด และถูกจับกุม แต่ยังทำผิดอีก
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- มีการว่าจ้างเยาวชนให้ไปซื้อยาเสพติดแทน
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม	✔		- เป็นแหล่งอบายมุขมีปัญหายาเสพติดแพร่ระบาด
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล	✔		- ไม่มีผู้สามารถกำกับดูแลความประพฤติได้
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	✔		- ห่างเหินกับมารดาและบิดาเลี้ยง
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ	✔		- หาเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้างซื้อยาเสพติดเป็นบางครั้ง - มีลักษณะนิสัยขาดความรับผิดชอบในการงาน
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		-รายได้ไม่แน่นอนต้องขอจากญาติใช้จ่ายและบางส่วนได้จากการรับจ้างซื้อยาบ้า
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา	✔		- เคยดื่มสุราเมาแล้วไม่ทำงาน
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด	✔		- เสพกัญชา ยาบ้า เฮโรอีน เป็นเวลานาน
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) ขาดวุฒิภาวะของความเป็นครู	✔		- มีทัศนคติและความรู้คิดในทางลบ ทำให้ขาดแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตที่ควรจะเป็น

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.2 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยประพฤติตนในทางเสื่อมเสียหลายด้านเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมาย และเคยต้องโทษจำคุกเนื่องจากเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หลังจากนั้นยังคงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจนเป็นเหตุให้ถูกดำเนินคดีนี้ นอกจากนี้จำเลยมีสภาพปัญหาหลายด้านซึ่งซับซ้อน โดยเฉพาะการขาดบุคคลที่สามารถควบคุมดูแลได้ รวมทั้งสภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมและจำเลยไม่มีงานทำเป็นกิจจะลักษณะ ขาดปัจจัยเสริมในการปรับเปลี่ยนพฤตินิสัย จึงมีแนวโน้มความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำสูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☑ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☑ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ……

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ……

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา……

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน……

☐ อื่นๆ (ระบุ)……..

☐ อื่นๆ (ระบุ)……

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>
4. ☐ <u>อื่นๆ</u>

……

เหตุผล : จำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงกระทำผิดสูง เนื่องจากเสพยาเสพติดมานาน แม้เคยต้องโทษจำคุกแต่หลังจากนั้นก็ยังคงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเรื่อยมา นอกจากนี้ ยังอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหายาเสพติด ความสัมพันธ์กับครอบครัวห่างเหินขาดผู้สามารถอุปการะดูแล อีกทั้งจำเลย ขาดสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งมีทัศนคติและความรู้คิดเป็นไปในทางลบที่ไม่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนจึงไม่เหมาะสม

วันที่ประเมิน.....……. ลงชื่อ นางสาว ธ. พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว ธ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล……

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

……

วันที่ตรวจ……. ลงชื่อ ……..……ผู้ตรวจรายงาน

(……)

ตำแหน่ง ……..

(ค.ป.9)

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

ศาล.....จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....4545/2541.....	**เลขทะเบียนที่**.....371/2541.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...17...เดือน..กรกฎาคม...พ.ศ. ..2541...

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**.....โจทก์

นายชาย ศรีม่วง.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายชาย ศรีม่วง	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	25 ปี	15 สิงหาคม 2515
เลขประจำตัวประชาชน 3 1401 00250 32 1		11 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	- คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** ไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 28 หมู่ที่ 6	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 29 หมู่ที่ 5
บ้าน -	บ้าน -
ถนน -	ถนน -
ตำบล ลุมพินี	ตำบล บ่อตาโล่
อำเภอ พระนครศรีอยุธยา	อำเภอ วังน้อย
จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง มียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เฮโรอีน) ไว้ในครอบครองโดยไม่รับอนุญาต

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 11 มิถุนายน 2541
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 57 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอวังน้อยและเรือนจำ** **จังหวัดพระนครศรีอยุธยา** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** นายสอน มีแสง จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4567/2541 ของศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นัดฟังคำพิพากษา 7 สิงหาคม 2541

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครองครัว ปรากฏผลการตรวจสอบจากรายการทะเบียนประชาชนจากศูนย์ประเมินผลทางทะเบียน สำนักทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลว่า นายชาย สีม่วง ยังเป็นโสด เป็นบุตรคนเดียวของนายชอบ สีม่วง กับนางชม สีม่วง ซึ่งนายชอบเป็นสามีของพี่สาวมารดาจำเลย และเมื่อมารดาจำเลยตั้งครรภ์จำเลย มารดาได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนายอับดุล ปาทาน และแจ้งเกิดว่านายอับดุล เป็นบิดาจำเลย มารดาและนายอับดุลประกอบอาชีพค้าขายเนื้อโค-กระบือชำแหละ ที่กรุงเทพมหานคร และมีบุตรด้วยกัน 3 คน ปัจจุบันพักอาศัยและช่วยมารดาและบิดาเลี้ยงค้าขาย ส่วนจำเลยพักอาศัยอยู่กับนางฟ้า สีทอง ผู้เป็นยายที่บ้านภูมิลำเนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และยายได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา เมื่อปี พ.ศ. 2536 จำเลยกับมารดาและบิดาเลี้ยงจึงไม่สนิทกันนัก อย่างไรก็ตามทั้งสองเคยว่ากล่าวตักเตือนจำเลยในเรื่องที่จำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษอีกทั้งไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะแต่กับน้องต่างบิดาสนิทกับจำเลยเนื่องจากเคยเรียนและพักอาศัยอยู่บ้านเดียวกันที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฐานะทางเศรษฐกิจของครองครัวปานกลาง บุคคลในครอบครัวนอกจากจำเลยแล้วไม่มีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิดและเติบโต โดยพักอาศัยอยู่ที่บ้านภูมิลำเนา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำเลยเคยไปพักกับบิดาเลี้ยงและมารดาที่บ้านในจังหวัดสมุทรปราการและที่บ้านพี่สาวของบิดาเลี้ยงในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาบ้าง สำหรับบ้านที่ภูมิลำเนาจำเลยกลับไปเสมอ ลักษณะบ้านเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวใต้ถุนสูงขนาดปานกลาง สภาพเก่า หลังคามุงสังกะสี และกระเบื้อง ภายในกั้นห้อง 1 ห้อง ส่วนใต้ถุนบ้านกั้น 1 ห้อง ปัจจุบันห้องชั้นบนน้องชายต่างมารดาพักอาศัย ส่วนห้องชั้นล่างน้องสาวต่างมารดาพักอาศัยอยู่กับสามีและบุตร ไม่มีรั้วล้อมรอบ มีเครื่องอำนวยความสะดวกในบ้านพอสมควร บ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดาจำเลย ส่วนที่ดินอยู่ในระหว่างมีข้อพิพาทกับผู้อื่นในเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยค่อนข้างแออัด ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลามและประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานและค้าขาย มีปัญหายาเสพติดให้โทษทั้งผู้เสพและผู้จำหน่าย มีปัญหาลักขโมยบ้าง การคมนาคมไม่สะดวกนัก ก่อนถูกจับดำเนินคดีนี้ประมาณ 1 เดือน จำเลยไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านญาติในอำเภอวังน้อยลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้นครึ่งตึกครึ่งไม้ทาสีเขียวอ่อน มีโรงเลี้ยงโคอยู่หน้าบ้าน บ้านเป็นของนายยูโซ๊ป ยิ้มงาม พี่เขยบิดาเลี้ยงของจำเลย สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไปในเขตชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และประกอบอาชีพรับจ้าง มีผู้มั่วสุมยาเสพติดให้โทษประเภทยาบ้าและกัญชาและมีแหล่งจำหน่ายยาบ้าและกัญชา การคมนาคมสะดวก ซึ่งจำเลยให้ถ้อยคำว่าเมื่อเสร็จสิ้นคดีนี้จะกลับไปพักอาศัยที่บ้านข้างต้น ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนลุมพลีชินูปถัมภ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา ไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากเพื่อนรุ่นเดียวกับจำเลยไม่มีผู้ใดเรียนต่างพากันออกจากการเรียนและไปรับจ้างเข็นรถขนของที่ตลาดเจ้าพรหม เพราะเห็นว่ารายได้ดีจำเลยจึงทำตามบ้าง จำเลยมีรายได้จากการรับจ้างเข็นวันละ 100 - 150 บาท โดยจำเลยให้ยายใช้จ่ายวันละ 50 บาท ที่เหลือฝากไว้กับธนาคาร ประมาณ 2 ปี มีเงินเก็บ 20,000 บาท จำเลยจึงได้นำเงินไปเช่าซื้อรถยนต์มาใช้ขับขี่ทำงานโดยดาวน์ 6,000 บาท ขณะเดียวกันจำเลยเริ่มคบหาสมาคมเพื่อนที่รับจ้างเข็นรถขนของและพักอยู่ในละแวกบ้านมากขึ้น แล้วชักชวนกันเล่นการพนันประเภทไพ่เก้าเก ตบแปะ รัมมี่ และชนไก่ ได้เสียครั้งละประมาณ 500-1500 บาท จนเงินที่จำเลยสะสมไว้หมดไป ทำให้จำเลยเจ็บใจคิดว่าถูกหลอกให้เล่นการพนัน จึงเลิกรับจ้างเข็นรถขนของ และไปอยู่กับมารดาและบิดาเลี้ยงที่

บ้านในจังหวัดสมุทรปราการ แล้วไปช่วยนายยูโซ๊ป ยิ้มงาม พี่เขยของบิดาเลี้ยงซึ่งขณะนั้นมีบ้านอยู่ติดกันกับบ้านมารดาเชือดโค-กระบือ เป็นการฝึกหัดประมาณ 1 ปี เมื่อทำเป็นแล้วจึงได้รับค่าจ้างเดือนละ 3,000 บาท ประมาณ 2 ปี แต่จำเลยอ้างว่างานหนัก จึงไม่อยากทำโดยจำเลยดื่มสุราเมามายแล้วไม่ทำงาน นายยูโซ๊ป จึงไปบอกบิดาเลี้ยงและบิดาเลี้ยงได้เตะจำเลย จำเลยจึงหนีกลับไปอยู่บ้านที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2536 จำเลยเข้ารับราชการทหารกองประจำการ สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศโยธิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ จังหวัดปทุมธานี และได้หลบหนีราชการตลอดจนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษจนถูกจับกุมดำเนินคดี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2537 ภายหลังพ้นโทษจำคุกและปลดประจำการ เนื่องจากต้องโทษจำคุกนาน 1 ปีขึ้นไป จำเลยก็ไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจลักษณะ มีรายได้จากการรับจ้างซื้อยาเสพติดให้โทษและญาติให้เงินใช้จ่ายบ้างเรื่อยมาจนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนไม่ค่อยพูด สูบบุหรี่วันละ 1 ซองเป็นประจำ ดื่มสุราบ้างนาน ๆ ครั้ง แต่ไม่เคยเมาสุราอาละวาด ไม่พกอาวุธและไม่มีลักษณะนิสัยส่อไปในทางเป็นนักเลงอันธพาล จำเลยรับว่าเคยลักขโมยโทรทัศน์ของน้องต่างมารดาไปจำนำ 1 ครั้ง เพื่อนำเงินที่ได้จำนวน 3,000 บาท ไปจ่ายค่ายาบ้าที่ค้างชำระผู้จำหน่ายไว้แต่ภายหลังได้นำเงินจากการรับจ้างผู้อื่นซื้อยาบ้าหลายครั้งไปไถ่ถอนโทรศัพท์คืนให้น้อง จำเลยรับว่าคบหากับเพื่อนที่ติดยาเสพติดให้โทษประมาณ 7 คน และรับว่าเล่นการพนันไพ่ ไฮโล และชนไก่ได้เสียในวงเงิน 500-1,500 บาท

1.5 สุขภาพและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวเนื้อสีดำแดง มีตำหนิแผลเป็นที่ท่อนแขนซ้าย ไม่มีลายสัก ไม่ปรากฏร่องรอยการกรีดหรือฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง สติปัญญาปานกลาง ขณะสอบปากคำจำเลยพนักงานคุมประพฤติไม่พบอาการผิดปกติทางจิต

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติประกอบกับคำรับสารภาพของจำเลยปรากฏว่า เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอพระนครศรีอยุธยาจับกุมจำเลยในข้อหามีเฮโรอีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและหลบหนีราชการทหาร เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2537 ต่อมาจำเลยให้ถ้อยคำว่าศาลทหารกรุงเทพพิพากษาจำคุกจำเลย 1 ปี 3 เดือน

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

จำเลยและนายสอน มีแสง จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 456/2541 ของศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่าจำเลยไม่เคยรู้จักนายสอนมาก่อน จนกระทั่งเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2541 เวลา 6.30 นาฬิกา จำเลยกลับจากไปส่งเนื้อโคชำแหละ ช่วยญาติจัดร้านขายก๋วยเตี๋ยวและอาหารตามสั่งที่ตลาดวังน้อยกับนายโด่ง ยิ้มงาม บุตรชายของญาติที่จำเลยไปอาศัยอยู่ด้วย เมื่อถึงบ้านพักปัจจุบันที่ตำบลตาโล่ จำเลยไปนำกัญชาที่ซื้อมาเก็บไว้มาเสพกับนายโด่งด้วยวิธีใช้บ้องจนหมด 1 ห่อ หลังจากนั้น ทั้งสองอยากรับประทานขนมหวานจึงพากันไปซื้อขนมครกที่หน้าบ้านนายใบ๋ไม่ทราบชื่อตัวและนามสกุลจริง ซึ่งอยู่ห่างไปประมาณ 50 เมตร โดยจำเลยรอซื้อขนมครกกับมารดานายใบ๋ อยู่หน้าบ้าน ส่วนนายโด่งขึ้นไปเสพกัญชากับเพื่อน ๆ บนบ้าน ส่วนคู่คดีหลังจากที่ช่วยภรรยาจัดเตรียมของขายที่ร้านก๋วยเตี๋ยวในบริเวณวัดศิวารามใกล้ ๆ บ้านแล้วก็เดินไปบ้านนำกัญชาที่ซื้อไว้มาเสพด้วยวิธีใช้บ้องจนหมดไป จึงได้ฝากบุตรคนเล็กอายุ 1 ปีเศษไว้กับญาติข้างบ้านแล้วขี่รถจักรยานไปที่บ้านของนายใบ๋เพื่อ

ซื้อกัญชา เมื่อไปถึงบริเวณหน้าบ้านได้พบเพื่อนซึ่งติดยาเสพติดเฮโรอีนและกัญชาชื่อนายคานไม่ทราบชื่อตัวและชื่อสกุลจริง และนายคานได้ชักชวนให้คู่คดีร่วมกันออกเงินแล้วให้คู่คดีซื้อเฮโรอีนมาเสพร่วมกัน ซึ่งคู่คดีตกลง เนื่องจากเคยเสพเฮโรอีนแต่หยุดเสพมานานแล้ว เมื่อถูกชวนจึงนึกอยากเสพอีก โดยนายคานได้ให้เงินคู่คดี 60 บาท แล้วคู่คดีไม่มีรถไปซื้อ นายคานจึงได้พูดกับจำเลยที่คอยซื้อขนมครกข้างต้นอยู่ใกล้ๆ ให้ขับรถไปซื้อเฮโรอีนกับคู่คดีแล้ว เอามาเสพร่วมกัน จำเลยกำลังเมากัญชา ประกอบกับเคยเสพเฮโรอีนมาก่อนจึงนึกอยากเสพและตกลงขับรถจักรยานยนต์ให้คู่คดีนั่งซ้อนท้ายไปซื้อเฮโรอีนเพื่อนำมาเสพร่วมกัน โดยคู่คดีเป็นผู้บอกทางให้จำเลยขับรถจักรยานยนต์ไปซื้อเฮโรอีนที่ละแวกบ้านโรงหมูห่างจากตลาดวังน้อยไปประมาณ 5 กิโลเมตรพร้อมทั้งเป็นผู้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเติมรถจักรยานยนต์จำนวน 50 บาท ด้วย แล้วคู่คดีได้จ้างเด็กละแวกโรงหมูให้ไปซื้อเฮโรอีนจำนวน 1 หลอดกาแฟเล็ก ราคา 100 บาท โดยให้ค่าจ้างเด็กดังกล่าว 20 บาท เมื่อได้รับเฮโรอีนแล้วคู่คดีได้กำเฮโรอีนไว้ในมือซ้ายและซ้อนรถจักรยานยนต์ที่จำเลยขับจะกลับไปละแวกบ้านจำเลย ระหว่างทางได้มีเจ้าพนักงานตำรวจขับรถยนต์ปิ๊กอัพขวางทางรถจักรยานยนต์ของจำเลย แล้วขอตรวจค้น ซึ่งจำเลยและคู่คดีอ้างว่าไม่มีสิ่งผิดกฎหมายใดที่ตัวทั้งสอง แต่พบเฮโรอีนที่บริเวณใกล้ ๆ ซึ่งคู่คดีแอบเหวี่ยงทิ้งเมื่อเห็นเจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าพนักงานตำรวจจึงควบคุมตัวจำเลยและคู่คดีนำส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอวังน้อย จำเลยจึงถูกดำเนินคดีนี้ส่วนคู่คดีแยกฟ้องเป็นอีกคดีต่างหาก

ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำเลยรับว่าเริ่มเสพกัญชาด้วยวิธีใช้บ้องเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2530 อ้างว่าเนื่องจากเจ็บใจที่ถูกหลอกให้เล่นการพนันจนเงินเก็บหมดไป จำเลยเสพกัญชาวันละ 2 บ้อง โดยขอแบ่งซื้อกัญชาจากเพื่อนรุ่นพี่ในละแวกบ้าน ครั้งละ 1 ห่อ ราคา 20 บาท ต่อมาประมาณ 20 วัน ได้เพิ่มเป็นวันละประมาณ 4 บ้อง ในเวลาเช้า นาน 3 ปี จึงเสพเฮโรอีนร่วมด้วย โดยโรยเฮโรอีนผสมในบ้องกัญชาใช้เฮโรอีนเล็กน้อย และบางครั้งเมื่อไม่มีกัญชาเสพจำเลยจะเสพเฮโรอีนเพียงอย่างเดียว ด้วยวิธีฉีดเข้าสู่ร่างกายทางเส้นโลหิตบ้าง อ้างว่าถ้าใช้บ้องเสพเฮโรอีนเพียงอย่างเดียวแล้วจะไม่มีอาการมึนเมา จำเลยเสพกัญชาและเฮโรอีนเรื่อยมาแม้ขณะไปรับราชการทหารกองประจำการ โดยมีรุ่นพี่ที่เป็นทหารอยู่ก่อนเสพจนถูกต้นสังกัดส่งไปบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษที่เรือนจำทหารอากาศ 3 เดือน หลังจากนั้นเมื่อจำเลยลากลับไปเยี่ยมบ้านจำเลยหนีราชการไม่กลับไปอีกและได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษอีกจนถูกจับกุมดำเนินคดีและถูกส่งตัวกลับต้นสังกัด หลังจากพ้นโทษจำคุกและปลดประจำการแล้วจำเลยยังคงเสพกัญชาเช่นเดิม โดยเสพครั้งสุดท้ายในวันที่ถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ อ้างว่าเลิกเสพเฮโรอีนตั้งแต่พ้นโทษแต่รับว่าไปซื้อมาจะเสพในวันถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ ส่วนยาบ้าจำเลยรับว่าเริ่มเสพเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2533 อ้างว่าเนื่องจากทำงานรับจ้างเชือดโคกระบือ จำเลยรับประทานยาบ้าและดื่มน้ำตาม ครั้งแรกรับประทานครั้งละครึ่งเม็ด โดยซื้อจากคนเชือดเนื้ออยู่เดิม ราคาเม็ดละ 25 บาท อ้างว่าไม่ได้เสพยาบ้าทุกวัน หากมีงานจึงจะรับประทาน หลังจากนั้น 2 เดือน จึงเพิ่มเป็นครั้งละ 5 เม็ด จำเลยอ้างว่าเมื่ออยู่ภูมิลำเนาไม่ได้เสพยาบ้า แต่จำเลยรับว่าก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ประมาณ 1 เดือน จำเลยได้ไปอยู่ที่บ้านปัจจุบันและเสพยาบ้าครั้งละ 1 เม็ด เนื่องจากไปช่วยญาติเชือดโค-กระบือที่อำเภอวังน้อย โดยจะซื้อยาบ้าจากผู้จำหน่ายในละแวกนั้นครั้งละ 1 เม็ด ราคาเม็ดละ 90 บาท จำเลยเสพยาบ้าครั้งสุดท้ายก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ 2-3 วัน จำเลยเคยถูกส่งเข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดให้โทษมาแล้วขณะรับราชการทหารแต่จำเลยไม่สามารถเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษได้ นอกจากนี้จำเลยรับว่าเคยรับจ้างซื้อเฮโรอีนและยาบ้าให้ผู้อื่นละแวกบ้านภูมิลำเนาได้ค่าจ้างเป็นเฮโรอีนโดยร่วมเสพด้วย ส่วนยาบ้าได้ค่าจ้างเป็นเงินครั้งละ 100 บาท โดยวันหนึ่งจะรับจ้างซื้อยาบ้า 1-3 ครั้ง

4. เหตุอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจำเลยรับว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ 3 ประเภท ได้แก่ กัญชา เฮโรอีน และยาบ้า โดยเกี่ยวข้องมาเป็นระยะเวลานาน เคยถูกส่งเข้ารับการบำบัดรักษาและเคยถูกจับกุมดำเนินคดีมาแล้ว แต่ยังไม่เกิดความสำนึกและเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ นอกจากนี้จำเลยยังเคยรับจ้างซื้อเฮโรอีนและยาบ้าให้ผู้อื่น อีกทั้งประพฤติตนในทางเสื่อมเสียหลายด้าน ได้แก่ เคยเล่นการพนัน ลักทรัพย์ และหลบหนีราชการทหาร อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยขาดสำนึกผิดชอบชั่วดีมีทัศนคติและความรู้คิดเป็นไปทางลบที่ไม่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประกอบกับจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะและพักอาศัยอยู่ในแหล่งที่มีทั้งผู้เสพและผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ อีกทั้งมีความสัมพันธ์ที่ห่างเหินกับบุคคลในครอบครัว ไม่มีผู้ใดสามารถดูแลความประพฤติได้ ดังนั้นจำเลยจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงกระทำผิดซ้ำสูง โอกาสที่จะแก้ไขปรับปรุงตนเองคงเป็นไปได้ยากพิเคราะห์แล้วเห็นว่าวิธีการคุมความประพฤติไม่เหมาะสมสำหรับจำเลยรายนี้

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเป็นสมควร

(นางสาว ธ.)
พนักงานคุมประพฤติ 5

(นาย ช.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรณีตัวอย่างที่ 4

สรุปข้อเท็จจริงของนางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา จำเลย

ความผิดฐาน ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายสาหัส

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา เป็นบุตรคนโต ในจำนวน 3 คนของนายแสงและนางสี ขาวแตงกวา บิดามารดาประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องวัดอุณหภูมิ บริษัท ว.ทวีพัฒนา จำกัด ฐานะของครอบครัวปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังคงโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ที่พักอาศัยเป็นหมู่บ้านในเขตเมือง สภาพแวดล้อมไม่แออัด ไม่เป็นแหล่งอบายมุขหรือยาเสพติด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กำลังจะจบการศึกษา ระหว่างศึกษาได้ทำงานไปด้วยที่บริษัท ว.ทวีพัฒนา จำกัด ของบิดาจำเลย โดยดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี มีรายได้เดือนละ 25,000 บาท

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ไม่ปรากฏความประพฤติในทางเสียหาย แต่มีประวัติทำผิดกฎจราจรเล็กน้อย เช่น จอดรถในที่ห้ามจอด

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ หลังเลิกเรียนพิเศษจำเลยขับรถยนต์เพื่อจะไปดูนิทรรศการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุถนนพระราม 4 บริเวณหน้าสวนลุมพินี ได้มีผู้เสียหายข้ามถนน จำเลยหยุดรถไม่ทันจึงเฉี่ยวชนผู้เสียหาย หลังจากนั้นจำเลยได้นำผู้เสียหายส่งโรงพยาบาล ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัสที่ศีรษะและสมอง จำเลยไปเยี่ยมผู้เสียหายเป็นประจำและสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล นอกจากนี้ ผลจากการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายเกิดความเห็นใจซึ่งกัน และสามารถตกลงเรื่องค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....112/2547.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นางสาวส้มโอ...ขาวแตงกวา……. …….....…

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- ทำผิดกฎจราจร จอดรถในที่ห้ามจอด
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุก หรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ		✔	
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……ความประมาท และทักษะการขับรถยนต์……..	✔		- แม้จำเลยจะมีประสบการณ์ในการขับรถมา 7 ปีแล้ว แต่ก็ยังคงประมาทและขาดทักษะการขับขี่อย่างปลอดภัย
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- ช่วยเหลือผู้เสียหายขณะเกิดเหตุ และรับผิดชอบเยี่ยมดูแลอาการผู้เสียหาย
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- ยินยอมชดใช้ค่าเสียหายและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- เฉี่ยวชนผู้เสียหายอย่างแรงทำให้บาดเจ็บสาหัส
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) .....ทักษะการขับรถยนต์.....	✔		- ขาดทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.3 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยเคยทำผิดเล็กน้อยเกี่ยวกับกฎหมายจราจร และการกระทำผิดในคดีนี้เกิดจากความประมาทและการขาดทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย ซึ่งจำเลยได้รับบทเรียนแล้ว โดยจำเลยเกิดความสำนึกและได้บรรเทาผลร้ายตามสมควรแล้ว จึงมีความเสี่ยงในระดับต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ.ทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย.....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยประมาทและขาดทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย ดังนั้น จำเลยจึงควรได้รับการอบรมความรู้เรื่องดังกล่าว อีกทั้งเพื่อให้จำเลยเกิดสำนึกในความปลอดภัยมากขึ้น จึงควรให้จำเลยทำงานบริการสังคมในห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นางสาว อ. พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว อ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....แขวงพระนครใต้(ปทุมวัน).....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลแขวงพระนครใต้
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1126/2547.....	**เลขทะเบียนที่**.....112/2547.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...24...เดือน..เมษายน..พ.ศ. ..2547

ระหว่าง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด(สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง 5).....โจทก์

นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	หญิง	25 ปี	10 ตุลาคม 2521
เลขประจำตัวประชาชน 3 1009 03360 857		7 เดือน	**เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	- คน

การศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี	**อาชีพ** ผู้จัดการฝ่ายการบัญชี

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 41/21 หมู่ที่ 5	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
ซอย ล้วนเจืออนุสรณ์ 2	ซอย
ถนน สุขุมวิท	ถนน
แขวง บางนา	ตำบล/แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
เขต บางนา	อำเภอ/เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนผู้อื่น ได้รับอันตรายแก่กายสาหัส

สถานการณ์ควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 24 เมษายน 2547
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ -**	
☐ **ในระหว่างสอบสวน**	
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ นายสวัสดิ์ ประกอบกิจ เลขที่ 37 ซอยสำราญราษฎร์ ถนนศิริพงษ์ แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กทม.

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านจำเลยมีชื่อตัวและสกุลจริงว่า นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา จำเลยยังเป็นโสด เป็นบุตรคนแรกในจำนวนบุตรทั้งหมด 3 คน ของนายแสง และนางสี ขาวแตงกวา บิดามารดาจำเลยยังคงมีชีวิตอยู่และพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้านหลังปัจจุบัน โดยบิดาประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องวัดอุณหภูมิในบริษัท ว.ทวีพัฒนาจำกัด มีรายได้เดือนละ 40,000 บาท ส่วนมารดาจำเลยประกอบอาชีพในบริษัทดังกล่าวเช่นเดียวกันโดยดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ มีรายได้เดือนและ 40,000 บาท ในบรรดาน้องชายจำเลย 2 คน คนที่ 2 คือนายวันชัย ปัจจุบันอายุ 23 ปี ยังเป็นโสด ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เขตบางซื่อ ชั้นปีที่ 5 คณะวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์อุตสาหกรรมและอุปกรณ์การแพทย์ ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา คนที่ 3 คือนายวันชาติ ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ความสัมพันธ์ในครองครัวรักใคร่กันดี ฐานะครอบครัวปานกลาง บุคคลในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิดและเติบโตที่บ้านย่านสะพานควายโดยพักอาศัยอยู่กับครอบครัวประมาณ 9 ปี จากนั้นจึงย้ายไปอยู่บ้านซึ่งบิดาซื้อที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ได้ประมาณ 5 ปี หลังจากนั้นจึงได้ย้ายไปอยู่บ้านที่อยู่ปัจจุบัน ซึ่งพักอาศัยได้ประมาณ 2-3 ปีแล้ว ลักษณะบ้านเป็นบ้านตึก 2 ชั้น สภาพใหม่ ทาสีครีม มีรั้วล้อมรอบ โดยบ้านและบริษัท ว.ทวีวัฒนาอยู่ในบริเวณเดียวกัน ด้านหน้าเป็นบริษัทและมีรั้วกั้น ด้านหลังเป็นบ้านพัก บ้านดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสี ขาวแตงกวา มารดาจำเลย สภาพโดยทั่วไปเป็นชุมชนที่พักอาศัย เป็นหมู่บ้าน บ้านแต่ละหลังห่างกันเป็นสัดส่วน การคมนาคมสะดวก ไม่ปรากฏว่ามีแหล่งมั่วสุมการพนันและสิ่งเสพติดให้โทษ

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนอรรถวิทย์เขตบางนา และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนราชวินิจบางแก้ว อำเภอบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ หลังจากนั้นได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาฟิสิกส์อุตสาหกรรมและอุปกรณ์การแพทย์ ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในชั้นปีที่ 6 กำลังจะจบการศึกษาในภาคการศึกษานี้ ระหว่างจำเลยได้ทำงานด้วยที่บริษัท ว.พัฒนา จำกัด โดยดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีเริ่มทำงานมาเป็นเวลา 2 ปี จำเลยทำงานระหว่างเวลา 8.00-17.00 นาฬิกา ของทุกวัน หยุดวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ปัจจุบันมีรายได้เดือนละ 25,000 บาท

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนอารมณ์เย็น ช่างสนทนาเมื่ออยู่กับเพื่อน สนุกสนาน ร่าเริง มีนิสัยดื้อรั้นบางครั้ง ไม่ดื่มสุรา และไม่สูบบุหรี่ ไม่เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้ใด ไม่เที่ยวเตร่ยามวิกาล ไม่ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ไม่เล่นการพนัน ไม่มีนิสัยลักทรัพย์ หรือยักยอกทรัพย์ผู้ใด ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างท้วม ผิวขาวเหลือง มีแผลเป็นเหนือคางด้านซ้าย ไม่มีลายสัก และไม่ปรากฏร่องรอยการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายแข็งแรง จำเลยมีระดับสติปัญญาปานกลาง ขณะสอบปากคำไม่พบอาการผิดปกติทางจิต

2. ประวัติการกระทำผิด

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และที่สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง 5 ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล ส่วนจากการตรวจสอบรายงานทะเบียนประวัติบุคคลที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ ประกอบการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่า ไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

<u>3.1 จากคำให้การของจำเลย และพยาน</u> จำเลยนายสันต์ ชะอำ อายุ 26 ปี ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อนของจำเลยและนางสาวสายสมร จันทิมา พยานอายุ 16 ปี เพื่อนผู้เสียหาย ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเซนท์เทเรซ่า สาขาสีลม ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2546 เวลาประมาณ 17.00 นาฬิกา หลังจากที่จำเลยเรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษที่สถาบันสอนภาษา ชื่อ บริติส เคาท์ซิล ในย่านศูนย์การค้าสยามสแควร์แล้ว จำเลย และนาย สันต์ พยาน ซึ่งได้นัดพบกันก่อนหน้านั้นเพื่อไปดูนิทรรศการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยจำเลยขับรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 3ษ-3120 กรุงเทพมหานคร มีนายสันต์พยานนั่งคู่ไปด้วยไปตามถนนพญาไท จากนั้นจำเลยขับรถยนต์เลี้ยวซ้ายเข้าถนนพระราม 4 และขึ้นสะพานไทยญี่ปุ่น มุ่งหน้าไปยังศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยใช้ความเร็วประมาณ 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง อยู่ในช่องทางเดินรถด้านขวาติดกับเกาะกลางถนน เมื่อถึงที่เกิดเหตุบริเวณหน้าสวนลุมพินี จำเลยและพยานอ้างว่า ขณะที่จำเลยขับรถยนต์คันดังกล่าวลงจากสะพานไทย-ญี่ปุ่น ได้มีรถยนต์ 1 คันขับคู่อยู่ในช่องทางเดินรถด้านซ้ายมือของจำเลย โดยรถยนต์ดังกล่าวขับล้ำหน้ารถยนต์จำเลยประมาณ 1.50 เมตร เมื่อขับถึงที่เกิดเหตุ จำเลยได้ยินเสียงรถยนต์คันดังกล่าวห้ามล้อเสียงดัง จำเลยจึงชะลอความเร็วเหลือประมาณ 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จำเลยอ้างว่าขณะนั้นไม่เห็นผู้เสียหายกำลังข้ามถนนจากฝั่งสวนลุมพินีไปยังฝั่งตรงข้าม (อาคารอื้อจื่อเหลียง) เมื่อเห็นผู้เสียหายก็อยู่ในระยะกระชั้นชิดแล้ว เป็นเหตุให้จำเลยไม่สามารถห้ามล้อได้ทัน รถยนต์ของจำเลยจึงชนผู้เสียหายถูกที่ขาขวา เป็นเหตุให้ตัวผู้เสียหายกระเด็นไปกระแทกกับฝากระโปรงหน้ารถยนต์ของจำเลย จำเลยตกใจจึงห้ามล้อรถยนต์ ทำให้ผู้เสียหายตกจากกระโปรงหน้ารถยนต์ของจำเลยและศีรษะของผู้เสียหายฟาดกับพื้นถนนหมดสติทันที ส่วนนางสาวสายสมร เพื่อนของผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าหลังจากที่ผู้เสียหาย พยาน และเพื่อน ๆ รวมประมาณ 10 คน ฝึกซ้อมเชียร์ลีดเดอร์ในสวนลุมพินีแล้วทั้งหมดได้ออกจากสวนลุมพินี และพากันข้ามถนนไปยังฝั่งตรงข้ามเพื่อเรียกรถยนต์รับจ้างสาธารณะ ซึ่งบริเวณใกล้เคียงมีสะพานลอยให้คนข้ามแต่ผู้เสียหาย พยาน กับพวกไม่ได้ใช้ ผู้เสียหายกับพวกรวม 4 คน ได้ข้ามถนนจากฝั่งสวนลุมพินีไปล่วงหน้าก่อน ส่วนพยานและเพื่อนที่เหลือยังอยู่บริเวณบาทวิถี ซึ่งขณะนั้นผู้เสียหายได้เดินนำหน้าเพื่อนอีก 3 คน รถยนต์ของจำเลยแล่นมาด้วยความเร็วประมาณ 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขณะนั้นไม่มีรถยนต์คันอื่นอยู่ด้านข้างหรือหน้ารถยนต์จำเลย ผู้เสียหายเห็นรถยนต์จำเลยแล้ว แต่คาดว่าผู้เสียหายคงคิดว่าจะข้ามพ้น จึงวิ่งข้ามถนนตัดหน้ารถยนต์จำเลยซึ่งอยู่ห่าง 10 เมตร เป็นเหตุให้รถยนต์จำเลยชนผู้เสียหาย และผู้เสียหายหมดสติทันที หลังจากนั้นจำเลยได้นำผู้เสียหายส่งโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ต่อมาได้มีเจ้าพนักงานตำรวจไปควบคุมตัวจำเลยส่งพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานตำรวจจึงให้จำเลยตกลงค่าเสียหายกับฝ่ายผู้เสียหาย แต่เนื่องจากไม่สามารถตกลงร่วมกันได้ ต่อมาในวันที่ 24 เมษายน 2547 จำเลยได้ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีนี้

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย จากการสืบเสาะและพินิจพบว่า เด็กหญิงแก้วตา สุขประเสริฐ ผู้เสียหายอายุ 14 ปี ได้รับบาดเจ็บหนังศีรษะฉีกขาดด้านข้างซ้าย บริเวณหางตาซ้ายฟกช้ำ สมองช้ำ มีเลือดออกในเยื่อสมองส่วนหน้า มีอาการไม่รู้สึกตัวต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารผลการตรวจพิสูจน์บาดแผลของแพทย์โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน) และเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2547 นางขวัญใจ สุขประเสริฐ มารดาของผู้เสียหายให้ถ้อยคำกับพนักงานคุมประพฤติว่าผู้เสียหายพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนเป็นเวลา 2 เดือน โดยต้องพักรักษาตัวเพื่อตรวจสอบอาการทางสมองว่าภายในระยะเวลา 2 ปีอาการจะดีขึ้นหรือไม่ หากอาการไม่ดีสภาพทางสมองจะเหมือนเด็กเล็ก ปัจจุบันผู้เสียหายมีอารมณ์แปรปรวนมีอาการย้ำคิดย้ำทำอยู่เสมอ ไม่สามารถไปเรียนหนังสือได้ตามปกติ เนื่องจากมีอาการปวดศีรษะและลืมการเรียนทั้งหมด ขณะนี้ผู้เสียหายยังต้องไปรับการตรวจจากแพทย์ทุกเดือน และต้องทำกายภาพบำบัดเนื่องจากผู้เสียหายยังเดินไม่เป็นปกติ

ภายหลังเกิดเหตุ จำเลยได้ไปเยี่ยมผู้เสียหายที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนเป็นประจำ และสำรองค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้เสียหายเป็นเงิน 285,861 บาท ปัจจุบันจำเลยได้เบิกค่ารักษาพยาบาลจำนวนดังกล่าวกับบริษัทประกันภัยไทยวิวัฒน์ ซึ่งรับประกันภัยรถยนต์ของจำเลยแล้ว

3.3 การดำเนินการด้วยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เนื่องจากปัจจุบันผู้เสียหายยังไม่หายจากอาการบาดเจ็บ และไม่อยู่ในวิสัยที่จะสามารถให้ถ้อยคำหรือดำเนินการใด ๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติจึงได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ตามความต้องการของมารดาผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ปกครองของผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ และจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างมารดาของผู้เสียหายและจำเลย จำนวน 2 ครั้ง จากการประชุมปรากฏว่า ฝ่ายจำเลยได้รับทราบถึงผลจากความประมาทเลินเล่อในการขับรถยนต์ของตนที่เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัส ตลอดจนผลกระทบที่เกิดแก่ครอบครัวของผู้เสียหาย รวมทั้งความรู้สึกเศร้าเสียใจและทุกข์ทรมานของมารดาของผู้เสียหายที่ได้รับจากกรณีดังกล่าว จนทำให้จำเลยเกิดความรู้สึกสำนึกผิดในการกระทำของตน นอกจากนี้มารดาของผู้เสียหายก็ยังได้ทราบถึงความรู้สึกสำนึกผิดชอบต่อการกระทำของจำเลย จนทำให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับถึงเหตุปัจจัยของการกระทำผิดในคดีนี้ และได้พยายามหาทางบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเสนอความต้องการชดใช้ความเสียหาย จนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่ายและสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้ดังต่อไปนี้

1.จำเลยยินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 800,000 บาท โดยจะชำระเงินในงวดเดียวกำหนดชำระวันที่ 23 พฤษภาคม 2547 ซึ่งเป็นวันพิพากษาคดีนี้

2. จำเลยยินยอมทำงานบริการสาธารณประโยชน์ในห้องฉุกเฉินของสถานพยาบาลจำนวน 20 ชั่วโมง

3.4 เกี่ยวกับรถคันที่จำเลยขับ เป็นรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3ษ-3120 กรุงเทพมหานคร ยี่ห้อนิสสันซิฟิโร่ สีน้ำเงินเข้ม 6 สูบ 1775 ซีซี เป็นกรรมสิทธิ์ของ นางสี ขาวแตงกวา อายุการใช้งานประมาณ 1 ปี และมีประกันภัยประเภท 1 ของบริษัทประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) ก่อนเกิดเหตุอุปกรณ์ในรถยนต์ทุกอย่างใช้การได้ดี หลังเกิดเหตุรถยนต์ได้รับความเสียหาย คือไฟหน้าด้านซ้ายแตก ฝากระโปรงด้านบนยุบ ปัจจุบันได้รับการซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว

3.5 ประวัติการขับรถยนต์ จำเลยขับรถยนต์ได้มาประมาณ 7 ปีแล้ว โดยบิดาและน้องชายเป็นผู้หัดขับให้ ปัจจุบันจำเลยมีใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ออกให้เมื่อ 24 กันยายน 2546 และสิ้นอายุวันที่ 24 กันยายน 2547 โดยปกติจำเลยจะขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ 60-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จำเลยอ้างว่าตั้งแต่ขับรถยนต์ได้ไม่เคยเฉี่ยวชนกับรถยนต์หรือผู้ใดมาก่อน และไม่เคยมีผู้ขับรถยนต์มาเฉี่ยวชนรถยนต์จำเลย แต่เคยทำผิดกฎจราจร 1 ครั้ง เมื่อประมาณ 2-3 ปี ที่ผ่านมาคือจอดในที่ห้ามจอด ถูกพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับ ในสภาพการจราจรคล่องตัว ปกติจำเลยใช้ความเร็วไม่เกิน 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

4. เหตุอันควรปรานี

1.จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

2.จำเลยพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิด โดยการชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่ารักษาพยาบาล

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลพิพากษาคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี จำเลยขับรถยนต์โดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง กล่าวคือ จำเลยขับรถยนต์มาด้วยความเร็วและไม่ให้สัญญาณเสียง เป็นเหตุให้ชนผู้เสียหายซึ่งกำลังจะข้ามถนนจากฝั่งสวนลุมพินีไปยังฝั่งตรงกันข้าม ซึ่งถ้าจำเลยใช้ความระมัดระวังและไม่ใช้ความเร็วสูงในการขับรถยนต์ จำเลยก็สามารถหยุดรถยนต์ได้ทัน ไม่เฉี่ยวชนผู้เสียหายจนได้รับอันตรายสาหัส อันแสดงให้เห็นว่า จำเลยยังขาดทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย ทั้งนี้มารดาผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าผู้เสียหายยังไม่เป็นปกติ และยังต้องไปพบแพทย์ตามกำหนัดนัด ภายหลังเกิดเหตุ จำเลยได้ช่วยเหลือโดยจ่ายค่าเสียหายเป็นค่ารักษาพยาบาล ที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนแล้ว เป็นเงินจำนวน 285,861 บาท และจากการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ทำให้จำเลยได้รับทราบถึงความเสียหายที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อของตน จนทำให้เกิดความรู้สึกสำนึกผิดและต้องการรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น จนเป็นผลให้จำเลยยินยอมชดใช้ค่าเสียหายตามความต้องการของมารดาผู้เสียหายอีกเป็นเงิน 800,000 บาท ซึ่งจะชำระงวดเดียวในวันพิพากษาคดี ซึ่งฝ่ายผู้เสียหายพึงพอใจ และไม่ประสงค์ที่จะดำเนินคดีในทางแพ่งหรือทางอาญากับจำเลยอีก โดยในคดีนี้ขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาพิพากษา เมื่อพิจาณาถึงสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วพิเคราะห์ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมในความประมาท ขาดความระมัดระวังในความปลอดภัยของตนเอง เนื่องจากในบริเวณที่เกิดเหตุดังกล่าวมีสะพานลอยสำหรับคนเดินข้าม แต่ผู้เสียหายไม่ข้ามสะพานลอยดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้ได้รับอุบัติเหตุในครั้งนี้ และเมื่อพิเคราะห์ถึงประวัติภูมิหลังแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกก่อน มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ปัจจุบันกำลังศึกษาเล่าเรียนและประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง กอปรกับจำเลยมีความ

สำนึกผิดและรับผิดชอบ โดยรับว่าจะชดใช้ค่าเสียหายตามที่ฝ่ายผู้เสียหายเรียกร้องเพื่อเป็นการบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นตามที่ได้ทำการตกลงร่วมกันไว้ ดังนั้นถ้าหากศาลจะเห็นสมควรให้โอกาศจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง ประกอบกับความยินยอมและสมัครใจของจำเลยที่จะเข้าร่วมกระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอเสนอความเห็นต่อศาลว่า สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติจำนวน 4 ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควร ในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ในห้องฉุกเฉินของสถานพยาบาลตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร เป็นเวลา 20 ชั่วโมง ให้เสร็จภายในระยะเวลา 1 ปี

3. ให้จำเลยเคารพและปฏิบัติตามกฎจราจรโดยเคร่งครัด ตลอดจนเพิ่มความระมัดระวังในการขับยานพาหนะให้มากยิ่งขึ้น

4. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการขับขี่รถยนต์อย่างปลอดภัย

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นาวสาว อ.)
พนักงานคุมประพฤติ 5

(นาย ส.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

กรณีตัวอย่างที่ 5

สรุปข้อเท็จจริงของนายชาคร ทรัพย์สิทธิ์ จำเลย
ความผิดฐาน ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชน ทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บสาหัส

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายชาคร ทรัพย์สิทธิ์ เป็นบุตรคนแรก ในจำนวน 2 คนของนายพากเพียรและนางนงลักษณ์ ทรัพย์สิทธิ์ บิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางสาวนารี เนืองนิตย์ ปัจจุบันประกอบอาชีพแม่บ้านโรงแรมเจดับเบิ้ลยู แมริออท มีบุตร 4 คน (รวมบุตรที่เกิดจากภรรยาเก่า 1 คน) ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสรักใคร่กันดี

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> จำเลยและภรรยาพักอาศัยอยู่ในห้องเช่า สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยทั่วไป มีปัญหาการวิ่งราวทรัพย์บ่อยครั้ง

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี หลังออกจากโรงเรียนจำเลยเคยประกอบอาชีพกรรมกรก่อสร้าง,รับจ้างประกอบรองเท้า,พนักงานบริการอาหาร,ลูกจ้างโรงงาน,พนักงานรักษาความปลอดภัย ปัจจุบันเป็นพนักงานทำความสะอาดห้องพักโรงแรมออร์คิด เชอราตัน

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ไม่ปรากฏว่ามีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ จำเลยขี่รถจักรยานยนต์ไปทำงาน เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งเป็นสี่แยกและกำลังมีสัญญาณไฟแดง ผู้เสียหายซึ่งกำลังขับรถจักรยานยนต์อยู่ด้านหน้าจำเลยชะลอรถ เพื่อจะหยุดรถหลังรถโดยสารประจำทาง จำเลยพยายามหยุดรถหลังผู้เสียหายแต่ไม่สามารถหยุดได้เนื่องจากยางรถเสื่อมคุณภาพ ทำให้ชนท้ายรถจักรยานยนต์ผู้เสียหาย หลังเกิดเหตุจำเลยได้พยายามบรรเทาผลร้ายและพนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ทำให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจกันและตกลงค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....62...../.....2549...

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายชาคร….ทรัพย์สิทธิ์…… …….....……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- เคยกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับจราจรหลายครั้ง เช่น ไม่มีแผ่นป้ายภาษีรถ, ฝ่าฝืนสัญญาณไฟ ฯลฯ
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- ประวัติการใช้รถแสดงให้เห็นว่า จำเลยขาดจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยหยุดรถดูอาการผู้เสียหาย ไปเยี่ยมผู้เสียหาย และซ่อมรถของผู้เสียหาย
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- จำเลยตกลงชดใช้ค่าเสียหายตามที่ผู้เสียหายเรียกร้อง
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง		✔	
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- จำเลยมีภาระหนี้สินจากบัตรเครดิตและการกู้ยืมเพื่อมาลงทุนค้าขาย
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ).....สำนึกด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน / ขาดความระมัดระวัง.....	✔		- จำเลยไม่ดูแลสภาพรถจักรยานยนต์ของตนเองให้อยู่ในสภาพดี - จำเลยขาดความระมัดระวังในการใช้รถ

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : แม้ว่าจำเลยขาดสำนึกในความปลอดภัยและขาดความระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน ทำให้เคยกระทำผิดกฎหมายจราจรหลายครั้ง หากแต่เป็นความผิดเล็กน้อยที่แก้ไขปรับปรุงได้ นอกจากนี้ หลังเกิดเหตุจำเลยเกิดความสำนึกผิดและแสดงความรับผิดชอบด้วยการชดใช้ค่าเสียหายเพื่อบรรเทาผลร้าย จึงจัดได้ว่าจำเลยมีความเสี่ยงกระทำผิดต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..ควรตระหนักในความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และกฎจราจร รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการจัดการและวางแผนเก็บออมใช้จ่ายเงิน หากการให้คำปรึกษาไม่เป็นผล

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☑ อื่นๆ (ระบุ).....ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการใช้เงินและล้างหนี้สิน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยกระทำผิดเนื่องจากความประมาท ขาดความระมัดระวัง และขาดจิตสำนึกความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน จึงควรแก้ไขฟื้นฟูโดยวิธีการอบรมให้ความรู้ให้เกิดความตระหนักในความปลอดภัย และมีความรู้กฎจราจร นอกจากนี้ควรกำหนดให้จำเลยทำงานบริการสังคมเพื่อสร้างสำนึกต่อสังคม อีกทั้งควรอบรมความรู้เรื่องการจัดการและวางแผนเก็บออมใช้จ่ายเงิน เนื่องจากจำเลยมีปัญหาหนี้สิน

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ ส. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ส.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาลแขวงปทุมวัน **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 1168/2549	**สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา** **เลขทะเบียนที่**.....73/2549..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...28...เดือน..เมษายน...พ.ศ. ..2549...

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง 5** โจทก์

นายชาคร ทรัพย์สิทธิ์........จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายชาคร ทรัพย์สิทธิ์ **เลขประจำตัวประชาชน** 2-3030-00700-80-0	**เพศ** ชาย	**อายุ** 28 ปี 7 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 22 ตุลาคม 2520 **เกิดที่** จังหวัดอุดรธานี

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	อยู่กินฉันสามีภรรยา	4 คน	4 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อาชีพ รับจ้างตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดห้องพัก

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 60 หมู่ที่ 3		ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 438 หมู่ที่ -	
บ้าน	-	ซอย	สวนพลู 1
ถนน	-	ถนน	สาทร
ตำบล	อุ่นจาน	แขวง	ทุ่งมหาเมฆ
อำเภอ	ประจักษ์ศิลปาคม	เขต	สาทร
จังหวัด	อุดรธานี	จังหวัด	กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ขับรถโดยประมาท เป็นเหตุเฉี่ยวชนทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บสาหัส

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 28 เมษายน 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ -** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. **ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง**

1.1 **ประวัติครอบครัว** ปรากฏหลักฐานตามบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายชาคร ทรัพย์สิทธิ์ จำเลยเป็นบุตรคนแรกในจำนวนบุตรทั้งหมด 2 คน ของนายพากเพียรกับนางนงลักษณ์ ทรัพย์สิทธิ์ บิดามารดาจำเลยต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน เดิมบิดามารดาจำเลยประกอบอาชีพทำนาในที่นาของตนเองเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ ปัจจุบันบิดามารดาจำเลยประกอบอาชีพทำสวน โดยพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดอุดรธานีและเลี้ยงดูบุตรทั้งสามคนของจำเลย น้องชายจำเลยมีครอบครัวแล้วและเสียชีวิตเมื่ออายุ 22 ปี เนื่องจากถูกทำร้ายร่างกาย ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ บุคคลในครอบครัวไม่มีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

สภาพการสมรส จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสาวนารี เนืองนิตย์ เมื่อ พ.ศ. 2540 จนปัจจุบันนาน 9 ปี ภรรยาจำเลยไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน ส่วนจำเลยเคยมีภรรยามาก่อน 1 คน โดยอยู่กินฉันสามีภรรยานาน 2 ปี จึงเลิกร้างกันและมีบุตรด้วยกัน 1 คน บุตรอยู่กับภรรยาเก่า ก่อนเลิกร้างกันจำเลยได้ให้เงินเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรกับภรรยาเก่าเป็นเงินจำนวน 40,000 บาท หลังจากนั้นได้ส่งเงินให้บุตรใช้จ่ายบ้างบางเดือน ภายหลังเลิกร้างกับภรรยาเก่านานประมาณ 6 เดือนจำเลยได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสาวนารี เนืองนิตย์ และมีบุตรด้วยกัน 3 คน บุตรคนโตอายุ 6 ปี บุตรคนที่ 2 และคนที่ 3 เป็นฝาแฝดกันอายุ 7 เดือน ปัจจุบันบุตรทั้งสามคนอยู่ในความดูแลของบิดามารดาจำเลยที่จังหวัดอุดรธานี โดยจำเลยและภรรยาส่งเงินค่าเลี้ยงดูบุตรไปให้เดือนละ 5,000 บาท ภรรยาจำเลยประกอบอาชีพแม่บ้านโรงแรมเจดับบลิวแมริออท มีรายได้เดือนละประมาณ 7,000-8,000 บาท ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางและมีหนี้สินประมาณ 90,000 บาท ซึ่งเป็นหนี้จากบัตรเครดิตและจากการกู้ยืมเงินมาลงทุนขายอาหารกับน้องชาย ต่อมาเมื่อน้องชายเสียชีวิตจึงได้เลิกกิจการ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับภรรยารักใคร่กันดี

1.2 **บ้านและสภาพแวดล้อม** จำเลยเกิดและเติบโตที่จังหวัดอุดรธานี โดยพักอาศัยอยู่กับบิดามาดามาโดยตลอด จนกระทั่งจำเลยอายุ 12 ปี จำเลยจึงเข้ามาทำงานที่กรุงเทพมหานคร โดยพักอาศัยอยู่กับญาติระยะหนึ่งและย้ายไปพักอาศัยต่างหากใกล้ที่ทำงาน จนกระทั่งจำเลยได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสาวนารี เนืองนิตย์ จึงได้เช่าห้องพักอาศัยตามที่อยู่ปัจจุบันในซอยสวนพลู 1 พักอาศัยอยู่ประมาณ 4 ปี จึงได้ย้ายครอบครัวไปอยู่ย่านพระโขนงนาน 1 ปี จากนั้นจึงย้ายกลับมาพักอาศัยตามที่อยู่ปัจจุบันนานอีก 4 ปี ลักษณะเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น หลังคามุงกระเบื้องสภาพเก่า โดยภายในบ้านแบ่งเป็นห้องให้เช่าทั้งหมด 6 ห้อง จำเลยพักอาศัยอยู่ชั้น 2 ห้อง เอ7 ชำระค่าเช่าเดือนละ 1,500 บาท ไม่รวมค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า ห้องมีขนาดปานกลาง สภาพเก่า มีเครื่องอำนวยความสะดวกเล็กน้อย สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยทั่วไป ประชากรในละแวกบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีปัญหาวิ่งราวทรัพย์บ่อยครั้ง แต่ไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ การคมนาคมสะดวก

1.3 **การศึกษาและการประกอบอาชีพ** จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เมื่อ พ.ศ. 2539 จากนั้นได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งในขณะที่จำเลยเรียนอยู่ได้ทำงานควบคู่ไปด้วย ในระยะหลังจึงไม่ค่อยมีเวลาเรียนเนื่องจากต้องทำงานหนักขึ้นและมีภาระต้องรับผิดชอบครอบครัว จึงเรียนไม่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจำเลยได้เริ่มเข้ามาทำงานที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่อายุ 12 ปี โดยทำงานเป็นกรรมกร

ก่อสร้าง มีรายได้เดือนละ 1,500 บาท นาน 3 ปี จากนั้นได้รับจ้างประกอบรองเท้ามีรายได้สัปดาห์ละ 200 บาท นาน 8 เดือนจึงลาออกเนื่องจากต้องทำงานดึกและแพ้กลิ่นกาวที่ใช้ทารองเท้า ต่อมาจำเลยรับจ้างเป็นพนักงานบริการอาหารมีรายได้เดือนละ 2,000 บาทนาน 2 ปี จากนั้นได้ทำงานในโรงานย่านอ้อมน้อยเป็นโรงงานผลิตเครื่องใช้จากพลาสติก มีรายได้สัปดาห์ละ 1,500 บาท นาน 1 ปี 9 เดือน จึงลาออกเนื่องจากแพ้เม็ดสีที่ใช้ผสมพลาสติก ต่อมาจำเลยรับจ้างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย บริษัท เค ดี อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด ย่านบึงกุ่ม มีรายได้วันละ 200 บาท นาน 1 ปี 2 เดือน จึงเปลี่ยนไปทำงานอีกบริษัทเนื่องจากได้ค่าแรงเพิ่มขึ้น โดยทำงานที่บริษัทกรุ๊ปโฟร์ จำกัด มีรายได้วันละ 240 บาท นาน 7 เดือน จากนั้นได้ย้ายไปที่บริษัทฟิลลิปจำกัด มีรายได้วันละ 200 บาทนาน 3 เดือน เมื่อได้งานใหม่จึงลาออกมาประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานโรงแรมแอมบาสเดอร์ ในตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดห้องพัก มีรายได้เดือนละ 6,000 บาท นาน 7 เดือน จึงลาออก จากนั้นรับจ้างบริการอาหารที่โรงแรมเอเชีย มีรายได้เดือนละ 5,300 บาท นาน 2 เดือน 15 วัน ต่อมาจำเลยได้ทำงานที่โรงแรมฮอลิเดย์ในตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดห้องพัก มีรายได้เดือนละ 6,500 บาท นาน 3 เดือนจึงลาออก และประกอบอาชีพค้าขายอาหารตามสั่งโดยร่วมลงทุนกับน้องชาย มีรายได้วันละประมาณ 1,000 บาท นาน 2 เดือน จึงได้เลิกค้าขายอาหารเนื่องจากน้องชายเสียชีวิต ต่อมาจำเลยรับจ้างที่โรงแรมออคิดเชอราตัน ในตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดห้องพัก มีรายได้เดือนละ 10,000 บาท เรื่องมาจนปัจจุบันนาน 3 ปี

1.4 **<u>นิสัยและความประพฤติ</u>** จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อนในบางครั้ง พูดคุยพอสมควร ดื่มสุราบางโอกาส สูบบุหรี่บางวัน ไม่เล่นการพนัน ไม่มีนิสัยในทางลักทรัพย์ ไม่เคยมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ไม่เที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิงในเวลากลางคืน ไม่พกพาอาวุธหรือมีนิสัยนักเลงอันธพาล และไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

1.5 **<u>สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต</u>** จำเลยรูปร่างสูง ผิวขาวเหลือง มีตำหนิแผลเป็นที่นิ้วชี้มือซ้ายและนิ้วหัวแม่มือซ้าย ไม่ปรากฏลายสักหรือร่อยการกรีดหรือฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง ขณะสอบปากคำจำเลยพนักงานคุมประพฤติไม่พบอาการผิดปกติทางจิตของจำเลย

2. **<u>ประวัติการกระทำความผิด</u>** จากการตรวจสอบที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ ซึ่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลมาจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่า ไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. **<u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u>**

3.1 **<u>จากคำให้การของจำเลย และผู้เสียหาย</u>** จำเลยและนางสาวพรทิพย์ พึ่งจิต ผู้เสียหายอายุ 37 ปี เดิมประกอบอาชีพพนักงานบริการอาหาร ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพใด ทั้งสองไม่เคยรู้จักหรือมีเหตุโกรธเคืองใดกันมาก่อน ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2549 เวลาประมาณ 06.00 นาฬิกา จำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียน บนย 726 กรุงเทพมหานคร ไปตามถนนพระราม 4 มุ่งหน้าไปหัวลำโพงเพื่อไปทำงานที่โรงแรมออคิดเชอราตัน โดยถนนพระราม 4 แบ่งออกเป็น 10 ช่องทางเดินรถ ให้รถวิ่งไปกลับด้านละ 5 ช่องทาง และมีเกาะกลางถนน ขณะนั้นฝนไม่ตก การจราจรคล่องตัว แต่จำเลยอ้างว่าบริเวณริมทางเท้าหน้าโรงแรมแพนแปซิฟิคมีการรดน้ำต้นไม้หน้าโรงแรมแพนแปซิฟิค ถนนเปียกและลื่น ส่วนผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ขณะนั้นไม่มีการรดน้ำหน้าโรงแรมฯ ถนนไม่เปียกและไม่ลื่น จำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวมาคนเดียวในช่องทางที่ 1

นับจากซ้ายมือด้วยความเร็วประมาณ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อขับมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ระหว่างแยกพระราม 4 กับแยกอังรีดูนัง หน้าโรงแรมแพนแปซิฟิค สัญญาณไฟจราจรจากแยกอังรีดูนังในช่องทางเดินรถฝั่งจำเลยได้รับสัญญาณไฟแดง จำเลยจึงได้ชะลอความเร็วของรถลงเพื่อเตรียมจอด ขณะนั้นผู้เสียหายซึ่งขับรถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียน นยย 105 กรุงเทพฯ เพื่อไปทำงานโดยขับมาตามถนนพระราม 4 ในช่องทางที่ 1 นับจากซ้ายมือ โดยผู้เสียหายขับรถอยู่ด้านหน้ารถจำเลยห่างกันประมาณ 20 เมตร และมีรถโดยสารประจำทางจอดรอสัญญาณไฟอยู่หน้ารถผู้เสียหาย ห่างประมาณ 1 เมตร ผู้เสียหายกำลังจะหยุดรถหลังรถโดยสารประจำทางซึ่งจำเลยก็ได้ห้ามล้อรถจักรยานยนต์คันที่จำเลยขับเช่นกัน แต่ไม่สามารถหยุดรถได้เนื่องจากยางรถเสื่อมคุณภาพเพราะใช้งานมานานแล้ว โดยจำเลยยังไม่ได้เปลี่ยนยาง ทำให้รถจักรยานยนต์คันที่จำเลยขับชนท้ายรถจักรยานยนต์คันที่ผู้เสียหายขับ เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์คันที่ผู้เสียหายขับพุ่งไปข้างหน้าชนท้ายรถโดยสารประจำทาง จากนั้นจำเลยได้หยุดรถและไปดูอาการผู้เสียหาย พบว่าข้อเท้าขวาบวมหลังจากนั้นมีพลเมืองดีโทรศัพท์ตามรถมูลนิธิร่วมกตัญญูมาในที่เกิดเหตุและนำผู้เสียหายไปส่งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และมีเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งอยู่ใกล้จุดเกิดเหตุได้มาตรวจดูเหตุการณ์ โดยได้ยึดบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลยไว้ ต่อมาจำเลยและผู้ขับรถโดยสารประจำทางไปตกลงค่าเสียหายกันที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ขับรถโดยสารประจำทางเป็นเงิน 2,800 บาท จากนั้นได้ตกลงค่าเสียหายกับผู้เสียหาย โดยจำเลยรับว่าจะทำการซ่อมรถให้กับผู้เสียหายและช่วยค่ารักษาพยาบาล ต่อมาในวันที่ 28 เมษายน 2549 เจ้าพนักงานตำรวจได้เรียกให้จำเลยเข้าพบเพื่อดำเนินคดีนี้

3.2 **<u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u>**

ภายหลังเกิดเหตุ นางสาวพรทิพย์ พึ่งจิต ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ รายละเอียดปรากฏตามรายงานการตรวจบาดแผลของแพทย์ท้ายฟ้อง ผู้เสียหายได้มาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2549 ว่าภายหลังเกิดเหตุได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ แพทย์ทำการเอ๊กซเรย์ที่ข้อเท้าขวา ปรากฏว่ากระดูกข้อเท้าแตก แพทย์จึงใส่เฝือกให้และอนุญาตให้กลับไปรักษาตัวต่อที่บ้านได้โดยให้ยาไปรับประทาน และกำหนดระยะเวลา 3 เดือนจะให้ถอดเฝือกออกได้ แต่ภายหลังผู้เสียหายอยู่บ้านได้นาน 40 วันก็ได้ทำการถอดเฝือกออกเองเนื่องจากต้องเลี้ยงดูบุตรและเดินไม่สะดวก โดยยังมีอาการปวดข้อเท้าขวาอยู่และค่อย ๆ ดีขึ้นในเวลาต่อมา ปัจจุบันสามารถเดินได้เป็นปกติแต่หากเดินมากจะยังมีอาการปวดอยู่บ้าง ซึ่งค่ารักษาพยาบาลผู้เสียหายได้ชำระเป็นเงินสดประมาณ 2,700 บาท ส่วนรถจักรยานยนต์คันที่ผู้เสียหายขับขี่จำเลยได้ซ่อมแซมเสร็จและส่งคืนให้ผู้เสียหายแล้ว โดยจำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเป็นเงิน 5,300 บาท ภายหลังเกิดเหตุจำเลยไปเยี่ยมผู้เสียหายที่บ้านจำนวน 3 ครั้ง

3.3 **<u>การดำเนินการด้วยกระบวนยุติธรรมเชิงสมานฉันท์</u>**

พนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ตามความต้องการของผู้เสียหายและจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างผู้เสียหายและจำเลย จากการประชุมดังกล่าวปรากฏว่า จำเลยได้รับทราบถึงผลจากความประมาทเลินเล่อในการขับขี่ยวดยานของจำเลยที่เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัส ตลอดจนผลกระทบที่เกิดแก่ครอบครัวของผู้เสียหาย ทำให้จำเลยเกิดสำนึกผิดและรู้สึกเห็นใจและเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้เสียหายยังได้ทราบถึงความรู้สำนึกและความต้องการที่จะบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นของจำเลย ทำให้ทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าใจกันได้ด้วยดี ในส่วนของค่าเสียหายนั้นผู้เสียหายประสงค์จะเรียกร้องจากจำเลยเป็นเงิน

จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) และจำเลยรับว่าจะชำระให้แก่ผู้เสียหายในวันที่ 30 มิถุนายน 2549 โดยชำระผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้เสียหาย ซึ่งหากจำเลยไม่ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวผู้เสียหายก็ประสงค์จะฟ้องร้องทางแพ่งดำเนินคดีกับจำเลยต่อไป ส่วนการดำเนินคดีอาญาประสงค์ให้อยู่ในดุลพินิจของศาล

3.4 <u>เกี่ยวกับรถคันที่จำเลยขับ</u> เป็นรถจักรยานยนต์ เลขทะเบียน บนย 726 กรุงเทพมหานคร ยี่ห้อรถ KAWASAKI (คาวาซากิ) สีน้ำเงิน รถได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2542 และได้ทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถไว้กับบริษัทประกันคุ้มภัยจำกัด (มหาชน) ก่อนเกิดเหตุรถมีอุปกรณ์ประกอบครบถ้วน แต่ยางรถทั้งล้อหน้าและหลังเป็นยางเก่ายังไม่ได้เปลี่ยน ภายหลังเกิดเหตุรถได้รับความเสียหายหน้ากากด้านหน้าแตกและจำเลยได้ซ่อมแซมแล้วเป็นเงิน 1,000 บาท ปัจจุบันสามารถใช้งานได้ตามปกติ

3.5 <u>ประวัติการขับรถ</u> จำเลยเริ่มฝึกขับรถด้วยตนเองเมื่ออายุประมาณ 10 ปี ได้รับใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์เมื่ออายุ 19 ปี ปัจจุบันใบอนุญาตขับขี่ถูกยึดไว้ที่สถานีตำรวจนครบาลบางรักเนื่องจากไม่มีแผ่นป้ายเสียภาษี ใบอนุญาตขับขี่ดังกล่าวออกให้โดยสำนักงานขนส่งหมอชิต 2 เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ปกติจำเลยขับขี่รถด้วยความเร็วประมาณ 90-100 กิโลเมตรต่อชั่วโมงในกรุงเทพฯ และมีความชำนาญเส้นทางในกรุงเทพฯ ในต่างจังหวัดก็ขับขี่ด้วยความเร็ว 90-100 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเช่นเดียวกัน จำเลยรับว่าเคยขับรถผิดกฎจราจร คือ ขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดง ชำระค่าปรับ 400 บาทที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและผู้ซ้อนท้ายไม่สวมหมวกกันน็อคชำระค่าปรับ 200 บาท ที่สถานีตำรวจนครบาลบางรัก แต่ไม่เคยขับรถเฉี่ยวชนผู้อื่นหรือขับรถเฉี่ยวชนรถผู้อื่นมาก่อน

4.<u>เหตุอื่นอันควรปรานี</u>

4.1 จำเลยไม่เคยถูกดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

4.2 จำเลยได้บรรเทาผลร้ายโดยไปเยี่ยมผู้เสียหาย และซ่อมรถจักรยานยนต์ให้แก่ผู้เสียหาย อีกทั้งยินยอมชดใช้ค่าเสียหาย

5. <u>ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ</u> จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. <u>ความเห็น</u> จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาจากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว จำเลยขับรถด้วยความประมาท ปราศจากความระมัดระวัง โดยจำเลยทราบอยู่แล้วว่ารถคันที่จำเลยขับนั้นยางรถเสื่อมคุณภาพไม่สามารถยึดเกาะถนนได้ดี แต่จำเลยยังคงใช้ขับขี่บนท้องถนนซึ่งเสี่ยงต่ออันตรายทั้งต่อตนเองและผู้ที่ร่วมใช้เส้นทางเดียวกัน ทำให้เมื่อมีเหตุต้องชะลอหรือหยุดรถไม่สามารถชะลอหรือหยุดรถได้ในทันที ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังของจำเลยทำให้รถคันที่จำเลยขับไม่สามารถหยุดรถได้จึงชนท้ายรถคันที่ผู้เสียหายขับเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัสและจำเลยถูกจับดำเนินคดีนี้ ตามพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำเลยขาดสำนึกเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน อย่างไรก็ตามหลังเกิดเหตุจำเลยรับผิดชอบชดใช้ค่าซ่อมรถจักรยานยนต์ให้แก่ผู้เสียหายแล้ว แต่ผู้เสียหายประสงค์จะเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยอีกเป็นเงินจำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ซึ่งจำเลยรับว่าจะชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2549 โดยชำระผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้เสียหาย หากจำเลยไม่ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวผู้เสียหายประสงค์จะฟ้องร้อง

ทางแพ่งดำเนินคดีกับจำเลยต่อไป ส่วนการดำเนินคดีอาญาประสงค์ให้อยู่ในดุลพินิจของศาล และเมื่อพิจารณาถึงประวัติส่วนตัวและภูมิหลังของจำเลยแล้ว จำเลยไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน นิสัยและความประพฤติไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง แต่ในส่วนพฤติกรรมการใช้ยานพาหนะ ปรากฏว่าจำเลยเคยกระทำผิดกฎจราจรหลายครั้ง แต่เป็นความผิดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้ จึงเห็นว่าจำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดต่ำ นอกจากนี้ จำเลยมีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่ง ประกอบอาชีพสุจริต และยังมีบุคคลใกล้ชิดที่ยังเป็นห่วงและรักใคร่จำเลย ทั้งจำเลยยังมีภาระต้องดูแลครอบครัวและบุตรซึ่งเยาว์วัย ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูจำเลยในชุมชนจึงน่าจะเป็นวิธีการที่สามารถใช้ได้ผลต่อจำเลยรายนี้ โดยเน้นที่การเสริมสร้างสำนึกเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น หากศาลเห็นสมควรจะให้โอกาสจำเลยกลับตัวเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่า สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 3 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติ เห็นสมควร เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 1 ปี

3. ให้จำเลยเข้ารับการอบรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมพื่อเสริมสร้างให้เกิดความตระหนักเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และความรับผิดชอบต่ผู้อื่น

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นายร)
พนักงานคุมประพฤติ 3 แทน
นางสาว ส

(นางสาว ส)
พนักงานคุมประพฤติ 6ว

กรณีตัวอย่างที่ 6

สรุปข้อเท็จจริงของนางสาวรื่นฤดี เลิศลักษณ์ จำเลย

ความผิดฐาน กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส

กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นางสาวรื่นฤดี เลิศลักษณ์ เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวน 2 คน ของนายบุญนิธิและนางพิณทิพย์ เลิศลักษณ์ ปัจจุบันบิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพใด เนื่องจากบิดาป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ดำรงชีพด้วยเงินเก็บ ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังคงโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นที่พักอาศัยทั่วไป บ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดาซึ่งจำนองไว้กับธนาคารกสิกรไทย จำกัด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเขตห้วยขวาง หลังออกจากโรงเรียนประกอบอาชีพนักร้อง นักแสดงสังกัดบริษัทจี เอส โปรดักชั่น หลังเกิดเหตุบริษัทฯ งดจ่ายงานให้จำเลย จำเลยจึงศึกษาต่อระดับ ปวส. ที่โรงเรียนสอนออกแบบราฟเฟิลส์ สาขาการตลาดและการจัดการแฟชั่น และอยู่ในความอุปการะของมารดา

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีประวัติความประพฤติเสียหายใด

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ จำเลยซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ได้ขับรถยนต์ไปทำธุระที่ซอยทองหล่อ เมื่อมาถึงบริเวณเกิดเหตุถนนเพชรบุรีตัดใหม่ขาเข้าซึ่งเป็นเขตชุมชน จำเลยอ้างว่ารถจักรยานยนต์ที่อยู่ด้านหน้าได้หยุดรถกะทันหันจึงเลี้ยวรถหลบไปชนผู้เสียหายทั้ง 3 คน ซึ่งกำลังเดินข้ามถนนโดย 1 คนเป็นเด็กหญิงอายุ 2 ปีเศษ และมีผู้เสียชีวิต 1 คน หลังเกิดเหตุจำเลยตกใจและไม่ได้ลงจากรถเพื่อไปช่วยเหลือ จึงถูกจับกุมดำเนินคดี จำเลยได้พยายามบรรเทาผลร้ายแต่ไม่สามารถตกลงค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่..123/2548.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นางสาวรื่นฤดี.....เลิศลักษณ์…… ……..

…… **<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ**

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- จำเลยไม่เคยเข้ารับการทดสอบเพื่อขอใบอนุญาตขับรถยนต์ แต่ใช้รถบนทางสาธารณะ แสดงให้เห็นถึงการขาดสำนึกต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……....		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**1**	**5**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยบวชชีอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตาย
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- จำเลยชดใช้ค่าเสียหายตามกำลังทรัพย์ที่มี
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บสาหัส
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ).....ความประมาท/ทักษะการใช้รถ.....	✔		- จำเลยประมาท และขาดทักษะในการขับรถยนต์ - ขาดจิตสำนึกต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.4 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยไม่เคยทดสอบขอใบอนุญาตขับรถ แต่ยังใช้รถในทางสาธารณะ แสดงว่าจำเลยขาดสำนึกต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน จำเลยขาดทักษะในการขับรถและขับด้วยความประมาทจนเกิดเหตุ และไม่สามารถควบคุมอารมณ์/จิตใจตนเองได้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ.กฎจราจร.วิธีการขับขี่ที่ปลอดภัย และการตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☑ อื่นๆ (ระบุ)**ควรกำหนดเงื่อนไขฯ ห้ามจำเลยขับรถยนต์จนกว่าจะได้ฝึกหัดขับรถยนต์อย่างถูกต้องและผ่านการทดสอบจนได้รับใบอนุญาตขับขี่**.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยกระทำผิดเนื่องจากความประมาท ขาดทักษะในการขับขี่ และขาดจิตสำนึกต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน จึงควรแก้ไขฟื้นฟูด้วยการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างปลอดภัย และการปลูกจิตสำนึกต่อการใช้รถใช้ถนน นอกจากนี้ควรให้ทำงานบริการสังคมเพื่อให้เกิดรับผิดชอบต่อผู้อื่น

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ ส. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ส.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ..... ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาลอาญา **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 1234/2548	**สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา** **เลขทะเบียนที่**.....123/2548..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...18...เดือน..พฤษภาคม...พ.ศ. ..2548...

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด(สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 9 สำนักงานคดีอาญา** โจทก์

นางสาวรื่นฤดี....เลิศลักษณ์.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นางสาวรื่นฤดี เลิศลักษณ์ **เลขประจำตัวประชาชน** 2 1021 00005 81 2	**เพศ** หญิง	**อายุ** 21 ปี 3 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 2 มีนาคม 2527 **เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	2 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	**อาชีพ** นักศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 123 หมู่ที่ -	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
ซอย ริมคลองชักพระ	~~ซอย~~
ถนน ฉิมพลี	ถนน เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
แขวง คลองชักพระ	~~แขวง~~
เขต ตลิ่งชัน	~~เขต~~
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง กระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 5 เมษายน 2547
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☐ **ต้องขัง** - **วัน นับถึงวันพิพากษาคดีที่** - ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. **ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง**

1.1 **ประวัติครอบครัว** ปรากฏหลักฐานตามสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน และจากผลการตรวจสอบรายการทะเบียนประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นางสาวรื่นฤดี เลิศลักษณ์ เดิมจำเลยมีชื่อตัวว่า "มาลินี" ต่อมาเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2548 จำเลยได้เปลี่ยนเป็นชื่อปัจจุบัน จำเลยยังเป็นโสดและเป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวนบุตรทั้งหมด 2 คน ของนายบุญนิธิ และนางพิณทิพย์ เลิศลักษณ์ ซึ่งสมรสกันโดยบิดาจำเลยเคยมีภรรยามาก่อนและมีบุตรกับภรรยาเดิม 2 คน พี่ต่างมารดาทั้งสองต่างมีครอบครัวและประกอบอาชีพกันหมดแล้ว เดิมบิดาจำเลยประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท พี เอส พี จำกัด มีรายได้เดือนละ 60,000 บาท มารดาจำเลยประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท เครดิต ไทยธนพัฒน์ จำกัด มีรายได้เดือนละ 20,000 บาท ต่อมาเมื่อบิดาจำเลยอายุ 55 ปี ได้ลาออกจากบริษัทฯ ส่วนมารดาจำเลยก็ต้องออกจากบริษัทฯ เมื่อปี พ.ศ. 2546 เนื่องจากบริษัทฯ ปิดกิจการ ปัจจุบันบิดามารดาจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพใดดำรงชีพอยู่ด้วยเงินเก็บของบิดามารดา กระทั่งเมื่อประมาณเดือนตุลาคม 2547 บิดาจำเลยได้ล้มป่วยเป็นอัมพฤกษ์ พี่ของจำเลยจบระดับปริญญาตรี แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใด ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี สมาชิกในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษใด

1.2 **บ้านและสภาพแวดล้อม** จำเลยเกิดและเติบโตที่บ้านเลขที่ 123 ซอยริมคลองชักพระ แขวงคลองชักพระ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว 2 ชั้น ทาสีขาว สภาพปานกลาง ขนาดเนื้อที่ 200 ตารางวา บ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดาจำเลย จำนองไว้กับธนาคารกสิกรไทย จำกัด ต้องผ่อนชำระเดือนละ 12,000 บาท สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยทั่วไป เพื่อนบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลากหลาย ไม่มีปัญหายาเสพติดให้โทษ ไม่มีปัญหาการลักขโมย การคมนาคมสะดวก จำเลยพักอาศัยเรื่อยมาจนปัจจุบัน

1.3 **การศึกษาและการประกอบอาชีพ** จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนทิวไผ่งาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนรัศมีนานาชาติ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ระหว่างศึกษาอยู่ที่โรงเรียนรัศมีนานาชาติ จำเลยได้ไปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตห้วยขวางด้วย จนจบการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2543 จากนั้นจำเลยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ คณะศิลปศาสตร์ เอกภาษาอังกฤษ แต่ศึกษาได้เพียง 1 ปีก็ลาออกเนื่องจากระยะทางไกลจากบ้านพัก และขณะจำเลยอายุ 13 ปีได้ร้องเพลงอัดใส่เทปคาสเซ็ท ส่งไปยังบริษัท จี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อจำเลยอายุ 15 ปี บริษัทฯ ได้ให้จำเลยเข้าฝึกซ้อมร้องเพลงและซ้อมเต้นที่บริษัทฯ เรื่อยมาจนกระทั่งอายุ 17 ปีจึงได้ทดลองอัดเสียงและซ้อมเต้นโดยยังไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด จนกระทั่งอายุ 18 ปีจำเลยได้ออกอัลบั้มเพลง 1 ชุด และได้ประกอบอาชีพเป็นนักร้องอยู่ประมาณ 1 ปี จากนั้นก็ได้มาเป็นนักแสดงเมื่ออายุ 19 ปี นอกจากนั้น จำเลยได้ไปช่วยงานกุศลตามสถานที่ต่าง ๆ บ้าง ออกรายการเกมส์โชว์และแสดงละครเวทีบ้าง มีรายได้รวมทั้งหมดประมาณ 1,000,000 บาทเศษ ตลอดมาจนกระทั่งเกิดอุบัติเหตุคดีนี้ และภายหลังจากเกิดเหตุ จำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพใด เนื่องจากบริษัทฯ ต้นสังกัดงดจ่ายงานให้แก่จำเลย ต่อมาเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2548 จำเลยได้ศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงที่โรงเรียนสอนออกแบบราฟเฟิลส์

กรุงเทพมหานคร สาขาการตลาดและการจัดการด้านแฟชั่น ปัจจุบันจำเลยศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใดและอยู่ในความอุปการะของมารดา

1.4 **นิสัยและความประพฤติ** จำเลยเป็นคนอารมณ์ปกติ ร่าเริมแจ่มใส สนุกสนาน ช่างพูด รักครอบครัว เชื่อฟังบิดามารดา ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษใด

1.5 **สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต** จำเลยรูปร่างสูง ผิวขาว ไม่ปรากฏลายสักหรือร่องรอยการกรีดหรือฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรงดี ขณะพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำจำเลยไม่พบอาการผิดปกติทางจิตแต่อย่างใด

2. **ประวัติการกระทำความผิด** จากการตรวจสอบที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 9 สำนักงานคดีอาญา และจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่า ไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. **สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี**

3.1 **จากคำให้การของจำเลย และพยานจำเลย** จำเลย , นางสาวเตือนใจ เต็มดวง อายุ 22 ปี พยาน นักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุคดีนี้ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2547 พยานซึ่งเป็นเพื่อนจำเลยได้โทรศัพท์ไปหาจำเลยและชักชวนจำเลยไปทำธุระละแวกซอยทองหล่อ ต่อมาในวันเกิดเหตุวันที่ 5 เมษายน 2547 จำเลยได้ขับรถยนต์เก๋งนั่งส่วนบุคคล คันหมายเลขทะเบียน ศษ 2456 กรุงเทพมหานคร ออกจากบ้านพักซอยคลองชักพระ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เพื่อไปรับพยานที่บ้านพักละแวกซอยบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และไปถึงบ้านพยานในเวลาประมาณ 14.00 นาฬิกาเศษ จากนั้นจำเลยได้ขับรถคันดังกล่าวโดยมีพยานนั่งอยู่ที่เบาะหน้าด้านซ้ายของคนขับเรื่อยมาตามถนนราชดำเนิน ขึ้นทางด่วนยมราช มาลงทางด่วนพระรามเก้า จากนั้นจำเลยจะเลี้ยวขวาเพื่อเข้าสู่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แต่ไม่สามารถเลี้ยวขวาได้ เนื่องจากทางถูกปิดกั้นไว้ จำเลยจึงได้เลี้ยวซ้ายผ่านสถานบันเทิง อาร์ ซี เอ และผ่านสถานีตำรวจนครบาลมักกะสันเรื่อยมา จากนั้นจำเลยได้เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ด้านขาออก ถนนดังกล่าวแบ่งช่องทางการจราจรออกเป็นด้านขาเข้าและขาออก ด้านละ 3 ช่องทาง มีเกาะกลางถนนเป็นแนวแบ่งกั้น สภาพการจราจรบนถนนในวันดังกล่าวค่อนข้างโล่งเนื่องจากเป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ จำเลยขับรถเรื่อยมาโดยกลับรถบริเวณใต้สะพานคลองตัน และขับไปตามถนนเพชรบุรีตัดใหม่ด้านขาเข้า จากทางแยกคลองตันมุ่งหน้าซอยทองหล่อด้วยความเร็วประมาณ 40-50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อจำเลยขับรถมาถึงบริเวณหน้าศูนย์บริการอีซูซุซึ่งเป็นย่านชุมชน จำเลยอ้างว่ารถจักรยานยนต์ที่แล่นนำหน้ารถของจำเลยได้หยุดลงกะทันหัน จำเลยจึงได้หักหลบรถจักรยานยนต์คันดังกล่าวไปทางด้านซ้ายมือ ระหว่างช่องทางจราจรที่ 1 และที่ 2 ซึ่งขณะนั้นผู้เสียหายทั้งสามได้เดินข้ามถนนจากเกาะกลางถนนด้านขวามือของจำเลยเพื่อจะข้ามไปฝั่งศูนย์บริการอีซูซุ จำเลยอ้างว่าได้หยุดรถอย่างกะทันหันแต่ไม่สามารถบังคับและควบคุมความเร็วของรถได้ จึงเป็นเหตุให้รถที่จำเลยขับมาพุ่งชนนางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ และนางดวงเดือน นภาศิริ ซึ่งอุ้มเด็กหญิงแก้ว นภาศิริ ขณะกำลังเดินข้ามถนนมาอย่างแรง จำเลยอ้างว่าภายหลังจากชนผู้เสียหายทั้งสามแล้วเกิดอาการตกใจอย่างมากกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถคุมสติได้ ทำสิ่งใดไม่ถูก จำเลยจึงไม่ได้ลงจากรถเพื่อไปดูอาการคนเจ็บและไม่ได้ให้ความช่วยเหลือแต่อย่างใด จำเลยเห็นว่ามีพลเมืองดีได้อุ้มเด็กหญิงโรสส่งโรงพยาบาลเพชรเวช เมื่อจำเลยควบคุม

สติได้จึงโทรศัพท์แจ้งมารดาของจำเลยและบริษัท จี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจมาในที่เกิดเหตุได้ควบคุมตัวจำเลยและพยานไปสอบปากคำที่สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน เจ้าพนักงานตำรวจได้ปรับเป็นเงินจำนวน 500 บาท เนื่องจากจำเลยไม่มีใบอนุญาตขับรถยนต์และแจ้งข้อหาดำเนินคดีกับจำเลยในคดีนี้

3.2 **<u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u>** ภายหลังเกิดเหตุมีผู้ถึงแก่ความตายและได้รับบาดเจ็บ ดังนี้

1) นางดวงเดือน นภาศิริ ผู้ตาย ได้ถึงแก่ความตายเนื่องจากกะโหลกศีรษะและฐานกะโหลกแตก มีเลือดออกในสมอง ปรากฏรายละเอียดตามรายงานการตรวจชันสูตรพลิกศพของแพทย์ท้ายคำฟ้อง ต่อมานายชัยนคร นภาศิริ สามีของผู้ตายซึ่งเป็นผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ภายหลังเกิดเหตุได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากชายไทยว่าภรรยาและบุตรสาวประสบอุบัติเหตุรถชน พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเพชรเวช จากนั้นผู้เสียหายได้เดินทางไปยังโรงพยาบาลเพชรเวช เห็นภรรยา บุตรสาว และเพื่อนภรรยาอยู่ในห้อง ไอซียู ในอาการหมดสติ สมองบวม จนภรรยาผู้เสียหายได้เสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2547 ในระหว่างที่ภรรยาและบุตรสาวรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลนั้น จำเลยไม่ได้ไปเยี่ยมเยียนภรรยาและบุตร จนกระทั่งในวันที่ 19 เมษายน 2547 จำเลยได้ไปดูแลอาการภรรยาและบุตรก่อนที่ภรรยาจะเสียชีวิตประมาณ 2 ชั่วโมง ส่วนมารดาของจำเลยได้ไปดูแลบุตรและภรรยาผู้เสียหายประมาณ 3-4 ครั้ง ต่อมาผู้เสียหายได้นำศพผู้ตายไปบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมที่วัดธาตุทองกรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 5 คืนก่อนทำการฌาปนกิจศพ ตลอดเวลาของการตั้งศพบำเพ็ญกุศล จำเลย มารดาจำเลย และตัวแทนของบริษัท จี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทต้นสังกัดของจำเลย ได้ไปร่วมงานศพผู้ตายทุกคืน นอกจากนั้นบริษัทจี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) ยังได้ร่วมเป็นเจ้าภาพงานศพ 1 คืน และร่วมทำบุญเป็นเช็คของธนาคารไทยธนาคาร จำกัด จำนวน 100,000 บาท ส่วนจำเลยได้บวชชีพราหมณ์ให้แก่ผู้ตายเป็นเวลา 10 วัน ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพทั้งหมดเป็นเงินจำนวน 150,000 บาท ซึ่งผู้เสียหายได้จ่ายให้แก่ทางวัดไปเรียบร้อยแล้ว

2) เด็กหญิงแก้ว นภาศิริ อายุ 2 ปีเศษ ได้รับบาดเจ็บมีบาดแผลฟกช้ำฉีกขาดที่หน้าผากซีกขวา เอ็กซเรย์สมองไม่พบว่ามีโลหิตออก ปรากฏรายละเอียดตามผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ท้ายคำฟ้อง นายชัยนคร นภาศิริ บิดาเด็กหญิงแก้วฯ ซึ่งเป็นผู้เสียหาย ให้ถ้อยคำว่า ภายหลังจากเกิดเหตุบุตรสาวอยู่ในอาการหมดสติและรู้สึกตัวในวันที่ 8 เมษายน 2547 บุตรสาวมีอาการสมองบวม ปอดติดเชื้อ นอนพักรักษาตัวอยู่ในห้อง ไอซียู 1 สัปดาห์ และได้ย้ายออกมาพักฟื้นที่ห้องธรรมดาจนกระทั่งวันที่ 19 เมษายน 2547 แพทย์ได้อนุญาตให้เด็กหญิงแก้วฯ ออกจากโรงพยาบาลกลับมาพักฟื้นต่อที่บ้าน ต้องไปพบแพทย์สัปดาห์ละ 1 ครั้งเพื่อให้แพทย์ดูอาการทางสมอง ปัจจุบันเด็กหญิงแก้วฯ มีอาการหวาดกลัว ผวา เวลานอนมีอาการสะดุ้งกลัว ขณะนอนหลับตาขวาปิดไม่สนิท พูดจาเสียงเบา พัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน ปัจจุบันต้องพบแพทย์เดือนละ 1 ครั้ง หรือทุกครั้งถ้ามีอาการซึ่งผู้เสียหายต้องดูแลเด็กหญิงแก้วฯ อย่างใกล้ชิด เพื่อเฝ้าดูอาการทางสมอง และแจ้งผลให้แพทย์ทราบเป็นระยะ ๆ ขณะนี้แพทย์ยังไม่ยืนยันว่าเด็กหญิงแก้วฯ จะหายเป็นปกติหรือไม่ เพียงแต่ให้สังเกตอาการไปเรื่อย ๆ

ทั้งนี้ นางพิณทิพย์ เลิศลักษณ์ มารดาจำเลย และนายชัยนคร นภาศิริ สามีผู้ตาย และเป็นบิดาของเด็กหญิงแก้วฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติในเรื่องของการชดใช้ค่าเสียหาย มีสาระสำคัญแตกต่างกันดังนี้

นางพิณทิพย์ เลิศลักษณ์ มารดาจำเลย ให้ถ้อยคำว่า ภายหลังจากเกิดเหตุแล้ว ระหว่างที่ผู้เสียหายทั้งสามพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเพชรเวช นางพิณทิพย์ฯ ได้ไปเยี่ยมเยียนเพื่อดูแลอาการคนเจ็บทั้งสามเป็นประจำ

แต่จำเลยไม่ได้ไปดูแลอาการของผู้เสียหายทั้งสามเนื่องจากเกรงว่าทางญาติฝ่ายผู้เสียหายจะเกิดความไม่พอใจและหากผู้เสียหายทั้งสามอาการดีขึ้นก็จะพาจำเลยไปเยี่ยมเยียนดูแลอาการ จนกระทั่งนางดวงเดือน นภาศิริ ได้เสียชีวิตลง และระหว่างที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศลขึ้น มารดาจำเลยได้มอบเงินร่วมทำบุญงานศพเป็นจำนวน 20,000 บาท โดยใส่รวมในซองทำบุญพร้อมกับเช็คของบริษัท จี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) นอกจากนั้นมารดาจำเลยได้จ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพเป็นเงินจำนวน 153,525 บาท ให้แก่วัดธาตุทอง

สำหรับการชดใช้ค่าเสียหายซึ่งเป็นค่าสินไหมทดแทนนั้น ภายหลังจากเสร็จสิ้นงานศพผู้ตายแล้ว ฝ่ายจำเลย ฝ่ายผู้เสียหาย และตัวแทนบริษัทสัมพันธ์ประกันภัย จำกัด ซึ่งรับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับขณะเกิดเหตุ ได้มีการเจรจาชดใช้ค่าเสียหายกันที่สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน จำนวน 5 ครั้ง ในครั้งที่ 1, 2 และ 3 ผู้เสียหายยังไม่ได้ระบุจำนวนเงินเนื่องจากสภาพจิตใจของผู้เสียหายยังอยู่ในอาการโศกเศร้าเสียใจ ประกอบกับอาการทางสมองของบุตรสาวยังไม่เป็นปกติ อยู่ในอาการหวาดกลัวและผวา ต่อมาในการเจรจาครั้งที่ 4 ผู้เสียหายได้เรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน 5,000,000 บาท จึงไม่สามารถตกลงกันได้ เนื่องจากฝ่ายจำเลยเห็นว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินไป จากนั้นได้มีการเจรจรกันในครั้งที่ 5 โดยฝ่ายผู้เสียหายยังประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 5,000,000 บาท ฝ่ายจำเลยเจรจาต่อรองเหลือ 500,000 บาท สำหรับในส่วนของค่ารักษาพยาบาลของเด็กหญิงแก้วฯ ฝ่ายจำเลยประสงค์ที่จะจ่ายให้ทั้งหมดจนกว่าเด็กหญิงแก้วฯ จะหายเป็นปกติ แต่ทางฝ่ายผู้เสียหายไม่ยินยอมรับข้อเสนอของฝ่ายจำเลย จึงทำให้ไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ภายหลังการเจรจาตกลงค่าเสียหายกันในครั้งที่ 5 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2547 จนกระทั่งปัจจุบันผู้เสียหายยังไม่ได้รับการชดใช้จากจำเลยแต่อย่างใด และจำเลยไม่ได้ติดต่อหาผู้เสียหายจนกระทั่งเวลาผ่านไปประมาณ 1 ปี ผู้เสียหายเห็นว่าจำเลยยังคงเพิกเฉย ไม่รับผิดชอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้เสียหายจึงไปฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งกับจำเลยและบริษัทสัมพันธ์ประกันภัย จำกัด รวมเป็นเงินจำนวน 7,452,000 บาท เป็นค่าขาดไร้อุปการะซึ่งผู้ตายประกอบอาชีพค้าขายเสื้อผ้าและเป็นหุ้นส่วนร้านจำหน่ายยาแผนปัจจุบัน มีรายได้เดือนละ 20,000 บาท รวมเวลา 20 ปี เป็นเงินจำนวน 4,800,000 บาท ค่ารักษาพยาบาลเด็กหญิงแก้วฯ ซึ่งต้องรักษาอย่างต่อเนื่อง ครั้งละ 1,200 บาท เป็นระยะเวลา 10 ปี เป็นเงิน 72,000 บาท ค่าเสื่อมความสามารถของเด็กหญิงแก้ว เป็นเงินจำนวน 300,000 บาท ค่าขาดไร้อุปการะเดือนละ 5,000 บาท เป็นเวลา 18 ปี เป็นเงิน 1,080,000 บาท และค่าขาดไร้อุปการะซึ่งผู้ตายต้องส่งเงินให้มารดาใช้จ่ายเดือนละ 5,000 บาท เป็นเวลา 20 ปี เป็นเงิน 1,200,000 บาท ในส่วนคดีอาญา นายชัยนคร นภาศิริ ให้ถ้อยคำว่าหากจำเลยไม่ยินยอมชดใช้ค่าเสียหายตามที่เรียกร้องเป็นเงินจำนวน 5,000,000 บาท มีความประสงค์ให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยตามกฎหมาย

ส่วนมารดาจำเลยให้ถ้อยคำว่า ภายหลังจากที่ไม่สามารถตกลงค่าเสียหายในครั้งที่ 5 ได้ จากนั้นก็ได้ให้ทนายความฝ่ายจำเลยติดต่อกับนายชัยนคร นภาศิริ จำนวนหลายครั้งแต่ก็ยังไม่สามารถตกลงค่าเสียหายกันได้ นอกจากนั้นมารดาจำเลยได้สอบถามอาการเด็กหญิงแก้วฯ จากนางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ บ้าง และมารดาจำเลยได้นำเงินสดจำนวน 200,000 บาท มาวางที่ศาลอาญาเพื่อมอบให้สามีผู้ตาย ส่วนเด็กหญิงแก้วฯ ทางมารดาจำเลยให้ถ้อยคำว่า จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทั้งหมด จนกว่าเด็กหญิงแก้วฯ จะหายเป็นปกติ

นางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ ได้รับบาดเจ็บ หน้าผากซีกซ้ายฉีกขาด สมองช้ำ มีเลือดออกในเยื่อสมองส่วนหน้าทั้ง 2 ข้าง กระดูกน่องหักบริเวณข้อเข่าซ้าย กระดูกแข้งส่วนกลางซ้ายหัก ปรากฏรายละเอียดตามผลการ

ชันสูตรบาดแผลของแพทย์ท้ายฟ้อง ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ในวันเกิดเหตุได้มาหาผู้ตายซึ่งพักอาศัยอยู่ที่อาคารเบสเฮ้าส์ละแวกถนนเพชรบุรีตัดใหม่ จากนั้นผู้ตายได้ชักชวนผู้เสียหายไปเป็นเพื่อนทำฟันที่ร้านทันตแพทย์ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับที่พักอาศัย ผู้ตายได้อุ้มเด็กหญิงโรสฯ ไปด้วย และทั้งสามได้ข้ามถนนจากฝั่งอาคารเบสเฮ้าส์ไปยังฝั่งตรงข้าม ระหว่างที่ข้ามจากเกาะกลางถนนไปยังช่องทางเดินรถที่ 2 ฝั่งถนนเพชรบุรีตัดใหม่ด้านขาเข้า ขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์ขับมาด้วยความเร็วสูง ทั้งผู้ตายและผู้เสียหายรีบเดินเพื่อหลบรถจักรยานยนต์คันดังกล่าว ทันใดนั้นรถของจำเลยได้ขับพุ่งชนผู้ตายและผู้เสียหายอย่างแรงจนหมดสติและผู้เสียหายรู้สึกตัวอีกครั้งที่โรงพยาบาลเพชรเวช แต่เนื่องจากขณะสอบปากคำผู้เสียหายยังมีอาการทางสมองและยังไม่สามารถจำรายละเอียดในเหตุการณ์ได้ พนักงานคุมประพฤติจึงได้สอบปากคำนางสาวน้ำพร เพ็ญจันทร์ ซึ่งเป็นพี่สาวของผู้เสียหายแทน ซึ่งนางสาวน้ำพรได้ให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติว่า ภายหลังเกิดเหตุผู้เสียหายได้เข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลเพชรเวช ขณะนั้นผู้เสียหายมีสภาพหน้าบวม มีเลือดคั่งในสมอง เข้ารับการรักษาในห้อง ไอซียู กระทั่งในวันที่ 8 เมษายน 2547 แพทย์ได้ผ่าตัดสมองและรู้สึกตัวในวันที่ 16 เมษายน 2547 แต่ยังไม่สามารถพูดได้ หลังจากนั้นอีกประมาณ 1 สัปดาห์ แพทย์ได้ผ่าตัดใส่เหล็กที่บริเวณหน้าแข้งด้านซ้ายยาวประมาณ 20 เซนติเมตร จากนั้นผู้เสียหายเริ่มพูดจาได้ ซึ่งต้องพักรักษาตัวทั้งหมดเป็นเวลา 48 วัน ระหว่างพักรักษาตัวอยู่นั้น ทั้งจำเลยและมารดาจำเลยได้ไปเยี่ยมดูอาการหลายครั้ง จนกระทั่งในวันที่ 24 พฤษภาคม 2547 ผู้เสียหายได้ออกจากโรงพยาบาลเพชรเวชเพื่อไปพักรักษาตัวต่อที่บ้านจังหวัดกำแพงเพชร โดยจำเลยและมารดาจำเลยได้นำรถยนต์ตู้ของบริษัท จี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) และพนักงานบริษัทฯ ไปส่งผู้เสียหายที่จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผู้เสียหายต้องไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลเพชรเวชทุก 3 เดือนต่อครั้ง และพบแพทย์ที่คลินิกละแวกบ้านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือทุกครั้งที่มีอาการปวด นอกจากนั้นผู้เสียหายจะไปหาหมอนวดแผนโบราณเพื่อนวดคลายเส้นบริเวณต้นขาซ้าย ผู้เสียหายต้องรับประทานยากันชัก ยาแก้ปวด และแคลเซียมทุกวัน พี่สาวของผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการเปลี่ยนโรงพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรเวชเป็นโรงพยาบาลรามาธิบดี ต้องไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลเพชรเวชครั้งต่อไปในวันที่ 21 มิถุนายน 2548 เพื่อให้แพทย์ดูอาการทางสมองและกระดูกรวมถึงพบจิตแพทย์ เนื่องจากผู้เสียหายมีสภาพจิตเปลี่ยนไป มีอารมณ์หงุดหงิดง่าย พูดจาหยาบคาย อาการบาดเจ็บปัจจุบันผู้เสียหายยังไม่สามารถเหยียดขาข้างซ้ายได้ ขาข้างซ้ายเริ่มลีบเล็กลงตั้งแต่สะโพกจนถึงข้อเท้าซ้าย นิ้วเท้าด้านซ้ายกระดิกไม่ได้ แต่มีอาการเจ็บส่วนเหล็กที่ผ่าตัดยึดไว้ยังไม่ได้ผ่าตัดออก ไม่สามารถเดินด้วยตนเองได้ ต้องมีคนประคองเดิน สำหรับอาการทางสมองยังไม่หายเป็นปกติ แต่เริ่มจำความได้และพูดจารู้เรื่อง

สำหรับการชดใช้ค่าเสียหาย ภายหลังเกิดเหตุฝ่ายจำเลยได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลเพชรเวช นอกเหนือจากที่บริษัทสัมพันธ์ประกันภัยฯ รับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 202,631 บาท และจ่ายค่าใช้จ่ายในการครองชีพของผู้เสียหายในระยะแรก ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2547 – มกราคม 2548 เดือนละ 10,000 บาท ทั้งนี้ ไม่รวมค่ารักษาพยาบาล ค่าพาหนะเดินทาง ในการเดินทางไปพบแพทย์ในแต่ละครั้ง และต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ได้เพิ่มค่าใช้จ่ายในการครองชีพเป็นเดือนละ 15,000 บาท ซึ่งผู้เสียหายได้รับเงินค่าครองชีพล่วงหน้าจนถึงเดือนสิงหาคม 2548 รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ฝ่ายจำเลยได้ชดใช้ให้ผู้เสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 537,551 บาท และทางฝ่ายจำเลยได้ตกลงที่จะรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลและค่าครองชีพของผู้เสียหายต่อไป

ส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทสัมพันธ์ประกันภัย จำกัด ซึ่งรับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับขณะเกิดเหตุ ได้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่ารักษาพยาบาลและค่าสินไหมทดแทน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ให้แก่ผู้ตายและผู้เสียหาย ซึ่งนายชัยวัฒน์ ดอกเด่น พนักงานฝ่ายอุบัติเหตุของบริษัทฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติว่า บริษัทฯ ได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่นางดวงเดือน นภาศิริ ผู้ตาย ขณะที่กำลังรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเพชรเวช เป็นเงินจำนวน 145,695 บาท ต่อมาบริษัทฯ ได้พิจารณาในส่วนค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติม ซึ่งได้พิจารณาจ่ายเต็มวงเงินคุ้มครองที่เหลือเป็นเงินจำนวน 454,305 บาท โดยบริษัทฯ ได้นำแคชเชียร์เช็คของธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาวงศ์สว่าง เช็คเลขที่ 0036791 และ 0036788 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 สั่งจ่ายศาลอาญาและได้นำมาวางไว้ที่ศาลอาญาแล้วเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 ส่วนค่ารักษาพยาบาลของเด็กหญิงแก้ว นภาศิริ ขณะที่รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเพชรเวช ได้จ่ายเป็นเงินจำนวน 71,977 บาท บริษัทฯ ได้พิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมเป็นเงินจำนวน 200,000 บาท โดยบริษัทฯ ได้นำแคชเชียร์เช็คของธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาวงศ์สว่าง เช็คเลขที่ 0036790 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 สั่งจ่ายศาลอาญาและได้นำมาวางไว้ที่ศาลอาญาแล้วเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 นอกจากนี้ค่ารักษาพยาบาลของนางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ ระหว่างที่รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเพชรเวชได้จ่ายไปเป็นเงินจำนวน 507,505 บาท ต่อมาบริษัทฯ ได้พิจารณาค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมโดยจ่ายเต็มวงเงินคุ้มครองที่เหลือเป็นเงินจำนวน 42,495 บาท โดยบริษัทฯ ได้นำแคชเชียร์เช็คของธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาวงศ์สว่าง เช็คเลขที่ 0046879 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 สั่งจ่ายศาลอาญา และได้นำมาวางไว้ที่ศาลอาญาแล้วเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2548

3.3 **<u>เกี่ยวกับรถยนต์คันที่จำเลยขับ</u>** เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า อัลติส สีดำ คันหมายเลขทะเบียน ศษ-2456 กรุงเทพมหานคร รถคันดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของนายอำนวย ชัยเกียรติ ลุงจำเลย อยู่ระหว่างการผ่อนชำระกับบริษัทโตโยต้า ลิซซิ่ง จำกัด ในอัตราเดือนละ 20,300 บาท ก่อนเกิดเหตุสภาพและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของรถอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และรถยนต์ได้ทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถและจัดทำประกันภัยประเภท 1 ไว้กับบริษัทสัมพันธ์ประกันภัย จำกัด ภายหลังเกิดเหตุรถได้รับความเสียหายกระจกหน้าร้าว กระโปรงหน้าบุบยุบลง มารดาจำเลยได้นำรถคันดังกล่าวไปซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเป็นเงินประมาณ 38,000 บาท ปัจจุบันรถคันดังกล่าวใช้งานได้ตามปกติ

3.4 **<u>ประวัติการขับรถ</u>** จำเลยให้ถ้อยคำว่าขับรถยนต์เป็นตั้งแต่อายุ 16 ปี โดยบิดามารดาจำเลยเป็นคนฝึกหัดให้ขับอยู่ประมาณ 2-3 เดือน จากนั้นได้ขับรถมาเรียนที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ละแวกรามคำแหง จนเกิดความชำนาญ จำเลยได้มาขับรถยนต์คันที่เกิดเหตุได้ประมาณ 2 ปี โดยที่จำเลยไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลมาก่อน จำเลยอ้างว่าตามปกติหากสภาพการจราจรคล่องตัวจำเลยขับด้วยความเร็วประมาณ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จำเลยอ้างว่าไม่เคยขับรถเฉี่ยวชนผู้อื่น หรือขับรถในลักษณะหวาดเสียวสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใดมาก่อน

4. **<u>เหตุอื่นอันควรปรานี</u>**

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยไม่เคยประวัติการกระทำผิดอาญามาก่อน

4.3 จำเลยอยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน

5. **<u>ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ</u>** จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. **<u>ความเห็น</u>** จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี แสดงให้เห็นว่า จำเลยขาดสำนึกต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ขับรถยนต์ทั้งที่ไม่เคยผ่านการทดสอบขอใบอนุญาตขับขี่ และขับด้วยความประมาท ขาดทักษะการขับรถยนต์อย่างปลอดภัย ทั้งนี้จำเลยซึ่งไม่เคยได้รับอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาก่อน รับว่าในวันเกิดเหตุได้ขับรถมาด้วยความเร็วและไม่สามารถที่จะบังคับรถหักหลบผู้เสียหายทั้งสามที่กำลังข้ามถนนมาได้ทัน จึงเป็นเหตุให้รถที่จำเลยขับมาพุ่งชนผู้เสียหายทั้งสามอย่างแรง จนมีผู้ถึงแก่ความตายและได้รับบาดเจ็บสาหัส ภายหลังเกิดเหตุแล้วจำเลยไม่ได้ลงจากรถเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายทั้งสาม โดยอ้างว่าอยู่ในอาการตกใจอย่างมากกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถควบคุมสติได้ จึงนั่งอยู่ในรถคันเกิดเหตุ จนเจ้าพนักงานตำรวจได้มาที่เกิดเหตุ กระทั่งถูกดำเนินคดีนี้ จำเลยให้ถ้อยคำว่าภายหลังจากสามารถควบคุมสติได้โทรศัพท์หามารดาจำเลยและบริษัทจี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัทต้นสังกัดของจำเลย และดูแลอาการผู้เสียหายเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งนางดวงเดือน นภาศิริ ได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา หลังจากนั้นจำเลย มารดาจำเลย และบริษัทจี เอส โปรดักชั่น จำกัด (มหาชน) ได้มาร่วมงานศพผู้ตายทุกคืน ส่วนจำเลยได้บวชชีพราหมณ์ให้แก่ผู้ตายเป็นเวลา 10 วัน นอกจากนั้นบริษัทฯ ได้ร่วมทำบุญเป็นเช็คเงินสดจำนวน 100,000 บาท โดยมอบให้แก่นายชัยนคร นภาศิริ สามีผู้ตาย ภายหลังจากเสร็จสิ้นงานศพแล้ว ฝ่ายผู้ตายโดยนายชัยนครฯ ได้เรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 5,000,000 บาท เป็นค่าสินไหมทดแทนรวมทั้งค่ารักษาพยาบาลของเด็กหญิงแก้วฯ บุตรสาว ซึ่งปัจจุบันยังไม่หายเป็นปกติ ฝ่ายจำเลยขอเจรจาต่อรองเหลือ 500,000 บาท แต่ทางฝ่ายผู้ตายไม่ยอม จึงไม่สามารถตกลงกันได้ โดยจำเลยให้ถ้อยคำว่าเงินจำนวน 5,000,000 บาท เป็นจำนวนเงินที่สูงเกินกว่ากำลังที่จำเลยจะหามาชดใช้ได้ เนื่องจากปัจจุบันจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพใด อยู่ระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ประกอบกับฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับพอมีพอใช้ บ้านที่พักอาศัยอยู่ปัจจุบันอยู่ในระหว่างจำนองธนาคารกสิกรไทยฯ ต้องผ่อนชำระเดือนละ 12,000 บาท ส่วนมารดาจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพใด ต้องดูแลบิดาที่กำลังป่วยเป็นอัมพฤกษ์ และภายหลังจากเกิดเหตุแล้วจำเลยไม่ได้รับงานแสดงจากบริษัทฯ ต้นสังกัด มาเป็นเวลาประมาณ 1 ปีเศษ จึงทำให้จำเลยไม่มีรายได้มาจุนเจือครอบครัว ปัจจุบันจำเลยและครอบครัวดำรงชีพอยู่ด้วยเงินเก็บที่สะสมไว้จากการแสดงก่อนเกิดเหตุ และเงินเก็บสะสมของบิดามารดาเมื่อครั้งยังประกอบอาชีพอยู่ แต่ก็ต้องใช้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลของบิดา จำเลยจึงไม่สามารถที่จะหาเงินจำนวน 5,000,000 บาท มาชดใช้ให้แก่นายชัยนคร นภาศิริ ได้ แต่ในส่วนของผู้บาดเจ็บคือ นางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์

จำเลยได้บรรเทาผลร้าย โดยการจ่ายค่าครองชีพให้เดือนละ 15,000 บาท และค่ารักษาพยาบาลในแต่ละครั้ง รวมถึงค่าเดินทางมาพบแพทย์ที่กรุงเทพฯ ครั้งละ 4,000 บาท ซึ่งผู้บาดเจ็บให้ถ้อยคำว่า พอใจกับค่าเสียหายที่ได้รับจากจำเลย และยังไม่ประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายใดจากจำเลย จนกว่านางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ ผู้บาดเจ็บจะหายเป็นปกติก่อนแล้วจึงจะตกลงค่าเสียหายกันอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเกิดเหตุ บริษัทสัมพันธ์ประกันภัยฯ ซึ่งรับทำประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับขี่ขณะเกิดเหตุ ได้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้เสียหายทั้งสามขณะรักษาตัวที่โรงพยาบาลเพชรเวชเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และต่อมาในวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 บริษัทฯ ได้นำเงินค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนมาวางที่ศาลเพื่อชำระแก่นายชัยนคร นภาศิริ สามีผู้เสียชีวิตและเป็นบิดาเด็กหญิงแก้วฯ โดยบริษัทฯ ได้พิจารณาในส่วนค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมของนางประทานพรฯ เต็มเงินคุ้มครองเป็นเงินจำนวน 454,305 บาท และของเด็กหญิงแก้ว นภาศิริ เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท ในส่วนของนางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ ได้พิจารณาค่าสินไหมเต็มวงเงินคุ้มครองเป็นเงินจำนวน 42,435 บาท ซึ่งจำเลยได้ให้ถ้อยคำว่า ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 ได้นำเงินสดจำนวน 200,000 บาท มาวางที่ศาลอาญาให้กับนายชัยนคร นภาศิริ สามีผู้ตาย ในส่วนของเด็กหญิงโรส นภาศิริ จำเลยจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจนกว่าจะหายเป็นปกติ ซึ่งจะเห็นว่าจำเลยได้พยายามบรรเทาผลร้ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งสามแล้วตามกำลังที่จำเลยจะทำได้ และปัจจุบันจำเลยต้องจ่ายเงินค่าครองชีพให้แก่นางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ เดือนละ 15,000 บาท ไม่รวมถึงค่ารักษาพยาบาลและค่ายานพาหนะในการเดินทางมารักษาที่กรุงเทพฯ จนกว่านางสาวน้ำทิพย์ เพ็ญจันทร์ จะหายเป็นปกติ เมื่อพิจารณาจากประวัติครอบครัวและภูมิหลังของจำเลยแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษอาญาใดมาก่อน นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรงใด มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน ปัจจุบันจำเลยอายุยังน้อยและยังอยู่ระหว่างการศึกษาเล่าเรียน บุคคลใกล้ชิดยังมีความรักความห่วงใยในตัวจำเลย และขณะที่จำเลยประกอบอาชีพเป็นนักแสดงจำเลยได้ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมด้วยดีตลอดมา เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเยาวชนในสังคม อีกทั้งการที่จำเลยถูกจับกุมดำเนินคดีนี้น่าจะทำให้จำเลยมีความเข็ดหลาบและเพิ่มความระมัดระวังในการขับรถมากยิ่งขึ้น พนักงานคุมประพฤติพิเคราะห์แล้วเห็นว่า จำเลยอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขฟื้นฟูฯได้โดยเน้นที่การเสริมสร้างจิตสำนึกเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรและทักษะการขับขี่รถยนต์อย่างปลอดภัย ทั้งนี้หากศาลเห็นสมควรให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นว่า สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติจำเลยไว้ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 8 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 2 ปี

2. ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติ เห็นสมควร เป็นเวลา 48 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 2 ปี

3. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนน และการขับขี่รถยนต์อย่างปลอดภัย

4. ให้จำเลยเคารพและปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ตลอดจนห้ามขับขี่รถยนต์จนกว่าจะผ่านการทดสอบได้รับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์อย่างถูกต้อง และให้เพิ่มความระมัดระวังในการขับขี่รถยนต์มากยิ่งขึ้น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นายอ)

พนักงานคุมประพฤติ

(นายส)

พนักงานคุมประพฤติ 6ว

กรณีตัวอย่างที่ 7

สรุปข้อเท็จจริงของ นายอร่าม สันโดษ จำเลย

ความผิดฐาน ใช้ให้ผู้อื่นกระทำผิดทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายอร่าม สันโดษ เป็นบุตรคนแรก ในจำนวน 3 คนของนายละมัยและนางรื่น สันโดษ บิดามารดาประกอบอาชีพทำนาและทำสวนผลไม้ รวมทั้งกิจการสถานีบริการน้ำมัน ฐานะของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางสมใจ รักดี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 กำลังตั้งครรภ์ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสมีปัญหาขัดแย้งกันบ้างเล็กน้อยเป็นบางครั้ง

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> จำเลยพักอาศัยอยู่ที่บ้านพักข้าราชการครู โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ จากสถาบันราชภัฏเชียงราย จากนั้นรับราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ประจำอยู่โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ จนถึงปัจจุบัน

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีพฤติกรรมเสียหาย เคยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวใช้ความรุนแรงกับ (นักเรียน) โดยลงโทษด้วยใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันเกิดเหตุจำเลยลงโทษเด็กนักเรียนในปกครองซึ่งเป็นผู้เสียหายเนื่องจากผู้เสียหายได้ขาดเรียน โดยให้ท่องอักษรภาษาอังกฤษ แต่ผู้เสียหายท่องผิดจำเลยจึงให้พยานซึ่งเป็นนักเรียนจำนวน 15 คน เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้ง ทำให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ เป็นเหตุให้ถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ หลังเกิดเหตุพนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ตามความต้องการของทั้ง 2 ฝ่าย ผลปรากฏว่าจำเลยเกิดความสำนึกผิดและฝ่ายผู้เสียหายให้อภัยจนสามารถทำข้อตกลงชดใช้ค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดแพร่

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....194/2546.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายอร่าม สันโดษ…… ……..…… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- จำเลยเคยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในลักษณะของการใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น (นักเรียน) ในรูปของการลงโทษ
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) …จำเลยซึ่งเป็นครูยังขาดทักษะประสบการณ์สั่งสอนนักเรียน.....	✔		- จำเลยสั่งสอนขณะที่มีอารมณ์โกรธและใช้วิธีการไม่เหมาะสมและเกินกว่าเหตุ โดยให้นักเรียนลงโทษกันเอง
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยรับสารภาพและพยายามรับผิดชอบ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- ชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจแก่ผู้เสียหาย
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- ผู้เสียหายเป็นเยาวชนและได้รับผลกระทบทางกายและจิตใจ
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม	✔		- มีนิสัยโมโหง่าย มีแนวโน้มนิยมใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) ขาดวุฒิภาวะของความเป็นครู	✔		- จำเลยลงโทษนักเรียนในลักษณะที่ไม่เหมาะสม

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.5 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : โดยทั่วไปจำเลยไม่ได้มีภูมหลังหรือนิสัยความประพฤติเสียหายร้ายแรง หากแต่มีประวัติของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในลักษณะการใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น ในรูปของการลงโทษนักเรียนในปกครองดูแลด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ปรับปรุงแก้ไขได้ จึงมีความเสี่ยงในระดับต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **ควบคุมในสถานที่**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..ทักษะการจัดการกับอารมณ์.....

☑ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ

4. ☐ อื่นๆ .....

เหตุผล : จำเลยมีพฤติกรรมก้าวร้าวชอบใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นในรูปของการลงโทษนี้จึง ควรได้รับการแก้ไขด้านจิตใจ ประกอบกับส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของการปฏิบัติหน้าที่ครูอาจารย์อย่างเหมาะสม

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นาง จ. พนักงานคุมประพฤติ

(นาง จ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้

.

วันที่ตรวจ..... ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....จังหวัดแพร่.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** จังหวัดแพร่
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1417/2546.....	**เลขทะเบียนที่**.....194/2546.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...26...เดือน...กรกฎาคม...พ.ศ. ..2546..

ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดแพร่**...……..……..โจทก์

นายอร่าม สันโดษ.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายอร่าม สันโดษ	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	25 ปี	10 พฤศจิกายน 2520
เลขประจำตัวประชาชน 3 5308 00356 63 2		9 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดอุตรดิตถ์

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	สมรส	- คน	1 คน

การศึกษา จบระดับปริญญาตรี	**อาชีพ** รับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 19 หมู่ที่ 3	ที่อยู่ปัจจุบัน ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ที่
บ้าน นานกกก	บ้านพักข้าราชการครูโรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์
ถนน -	ถนน อุปถัมภ์
ตำบล นานกกก	ตำบล ทุ่งแค้ว
อำเภอ ลับแล	อำเภอ หนองม่วงไข่
จังหวัด อุตรดิตถ์	จังหวัด แพร่

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ใช้ให้ผู้อื่นกระทำผิดทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 11 กรกฎาคม 2546
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	
ที่ -	-
☐ **ในระหว่างสอบสวน**	
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชนจำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลว่า นายอร่าม สันโดษ เป็นบุตรคนแรก ในจำนวนบุตรทั้ง 3 คน ของนายละมัยและนางรื่น สันโดษ บิดามารดาจำเลยต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน และได้สมรสกันมานาน 28 ปี บิดามารดาจำเลยประกอบอาชีพทำนาในที่ดินของตนเอง จำนวน 6 ไร่ ได้ผลผลิตไว้สำหรับบริโภคปีละ 200 ถัง และทำสวนผลไม้ประเภททุเรียน ลางสาด ส้มโอ มีรายได้รวมปีละประมาณ 200,000 - 300,000 บาท นอกจากนี้ยังเปิดกิจการสถานีบริการน้ำมันจำหน่าย ขณะนี้ยังมีรายได้ไม่แน่นอน เนื่องจากเพิ่งเปิดดำเนินกิจการ ส่วนน้องจำเลยอีก 2 คน ยังเป็นโสด โดยน้องชายคนรองจากจำเลยจบการศึกษาแล้วและช่วยดูแลกิจการสถานีบริการน้ำมันให้กับครอบครัว สำหรับน้องสาวคนสุดท้องกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวมีความรักใคร่และช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี ไม่มีปัญหาขัดแย้งใดๆ ปัจจุบันบุคคลใกล้ชิดกับจำเลยยังมีความห่วงใยในตัวจำเลยและรับว่าจะพยายามควบคุมดูแลความประพฤติของจำเลยให้มากยิ่งขึ้นไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดในครอบครัวจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

สถานภาพการสมรส จำเลยสมรสกับนางสมใจ ชื่อสกุลเดิม รักดี ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2545 จนถึงปัจจุบัน ภรรยาจำเลยประกอบอาชีพรับราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ที่โรงเรียน นาหมื่นพิทยาคม อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ได้รับเงินเดือนเดือนละ 6,700 บาท ปัจจุบันภรรยาจำเลยกำลังตั้งครรภ์ได้ 6 เดือน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและภรรยามีความรักใคร่เข้าใจกันดี มีปัญหาขัดแย้งกันบ้างเป็นบางครั้งในเรื่องเล็กๆ น้อย ๆ ซึ่งส่วนใหญ่สาเหตุมาจากภรรยาจำเลยมีอารมณ์หวั่นไหวและคิดมากในบางเรื่อง

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิด เติบโตและพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาและน้องอีก 2 คน ที่บ้านเลขที่ 19 หมู่ที่ 3 ตำบลนานกกก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มาโดยตลอด จนกระทั่งเดือนมีนาคม 2544 จำเลยได้ย้ายมาพักอาศัยอยู่ที่บ้านพักข้าราชการครู โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ลักษณะเป็นบ้านปูน 2 ชั้น หลังคามุงกระเบื้อง สภาพใหม่ซึ่งเป็นบ้านพักข้าราชการครูของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำเลยจะพักอาศัยอยู่ในวันปฏิบัติราชการ (จันทร์ – ศุกร์) ส่วนวันหยุดราชการจะกลับไปพักที่ภูมิลำเนา จังหวัดอุตรดิตถ์

อนึ่ง หลังจากเกิดเหตุในคดีนี้แล้วจำเลยได้ย้ายออกจากบ้านพักข้าราชการครู โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ และไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านพักของญาติที่ตำบลร่องกาศ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้น ชั้นบนเป็นเรือนไม้ หลังคามุงกระเบื้องกั้น แบ่งเป็น 5 ห้องนอน ส่วนชั้นล่างเป็นปูนกั้นเป็นห้องน้ำ ห้องครัว มีสภาพใหม่ สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไป การคมนาคมสะดวก

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาเทคนิคอุตสาหกรรม จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นจำเลยได้เข้าศึกษาต่อจนจบปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ จากสถาบันราชภัฏจังหวัดเชียงราย ในเดือนมีนาคม 2544 ต่อมาในเดือนมิถุนายน 2544 จำเลยก็สามารถสอบเข้ารับราชการและได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นอาจารย์ 1 ระดับ 3 ประจำอยู่โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ 6,700 บาท ในระหว่างที่รับราชการจำเลยเป็นผู้ที่อุทิศเวลาให้กับทางราชการและไม่เคยประพฤติเสียหายหรือกระทำผิดวินัยมาก่อน จำเลยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อร่วมงานตลอดมา

อนึ่ง หลังจากเกิดเหตุในคดีนี้ ทางโรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ได้มีคำสั่งที่ 25/2546 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ผลการสอบสวนปรากฏว่านายสมชาย ใจดี อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ได้มีคำสั่งที่ 1/2546 ลงโทษตัดเงินเดือนจำเลย 10 เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลา 2 เดือน ทั้งนี้ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนใจร้อน มีแนวโน้มส่อไปทางก้าวร้าวชอบใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น จำเลยสูบบุหรี่เป็นบางครั้งและดื่มสุราในบางโอกาส ไม่เคยมึนเมาสุราในขณะปฏิบัติราชการ ไม่เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทชกต่อย ไม่มีอาวุธไว้ในครอบครองหรือพกพาอาวุธผิดกฎหมาย จำเลยไม่เล่นการพนัน ไม่มีนิสัยลักทรัพย์ชอบพูดคุยสนุกสนานร่าเริง และช่วยเหลือเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น จำเลยไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกชนิด

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวดำแดง มีตำหนิแผลเป็นบริเวณโคนนิ้วกลางมือซ้าย ไม่ปรากฏลายสักและร่องรอยการกรีดหรือฉีดสารเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปสมบูรณ์แข็งแรงและไม่พบอาการผิดปกติทางจิตของจำเลยในระหว่างสอบปากคำ

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และที่กองกำกับการวิทยาการเขต 7 จังหวัดลำปาง ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล ส่วนจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 <u>จากคำให้การของจำเลย ผู้เสียหาย และพยานผู้อยู่ในเหตุการณ์</u> จำเลย เด็กชายแดง เกิดดี ผู้เสียหาย อายุ 14 ปี นายเขียว สีสด พยานที่ 1 อายุ 15 ปี เด็กชายคำ ขำดี พยานที่ 2 อายุ 14 ปี เด็กชายเข้ม เลิศรส พยานที่ 3 อายุ 14 ปี นายสะอาด สดใส พยานที่ 4 อายุ 15 ปี เด็กชายเหลือง อร่าม พยานที่ 5 อายุ 14 ปี เด็กชายเมฆ ลอยลำ พยานที่ 6 อายุ 14 ปี นายต้น ยอดสูง พยานที่ 7 อายุ 15 ปี นายน้ำ ใสสะอาด พยานที่ 8 อายุ 15 ปี เด็กชายยอด เด็ดเดี่ยว พยานที่ 9 อายุ 14 ปี เด็กชาย ดอน เนินสูง พยานที่ 10 อายุ 14 ปี เด็กชายกล้า อาจหาญ พยานที่ 11 อายุ 14 ปี เด็กชายเงิน ทองมาก พยานที่ 12 อายุ 14 ปี นายเชิด ว่องไว พยานที่ 13 อายุ 15 ปี นายจอม จำปา พยานที่ 14 อายุ 15 ปี เด็กชายจิต ใจดี พยานที่ 15 อายุ 14 ปี ขณะเกิดเหตุและปัจจุบันพยานทั้ง 15 คน เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ซึ่งมีจำเลยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ ผู้เสียหายและพยานทั้ง 15 คน ต่างรู้จักกับจำเลยเมื่อเดือนมิถุนายน 2544 จนถึงปัจจุบัน ต่างไม่เคยมีเรื่องบาดหมางต่อกันมาก่อน ให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2546 จำเลยได้รับคำสั่งจากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ ให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ที่มีผู้เสียหายและพยานทั้ง 15 คน เป็นนักเรียนชายร่วมชั้นและมีนักเรียนหญิงอีกจำนวน 8 คน รวมเป็น 24 คน ต่อมาวันที่ 22 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 08.30 นาฬิกา หลังจากผู้เสียหาย พยานทั้ง 15 คน และนักเรียนอื่นๆ เคารพธงชาติและสวดมนต์บริเวณหน้าเสาธงเสร็จ นักเรียนต่างแยกย้ายกลับเข้าชั้นเรียนตามปกติ แต่จำเลยได้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 รออยู่บริเวณสนามบาสเก็ตบอล เพื่อที่จะสอบถามถึงปัญหาและเรื่องทั่วๆ ไป ของนักเรียน จากการสอบถามจำเลยได้ทราบว่าเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2546 ในชั่วโมงเรียนคาบเรียนที่ 7 วิชาภาษาอังกฤษ ผู้เสียหายขาดเรียน จำเลยจึงสอบถามผู้เสียหายถึง

เหตุผลของการขาดเรียนในชั่วโมงดังกล่าว ซึ่งผู้เสียหายได้ให้เหตุผลว่าเนื่องจากฝนตกและคิดว่าอาจารย์คงจะไม่สอนจึงไม่ได้เข้าเรียน เมื่อทราบดังนั้น จำเลยจึงลงโทษผู้เสียหายด้วยการให้ผู้เสียหายท่องอักษรภาษาอังกฤษตั้งแต่ เอ ถึง แซด ซึ่งผู้เสียหายได้ยืนท่องอักษรภาษาอังกฤษตั้งแต่ เอ ถึง แซด แต่ปรากฏว่าผู้เสียหายไม่ได้ท่องอักษรอังกฤษอักษรตัวแอล ดังนั้นจำเลยจึงได้ลงโทษผู้เสียหายต่อโดยจำเลยได้ให้พยานทั้ง 15 คน เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้ง โดยเริ่มจากหัวแถวที่มีนักเรียนชายยืนเรียงตามลำดับจากสูงที่สุดถึงสูงน้อยที่สุด กล่าวคือจำเลยได้ให้พยานที่ 1 เตะก้นผู้เสียหาย 1 ครั้ง ตามด้วยพยานที่ 14 พยานที่ 2 และพยานที่ 4 ต่าง เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้ง โดยเมื่อถึงพยานที่ 4 เตะเป็นคนที่ 4 นั้น ปรากฏว่า พยานที่4 เตะเพียงเบาๆ ในเชิงล้อเล่น จำเลยจึงสั่งให้ผู้เสียหายเตะคืน 1 ครั้ง ผู้เสียหายจึงเตะก้นพยานที่ 4 คืน 1 ครั้ง แล้วจำเลยยังได้พูดสำทับว่าหากใครเตะเบาจะให้ผู้เสียหายเตะก้นคนนั้นคืน หลังจากนั้นพยานที่ 5 และพยานที่ 11 ต่างทยอยกันเตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้ง จนหมดโดยมีนักเรียนหญิงร่วมชั้นเรียน จำนวน 8 คน นั่งดูอยู่ ซึ่งพยานที่เหลือต่างก็เตะก้นผู้เสียหายแรงพอสมควรเพราะเกรงว่าหากเตะเบาๆ เชิงล้อเล่นอีกก็จะถูกผู้เสียหายเตะคืนตามคำสั่งของจำเลย หลังจากนั้นผู้เสียหาย พยานทั้ง 15 คน และเพื่อนนักเรียนหญิงร่วมชั้นต่างกลับเข้าห้องเรียนและเรียนหนังสือตามปกติ ในวันดังกล่าวผู้เสียหายรู้สึกเจ็บที่บริเวณก้นและเอวเล็กน้อย แต่ยังสามารถเข้าเรียนและไปเรียนตามปกติในวันต่อๆ มา ในระหว่างนั้นอาการปวดที่ก้นและเอวยังคงมีอยู่ ต่อมาผู้เสียหายเริ่มมีอาการปัสสาวะขัดและปวดเวลาปัสสาวะ แต่ไม่ได้บอกเรื่องราวให้ผู้ใดทราบ นอกจากได้พูดเปรยๆ ให้มารดาผู้เสียหายฟังว่ามีอาการปวดที่เอวและปัสสาวะขัดซึ่งมารดาก็มิได้สนใจ

ต่อมาวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 ผู้เสียหายไปเรียนตามปกติและได้ปัสสาวะที่ห้องน้ำของโรงเรียนพบว่าปัสสาวะเป็นสีแดงมีเลือดปนออกมาจึงได้บอกกับพยานที่ 11 เพื่อนร่วมชั้น จากนั้นพยานที่ 11ได้พาผู้เสียหายไปพบอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ได้แนะนำให้ผู้เสียหายไปพบแพทย์ พร้อมทั้งอนุญาตให้ผู้เสียหายกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียนได้ เมื่อผู้เสียหายไปถึงบ้านได้บอกกับมารดาว่าปัสสาวะเป็นเลือดมารดาจึงพาผู้เสียหายไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ ผู้เสียหายได้แจ้งให้แพทย์ทราบว่าถูกเตะแพทย์จึงตรวจอาการฉีดยาและให้ยาไปรับประทานที่บ้าน โดยผู้เสียหายหยุดเรียนไป 2 วัน หลังจากนั้นอาการปัสสาวะเป็นเลือดทุเลาลงแต่ผู้เสียหายยังคงมีอาการปวดที่เอวอยู่ ซึ่งผู้เสียหายได้ไปเรียนหนังสือตามปกติแต่ต่อมาพบว่าผู้เสียหายเริ่มมีอาการไข้ หนาวสั่นและตัวร้อน มารดาจึงได้พาผู้เสียหายไปพบแพทย์อีก แพทย์ได้ตรวจอาการแล้วฉีดยาให้ยาไปรับประทาน

ในวันที่ 17 มิถุนายน 2546 ผู้เสียหายมีอาการปวดที่เอวด้านขวาอย่างมากและตัวร้อน มารดาจึงได้พาผู้เสียหายไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลหนองม่วงไข่อีก ส่วนนาย บ. บิดาผู้เสียหายได้เดินทางไปบอกจำเลยซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาว่าผู้เสียหายป่วยไปเรียนไม่ได้ และในครั้งนี้ผู้เสียหายได้นอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลนาน 3 วัน ปรากฏอาการป่วยไม่ทุเลา ยังมีไข้อยู่ ดังนั้นแพทย์จึงได้ส่งตัวผู้เสียหายไปรักษาอาการป่วยต่อที่โรงพยาบาลแพร่ในวันที่ 20 มิถุนายน 2546 ผู้เสียหายนอนพักรักษาอาการป่วยที่โรงพยาบาลแพร่จนถึงวันที่ 24 มิถุนายน 2546 อาการจึงทุเลาและแพทย์ได้อนุญาตให้กลับบ้านได้โดยผู้เสียหายและมารดาทราบจากพยาบาลที่ดูแลว่าผู้เสียหายไตอักเสบให้ดื่มน้ำมากๆ หลังจากนั้นผู้เสียหายก็กลับบ้านและพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านต่ออีก 1 วัน แล้วจึงไปเรียนตามปกติในวันที่ 26 มิถุนายน 2546 ซึ่งผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่ายังคงมีอาการปวดที่เอวอยู่

ต่อมาวันที่ 1 กรกฎาคม 2546 บิดามารดาของผู้เสียหายทราบจากปู่ของผู้เสียหายซึ่งได้ไปร่วมงานพิธีศพเพื่อนบ้านและเพื่อนบ้านเล่าให้ฟังว่า ผู้เสียหายได้ถูกจำเลยซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นใช้ให้เพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนจำนวน 15 คน เตะก้นผู้เสียหาย ดังนั้นในวันที่ 2 กรกฎาคม 2546 บิดามารดาผู้เสียหายพร้อมญาติฯ ได้เดินทางไปพบจำเลยเพื่อสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจำเลยได้รับว่าได้ใช้ให้เพื่อนนักเรียนชายจำนวน 15 คน

เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้งจริง เนื่องจากผู้เสียหายไม่เข้าเรียนหนังสือ ทางฝ่ายบิดามารดาผู้เสียหายจึงได้เรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยเป็นจำนวน 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ดังนั้นวันที่ 5 กรกฎาคม 2546 บิดามารดาผู้เสียหายจึงได้แจ้งความดำเนินคดีต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองม่วงไข่

ต่อมาวันที่ 11 กรกฎาคม 2546 จำเลยจึงได้เข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองม่วงไข่ และถูกดำเนินคดีในคดีนี้ ในชั้นสอบสวนจำเลยให้การภาคเสธคือจำเลยรับสารภาพว่าได้ใช้ให้นักเรียนชายจำนวน 15 คน เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้งจริง แต่จำเลยไม่มีเจตนาที่จะทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ เพียง แต่ต้องการลงโทษผู้เสียหายที่ไม่เข้าเรียนหนังสือเท่านั้น ส่วนในชั้นศาลจำเลยให้การรับสารภาพว่าได้กระทำผิดจริง

3.2 <u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u> จากเหตุในคดีนี้จำเลยรับว่าได้ใช้ให้นักเรียนชายร่วมชั้นเรียนกับผู้เสียหายจำนวน 15 คน เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้ง จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ ปรากฏตามรายงานผลการตรวจชันสูตรของแพทย์ท้ายฟ้อง ที่ได้ตรวจและความเห็นพบว่า

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 ผู้เสียหาย มาโรงพยาบาลด้วยอาการปัสสาวะขัดกระปริบกระปรอย ปัสสาวะเป็นเลือดแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นกระเพาะปัสสาวะอักเสบให้ยารับประทาน (ไม่มีรอยฟกช้ำและอาการปวดบั้นเอว)

วันที่ 29 พฤษภาคม 2546 และ 5 มิถุนายน 2546 มาโรงพยาบาลด้วยอาการไข้ เจ็บคอ ปวดศีรษะ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นไข้หวัด รักษา ด้วยการฉีดยาและให้ยาไปรับประทาน

วันที่ 17 มิถุนายน 2546 มาโรงพยาบาลด้วยอาการไข้สูง ปวดศีรษะ ได้ตรวจเลือดและตรวจปัสสาวะแล้วผลเลือดบ่งบอกว่าเป็นไข้ ไทฟอยด์ ผลปัสสาวะบ่งบอกถึงอาการอักเสบติดเชื้อของทางเดินปัสสาวะ ได้พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 20 มิถุนายน 2546 ไข้ไม่ลดอาการไม่ดีขึ้น จึงส่งตัวเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลแพร่

ผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์โรงพยาบาลแพร่ที่ได้ตรวจและความเห็นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2546 ปรากฏว่าผู้เสียหายป่วยด้วยระบบทางเดินปัสสาวะอักเสบ เมื่อได้รับการรักษาแล้วอาการหายเป็นปกติ หากรับประทานยาต่อจนครบตามที่ได้จัดให้รับประทานต่อที่บ้านไม่น่าจะมีโรคแทรกซ้อนใดๆ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บิดามารดาของผู้เสียหายได้มาพบพนักงานคุมประพฤติและให้ถ้อยคำว่าในขณะที่ผู้เสียหายเข้ารักษาอาการป่วยนั้น จำเลยไม่เคยไปเยี่ยมดูอาการผู้เสียหายแต่อย่างใด ดังนั้นในการเจรจาเรียกค่าเสียหายในครั้งแรก บิดามารดาผู้เสียหายจึงรู้สึกโกรธเนื่องจากผู้เสียหายเป็นบุตรคนเดียวและจำเลยก็ไม่ไปเยี่ยมดูอาการป่วยจึงได้เรียกร้องค่าเสียหายสูงถึง 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ในการรักษาอาการป่วยของผู้เสียหายนั้นไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแต่อย่างใด เนื่องจากมีบัตรประกันสุขภาพแต่ได้จ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร ค่าของใช้อื่นๆ รวมเป็นเงินประมาณ 5,000 บาท เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2546 พนักงานคุมประพฤติได้เดินทางไปพบและสอบปากคำผู้เสียหายที่โรงเรียนม่วงไข่พิทยาคม ซึ่งผู้เสียหายได้ย้ายจากโรงเรียนพัฒนาประชา

อุปถัมภ์ไปศึกษาต่อสถานที่ดังกล่าวข้างต้น เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันได้ให้ถ้อยคำว่าปัจจุบันอาการปัสสาวะขัด ปัสสาวะเป็นเลือด ได้หายเป็นปกติแล้ว แต่ผู้เสียหายยังมีอาการปวดที่เอวด้านขวาอยู่เป็นครั้งคราวเวลาถูกกระแทกหรือนั่งเป็นเวลานาน ภายหลังเกิดเหตุผู้เสียหายมีสุขภาพไม่แข็งแรง และรู้สึกอับอายเพื่อนๆ เวลาที่ถูกเพื่อนนักเรียนพูดล้อเลียนเรื่องที่ถูกลงข่าวทางหนังสือพิมพ์และออกข่าวทางโทรทัศน์

อนึ่ง จากการสอบถามจำเลย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพัฒนาประชาอุปถัมภ์ และพยานทั้ง 15 คน ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกันกับผู้เสียหาย พบว่าผู้เสียหายเป็นคนเงียบขรึม ไม่ค่อยพูดหรือกล้าแสดงออก ไม่เป็นคนเกเรอันธพาลหรือหลบหนีวิชาเรียนมาก่อนตลอดจนไม่เคยถูกอาจารย์ลงโทษในทางรุนแรงมาก่อน และก่อนหน้านี้ผู้เสียหายไม่เคยมีโรคประจำตัวใด

3.3 พฤติการณ์ในการลงโทษนักเรียนที่ทำผิดระเบียบหรือไม่ตั้งใจเรียนของจำเลย จากคำให้การของจำเลยและพยานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับจำเลย สรุปได้ความว่าที่ผ่านมาจำเลยเคยใช้วิธีการทำโทษหรือลงโทษเด็กนักเรียนดังนี้ คือ

3.3.1 กรณีเด็กนักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย จำเลยจะสั่งลงโทษนักเรียนด้วยวิธีให้นักเรียนลุก – ยืน ครั้งละ 10 ถึง 20 ครั้ง

3.3.2 กรณีนักเรียนหยอกล้อเล่นส่งเสียงดังในห้องเรียนในเวลาเรียนจำเลยจะดีดใบหู 1- 2 ครั้ง หรือให้นักเรียนตบศีรษะกันเอง

3.3.3 กรณีนักเรียนแอบหนีเรียนไปเล่นน้ำในลำคลองที่ครั้งหนึ่งจำเลยเคยสั่งห้ามไว้และกรณีเด็กนักเรียนทะเลาะวิวาทชกต่อยกันในโรงเรียน จำเลยลงโทษด้วยวิธีเฆี่ยนตีนักเรียน

3.3.4 กรณีนักเรียนกระทำผิดเล็กๆ น้อยๆ จะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนและบันทึกความผิดไว้ในสมุดรายงาน หากพบว่ายังกระทำผิดซ้ำๆ ในลักษณะเดิมอยู่เสมอ จะเรียกผู้ปกครองมาพบเพื่อพูดคุยแก้ไขต่อไป

นอกจากนี้จำเลยรับว่า ก่อนหน้านี้ในชั่วโมงอุตสาหกรรมที่จำเลยเป็นอาจารย์ผู้สอนจำเลยเคยสั่งลงโทษนักเรียนที่เรียนอยู่ในชั่วโมงวิชาเรียนดังกล่าวซึ่งไม่ตั้งใจเรียนและประพฤติตัวเกเรในระหว่างเรียนโดยจำเลยได้สั่งให้เพื่อนนักเรียนร่วมวิชาเรียนจำนวน 12 คน เตะก้น คนละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นการเตะเพียงเบาๆ เท่านั้นไม่มีอาการบาดเจ็บแต่อย่างใด

3.4 การดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ภายหลังเกิดเหตุฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายยังไม่สามารถตกลงกันได้ โดยผู้เสียหายยังไม่ได้รับการเยียวยาหรือการบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น พนักงานคุมประพฤติจึงได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ตามความต้องการของฝ่ายผู้เสียหายและจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายจำนวน 1 ครั้ง ซึ่งมีผู้เสียหาย บิดาและมารดาซึ่งเป็นผู้ปกครองของผู้เสียหายที่ยังเป็นผู้เยาว์ จากการประชุมดังกล่าวปรากฏว่า จำเลยได้รับทราบและเข้าใจถึงความรู้สึกและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายทั้งทางด้านจิตใจต้องได้รับความอับอายเมื่อถูกเพื่อนล้อเลียน อีกทั้งผลกระทบทางด้านร่างกายซึ่งได้รับบาดเจ็บต้องดูแลรักษาอาการใกล้ชิดอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสุขภาพยังไม่แข็งแรง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ครอบครัวผู้เสียหาย รวมทั้งความรู้สึกเสียใจของบิดามารดาผู้เสียหายที่ได้รับจากกรณีดังกล่าวจนทำให้จำเลยเกิดความสำนึกผิดในการกระทำของตนเอง และได้แสดงความสำนึกด้วยการกล่าวคำขอโทษฝ่ายผู้เสียหาย ซึ่งนำไปสู่การเสนอความต้องการชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย และสามารถทำข้อตกลงร่วมกันได้ คือ จำเลยยินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 30,000 บาท(สามหมื่นบาทถ้วน) โดยชำระงวดเดียว กำหนดชำระวันที่ 30 ธันวาคม 2546

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยไม่เคยมีประวัติการกระทำความผิดมาก่อน

4.3 จำเลยมีภาระต้องอุปการะดูแลภรรยาที่กำลังตั้งครรภ์

4.4 จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บิดามารดาของผู้เสียหายจนเป็นที่น่าพอใจ

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติ และยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี จำเลยให้ถ้อยคำรับว่าได้กระทำผิดตามฟ้องจริงโดยจำเลยได้ใช้ให้นักเรียนชายร่วมชั้นเรียนเดียวกับผู้เสียหาย จำนวน 15 คน ซึ่งจำเลยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นเตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้งจริง ทั้งนี้ในระหว่างนั้นจำเลยยังพูดสำทับว่าให้เตะแรงๆ ห้ามเตะเบาในลักษณะล้อเล่นหากผู้ใดเตะเบาจะให้ผู้เสียหายเตะเป็นการตอบแทน ซึ่งการกระทำดังกล่าวของจำเลย เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจในเวลาต่อมา โดยผู้เสียหายมีอาการปวดเอวและปัสสาวะกระปริบกระปรอยจนถึงขั้นปัสสาวะเป็นเลือดในที่สุด เนื่องจากได้รับความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง เพราะนักเรียนชายร่วมชั้นเรียนจำนวน 15 คน ที่เตะก้นผู้เสียหายนั้นบ้างก็มีรูปร่างสูงใหญ่กว่าผู้เสียหาย หรือบางคนมีรูปร่างเทียบเท่ากับผู้เสียหาย แต่เมื่อทั้ง 15 คน ต่างเตะซ้ำๆ กันในที่เดิมในคราวเดียวกัน และเตะอย่างแรงถึง 15 ครั้ง ก็ทำให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กายได้ ซึ่งจำเลยให้เหตุผลว่าที่กระทำดังกล่าวไม่ได้มีเจตนาร้ายที่จะถึงขั้นทำให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กายแต่อย่างใด และคิดไม่ถึงว่าผลของการกระทำดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อผู้เสียหายถึงเพียงนี้ แต่จำเลยเพียงเพื่อต้องการจะลงโทษผู้เสียหายซึ่งเป็นลูกศิษย์ที่ไม่เข้าเรียนในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษและอยากจะให้กลุ่มเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นด้วยกันเป็นผู้ลงโทษกันเองโดยใช้บทลงโทษของสังคมในหมู่นักเรียนร่วมชั้นเรียนเดียวกันเท่านั้น แต่การกระทำที่กระทำลงไปนั้นเป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุ เนื่องจากจำเลยได้ใช้ให้นักเรียนชายถึง 15 คน เตะก้นผู้เสียหายคนละ 1 ครั้งในคราวเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2515 ที่ให้อำนาจครูในการลงโทษนักเรียนไว้แล้ว จำเลยในฐานะที่เป็นครูผู้อบรมสั่งสอนศิษย์ เมื่อศิษย์กระทำผิดครูสมควรที่จะตักเตือนหรือลงโทษศิษย์เองให้เหมาะสมกับสภาพความผิดนั้นๆ แต่จำเลยหาได้กระทำอย่างนั้นไม่ กลับลงโทษลูกศิษย์ด้วยการให้นักเรียนร่วมชั้นเรียนลงโทษกันเองและเป็นการลงโทษที่กระทำเกินกว่าเหตุ แต่อย่างไรก็ตามจำเลยอาจจะกระทำผิดไปเพราะอารมณ์ความรู้สึกชั่ววูบ โดยจำเลยซึ่งรับราชการครูมาไม่นานนักอาจขาดวุฒิภาวะของความเป็นครูจึงทำให้ขาดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และขาดการไตร่ตรองพิจารณาถึงผลที่เกิดภายหลัง แต่ภายหลังจากเกิดเหตุในคดีนี้ จำเลยได้มีการบรรเทาผลร้ายแก่ผู้ปกครองซึ่งเป็นบิดามารดาของผู้เสียหาย จนบิดามารดาของผู้เสียหายมีความพึงพอใจ และไม่ประสงค์ที่จะดำเนินคดีในทางแพ่งหรืออาญากับจำเลยอีก โดยในคดีนี้ขอให้อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาเมื่อพิจารณาจากประวัติภูมิหลังของจำเลยแล้ว จำเลยรับราชการครูมานาน 2 ปี ไม่เคยประพฤติผิดระเบียบวินัยของทางราชการ หรือถูกสั่ง

ลงโทษมาก่อน จำเลยมีความตั้งใจในการประกอบอาชีพครู เอาใจใส่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี ไม่เคยประพฤติเสียหาย ภายหลังเกิดเหตุในคดีนี้จำเลยได้ถูกลงโทษทางวินัย โดยผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตัดเงินเดือน 10 เปอร์เซ็นต์ มีกำหนด 2 เดือน นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2546 ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการลงโทษจำเลยในทางหนึ่งแล้ว นอกจากนี้จำเลยยังถูกลงโทษโดยสังคมซึ่งรับรู้ข่าวสารทางสื่อต่างๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกด้วยซึ่งเหตุการณ์ในครั้งนี้น่าจะทำให้จำเลยรู้สึกเข็ดหลาบ จำเลยไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อนและมีภาระที่ต้องอุปการะดูแลภรรยาที่กำลังตั้งครรภ์และบุตรที่จะต้องเกิดมาในอนาคต นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไป แม้จำเลยมีนิสัยโมโหง่าย เคยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในลักษณะการใช้ความรุนแรงกับนักเรียนในรูปของการลงโทษที่ไม่เหมาะสม แต่ยังอยู่ในวิสัยที่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้ ส่วนความประพฤติด้านอื่นไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรงมาก่อน จึงจัดว่ามีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำต่ำ นอกจากนี้ บุคคลใกล้ชิดกับจำเลยยังมีความห่วงใยในอนาคตของจำเลยและรับว่าจะคอยควบคุมดูแล กวดขัน ว่ากล่าวตักเตือนจำเลย พร้อมกับอยากจะให้โอกาสแก่จำเลยสักครั้งในการกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมและเป็นครูที่ดีในการอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ศิษย์ต่อไปในอนาคต พิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยยังอยู่ในวิสัยที่พอจะแก้ไขฟื้นฟูได้โดยเน้นที่การเสริมสร้างคุณธรรมและการจัดการกับอารมรณ์ ดังนั้น หากศาลเห็นสมควรให้โอกาสจำเลยได้กลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่าสมควรใช้วิธีการรอการลงโทษโดยการคุมความประพฤติจำเลยไว้และกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1.ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ จำนวน 4 ครั้ง ภายในระยะ 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพัฒนาจิตใจ ตามระยะเวลาที่จำเลยและพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นาง จ.)

พนักงานคุมประพฤติ 5

(นาง ญ.)

ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดแพร่

กรณีตัวอย่างที่ 8

สรุปข้อเท็จจริงของนายจันทร์ สอยดาว จำเลย
ความผิดฐาน ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุได้รับอันตรายสาหัส

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายจันทร์ สอยดาว เป็นบุตรคนแรก ในจำนวน 6 คนของนายมีและนางมา สอยดาว มารดาถึงแก่กรรม บิดามีภรรยาใหม่ประกอบอาชีพทำนาและทำสวนมะพร้าว ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ บุคคลในครอบครัวไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับจำเลย เพราะกลัวจำเลยทำร้าย เนื่องจากจำเลยเสพยาบ้าจนคลุ้มคลั่ง ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> เลิกร้างกับนางสุข มีนา ไม่มีบุตรด้วยกัน

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ไม่ปรากฏเป็นแหล่งอาชญากรรมหรือแหล่งมั่วสุมยาเสพติดให้โทษ

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านคลองสุข อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร หลังจากนั้นก็ช่วยบิดามารดาทำสวนมะพร้าว เคยอุปสมบท 1 พรรษา ต่อมาประกอบอาชีพรับจ้างปอกมะพร้าว

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลย มีพฤติกรรมก้าวร้าว เคยทำร้ายคนในครอบครัวและทำลายสิ่งของ เนื่องจากเสพยาบ้ามานานจนเกิดอาการคลุ้มคลั่ง

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยเคยเสพยาเสพติด ทั้งยาบ้า และกระท่อม เป็นเวลานาน จนกระทั่งมีอาการทางจิตประสาท

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> เคยถูกจับกุมดำเนินคดี 1 ครั้ง คือ ศาลจังหวัดชุมพรพิพากษาจำคุก 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษ 1 ปี ในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองฯ

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยรับจ้างปอกมะพร้าวและพักค้างคืนที่บ้านผู้เสียหายซึ่งไม่เคยมีเรื่องบาดหมางมาก่อน คืนก่อนเกิดเหตุจำเลยมีอาการผิดปกติไม่ยอมทำงาน เดินไปมาและบ่นเรื่องมารดาเลี้ยงไม่ยอมกลับบ้าน ต่อมารุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันเกิดเหตุ เมื่อจำเลยตื่นนอนได้พูดจาโต้เถียงกับผู้เสียหายเล็กน้อย จำเลยรับว่าไม่พอใจคำพูดของผู้เสียหายจึงใช้เหล็กยาว 1 ศอกตีผู้เสียหายซึ่งเป็นคนชรา ได้รับบาดเจ็บสาหัส หลังเกิดเหตุฝ่ายจำเลยไม่มีการบรรเทาผลร้ายแต่อย่างใด และผู้เสียหายประสงค์จะให้จำเลยได้รับโทษจำคุก

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดหลังสวน

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....25/2546.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายจันทร์...สอยดาว…… ……..…… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- จำเลยเคยเสพยาเสพติด ทั้งยาบ้าและกระท่อมมาเป็นเวลานาน
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก	✔		- ศาลตัดสินลงโทษจำคุก และกักขังแทนค่าปรับ 142 วัน ความผิดฐานฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครอง
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เคยมีพฤติกรรมก้าวร้าวทำร้ายคนในครอบครัวและทำลายสิ่งของ เนื่องจากเสพยาบ้าแล้วคลุ้มคลั่ง
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด	✔		- จำเลยเสพยาเสพติดมานานจึงคุ้นเคยกับผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติด
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**4**	**2**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้		✔	- จำเลยให้ข้อมูลเท็จต่อพนักงานคุมประพฤติเรื่องครอบครัวและประวัติการเสพยาเสพติด
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- ทำร้ายร่างกายผู้อื่นซึ่งชรา จนได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยไม่เคยมีเหตุบาดหมางใดกับผู้เสียหายมาก่อน
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล	✔		- บุคคลในครอบครัวไม่สามารถดูแลตักเตือนจำเลยได้
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	✔		- ความสัมพันธ์ไม่ดีและไม่อยากยุ่งเกี่ยว เพราะกลัวจำเลย
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม	✔		- จำเลยมีอาการคลุ้มคลั่งเป็นครั้งคราว เพราะเสพยาบ้า
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด	✔		- เสพยาบ้าและกระท่อมมานาน จนมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจ
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) ขาดวุฒิภาวะของความเป็นครู		✔	

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.6 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : มีความเสี่ยงสูง เพราะจำเลยเสพยาบ้าจนมีอาการผิดปกติทางจิต เคยถูกจับกุมในคดียาเสพติดและรอการลงโทษจำคุกมาก่อน แต่ยังหวนกลับไปเสพอีก เสพในปริมาณมากจนมีอาการคลุ้มคลั่ง ทำลายสิ่งของและทำร้ายบุคคลในครอบครัว จนกระทั่งบุคคลในครอบครัวไม่อยากยุ่งเกี่ยวและกำกับดูแลจำเลยไม่ได้

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☑ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☑ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ……

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา……

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน……

☐ อื่นๆ (ระบุ)……..

☐ อื่นๆ (ระบุ)……

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> จำเลยเสพยาเสพติด จนเกิดอาการทางจิตประสาทและเคยคลุ้มคลั่ง ทำลายสิ่งของและทำร้ายบุคคลในครอบครัว แต่กระนั้นขณะจำเลยกระทำความผิดในคดีนี้ จำเลยยังคงรู้รับผิดชอบ เนื่องจากสามารถให้ถ้อยคำถึงสาเหตุที่ตนเองกระทำความผิดได้ จำเลยทำร้ายผู้เสียหายซึ่งชราด้วยวิธีการทารุณ โดยไม่เคยมีเรื่องบาดหมางใด แสดงให้เห็นถึงสภาพจิตใจที่โหดร้ายขาดมนุษยธรรม นอกจากนี้บุคคลในครอบครัวไม่อยากยุ่งเกี่ยวและกำกับดูแลจำเลยไม่ได้ ดังนั้นโอกาสที่จำเลยจะแก้ไขปรับปรุงตนเองคงเป็นไปได้ยาก และเป็นภัยต่อชุมชนจึงควรถูกควบคุมในเรือนจำ

วันที่ประเมิน.....……. ลงชื่อ นาย ก. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ก.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล……

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

……

วันที่ตรวจ……. ลงชื่อ ……..……ผู้ตรวจรายงาน

(……)

ตำแหน่ง ……..

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....จังหวัดหลังสวน.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลจังหวัดหลังสวน
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1957/2546.....	**เลขทะเบียนที่**.....25/2546.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่.....5.....เดือน...ตุลาคม..พ.ศ. ...2546....

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดหลังสวน**.....……..……..โจทก์

นายจันทร์ สอยดาว.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายจันทร์ สอยดาว	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	42 ปี	15 เมษายน 2504
เลขประจำตัวประชาชน 3 8601 00211 69 8		5 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดชุมพร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	เลิกร้าง	- คน	- คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	**อาชีพ** รับจ้างปอกมะพร้าว

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 151 หมู่ที่ 1	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน ห้วยสะท้อน	บ้าน
ถนน -	ถนน เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
ตำบล วิสัยเหนือ	ตำบล
อำเภอ เมือง	อำเภอ
จังหวัด ชุมพร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 22 สิงหาคม 2546
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 76 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่ -** ☑ **ในระหว่างสอบสวนที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสวี** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดีที่เรือนจำจังหวัดหลังสวน**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านจำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายจันทร์ สอยดาว เป็นบุตรคนแรก ในจำนวนบุตร 6 คน ของนายมีและนางมา สอยดาว มารดาจำเลยถึงแก่กรรม เมื่อปี พ.ศ. 2518 เพราะคลอดบุตรคนสุดท้อง หลังจากนั้นบิดาจำเลยมีภรรยาใหม่แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน บิดาจำเลย ปัจจุบันประกอบอาชีพทำนาและทำสวนมะพร้าวบนที่ดินของตนเอง ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและมารดาเลี้ยงในระยะแรกไม่มีปัญหา ภายหลังจำเลยรับประทานยาบ้าและมีอาการคลุ้มคลั่ง แม้แต่บิดาและน้อง ๆ ของจำเลยก็ไม่มีผู้ใดอยากยุ่งเกี่ยวและเข้าใกล้เพราะกลัวจำเลยจะทำร้าย บุคคลในครอบครัวไม่เคยมีผู้ใดถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

สถานภาพการสมรส จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสุข มีนา เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2524 โดยอยู่กินกันประมาณ 1ปี ก็เลิกร้างกันและไม่มีบุตรด้วยกัน หลังจากนั้นจำเลยมิได้มีภรรยาใหม่แต่อย่างใด

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิดและเติบโตที่ตำบลวิสัยเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และพักอาศัยอยู่เรื่อยมาจนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ บ้านดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของบิดาจำเลย ลักษณะเป็นคอนกรีตชั้นเดียว สภาพเก่า มีเครื่องอำนวยความสะดวกบ้างเล็กน้อย การคมนาคมสะดวก ไม่ปรากฏเป็นแหล่งอาชญากรรมหรือเป็นแหล่งมั่วสุมพวกติดยาเสพติดให้โทษ

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านคลองสูบ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร หลังจากนั้นช่วยบิดาทำนาและทำสวนมะพร้าวจนอายุครบ 20 ปี จึงอุปสมบทเป็นพระภิกษุและจำพรรษา 1 พรรษา ต่อมาประกอบอาชีพรับจ้างปอกมะพร้าวโดยได้ค่าจ้าง 25 บาท ต่อ 100 ลูก ในแต่ละวันจำเลยปอกมะพร้าวได้ประมาณ 500-700 ลูก

1.4 นิสัยและความประพฤติ ปกติจำเลยเป็นคนเงียบขรึม ไม่ค่อยพูดหรือสุงสิงกับผู้ใด ไม่ชอบเที่ยวเตร่ สูบบุหรี่ ดื่มสุราเป็นครั้งคราวเวลามีงานเทศกาล ไม่เล่นการพนัน และไม่มีนิสัยในทางลักขโมย จากการสืบเสาะปรากฏว่าจำเลยไม่เคยมีปัญหาขัดแย้งกับคนในชุมชนยกเว้นบุคคลในครอบครัว สาเหตุเนื่องมาจากการที่จำเลยเสพยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประเภทยาบ้า จำเลยอ้างว่าเสพมาได้ประมาณ 1 ปีแล้วก่อนหน้านี้ แต่บุคคลในครอบครัวต่างให้ถ้อยคำว่าจำเลยเสพยาบ้ามาประมาณ 5 ปีแล้ว แต่จะมากน้อยเท่าใดไม่ทราบแน่ชัด ขณะที่ยาออกฤทธิ์ผู้ใดพูดไม่ถูกใจจำเลยจะอาละวาดทำลายข้าวของในบ้าน บิดาจำเลยให้ถ้อยคำว่า เคยคลุ้มคลั่งแทงบิดา แต่หลบทันจนบุคคลในบ้านต่างกลัวและไม่มีใครอยากเข้าใกล้จำเลยเพราะกลัวจำเลยจะทำร้าย จำเลยรับว่านอกจากยาบ้าแล้ว จำเลยยังเสพใบพืชกระท่อมด้วยประมาณ 1 ปีมาแล้ว โดยเสพขณะปอกมะพร้าวเช่นเดียวกับยาบ้าเพื่อจะได้มีแรงทำงาน นอกจากนี้ไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษอื่นใดและไม่มีพฤติการณ์ในทางรับจ้างหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยเป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ ผิวดำแดง บริเวณนิ้วนางมือซ้ายงอ มีลายสักเล็กน้อยตามร่างกาย ไม่ปรากฏร่องรอยการกรีดหรือร่องรอยการฉีดเฮโรอีนตามร่างกาย สุขภาพร่างกายแข็งแรง ขณะสอบปากคำไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิต แต่จำเลยจะมีอาการเหม่อลอยเป็นครั้งคราว และในการ

พบกันครั้งแรกจำเลยให้ข้อมูลไม่เป็นความจริงโดยเฉพาะในเรื่องครอบครัว จำเลยให้ถ้อยคำว่ามีบุตร 2 คน แต่ภายหลังจำเลยรับว่าไม่มีบุตร จากการสอบปากคำของน้องชายจำเลยให้ถ้อยคำว่าตั้งแต่จำเลยเลิกร้างกับภรรยาจำเลยเปลี่ยนแปลงไป คิดมากแต่ยังไม่ถึงขั้นมีอาการทางจิตประสาทหรือจำสิ่งใดไม่ได้

2.ประวัติการกระทำผิด

จากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลยปรากฏว่า จำเลยเคยกระทำความผิดมาแล้ว 1 ครั้ง คือศาลจังหวัดชุมพร พิพากษาจำคุกจำเลย 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกรอการลงโทษไว้มีกำหนด 1ปี ในความผิดฐานมีวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภทเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองฯ ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1202/2546 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2546 จำเลยไม่มีเงินเสียค่าปรับจึงถูกกักขังแทนค่าปรับมีกำหนด 142 วัน

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 พฤติการณ์ก่อนเกิดเหตุ จากคำให้การของจำเลย นายมั่น แจงดี ผู้เสียหาย อายุ 74 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพใด และนายสาย แจงดี พยานอายุ 43 ปี ประกอบอาชีพค้าขายมะพร้าว เกี่ยวข้องเป็นบุตรชายของผู้เสียหาย ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า ก่อนเกิดเหตุคดีนี้ประมาณ 2-3 เดือน จำเลยได้ไปรับจ้างปอกมะพร้าวกับนางสายฯ พยานที่โรงมะพร้าวซึ่งอยู่บริเวณปากซอยเข้าบ้านของผู้เสียหาย จำเลยจะไป-กลับระหว่างโรงมะพร้าวซึ่งอยู่ในอำเภอสวีและบ้านพักในท้องที่ตำบลวิสัยเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร โดยพยานจะเป็นผู้ขับรถยนต์กระบะไปรับพร้อมผู้รับจ้างรายอื่น จำเลยไม่เคยพักค้างที่บ้านของพยานซึ่งเป็นบ้านเดียวกับบ้านของผู้เสียหายมาก่อน ในวันเกิดเหตุคดีนี้จำเลยให้ถ้อยคำอ้างว่าสาเหตุที่ไม่ยอมกลับบ้านพักอาศัย เนื่องจากพยานขับรถยนต์ไปประสบเหตุก่อนหน้านั้น จำเลยจึงเกิดความกลัวไม่อยากโดยสารรถยนต์ไปด้วย แต่ผู้เสียหายและพยานให้ถ้อยคำว่าคืนวันก่อนเกิดเหตุนี้จำเลยมีอาการผิดปกติไม่ยอมทำงาน และเดินไปเดินมาบ่นเรื่องมารดาเลี้ยงและไม่ยอมกลับบ้าน ดังนั้นพยานและภรรยาจึงนำมะพร้าวไปส่งที่จังหวัดชัยนาทโดยไม่ได้พาจำเลยส่งที่บ้านพักเช่นปกติ จำเลยจึงไปพักค้างที่บ้านผู้เสียหายและพยาน ซึ่งบ้านดังกล่าวส่วนใหญ่ผู้เสียหายจะนอนคนเดียว จำเลยและผู้เสียหายต่างให้ถ้อยคำว่าไม่เคยมีเรื่องบาดหมางกันมาก่อน เวลาพบกันจะพูดคุยปกติ

3.2 พฤติการณ์แห่งคดี จากคำให้การของจำเลยและผู้เสียหายสรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 6.00 นาฬิกา จำเลยและผู้เสียหายต่างตื่นขึ้นโดยขณะนั้นจำเลยยังนั่งอยู่บนเตียงในบ้านพักของผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้เดินไปหาจำเลย จำเลยอ้างว่าผู้เสียหายสอบถามว่าจะไปทำงานกี่โมง เมื่อจำเลยตอบว่าตอนเที่ยงผู้เสียหายก็บ่นและไม่พอใจ และจะใส่กุญแจบ้าน ซึ่งผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าเนื่องจากผู้เสียหายจะออกไปข้างนอก จากนั้นจำเลยก็ออกไปยืนบ่นอยู่หน้าบ้าน แต่ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าผู้เสียหายไปชักชวนให้จำเลยไปกินขนมหน้าปากซอยด้วยกัน แต่จำเลยไม่ไปและว่าผู้เสียหายว่าจะไปไหนก็ไปไม่ต้องกลับมายิ่งดี ผู้เสียหายจึงพูดว่า “จะให้ไปไหนเมื่อบ้านนี้เป็นบ้านของผม” และได้บอกจำเลยว่ากุญแจอยู่ในตู้เย็นหากจะออกไปก็ใส่กุญแจด้วย แล้วผู้เสียหายก็ออกไปยืนดูรถยนต์กระบะของพยานซึ่งขับไปชนก้อนหินอยู่หน้าบ้าน ขณะนั้นจำเลยได้เดินตามไปโดยถือเหล็กยาวประมาณ 1 ศอก (เหล็กตันซึ่งเป็นเหล็กที่จำเลยพกพาติดตัวตลอดเวลาและใช้ทำเป็นด้ามเสียบปอกมะพร้าว)ติดมือไปด้วย จำเลยอ้างว่าผู้เสียหายบ่นว่าทำให้จำเลยเกิดความโมโหจึงเอาท่อนเหล็กตีผู้เสียหายถูกบริเวณ

ปลายคาง 1 ครั้ง ทำให้ผู้เสียหายล้มลงจำเลยจึงตีไปอีก 3 ครั้ง ถูกบริเวณขาข้างซ้าย 1 ครั้ง และแขนข้างซ้าย 1 ครั้ง เพราะผู้เสียหายเอาท่อนแขนรับไว้ และอีก 1 ครั้งถูกบริเวณลำคอด้านหลัง โดยผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าได้พยายามเอาหัวมุดเข้าไปใต้ท้องรถ การตีครั้งสุดท้ายของจำเลยจึงเฉียดไปเท่านั้น จากนั้นจำเลยจึงเดินออกไปปอกมะพร้าวที่โรงมะพร้าวปากซอย ส่วนผู้เสียหายก็พยายามร้องเรียกให้คนช่วยและนำตัวส่งโรงพยาบาล ในขณะที่จำเลยถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมที่โรงมะพร้าวในเวลาต่อมาและถูกดำเนินคดีเป็นคดีนี้

3.3 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บรายละเอียดปรากฏตามรายงานชันสูตรบาดแผลของแพทย์ท้ายฟ้อง ขณะสอบปากคำผู้เสียหายในวันที่ 21 ตุลาคม 2546 ผู้เสียหายยังไม่สามารถเดินได้ต้องนอนอยู่ที่บ้านพัก ต้องมีผู้ดูแลตลอดเวลา และยังมีอาการบาดเจ็บที่บริเวณแผลผ่าตัดซึ่งใส่เหล็กไว้ โดยเฉพาะเวลากลางคืนหากอากาศหนาวเย็นจะมีอาการปวดและยังไม่สามารถเหยียดหรืองอขาได้ แต่สามารถพูดคุยและจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ปกติ แพทย์ต้องนัดไปตรวจเป็นระยะ ๆ ระยะแรกผู้เสียหายเข้ารับการบำบัดรักษาที่โรงพยาบาลสวี แต่อาการสาหัสมากจึงถูกส่งตัวไปยังโรงพยาบาลชุมพรและต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ประมาณ 45 วัน เสียค่ารักษาพยาบาลไป 25,000 บาท โดยบุตรสาวของผู้เสียหายรับราชการจึงนำไปเบิกจากทางราชการได้ ภายหลังเกิดเหตุจำเลยและญาติพี่น้องไม่เคยติดต่อไปเยี่ยมเพื่อดูอาการหรือขอชดใช้ค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าไม่ติดใจจะดำเนินคดีในทางแพ่งกับจำเลยแต่ประสงค์จะให้จำเลยได้รับการลงโทษจำคุกในคดีนี้

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จำเลยรับว่าได้ใช้ท่อนเหล็กตีทำร้ายร่างกายผู้เสียหายซึ่งเป็นคนชราจนได้รับบาดเจ็บอาการสาหัสจริง การกระทำดังกล่าวของจำเลยหาได้มีเหตุผลอื่นใดที่เป็นเหตุจำเป็นหรือเพื่อป้องกันตัวไม่ เป็นเพียงอารมณ์โกรธชั่วครู่ซึ่งเป็นเหตุเล็กน้อยเท่านั้น แสดงให้เห็นถึงสภาพจิตใจที่ค่อนข้างโหดร้ายและขาดมนุษยธรรมของจำเลย เพราะขณะเกิดเหตุจำเลยให้ถ้อยคำว่าเพิ่งตื่นไม่ได้มีอาการมึนเมาสุราหรือสิ่งเสพติดใดกระทำในขณะมีสติสมบูรณ์และไม่เคยมีเรื่องบาดหมางกันมาก่อน ประกอบกับผู้เสียหายอายุมากแล้วโอกาสที่จะต่อสู้กับจำเลยคงจะไม่มี ภายหลังเกิดเหตุแล้วทางฝ่ายจำเลยไม่ได้สนใจจะไปเยี่ยมดูอาการบาดเจ็บของผู้เสียหายหรือรับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแต่อย่างใด ผู้เสียหายต้องได้รับทุกขเวทนาจากการกระทำของจำเลยอย่างมาก ไม่สามารถเดินไปไหนมาไหนได้ตามปกติ และยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะสามารถเดินได้หรือไม่ ต้องรอผลการบำบัดรักษา เมื่อพิจารณาจากประวัติส่วนตัวของจำเลยประกอบด้วยแล้ว จำเลยเกี่ยวข้องกับยาบ้าจนบางครั้งมีอาการคลุ้มครั่งอาละวาดทำลายข้าวของและจะทำร้ายคนในครองครัว ทำให้บุคคลในครอบครัวต่างหวาดกลัวและไม่มีผู้ใดอยากยุ่งเกี่ยวกับจำเลย อีกทั้งในระหว่างการสืบเสาะและพินิจจำเลยพยายามปกปิดข้อเท็จจริงและให้ถ้อยคำวกวนคล้ายกับอาการทางจิต นอกจากนี้จำเลยกระทำความผิดในคดีนี้ในขณะที่จำเลยยังอยู่ในระหว่างการรอการ

ลงโทษในอีกคดีหนึ่ง แสดงว่าจำเลยไม่มีความเข็ดหลาบหรือเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ ดังนั้นจำเลยจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดสูงโอกาสที่จำเลยจะแก้ไขปรับปรุงตนเองเป็นไปได้ยาก พิเคราะห์แล้วเห็นว่าวิธีการคุมความประพฤติน่าจะไม่เหมาะสมสำหรับจำเลยรายนี้

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นาย ก.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นางสาว ส.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดหลังสวน

กรณีตัวอย่างที่ 9

สรุปข้อเท็จจริงของนายชาญ ชัยเมือง จำเลย

ความผิดฐาน ร่วมกันทำร้ายร่างกาย

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายชาญ ชัยเมือง เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวน 3 คนของนายช่วงวิทย์และนางชะอม ชัยเมือง บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพใดเนื่องจากชราภาพ ส่วนมารดาประกอบอาชีพทำนา ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางแช่มช้อย ชัยเมือง อายุ 34 ปี อาชีพทำนา มีบุตร 1 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสทะเลาะกันเป็นบางครั้ง เพราะจำเลยชอบเที่ยวเตร่ดื่มสุราเวลากลางคืนจนมีปัญหาค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นที่พักอาศัยทั่วไปในเขตชนบท ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมและยาเสพติดให้โทษแพร่ระบาด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร หลังออกจากโรงเรียนประกอบอาชีพทำสวน เป็นนักมวยขึ้นชกชั่วคราว เมื่อได้รับราชการทหารจึงเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังเมื่อปลดประจำการจึงแต่งงานและประกอบอาชีพทำนาทำสวนเรื่อยมา

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีความประพฤติเสียหายในด้านชอบเที่ยวเตร่กลางคืนและดื่มสุรา คบหาเพื่อนซึ่งเป็นนักเลงอันธพาล ขาดการประมาณตนและสำนึกรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่าย

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยกับเพื่อนเคยค้างชำระค่าอาหารกับทางร้านอาหารที่เกิดเหตุในคดีหลายครั้งนี้ ต่อมาในวันเกิดเหตุจำเลยกับเพื่อนได้ไปเที่ยวเตร่ที่ร้านดังกล่าวอีกและร่วมดื่มสุรากัน ฝ่ายผู้เสียหายซึ่งทำงานอยู่ในร้านอาหารดังกล่าวจึงพูดกับเพื่อนว่า หากจำเลยกินเหล้าแล้วไม่จ่ายอีกคราวหน้าคงไม่ให้มากินอีก พวกของจำเลยจึงชกผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ หลังเกิดเหตุพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ทำให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจกัน และจำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายจนผู้เสียหายพอใจ

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจัง*หวัดร้อยเอ็ด*

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....40/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายชาญ…ชัยเมือง…… …….....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เคยเที่ยวดื่มกินในร้านอาหารที่มีการแสดงดนตรีและค้างชำระค่าอาหารหลายครั้ง
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด	✔		- คบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นนักเลงอันธพาล
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**2**	**4**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- ภายหลังนำ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ มาใช้ จำเลยเกิดความเห็นใจผู้เสียหาย
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- จำเลยยอมชดใช้ค่าเสียหาย 2,500 บาท
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บจนหมดสติ
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- มีความประพฤติเสียหายเรื่องใช้จ่ายเกินฐานะ
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา	✔		- ชอบดื่มสุราทำให้ขาดสติไม่สามารถควบคุมตนเอง
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ).....ลักษณะนิสัย……	✔		- สมาคมกับเพื่อนนักเลงอันธพาลและดื่มสุรา

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.7 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยคบหาเพื่อนที่ชอบดื่มสุราเที่ยวเตร่กลางคืน ซึ่งเป็นสถานการณ์ล่อแหลมเอื้อต่อการกระทำผิด ประกอบกับจำเลยเคยเป็นนักมวย (มีแนวโน้มชอบใช้กำลังทำร้าย) จึงอาจมีแนวโน้มกระทำผิดซ้ำได้ง่าย อย่างไรก็ตาม หลังการดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์แล้วได้ทำให้จำเลยเกิดสำนึกที่ดีขึ้น จึงจัดว่ามีความเสี่ยงต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ....ความรับผิดชอบ / การรู้จักประมาณตน....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท การจัดการอารมณ์ และ การคบหาสมาคม

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : นิสัยและความประพฤติทั่วไปไม่เสียหายร้ายแรง แต่จำเลยขาดความรับผิดชอบ ไม่รู้จักประมาณตนเรื่องการใช้จ่าย อีกทั้งชอบเที่ยวเตร่และคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นนักเลงอันธพาลซึ่งอาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น จึงเห็นควรเน้นกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูให้เกิดสำนึกรับผิดชอบและรู้จักการคบค้าสมาคม

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ น. พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว น.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

(ค.ป.9)

ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 4321/2548	**สำนักงานคุมประพฤติ** จังหวัดร้อยเอ็ด **เลขทะเบียนที่**.....40/2549..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...25...เดือน..พฤศจิกายน...พ.ศ. ..2548...

ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดร้อยเอ็ด**.....โจทก์

นายชาญ....ชัยเมือง.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายชาญ ชัยเมือง **เลขประจำตัวประชาชน** 3 3051 00486 76 1	**เพศ** ชาย	**อายุ** 25 ปี 9 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 11กุมภาพันธ์ 2523 **เกิดที่** จังหวัดยโสธร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	จดทะเบียนสมรส	1 คน	4 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** ทำนา

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 22 หมู่ที่ 10	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน หวาย	บ้าน/~~ตรอก/ซอย~~
ถนน -	ถนน ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร์
ตำบล ภูเงิน	ตำบล/~~แขวง~~
อำเภอ เสลภูมิ	อำเภอ/~~เขต~~
จังหวัด ร้อยเอ็ด	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ร่วมกันทำร้ายร่างกาย

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 19 พฤศจิกายน 2548
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☐ **ต้องขัง** - **วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่** - ☐ **ในระหว่างสอบสวน** ☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. **ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง**

1.1 **ประวัติครอบครัว** ปรากฏหลักฐานตามสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายชาญ ชัยเมือง เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวนบุตรทั้งหมด 3 คน ของนายช่วงวิทย์กับนางชะอม ชัยเมือง บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพใดเนื่องจากชราภาพ ส่วนมารดาประกอบอาชีพทำนา พี่สาวของจำเลยมีครอบครัวแล้วและไปประกอบอาชีพที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนพี่ชายยังเป็นโสด ประกอบอาชีพทำนาและเป็นผู้ดูแลบิดามารดาอยู่ที่บ้านพักภูมิลำเนาจังหวัดยโสธร ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี บุคคลในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

สถานภาพการสมรส จำเลยแต่งงานโดยจดทะเบียนสมรสกับนางแช่มช้อย ชัยเมือง จำเลยและภรรยาต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน ปัจจุบันภรรยาอายุ 34 ปี ประกอบอาชีพทำนา มีบุตรด้วยกัน 1 คน เป็นชาย อายุ 2 ปี 1 เดือน โดยบุตรอยู่ในความอุปการะของจำเลยและภรรยา ความสัมพันธ์ทะเลาะกันเป็นบางครั้ง เพราะจำเลยชอบเที่ยวเตร่เวลากลางคืนและดื่มสุรา จนมีปัญหาค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ

1.2 **บ้านและสภาพแวดล้อม** จำเลยเกิดและเติบโตที่บ้านเลขที่ 90 หมู่ที่ 2 บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2546 จำเลยแต่งงานมีครอบครัวและได้ย้ายเข้ามาพักอาศัยอยู่กับครอบครัวของภรรยาที่บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 10 บ้านหวาย ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ ขนาดปานกลาง สภาพกลางเก่ากลางใหม่ หลังคามุงสังกะสี บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของนางชงโค ชื่นปาน แม่ยายของจำเลย สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไปในเขตชนบท ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมหรือมีปัญหายาเสพติดให้โทษ การคมนาคมสะดวก

1.3 **การศึกษาและการประกอบอาชีพ** จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 ตำบลเดิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ภายหลังจากจบการศึกษาจำเลยประกอบอาชีพรับจ้างทำสวนปลูกแตงโมและพืชสวนทั่วไป โดยติดตามไปกับนายจ้างตามจังหวัดต่าง ๆ นาน 6 ปี ในระหว่างนั้นจำเลยหารายได้พิเศษด้วยการฝึกหัดเป็นนักมวย มีบิดาฝึกสอนให้และขึ้นชกเป็นครั้งคราว จนกระทั่งปี พ.ศ. 2542 จำเลยสมัครเข้ารับราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 16 ค่ายบดินทร์เดชา ตำบลเดิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ระหว่างรับราชการทหารจำเลยศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ภายหลังจากปลดประจำการได้แต่งงานมีครอบครัวและประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ตลอดมาจนกระทั่งถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

1.4 **นิสัยและความประพฤติ** จำเลยมีอารมณ์ปกติ มนุษย์สัมพันธ์ดี ชอบสนุกสนาน ขยันประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตามจำเลยชอบเที่ยวเตร่ดื่มสุราตามร้านอาหารที่มีการบันเทิงเวลากลางคืน แต่ไม่เคยมีพฤติกรรมมึนเมาสุราอาละวาด จำเลยคบหากับเพื่อนที่ประพฤติตนเป็นนักเลงอันธพาล โดยจำเลยกับเพื่อนค้างชำระค่าอาหารอยู่เสมอเมื่อไปเที่ยว ไม่ปรากฏว่าจำเลยพกพาอาวุธติดตัวไปในที่สาธารณะ จำเลยสูบบุหรี่เป็นประจำ แต่ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

1.5 **<u>สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต</u>** จำเลยมีรูปร่างสันทัด สีผิวดำแดง มีตำหนิแผลเป็นบริเวณนิ้วชี้มือขวา ปรากฏลายสักรูปมังกรบริเวณหัวไหล่ด้านซ้ายและลายสักรูปดอกไม้ในลักษณะเป็นเถาวัลย์บริเวณหัวไหล่ด้านขวา ไม่ปรากฏร่องรอยการกรีดหรือฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปสมบูรณ์ ขณะพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำ ไม่พบอาการผิดปกติทางจิตและประสาทของจำเลย

2. **<u>ประวัติการกระทำความผิด</u>** จากการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยที่ศูนย์ทะเบียนประวัติผู้กระทำความผิด กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเชื่อมโยงระบบข้อมูลกับกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. **<u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u>**

3.1 **<u>จากคำให้การของจำเลย และผู้เสียหาย</u>** จำเลยและนายบรรจบ บุญนิธิ ผู้เสียหาย อายุ 35 ปี ประกอบอาชีพทำนา จำเลยและผู้เสียหายต่างไม่เคยมีเรื่องบาดหมางหรือโกรธเคืองมาก่อน ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ จำเลยและกลุ่มเพื่อนเคยไปเที่ยวที่ร้านอาหารสวนแก้ว ซึ่งเป็นร้านอาหารที่มีวงดนตรีทำการแสดงและจำเลยกับเพื่อนเคยค้างชำระค่าอาหารกับทางร้านไว้หลายครั้ง เมื่อทางร้านไปติดตามทวงถามเงิน จำเลยซึ่งยังไม่มีเงินชำระจึงได้ให้บัตรประจำตัวประชาชนไว้เป็นการมัดจำ โดยจะนำเงินมาชดใช้ในภายหลัง ทำให้พนักงานภายในร้านรวมถึงผู้เสียหายที่ทำงานอยู่ที่ร้านอาหารสวนแก้วจดจำจำเลยและกลุ่มเพื่อนได้ ต่อมาในวันเกิดเหตุ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2542 เวลาประมาณ 20.30 นาฬิกา จำเลยและเพื่อนประมาณ 6 คนได้เข้าไปเที่ยวที่ร้านอาหารสวนแก้วอีกครั้ง จำเลยอ้างว่าวันดังกล่าวนำเงินจำนวน 1,000 บาทที่ค้างชำระจะไปชดใช้ให้ทางร้านด้วย เมื่อไปถึงร้านสวนแก้วจำเลยได้ร่วมดื่มสุราแม่โขงกับเพื่อนแต่ไม่ได้ลุกขึ้นไปเต้นรำหรือก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับผู้ใด ซึ่งจำเลยยังไม่ได้นำเงินที่ค้างค่าอาหารให้แก่เจ้าของร้าน จนกระทั่งเวลาประมาณ 24.00 นาฬิกา จำเลยและกลุ่มเพื่อนจึงชักชวนกันกลับบ้านพักเนื่องจากถึงเวลาที่ร้านอาหารจะปิด จำเลยอ้างว่าได้แยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อนเพื่อไปเข้าห้องน้ำและให้เพื่อนเป็นผู้รับผิดชอบไปจ่ายค่าอาหารที่พนักงานเก็บเงินภายในร้าน เมื่อเสร็จภารกิจจำเลยจึงไปรอเพื่อนที่หน้าร้านอาหาร ส่วนผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ในระหว่างนั้นถึงเวลาที่จะปิดร้าน ผู้เสียหายพร้อมด้วยเพื่อนพนักงานภายในร้านจึงช่วยกันเก็บกวาดร้าน แต่เนื่องจากยังมีลูกค้าบางกลุ่มนั่งดื่มกินกันอยู่ภายในร้าน ผู้เสียหายจึงได้เดินเข้าไปพูดคุยกับลูกค้าซึ่งเป็นรุ่นน้องที่รู้จักกัน โดยได้นั่งพูดคุยและร่วมดื่มสุราด้วยกัน ระหว่างนั้นพบเห็นกลุ่มของจำเลยเดินผ่านกลุ่มที่ผู้เสียหายนั่งอยู่ไป เพื่อไปจ่ายค่าอาหาร ผู้เสียหายจึงพูดกับเพื่อนว่าเป็นกลุ่มที่กินแล้วไม่ชอบจ่ายเงินคราวหน้าคงจะไม่ให้เข้ามากินอีก หลังจากนั้นเมื่อกลุ่มเพื่อนจำเลยเดินกลับมาผ่านผู้เสียหายอีกครั้งเพื่อจะพากันเดินออกไปจากร้าน โดยผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าได้มีบุคคลหนึ่งในกลุ่มของเพื่อนจำเลย ซึ่งผู้เสียหายไม่ทราบว่าเป็นใคร ชกบริเวณใบหน้าของผู้เสียหาย ถูกบริเวณเบ้าตาข้างซ้ายของผู้เสียหายจนทำให้ผู้เสียหายหมดสติไป ส่วนกลุ่มเพื่อนของจำเลยได้วิ่งหลบหนีออกจากร้าน ส่วนจำเลยเมื่อพบเห็นกลุ่มเพื่อนวิ่งออกมาจากภายในร้านอาหารในลักษณะคล้ายเกิดเหตุทะเลาะวิวาทจึงได้สอบถามจากเพื่อน ทราบว่าเกิดเหตุ

ทะเลาะวิวาทและชกต่อยกันจำเลยเกรงว่าจะถูกทำร้าย จึงขับขี่รถจักรยานยนต์หลบหนีออกจากที่เกิดเหตุทันที ต่อมาภายหลังเกิดเหตุผู้เสียหายจำได้ว่ามีจำเลยไปกับกลุ่มที่ทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจึงเข้าแจ้งความดำเนินคดีกับจำเลยและกลุ่มเพื่อน ส่วนจำเลยไม่ทราบว่าตนเองถูกแจ้งความดำเนินคดีและเห็นว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงไม่ได้เข้ามอบตัว ระหว่างนั้นจำเลยได้เข้ารับราชการทหารและประกอบอาชีพที่บ้านพักภูมิลำเนาของภรรยาเรื่อยมา จนกระทั่งวันที่ 19 พฤศจิกายน 2548 เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเสลภูมิจึงเข้าจับกุมจำเลยเป็นเหตุให้ถูกดำเนินคดีนี้

3.2 **<u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u>** จากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บที่ตาข้างซ้ายและตามร่างกายได้รับความบอบช้ำ เข้ารับการรักษาอาการบาดเจ็บที่โรงพยาบาลเสลภูมิ แพทย์ได้เอ๊กซเรย์และพบว่ามีอาการอักเสบมาก รักษาด้วยการฉีดยาและให้ยากลับไปพักรักษาอาการต่อที่บ้าน เสียค่าใช้จ่ายในการรักษา 750 บาท ปัจจุบันตาข้างซ้ายของผู้เสียหายที่ได้รับบาดเจ็บยังมีอาการพร่ามัวมองเห็นไม่ชัดเจน

3.3 **<u>การดำเนินการด้วยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์</u>** ภายหลังจากเกิดเหตุฝ่ายจำเลยและฝ่ายผู้เสียหายยังไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้เสียหายยังไม่ได้รับการเยียวยาหรือการบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น พนักงานคุมประพฤติจึงได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ตามความต้องการของฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อประสานสัมพันธภาพระหว่างจำเลยและผู้เสียหาย จำนวน 1 ครั้ง ซึ่งจากการจัดประชุมดังกล่าว จำเลยได้รับทราบถึงความรู้สึกและผลกระทบที่มีต่อผู้เสียหายทั้งอาการบาดเจ็บทางกายต้องรักษาต่อเนื่องซึ่งยังไม่หายเป็นปกติ เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ และผลกระทบทางด้านจิตใจ จากการพูดคุยกันทำให้มีความเข้าใจกันมากขึ้น ทำให้จำเลยรู้สึกเห็นใจผู้เสียหายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่การบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นและสามารถตกลงกันได้ โดยจำเลยยินยอมชดใช้ค่าเสียหาย รวมเป็นค่าทำขวัญให้ผู้เสียหายเป็นเงินจำนวน 2,500 บาท ซึ่งผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่ามีความพอใจและไม่ประสงค์จะดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญากับจำเลยอีกต่อไป

4. **<u>เหตุอื่นอันควรปรานี</u>**

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายแล้ว

4.3 จำเลยมีภาระต้องให้การอุปการะบุตรซึ่งเป็นผู้เยาว์ รวม 1 คน

4.4 จำเลยไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดอาญามาก่อน

5. **<u>ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ</u>** จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. **<u>ความเห็น</u>** จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี ตลอดจนข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เหตุที่เกิดคดีนี้ขึ้นน่าจะมาจากความเข้าใจผิดระหว่างผู้เสียหายกับจำเลย เนื่องจากในวันเกิดเหตุจำเลยไปเที่ยวที่ร้านอาหารกับกลุ่มเพื่อนที่เคยไปเป็นประจำ โดยจำเลยได้ค้างชำระค่าอาหารไว้กับทางร้านหลายครั้ง ผู้เสียหายซึ่งเป็นพนักงานของร้านอาหารดังกล่าวก็ทราบเรื่องที่จำเลยติดค้างค่าอาหารและจดจำจำเลยได้ ระหว่างที่กลุ่มเพื่อนของจำเลยไปจ่าย

ค่าอาหารและเดินผ่านผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้เล่าให้เพื่อนฟังว่ากลุ่มของจำเลยทานอาหารแล้วไม่ชอบจ่ายเงิน กลุ่มเพื่อนของจำเลยได้ยินจึงทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บ หลังจากนั้นจำเลยและกลุ่มเพื่อนของจำเลยได้หลบหนีไป ทำให้ผู้เสียหายเข้าใจว่าจำเลยมีส่วนร่วมในการชกต่อยด้วยจึงเข้าแจ้งความดำเนินคดีกับจำเลย ส่วนจำเลยอ้างว่าไม่ได้ทำร้ายร่างกายผู้เสียหายและไม่ทราบว่าผู้เสียหายแจ้งความดำเนินคดีจำเลยจึงไม่ได้เข้ามอบตัว ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมตัวจำเลย จำเลยจึงถูกดำเนินคดีนี้ ต่อมาจำเลยได้ไปเจรจาตกลงเรื่องค่าเสียหายกับฝ่ายผู้เสียหายแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ พนักงานคุมประพฤติจึงได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ โดยจัดให้มีการประชุมและพูดคุยกันระหว่างจำเลยและผู้เสียหายจำนวน 1 ครั้ง จากการเจรจาทำให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจตรงกันและเกิดความเห็นใจกัน จำเลยจึงยินยอมชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ฝ่ายผู้เสียหายเป็นเงินจำนวน 2,500 บาท ฝ่ายผู้เสียหายมีความพอใจและให้ถ้อยคำว่าไม่มีความประสงค์จะดำเนินคดีทางแพ่งและทางอาญากับจำเลยอีกต่อไป เมื่อพิจารณาจากประวัติส่วนตัวและภูมิหลังของจำเลยรายนี้แล้ว จำเลยมีความประพฤติเสียหายชอบเที่ยวเตร่ดื่มสุราเวลากลางคืน ขาดการประมาณตนในการใช้จ่าย จนกระทั่งติดค้างชำระค่าอาหารหลายครั้งมีปัญหาค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอจนกลายเป็นปัญหาครอบครัว อีกทั้งคบหากับเพื่อนซึ่งเป็นนักเลงอันธพาล อย่างไรก็ตาม จำเลยไม่เคยกระทำผิดอาญามาก่อน ความประพฤติในด้านอื่นไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรง จำเลยประกอบอาชีพที่สุจริตมาโดยตลอด มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน ประกอบกับภายหลังเกิดเหตุจำเลยได้แสดงความสำนึกผิดต่อผู้เสียหาย ดังนั้นจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงในกระทำผิดซ้ำต่ำ นอกจากนี้จำเลยยังมีภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งยังเยาว์วัย หากศาลเห็นสมควรให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติมีความเห็นว่าน่าจะนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้และกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 4 ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำหรือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควร เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 1 ปี

3. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการดำเนินชีวิต ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยจะเห็นสมควร

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นางสาว ก)

พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว ส)

พนักงานคุมประพฤติ 7ว

กรณีตัวอย่างที่ 10

สรุปข้อเท็จจริงของนายดนัย ทองรุ่งเรือง จำเลย
ความผิดฐาน ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยใช้กำลังประทุษร้าย
และทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำตามหน้าที่เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายดนัย ทองรุ่งเรือง เป็นบุตรคนเดียวของนายทินกร และนางนงลักษณ์ ทองรุ่งเรือง บิดามารดาเลิกร้างกันขณะจำเลยยังเยาว์เนื่องจากบิดาจำเลยเสียสติ จำเลยอยู่ในความอุปการะของมารดาซึ่งประกอบอาชีพค้าขายผ้าดิบ ฐานะของครอบครัวปานกลาง ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังคงโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> จำเลยพักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นแหล่งพักอาศัยทั่วไป ไม่มีปัญหายาเสพติดให้โทษหรือปัญหาอาชญากรรมใด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เขตบางแค จากนั้นศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ แต่ศึกษาได้เพียง 1 ปี ได้ออกจากการศึกษาเนื่องจากมีอาการผิดปกติทางจิตใจ จำเลยอยู่ในความอุปการะของมารดาและช่วยมารดาค้าขายผ้าดิบตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง มีความเครียดบ่อยครั้ง และเงียบเฉย หากอาการกำเริบจะมีอาการคลุ้มคลั่ง ควบคุมตนเองไม่ได้ และทำลายทรัพย์สิน แต่ไม่เคยได้รับการบำบัดรักษาเนื่องจากจำเลยไม่ให้ความร่วมมือ

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> จำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา 2 ครั้ง คือ

1) ศาลแขวงตลิ่งชันพิพากษาจำคุก 2 เดือน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ฐานหลีกเลี่ยงขัดขืนไม่ตรวจเลือกทหาร เมื่อปี พ.ศ. 2543

2) ศาลแขวงตลิ่งชัน พิพากษาปรับ 1,000 บาท ฐานเล่นการพนันทายผลฟุตบอล เมื่อปี พ.ศ. 2546

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุจำเลยซึ่งมีอาการผิดปกติทางจิตอยู่ก่อนแล้ว ได้เกิดอาการเครียดและเก็บตัวอยู่ในห้อง มารดาจำเลยเข้าไปสอบถาม จำเลยโกรธหยิบไม้มาจะทำร้ายมารดาและตีประตูห้องแตกร้าว มารดาจึงแจ้งเจ้าพนักงานตำรวจมาช่วยห้ามปราม แต่จำเลยได้ชกและตีเจ้าพนักงานตำรวจ ภายหลังเมื่อควบคุมตัวจำเลยได้จำเลยจึงถูกดำเนินคดีนี้ และมารดาจำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายให้เจ้าพนักงานตำรวจที่ถูกทำร้ายแล้ว

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาธนบุรี

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่....200/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายดนัย.....ทองรุ่งเรือง…… …….....

…… **<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ**

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- เคยถูกจับกุมข้อหาการพนัน ศาลพิพากษาปรับ
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก	✔		- เคยถูกจับกุมข้อหาขัดขืนไม่มารับการคัดเลือกทหาร และศาลพิพากษารอการลงโทษจำคุก
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เคยคลุ้มคลั่งทำลายทรัพย์สินเพราะมีความผิดปกติทางจิต
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……อาการป่วยทางจิต……...	✔		- มีอาการผิดปกติทางจิต แต่ไม่เคยเข้ารับการรักษาทางการแพทย์แผนปัจจุบัน เพราะจำเลยไม่ให้ความร่วมมือ
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**4**	**2**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยรับสารภาพ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- มารดาจำเลยชดใช้ค่าเสียหายแทน
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- ขาดการควบคุมตนเอง ถึงขนาดทำร้ายมารดาตนเองและตำรวจ
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม	✔		- จำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง ไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษา
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : สาเหตุการกระทำความผิดเนื่องจากมีความผิดปกติทางจิต โดยจำเลยไม่สามารถให้เหตุผลถึงสาเหตุการกระทำผิดของตนเองได้ว่าเพราะเหตุใดและไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษามาก่อน เพราะจำเลยไม่ให้ความร่วมมือ จนอาการกำเริบมากขึ้น ขณะเกิดเหตุครอบครัวไม่สามารถควบคุมจำเลยได้ต้องแจ้งพนักงานตำรวจมาช่วยเหลือ จึงมีความเสี่ยงสูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☑ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☑ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ.....
☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท
☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....
☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>
4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยกระทำความผิดในขณะไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้เพราะมีจิตบกพร่อง ไม่เคยได้รับการบำบัดรักษามาก่อน จำเลยจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดสูง การปล่อยตัวจำเลยไปสู่สังคมภายนอกอาจจะทำให้ครอบครัวและชุมชนไม่ปลอดภัย อย่างไรก็ตามครอบครัวยังคงรักใคร่และห่วงใย จำเลยจึงควรได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกวิธีในสถานพยาบาลจนกระทั่งหายจากอาการป่วยทางจิต

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ ศ. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ศ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาลอาญาธนบุรี **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 2015/2549	**สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญาธนบุรี** **เลขทะเบียนที่**.....200/2549..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...20...เดือน..พฤษภาคม...พ.ศ. ..2549...

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญาธนุบรี 3** ..โจทก์

นายดนัย ทองรุ่งเรือง.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายดนัย ทองรุ่งเรือง **เลขประจำตัวประชาชน** 3-1024-01437-56-8	**เพศ** ชาย	**อายุ** 28 ปี 10 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 11 สิงหาคม 2521 **เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	-	-

การศึกษา จบระดับการศึกษาเกรด 12	**อาชีพ** มิได้ประกอบอาชีพใด

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่	40	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่	หมู่ที่
ซอย	จรัญสนิทวงศ์ 9	~~ซอย~~	
ถนน	จรัญสนิทวงศ์	ถนน	เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
แขวง	วัดท่าพระ	~~แขวง~~	
เขต	บางกอกใหญ่	~~เขต~~	
จังหวัด	กรุงเทพมหานคร	จังหวัด	

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ โดยใช้กำลังประทุษร้ายและทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงานซึ่งกระทำตามหน้าที่ เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 18 ธันวาคม 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 1 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่สถานีตำรวจภูธร** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม / คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. **<u>ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง</u>**

1.1 **<u>ประวัติครอบครัว</u>** ปรากฏหลักฐานตามสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายดนัย ทองรุ่งเรือง ยังเป็นโสดเป็นบุตรคนเดียวของนายทินกร กับนางนงลักษณ์ ทองรุ่งเรือง ต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน บิดามารดาเลิกร้างกันขณะจำเลยอายุได้ 6 ปี เนื่องจากบิดาเสียสติและ พักอาศัยอยู่ในความดูแลของปู่และย่าภายในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ส่วนจำเลยอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของมารดาปัจจุบันมารดายังไม่มีคู่ครองใหม่ และประกอบอาชีพค้าขายผ้าดิบ ฐานะภายในครอบครัวปานกลาง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี สมาชิกในครอบครัวไม่มีผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษหรือถูกจับกุมดำเนินคดีอาญามาก่อน

1.2 **<u>บ้านและสภาพแวดล้อม</u>** จำเลยเกิดและเติบโตและพักอาศัยที่บ้านเลขที่ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 9 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นทาวน์เฮ้าส์ 2 ชั้น หลังคามุงกระเบื้อง สภาพกลางเก่ากลางใหม่ ขนาดปานกลาง บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดา สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยทั่วไป ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย ไม่มีปัญหาอาชญากรรมหรือยาเสพติดให้โทษใดๆ การคมนาคมสะดวก จำเลยพักอาศัยเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 **<u>การศึกษาและการประกอบอาชีพ</u>** จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เขตบางแค จากนั้นได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สาขาครุศาสตร์ ศึกษาได้เพียง 1 ปีก็ลาออกจากการศึกษา เนื่องจากมีอาการผิดปกติในการควบคุมอารมณ์ จากนั้นจำเลยได้ช่วยมารดาขายผ้าดิบมาโดยตลอด โดยมารดาจะให้เงินค่าใช้จ่ายเป็นครั้งคราว

1.4 **<u>นิสัยและความประพฤติ</u>** จำเลยอารมณ์แปรปรวน ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ ฉุนเฉียวได้ง่าย เนื่องจากมีอาการผิดปกติทางจิต มีความเครียดอยู่เสมอเมื่อมารดาตักเตือน ดื่มเบียร์นาน ๆ ครั้ง แต่ไม่เคยเมาสุราอาละวาด ไม่เคยก่อเหตุลักทรัพย์ผู้ใด ไม่พกพาอาวุธทุกชนิดหรือก่อเหตุวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่น ตลอดจนไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกชนิด

1.5 **<u>สุขภาพร่างกายและภาวะทางจิต</u>** จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวสีดำแดง ปรากฏตำหนิปานดำบริเวณใบหน้าด้านขวา แต่ไม่ปรากฏลายสักและร่องรอยการกรีดหรือรอยฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปสมบูรณ์แข็งแรง แต่จากปากคำของมารดาและน้าชายจำเลยให้ถ้อยคำว่า จำเลยมีอาการผิดปกติทางจิตใจ ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ เงียบเฉย ไม่พูดคุย ไม่เชื่อฟัง ไม่รับรู้และดื้อรั้น ซึ่งอาการดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อ 5 ปีก่อนเกิดเหตุ และได้กำเริบเมื่อ 3 ปีก่อน โดยจำเลยชอบเก็บตัวอยู่ภายในห้อง เงียบเฉย ไม่พูดคุยกับผู้ใด ซึมเศร้า หากอาการกำเริบหนักจะทำลายทรัพย์สินและมีอาการคลุ้มคลั่ง ควบคุมตนเองไม่ได้ ตะโกนโวยวาย ส่งเสียงดัง จำเลยไม่เคยเข้ารับการรักษาด้วยวิธีแพทย์แผนปัจจุบัน เนื่องจากจำเลยไม่ให้ความร่วมมือใด ๆ

อนึ่ง เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2549 พนักงานคุมประพฤติได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจวิเคราะห์อาการทางจิตและประสาทของจำเลยเบื้องต้นไปยังสถาบันราชนครินทร์ ซึ่งทางสถาบันฯ ได้รับตัวจำเลยไว้ตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวชแบบผู้ป่วยนอก เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2549 ต่อมาสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ได้จัดส่งรายงานการตรวจวินิจฉัยทางนิติจิตเวช ตามหนังสือลับที่ สธ 0808/321 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 แจ้งว่า ผลการตรวจสภาพจิตอันเกี่ยวเนื่องกับคดี จำเลยได้รับว่าได้ชกต่อยกับตำรวจ แต่จำเลยไม่สามารถให้เหตุผลถึงสาเหตุในการกระทำโดยจำเลยตอบว่าไม่ทราบเหมือนกันว่าทำไมตนเองต้องทำเช่นนั้น ผลการตรวจทางจิตวิทยา ปรากฏว่าจำเลยมีระดับเชาว์ปัญญาอ่อนในเกณฑ์ปัญญาอ่อนไม่รุนแรง ซึ่งระดับเชาว์ปัญญาที่ได้นั้นไม่น่าจะใช่ระดับเชาว์ปัญญาที่แท้จริงของจำเลย สาเหตุเนื่องจากจำเลยถูกรบกวนอาการทางจิต พบความผิดปกติทางจิต จำเลยป่วยเป็นผู้ป่วยโรคจิตที่มีแนวโน้มความคิดผิดปกติชัดเจน คณะผู้ตรวจรักษาได้ประชุมสรุปผลการตรวจว่า จำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง มีประวัติการป่วยยาวนานมาหลายปี ขาดการรักษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้อาการจิตกำเริบรุนแรงมากขึ้น มีภาวะหลงผิดและมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ (ปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมรายงานฉบับนี้)

2. **<u>ประวัติการกระทำความผิด</u>** จากการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ที่ศูนย์ทะเบียนประวัติผู้กระทำความผิด กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเชื่อมโยงระบบข้อมูลกับกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย 2 ครั้ง ดังนี้

<u>ครั้งที่ 1</u> ศาลแขวงตลิ่งชัน พิพากษาจำคุก 2 เดือน โทษจำคุกรอการลงโทษไว้ 1 ปี ในความผิดฐานหลีกเลี่ยงขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทหาร ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1683/2543 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2543

<u>ครั้งที่ 2</u> ศาลแขวงตลิ่งชัน พิพากษาปรับ 1,000 บาท ในความผิดฐานร่วมกันเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 5591/2546 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2546

3. **<u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u>**

3.1 **<u>จากคำให้การของจำเลย ผู้เสียหาย และพยาน</u>** สิบตำรวจโทนิวัติ นำโชค อายุ 32 ปี ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ ตำแหน่งผู้บังคับหมู่งานป้องกันและปราบปราม ประจำสถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่ ผู้เสียหาย นางนงลักษณ์ ทองรุ่งเรือง อายุ 37 ปี ประกอบอาชีพค้าขายและส่งออกผ้าดิบ พยาน ซึ่งเป็นมารดาจำเลย ต่างไม่เคยมีเหตุบาดหมางโกรธเคืองกันมาก่อน ให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้จำเลยมีอาการผิดปกติทางจิตอยู่ก่อนแล้วเนื่องจากมีความเครียด โดยเก็บตัวอยู่ในห้องพัก ไม่อาบน้ำทำความสะอาดดูแลตนเอง จนกระทั่งในวันที่ 19 ธันวาคม 2548 เวลาประมาณ 19.00 นาฬิกา ภายหลังจำเลยเก็บตัวอยู่ในห้องเป็นเวลานาน

มารดาจำเลยได้เข้าไปพูดคุยสอบถามว่าทำไมไม่อาบน้ำ จนห้องนอนเหม็น จำเลยได้แสดงอาการโกรธพูดกับมารดาว่า “จะพูดอีกหรือ” แล้วขว้างโทรศัพท์ใส่ฝาผนังแล้วพูดว่า “จะพูดอีกหรือ” ซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง มารดาจำเลยได้พูดเตือนสติจำเลยแต่จำเลยไม่ยอมฟัง มารดาจึงพูดว่าเดี๋ยวจะเรียกตำรวจมาจับ จำเลยบันดาลโทสะจึงพูดว่า “จะเรียกหรือ” พร้อมกับไปหยิบไม้ตีผ้าในห้องน้ำออกมาทำท่าจะเข้ามาทำร้ายมารดา มารดาจำเลยจึงหลบหนีออกมา จากนั้นจำเลยได้ใช้ไม้ตีประตูห้องจนแตกร้าว มารดาจำเลยเห็นว่าควบคุมจำเลยไม่ได้จึงโทรศัพท์แจ้งนายสุรชัย ซึ่งเป็นน้าชายของจำเลยให้เดินทางมาช่วยห้ามปรามจำเลย พร้อมทั้งได้โทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของสิบตำรวจโทนิวัติฯ ผู้เสียหายได้รับแจ้งเหตุขณะปฏิบัติหน้าที่ตรวจท้องที่ย่านถนนจรัญสนิทวงศ์จึงได้เดินทางไปที่เกิดเหตุ ปรากฏว่ามารดาและน้าชายจำเลยได้รออยู่หน้าบ้านและแจ้งเหตุต่อผู้เสียหายว่า จำเลยได้อาละวาดทำลายทรัพย์สินภายในห้องนอนและมีการข่มขู่จะทำร้ายด้วย ผู้เสียหายจึงได้วิทยุสื่อสารไปยังร้อยตำรวจโทพัลลภ เยี่ยมยอด ให้มาเป็นกำลังเสริม จากนั้นเวลาประมาณ 23.00 นาฬิกา ผู้เสียหาย ร้อยตำรวจโทพัลลภ พร้อมกับมารดาและน้าชายจำเลย ได้ขึ้นไปยังห้องนอนจำเลยบนชั้น 2 และได้เรียกจำเลยจนจำเลยยอมเปิดประตู ผู้เสียหายเห็นว่าทรัพย์สินภายในห้องนอนเสียหายจึงสอบถามจำเลยว่าเกิดเหตุอะไรขึ้น จำเลยตอบว่า “ไม่รู้แม่เป็นคนทำ” ผู้เสียหายเห็นจำเลยไม่มีอาวุธจึงบอกให้จำเลยลงไปพูดคุยกันที่ชั้นล่าง แต่จำเลยปฏิเสธยังคงกอดอกอยู่ภายในห้อง ผู้เสียหายจึงได้เดินเข้าไปใกล้จำเลยประมาณ 1 เมตรพร้อมกับเอื้อมมือไปแตะที่สะโพกจะพาจำเลยไปข้างล่าง ปรากฏว่าจำเลยได้ชกผู้เสียหายบริเวณเบ้าตาขวา จนผู้เสียหายเสียหลักเซออกไปแล้วพูดว่า “กูบอกว่ากูไม่ไป” และได้ถีบร้อยตำรวจโทพัลลภฯ บริเวณท้องจนทำให้ร้อยตำรวจโทพัลลภฯ และมารดาพร้อมกับน้าชายที่ยืนอยู่ใกล้กัน กระเด็นออกไปนอกห้องทั้ง 3 คน จากนั้นจำเลยได้ปิดประตูห้องล็อคเอาไว้ จากนั้นจำเลยได้เดินเข้ามาจะทำร้ายผู้เสียหายซ้ำอีก ผู้เสียหายจึงชกจำเลยเพื่อป้องกันจนเกิดการชุลมุนกัน จำเลยเสียหลักล้มลงไปบนที่นอน ผู้เสียหายจึงเปิดประตูให้ร้อยตำรวจโทพัลลภฯ และน้าชายจำเลยเข้ามา จากนั้นทั้ง 3 คนช่วยกันจับตัวจำเลยไว้บนที่นอน ในขณะที่จำเลยดิ้นรนต่อสู้และตะโกนด่าทอทั้ง 3 คนช่วยกันมัดเท้าจำเลยด้วยสายไฟ ใช้กุญแจมือล็อคข้อมือจำเลยไว้ แล้วหามจำเลยลงไปชั้นล่าง จากนั้นได้รอกำลังเสริมแล้วร่วมกันควบคุมตัวจำเลยไปที่สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่ แจ้งข้อกล่าวหาและดำเนินคดีจำเลยในเวลาต่อมา

อนึ่ง พนักงานคุมประพฤติได้มีหมายเรียกพยานบุคคลส่งไปถึงร้อยตำรวจโทพัลลภ เยี่ยมยอด ให้เดินทางมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าเมื่อถึงเวลานัด พยานไม่ได้มาให้ถ้อยคำแต่อย่างใด แต่สิบตำรวจโทนิวัตฯ ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า พยานได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย จึงไม่ประสงค์เดินทางมาให้ถ้อยคำและไม่ประสงค์เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ

3.2 **<u>ความเสียหาย การบรรเทาผลร้าย</u>** จำเลยได้ทำร้ายโดยใช้กำปั้นชกทำร้ายร่างกายสิบตำรวจโทนิวัต นำโชค ผู้เสียหาย บริเวณเบ้าตาข้างขวา กระดูกเบ้าตาแตก เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส นอกจากนี้ยังใช้เท้าถีบหน้าอกร้อยตำรวจโทพัลลภ เยี่ยมยอด จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กาย รายละเอียดบาดแผลปรากฏตามรายงานความเห็นการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ท้ายคำฟ้อง ซึ่งทั้งสองเป็นเจ้าพนักงานที่ได้กระทำตามหน้าที่ หลังเกิดเหตุสิบตำรวจโทนิวัต นำโชค ได้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลศิริราช แพทย์ได้ทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแล้วรับยาไปรับประทาน จากนั้นแพทย์ได้ติดตามอาการนานประมาณ 2 สัปดาห์ จนอาการบวมยุบไปแล้ว แต่ปรากฏว่ากล้ามเนื้อรอบดวงตาขวามีอาการผิดปกติ ไม่สามารถมองด้านบนได้ชัดเจนและมีอาการปวดดวงตา แพทย์จึงได้ทำการผ่าตัดและพักฟื้นติดตามอาการอีก 2 เดือนจนมีอาการดีขึ้น ปัจจุบันร่างกายแข็งแรงสามารถ

ทำงานได้ตามปกติ หลังเกิดเหตุมารดาจำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 15,000 บาทให้ผู้เสียหายแล้ว ซึ่งผู้เสียหายไม่ติดใจเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ทางแพ่งอีก ส่วนทางในคดีอาญาขอให้อยู่ในดุลยพินิจของศาล ส่วนร้อยตำรวจโทพัลลภ เยี่ยมยอด ไม่ได้เดินทางมาให้ถ้อยคำ ทำให้พนักงานคุมประพฤติไม่สามารถสอบถามถึงความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย ตลอดจนความประสงค์ของผู้เสียหายรายนี้ได้

4.<u>เหตุอื่นอันควรปรานี</u>

4.1 จำเลยกระทำผิดเนื่องจากมีอาการผิดปกติทางจิต

5.<u>ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ</u>

จำเลยมีความต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติ และยินดีปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด

6.<u>ความเห็น</u> เมื่อพิจารณาจากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว จำเลยได้ทำร้ายร่างกายผู้เสียหายเนื่องจากเกิดอาการผิดปกติทางจิตจนเป็นเหตุให้คลุ้มคลั่ง อาละวาดทำลายทรัพย์สินในบ้านและก่อเหตุคดีนี้ในเวลาต่อมา ทั้งนี้จากรายงานสรุปผลการตรวจอาการทางจิตของจำเลยจากสถาบันกัลยาราชนครินทร์ ปรากฏว่าจำเลยรับว่าได้ชกต่อยกับตำรวจแต่จำเลยไม่สามารถให้เหตุผลถึงสาเหตุในการกระทำ และผลการตรวจทางจิตวิทยาพบว่า จำเลยเป็นผู้ป่วยโรคจิตที่มีแนวความคิดผิดปกติชัดเจน โดยจำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง ภายหลังเกิดเหตุได้ชดใช้ค่าเสียหายแล้ว ซึ่งผู้เสียหายไม่ประสงค์เรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งเพิ่มเติมอีก ส่วนในคดีอาญาขอให้อยู่ในดุลยพินิจของศาล และเมื่อพิจารณาจากประวัติส่วนตัวและภูมิหลังของจำเลยแล้ว การที่จำเลยป่วยเป็นโรคจิตเภทเรื้อรังจนกระทั่งมีอาการคลุ่มคลั่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้จำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งหากปล่อยจำเลยไปอาจทำให้ครอบครัวของจำเลยและชุมชนไม่ปลอดภัย อย่างไรก็ตาม บุคคลในครอบครัวยังคงรักใคร่และห่วงใยจำเลย ต้องการให้จำเลยได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกวิธี และหากจำเลยได้รับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่องในสถานพยาบาล น่าเชื่อว่าจำเลยจะสามารถหายจากอาการป่วยทางจิตและจะไม่ก่อเหตุกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูจำเลยตามวิธีการคุมประพฤติจึงไม่น่าจะเหมาะสมและใช้ได้ผลกับจำเลยรายนี้ จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้นใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามแต่จะเห็นสมควร

(นายศ)

พนักงานคุมประพฤติ 3

(นางสาว ณ)

พนักงานคุมประพฤติ 7ว

กรณีตัวอย่างที่ 11

สรุปข้อเท็จจริงของนายสหัส สมหวัง จำเลย

ความผิดฐาน มีอาวุธปืนไว้ในครอบครองและพกพาติดตัวโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายสหัส สมหวัง เป็นบุตรคนที่ 5 ในจำนวน 9 คนของนายสมชายและนางนิต สมหวัง มารดาถึงแก่กรรมส่วนบิดาชราภาพไม่ได้ประกอบอาชีพใด ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดีไปมาหาสู่กันเป็นประจำ ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> ปัจจุบันจำเลยอยู่กินกับ นางสมหมาย ชีพจร แต่นางอุบล สมกิจ ภรรยาเก่ายังคงไปมาหาสู่กับจำเลย ทั้ง 3 คนมีความเข้าใจกันดี จำเลยมีบุตรของตนเองและบุตรของภรรยาที่ต้องช่วยเหลืออุปการะ

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นชุมชนที่พักอาศัยทั่วไปในชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดนางหลง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพทำนาและทำสวนยางพารา ต่อมารับจ้างก่อสร้างเป็นช่างไม้และฝึกหัดกลึงไม้ต่าง ๆ ภายหลังได้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ขายตามตลาดนัดและค้าขายผลไม้ตามฤดูกาล

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยไม่มีความประพฤติเสียหายร้ายแรง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ขยันในการประกอบอาชีพ มีข้อเสียในเรื่องความเจ้าชู้และอารมณ์ค่อนข้างร้อน แต่ไม่ปรากฏพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรืออันธพาล

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ จำเลยพกพาอาวุธปืนสั้นขนาด.38 ไม่มีหมายเลขทะเบียนติดตัวไปงานพิธีสวดพระอภิธรรมกับภรรยาและเพื่อน อ้างว่าเพื่อป้องกันตัวระหว่างเดินทางเวลากลางคืน เมื่อเสร็จสิ้นพิธีสวดพระอภิธรรม จำเลยได้ขับรถยนต์กลับที่พัก ระหว่างทางมีเจ้าพนักงานตำรวจที่ด่านตรวจขอตรวจค้นและพบอาวุธปืนดังกล่าว จำเลยจึงถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษ

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....507/2548.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายสหัส สมหวัง……. …….

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		-ก่อนถูกจับกุม จำเลยเคยครอบครองและพกพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตฯ
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ		✔	
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……..		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**1**	**5**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยรับสารภาพ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	- ไม่มีผู้เสียหาย
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง		✔	- ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าจำเลยมีเจตนาจะไปทำร้ายผู้ใด
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) .....ลักษณะนิสัย.....	✔		- จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อน

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.9 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยมีความเสี่ยงต่ำในการกระทำความผิด เนื่องจากไม่ปรากฏประวัติความผิดหรือพฤติกรรมในทางเสียหายร้ายแรง นอกจากการที่จำเลยเคยครอบครองอาวุธปืนและมักพกพาติดตัวไปในเวลาเดินทางกลางคืนเพื่อป้องกันตนเอง โดยไม่มีเจตนาไปก่อเหตุร้าย ประกอบกับจำเลยเป็นสุจริตชน แม้จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อนแต่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงหรือเป็นนักเลงอันธพาล จึงจัดว่ามีความเสี่ยงกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ...ธรรมะ.....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : แม้จำเลยจะมีความเสี่ยงต่ำในการกระทำความผิด แต่การที่จำเลยมีอาวุธพร้อมเครื่องกระสุนที่สามารถใช้การได้ไว้ในครอบครอง ประกอบกับการที่จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อน ก็อาจทำให้เกิดการทำผิดร้ายแรงได้ จำเลยจึงควรได้รับการแก้ไขโดยเน้นที่การขัดเกลาจิตใจให้อ่อนโยน ป้องกันการใช้วิธีการตัดสินปัญหาด้วยความรุนแรง ด้วยการอบรมธรรมะ เป็นต้น

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นาย ป. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ป.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9)

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

ศาล.....จังหวัดสงขลา.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** จังหวัดสงขลา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....2107/2548.....	**เลขทะเบียนที่**.....507/2548.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...15...เดือน..กรกฎาคม...พ.ศ. ..2548...

ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดสงขลา**.....โจทก์

นายสหัส สมหวัง.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายสหัส สมหวัง	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	52 ปี	11 พฤศจิกายน 2496
เลขประจำตัวประชาชน 3 9105 00169 47 7		3 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดพัทลุง

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	อยู่กินฉันสามีภรรยา	6 คน	6 คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	**อาชีพ** ผลิตและจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ไม้

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 17 หมู่ที่ 4	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 39/6 หมู่ที่ 5
บ้าน วังสายทอง	บ้าน ลานางหอม
ถนน -	ถนน -
ตำบล น้ำผุด	ตำบล น้ำน้อย
อำเภอ ละงู	อำเภอ หาดใหญ่
จังหวัด สตูล	จังหวัด สงขลา

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง มีอาวุธปืน ไว้ในครอบครอง และพกพาติดตัว โดยไม่ได้รับอนุญาต และโดยไม่มีเหตุสมควร

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 2 เมษายน 2548
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	
ที่ -	
☐ **ในระหว่างสอบสวน**	
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏหลักฐานตามบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายสหัส สมหวัง เป็นบุตรลำดับที่ 5 ในจำนวนบุตรทั้งหมด 9 คน ของนายสมชายกับนางนิต สมหวัง เดิมบิดามารดาของจำเลยทำสวนยางพารา อยู่ที่ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล มารดาของจำเลยถึงแก่กรรมด้วยโรคหอบหืด เมื่อปี พ.ศ. 2543 ปัจจุบันบิดาของจำเลยชราภาพแล้ว ไม่ได้ประกอบอาชีพใด และพักอาศัยอยู่เพียงลำพังที่ภูมิลำเนา พี่น้องของจำเลยต่างแยกไปมีครอบครัวแล้วทุกคน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ที่ภูมิลำเนา ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบิดาและพี่น้องรักใคร่กันดี ไปมาหาสู่กันเป็นประจำ สมาชิกภายในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดี หรือเกี่ยวข้องกับสารเสพติดให้โทษมาก่อน

สถานภาพการสมรส จำเลยอยู่กันฉันสามีภรรยาและจดทะเบียนสมรสในภายหลังกับ นางอบ นำชื่น ซึ่งมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในละแวกเดียวกันเมื่อจำเลยอายุได้ 21 ปี มีบุตรด้วยกัน 6 คน บุตรลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 มีครอบครัวแล้ว ส่วนบุตรลำดับที่ 5 ถึงแก่กรรมด้วยโรคไข้เลือดออกเมื่ออายุ 1 ปี และบุตรอีก 3 คน กำลังเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ต่อมาปี พ.ศ. 2544 นางอบฯ ได้มีคู่ครองใหม่และหนีตามคู่ครองใหม่ไป เนื่องจากขณะนั้นจำเลยไปประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้างที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทิ้งบุตรซึ่งกำลังศึกษาทั้งสามคนให้อยู่ในความอุปการะจำเลย ปัจจุบันบุตรทั้งสามคนอยู่ในความดูแลของบุตรลำดับที่ 1 ที่ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล จำเลยกลับไปเยี่ยมบุตรอยู่เป็นประจำเดือนละ 2-3 ครั้ง พร้อมทั้งให้เงินแก่บุตรลำดับที่ 1 ทุกเดือนเดือนละ 2,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูน้อง ๆ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2545 จำเลยได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางอุบล สมกิจ หญิงหม้าย มีบุตรกับสามีคนก่อน 3 คน จำเลยและนางอุบลฯ ไม่มีบุตรด้วยกัน อยู่กินด้วยกันนานประมาณ 3 ปี จึงแยกกันอยู่เนื่องจากจำเลยขัดแย้งกับบิดาของนางอุบลฯ จำเลยอ้างว่าบิดาของนางอุบล ลักเงินของจำเลย เมื่อจำเลยสอบถาม ทำให้บิดาของนางอุบลฯ ไม่พอใจ และใช้อาวุธมีดจะแทงทำร้ายร่างกายจำเลย ปัจจุบัน นางอุบลฯ ประกอบอาชีพค้าขายผลไม้ตามฤดูกาล และยังคงไปมาหาสู่กับจำเลยอยู่บ้าง จนกระทั่งปลายปี พ.ศ. 2546 จำเลยจึงได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสมหมาย ชีพจร ภรรยาคนปัจจุบัน นางสมหมายมีบุตรกับสามีคนก่อน 4 คน แยกครอบครัวไปแล้ว 2 คน ส่วนบุตรลำดับที่ 3, ที่ 4 ยังอยู่ในระหว่างการศึกษา และอยู่ในความอุปการะของจำเลยและนางสมหมายฯ จำเลยและนางสมหมายฯ ไม่มีบุตรด้วยกัน ปัจจุบันนางสมหมายฯ ช่วยจำเลยประกอบอาชีพผลิตและจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ไม้ โดยนางอุบลฯ ทราบว่า จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสมหมาย แต่นางอุบลก็ยังคงไปมาหาสู่กับจำเลย ซึ่งบุคคลทั้งสามให้ถ้อยคำว่า ไม่มีปัญหาขัดแย้งใดในครอบครัว ต่างมีความเข้าใจซึ่งกันและกันดี

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิดและเติบโตที่อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ต่อมา เมื่ออายุ 23 ปี จึงได้ย้ายครอบครัวตามบิดามารดาและญาติพี่น้องไปประกอบอาชีพทำสวนยางพาราที่ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล จำเลยอาศัยอยู่ที่ตำบลน้ำผุดประมาณ 10 ปี จึงย้ายไปเช่าบ้านพักอาศัยตามที่อยู่ปัจจุบันลักษณะบ้านเป็นห้องแถวก่ออิฐชั้นเดียวขนาดเล็ก หลังคามุงกระเบื้องติดต่อกันจำนวน 4 ห้อง ภายในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกพอสมควร บ้านและที่ดินประมาณ 1 ไร่ เป็นกรรมสิทธิ์ของนายอ้อม สาขา โดยจำเลยเช่าพักอาศัยในอัตราเช่าเดือนละ 1,000 บาท ไม่รวมค่าน้ำประปาและค่ากระแสไฟฟ้า สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่พักอาศัยในเขตชนบททั่วไป เพื่อนบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดนางหลง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ระหว่างเรียนจำเลยไม่ประพฤติตนเกเร ผลการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ จำเลยไม่เรียนต่อเนื่องจากฐานะทางครอบครัวยากจน ประกอบอาชีพทำนาและทำสวนยางพาราตลอดมา จนกระทั่งจำเลยอายุประมาณ 21 ปี จึงได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับภรรยาคนแรก จำเลยประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เมื่อว่างจากทำสวนยางพารา จำเลยไปประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้างโดยทำหน้าที่เป็นช่างไม้ มีรายได้วันละ 200 บาท ในระหว่างนั้น จำเลยได้ฝึกหัดกลึงไม้ต่าง ๆ ด้วยเครื่องกลึง ในภายหลังจำเลยซื้อเครื่องมือกลึงไม้ของตนเองจึงได้ประกอบอาชีพกลึงไม้ต่างๆ เช่น ไม้มะขาม ต้นตาลโตนด เป็นต้น ทำเป็นเขียงบ้าง เฟอร์นิเจอร์ไม้จำพวกม้านั่งบ้าง บรรทุกรถไปขายตามตลาดนัดต่าง ๆ มีรายได้ไม่แน่นอน นอกจากนี้เมื่อจำเลยอยู่กินกับภรรยาคนที่ 2 จำเลยได้ประกอบอาชีพค้าขายผลไม้ตามฤดูกาลโดยจะบรรทุกรถยนต์กระบะ ไปจำหน่ายตามตลาดนัดต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลาและใกล้เคียง เมื่อแยกกันอยู่กับภรรยาคนที่ 2 จำเลยจึงไปประกอบอาชีพทำเฟอร์นิเจอร์ไม้จำหน่าย มีรายได้ไม่แน่นอน จำเลยมีความขยันในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี จนกระทั่งถูกจับกุมคดีนี้

1.4 นิสัยและความประพฤติ จากการสืบเสาะสรุปได้ความว่า จำเลยมีอารมณ์ค่อนข้างร้อน พูดจาสุภาพเรียบร้อย มีเหตุผล มีสัมมาคารวะ ไม่สูบบุหรี่ ดื่มเบียร์และสุราเป็นครั้งคราว ไม่เคยมึนเมาสุราอาละวาด จำเลยมีนิสัยค่อนข้างเจ้าชู้ แต่ไม่ชอบเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ ไม่เล่นการพนันทุกชนิด จำเลยคบหาสมาคมผู้ประกอบอาชีพสุจริต ไม่มีนิสัยลักขโมย ไม่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทชกต่อยทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือประพฤติตนเกเรเป็นนักเลงอันธพาล ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกประเภท

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างสูง ผิวดำแดง มีตำหนิแผลเป็นที่บริเวณหลังมือขวา ไม่ปรากฏลายสักและร่องรอยการกรีดหรือร่องรอยการฉีดสารเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปสมบูรณ์แข็งแรง ขณะพนักงานคุมประพฤติสอบปากคำไม่พบอาการผิดปกติทางจิตและประสาทของจำเลย

2. ประวัติการกระทำผิด

จากการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของจำเลยไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล ส่วนจากการตรวจสอบที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ ซึ่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลมาจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลย และพยาน จำเลย นางสมหมาย ชีพจร อายุ 42 ปี ซึ่งเป็นภรรยาคนปัจจุบันของจำเลย และนางสุดใจ สาขา อายุ 33 ปี ซึ่งเป็นเพื่อนของจำเลย ทั้งสองเป็นพยานผู้อยู่ในเหตุการณ์ต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องกันได้ความว่า เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 16.30 นาฬิกา จำเลยขับรถยนต์กระบะยี่ห้ออีซูซุสีเขียว มีพยานทั้งสองนั่งรถไปด้วย เดินทางไปงานพิธีสวดพระอภิธรรมศพของพี่ชายนางอุบล สมกิจ ภรรยาคนที่ 2 ของจำเลย ที่บ้านบ่อสีกัก อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ซึ่งจำเลยให้ถ้อยคำรับว่าได้พกพาอาวุธปืนของกลางติดตัวไปด้วย อ้างว่าเพื่อป้องกันตัวระหว่างเดินทางในเวลากลางคืน ต่อมาเวลาประมาณ

20.00 นาฬิกา เมื่อเสร็จสิ้นพิธีสวดพระอภิธรรม จำเลยและพยานจึงเดินทางกลับที่พัก โดยจำเลยได้เหน็บอาวุธปืนไว้ที่สะเอวข้างซ้าย ในระหว่างเดินทางกลับจำเลยขับรถยนต์ไปตามถนนต่าง ๆ ครั้นถึงถนนสายโพรงจระเข้-ธรรมโฆษณ์ อำเภอสิงหนคร ได้พบจุดตรวจของเจ้าพนักงานตำรวจ และเจ้าพนักงานตำรวจส่งสัญญาณให้จำเลยหยุดรถแล้วขอตรวจค้นตัวจำเลย พยานทั้งสอง และภายในบริเวณรถยนต์ ปรากฏว่าพบอาวุธปืนดังกล่าวที่ตัวจำเลย จำเลยจึงถูกควบคุมตัวดำเนินคดีนี้

3.2 จากการให้ถ้อยคำของพยาน สิบตำรวจตรีสามารถ บริบูรณ์ พยานผู้จับกุม อายุ 28 ปี ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ ตำแหน่งผู้บังคับหมู่งานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธร อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา สรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 20.00 นาฬิกา ขณะที่พยานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไปปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งจุดตรวจบุคคลและยานพาหนะที่สัญจรไปมาบริเวณถนนสายโพรงจระเข้-ธรรมโฆษณ์ อำเภอสิงหนคร ปรากฏว่าจำเลยได้ขับรถยนต์กระบะไปถึงจุดตรวจ พยานจึงส่งสัญญาณไฟฉายให้หยุดรถ แล้วขอทำการตรวจค้นสิ่งที่ผิดกฎหมายจากการตรวจค้น ปรากฏว่าพบอาวุธปืน เหน็บสะเอวข้างซ้ายของจำเลย จึงยึดเป็นของกลางพร้อมทั้งควบคุมตัวจำเลยส่งหัวหน้าชุดบันทึกการจับกุม แล้วนำตัวจำเลยพร้อมอาวุธปืนของกลางส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสิงหนครดำเนินคดีนี้

3.3 เกี่ยวกับอาวุธปืนของกลาง เป็นอาวุธปืนสั้นรีวอลเวอร์ ขนาด .38 บรรจุเครื่องกระสุนได้ ครั้งละ6 นัดไม่มีหมายเลขทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับ จำนวน 1 กระบอก อาวุธปืนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ จำเลยให้ถ้อยคำรับว่าได้ซื้ออาวุธปืนดังกล่าวมาในราคา 5,000 บาท จากบุคคลรู้จัก ชื่อ นายหน่อย ไม่ทราบชื่อสกุล ซึ่งเคยเป็นลูกค้าติดต่อซื้อเฟอร์นิเจอร์จากจำเลยเมื่อประมาณ 1 ปีที่ผ่านมาจากนั้นไม่มีการติดต่อกันอีก จำเลยอ้างว่าสาเหตุที่ซื้ออาวุธปืน เนื่องจากต้องการมีไว้เพื่อป้องกันตนเองและครอบครัวเพราะต้องขับรถยนต์เดินทางในช่วงเวลากลางคืนอยู่เสมอหลังเสร็จจากการค้าขาย ซึ่งจำเลยต้องเดินทางไปค้าขายในหลายพื้นที่ที่ห่างไกลที่พัก ทั้งนี้เมื่อประมาณ 1 ปีที่ผ่านมา ขณะจำเลยขับรถยนต์ไปกับภรรยาจำเลยเคยประสบเหตุถูกกลุ่มวัยรุ่นขับขี่รถจักรยานยนต์ขวางปาก้อนหินใส่กระจกหน้ารถยนต์ของจำเลย แต่จำเลยและภรรยาได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยและจำเลยสามารถขับรถยนต์หลบหนีกลุ่มวัยรุ่นไปได้ เหตุผลอีกประการหนึ่งที่จำเลยซื้ออาวุธปืนดังกล่าวจากนายหน่อยเพราะมีราคาถูก

3.4 ประวัติการเกี่ยวข้องกับอาวุธปืน จำเลยให้ถ้อยคำว่าจำเลยใช้อาวุธปืนเป็นตั้งแต่อายุ 25 ปี โดยทดลองยิงอาวุธปืนพกสั้น บรรจุกระสุนนัดเดียวของบิดา หลังจากนั้นจำเลยเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) และหลักสูตรอาสาพัฒนาและป้องกันหมู่บ้าน (อพป.) ซึ่งในการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีการฝึกสอนการใช้อาวุธปืนเบื้องต้นด้วย แต่ที่ผ่านมาจำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธและใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัวจากทางราชการแต่อย่างใด ภายหลังจำเลยซื้ออาวุธปืนของกลางมาประมาณ 1 ปี จำเลยจะพกพาติดตัวไปเมื่อต้องขับรถยนต์ไปในที่ห่างไกลเวลากลางคืน หลังจากมีอาวุธปืนของกลางในคดีนี้มาไว้ในครอบครองแล้ว จำเลยอ้างว่าเคยทดลองใช้อาวุธปืนดังกล่าว 1 ครั้ง ไม่ปรากฏว่าเคยใช้อาวุธปืนข่มขู่ ทำร้ายผู้อื่นหรือใช้ก่ออาชญากรรมใดมาก่อน

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยมีภาระต้องให้ความอุปการะบุตรที่ยังเยาว์วัย รวม 3 คน

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จำเลยอ้างว่าสาเหตุที่มีอาวุธเป็นของกลางในครอบครอง เนื่องจากต้องการมีไว้ป้องกันตนเองและครอบครัวขณะเดินทางเวลากลางคืนโดยไม่มีเจตนาไปก่อเหตุร้าย เมื่อพิจารณาถึงประวัติและภูมิหลัง ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีนิสัยและความประพฤติเสียหายร้ายแรง หรือส่อไปในทางก้าวร้าวอันธพาล จำเลยเป็นสุจริตชนประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ และไม่ปรากฏว่าเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน ดังนั้นจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้จำเลยมีภาระต้องให้การอุปการะบุตรที่ยังเยาว์วัยรวม 3 คน ประกอบกับจำเลยมีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน พิเคราะห์แล้วเห็นว่าสมควรให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ จำนวน 4 ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างคุณภาพจิตใจ เป็นระยะเวลาตามที่จำเลยและพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลยตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นาย ป.)
พนักงานคุมประพฤติ 5

(นาย น.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 12

สรุปข้อเท็จจริงของนายรื่น รวมมิตร จำเลย

ความผิดฐาน แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ สนับสนุนให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายรื่น รวมมิตร เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวน 2 คนของนายแรมและนางรอง รวมมิตร บิดามารดาถึงแก่กรรมแล้ว บรรดาพี่น้องต่างมีครอบครัวแยกไปประกอบอาชีพต่างหาก ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่และมีความห่วงใย ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเคยถูกจับกุมหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางพยับ รวมมิตร อายุ 30 ปี อาชีพทำนา มีบุตร 4 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับคู่สมรสเป็นปกติ

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยทั่วไปในชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมและยาเสพติดให้โทษ

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านนาคี อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพทำนาเรื่อยมา ต่อมาได้รับเลือกตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน จำเลยได้ศึกษาต่อจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีความประพฤติเสียหายในด้านชอบเล่นการพนันสลากกินรวบ ละโมบและขาดการยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีผู้เสนอให้ใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำผิด จำเลยจึงคล้อยตามด้วยความละโมบ

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านได้รับการชักชวนจากบุคคลที่รู้จักให้จำเลยแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน เพื่อสนับสนุนให้ผู้มีสัญชาติลาวยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนด้วยการปลอมชื่อเป็นคนไทย โดยจำเลยจะได้ค่าตอบแทนจำนวน 15,000 บาท ต่อมาจำเลยไปแจ้งความเท็จต่อปลัดอำเภอว่าทะเบียนบ้านของลูกบ้านจำเลย 2 รายได้สูญหาย เพื่อให้จดลงในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีกรมการปกครอง เพื่อใช้เป็นหลักฐานขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน เมื่อได้สำเนาทะเบียนบ้านแล้วจึงมอบให้ผู้ที่ชักชวนจำเลยกระทำผิด พาบุคคลสัญชาติลาวไปติดต่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชน แต่ผู้ร่วมกระทำผิดดังกล่าวได้ถูกจับกุม และต่อมาจำเลยได้เข้ามอบตัวกับเจ้าพนักงานตำรวจในภายหลัง

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษ

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....537/2546.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายรื่น รวมมิตร…….. …….

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุก หรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ		✔	
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) .....จำเลยมีโอกาสกระทำผิดจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ตนเอง……	✔		- จำเลยดำรงตำแหน่งที่ที่มีโอกาสใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้อื่น ในลักษณะที่เป็นการกระทำผิดต่อหน้าที่ได้
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**1**	**5**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยมอบตัวและให้การรับสารภาพ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ)..... ลักษณะนิสัย.....	✔		- ชอบเล่นการพนัน สลากกินรวบ - ละโมบ และขาดการยับยั้งชั่งใจ

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.10 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : โดยทั่วไปจำเลยไม่มีข้อเสียหายร้ายแรง เว้นแต่มีนิสัยชอบเล่นการพนัน สลากกินรวบ และขาดการยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีผู้เสนอให้ใช้อำนาจหน้าที่ในการกระทำผิด จำเลยจึงคล้อยตามด้วยความละโมบ จึงมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..สำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม.....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : โดยทั่วไปจำเลยไม่มีข้อความเสี่ยงร้ายแรง เว้นแต่มีนิสัยชอบเล่นการพนันสลากกินรวบ และการขาดความยับยั้งชั่งใจกระทำผิดด้วยความละโมบ อาศัยตำแหน่งหน้าที่งานราชการเอื้อประโยชน์ในการกระทำผิดโดยขาดสำนึกความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ดังนั้นการแก้ไขฟื้นฟูจึงควรเน้นที่การเสริมสร้างสำนึกต่อส่วนรวม ขจัดพฤติกรรมในด้านความละโมบ

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นาย ป. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ป.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....จังหวัดศรีสะเกษ.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** จังหวัดศรีสะเกษ
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....5986/2546.....	**เลขทะเบียนที่**.....537/2546.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...19...เดือน..พฤศจิกายน...พ.ศ. ..2546...

ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดศรีสะเกษ**……..……..โจทก์

นายรื่น รวมมิตร.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายรื่น รวมมิตร	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	54 ปี	5 ตุลาคม 2492
เลขประจำตัวประชาชน 3 3305 0695 64 2		1 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดศรีสะเกษ

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	สมรส	4 คน	1 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	**อาชีพ** ทำนา

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 45 หมู่ที่ 8	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน โนนเปือย	บ้าน
ถนน -	ถนน เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
ตำบล จาน	ตำบล
อำเภอ กันทรารมย์	อำเภอ
จังหวัด ศรีสะเกษ	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน แจ้งให้พนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ สนับสนุนให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 24 ตุลาคม 2546
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดีที่** - ☐ **ในระหว่างสอบสวน** ☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**คู่คดี** นางสี สมทรง ที่ 1 และนางสาวแรม แจ่มสี ที่ 2 จำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4236/2546 ของศาลนี้

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวผู้ใหญ่บ้าน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายรื่น รวมมิตร เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนบุตรทั้งหมด 2 คน ของนายแรม และนางรอง รวมมิตร บิดาจำเลยถึงแก่กรรมตั้งแต่จำเลยยังเล็กอยู่ หลังจากบิดาจำเลยถึงแก่กรรมมารดาได้อยู่กินกับสามีใหม่ และมีบุตรด้วยกันอีก 4 คน ปัจจุบันมารดาบิดาเลี้ยงและน้องร่วมมารดา 2 คนถึงแก่กรรมแล้ว ส่วนพี่และน้องร่วมมารดาคนอื่น ๆ ต่างมีครอบครัวแยกไปประกอบอาชีพต่างหาก ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี ปัจจุบันบุคคลใกล้ชิดกับจำเลยยังมีความห่วงใยในตัวจำเลย และรับว่าจะพยายามควบคุมดูแลความประพฤติของจำเลยให้มากยิ่งขึ้น บุคคลในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษและสารระเหยมาก่อน

สถานภาพการสมรส จำเลยสมรสกับนางพยับ รวมมิตร มาประมาณ 30 ปี ภรรยาประกอบอาชีพทำนามีรายได้ไม่แน่นอน จำเลยและภรรยามีบุตรด้วยกัน 4 คน ปัจจุบันบุตร 3 คน มีครอบครัวแล้ว ส่วนบุตรสาวคนสุดท้องยังเป็นโสด รับราชการตำแหน่งพนักงานสาธารณสุขชุมชนที่อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุตรรักใคร่กันดี

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยพักอาศัยอยู่กับภรรยา ที่หมู่บ้านโนนเปือย ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะเป็นบ้านสองชั้นครึ่งคอนกรีตครึ่งไม้ ฝาบ้านไม้กระดานสภาพเก่า ขนาดใหญ่ หลังคามุงสังกะสี มีเครื่องอำนวยความสะดวกพอสมควร บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยทั่วไปในชนบท การคมนาคมสะดวก ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมและยาเสพติดให้โทษหรือสารระเหย

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านนาดี อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ หลังออกจากโรงเรียนได้ช่วยครอบครัวประกอบอาชีพทำนา เมื่อจำเลยมีครอบครัวได้ไปอยู่กับภรรยาที่ภูมิลำเนาปัจจุบันประกอบอาชีพทำนามาตลอด เมื่อ พ.ศ. 2527 จำเลยได้รับคัดเลือกตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโนนเปือย หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่ พ.ศ. 2528 ตลอดมา ต่อมาในระหว่างดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่นั้นจำเลยได้ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดศรีสะเกษ หลังเกิดเหตุคดีนี้จำเลยยังอยู่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเช่นเดิม และจะถูกดำเนินการทางวินัยเมื่อศาลพิพากษาแล้ว

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนพูดคุยปกติ อารมณ์เย็น ไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุราเป็นบางโอกาสไม่เคยมึนเมาสุราอาละวาดผู้ใด ไม่มีนิสัยลักขโมยและนิสัยนักเลงอันธพาล มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวดี มีความต้องการที่จะพัฒนาความเจริญให้แก่หมู่บ้านและชุมชน ชอบเล่นการพนันสลากกินรวบเป็นประจำ ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษทุกชนิด และไม่ปรากฏแน่ชัดว่าจำเลยเคยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานหรือสนับสนุนบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างสันทัด ผิวเนื้อดำแดง มีตำหนิแผลเป็นที่โคนคิ้วซ้าย ไม่มีลายสักและร่องรอยการฉีดเฮโรอีนตามร่างกาย สุขภาพร่างกายทั่วไปแข็งแรงไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิตขณะสอบปากคำ

2. ประวัติการกระทำผิด

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติและที่วิทยาการจังหวัดศรีสะเกษ ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล แต่จากการสอบปากคำจำเลยและพยานที่เกี่ยวข้อง ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 <u>จากคำให้การของจำเลย และพยาน</u> จำเลย นายกมล นามกร พยาน อายุ 39 ปี ประกอบอาชีพรับราชการ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 6) อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ นางนิด แก้วตา พี่สาวของนางสาวน้อย แก้วตา เจ้าของทะเบียนบ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และเป็นมารดาของนางสาวหน่อย แก้วตา ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ 39 นี้เช่นเดียวกัน นางนิดฯ ได้ย้ายสำเนาทะเบียนบ้านไปอยู่กับสามีที่จังหวัดสุโขทัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 แต่สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ 39 ไม่ได้ย้ายยังอยู่ในความดูแลของครอบครัวนางนิดฯ ส่วนนางสาวหน่อยฯ ขณะนี้ไปประกอบอาชีพรับจ้างอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และบัตรประจำตัวประชาชนไม่ได้หาย ส่วนนางสาวหนู เกิดมี ซึ่งไปประกอบอาชีพรับจ้างอยู่ที่กรุงเทพมหานครนั้น บัตรประจำตัวและทะเบียนบ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่ได้หายเช่นเดียวกัน ยังอยู่ในความครอบครองของนางสาวน้อยฯ ซึ่งได้ให้ถ้อยคำไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4236/2546 ของศาลนี้แล้ว นางนิดฯ ทราบเรื่องที่จำเลยกระทำผิดในคดีนี้จากนางสาวหนูฯ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 12.00 นาฬิกา

จำเลยอ้างว่าขณะที่จำเลย กรรมการหมู่บ้าน และชาวบ้านโนนเปือย ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ประมาณ 20 คน กำลังต่อเติมก่อสร้างศาลากลางประจำหมู่บ้าน อยู่นั้น นายสม ร่มไทร ซึ่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองขาน ตำบลผักแพว อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปหาจำเลย และชักชวนจำเลยไปขอเลขสลากกินรวบ จากพระภิกษุที่ หมู่บ้านโนนสวรรค์ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยได้นัดหมายพบกันในวันที่ 29 พฤษภาคม 2546 เวลาเช้าที่ตลาดสุขาภิบาล อำเภอกันทรารมย์

วันที่ 29 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 08.00 นาฬิกา จำเลยได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปที่ตลาดสุขาภิบาล อำเภอกันทรารมย์ เพื่อรอรับนายสมฯ ตามนัดหมาย นานประมาณ 1 ชั่วโมง แต่ไม่พบนายสมฯ จำเลยจึงได้ขับขี่รถจักรยานยนต์เพื่อเดินทางไปที่กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เมื่อจำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์ไปถึงบริเวณสี่แยกเข้าหมู่บ้านคำเนียม ตำบลคำเนียม อำเภอกันทรารมย์ นายสมฯ ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์สวนทางมา และเรียกให้จำเลยหยุดรถ โดยนัดพบกันที่บริเวณใกล้ตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์ เมื่อจำเลยขับรถไปถึงตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์ นายสมฯ ได้แนะนำให้รู้จักกับนายปาน ศรีนาค จากนั้นนายสมฯ และนายปานฯ ได้ชักชวนจำเลยแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานเพื่อทำการสนับสนุนให้ผู้มีสัญชาติลาวยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนด้วยการปลอมชื่อเป็นคนไทย ซึ่งนายสมฯ และนายปานฯ ได้ยกตัวอย่างผู้ใหญ่บ้านที่ทำสำเร็จมาแล้วให้จำเลยฟัง โดยจะให้ค่าตอบแทนรายละ 13,000 บาท

หลังจากนั้นนายสมฯ ได้เลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม (เบียร์) จำนวน 4 ขวดแก่จำเลยและนายปานฯ ที่ร้านค้าแห่งหนึ่งในตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์ จำเลยมีอาการมึนเมาเบียร์เล็กน้อย เมื่อนายสมฯ ได้ชักชวนและพูดจาหว่านล้อมจำเลยอีก จำเลยจึงตอบตกลง นายสมฯ ได้แนะนำให้จำเลยนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของผู้ใดก็ได้ให้จำเลยลงชื่อเป็นผู้รับรองว่าบุคคลที่ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนนั้นเป็นคนไทย แต่เนื่องจากจำเลยไม่ได้นำ

สำเนาทะเบียนบ้านของราษฎรในหมู่บ้านไปด้วยในวันนั้น นายสมฯ จึงแนะนำให้จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานว่า สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านหาย และยื่นคำร้องขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านใหม่แล้วนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านนั้นมามอบให้นายสมฯ

จากนั้นนายสมฯ และนายปานฯ ได้พาจำเลยไปรู้จักกับนางสี สมทรง และนางสาวแรม แจ่มสี บุคคลสัญชาติลาว ซึ่งเป็นคนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยผิดต่อกฎหมาย เพื่อยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนที่บริเวณใต้ร่มไม้ใกล้กับตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์ โดยนายสมฯ ได้แจ้งจำเลยว่าบุคคลทั้งสองนี้มีอายุ 35 ปี และ 18 ปี ตามลำดับ จำเลยคิดได้ว่ามีลูกบ้าน 2 คน ได้แก่ นางสาวหนู เกิดมี และนางสาวหน่อย แก้วตา มีอายุใกล้เคียงกับผู้มีสัญชาติลาวทั้งสองคนดังกล่าว และลูกบ้านทั้งสองต่างเดินทางไปประกอบอาชีพที่กรุงเทพมหานคร จำเลยจึงวางแผนปลอมชื่อนางสี สมทรง ซึ่งมีอายุ 18 ปี เป็นนางสาวหน่อย แก้วตา อยู่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และปลอมชื่อนางสาวแรม แจ่มสี เป็นนาวสาวหนู เกิดมี อายุ 31 ปี อยู่บ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

หลังจากนั้นจำเลยได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปที่ที่ว่าการอำเภอกันทรารมย์ เวลาประมาณ 11.00 นาฬิกา ขณะนั้นนายกมล นามกร พยาน ซึ่งเป็นปลัดอำเภอ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ จำเลยได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อนายกมลฯ ส่งสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของนางสาวหนู เกิดมี อยู่บ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของนางสาวน้อย แก้วตา อยู่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้สูญหายระหว่างนำมาติดต่อราชการ ซึ่งความจริงแล้วทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของบุคคลทั้งสองมิได้สูญหายไปแต่ประการใด แต่ที่จำเลยแจ้งข้อความเท็จเช่นนั้นเพื่อให้นายกมลฯ หลงเชื่อและจดข้อความอันเป็นเท็จดังกล่าวลงในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีกรมการปกครอง (คป.2) อันเป็นเอกสารทางราชการ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลทั้งสองจากฝ่ายทะเบียนและบัตร เพื่อจำเลยจะได้นำไปให้คู่คดีทำความผิดต่อไป นายกมลฯ หลงเชื่อว่าข้อความที่จำเลยแจ้งเป็นความจริง จึงได้จดข้อความอันเป็นเท็จดังกล่าวลงในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีกรมการปกครอง (คป.2) ของที่ว่าการอำเภอกันทรารมย์ อันเป็นเอกสารราชการและได้ดำเนินการทำเอกสารขึ้นเพื่อให้จำเลยสามารถคัดสำเนาทะเบียนบ้านทั้ง 2 ฉบับ จากนั้นจำเลยจึงนำเอกสารนั้นไปยื่นต่องานทะเบียนและบัตรเพื่อยื่นคำขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านของนางสาวหนู เกิดมี และนางสาวน้อย แก้วตา ขณะนั้นใกล้พักเที่ยงเจ้าพนักงานที่งานทะเบียนและบัตรจึงได้นัดหมายให้จำเลยไปรับสำเนาทะเบียนบ้านทั้งสองฉบับในช่วงบ่าย ดังนั้นเมื่อเวลา 13.00 นาฬิกา จำเลยจึงไปรับสำเนาทะเบียนบ้านทั้งสองฉบับจากเจ้าหน้าที่งานทะเบียนและบัตร เมื่อได้สำเนาทะเบียนบ้านทั้งสองฉบับแล้ว จำเลยจึงนำไปมอบให้นายสมฯ กับพวกที่รออยู่บริเวณใต้ร่มไม้ใกล้กับตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์เพื่อดำเนินการต่อไป

เมื่อจำเลยนำสำเนาทะเบียนบ้านทั้งสองฉบับให้แก่ นางสีฯ และนางสาวแรมฯ บุคคลผู้มีสัญชาติลาวแล้วก็ซักซ้อมความเข้าใจโดยให้คนลาวทั้งสองคนหัดเขียนชื่อ-ชื่อสกุล ท่องจำชื่อบิดามารดาของเจ้าของบ้านและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติของเจ้าของชื่อ โดยจำเลยจะทดสอบความจำของบุคคลสัญชาติลาวทั้งสองก่อนจนเป็นที่พอใจ จากนั้นจำเลยได้เขียนกรอกข้อความลงในแบบพิมพ์คำให้การของผู้ไม่มาขอบัตรประจำตัวประชาชนภายในกำหนด กรณีบัตรชำรุดเสียหาย ซึ่งได้ตระเตรียมมา อันเป็นหลักฐานคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนและจำเลยได้เขียนกรอกคำรับรองว่า ข้าพเจ้านายรื่น รวมมิตร ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ขอรับรองว่านางสาวหนู เกิดมี ผู้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลที่มี

สัญชาติไทยและมีภูมิลำเนา อยู่บ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภูมิลำเนาอยู่มาตั้งแต่ พ.ศ. แรกเกิด และไม่เป็นบุคคลอพยพหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแต่อย่างใด ทั้งได้เขียนกรอกคำรับรองว่า ข้าพเจ้านายรื่น รวมมิตร ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ขอรับรองว่านางสาวหน่อย แก้วตา ผู้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนา อยู่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยอยู่ในภูมิลำเนามาตั้งแต่ พ.ศ. แรกเกิด และไม่เป็นบุคคลอพยพหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่จำเลยรู้อยู่แล้วว่าข้อความที่เขียนกรอกลงในเอกสารนั้นเป็นความเท็จ จำเลยลงชื่อรับรองแล้วมอบให้บุคคลทั้งสองนำไปยื่นขอมีบัตรประจำตัวประชาชนต่องานทะเบียนและบัตร อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

นายกมล นามกร พยานซึ่งเป็นปลัดอำเภอกันทรารมย์ ให้ถ้อยคำว่า ภายหลังจากจำเลยมาขอคัดหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านทั้งสองแล้ว เมื่อเวลาประมาณ 13.00 นาฬิกา ได้รับแจ้งจากนางสาวสมพร ดวงเงิน เจ้าหน้าที่ปกครองซึ่งมีหน้าที่ทำบัตรประจำตัวประชาชนว่าได้รับโทรศัพท์จากเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอกันทรารมย์ว่านายรื่น รวมมิตร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จะพาบุคคลผู้มีสัญชาติลาว 2 คน มาปลอมชื่อเป็นคนไทยเพื่อยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน พยานจึงได้มอบหมายให้นายคานบวรศักดิ์ ปลัดอำเภอประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจทำการวางแผนจับกุมจำเลยกับพวก เมื่อนางสี สมทรง และนางสาวแรม แจ่มสี ติดต่อยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน และตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ปกครองได้ไม่ถูกต้องถึงถูกจับกุมและเจ้าพนักงานตำรวจได้ติดตามจับกุมพวกของจำเลยบางส่วน ที่รออยู่บริเวณใต้ร่มไม้ใกล้ตลาดสุขาภิบาลกันทรารมย์ได้ แต่จำเลยและนายสม ร่มไทร ไหวตัวทันจึงหลบหนีไปได้ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้)

ส่วนจำเลยให้ถ้อยคำว่า เมื่อเขียนกรอกข้อความอันเป็นเท็จและลงลายมือชื่อรับรองในแบบฟอร์มดังกล่าวแล้วจำเลยได้มอบเอกสารทั้งหมดให้แก่บุคคลผู้มีสัญชาติลาวทั้งสองไปติดต่อเอง โดยจำเลยได้ขับรถจักรยานยนต์ไปนอนพักค้างคืนเพื่อขอเลขสลากกินรวบจากพระภิกษุที่หมู่บ้านโนนสวรรค์ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 1 คืน ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2546 จำเลยได้กลับไปบ้านพักและได้ทราบจากภรรยาว่า พวกของจำเลยถูกจับกุมหมดแล้ว แต่จำเลยก็ยังไปประชุมประจำเดือนของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่อำเภอกันทรารมย์ เพื่อติดตามข่าวว่าเท็จจริงหรือไม่ เมื่อจำเลยทราบว่า นางสีฯ นางสาวแรมฯ และพวกอีก 3 คน ถูกจับตัวได้จริง ๆ จำเลยจึงหลบหนีไปทำงานรับจ้างที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาวันที่ 24 ตุลาคม 2546 จำเลยจึงเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนจึงถูกดำเนินคดีนี้

อนึ่ง นางสี สมทรง และนางสาวแรม แจ่มสี คู่คดีถูกจับดำเนินคดีในความผิดฐานเป็นคนต่างด้าว เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย และเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนโดยแจ้งข้อความเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และในระหว่างการดำเนินคดีนางสาวแรม แจ่มสี จำเลยที่ 2 หลบหนีระหว่างประกันตัว ศาลจังหวัดศรีสะเกษพิพากษาจำคุกนางสี สมทรง จำเลยที่ 1 เป็นเวลา 10 เดือน ปรับ 6,000 บาท รอการลงโทษ 2 ปี ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4236/2546 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2546 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง จำเลยอีก 3 คน เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ

ส่วนนายสม ร่มไทร ถูกดำเนินคดีในข้อหาร่วมกันทำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการอุปการะช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรปลอมแปลงเอกสารหรือใช้เอกสารปลอมแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานกระทำตามหน้าที่ให้จดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในเอกสารราชการ พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องเพราะพยานหลักฐานไม่เพียงพอ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2546

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย จำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโนนเปือย หมู่ที่ 8 ตำบลคลองจาน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ปกครองหมู่บ้านนี้มาเป็นเวลานานร่วม 19 ปี แต่กลับบังอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการกระทำการทุจริต ร่วมกับพวกนำบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเป็นคนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยผิดกฎหมาย ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนด้วยการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน แจ้งให้พนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในแบบฟอร์มคำให้การของผู้ไม่มาขอมีบัตรประจำตัวประชาชนภายในกำหนดกรณีบัตรชำรุดเสียหาย (ปรากฏตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีกรมการปกครอง (คป.2) และสำเนาคำให้การของผู้ไม่มาขอมีบัตรประจำตัวประชาชนฯ ที่แนบมาพร้อมนี้) เพื่อสนับสนุนให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน อันเป็นความเสียหายต่อทางราชการ ต่อประชาชนชาวไทย และต่อความมั่นคงของประเทศ โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่ผู้อื่นจะได้รับและประเทศชาติ

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยเคยมีคุณความดีมาก่อน โดยเป็นผู้ใหญ่บ้านมาเป็นเวลานานหลายปี

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้านมาเป็นระยะเวลานาน ได้บังอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่แจ้งความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน เพื่อให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จในเอกสารทางราชการ แล้วจำเลยได้เขียนกรอกข้อความอันเป็นเท็จลงในแบบฟอร์มคำให้การของผู้มีบัตรประชาชน และรับรองบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้ยื่นขอบัตรประจำตัวประชาชน โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่า ข้อความที่แจ้งและข้อความที่จดลงในเอกสารนั้นล้วนเป็นเท็จ ตลอดจนบุคคลที่จำเลยรับรองก็ไม่ใช่บุคคลมีสัญชาติไทย ด้วยเห็นแก่เงินที่จะได้รับเป็นค่าตอบแทนโดยไม่คำนึงถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศชาติ การกระทำดังกล่าวของจำเลย ก่อความเดือดร้อนและความเสียหายให้แก่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง ทางราชการและประเทศชาติอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากประวัติภูมิหลังของจำเลย ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีข้อเสียหายร้ายแรง เว้นแต่นิสัยชอบเล่นการพนันสลากกินรวบ และการขาดความยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีผู้เสนอให้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการกระทำผิด จำเลยจึงคล้อยตามด้วยความละโมบ นอกจากนี้ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยกระทำความผิดหรือถูกดำเนินคดีอาญาใด ดังนั้นจำเลยจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดต่ำ พิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยอยู่ในวิสัยที่พอจะแก้ไขฟื้นฟูได้ โดยเน้นที่การ

เสริมสร้างจิตสำนึกต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ดังนั้น หากศาลเห็นสมควรให้โอกาสจำเลยได้กลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่าสมควรใช้วิธีการรอการลงโทษ โดยการคุมความประพฤติจำเลยไว้และกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1.ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 4 ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถามแนะนำ ช่วยเหลือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2.ให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติ และจำเลยเห็นสมควร จำนวน 24 ชั่วโมง

3.ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามแต่จะเห็นสมควร

(นาย ป.)
พนักงานคุมประพฤติ 5

(นาง ณ.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษ

กรณีตัวอย่างที่ 13

สรุปข้อเท็จจริงของ นายสี มาสาย จำเลย

ความผิดฐาน ร่วมกันมีไม้ยางหวงห้ามไว้ในครอบครองเกินกว่าปริมาตร 0.20 ลูกบาศก์เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาต

1.<u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายสี มาสาย เป็นบุตรคนสุดท้อง ในจำนวน 6 คนของนายการและนางชม มาสาย บิดาถึงแก่กรรม มารดาประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าวและยางพารา ฐานะของครอบครัวมีหนี้สิน ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2.<u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางนันทนา แซ่อึ้ง ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขายของชำ มีบุตร 1 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสแยกกันพักอาศัยเนื่องจากมารดาของจำเลยไม่ชอบภรรยาของจำเลย

3.<u>สภาพแวดล้อม</u> จำเลยพักอาศัยอยู่กับมารดาในชุมชนชนบท ไม่ปรากฏว่าเป็นแหล่งอาชญากรรมหรือมีปัญหายาเสพติด

4.<u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านสวนสมบูรณ์ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร หลังออกจากโรงเรียนจำเลยเคยประกอบอาชีพรับจ้างทำสวนและกรีดยางพารา ต่อมาประกอบอาชีพเก็บค่าโดยสารรถยนต์โดยสารเล็กรับจ้างและขับรถยนต์โดยสารเล็กรับจ้างที่กรุงเทพฯ ภายหลังได้กลับภูมิลำเนาช่วยมารดาทำสวนและกรีดยางพารา บางครั้งจะรับจ้างขับรถยนต์กระบะ

5.<u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยเคยได้รับโทษจำคุกฐานมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองและพกพาไปในที่สาธารณะฯ หลังจากนั้นไม่ปรากฏว่ามีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> จำเลยเคยถูกดำเนินคดีอาญา 1 ครั้ง คือ ศาลจังหวัดหลังสวนพิพากษาจำคุกจำเลย 9 เดือน ความผิดฐานมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองและพกพาไปในที่สาธารณะฯ และพ้นโทษเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2548

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยได้รับการร้องขอจากพระภิกษุให้ช่วยขนไม้ยางแปรรูปไปทำโรงครัวให้แก่วัด ทั้งที่จำเลยรู้ว่ายังไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ดังนั้น ในวันเกิดเหตุเวลากลางคืนจำเลยกับพวกรวม 2 คนจึงขับรถยนต์กระบะไปขนไม้ในที่เกิดเหตุจำนวน 67 แผ่นเพื่อไปเก็บไว้ที่วัด ระหว่างทางกลับได้ผ่านด่านตรวจ จำเลยกับพวกจึงถูกเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นและจับกุมดำเนินคดีนี้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดหลังสวน

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....34/2539.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายสี...มาสาย……. ……..... ……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก	✔		- จำเลยเคยได้รับโทษจำคุก 9 เดือน ความผิดฐานมีอาวุธปืน แต่ได้ประโยชน์ตาม พรบ.ล้างมลทิน
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ		✔	
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……..		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**1**	**5**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยรับสารภาพ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	- เมื่อจำเลยถูกจับกุม ส่วนราชการได้รับไม้ของกลางคืนแล้ว
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง		✔	- เจตนาของการกระทำความผิดเป็นไปเพื่อประโยชน์ชุมชน
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) ขาดความรู้และตระหนักในความสำคัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชพันธุ์ป่าไม้	✔		แม้การกระทำผิดในคดีนี้เนื่องจากเห็นแก่การช่วยเหลือกิจการของวัดอันเป็นประโยชน์ชุมชน แต่จำเลยควรตระหนักรู้และให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นประโยชน์ของชาติอันสำคัญกว่ากิจที่จำเลยกระทำ

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.11 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : แม้จำเลยเคยได้รับโทษจำคุกก่อนแต่ได้รับการล้างมลทินแล้ว ประกอบกับสาเหตุของการกระทำความผิดครั้งนี้ก็เพื่อช่วยกิจการของสาธารณประโยชน์ในชุมชน และไม่ปรากฏว่าจำเลยมีข้อความเสี่ยงอื่นใดอีกที่จะแสดงให้เห็นว่าจำเลยอาจหวนกลับไปกระทำความผิดได้ จึงมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☑ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ.....กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์ไม้หวงห้าม วัตถุประสงค์และความสำคัญของกฎหมายดังกล่าว

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : แม้การกระทำของจำเลยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของชุมชน แต่จำเลยควรจะตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุ์ไม้หวงห้าม ซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติมากกว่า ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูควรเน้นที่การปลูกจิตสำนึกการหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ โดยวิธีการอบรมและการทำงานบริการสังคมด้านการบำรุงรักษาและดูแลป่าไม้ชุมชน

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นาย ก. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ก. .)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9)

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

ศาล.....จังหวัดหลังสวน.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลจังหวัดหลังสวน
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....2066/2549.....	**เลขทะเบียนที่**.....34/2549.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...4...เดือน..พฤศจิกายน...พ.ศ. ..2549..

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดหลังสวน**.....โจทก์

นายสี มาสายรวมกับพวก 2 คน.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายสี มาสาย	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	23 ปี	4 กรกฎาคม 2526
เลขประจำตัวประชาชน 3 1006 00911 06 7		4 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดชุมพร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	อยู่กินฉันสามีภรรยา	1 คน	- คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** ทำสวนยางพารา

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 16 หมู่ที่ 1	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน สวนแตง	บ้าน
ถนน -	ถนน เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
ตำบล สวนแตง	ตำบล
อำเภอ ละแม	อำเภอ
จังหวัด ชุมพร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ร่วมกันมีไม้ยางหวงห้ามไว้ในครอบครองเกินกว่าปริมาตร 0.20 ลูกบาศก์เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาต

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 4 ตุลาคม 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 7 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอละแมและเรือนจำ** **จังหวัดหลังสวน** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม** นายแสง สีดำ จำเลยที่ 2 เลขทะเบียน 35/2549

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยที่ 1 มีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายสี มาสาย เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวนบุตรทั้งหมด 6 คน ของนายการและนางชม มาสาย บิดาของจำเลยถึงแก่กรรมด้วยการผูกคอตาย เมื่อประมาณ 10 ปี เศษมาแล้ว หลังจากนั้นมารดาของจำเลยมิได้มีสามีใหม่ ปัจจุบันประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าวและสวนยางพารา มีที่ดินเป็นของตนเองอย่างละ 20 ไร่ มีรายได้ปีละประมาณ 50,000 บาท ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวค่อนข้างอัตคัดมีหนี้สิน พี่ของจำเลยแยกครอบครัวออกไปหมดแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่เคยมีผู้ใดถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

สถานภาพการสมรส จำเลยที่ 1 อยู่กินฉันสามีภรรยากับนางนันทนา แซ่อึ้ง มีบุตรด้วยกัน 1 คน อายุ 7 เดือน ปัจจุบันบุตรอยู่ในความอุปการะของภรรยาจำเลยที่กรุงเทพมหานคร โดยภรรยาประกอบอาชีพค้าขายของชำที่บ้านพัก ในแต่ละเดือนจำเลยจะไปเยี่ยมเยียนภรรยาโดยมิได้บอกกล่าวให้มารดาทราบเนื่องจากมารดาไม่ชอบภรรยาจำเลย

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยที่ 1 เกิดและส่วนใหญ่พักอาศัยในตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพรมาตลอดจนปัจจุบันนี้ โดยจำเลยพักอาศัยอยู่กับมารดา บ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดา ลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูง สภาพเก่า อยู่ในชุมชนชนบท ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมและยาเสพติดให้โทษ

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยที่ 1 เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านสวนสมบูรณ์ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร หลังจากเรียนจบช่วยมารดาทำสวนบ้าง ต่อมารับจ้างกรีดยางพารา เมื่อประมาณ พ.ศ. 2538 จำเลยเคยไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร เป็นผู้เก็บค่าโดยสารรถยนต์โดยสารเล็กรับจ้างสาธารณะและเคยขับรถยนต์โดยสารเล็กรับจ้างสาธารณะด้วย จนเมื่อประมาณ 3 ปีที่ผ่านมา จำเลยกลับมาอยู่ที่บ้านภูมิลำเนาตลอดมาจนปัจจุบันโดยจำเลยช่วยมารดาทำสวนยางพารา ทำสวนมะพร้าวและรับจ้างกรีดยางพาราให้ผู้อื่นด้วย ในบางครั้งจะมีผู้ว่าจ้างให้ขับรถยนต์กระบะไปตามจังหวัดต่างๆ เป็นครั้งคราว

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยที่ 1 ปกติเป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง หลังจากเลิกทำงานแล้วจะไปเที่ยวตามบ้านเพื่อน ดื่มสุราบ้าง ไม่เล่นการพนัน ไม่มีนิสัยในทางลักขโมย ไม่เคยสร้างความเดือดร้อนให้คนในชุมชนและไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษชนิดใด

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยที่ 1 มีรูปร่างสันทัด ผิวเนื้อดำแดง มีตำหนิแผลเป็นหลังมือซ้าย ไม่ปรากฏลายสักและร่องรอยการกรีดหรือฉีดเฮโรอีนตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง ไม่ปรากฏอาการผิดปกติทางจิตขณะสอบปากคำจำเลย

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการสืบเสาะและพินิจประกอบคำรับของจำเลยที่ 1 ปรากฏว่า จำเลยที่ 1 เคยถูกจับกุมดำเนินคดีมาแล้ว 1 ครั้ง คือศาลจังหวัดหลังสวนพิพากษาจำคุกจำเลย 9 เดือน ความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองและพกพาอาวุธปืนติดตัวในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1418/ 2547 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2547 และพ้นโทษเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2548

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลย จำเลยร่วมและพยานที่เกี่ยวข้อง นายสี มาสาย จำเลยที่ 1 นายแสง สีดำ จำเลยที่ 2 อายุ 30 ปี ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และพระภิกษุแดง มหสุสโน พยานที่เกี่ยวข้องอายุ 55 ปี เจ้าอาวาสวัดส่วนสมบูรณ์ ตำบลสวนแตง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุคดีนี้ประมาณ 1 สัปดาห์ พยานได้ใช้ลูกศิษย์วัดดังกล่าวข้างต้น ไปตามหาจำเลยที่ 1 ที่บ้านพักในท้องที่หมู่ที่ 1 ตำบลเดียวกันเพื่อขอความช่วยเหลือจากจำเลยที่ 1 ช่วยไปขนไม้ซึ่งมีชาวบ้านผู้หนึ่งบริจาคให้วัดไว้ทำโรงครัว โดยพยานให้การว่าจะนำไปทำคานด้านบนและทำที่วางถ้วยชาม หลังจากนั้นประมาณ 2 วัน จำเลยที่ 1 ได้ไปบ้านกำนันตำบลสวนแตงซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับบ้านของตนเองและกำนันได้แจ้งให้ทราบว่าให้จำเลยที่ 1 ไปพบพยานที่วัด จากนั้นจำเลยที่ 1 จึงไปพบพยานและทราบเรื่องดังกล่าวโดยให้ไปขนไม้ซึ่งแปรรูปแล้วตั้งอยู่ริมทางในบริเวณหมู่ 10 ตำบลดังกล่าว จำเลยที่ 1 รับปากทั้งที่รู้ว่ายังไม่ได้รับการอนุญาตจากทางราชการ และเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 เวลาประมาณ 19.00 นาฬิกา จำเลยที่ 1 ได้ออกจากบ้านไปเที่ยวบ้านเพื่อนในหมู่บ้านและได้พบกับจำเลยที่ 2 ที่บ้านกำนันและได้นั่งดื่มสุรากันที่บ้านกำนัน โดยจำเลยที่ 2 ให้การว่าก่อนหน้านี้กำนันได้แจ้งเรื่องดังกล่าวให้จำเลยที่ 2 ทราบแล้ว และเมื่อจำเลยที่ 1 พบจำเลยที่ 2 จึงได้ชักชวนไปด้วย แต่ยังไม่ได้ตกลงวันเวลาแน่ชัด จนกระทั่งในวันที่ 3 พฤษภาคม 2549 เวลาประมาณ 16.00 นาฬิกา จำเลยที่ 2 ได้ไปร่วมดื่มสุรากับเพื่อนที่บ้านกำนันและจำเลยที่ 1 ตามไปพบกันจึงได้ดื่มสุราร่วมกันจนถึงเวลา 20.00 นาฬิกา จำเลยทั้งสองจึงได้นัดหมายกันว่าจะไปขนไม้ในวันดังกล่าวเพราะเป็นช่วงจังหวะเวลาที่วันรุ่งขึ้นจะไม่กรีดยางเพราะต้องเว้นวันเพื่อให้น้ำยางไหล จากนั้นต่างคนต่างก็กลับบ้านพัก โดยนัดกันว่าจำเลยที่ 1 จะไปรับจำเลยที่ 2 ที่บ้านพักซึ่งจะเป็นทางผ่านไปยังจุดหมายปลายทางพอดี ต่อมาเวลาประมาณ 22.00 นาฬิกาเศษ จำเลยที่ 1 จึงได้ไปดูโทรทัศน์ที่บ้านจำเลยที่ 2 เพื่อรอเวลาจนกระทั่งเวลา 24.00 นาฬิกา จึงได้ชักชวนกันออกจากบ้านโดยมีจำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน ป – 1579 ชลบุรี ซึ่งเป็นรถยนต์ของพี่สาวของจำเลยที่ 1 ไปยังที่หมายห่างจากบ้านจำเลยที่ 2 ประมาณ 3 กิโลเมตร เมื่อไปถึงจึงช่วยกันขนไม้ยางแปรรูปจำนวน 67 แผ่นขึ้นรถยนต์ โดยตั้งใจจะนำไปเก็บไว้ที่วัดทันที ระหว่างเดินทางกลับได้มีการตั้งด่านตรวจโดยตำรวจตระเวนชายแดนจำนวน 6 นาย ซึ่งได้รับแจ้งเหตุว่าจะมีการลักลอบขนไม้ซุงรายใหญ่ผ่านเส้นทางดังกล่าว ตำรวจตระเวนชายแดนชุดดังกล่าวจึงเรียกให้จำเลยที่ 1 หยุดรถและขอตรวจค้น เมื่อพบว่าเป็นไม้ผิดกฎหมายจำเลยทั้งสองจึงถูกควบคุมตัวแต่ยังไม่ได้ถูกนำส่งสถานีตำรวจในทันทีเพราะเจ้าพนักงานชุดดังกล่าวต้องไปปฏิบัติหน้าที่ต่อจึงนำจำเลยทั้งสองติดรถยนต์ไปด้วย และพบผู้ลักลอบขนไม้ซุงผิดกฎหมายโดยมีรถยนต์กระบะเป็นรถนำทางและรถยนต์หกล้อ 2 คัน บรรทุกไม้ซุงจึงเข้าทำการจับกุมแต่คนขับรถยนต์หกล้อหนีไปได้ ต่อมาจำเลยทั้งสองจึงถูกนำตัวส่งพนักงานสอบสวนอำเภอละแมและดำเนินคดีจำเลยในคดีนี้

3.2 เกี่ยวกับไม้ของกลาง ไม้ของกลางเป็นไม้ยางแปรรูป จำนวน 67 แผ่น รวมปริมาตร 1.21 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งจำเลยทั้งสองและพยานต่างให้ถ้อยคำว่าเป็นไม้ที่ได้รับการแปรรูปไว้แล้วโดยชาวบ้านในหมู่บ้านดังกล่าว ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าชื่อ – ชื่อสกุลใด ซึ่งได้แจ้งความประสงค์บริจาคให้เป็นของสาธารณะนำไปสร้างโรงครัวของวัดสวนสมบูรณ์

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและจำเลยร่วม จำเลยทั้งสองรู้จักกันมาประมาณ 5 ปี จำเลยที่ 1 เป็นคนมีภูมิลำเนาในหมู่บ้านดังกล่าว ส่วนจำเลยที่ 2 ได้ย้ายไปอยู่หมู่บ้านในตำบลดังกล่าวเพราะมีภรรยาพักอาศัยอยู่ มักจะดื่มสุราร่วมกัน เที่ยวเตร่ตามงานในหมู่บ้านเป็นครั้งคราว ไม่ปรากฏว่าเคยกระทำผิดกฎหมายใดร่วมกันมาก่อน

3.4 ประวัติการเกี่ยวข้องกับไม้ผิดกฎหมาย จำเลยที่ 1 ให้ถ้อยคำว่า เคยช่วยผู้ปกครองหมู่บ้านขนไม้ไปทำศาลาประจำหมู่บ้านบ้าง จากการสืบเสาะไม่พบประวัติการลักลอบตัดไม้ผิดกฎหมายหรือการขนไม้ผิดกฎหมายมาก่อน จำเลยที่ 1 ให้ถ้อยคำถึงสาเหตุแห่งการกระทำความผิดในคดีนี้ว่าเนื่องจากเห็นว่าจะนำไปสร้างเป็นโรงครัวของวัดซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์คงจะไม่มีปัญหาใด

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 สาเหตุแห่งการกระทำความผิดในคดีนี้ เนื่องจากพระภิกษุให้จำเลยช่วยขนไม้ของกลางไปทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินดีที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

แม้จำเลยจะเคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว แต่จำเลยก็ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา 80 พรรษา พ.ศ.2550 โดยให้ถือว่าจำเลยมิได้เคยต้องโทษในกรณีความผิดนั้นๆ เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นสาเหตุแห่งการกระทำความผิดครั้งนี้เนื่องมาจากจำเลยได้รับการขอความช่วยเหลือจากพระภิกษุในหมู่บ้านให้ช่วยขนไม้ของกลางไปทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม จากการสืบเสาะและพินิจไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยมีพฤติการณ์ในทางลักลอบตัดหรือขนไม้ผิดกฎหมายมาก่อน อาจมีบ้างเป็นครั้งคราวที่จำเลยรวมทั้งคนในชุมชนได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ของคนหมู่มาก แต่ส่วนใหญ่จะได้รับการอนุญาตจากทางราชการแล้ว จำเลยกระทำความผิดในครั้งนี้มิได้มีเจตนาแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองเป็นสำคัญ ประกอบกับวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนชนบทส่วนใหญ่จะถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน อย่างไรก็ตามจำเลยเองก็ทราบดีอยู่แล้วว่าไม้ของกลางยังไม่ได้รับการอนุญาต แต่จำเลยไปกระทำการดังกล่าวในเวลากลางคืนเพื่อให้รอดพ้นจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ อันแสดงให้เห็นถึงการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชพันธุ์ป่าไม้ซึ่งเป็นผลประโยชน์ของประเทศชาติ แต่กระนั้นเมื่อพิจารณาจากประวัติส่วนตัวของจำเลยแล้ว ปัจจุบันจำเลยประกอบอาชีพโดยสุจริตเป็นกิจจะลักษณะ ไม่ปรากฏความประพฤติที่เสียหายร้ายแรงอื่นใด จึงมีแนวโน้มความเสี่ยงกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับต่ำ พิเคราะห์แล้วจำเลยอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไข

ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้ โดยเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกการหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ ดังนั้นหากศาลเห็นสมควรจะให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่าสมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 4 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถามแนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควร

3. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมความรู้หรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสาธารณสมบัติ

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นาย ก.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นาย ย.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดหลังสวน

กรณีตัวอย่างที่ 14

สรุปข้อเท็จจริงของนางเย็นใจ กันหา

ความผิดฐาน ลักทรัพย์

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นางเย็นใจ กันหา เป็นบุตรคนแรกในจำนวน 4 คนของจ่าสิบเอกบันลือ กันหา และนางอนงค์ สมใจ บิดาประกอบอาชีพรับราชการทหาร มารดาประกอบอาชีพค้าขาย แต่ได้เลิกร้างกัน บิดามีคู่ครองใหม่ จำเลยอยู่ในความอุปการะของญาติฝ่ายบิดาจนอายุ 16 ปีจึงได้หนีออกจากบ้านมาอยู่กับเพื่อน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวห่างเหิน สมาชิกในครอบครัวมีนายโท กันหา น้องของจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท แต่ไม่ปรากฏผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยเคยผ่านการมีคู่ครองจำนวน 2 คน เมื่อได้เลิกกับสามีคนที่ 2 จำเลยไม่มีสามีใหม่อีก จำเลยมีบุตร 3 คน อยู่ในความอุปการะของบิดาและมารดาจำเลย

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ จำเลยไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน จำเลยอาศัยอยู่กับเพื่อนในสถานที่ต่าง ๆ ตามแต่สะดวก ก่อนจำเลยถูกจับกุมดำเนินคดีนี้จำเลยเช่าห้องพักอาศัยอยู่กับเพื่อนที่แฟลตนาทอง เขตห้วยขวาง

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนลุมพินี เขตปทุมวัน หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพช่วยงานบ้าน พออายุ 16 ปี จำเลยหนีออกจากบ้านทำงานอยู่ในสถานค้าประเวณี ก่อนถูกจับกุมจำเลยมีรายได้จากการค้าประเวณีซึ่งจำเลยจะเลือกเฉพาะชาวต่างชาติ โดยจะไปหาผู้รับบริการเอง

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยมีนิสัยและความประพฤติเสียหายในด้านการขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง,บุตรและครอบครัว จำเลยมีบุตรแต่ไม่มีส่วนรับผิดชอบดูแล อีกทั้งเลี้ยงชีพด้วยการค้าประเวณี ซึ่งนอกจากผิดกฎหมายแล้วยังเสื่อมเสียต่อศีลธรรม ทั้งอาจได้รับโรคร้ายเป็นอันตรายต่อตนเอง นอกจากนี้จำเลยเคยลักทรัพย์มารดาและผู้อื่น รวมทั้งเสพวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยอ้างว่าเพิ่งรับประทานยาแวเลี่ยม

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> จำเลยเคยถูกจับกุมดำเนิน 2 ครั้งคือ

1) ศาลอาญาพิพากษาจำคุกในความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืน เมื่อปี พ.ศ. 2535

2) ศาลอาญาพิพากษาจำคุกในความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืน เมื่อปี พ.ศ. 2540

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ จำเลยไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง ขณะเดินผ่านร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทเครื่องเสียง จำเลยฉวยโอกาสลักโทรศัพท์มือถือของผู้เสียหายไปซุกซ่อนไว้ในตัว ภายหลังเมื่อถูกตรวจค้นพบของกลางที่ซ่อนอยู่จำเลยจึงถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ โดยจำเลยอ้างว่าไม่มีเจตนาลักทรัพย์

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....20/2551.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นางเย็นใจ....กันหา ……. ……..... ……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- ค้าประเวณี - ลักทรัพย์มารดาและผู้อื่น - เสพวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (แวเลี่ยม)
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก	✔		- เคยถูกจับกุมข้อหาลักทรัพย์ 2 ครั้ง และครั้งที่ 2 ต้องโทษจำคุก 2 ปี
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง บุตรและครอบครัว
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด	✔		- จำเลยค้าประเวณี จึงอยู่ในกลุ่มผู้ทำธุรกิจผิดกฎหมาย
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...	✔		- จำเลยเสพแวเลี่ยมในปริมาณมากจนติด - จำเลยอยู่ในสภาพแวดล้อมอบายมุขและมีอาชีพผิดกฎหมาย
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**5**	**1**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้		✔	- ปฏิเสธว่าไม่มีเจตนาลักทรัพย์แต่มีประวัติความผิดลักทรัพย์มาแล้ว 2 ครั้ง
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง		✔	
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....			

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม	✔		- จำเลยอยู่ในสภาพแวดล้อมเป็นแหล่งอบายมุข
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล	✔		- ไม่มีผู้ใกล้ชิดดูแลตักเตือนความประพฤติ
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	✔		- บิดามารดาเลิกร้าง จำเลยหนีออกจากบ้านและเลิกร้างกับสามี
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ	✔		- ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย (ค้าประเวณี)
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- ระยะหลังไม่ได้ประกอบอาชีพ ขอเงินเพื่อนใช้จ่าย
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด	✔		- เสพแวเลี่ยมปริมาณมากจนติด
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) ความรู้สึก / ทัศนคติ/ วิถีชีวิต	✔		-ความคิด ทัศนคติ และคุณค่าตนเองเป็นไปในทางลบ

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.12 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยดำเนินชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระทำผิด ประกอบอาชีพค้าประเวณี เสพวัตถุออกฤทธิ์ และเคยมีประวัติลักทรัพย์หลายครั้ง แม้จะเคยได้รับโทษจำคุกแล้วแต่ไม่เข็ดหลาบและขาดสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง บุตรและครอบครัว จึงมีแนวโน้มกระทำผิดที่ได้สูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☑ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☑ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ.....
☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท
☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....
☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>
4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยมีภูมิหลังเคยกระทำผิดกฎหมายมาแล้วหลายครั้ง และเคยต้องโทษจำคุกมาก่อนแต่ไม่เข็ดหลาบ นอกจากนี้ยังประกอบอาชีพผิดกฎหมาย และดำเนินชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระทำผิด ประกอบกับมีความคิด ทัศนคติในทางลบขาดเป้าหมายในชีวิตและแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงอยู่ในวิสัยที่ยากแก่การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นางสาว ธ. พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว ธ.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ.....ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....แขวงปทุมวัน.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลแขวงพระนครใต้
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1720/2551.....	**เลขทะเบียนที่**.....20/2551.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...7...เดือน..มกราคม...พ.ศ. ..2551…....

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง 5)**.....….. โจทก์

นางเย็นใจ กันหา.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นางเย็นใจ กันหา	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	หญิง	45 ปี	- / - / 2506
เลขประจำตัวประชาชน 3 1012 00254 62 1		- เดือน	**เกิดที่** จังหวัดฉะเชิงเทรา

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	เลิกร้าง	3 คน	- คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	**อาชีพ** ไม่ได้ประกอบอาชีพใด

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 15/5 หมู่ที่ -	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/~~ตรอก/ซอย~~ -	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน บุญวาทย์ (เดิม)	ถนน ไม่มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน
ตำบล/~~แขวง~~ หัวเวียง	ตำบล/แขวง
อำเภอ/~~เขต~~ เมือง	อำเภอ/เขต
จังหวัด ลำปาง	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ลักทรัพย์

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 4 มกราคม 2551
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☑ **ต้องขัง 40 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	
ที่ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและที่	-
ทัณฑสถานหญิงกลาง	
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	
☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....

สรุปข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจ

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

ปรากฏผลการตรวจสอบจากรายการทะเบียนประชาชน จากศูนย์ประเมินผลทางทะเบียนสำนักทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่านางเย็นใจ กันหา เป็นบุตรคนแรกในจำนวนบุตรทั้งหมด 4 คน ซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว 1 คน ของจ่าสิบเอกบันลือ กันหา กับนางอนงค์ สมใจ บิดาของจำเลยเคยประกอบอาชีพรับราชการทหารอยู่ที่จังหวัดลพบุรี ส่วนมารดาเคยประกอบอาชีพค้าขายปลาสด แต่เมื่อจำเลยอายุประมาณ 7 ปี บิดามารดาได้เลิกร้างกัน บิดาจำเลยไปอยู่กินกับภรรยาใหม่และมิได้ติดต่อกับครอบครัวอีกเลย ส่วนมารดาจำเลยมิได้มีสามีใหม่ หลังจากนั้นจำเลยได้ไปอยู่ในความอุปการะของญาติทางฝ่ายบิดา จนกระทั่งอายุประมาณ 16 ปี จึงหนีออกจากบ้านไปพักอาศัยอยู่กับเพื่อนตามสถานที่ต่าง ๆ ตลอดมา น้อง ๆ ของจำเลยต่างมีครอบครัวและแยกย้ายกันประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะแล้วทุกคน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับมารดาและน้อง ๆ ห่างเหินจำเลย มิได้ติดต่อกับมารดาและน้องมานานประมาณ 3-4 ปีแล้ว สมาชิกในครอบครัวมี นายโท กันหา น้องของจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ จำเลยไม่มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน โดยจำเลยจะพักอาศัยอยู่กับเพื่อนตามสถานที่ต่าง ๆ ตามแต่จะสะดวกตลอดมา และในระยะประมาณ 1 เดือนก่อนเกิดเหตุคดีนี้จำเลยเช่าห้องพักอาศัยอยู่เพียงลำพังที่แฟลตนาทอง เขตห้วยขวาง

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2540 จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนายทาริโร ไม่ทราบชื่อสกุล ซึ่งมีเชื้อชาติญี่ปุ่น และอยู่กินกันประมาณ 2 ปี จึงเลิกร้างกันโดยไม่มีบุตรด้วยกัน ต่อมาจำเลยได้สมรสกับนายวินัย จารุศิลาวงศ์ มีบุตรด้วยกัน 3 คน หลังจากนั้นประมาณ 6 ปี ก็เลิกร้างกันอีก เนื่องจากสามีจำเลยไปอยู่กินกับภรรยาใหม่ โดยบุตรคนแรกอยู่ในความอุปการะของมารดาจำเลย ส่วนบุตรอีกสองคนอยู่ในความอุปการะของญาติทางฝ่ายบิดาจำเลย หลังจากนั้นจำเลยมิได้มีสามีใหม่อีก

จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนลุมพินี เขตปทุมวัน แล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากสติปัญญาไม่ดี จากนั้นจำเลยได้ออกมาอยู่ช่วยทำงานบ้านที่บ้านญาติระยะหนึ่ง ต่อมาเมื่อจำเลยอายุประมาณ 16 ปี จึงหนีออกจากบ้านญาติ และไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเอง โดยจำเลยเคยประกอบอาชีพเป็นพนักงานต้อนรับอยู่ที่บาร์ฮันนี่ ย่านสุรวงศ์ ค้าประเวณี ที่โตเกียว อาบอบนวด ย่านถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รับจ้างทำงานบ้านที่บ้านของนายจ้างย่านห้วยขวาง และในระยะประมาณ 4-5 ปี มานี้ จำเลยประกอบอาชีพค้าประเวณีเรื่อยมา โดยจะเลือกเฉพาะชาวต่างชาติเท่านั้น ซึ่งจำเลยจะไปหาผู้ใช้บริการทางเพศเองตามสถานที่ต่าง ๆ มีรายได้ครั้งละประมาณ 3,000 บาท ซึ่งในระหว่างนี้จำเลยเคยต้องโทษจำคุกในความผิดฐาน ลักทรัพย์ในเวลากลางคืน 2 ครั้ง ต่อมาหลังจากที่จำเลยพ้นโทษจำคุกออกมาครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2550 จำเลยยังมิได้ประกอบอาชีพใด จำเลยอ้างว่าเพื่อนชายจะเป็นผู้ให้เงินจำเลยใช้จ่ายครั้งละ 700-800 บาท

จำเลยเป็นคนพูดคุยเก่ง แต่ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับผู้ใด มีอารมณ์ร้อน ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้ใด ตลอดจนไม่ชอบเล่นการพนันและไม่สูบบุหรี่ แต่ดื่มสุราเป็นบางครั้ง จำเลยยอมรับว่าเคยลักขโมยเงินของมารดา 2-3 ครั้ง ครั้งละ 100-200 บาท และเคยลักขโมยทรัพย์ของผู้ที่จำเลยร่วมหลับนอนด้วย 2-3 ครั้ง จนเป็นเหตุให้ถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาลักทรัพย์มาแล้ว 2 ครั้ง จำเลยอ้างว่า เริ่มรับประทานยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประเภทแวลเลี่ยม ครั้งแรกเมื่อประมาณปลายเดือนธันวาคม 2542 โดยรับประทานวันละประมาณ 20 เม็ด

เป็นครั้งคราว ซึ่งจำเลยจะซื้อหาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทดังกล่าวที่ร้านจำหน่ายยาในราคาเม็ดละ 3 บาท จำเลยรับประทานตลอดมาจนกระทั่งก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ นอกจากยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทดังกล่าวแล้ว จำเลยมิได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษชนิดอื่นใดอีก

อนึ่ง เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2551 พนักงานคุมประพฤติได้เก็บปัสสาวะของจำเลย ซึ่งต้องขังมาโดยตลอดนับแต่วันถูกจับกุมส่งไปตรวจสารเสพติดให้โทษประเภทมอร์ฟีน กัญชา และแอมเฟตามีน ปรากฏว่าขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผล ส่วนจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลยปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ศาลอาญาพิพากษาจำคุกจำเลย 2 ปี ในความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 123/2545 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2545

ครั้งที่ 2 ศาลอาญาพิพากษาจำคุกจำเลย 2 ปี ในความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 9034/2548 (ปรากฏตามสำเนาคำพิพากษาและหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ซึ่งแนบมาพร้อมรายงานฉบับนี้) ซึ่งคดีนี้จำเลยพ้นโทษ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2550 อันเป็นวันภายหลังวันที่ 5 ธันวาคม 2550 จำเลยจึงไม่ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา 80 พรรษา พ.ศ.2550 และเป็นบุคคลที่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลย จำเลยให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2551 เวลาประมาณ 10.00 นาฬิกา จำเลยได้ออกจากบ้านพักในบริเวณเขตห้วยขวางเพียงลำพัง เดินทางไปซื้อสินค้าประเภทยาโกรกผมและอื่น ๆ ที่ศูนย์การค้ามาบุญครอง แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน โดยมีเงินติดตัวจำนวน 1,200 บาท ซึ่งจำเลยได้เดินดูและเลือกซื้อสินค้าตามชั้นต่าง ๆ ตลอดจนขึ้นไปรับประทานอาหารที่ศูนย์อาหารบริเวณชั้น 6 ของศูนย์การค้าจนกระทั่งเวลาประมาณ 13.00 นาฬิกา จำเลยจึงเดินไปยังบริเวณชั้น 4 เพื่อจะกลับบ้านพัก จำเลยอ้างว่า ขณะที่จำเลยเดินผ่านร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทวิทยุเทปและวิทยุเทปชนิดหูฟัง ซึ่งมีลูกค้ายืนดูสินค้าอยู่ประมาณ 2-3 คน นั้นจำเลยอ้างว่า ได้เห็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลางวางรวมอยู่กับสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าดังกล่าว จำเลยจึงตรงเข้าไปหยิบเอาโทรศัพท์ดังกล่าวมาทดลองกดหมายเลข เนื่องจากจำเลยเข้าใจว่าเป็นของปลอม ในระหว่างนั้นได้มีเสียงร้องตะโกนว่าเครื่องโทรศัพท์หายจำเลยเกิดความตกใจ และเกรงจะถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ลักขโมยจำเลยจึงนำโทรศัพท์ดังกล่าวซุกซ่อน โดยเหน็บไว้ที่บริเวณขอบกางเกงซ้ายและทำทีเป็นยืนดูสินค้าเช่นเดิม ต่อมาผู้เสียหายได้ขอค้นตัวบุคคลที่ยืนอยู่บริเวณหน้าร้านรวมทั้งตัวจำเลยด้วย ปรากฏว่าพบโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลาง จากนั้นผู้เสียหายได้แจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจนอกเครื่องแบบซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่บริเวณศูนย์การค้าดังกล่าว ควบคุมตัวจำเลยนำส่งพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเพื่อดำเนินคดีนี้

อนึ่ง พนักงานคุมประพฤติได้มีหนังสือคำสั่งเรียกพยานบุคคลไปยัง นายกมล แซ่ซ้อง โดยส่งไปตามที่อยู่ซึ่งผู้เสียหายแจ้งไว้ต่อพนักงานสอบสวนปรากฏว่าหนังสือฉบับดังกล่าวได้ถูกนำส่งกลับคืนสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้ โดยระบุเหตุขัดข้องในการนำส่งผู้รับไม่ได้ว่าส่งผิด ต่อมาพนักงานคุมประพฤติได้มีหนังสือคำสั่งเรียกพยานบุคคลไปยังสถานที่ทำงานของผู้เสียหาย อีก 1 ฉบับ ปรากฏว่าหนังสือดังกล่าวไม่ถูกนำส่งกลับคืน แสดงว่ามีผู้รับไว้ นอกจากนี้พนักงานคุมประพฤติได้โทรศัพท์ไปตามหมายเลขโทรศัพท์ที่ผู้เสียหายแจ้งไว้ ปรากฏว่าพี่สาวของผู้เสียหายเป็นผู้รับสายและรับว่าจะแจ้งให้ผู้เสียหายทราบ แต่ผู้เสียหายมิได้ไปพบตามกำหนดนัด พนักงานคุมประพฤติจึงไม่สามารถสอบปากคำผู้เสียหายดังกล่าวได้

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

ทรัพย์ของกลางที่จำเลยลักไปเป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อ ออติโอว้อก หมายเลข 01-6304539 จำนวน 1 เครื่อง ราคา 12,000 บาท ซึ่งเป็นของ นายกลม แซ่ซ้อง ผู้เสียหาย ซึ่งพนักงานคุมประพฤติไม่สามารถสอบปากคำผู้เสียหายได้ เนื่องจากผู้เสียหายไม่มาพบพนักงานคุมประพฤติตามกำหนดนัด อย่างไรก็ตามปรากฏตามคำฟ้องว่าทรัพย์ของกลางดังกล่าว พนักงานสอบสวนได้คืนให้ผู้เสียหายไปแล้ว

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

5. ความเห็น

เนื่องจากจำเลยเคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว ซึ่งมิใช่โทษอันเกิดจากความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ดังนั้นจึงเป็นกรณีที่ไม่อาจนำวิธีรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษตามมาตรา 56 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่จำเลยรายนี้ได้ ส่วนวิธีการดำเนินการกับจำเลยอย่างอื่นใด จึงจะเป็นการเหมาะสมนั้นใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้พิจารณาดำเนินการกับจำเลยต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นางสาว ร.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นางสาว ส.)
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

กรณีตัวอย่างที่ 15

<u>สรุปข้อเท็จจริงของนายจรัส อยู่เมือง</u>

ความผิดฐาน ลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน
โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่จำนงให้เป็นทางคนเข้า

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายจรัส อยู่เมือง เป็นบุตรคนเดียวของนายจเรและนางสาย อยู่เมือง บิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่จำเลยยังเยาว์ ส่วนบิดามีภรรยาใหม่ จำเลยอยู่ในความอุปการะของบิดา โดยบิดาประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งนายช่างเทคนิค 7 การเคหะแห่งชาติ ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ จำเลยห่างเหินกับบิดามารดาและบิดาไม่ได้ดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังคงโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ก่อนเกิดเหตุคดีนี้จำเลยพักอาศัยอยู่หอพัก ที เอ็น เค ชั้น 3 ห้อง 302 ภายหลังเกิดเหตุในคดีนี้จำเลยกลับไปพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาเลี้ยงที่ภูมิลำเนาย่านลาดพร้าว สภาพแวดล้อมเป็นหมู่บ้านจัดสรรไม่มีปัญหาสังคมใด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ ต่อมาศึกษาต่อคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แต่ศึกษาได้เพียงชั้นปีที่ 2 ก็มาถูกดำเนินคดีจึงได้ลาออก ปัจจุบันเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะมนุษยศาสตร์

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยก่อเหตุสร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคม แต่จำเลยประพฤติเสียหายหมกมุ่นกับเล่นการพนันฟุตบอลจนมีหนี้สิน และขาดความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่การเรียนของตนเอง

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยเล่นการพนันฟุตบอลและมีหนี้สินจากการพนันเป็นเงิน 2,000 บาทแต่จำเลยไม่มีเงินชำระ ดังนั้นในวันเกิดเหตุจำเลยจึงได้ลักเงินของผู้เสียหายในห้องพักที่ติดกับห้องของจำเลย ขณะเกิดเหตุไม่มีผู้ใดอยู่ในห้องของผู้เสียหาย จำเลยถอดฝ้าเพดานห้องน้ำของจำเลย แล้วปีนขึ้นไปบนฝ้าเพดาน เปิดฝ้าเพดานห้องน้ำของผู้เสียหายออก หย่อนตัวลงไปในห้องของผู้เสียหาย แล้วลักเงินไปจำนวน 3,000 บาท จำเลยนำเงินดังกล่าวไปใช้หนี้พนันบอล 2,000 บาท และนำไปใช้จ่ายอย่างอื่น หลังเกิดเหตุฝ่ายจำเลยชดใช้ค่าเสียหายคืนแล้วจำนวน 3,000 บาท ซึ่งผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินคดีทางแพ่ง ส่วนในทางอาญาประสงค์ให้ศาลรอการลงโทษจำเลย

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่ 1849/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……นายจรัส....อยู่เมือง..... ……..…… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- เล่นการพนันฟุตบอล
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เป็นนักศึกษาและไม่ได้ประกอบอาชีพใด ไม่สนใจการเรียน หมกมุ่นกับการพนัน จึงขาดสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด	✔		- คบค้าสมาคมกับผู้รับแทงพนันฟุตบอล
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……การดำเนินชีวิต / ที่พักอาศัย.....……....	✔		- ก่อนเกิดเหตุบิดาให้จำเลยแยกมาพักอาศัยอยู่หอพักตามลำพัง ทำให้ขาดผู้ดูแลตักเตือน
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**4**	**2**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยรับสารภาพ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- ชดใช้ค่าเสียหายจนผู้เสียหายพอใจแล้ว
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- บุกรุกห้องผู้เสียหายในเวลากลางคืนและลักทรัพย์
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล	✔		- บิดามารดาเลิกร้างกัน และบิดาไม่ได้ดูแลใกล้ชิด
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	✔		-ห่างเหินกับบิดามารดา
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ	✔		- หลังถูกดำเนินคดีนี้จำเลยลาออกจากสถานศึกษาเดิมไปสมัครเรียนใหม่
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- เล่นการพนันฟุตบอลจนมีหนี้สิน
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) .....ลักษณะนิสัย.....		✔	-ขาดการตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยมีข้อความเสี่ยงมากกว่า 3 ข้อ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวกับนิสัยและความประพฤติด้านการพนันฟุตบอล ซึ่งมีผลให้จำเลยหมกมุ่นกับการพนันจนขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน และเนื่องจากจำเลยอายุยังน้อยและมีครอบครัวแตกแยก ขาดบุคคลใกล้ชิดคอยดูแลตักเตือน จำเลยจึงมีความเสี่ยงในการกระทำผิดสูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **ควบคุมในสถานที่**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☑ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ...ความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ

4. ☐ อื่นๆ .....

เหตุผล : จำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงกระทำผิดสูง เนื่องจากการหมกหมุ่นกับการพนันจนขาดความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่เรื่องการเรียนของตนเอง แต่เนื่องจากจำเลยยังอายุน้อย อยู่ในวัยศึกษาหากได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดประกอบกับครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูจำเลยก็จะมีโอกาสไม่หวนกลับไปกระทำผิดได้อีก

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ พนักงานคุมประพฤติ

( )

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้

.....

วันที่ตรวจ..... ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....อาญา.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....6808/2549.....	**เลขทะเบียนที่**.....1849/2549.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...12....เดือน..ตุลาคม.....พ.ศ. ..2549...

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4)**.....……..โจทก์

นายจรัส อยู่เมือง.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายจรัส อยู่เมือง	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	23 ปี	21 ตุลาคม 2525
เลขประจำตัวประชาชน 3 1024 00044 17 5		- เดือน	**เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	- คน

การศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี	**อาชีพ** นักศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 37/176 หมู่ที่ 6	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ หมู่ที่
บ้าน ลาดพร้าว 71	ซอย
ถนน ลาดพร้าว	ถนน
แขวง ลาดพร้าว	แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
เขต ลาดพร้าว	เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้า

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 28 ธันวาคม 2548
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☑ **ต้องขัง 1 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	
ที่ สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง	-
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-…….

สรุปข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจ

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

ปรากฏหลักฐานตามบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายจรัส อยู่เมือง ยังโสด เป็นบุตรชายคนเดียวของนายจเร อยู่เมือง กับนางสาย อยู่เย็น บิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่จำเลยยังเยาว์วัย จำเลยอยู่ในความอุปการะของบิดามาโดยตลอด บิดาของจำเลยมีภรรยาใหม่ชื่อ นางสะอาด อยู่เมือง และมีบุตรกับภรรยาใหม่ จำนวน 2 คน จำเลยมีความสัมพันธ์กับครอบครัวใหม่ของบิดาได้ดี บิดาประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งช่างเทคนิค 7 ฝ่ายโครงการ 2 การเคหะแห่งชาติมีรายได้เดือนละ 37,150 บาท ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ สมาชิกภายในครอบครัวไม่มีผู้ใดเคยถูกดำเนินคดีอาญา หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดี จำเลยพักอาศัยคนเดียวที่หอพัก ทิ เอ็น เค ชั้น 3 ห้อง 302 แต่ภายหลังจำเลยกลับไปพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาเลี้ยงที่ภูมิลำเนาและพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 37/176 หมู่ที่ 6 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของบิดาจำเลยและนางสะอาด อยู่เมือง มารดาเลี้ยง สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปอยู่ภายในหมู่บ้านจัดสรร ไม่มีปัญหาสังคมใด การคมนาคมสะดวก

จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จากนั้นได้เรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่โรงเรียนก่อสร้างดุสิต แต่เรียนไม่จบเพราะจำเลยไม่ชอบเรียน จากนั้น จำเลยได้เปลี่ยนมาเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาปลายที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ที่โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตคณะนิเทศศาสตร์ แต่ศึกษาได้เพียงชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ก็มาถูกดำเนินคดีนี้ และระหว่างได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวจำเลยได้ลาออกจากการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตและจำเลยได้สมัครเข้าเรียนต่อระดับปริญญาตรีใหม่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำเลยไม่เคยประกอบอาชีพใดมาก่อน

จากการสืบเสาะและพินิจ ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยก่อเหตุร้ายในสังคมมาก่อน นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปเป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง หลังจากเลิกเรียนแล้วจะไปเที่ยวตามบ้านเพื่อน ดื่มสุราเป็นครั้งคราว ไม่เคยมึนเมาสุราอาละวาด และไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4 และจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากการให้ถ้อยคำของจำเลยและผู้เสียหาย จำเลยและนางสาวสมใจ แสงหล้า ผู้เสียหาย อายุ 22 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทำงานในบริษัทเอกชน ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่าก่อนหน้าจะเกิดคดีนี้ จำเลยและผู้เสียหายต่างพักอาศัยอยู่ที่หอพัก ที เอ็น เค ชั้น 3 จำเลยพักอาศัยอยู่ห้องเลขที่ 302 ส่วนผู้เสียหายพักอาศัยอยู่กับเพื่อนของผู้เสียหายชื่อ นางสาวสายชล เสียงใส ที่ห้องพักเลขที่ 303 ห้องพักของจำเลยและห้องพักของผู้เสียหายมี

ห้องน้ำอยู่ติดกัน มีผนังกั้นห้องน้ำร่วมกัน และมีฝ้าเพดานแบบฝาแขวนสามารถถอดออกได้ ก่อนเกิดเหตุประมาณ 1 สัปดาห์ จำเลยได้เล่นเสียการพนันฟุตบอลกับเพื่อนชื่อนายม่อน ไม่ทราบชื่อตัวและชื่อสกุลจริง เป็นเงิน 2,000 บาท นายม่อนได้ติดตามทวงถามหนี้พนันกับจำเลยเรื่อยมา และได้กำหนดให้จำเลยชำระหนี้การพนันภายในวันที่ 28 ธันวาคม 2548 เมื่อถึงกำหนด จำเลยไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้การพนันได้จนกระทั่ง เวลาประมาณ 21.00 นาฬิกา จำเลยสังเกตเห็นว่าห้องพักของผู้เสียหายไม่มีคนอยู่ ขณะนั้นเห็นผู้เสียหายและนางสาวสายชลฯ ต่างออกไปทำธุระข้างนอก จำเลยจึงตัดสินใจที่จะเข้าไปลักทรัพย์ในห้องพักของผู้เสียหาย เพื่อนำเงินไปชำระหนี้การพนัน โดยจำเลยได้ถอดฝ้าเพดานห้องน้ำของจำเลยออกแล้วปีนขึ้นไปบนฝ้าเพดานแล้วเปิดฝ้าเพดานห้องน้ำของห้องพักผู้เสียหายออก แล้วหย่อนตัวลงมา บังเอิญเท้าซ้ายของจำเลยไปถูกโหลแก้วพลูด่างที่วางอยู่จนตกแตก จำเลยได้เหยียบเศษแก้วทำให้มีโลหิตไหล จากนั้นจำเลยได้เดินไปที่บริเวณโต๊ะเครื่องแป้งซึ่งอยู่ที่ห้องโถงและพบเห็นกล่องกำมะหยี่ใส่ของเบ็ดเตล็ดวางอยู่หน้าโต๊ะเครื่องแป้งดังกล่าว จำเลยได้เปิดกล่อง ปรากฏว่าพบเงินสดเป็นเงิน 3,000 บาท จำเลยได้หยิบเงินสดทั้งหมดพกติดตัว แล้วปิดกล่องไว้เช่นเดิม จากนั้นจำเลยได้ปิดฝ้าเพดานห้องน้ำในห้องพักของผู้เสียหายไว้เหมือนเดิมรวมทั้งเก็บเศษแก้วที่แตกและเช็ดคราบโลหิตที่หยดเปรอะเปื้อนตามพื้นห้องของผู้เสียหายแล้วเปิดประตูออกทางประตูด้านหน้าห้องพักของผู้เสียหายและได้ปิดประตูล็อคไว้เช่นเดิม จำเลยได้นำเศษแก้วมาทิ้งไว้ที่ห้องพักของจำเลย จากนั้นจำเลยได้ออกจากห้องพักนำเงินจำนวนดังกล่าวไปชำระหนี้ให้แก่นายม่อนเป็นเงิน 2,000 บาท แล้วนำเงินไปใช้จ่ายอีก 370 บาท คงเหลือเงิน 630 บาท แล้วได้กลับมาที่ห้องพัก ฝ่ายผู้เสียหายได้รับทราบข่าวทางโทรศัพท์ จากนางสาวสายชลฯ ซึ่งกลับมาถึงห้องพักก่อนและพบคราบโลหิตและเศษแก้วที่จำเลยเก็บไปไม่หมด จึงโทรศัพท์แจ้งผู้เสียหายทราบ ผู้เสียหายได้ให้นางสาวสายชลฯ ตรวจดูเงินสดหน้าโต๊ะเครื่องแป้งดังกล่าว ปรากฏว่าสูญหายไป และนางสาวสายชลฯ แจ้งว่าพบว่าคราบโลหิตที่หยดบนพื้นห้องหยดเป็นทางไปหยุดที่หน้าห้องพักของจำเลย ผู้เสียหายจึงได้ให้นางสาวสายชลฯ แจ้งแก่ผู้ดูแลหอพักให้คอยดูจำเลยไว้ไม่ให้ออกไปไหนอีกและให้นางสาวสายชลฯ ไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจให้มาที่เกิดเหตุ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจมาถึงห้องพักที่เกิดเหตุได้สอบถามจำเลยว่าได้เข้าไปลักทรัพย์ผู้เสียหายหรือไม่ จำเลยให้การรับสารภาพเป็นเวลาเดียวกับผู้เสียหายได้กลับมาถึงห้องพักที่เกิดเหตุ และทราบว่าจำเลยเข้าไปลักทรัพย์ภายในห้องพักผู้เสียหาย จึงได้ชี้ให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยดำเนินคดีนี้

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย

ภายหลังจำเลยถูกจับกุม จำเลยแจ้งว่าได้มอบเงินของผู้เสียหายที่เหลือจากการใช้จ่ายเป็นเงิน 630 บาท ให้แก่ทางเจ้าพนักงานตำรวจ และต่อมาวันที่ 20 ตุลาคม 2542 ฝ่ายจำเลยได้ชำระเงินค่าเสียหายจำนวน 3,000 บาท ให้แก่ผู้เสียหายซึ่งผู้เสียหายได้รับคืนไปเรียบร้อยแล้ว ผู้เสียหายแจ้งว่าไม่ประสงค์จะเรียกร้องค่าเสียหายในทางเพ่งจากจำเลยอีก และไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับจำเลยทั้งทางเพ่งหรือทางอาญาแต่อย่างใด ในส่วนคดีอาญาผู้เสียหายประสงค์ขอศาลได้โปรดรอการลงโทษจำเลยและกำหนดเงื่อนไขในการคุมประพฤติจำเลยไว้ ทั้งนี้เพื่อเห็นแก่อนาคตของจำเลย และได้ให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีต่อไป

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและผู้เสียหาย จำเลยและผู้เสียหายพักอาศัยอยู่หอพักเดียวกันมานาน 1 ปีเศษแล้ว แต่เพิ่งรู้จักกันได้ประมาณ 4-5 เดือนก่อนเกิดเหตุการณ์นี้ จำเลยเคยยืมเงินผู้เสียหายไว้ใช้จ่ายครั้งละ 500 บาท มาแล้ว 3 ครั้ง แต่จำเลยได้ชดใช้เงินที่ยืมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตามจำเลยและผู้เสียหายต่างไม่เคยมีเรื่องบาดหมางหรือโกรธเคืองกันมาก่อน

4. เหตุอื่นอันควรปรานี

4.1 จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี

4.2 จำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายแล้ว

4.3 จำเลยกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปริญญาตรี

5. ความเห็น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจำเลยรับว่าได้เข้าไปลักทรัพย์ในห้องพักของผู้เสียหายจริงทั้งนี้ เพื่อที่จะหาเงินไปชำระหนี้การพนันฟุตบอลที่จำเลยเล่นการพนันเสียไว้กับเพื่อนเป็นเงิน 2,000 บาท โดยเมื่อเข้าไปในห้องพักผู้เสียหายแล้ว พบเงินสดจำนวน 3,000 บาท วางอยู่ในกล่องหน้าโต๊ะเครื่องแป้ง จำเลยได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้หนี้การพนัน ส่วนที่เหลือนำไปใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งต่อมาจึงถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ ภายหลังเกิดเหตุฝ่ายจำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 3,000 บาท ให้แก่ผู้เสียหายเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้เสียหายแจ้งว่าไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับจำเลยในทางเพ่งต่อไป ส่วนในทางคดีอาญา ผู้เสียหายประสงค์ขอให้ศาลได้โปรดรอการลงโทษและคุมความประพฤติจำเลยไว้ เมื่อพิจารณาจากประวัติและภูมิหลังของจำเลยแล้ว ถึงแม้ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน แต่จำเลยมีนิสัยความประพฤติหมกหมุ่นกับการพนันฟุตบอล จนขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน ประกอบกับจำเลยมีความสัมพันธ์ห่างเหินกับบิดามารดา จึงไม่สามารถกำกับดูแลได้อย่างใกล้ชิด ดังนั้นจึงมีแนวโน้มความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม จำเลยยังอายุน้อย และอยู่ระหว่างศึกษาเล่าเรียน อีกทั้งยังมีบุคคลที่ยังรักและห่วงใยในอนาคตของจำเลย และพร้อมที่จะดูแลมิให้จำเลยไปกระทำผิดอีก ซึ่งภายหลังจำเลยถูกดำเนินคดีนี้จำเลยได้กลับไปพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาเลี้ยง ซึ่งจะทำให้เกิดความใกล้ชิดสามารถดูแลจำเลยได้ง่าย พนักงานคุมประพฤติพิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยรายนี้ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ ดังนั้น วิธีการคุมประพฤตินาจะเหมาะสมกับจำเลยรายนี้ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ จำนวน 12 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 2 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือน ในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับการพนันทุกชนิด ตลอดจนห้ามเข้าไปในสถานที่ที่จัดให้มีการเล่นการพนันทุกชนิด

3. ให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควร

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลย ตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นายม.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นายก.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 16

สรุปข้อเท็จจริงของนายนิวัต พอกพูน จำเลย
ความผิดฐาน ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายนิวัต พอกพูน เป็นบุตรคนสุดท้อง ในจำนวน 3 คนของนายดวงและนางน้อย พอกพูน บิดาประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพใด ฐานะของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี สมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือดำเนินคดี คือ นายชัย พอกพูน พี่ชายคนที่สอง ฐานความผิด พ.ร.บ.คนต่างด้าว แต่ไม่มีผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยมีคู่สมรสชื่อ นางสาวสวาท แสนสวย ประกอบอาชีพรับจ้างทำอาหาร ยังไม่มีบุตรด้วยกัน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยและคู่สมรสรักใคร่กันดี

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นที่พักอาศัยทั่วไปในชุมชนชนบท ไม่เป็นแหล่งอาชญากรรมหรือยาเสพติด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเขลางค์นครลำปาง หลังออกจากโรงเรียนประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง ปัจจุบันทำงานอยู่โรงงานน้ำแข็ง ที แอนด์ ที ธีรชัย

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> จำเลยเคยประพฤติตนเสียหายเสพยาบ้าแต่เลิกเสพแล้ว จำเลยมีแนวโน้มนิสัยส่อไปทางก้าวร้าว อารมณ์ร้อน จำเลยเคยพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะ เพราะมีปัญหาขัดเคืองใจกับฝ่ายผู้เสียหายมาก่อน แต่ไม่เคยนำไปใช้ก่อเหตุข่มขู่ทำร้ายผู้อื่น จำเลยไม่เคยทะเลาะวิวาทกับผู้ใด และไม่ปรากฏว่าเคยสร้างความเดือดร้อนแก่คนในชุมชน

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยเคยเสพยาบ้าเมื่ออายุ 20 ปี เสพนาน 2 เดือน จากนั้นจำเลยอ้างว่าได้เลิกเสพแล้ว และจากการสืบเสาะไม่ปรากฏว่าจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> จำเลยเคยมีเรื่องบาดหมางกับผู้เสียหายเนื่องจากต่างฝ่ายต่างเคยขับขี่รถจักรยานยนต์แซงปาดหน้ารถกัน ต่อมาในวันที่เกิดเหตุ จำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์กลับบ้าน เมื่อถึงบริเวณเกิดเหตุได้มีผู้เสียหายและกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 6-7 คน ยืนอยู่หน้าร้านขายของชำ จำเลยอ้างว่าผู้เสียหายตะโดนด่าจำเลย จำเลยจึงเลี้ยวรถไปหาผู้เสียหายและเกิดการโต้เถียงกัน จากนั้นจึงเกิดการต่อสู้ชกต่อยกันโดยจำเลยเป็นฝ่ายเริ่มชกผู้เสียหาย และในระหว่างต่อสู้กันจำเลยได้ใช้มีดซึ่งได้พกติดตัวมา แทงถูกบริเวณต้นแขนซ้ายผู้เสียหาย ภายหลังถูกดำเนินคดีพนักงานคุมประพฤตินำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ทำให้จำเลยสำนึกผิดและผู้เสียหายให้อภัย ทำให้ทั้งสองฝ่ายสามารถคืนดีกัน รวมทั้งสามารถตกลงค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดลำปาง

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....5/2549.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายนิวัต.....……พอกพูน……. ……..…… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก	✔		- เคยทดลองเสพยาบ้าเมื่ออายุ 20 ปี เสพนาน 2 เดือน จากนั้นไม่ปรากฏว่าเสพอีก
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุก หรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- เคยพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะ เนื่องจากมีเรื่องขัดเคืองใจกับผู้เสียหาย
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……ลักษณะนิสัยด้านการควบคุมตนเอง……	✔		- จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อน มีแนวโน้มก้าวร้าว หากจำเลยถูกยั่วยุมาก ๆ จะทำให้โกรธไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี จึงอาจทำให้เกิดพฤติกรรมลักษณะเดียวกับคดีนี้ได้อีก
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**3**	**3**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- จำเลยสำนึกผิดและขอโทษผู้เสียหายแล้ว
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- ได้ชดใช้ค่าเสียหายจนผู้เสียหายพอใจแล้ว
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- จำเลยใช้มีดแทงผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ)……ลักษณะนิสัย……		✔	- อารมณ์ร้อน , ขาดทักษะในการควบคุมอารมณ์ตนเอง

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.13 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : จำเลยมีข้อความเสี่ยงเคยกระทำผิดกฎหมายในเรื่องเสพยาเสพติดให้โทษ และมีลักษณะนิสัยส่อไปทางก้าวร้าว เคยพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะประกอบกับขาดความสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองเมื่อถูกยั่วยุ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการกระทำผิดคดีนี้ อันเป็นมีพฤติการณ์ที่ค่อนข้างรุนแรง จึงจัดว่ามีแนวโน้มความเสี่ยงสูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☑ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..ทักษะการจัดการกับอารมณ์โกรธ.....

☑ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☑ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยเคยมีประวัติเสียหายเรื่องยาเสพติด มีแนวโน้มส่อไปทางก้าวร้าว เคยพกพาอาวุธมีด และขาดความสามารถในการจัดการและควบคุมอารมณ์ตนเอง อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกดำเนินคดีมาก่อน และภายหลังเกิดเหตุจำเลยได้เกิดความสำนึกผิดบรรเทาผลร้าย และสามารถคืนดีกับฝ่ายผู้เสียหาย อีกทั้งจำเลยประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ ดังนั้น จึงอยู่ในวิสัยที่สามารถแก้ไขฟื้นฟูได้ โดยเน้นที่การให้ความรู้/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม,ศีลธรรม และทักษะการจัดการกับอารมณ์

วันที่ประเมิน..... ลงชื่อ ว. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ว.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ..... ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

(ค.ป.9)

ศาลแขวงลำปาง **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 180/2549	**สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดลำปาง** **เลขทะเบียนที่**.....5/2549..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...11...เดือน..กุมภาพันธ์...พ.ศ. ..2549...

ระหว่าง **พนักงานอัยการคดีศาลแขวงลำปาง** โจทก์

นายนิวัติ พอกพูน จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายนิวัติ พอกพูน **เลขประจำตัวประชาชน** 3 4051 01432 83 4	**เพศ** ชาย	**อายุ** 26 ปี 2 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 13 พฤศจิกายน 2520 **เกิดที่** จังหวัดลำปาง

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	อยู่กินฉันสามีภรรยา	-	3 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	**อาชีพ** รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 50 หมู่ที่ 3	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน ห้วยทราย	บ้าน
ถนน -	ถนน เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
ตำบล ต้นธงชัย	ตำบล
อำเภอ เมือง	อำเภอ
จังหวัด ลำปาง	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** 10 กุมภาพันธ์ 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ -** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1. **ประวัติครอบครัว** ปรากฏหลักฐานตามบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่านายนิวัติ พอกพูน เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวนบุตรทั้งหมด 3 คนของนายดวงและนางน้อย พอกพูน บิดาและมารดายังมีชีวิตอยู่ บิดาของจำเลยประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง ส่วนมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพใด ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคลในครอบครัวต่างรักใคร่กันดีไม่มีปัญหาขัดแย้งรุนแรงใดต่อกัน สมาชิกในครอบครัวปรากฏว่ามี นายชัย พอกพูน พี่ชายคนที่สอง เคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาในความผิดฐานพระราชบัญญัติคนต่างด้าว เมื่อปี พ.ศ. 2546 แต่บุคคลในครอบครัวไม่มีผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

จำเลยอยู่กินฉันสามีภรรยากับนางสาวสวาท แสนสวย มาประมาณ 4 ปี โดยไม่มีบุตรด้วยกัน ปัจจุบันภรรยาประกอบอาชีพรับจ้างทำอาหาร มีรายได้เฉลี่ยวันละ 120 บาท ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาต่างรักใคร่กันดีไม่มีปัญหาขัดแย้งรุนแรงใด

ปัจจุบันจำเลยอาศัยอยู่กับบิดามารดา ที่บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 3 บ้านห้วยทราย ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ลักษณะบ้านครึ่งคอนกรีตครึ่งไม้ ขนาดปานกลาง สภาพกลางเก่ากลางใหม่ หลังคามุงกระเบื้อง บ้านและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดาจำเลย ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป การคมนาคมสะดวก ไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ

จำเลยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเขลางค์นครลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จากนั้นจำเลยไม่ได้ศึกษาต่อ เนื่องจากบิดามารดาไม่มีทุนทรัพย์ส่งเสียให้เรียนต่อ จำเลยจึงได้ประกอบอาชีพช่วยพี่ชายทำงานรับเหมาก่อสร้างเตลอดมา จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2545 จำเลยได้ทำงานรับจ้างอยู่ที่โรงงานผลิตน้ำแข็ง ที แอนด์ ที ธีรชัย จนถึงปัจจุบัน มีรายได้เฉลี่ยวันละ 145 บาท

จำเลยเป็นคนอารมณ์ร้อน และหากถูกยั่วยุมากๆจะเกิดความบกพร่องในการควบคุมตนเอง จำเลยเป็นคนไม่ค่อยพูด ค่อนข้างเงียบขรึม แต่หากอยู่กับกลุ่มเพื่อนจะเป็นคนสนุกสนานร่าเริง สูบบุหรี่เป็นประจำ แต่ดื่มสุราบ้างเป็นครั้งคราว ไม่เคยเมาสุราอาละวาด อย่างไรก็ตามเมื่อประมาณ 1 เดือนก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ จำเลยเคยพกพาอาวุธมีดติดตัวไปในที่สาธารณะเป็นครั้งคราว อ้างว่าเพื่อป้องกันตัวเนื่องจากมีปัญหาขัดเคืองใจกับฝ่ายผู้เสียหาย แต่จำเลยไม่เคยก่อเหตุทำร้ายผู้ใดมาก่อน ไม่มีนิสัยลักทรัพย์ ไม่เล่นการพนัน จำเลยรับว่าเคยทดลองเสพยาบ้าเมื่ออายุประมาณ 20 ปี โดยเสพอยู่นานประมาณ 2 เดือน ด้วยวิธีสูดดมควันเข้าสู่ร่างกายในปริมาณเดือนละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 เม็ด จากนั้นได้เลิกเสพจนถึงปัจจุบัน จำเลยมีสุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง ขณะสอบปากคำจำเลยพนักงานคุมประพฤติไม่พบอาการผิดปกติทางจิตของจำเลย

2. **ประวัติการกระทำความผิด** จากการตรวจสอบที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ ซึ่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลมาจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่า ไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u>

3.1 <u>จากคำให้การของจำเลย และผู้เสียหาย</u> จำเลย และนายชำนาญ เด็ดดวง อายุ 24 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง ผู้เสียหาย ซึ่งทั้งสองต่างเคยเห็นหน้าและมีความบาดหมางเคืองใจกันมากก่อน ให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า ในวันเกิดเหตุเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2548 เวลาประมาณ 18.00 นาฬิกา ภายหลังจากที่จำเลยเสร็จจากการทำงาน ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์กลับบ้านเพียงลำพังไปตามถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม เพื่อมุ่งหน้ากลับบ้านพักที่หมู่บ้านห้วยทราย ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยจำเลยรับว่าได้พกพาอาวุธมีดใส่กระเป๋าที่จำเลยสะพายติดตัวไปด้วย เมื่อจำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์มาถึงจุดเกิดเหตุบริเวณปากทางเข้าวัดเจดีย์ซาว ได้มีกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 6-7 คน ยืนอยู่บริเวณหน้าร้านขายของชำ จำเลยได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ผ่านร้านขายของชำเข้าไปยังปากทางเข้าวัดเจดีย์ซาว ซึ่งเป็นเส้นทางกลับบ้าน ขณะนั้นผู้เสียหายกำลังยืนซื้อน้ำแข็งและโซดาอยู่ที่ร้านขายของชำดังกล่าว จำเลยอ้างว่าได้มีกลุ่มวัยรุ่นตะโกนด่าจำเลยว่า “ควย” เมื่อจำเลยได้ยินจึงได้เลี้ยวรถจักรยานยนต์กลับเข้าไปหาผู้เสียหายและกลุ่มวัยรุ่นและได้ถามว่าผู้เสียหายว่า “ควย” ใส่จำเลยทำไม มีปัญหาอะไร ซึ่งผู้เสียหายได้ชี้หน้าจำเลยและพูดว่า “มึงใช่หรือไม่ที่ขี่รถจักรยานยนต์ชนรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายเมื่อวันลอยกระทงที่ผ่านมา” จำเลยได้ปฏิเสธ จากนั้นต่างโต้เถียงกันไปมา ส่วนผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า ขณะที่ผู้เสียหายกำลังยืนซื้อน้ำแข็งและโซดาอยู่บริเวณร้านค้าปากซอยทางเข้าวัดเจดีย์ซาว ผู้เสียหายได้หันไปเห็นจำเลยขับขี่รถจักรยานยนต์มาและจำได้ว่า จำเลยคือคนที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ชนท่อไอเสียรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายเมื่อวันลอยกระทงที่ผ่านมา จึงได้ตะโกนเรียกจำเลยให้มาหาเพื่อสอบถามเรื่องที่เกิดขึ้น จำเลยเกิดอารมณ์โมโหจึงเดินเข้ามาชกที่ใบหน้าผู้เสียหาย 2 ครั้ง และผู้เสียหายได้ผลักให้จำเลยออกไป จึงเกิดการชุลมุนกันขึ้น ขณะนั้นได้มีเพื่อนของจำเลยผ่านมาเห็นเหตุการณ์ได้เข้ามาช่วยห้ามปรามและร่วมชุลมุนทำร้ายร่างกาย แต่เนื่องจากผู้เสียหายตัวใหญ่กว่า จำเลยสู้แรงไม่ได้จึงได้ดึงอาวุธมีดออกมาจากกระเป๋าสะพายแทงมาถูกบริเวณต้นแขนซ้ายของผู้เสียหายจากทางด้านหลัง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บมีเลือดไหลเป็นจำนวนมาก ต่อมาได้มีเจ้าพนักงานตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุและได้นำผู้เสียหายส่งโรงพยาบาลลำปาง ซึ่งผู้เสียหายได้แจ้งความดำเนินคดีนี้กับจำเลย โดยจำเลยได้เข้ามอบตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549 และจำเลยได้ให้การรับสารภาพมาโดยตลอด

3.2 <u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u>

ภายหลังเกิดเหตุผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บบริเวณต้นแขนข้างซ้าย มีบาดแผลลึกประมาณ 3 นิ้วเศษ ซึ่งแพทย์ได้ทำการเย็บบาดแผล 2 ชั้น จำนวน 10 เข็ม และผู้เสียหายได้นอนรักษาอาการบาดเจ็บที่โรงพยาบาลลำปางเป็นเวลา 2 วัน เสียค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 2,400 บาท ทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถไปทำงานได้เป็นเวลาประมาณ 20 วัน ต่อมาภายหลังจำเลยและผู้เสียหายได้มีการเจรจาชดใช้ค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น โดยผู้เสียหายเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงิน 10,000 บาท แต่จำเลยต่อรองเหลือ 7,000 บาท ซึ่งผู้เสียหายได้ยินยอมตามที่จำเลยต่อรอง แต่เมื่อถึงวันที่กำหนดชำระเงิน จำเลยได้นำเงินมาชดใช้เพียง 2,000 บาท ผู้เสียหายจึงไม่ยอมรับเงินจำนวนดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถตกลงกันได้ ซึ่งผู้เสียหายประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายและดำเนินคดีทางแพ่งกับจำเลยต่อไป หากจำเลยไม่ยอมชดใช้เงินจำนวนดังกล่าว ส่วนโทษทางอาญาประสงค์ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลต่อไป

3.3 <u>ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับผู้เสียหาย</u> จำเลยและผู้เสียหายต่างพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านใกล้เคียงกัน เคยเห็นหน้ากัน แต่ไม่เคยพูดจากัน ทั้งนี้ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้ประมาณ 1 เดือนจำเลยเคยมีปัญหาขัดเคืองใจกับฝ่ายผู้เสียหาย เนื่องจากต่างฝ่ายเคยขับขี่รถจักรยานยนต์แซงปาดหน้ารถกัน และเคยมองสบตากันอย่างขัดเคืองใจ แต่ยัง

ไม่เคยก่อเหตุวิวาททำร้ายร่างกายกัน จากสาเหตุดังกล่าว จำเลยจึงมักพกมีดติดตัวไปในที่สาธารณะอ้างว่าพกพาเป็นครั้งคราวเพื่อป้องกันตัว

3.4 <u>ประวัติการทำร้ายร่างกายผู้อื่น</u> จากการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติ ประกอบกับการให้ถ้อยคำของพยานในชุมชน ปรากฏว่าจำเลยไม่เคยมีพฤติการณ์ก่อเหตุทำร้ายร่างกายหรือมีเรื่องชกต่อยทะเลาะวิวาทกับผู้ใด แต่จำเลยเคยมีความขัดเคืองกับฝ่ายผู้เสียหาย และเป็นสาเหตุให้จำเลยพกพาอาวุธมีดติดตัวไปในที่สาธารณะอ้างว่าเพื่อป้องกันตนเอง (สำหรับอาวุธมีดของกลางที่จำเลยใช้ก่อเหตุในคดีนี้ เป็นมีดทำครัวปลายแหลมยาวประมาณ 25 เซนติเมตร) แต่ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยนำอาวุธมีดไปข่มขู่ทำร้ายร่างกายผู้ใดมาก่อน และไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยสร้างความเดือนร้อนในชุมชน

3.5 <u>การดำเนินการด้วยกระบวนยุติธรรมเชิงสมานฉันท์</u>

พนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ตามความต้องการของผู้เสียหายและจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างผู้เสียหายและจำเลย จากการประชุมดังกล่าวโดยมีนางมณี เด็ดดวง มารดาของผู้เสียหาย และนายนิรุต พอกพูน พี่ชายของจำเลย เข้าร่วมประชุมด้วย 1 ครั้งในวันที่ 30 กุมภาพันธ์ 2549 จากการประชุมดังกล่าวปรากฏว่า ฝ่ายจำเลยได้รับทราบถึงผลการกระทำของจำเลยที่มีต่อผู้เสียหาย เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ ตลอดจนผลกระทบที่ทำให้ผู้เสียหายและครอบครัวขาดรายได้จากการประกอบอาชีพขณะที่ได้รับบาดเจ็บ ทำให้จำเลยรู้สึกเสียใจและสำนึกผิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงได้กล่าวคำขอโทษต่อผู้เสียหายและขอให้ผู้เสียหายเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ซึ่งผู้เสียหายได้ให้อภัยจำเลยและมีการปรับความเข้าใจกัน โดยทั้งสองฝ่ายมีข้อตกลงว่าจะมีความสัมพันธ์เป็นเพื่อนกันต่อไป จะไม่ก่อเหตุทำร้ายร่างกายกันอีก อันนำไปสู่การเสนอความต้องการชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งผู้เสียหายต้องการให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวน 7,000 บาท โดยผู้เสียหายได้เรียกค่ารักษาพยาบาลจำนวน 3,000 บาท และค่าขาดรายได้จากการประกอบอาชีพ 4,000 บาท ซึ่งจำเลยได้ต่อรองเหลือ 5,000 บาท เนื่องจากจำเลยทำงานมีรายได้น้อย ซึ่งผู้เสียหายตกลงรับค่าสินไหมทดแทนจำนวน 5,000 บาท ทั้งสองฝ่ายจึงสามารถเจรจาตกลงกันได้ โดยผู้เสียหายรับเงินจำนวนดังกล่าวแล้วและมีความพอใจ ไม่ประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือดำเนินคดีทางแพ่งใดกับจำเลยอีก ส่วนโทษทางอาญาประสงค์ให้ศาลลงโทษจำเลยสถานเบา เนื่องจากจำเลยได้สำนึกผิดและชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจแล้ว

4.<u>เหตุอื่นอันควรปรานี</u>

4.1 จำเลยเกิดความสำนึกผิด และได้ชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจของผู้เสียหายแล้ว

4.2 จำเลยมีภาระต้องเลี้ยงดูบิดามารดาและภรรยา

5. <u>ความเห็น</u> จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาจากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว จำเลยได้กระทำความผิดเนื่องจากอารมณ์โกรธและไม่พอใจผู้เสียหาย จึงได้บันดาลโทสะก่อเหตุใช้อาวุธมีดทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บแก่กาย ซึ่งการกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำเกินกว่าเหตุสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้เสียหายและก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในชุมชนเป็นอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาถึงมูลเหตุการกระทำความผิด ก่อนเกิดเหตุจำเลยและผู้เสียหายเคยมีความขัดเคืองใจกันมาก่อน และเป็นสาเหตุที่ทำให้จำเลยพกพาอาวุธมีดติดตัวไปในวันเกิดเหตุ โดยฝ่ายผู้เสียหายได้มีส่วนยั่วยุให้เกิดเหตุในคดีนี้ด้วย แต่ในเบื้องต้นไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ เมื่อได้มีการประชุมประสานสัมพันธภาพในระหว่างการสืบเสาะ จำเลยได้ชดใช้

ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายจนเป็นที่พอใจแล้วและได้แสดงความเสียใจสำนึกผิด พร้อมทั้งกล่าวคำขอโทษกับผู้เสียหาย ทำให้ทั้งสองฝ่ายปรับความเข้าใจกันได้ ซึ่งผู้เสียหายไม่ประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินคดีทางแพ่งกับจำเลยอีก ส่วนโทษทางอาญาประสงค์ให้ศาลลงโทษจำเลยสถานเบา เมื่อพิจารณาถึงประวัติส่วนตัวและภูมิหลัง ปรากฏว่าจำเลยเคยมีความประพฤติเสียหายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อีกทั้งมีลักษณะนิสัยอารมณ์ร้อนส่อไปทางก้าวร้าว เคยพกพาอาวุธมีดติดตัวไปในที่สาธารณะแม้อ้างว่าเพื่อป้องกันตนเองเพราะเคยมีเรื่องบาดหมางกับผู้เสียหาย แต่จำเลยขาดความสามารถในการจัดการและควบคุมอารมณ์ตนเอง ทำให้จำเลยมีแนวโน้มความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำ แต่กระนั้นไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน จำเลยประกอบอาชีพสุจริตเป็นกิจจะลักษณะ มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน และมีภาระต้องเลี้ยงดูบิดามารดาและภรรยา นอกจากนี้ บุคคลใกล้ชิดกับจำเลยต่างให้ถ้อยคำรับรองต่อพนักงานคุมประพฤติว่า จะคอยกวดขันดูแลความประพฤติของจำเลยให้มากยิ่งขึ้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยยังอยู่ในวิสัยที่จะสามารถแก้ไขฟื้นฟูได้ ดังนั้น หากศาลเห็นสมควรจะให้โอกาสจำเลยกลับตัวเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่า สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 6 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนด ภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

2. ให้จำเลยเข้าร่วมกิจกรรมแก้ไขฟื้นฟูของสำนักงานคุมประพฤติ ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร

3. ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติ เห็นสมควร เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 1 ปี

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นางสาวส)
พนักงานคุมประพฤติ

(นางส)
พนักงานคุมประพฤติ 6ว

กรณีตัวอย่างที่ 17

สรุปข้อเท็จจริงของนางทองศรี แสงสว่าง จำเลย

ความผิดฐาน ขับรถประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินเสียหาย และไม่หยุดให้ความช่วยเหลือหรือแสดงตนแจ้งเหตุต่อเจ้าพนักงานที่อยู่ใกล้เคียงทันที

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นางทองศรี แสงสว่าง เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวน 5 คนของนายชัยและนางโฉม เชยชม บิดามารดาถึงแก่กรรมแล้ว พี่น้องของจำเลยแยกไปมีครอบครัวและประกอบอาชีพของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยสมรสกับนายสมเกียรติ แสงสว่าง มีบุตร 3 คน แยกไปมีครอบครัวและประกอบอาชีพแล้ว 1 คน ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับคู่สมรสรักใคร่กันดี

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> เป็นที่พักอาศัยทั่วไปในชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทำสวนผลไม้

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดสะตอน้อย อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี หลังออกจากโรงเรียนจำเลยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จนกระทั่งมีครอบครัวจึงแยกออกมาประกอบอาชีพรับจ้างและทำสวนผลไม้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ไม่ปรากฏว่ามีความประพฤติเสียหายร้ายแรง

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกจับกุมดำเนินคดีใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ในวันที่เกิดเหตุ จำเลยขับรถยนต์กระบะเพื่อจะไปส่งญาติ เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุได้มีผู้ตายซึ่งเป็นเด็กขี่รถจักรยานออกจากซอยมาบนถนนที่จำเลยขับรถยนต์มา จำเลยไม่สามารถห้ามล้อได้ทันจึงชนกับรถจักรยานของผู้ตายจำเลยตกใจกลัวจึงขับรถเลยไปไม่หยุดให้ความช่วยเหลือเนื่องจากกลัวญาติผู้ตายจะทำร้ายตน จากนั้นจำเลยได้หยุดรถข้างทางและได้มีเจ้าพนักงานตำรวจตามไปจับกุมจำเลยดำเนินคดีนี้ หลังเกิดเหตุจำเลยได้พยายามบรรเทาผลร้ายและพนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ทำให้ฝ่ายจำเลยและญาติผู้ตายเกิดความเข้าใจกันและสามารถตกลงค่าเสียหายกันได้

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดจันทบุรี

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....70...../.....2548...

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นางทองศรี...แสงสว่าง…… ……

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ		✔	
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**-**	***6***	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้	✔		- ภายหลังนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ จำเลยเกิดความเสียใจและตกลงทำบุญให้แก่ผู้ตาย
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้	✔		- จำเลยยอมชดใช้จนผู้เสียหายพอใจ
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- มีผู้เสียชีวิตเป็นเด็ก
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ		✔	
5. ปัญหาทางการเงิน		✔	
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) .....ขาดความระมัดระวังในการใช้รถ.....	✔		- จำเลยขับรถในเขตชุมชนด้วยความประมาท

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.14 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : โดยทั่วไปจำเลยไม่มีข้อความเสี่ยง และการกระทำผิดครั้งนี้เนื่องจากความประมาท และจำเลยได้เกิดความสำนึกเสียใจและบรรเทาผลร้ายโดยชดใช้ค่าเสียหายแล้ว จึงไม่มีความเสี่ยง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☐ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☑ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☐ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☐ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ.....

2 ☑ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☑ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☑ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ การทำงานบริการสังคม ☑ การอบรมเกี่ยวกับ..ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน.....

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา.....

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน.....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> .....

เหตุผล : จำเลยกระทำผิดเนื่องจากความประมาทโดยไม่มีข้อความเสี่ยงใด จึงควรได้รับการแก้ไขฟื้นฟูด้วยการให้ความรู้เพื่อสร้างสำนึกด้านความปลอดภัยการใช้รถใช้ถนน นอกจากนี้การที่จำเลยไม่ช่วยเหลือผู้ตายซึ่งเป็นเด็กขณะเกิดเหตุ เพราะความกลัวว่าจะถูกญาติผู้ตายทำร้าย จึงควรสร้างจิตสำนึกการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการทำงานบริการสังคมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

วันที่ประเมิน.....ลงชื่อ นาย ว. พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ว.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล.....

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

.....

วันที่ตรวจ..... ลงชื่อ .....ผู้ตรวจรายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

(ค.ป.9)

ศาลแขวงจันทบุรี **คดีอาญาหมายเลขดำที่** 489/2548	**สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดจันทบุรี** **เลขทะเบียนที่**.....70/2548..... **ตามคำสั่งศาลลงวันที่**...30 มีนาคม 2548
ระหว่าง **พนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี** โจทก์ **นางทองศรี แสงสว่าง** จำเลย	

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นางทองศรี แสงสว่าง **เลขประจำตัวประชาชน** 3-1101-00121-72-0	**เพศ** หญิง	**อายุ** 40 ปี 6 เดือน	**วัน/เดือน/ปีเกิด** 8 สิงหาคม 2507 **เกิดที่** -

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	สมรส	3	3 คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	**อาชีพ** ทำสวนผลไม้

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 110 หมู่ที่ 1	ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่
บ้าน สะตอน้อย	บ้าน
ถนน -	ถนน **เช่นเดียวกับภูมิลำเนา**
ตำบล ตกพรม	ตำบล
อำเภอ ขลุง	อำเภอ
จังหวัด จันทบุรี	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ขับรถประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินเสียหายและไม่หยุดช่วยเหลือหรือแสดงตนแจ้งเหตุต่อเจ้าพนักงานที่อยู่ใกล้เคียงทันที

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่ถูกจับกุม** เข้ามอบตัว 29 มกราคม 2548
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง** 2 **วัน นับถึงวันพิพากษาคดี** **ที่ เรือนจำจังหวัดจันทบุรี** ☐ **ในระหว่างสอบสวน** ☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....

ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.**ประวัติครอบครัว** ปรากฏหลักฐานตามบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นางทองศรี แสงสว่าง เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนบุตรทั้งหมด 5 คน ของนายชัยกับนางโฉม วีระเสถียร บิดามารดาของจำเลยถึงแก่กรรมแล้ว หลังจากบิดาถึงแก่กรรม มารดามีคู่ครองใหม่และมีบุตรด้วยกัน 1 คนแต่ถึงแก่กรรมเมื่ออายุ 2 ปี พี่น้องของจำเลยได้แยกไปมีครอบครัวและประกอบอาชีพของตนเองหมดแล้ว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวรักใคร่กันดี บุคคลภายในครอบครัวนอกจากจำเลยปรากฏว่าไม่เคยมีบุคคลใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ก่อนเกิดเหตุในคดีนี้จำเลยพักอาศัยอยู่กับสามีและบุตรตามที่อยู่ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยทั่วไปในเขตชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ ไม่มีปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงหรือปัญหายาเสพติดให้โทษ การคมนาคมสะดวก

จำเลยสมรสกับนายสมเกียรติ แสงสว่าง นานประมาณ 20 ปี มีบุตรด้วยกัน 3 คน บุตรได้แยกไปมีครอบครัวและประกอบอาชีพของตนเองแล้ว 1 คน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของจำเลยรักใคร่กันดี ทั้งจำเลยและสามีต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน

จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดสะตอน้อย อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จากนั้นไม่ได้ศึกษาต่อ เนื่องจากฐานะทางครอบครัวยากจน จึงออกมาช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จนกระทั่งมีครอบครัวจึงแยกออกมาประกอบอาชีพรับจ้างและทำสวนผลไม้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

จำเลยเป็นคนอารมณ์เย็น สนุกสนานร่าเริง พูดคุยเก่ง เป็นคนที่มีเหตุผล ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ และไม่มีนิสัยลักทรัพย์ของผู้อื่น

2.ประวัติการกระทำความผิด จากการตรวจสอบที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ ซึ่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลมาจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3.สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลย และพยาน จำเลยและพยานผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ ประกอบด้วย นางทองหยด แนบธรรม อายุ 44 ปี พี่สาวของจำเลย ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ และนางมิ่งขวัญ แน่งน้อย อายุ 36 ปี ญาติของจำเลย ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ ต่างให้ถ้อยคำสรุปได้ความว่า เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2548 เวลาประมาณ 15.00 นาฬิกาเศษ จำเลยได้ขับรถยนต์กระบะแบบไม่มีแค็ป ยี่ห้อโตโยต้า สีบรอนซ์ หมายเลขทะเบียน นบ 3844 จันทบุรี โดยมีนางมิ่งขวัญ แน่งน้อย นั่งถัดจากจำเลยและมีนางทองหยด แนบธรรม นั่งติดประตูด้านซ้าย เดินทางจากตลาดโบว์ลิ่งจังหวัดจันทบุรี เพื่อจะไปส่งนางมิ่งขวัญฯ ที่จังหวัดชลบุรี โดยจำเลยขับรถยนต์คันดังกล่าวไปตามถนนสายพิศาลธรรมคุณ จากด้านสนามบินท่าใหม่มุ่งหน้าไปทางด้านถนนสุขุมวิท เพื่อจะไปออกทางด้านสี่แยกตลาดเนินสูง ด้วยความเร็วประมาณ 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ถนนสายดังกล่าวเป็นถนนลาดยาง มีลักษณะเป็นทางโค้งบางช่วง แบ่งช่องทางจราจรออกเป็น 2 ช่องทาง รถวิ่งสวนไปมาได้ ขณะนั้นฝนไม่ตก ถนนไม่ลื่น และการจราจรไม่คับคั่ง จำเลยอ้างว่าในขณะขับรถยนต์ไม่มีอาการอ่อนเพลียหรือง่วงนอนแต่อย่างใด โดยจำเลยนั่งพูดคุยกับพยานไปตลอดเส้นทาง จนกระทั่งถึงบริเวณที่เกิดเหตุจำเลยและพยานได้ให้ถ้อยคำว่า บริเวณดังกล่าวมีซอยทางด้านซ้ายมือ

ไม่มีคนพลุกพล่านเนื่องจากเป็นเวลาเย็น ขณะนั้นมีเด็กชายดิลก เด็ดเดี่ยว ผู้ตายกับเพื่อนอีก 1 คน ขี่รถจักรยานแข่งกันมาออกจากซอยดังกล่าว โดยผู้ตายขี่รถจักรยานนำหน้าและพุ่งออกมาบริเวณถนน เป็นเวลาเดียวกับที่จำเลยขับรถยนต์มาถึงพอดี จำเลยจึงได้ให้สัญญาณแตรและพยายามเบรกห้ามล้อ พร้อมทั้งหักหลบออกไปทางด้านขวาในช่องทางรถสวนแต่ไม่พ้น เนื่องจากอยู่ในระยะกระชั้นชิด และผู้ตายขับขี่จักรยานมาด้วยความเร็วพุ่งเหินออกมา ทำให้รถจักรยานของผู้ตายพุ่งเข้าชนบริเวณประตูทางด้านซ้ายของรถยนต์จำเลย เป็นเหตุให้ผู้ตายกระเด็นตกอยู่ริมถนนด้านซ้าย ส่วนจำเลยได้ขับรถยนต์หนีไป โดยอ้างว่ารู้สึกตกใจกลัวว่าญาติของผู้ตายจะรุมทำร้ายจึงขับเลยจากที่เกิดเหตุไปหลายกิโลเมตรและหยุดรถข้างทาง ต่อมามีเจ้าพนักงานตำรวจติดตามไปพบและจำเลยยอมรับผิด จึงถูกดำเนินคดีนี้

3.2 <u>ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย</u> ภายหลังเกิดเหตุมีผู้เสียชีวิต และทรัพย์สินเสียหาย ดังนี้

3.2.1 <u>เด็กชายดิลก เด็ดเดี่ยว</u> ผู้เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บบริเวณแก้มขวาและกะโหลกศีรษะแตกร้าว รายละเอียดปรากฏตามผลการชันสูตรพลิกศพของแพทย์ท้ายฟ้อง โดยผู้ได้รับบาดเจ็บถูกนำส่งโรงพยาบาลท่าใหม่และถึงแก่กรรมในเวลาต่อมา เสียค่าใช้จ่ายจำนวน 700 บาท (เจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยผู้เสียหายออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด จากนั้น นายปิติ เด็ดเดี่ยว และนางชูใจ กิจจา บิดาและมารดาของเด็กชายดิลก เด็ดเดี่ยว ได้นำศพไปตั้งบำเพ็ญกุศลที่วัดใหม่บูรพา เป็นเวลา 1 คืนและฌาปนกิจศพที่วัดใหม่บูรพา เสียค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพเป็นเงิน 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) โดยผู้เสียหายออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด ในขณะที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศล จำเลยไม่ได้ไปร่วมงานศพแต่อย่างใด ภายหลังเกิดเหตุจำเลยและผู้เสียหายได้มีการพูดคุยเรื่องการชดใช้ค่าเสียหายกับจำเลย ทางผู้เสียหายเรียกร้องเงินจำนวน 145,000 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) และจำเลยได้ชดใช้ไปแล้วจำนวน 45,000 บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) บริษัทไทยพัฒนาประกันภัยจำกัด ซึ่งรับประกันคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถคันที่จำเลยขับได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้อีก 35,000 บาท (สามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน 80,000 บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน) จำนวนเงินที่เหลืออีก 65,000 บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ทางบริษัทที่รับประกันภัยรถที่จำเลยขับจะจ่ายให้แก่ฝ่ายผู้เสียหายภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว ซึ่งผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าไม่ว่าจำเลยจะชดใช้ค่าเสียหายส่วนที่เหลือหรือไม่ก็ตาม ผู้เสียหายก็ไม่ประสงค์จะฟ้องร้องทางแพ่งแต่อย่างใด ส่วนทางอาญาประสงค์ให้อยู่ในดุลพินิจของศาล

3.2.2 <u>การดำเนินการด้วยกระบวนยุติธรรมเชิงสมานฉันท์</u>

ในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ตามความต้องการของผู้เสียหายและจำเลย โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างผู้เสียหายและจำเลย 1 ครั้ง ซึ่งจากการประชุมดังกล่าวปรากฏว่าจำเลยรู้สึกเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยอมชดใช้ค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนจำนวน 145,000 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) ตามที่ตกลงกันไว้เดิม รวมทั้งบิดามารดาของผู้ตายต้องการให้จำเลยทำบุญกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตาย ซึ่งจำเลยยินดีที่จะปฏิบัติตาม ในส่วนของผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา และสามารถทำข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

1) จำเลยยอมชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน 145,000 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)
2) จำเลยตกลงจะทำบุญกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้เสียชีวิต
3) จำเลยจะขับรถยนต์ด้วยความระมัดระวังมากขึ้น
4) ผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญากับจำเลย

3.2.3 <u>เกี่ยวกับรถยนต์คันที่จำเลยขับ</u> เป็นรถยนต์กระบะ ไม่มีแค็ป ยี่ห้อโตโยต้า สีบรอนซ์ หมายเลขทะเบียน นบ-3844 จันทบุรี เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย ซื้อมาในราคา 400,000 บาท (สี่แสนบาทถ้วน) ยังผ่อนชำระไม่ครบ โดยจ่ายเงินดาวน์จำนวน 70,000 บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) กำหนดผ่อนชำระ 60 เดือน ๆ ละ 7,624 บาท (เจ็ดพันหกร้อยยี่สิบสี่บาทถ้วน) อายุการใช้งานประมาณ 1 ปี สภาพใหม่ ก่อนเกิดเหตุมีอุปกรณ์ครบถ้วนพร้อมใช้งาน และทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถไว้กับบริษัทไทยพัฒนาประกันภัยจำกัด ภายหลังเกิดเหตุได้รับความเสียหายประตูด้านซ้ายยุบ กระจกมองข้างซ้ายหัก และไฟเลี้ยวหน้าด้านซ้ายหลุด ปัจจุบันได้ซ่อมแล้วเสียค่าใช้จ่ายจำนวน 4,000 บาท โดยจำเลยออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมดและสามารถใช้งานตามปกติ

3.2.4 <u>ประวัติการขับรถยนต์</u> จำเลยขับรถยนต์เป็นเมื่ออายุ 37 ปี โดยจำเลยฝึกหัดขับด้วยตนเอง ปกติจำเลยขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จำเลยมีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ตลอดชีพ ออกให้โดยนายทะเบียนจังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 ทั้งนี้ จำเลยอ้างว่าไม่เคยขับรถยนต์เฉี่ยวชนบุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหายมาก่อนแต่อย่างใด

4.<u>เหตุอื่นอันควรนปรานี</u>

4.1 จำเลยเกิดความสำนึกผิดโดยยินยอมชดใช้ค่าเสียหาย และทำบุญให้แก่ผู้เสียชีวิต

4.2 ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยถูกดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

5. <u>ความเห็น</u> จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาจากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว จำเลยได้กระทำความผิดเนื่องจากขับรถยนต์ด้วยความเร็วสูง ปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งจำเลยต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเนื่องจากเป็นเขตชุมชน อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย แต่จำเลยยังคงขับด้วยความเร็วสูง และเมื่อผู้ตายขี่จักรยานออกมาจากซอยทำให้ไม่สามารถหยุดรถได้ทันเกิดการเฉี่ยวชนกันขึ้นและจำเลยได้ขับรถยนต์หนีไป ไม่หยุดให้ความช่วยเหลือ จนกระทั่งถูกจับกุมดังกล่าว ภายหลังเกิดเหตุจำเลยได้มีการบรรเทาผลร้ายให้แก่ผู้เสียหายบางส่วน และจากการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ ทำให้จำเลยรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้เสียหาย ซึ่งเป็นบิดามารดาของผู้ตายและรู้สึกเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยินดีทำตามความต้องการของผู้เสียหายและรับว่าจะขับรถด้วยความระมัดระวังมากขึ้น ซึ่งฝ่ายผู้เสียหายพึงพอใจและไม่ประสงค์ที่จะดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญากับจำเลยอีก เมื่อพิเคราะห์ถึงภูมิหลังของจำเลยแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปไม่ปรากฏข้อเสียหายร้ายแรงใดๆ จำเลยจึงไม่มีแนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิด อย่างไรก็ตามสาเหตุแห่งความผิดของจำเลยในคดีนี้เกิดขึ้นเนื่องจากความประมาท จำเลยจึงควรได้รับการแก้ไขฟื้นฟูฯ โดยเน้นที่การเสริมสร้างสำนึกเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและการช่วยเหลือผู้อื่น ดังนั้น หากศาลเห็นสมควรจะให้โอกาสจำเลยกลับตัวเป็นพลเมืองดีสักครั้งหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติใคร่ขอประทานเสนอความเห็นต่อศาลว่า สมควรใช้วิธีการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 4 ครั้ง ตามที่พนักงานคุมประพฤติกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือน ตามที่เห็นสมควร

2. ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 1 ปี

3. ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือร่วมกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นาย ว)
พนักงานคุมประพฤติ

(นางสาว ส)
พนักงานคุมประพฤติ 6ว

กรณีตัวอย่างที่ 18

สรุปข้อเท็จจริงของนายรวี แสงดี จำเลย

ความผิดฐาน พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534

1. <u>ประวัติครอบครัว</u> จำเลยมีชื่อและชื่อสกุลจริงว่า นายรวี แสงดี เป็นบุตรคนโต ในจำนวน 3 คนของนายไสวและนางฉวี แสงดี บิดาประกอบอาชีพรับราชการที่กรมการขนส่งทางบก ส่วนมารดามิได้ประกอบอาชีพใด บิดามีภรรยาใหม่แต่ไม่ได้เลิกร้างกับภรรยาเดิม ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับบุคคลในครอบครัวรักใคร่กันดี ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกจับกุมหรือเสพยาเสพติด

2. <u>สถานภาพการสมรส</u> จำเลยยังโสด

3. <u>สภาพแวดล้อม</u> ที่พักอาศัยเป็นแฟลตของกรมการขนส่งทางบกอยู่ใน ชุมชนหมู่บ้านเขตเมือง บ้านแต่ละหลังห่างกัน เป็นสัดส่วนในแฟลตกรมการขนส่งทางบก สภาพแวดล้อมไม่แออัด ไม่เป็นแหล่งอบายมุขหรือยาเสพติด

4. <u>ประวัติการศึกษาและการประกอบอาชีพ</u> จำเลยเรียนจบปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ทำงานเป็นพนักงานบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิติภัทรจำกัด ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการส่วนตรวจสอบคอมพิวเตอร์ มีรายได้เดือนละ 34,680 บาท เคยร่วมลงทุนกับเพื่อนเกี่ยวกับธุรกิจค้าไม้แต่ประสบปัญหาขาดทุน

5. <u>นิสัยและความประพฤติ</u> ในคดีนี้จำเลยไม่ได้มาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ แสดงให้เห็นถึงการขาดสำนึกเกรงกลัวกฎหมาย นอกจากนี้ จากพฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นว่าจำเลยขาดการรับผิดชอบทางการเงินต่อเจ้าหนี้ ส่วนความประพฤติด้านอื่นไม่ปรากฏว่าเสียหาย

6. <u>ประวัติการเสพยาเสพติดให้โทษ</u> จำเลยไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

7. <u>ประวัติการกระทำผิด</u> จำเลยไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาใดมาก่อน

8. <u>สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี</u> ก่อนเกิดเหตุ จำเลยร่วมลงทุนธุรกิจค้าไม้กับเพื่อนและได้กู้ยืมเงินจากธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ แบ๊งกิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อมาประสบความล้มเหลวทางธุรกิจจำเลยได้ติดค้างหนี้ประมาณ 130,000 บาท โดยมิได้ผ่อนชำระ เมื่อถูกทวงถามจำเลยได้จ่ายเช็คโดยไม่มีเงินในบัญชีเพียงพอให้ผู้เสียหาย ทำให้ธนาคาร (ผู้เสียหาย) ไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ หลังเกิดเหตุจำเลยมิได้ติดต่อชำระหนี้หรือชดใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

แบบประเมินจำเลย / ผู้ต้องหา (ค.ป. 4 ก.)

สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

เลขทะเบียน ☑ สืบเสาะและพินิจ ☐ สืบเสาะข้อเท็จจริงกรณี.....ที่.....117/2547.....

ชื่อ-ชื่อสกุล……..นายรวี...แสงดี……. ……..…… .....

<u>ส่วนที่ 1</u> การประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. การกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ถูกดำเนินคดี หรือ ถูกดำเนินคดีแต่ไม่มีโทษจำคุก		✔	
2. ประวัติการกระทำผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกหรือ รอการลงโทษจำคุก		✔	
3. การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ		✔	
4. ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึก หรือ ความรับผิดชอบ	✔		- ขาดสำนึกเกรงกลัวกฎหมาย โดยไม่ไปพบ พ.ค.ป.ตามนัด - ขาดความรับผิดชอบทางการเงินและต่อเจ้าหนี้
5. การคบค้าสมาคมกับนักเลงอันธพาล หรือ กลุ่มอาชญากร หรือ ผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด		✔	
6. อื่นๆ (ระบุเกณฑ์อื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อม อาชีพผิดกฎหมาย เป็นต้น) ……...		✔	
สรุป (จำนวนข้อความเสี่ยง)	**1**	**5**	**ข้อมูลประกอบการประเมิน**
ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ประกอบการประเมินความเสี่ยง	**มี**	**ไม่มี**	
● ความสำนึกผิดในคดีนี้		✔	- ขาดความกระตือรือร้นในการชำระหนี้และไม่ให้ความร่วมมือ พ.ค.ป.ในการไปให้ถ้อยคำ
● การบรรเทาผลร้ายในคดีนี้		✔	- ไม่ได้ชำระหนี้และผู้เสียหายประสงค์จะฟ้องแพ่ง
● พฤติการณ์คดีนี้มีความรุนแรง	✔		- จ่ายเช็คโดยไม่มีเงิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจในประเทศ ทำให้ตั๋วเงินขาดความน่าเชื่อถือ
● มีคดีอื่นที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี		✔	
● อื่นๆ (ระบุ).....		✔	

<u>ส่วนที่ 2</u> การประเมินสภาพปัญหา / ความต้องการ

เกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อมูลประกอบการประเมิน
1. ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย/สภาพแวดล้อม		✔	
2. ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะ/ผู้ดูแล		✔	
3. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว/บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		✔	
4. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา/อาชีพ	✔		- ประสบปัญหาล้มเหลวในธุรกิจค้าไม้ แต่ยังคงมีงานประจำรายได้แน่นอน
5. ปัญหาทางการเงิน	✔		- มีหนี้สินกับธนาคาร
6. มีโรคประจำตัวร้ายแรง		✔	
7. มีอาการผิดปกติทางจิต/บุคลิกภาพ/พฤติกรรม		✔	
8. ปัญหาจากการดื่มสุรา		✔	
9. ปัญหาการใช้ยา หรือ สารเสพติด		✔	
10. ปัญหาอื่นๆ (ระบุ)		✔	

<u>ส่วนที่ 3</u> สรุปผลการประเมินและความเห็น (สรุปจากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2)

3.15 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ : แม้มีข้อความเสี่ยงเพียง 1 ข้อ แต่พฤติการณ์ความผิดมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติ ประกอบกับจำเลยขาดความกระตือรือร้นในการบรรเทาผลร้ายต่อผู้เสียหาย และเมื่อถูกฟ้องร้องเป็นคดีความจำเลยกลับไม่ให้ความร่วมมือต่อพนักงานคุมประพฤติ จึงน่าเชื่อว่าจำเลยไม่เกรงกลัวกฎหมาย จึงมีความเสี่ยงที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย ดังนั้นจำเลยจึงมีแนวโน้มกระทำผิดซ้ำสูง

สรุป ระดับความเสี่ยง ☑ สูง ☐ ปานกลาง ☐ ต่ำ ☐ ไม่มีความเสี่ยง

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อจำเลย/ผู้ต้องหา

1 ☑ **<u>ควบคุมในสถานที่</u>**

☑ เรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ☐ สถานพยาบาล/สถานบำบัดรักษา

☐ อื่นๆ ระบุ……

2 ☐ **<u>การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน</u>**

☐ รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

- กำหนดให้มีการควบคุมและสอดส่องในระดับ ☐ เข้มงวด ☐ ปานกลาง ☐ ไม่เข้มงวด
- กำหนดให้มีวิธีการแก้ไขฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น (กำหนดได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การทำงานบริการสังคม ☐ การอบรมเกี่ยวกับ……

☐ เข้าค่ายจริยธรรม ☐ อุปสมบท

☐ เข้ากลุ่มจิตบำบัด ☐ การบำบัดรักษา……

☐ กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำ ☐ ช่วยเหลือสงเคราะห์ในด้าน……

☐ อื่นๆ (ระบุ)……..

☐ อื่นๆ (ระบุ)…….

3. ☐ <u>รอการกำหนดโทษ หรือ รอการลงโทษ</u>

4. ☐ <u>อื่นๆ</u> …….

เหตุผล : พฤติการณ์ความผิดมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติ ประกอบกับจำเลยขาดความกระตือรือร้นในการบรรเทาผลร้ายต่อผู้เสียหาย และเมื่อถูกฟ้องร้องเป็นคดีความจำเลยกลับไม่ให้ความร่วมมือต่อพนักงานคุมประพฤติ จึงน่าเชื่อว่าจำเลยไม่เกรงกลัวกฎหมาย จึงมีความเสี่ยงที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย และมีแนวโน้มกระทำผิดซ้ำสูง ดังนั้นการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชนจึงไม่น่าจะเหมาะสมและใช้ได้ผลกับจำเลยรายนี้

วันที่ประเมิน.....……. ลงชื่อ พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ก.)

3.3 ความเห็นผู้ตรวจรายงาน

☐ เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ☐ ไม่เห็นด้วยบางส่วน

เหตุผล……

<u>ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกของสำนวนคดีนี้</u>

……

วันที่ตรวจ……. ลงชื่อ ……..……ผู้ตรวจรายงาน

(…….)

ตำแหน่ง ……..

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....แขวงพระนครใต้.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลแขวงพระนครใต้
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....7070/2546.....	**เลขทะเบียนที่**.....117/2547.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...28....เดือน..เมษายน.....พ.ศ. ..2547...

ระหว่าง **ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยนายรื่น รักมิตร ผู้รับมอบอำนาจ**.....โจทก์

นายรวี แสงดี.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายรวี แสงดี	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	33 ปี	21 กุมภาพันธ์ 2514
เลขประจำตัวประชาชน 3 1014 00486 91 6		2 เดือน	**เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	- คน

การศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี	**อาชีพ** พนักงานฝ่ายตรวจสอบภายใน

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 2/25-304 หมู่ที่	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/ตรอก/ซอย แฟลตกรมการขนส่งทางบก	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน ปฏิพัทธ์	ถนน
แขวง ถนนนครไชยศรี	ตำบล/แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
เขต ดุสิต	อำเภอ/เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534

สถานะการควบคุมตัว	
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 27 ธันวาคม 2546
☐ **ต้องขัง - วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
ที่ -	
☐ **ในระหว่างสอบสวน**	-
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

สรุปข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจ

หลังจากที่ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2547 ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลย และจำเลยได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างพิจารณาคดี โดยพนักงานคุมประพฤติได้อธิบายหลักการเกี่ยวกับงานคุมประพฤติให้จำเลยทราบ ได้พิมพ์ลายนิ้วมือและเก็บปัสสาวะของจำเลยเพื่อส่งไปตรวจและสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น รวมทั้งออกหมายนัดให้จำเลยนำพยานไปพบพนักงานคุมประพฤติเพื่อสอบปากคำอย่างละเอียด แต่เมื่อถึงเวลานัดจำเลยและพยานมิได้ไปพบพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ หลังจากนั้นพนักงานคุมประพฤติได้โทรศัพท์ไปที่ทำงานของจำเลย หมายเลขโทรศัพท์ 02 2312431 ต่อ 486 นัดให้จำเลยพาพยานไปพบพนักงานคุมประพฤติถึง 4 ครั้ง แต่จำเลยไม่ไปตามกำหนดนัดทั้งมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ ต่อมาพนักงานคุมประพฤติจึงได้ออกสืบเสาะยังบ้านของจำเลยและพบมารดาของจำเลย จึงได้สอบปากคำมารดาและแจ้งให้มารดาของจำเลยช่วยติดตามจำเลยไปพบพนักงานคุมประพฤติ แต่จำเลยไม่ไปพบทั้งไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการสืบเสาะและพินิจแต่อย่างใด ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจึงไม่สามารถสอบปากคำจำเลยให้ได้ข้อเท็จจริงอย่างละเอียด เพื่อที่จะรายงานให้ศาลทราบได้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้นี้มาจากการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น การตรวจสอบหลักฐาน และจากการสอบปากคำมารดาของจำเลยเท่านั้น

1. ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง

1.1 ประวัติครอบครัว ปรากฏตามหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน จำเลยมีชื่อตัวและชื่อสกุลจริงว่า นายรวี แสงดี จำเลยยังเป็นโสด เป็นบุตรคนโตในจำนวนบุตรทั้งหมด 3 คน ของนายไสว และนางฉวี แสงดี ต่างฝ่ายต่างไม่เคยมีคู่ครองมาก่อน บิดาของจำเลยประกอบอาชีพรับราชการ กรมการขนส่งทางบก มีรายได้เดือนละประมาณ 10,000 บาท ส่วนมารดาของจำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพใด ปัจจุบันบิดาของจำเลยมีภรรยาใหม่โดยมิได้จดทะเบียนหย่ากับมารดาของจำเลย และได้ย้ายไปอยู่กับภรรยาใหม่แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน ปัจจุบันยังคงไปมาหาสู่และอุปการะมารดาจำเลยอยู่ ส่วนน้องชายของจำเลยทั้ง 2 คน ต่างมีครอบครัวแยกย้ายกันไปประกอบอาชีพ แต่ยังคงไปเยี่ยมเยียนมารดาและจำเลยเป็นประจำ ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี ฐานะทางครอบครัวพอมีพอใช้ ในครอบครัวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษมาก่อน

1.2 บ้านและสภาพแวดล้อม จำเลยเกิดที่กรุงเทพมหานครในย่านบางซื่อ จากนั้นได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านของบิดามารดาที่ซอยร่วมมิตร เขตพญาไท ประมาณ 15 ปี ต่อมาจึงย้ายไปที่อยู่ปัจจุบัน ซึ่งจำเลยอยู่อาศัยมาเป็นเวลา 18 ปีแล้ว โดยพักอาศัยอยู่กับมารดา ลักษณะที่พักอาศัยเป็นแฟลต 4 ชั้น จำเลยพักอยู่ที่ชั้น 3 ห้อง 304 สภาพกลางเก่ากลางใหม่ สีขาว เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมการขนส่งทางบกให้ข้าราชการและครอบครัวพักอาศัยอยู่โดยไม่เสียค่าเช่า สภาพแวดล้อมเป็นที่พักอาศัยไม่แออัด ไม่ปรากฏว่าเป็นแหล่งมั่วสุมเล่นการพนันหรืออบายมุข หรือแหล่งมั่วสุมและจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

1.3 การศึกษาและการประกอบอาชีพ จำเลยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเรวดี เขตพญาไท หลังจากนั้นศึกษาต่อจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง และศึกษาต่อจนจบระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงินการธนาคาร ขณะนี้จำเลยอ้างว่า กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยรังสิต คณะวิทยาศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ ผลการเรียนปานกลาง หลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว จำเลยได้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานควบคุมงานที่บริษัทแห่งหนึ่งในเขตลาดพร้าว

มีรายได้เดือนละ 4,000 บาท จากนั้นปี พ.ศ. 2538 เปลี่ยนงานเป็นพนักงานที่ธนาคารทหารไทย สำนักงานใหญ่ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคอมพิวเตอร์ มีรายได้เดือนละ 11,000 บาท ทำอยู่ประมาณ 4 ปี จน พ.ศ. 2542 จึงเปลี่ยนไปประกอบอาชีพที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ศรีมิตร จำกัด ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกตรวจสอบคอมพิวเตอร์ มีรายได้เดือนละ 21,000 บาท ทำอยู่ 3 ปี จึงออกเนื่องจากได้งานปัจจุบัน ปัจจุบันจำเลยเป็นพนักงานของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิธิภัทร จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการส่วนตรวจสอบคอมพิวเตอร์ฝ่ายตรวจสอบภายใน มีรายได้เดือนละ 34,680 บาท นอกจากนี้จำเลยอ้างว่าเมื่อประมาณปี พ.ศ.2545 ได้ร่วมลงทุนกับเพื่อนในการนำไม้จากประเทศเมียนมาร์เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย แต่ประสบกับการขาดทุน จากการตรวจสอบประวัติการทำงานของจำเลยได้ความจากผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิธิภัทร จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยเข้าทำงานเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2545 จำเลยมีความรับผิดชอบตั้งใจในการทำงาน และเอาใจใส่ต่อการทำงานอยู่ในเกณฑ์ดี นิสัยและความประพฤติโดยทั่วไปเป็นคนเรียบร้อย แต่จำเลยเคยหยุดงานเกินกว่า 3 วันทำการโดยไม่สามารถชี้แจงเหตุผลได้ และถูกลงโทษด้วยการถูกภาคทัณฑ์ไว้ หากคดีนี้ศาลใช้ดุลยพินิจในการลงโทษจำคุกทางบริษัทฯ จะไม่รับจำเลยเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิม

1.4 นิสัยและความประพฤติ จำเลยเป็นคนร่าเริง และพูดคุยเฉพาะกับเพื่อนสนิท ไม่ชอบคบหาสมาคมกับเพื่อนฝูง ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่มีนิสัยนักเลงอันธพาล หรือมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้ใดมาก่อน จำเลยอ้างว่าไม่เคยใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ไม่เที่ยวเตร่ ไม่มีนิสัยลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์ผู้ใด ทั้งไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษชนิดใด

1.5 สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิต จำเลยมีรูปร่างสูงใหญ่ ผิวดำแดง มีตำหนิแผลเป็นบริเวณหน้าผากข้างขวา ไม่ปรากฏร่องรอยการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษตามร่างกาย สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง จำเลยมีระดับสติปัญญาปานกลาง ขณะสอบปากคำไม่พบอาการผิดปกติทางจิต

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผลส่วนการสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติไม่พบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย

3. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

3.1 จากคำให้การของจำเลยและผู้เสียหาย จำเลยและนายรื่น รักมิตร ประกอบอาชีพพนักงานของธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด ตำแหน่งผู้จัดการส่วนเร่งรัดหนี้สินและเป็นผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้เสียหาย ต่างให้ถ้อยคำสรุปว่า เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม 2545 จำเลยได้เข้าเป็นสมาชิกบัตรเครดิต ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้เสียหาย โดยครั้งแรกจำเลยได้รับอนุมัติวงเงิน 50,000 บาท และหลังจากนั้นอีก 3 เดือน จำเลยได้ไปขอเพิ่มวงเงินเป็น 100,000 บาท อ้างว่า เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจการค้าไม้ซึ่งจำเลยร่วมลงทุนกับเพื่อน และเพื่อใช้ในการเดินทางไปต่างประเทศ โดยทางธนาคารได้ตั้งเงื่อนไขว่า ทางธนาคารฯ ผู้เสียหายจะมีใบแจ้งหนี้ให้แก่สมาชิกของธนาคารฯ ผู้เสียหายทราบทุกสิ้นเดือน เพื่อให้สมาชิกชำระเงินภายในวันที่ 21 ของเดือนถัดไป โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 22.75 ต่อปี และชำระเป็นเงินสดหรือเช็คผ่านธนาคารฯ ผู้เสียหายหรือธนาคารไทยพาณิชย์ทุกสาขา จำเลยอ้างว่า

เนื่องจากขณะนั้นจำเลยประสบความล้มเหลวทางด้านธุรกิจค้าไม้ จึงไม่สามารถชำระเงินแก่ธนาคาร ผู้เสียหายได้ จนมีหนี้ค้างชำระประมาณ 160,000 – 170,000 บาท ทางธนาคารฯ ผู้เสียหายได้ติดต่อขอประนอมหนี้กับจำเลย จำเลยจึงสั่งจ่ายเช็ค จำเลยได้ผ่อนชำระหนี้ให้แก่ผู้เสียหายเดือนละ 10,000 บาท จนกระทั่งเหลือหนี้จำนวนเงิน 127,418.65 บาท จำเลยก็มิได้ผ่อนชำระอีก ทางธนาคารฯ ผู้เสียหาย จึงได้ติดต่อตามทวงถามจากจำเลยเรื่อยมา จำเลยได้สั่งจ่ายเช็คทางธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสุรวงศ์ 1 ฉบับ ลงวันที่ 27 กันยายน 2546 จำนวน 127,418.65 บาท โดยจำเลยทราบอยู่แล้วว่าไม่มีเงินในบัญชีพอจะจ่ายตามเช็คนั้น เมื่อถึงกำหนดตามเช็คธนาคารฯ ผู้เสียหายได้นำเช็คดังกล่าวเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บตามวิธีการของธนาคาร ปรากฏว่า ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโดยระบุว่า “โปรดติดต่อผู้สั่งจ่าย” เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 หลังจากนั้นธนาคารฯ ผู้เสียหายจึงได้ติดต่อทวงถามจำเลย แต่จำเลยได้บ่ายเบี่ยง ผู้เสียหายจึงดำเนินคดีนี้กับจำเลย

3.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย นายรื่น รักมิตร ผู้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า จำเลยออกเช็คจำนวนเงิน 127,418.65 บาท ให้แก่ผู้เสียหายโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ดังนั้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2546 จำเลยและทนายความฝ่ายผู้เสียหายจึงได้ไปทำความตกลงกันที่ศาลแขวงพระนครได้ โดยจำเลยแถลงต่อศาลว่า จะชำระเงินให้ธนาคารฯ ผู้เสียหายครั้งแรกจำนวน 40,000 บาท ในสิ้นเดือนมกราคม 2547 หลังจากนั้นจำเลยจะผ่อนชำระอีกเดือนละ 10,000 บาท จนกว่าจะครบจำนวน แต่เมื่อถึงสิ้นเดือนมกราคม 2547 ตามนัด จำเลยไม่นำเงินจำนวน 40,000 บาท เข้าบัญชีให้ธนาคารฯ ผู้เสียหาย จนกระทั่งเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 จำเลยได้นำเงินเข้าบัญชีผู้เสียหายเพียงจำนวน 5,000 บาท เท่านั้น หลังจากนั้นไม่เคยติดต่อชำระหนี้อีกเลย นายเริง รักสอบ ทนายความของธนาคารฯ ผู้เสียหายได้ติดตามทวงถามเรื่อยมาแต่จำเลยเพิกเฉย ปัจจุบันจำเลยยังมิได้ติดต่อชำระหนี้หรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ธนาคารฯ ผู้เสียหายแต่อย่างใด และเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2547 ซึ่งเป็นวันที่นายรื่น รักมิตร ไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤตินั้น ยอดหนี้ของจำเลยเป็นเงินจำนวน 143,672,73 บาทแล้ว ถ้าจำเลยไม่ชำระเงินภายในวันที่ 27 มิถุนายน 2547 นี้ ทางธนาคารฯ ผู้เสียหายประสงค์จะฟ้องร้องดำเนินคดีในทางแพ่งกับจำเลยต่อไป ส่วนในทางอาญาขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาลตามแต่จะเห็นสมควร

4. เหตุอันควรปรานี

จำเลยไม่เคยมีประวัติต้องโทษจำคุกมาก่อนและประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

5. ความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

จำเลยต้องการให้ศาลใช้วิธีการคุมความประพฤติและยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ทุกประการ

6. ความเห็น

จากสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งชาติ จำเลยอ้างว่า จำเลยประสบปัญหาในด้านการเงิน เนื่องจากกิจการธุรกิจค้าไม้ของจำเลยประสบกับการขาดทุนเพราะลูกค้าที่ซื้อสินค้าของจำเลยไม่ได้ชำระเงิน ทำให้จำเลยต้องใช้บัตรเครดิตของธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น ผู้เสียหาย เบิกเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

โดยจำเลยทราบดีอยู่แล้วว่าไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่ธนาคารฯ ผู้เสียหายได้ นอกจากนี้จำเลยยังออกเช็คให้ผู้เสียหายโดยขณะที่ออกไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงใช้เงินได้จากธนาคารฯ ผู้เสียหายต้องทวงถามและได้ให้โอกาสจำเลยเป็นเวลานานแล้ว แต่จำเลยไม่รับผิดชอบและขาดการกระตือรือร้นที่จะชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหายตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่าหากจำเลยไม่ชำระหนี้ภายในวันที่ 27 มิถุนายน 2547 นี้แล้ว ผู้เสียหายจะดำเนินคดีทางเพ่งกับจำเลยต่อไป ส่วนในการดำเนินคดีทางอาญา ขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาล เมื่อพิเคราะห์ถึงประวัติและภูมิหลังของจำเลยแล้ว แม้จำเลยไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง มีการประกอบอาชีพที่แน่นอนก็ตาม แต่ความผิดในคดีนี้แสดงให้เห็นว่าจำเลยขาดความรับผิดชอบในการใช้ตั๋วเงินและความรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ซึ่งถือเป็นพฤติการณ์ที่มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจในประเทศ ทำให้ตั๋วเงินขาดความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ แม้ศาลจะมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยก็ตาม จำเลยก็หาได้ให้ความสนใจในคำสั่งศาลไม่โดยจำเลยไม่ให้ความร่วมมือนำพยานไปพบ ทั้งตัวจำเลยเองก็ไม่ยอมไปพบพนักงานคุมประพฤติเพื่อรับการสอบปากคำอย่างละเอียด แม้ว่าพนักงานคุมประพฤติจะได้ติดตามจำเลยหลายครั้งก็ตาม แสดงให้เห็นว่าจำเลยขาดสำนึกเกรงกลัวกฎหมาย ดังนั้นจำเลยจึงมีความเสี่ยงสูงที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย พิเคราะห์แล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของจำเลยเป็นอุปสรรคต่อวิธีการคุมความประพฤติ ดังนั้นวิธีการคุมความประพฤติจึงน่าจะไม่เหมาะสม และใช้ไม่ได้ผลกับจำเลยรายนี้

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลยต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นางสาว อ.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นางสาว ช.)
พนักงานคุมประพฤติ 7ว รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

กรณีตัวอย่างที่ 19

(รูปแบบอื่นๆ กรณีจำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการสืบเสาะและพินิจ)

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....จังหวัดมีนบุรี.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....1418/2549.....	**เลขทะเบียนที่**.....577/2549.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่...21....เดือน..เมษายน.....พ.ศ. ..2549...

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดมีนบุรี สำนักงานอัยการสูงสุด**.....โจทก์

นายไชยา ชอบเขียน.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายไชยา ชอบเขียน	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	20 ปี	4 สิงหาคม 2528
เลขประจำตัวประชาชน 3 1011 00134 23 2		8 เดือน	**เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	- คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 45/4 หมู่ที่ 1	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/ตรอก/ซอย -	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน ทับยาว	ถนน
แขวง ชุมทอง	ตำบล/แขวง ถึงแก่กรรม
เขต ลาดกระบัง	อำเภอ/เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 12 กุมภาพันธ์ 2549
☑ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☑ **ต้องขัง 1 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	
ที่ สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง	-
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	
☐ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

สรุปข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะพินิจ

ตามที่ศาลจังหวัดมีนบุรีได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2549 ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ นายไชยา ชอบเขียน จำเลยในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 1418/2549 ซึ่งศาลนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 พฤษภาคม 2549 เวลา 13.30 นาฬิกา นั้น

จากการสอบปากคำจำเลยเบื้องต้น บิดามารดาจำเลยเลิกร้างกัน จำเลยพักอาศัยอยู่กับมารดาที่บ้านเลขที่ 45/4 หมู่ที่ 1 ถนนทับยาว แขวงชุมทอง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พนักงานคุมประพฤติได้ออกหนังสือนัดจำเลยให้จำเลยมาพบพนักงานคุมประพฤติพร้อมกับให้พาบุคคลใกล้ชิดจำเลยมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งปรากฏว่า นางพร ชอบเขียน มารดาของจำเลยมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2549 ว่าจำเลยได้ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2549 ด้วยสาเหตุระบบหัวใจล้มเหลว ปรากฏหลักฐานตามสำเนาหนังสือรับรองการตาย (ท.ร.4/1) ของสถานพยาบาลที่ทำการแพทย์ประจำตำบลทับยาว ฉบับที่ 19/42 ลงวันที่ 23 เมษายน 2549 และตามสำเนาใบมรณบัตรคำร้องที่ 119/2549 เลขที่ 01-114918 วันที่รับแจ้งการตาย 23 เมษายน 2549 ออกให้โดยนายทะเบียนสำนักทะเบียนท้องถิ่น เขตลาดกระบังที่แนบมาพร้อมกับรายงานฉบับนี้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นาง พ.)
พนักงานคุมประพฤติ

(นาย ศ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 20

(รูปแบบอื่นๆ กรณีรายงานสืบเสาะและพินิจเพิ่มเติม)

(ค.ป.9)
รายงานการสืบเสาะ
และพินิจ (เพิ่มเติม)

เลขทะเบียนสืบเสาะที่ 112/2547
สำนักงานคุมประพฤติประจำศาล
แขวงพระนครใต้

25 มิถุนายน 2547

คดีอาญาหมายเลขดำที่ 1126/2547
ของศาลแขวงปทุมวัน

ระหว่าง { พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง 5) โจทก์
นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา จำเลย

ตามที่ศาลแขวงปทุมวัน ได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2547 ให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ นางสาวส้มโอ ขาวแตงกวา จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 1126/2547 ฐานความผิดขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายสาหัส ซึ่งพนักงานคุมประพฤติได้เสนอรายงานต่อศาลไปแล้วตามหนังสือส่งรายงานการสืบเสาะและพินิจที่ ยธ 0304.003/1681 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2547 ต่อมาศาลแขวงปทุมวันได้มีคำสั่งในรายงานกระบวนพิจารณา ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2547 ให้ไปสอบปากคำแพทย์ผู้รักษาและผู้เสียหายที่บ้านเพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษของจำเลย นั้น

พนักงานคุมประพฤติได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการรับรองรายงานความเห็นการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ และผลการรักษาอาการบาดเจ็บของผู้เสียหายที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนซึ่งผู้เสียหายเคยเข้ารับการรักษาอาการบาดเจ็บอยู่ และที่โรงพยาบาลเวชธานี เขตบางกะปิ ซึ่งมารดาของผู้เสียหายแจ้งว่าได้นำตัวผู้เสียหายเข้ารับการรักษาอาการบาดเจ็บต่อเมื่อ วันที่ 27 พฤษภาคม 2547 เนื่องจากผู้เสียหายหกล้มไม่สามารถมาพบพนักงานคุมประพฤติได้ ปรากฏได้รับแจ้งตามใบรับรองแพทย์โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ว่าแพทย์ให้การรักษาทางยาและกายภาพบำบัดต่อเนื่อง ผู้เสียหายมาครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2547 ยังมีอาการสมองเสื่อมอยู่ รอประเมินผลการรักษาเป็นเวลาหนึ่งปีว่าจะมีโอกาสกลับคืนเป็นปกติหรือไม่ (ปรากฏหลักฐานตามภาพถ่ายในใบรับรองแพทย์ที่แนบมาพร้อมรายงานฉบับนี้) ส่วนนางเพ็ญประภา มงคลจันทร์ ผู้จัดการศูนย์เวชระเบียนเวชธานี จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบว่า จากการตรวจสอบรายชื่อผู้ป่วยของโรงพยาบาลเวชธานีปรากฏว่า ไม่มีชื่อของผู้เสียหายมารับการรักษาที่โรงพยาบาลดังกล่าว

และเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2547 พนักงานคุมประพฤติได้เดินทางไปยังบ้านเลขที่ 41/21 หมู่ที่ 5 ซอยล้วนเจืออนุสรณ์ 2 ถนนสุขุมวิท แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร เพื่อสอบปากคำผู้เสียหายขณะสอบปากคำผู้เสียหายสามารถเดินได้แล้ว แต่เนื่องจากมีอาการปวดศีรษะจึงไม่สามารถให้ถ้อยคำได้ นางขวัญใจ สุขประเสริฐ มารดาผู้เสียหายให้ถ้อยคำกับพนักงานคุมประพฤติว่า ผู้เสียหายยังไม่สามารถไปเรียนหนังสือได้ตามปกติ เนื่องจากยังมีอาการปวดศีรษะและจำเกี่ยวกับการเรียนไม่ได้ ขณะนี้ยังต้องไปรับการตรวจจากแพทย์ทุกเดือน ภายหลังเกิดเหตุจำเลยเคยไปเยี่ยมผู้เสียหายทั้งที่โรงพยาบาลและที่บ้านหลายครั้งและได้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลผู้เสียหายที่โรงพยาบาลกรุงเทพ-คริสเตียน เป็นเงิน 285.861 บาท อย่างไรก็ตาม ฝ่ายผู้เสียหายต้องการเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสิ้น 800,000 บาท แต่ฝ่ายจำเลยสามารถชดใช้ค่าเสียหายให้เพียง 100,000 บาท จึงไม่สามารถตกลงกันได้ ซึ่งถ้าจำเลยไม่ชดใช้ให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ฝ่ายผู้เสียหายเรียกร้องแล้ว ฝ่ายผู้เสียหายก็ยังคงติดใจที่จะดำเนินคดีทางแพ่งกับจำเลยต่อไป ส่วนในการดำเนินคดีอาญานั้นขอให้อยู่ในดุลพินิจของศาลตามแต่จะเห็นสมควร

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป ตามแต่จะเห็นสมควร

(นางสาว อ.)

พนักงานคุมประพฤติ 5 แทน นางสาว ร.

(นาย ส.)

ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระนครใต้

กรณีตัวอย่างที่ 21

(รูปแบบอื่นๆ กรณีศาลสั่งสืบเสาะเฉพาะประเด็นสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี และประวัติการกระทำความผิด)

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....อาญา.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่ 1418/2550	**เลขทะเบียนที่**.....577/2550.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่... 7....เดือน.. มกราคม.....พ.ศ. ..2550...

ระหว่าง **พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 3)**.....โจทก์

นายสมร สายใย.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายสมร สายใย	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
	ชาย	23 ปี	18 กรกฎาคม 2526
เลขประจำตัวประชาชน 3 5603 00284 43 8		6 เดือน	**เกิดที่** จังหวัดพะเยา

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	พุทธ	โสด	- คน	2 คน

การศึกษา จบชั้นมัธยมปีที่ 2	**อาชีพ** รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 56 หมู่ที่ 10	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ เอะ อะ ผับ หมู่ที่ -
บ้าน ใหม่	ซอย อินทมาระ 55
ถนน -	ถนน สุทธิสาร
ตำบล หย่วน	แขวง ดินแดง
อำเภอ เชียงคำ	เขต ดินแดง
จังหวัด พะเยา	จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง เอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 15 พฤศจิกายน 2549
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
☑ **ต้องขัง 74 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางและเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ**	-
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	
☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

พนักงานคุมประพฤติขอรายงานการสืบเสาะและพินิจ นายสมร สายโย จำเลยตามที่ศาลอาญาได้มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจเฉพาะประเด็นในเรื่องสภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี และประวัติการกระทำความผิดดังนี้

1. สภาพความผิดและพฤติการณ์แห่งคดี

1.1 จากการให้ถ้อยคำของจำเลยและผู้เสียหาย จำเลยและนางสม สัญญา ผู้เสียหาย อายุ 25 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานเปิดแผ่นเสียงที่ร้านเหมยฮัว คาราโอเกะ ได้รู้จักกับจำเลยก่อนเกิดเหตุประมาณ 5 เดือน เนื่องจากเป็นเพื่อนร่วมงานกัน ขณะนั้นจำเลยรับจ้างอยู่ที่ร้านเหมยฮัว คาราโอเกะ แผนกบาร์น้ำ ส่วนผู้เสียหายเป็นพนักงานเปิดแผ่นเสียงคาราโอเกะให้แก่ลูกค้า และได้เช่าห้องพักอยู่ด้วยกันกับเพื่อนอีก 2 คน ที่ห้อง พีเอส. แมนชั่น ซอยประชาราษฎร์บำเพ็ญ 8 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร สถานที่เกิดเหตุ ทั้งนี้จำเลยและผู้เสียหายไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน ต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องกันสรุปได้ความว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2548 จำเลยอ้างว่าได้รู้จักกับชายหญิงคู่หนึ่งชื่อนายอ็อตและนางน้อย ไม่ทราบชื่อตัวและชื่อสกุลจริงซึ่งเป็นเพื่อนกัน โดยนางน้อยเป็นคนภาคเหนือเช่นเดียวกับจำเลย ทำให้จำเลยมีความสนิทสนมกับบุคคลทั้งสองอย่างรวดเร็วและจำเลยยังให้ความนับถือนางน้อยเหมือนพี่สาวคนหนึ่งของจำเลย อีกทั้งต่างยังพักอาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันจึงมักจะพบปะพูดคุยกันเป็นประจำ วันหนึ่งนางน้อยได้พูดคุยกับจำเลยว่าต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือ แต่นางน้อยไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน เนื่องจากมีภูมิลำเนาเป็นบุคคลบนพื้นที่สูง จึงได้ขอยืมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของจำเลย แต่จำเลยอ้างว่ามีเพียงบัตรประจำตัวประชาชนเท่านั้น ส่วนทะเบียนบ้านอยู่ที่ภูมิลำเนาไม่ได้นำติดตัวมาด้วย แต่รับปากว่าจะหายืมของคนอื่นมาให้ ต่อมาวันหนึ่งหลังจากจำเลยและผู้เสียหายเลิกงานแล้วได้กลับไปที่ห้องพักเพื่อนอนหลับพักผ่อน ในช่วงที่ผู้เสียหายนอนหลับอยู่ จำเลยได้แอบรื้อค้นหาสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ปรากฏว่าพบเอกสารทั้งสองของผู้เสียหายที่ถ่ายเอกสารเตรียมไว้สมัครงาน วางอยู่ในลิ้นชักตู้เสื้อผ้าจึงได้หยิบเอาไปโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้เสียหายทราบ จากนั้นได้นำหลักฐานที่ได้ลักขโมยมาเหล่านั้นไปให้นางน้อยใช้เป็นหลักฐานในการซื้อโทรศัพท์มือถือ โดยอ้างว่าไม่ได้มีส่วนร่วมในการซื้อโทรศัพท์มือถือแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นผู้นำเอกสารไปให้เท่านั้น ต่อมาเมื่อมีใบแจ้งหนี้จากบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ส่งมาให้ผู้เสียหาย จำเลยจะเก็บเอาไว้แล้วนำไปมอบให้แก่นางน้อยจนกระทั่งเมื่อเดือนตุลาคม 2548 ผู้เสียหายจึงได้รับใบแจ้งหนี้จากบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) เป็นค่าใช้บริการโทรศัพท์มือถือหมายเลข 01-8466439 เป็นเงินจำนวน 2,036.50 บาท ทำให้ผู้เสียหายตกใจเนื่องจากไม่เคยซื้อโทรศัพท์มือถือดังกล่าวมาใช้แต่อย่างใด จึงได้ปรึกษาเพื่อน ๆ ที่พักอยู่ด้วยกันอีก 2 คน โดยสงสัยว่าจะมีผู้ลักขโมยเอกสารของผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์มือถือ และคาดว่าน่าจะเป็นจำเลยซึ่งพักอยู่ด้วยกันเป็นผู้ลักขโมย เมื่อจำเลยทราบว่าผู้เสียหายได้รับใบแจ้งหนี้ จึงมาสารภาพกับผู้เสียหายว่าเป็นผู้ลักเอกสารทั้งสองของผู้เสียหายไป โดยไม่ได้แจ้งให้ทราบและผู้เสียหายไม่ได้ยินยอม แต่จำเลยไม่ได้ให้รายละเอียดว่าผู้ใดนำโทรศัพท์มือถือที่ซื้อในชื่อของผู้เสียหายไปใช้ เพียงแจ้งว่าหากมีใบแจ้งหนี้ค่าบริการมาอีก ให้เก็บไว้ให้จำเลยจำเลยจะรับเป็นผู้ชำระเอง แต่ผู้เสียหายไม่ค่อยเชื่อคำพูดของจำเลยเท่าใดนัก ดังนั้น จำเลยจึงได้พาผู้เสียหายไปที่ศูนย์บริการของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ที่ห้างเวิลด์เทรดเซนเตอร์ แล้วดำเนินการ

เปลี่ยนชื่อผู้รับใบแจ้งหนี้เป็นชื่อของจำเลยเอง ซึ่งในเดือนต่อมามีการเปลี่ยนชื่อผู้รับใบแจ้งหนี้เป็นชื่อของจำเลยจริง แต่ภายในใบแจ้งหนี้ยังเป็นชื่อของผู้เสียหายอยู่ จากนั้นประมาณ 2 เดือน ผู้เสียหายจึงได้โทรศัพท์ไปที่บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) เพื่อสอบถามยอดค้างชำระ และวันต่อมาผู้เสียหายได้เดินทางไปที่ทำการของบริษัทฯ ที่ตึกชินวัตรปรากฏว่า มียอดค้างชำระของโทรศัพท์มือถือหมายเลข 01-8466439 ในชื่อของผู้เสียหายทั้งสิ้น 554,896.71 บาท จึงได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ทราบว่า ผู้เสียหายไม่มีส่วนรู้เห็นและไม่เคยใช้โทรศัพท์มือถือเครื่องดังกล่าวแต่อย่างใด จากนั้นจึงได้นำตัวจำเลยไปที่บริษัทฯ เพื่อแจ้งว่าเป็นผู้นำเอกสารของผู้เสียหายไปซื้อโทรศัพท์มือถือ โดยได้บันทึกขอรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระให้แก่บริษัทฯ เป็นรายเดือน ๆ ละ 20,000 บาท นาน 27 เดือน และเดือนที่ 28 ชำระเป็นเงินทั้งสิ้น 16,385.51 บาท หลังจากดำเนินการเสร็จแล้ว จำเลยและผู้เสียหายได้นั่งรถยนต์รับจ้างกลับที่พัก ระหว่างทางละแวกแยกสุทธิสารจำเลยขอลง เนื่องจากอ้างว่าจะไปหานางน้อยเพื่อที่จะแจ้งเรื่องให้ทราบและให้ชดใช้ค่าใช้บริการโทรศัพท์มือถือที่มียอดค้างชำระอยู่ ซึ่งจำเลยอ้างว่าไม่พบตัวนางน้อยแต่อย่างใด จำเลยจึงได้เดินทางกลับภูมิลำเนาจังหวัดพะเยา โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้เสียหายทราบและพักอาศัยอยู่ภูมิลำเนานานประมาณ 4 เดือน จึงเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครอีกครั้ง แต่จำเลยไม่ได้ติดต่อกลับไปยังผู้เสียหายและไม่ได้ชำระเงินตามที่ได้แจ้งไว้กับบริษัทฯ แต่อย่างใด ภายหลังจำเลยได้มารับจ้างเป็นกัปตันอยู่ที่ร้านเอะอะ ผับ นานประมาณ 4 เดือน ผู้เสียหายซึ่งได้พยายามติดตามจำเลยมานานเนื่องจากบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ยังคงมีใบแจ้งหนี้มาให้แก่ผู้เสียหายทำให้ทราบว่าจำเลยยังไม่ได้ดำเนินการชำระหนี้ให้แก่บริษัทฯ ต่อมาเมื่อสืบทราบว่าจำเลยกลับเข้ามาทำงานที่กรุงเทพมหานครอีกครั้ง จึงได้แจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2549 เพื่อดำเนินคดีนี้

1.2 ความเสียหายและการบรรเทาผลร้าย จำเลยรับว่าได้ลักเอกสารสำเนาภาพถ่ายทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ และสำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ ของนายสม สัญญา ผู้เสียหาย โดยอ้างว่านำไปให้นางน้อยไม่ทราบชื่อตัวและชื่อสกุล ซึ่งเป็นคนภาคเหนือเช่นเดียวกันกับจำเลยและจำเลยให้การนับถือเสมือนพี่สาวคนหนึ่ง โดยนำเอกสารทั้งสองดังกล่าวไปใช้เป็นเอกสารเช่าซื้อโทรศัพท์มือถือหมายเลข 01-8466439 จากบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ในนามของผู้เสียหายโดยผู้เสียหายไม่ยินยอมและนายแสง วิชา พยานผู้รับมอบอำนาจจาก บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ให้ถ้อยคำว่ามียอดค้างชำระค่าบริการโทรศัพท์ดังกล่าวเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 556,970.91 บาท ปัจจุบันจำเลยยังไม่ได้ชำระแต่อย่างใด ทั้งนี้ นายแสง วิชา แจ้งว่าจะดำเนินคดีแพ่งกับจำเลยต่อไป ส่วนคดีอาญาไม่ประสงค์ที่จะดำเนินคดีแต่อย่างใด ส่วนนายสม สัญญา ผู้เสียหาย ให้ถ้อยคำว่าไม่ประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลย แต่ต้องการให้จำเลยชำระค่าใช้บริการค่าโทรศัพท์มือถือให้แก่บริษัทฯ จนครบตามจำนวน เนื่องจากว่ายังมีชื่อของผู้เสียหายเป็นผู้ใช้โทรศัพท์ ดังกล่าว ส่วนในทางคดีอาญาไม่ประสงค์ให้จำเลยได้รับโทษถึงขั้นจำคุก

2. ประวัติการกระทำความผิด

จากการตรวจสอบที่สำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 3) ปรากฏว่าไม่พบประวัติการกระทำผิดของจำเลย แต่จากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลยปรากฏว่าพบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย 1 ครั้งคือศาลแขวงพระนครเหนือพิพากษาจำคุกจำเลย 2 เดือน ปรับ 3,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ในความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอมตาม

คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ว.110/2547 ลงวันที่ 6 มกราคม 2547 จำเลยใช้ชื่อในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับคดีนี้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลยตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นาง ว.)
พนักงานคุมประพฤติ 4

(นาย พ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 22

(รูปแบบอื่นๆ กรณีศาลสั่งสืบเสาะเฉพาะประเด็นประวัติการกระทำความผิด)

รายงานการสืบเสาะและพินิจ

(ค.ป.9)

ศาล.....จังหวัดมีนบุรี.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่	**เลขทะเบียนที่**.....1510/2548.....
.....2277/2548.....	**ตามคำสั่งศาลลงวันที่**... 30...เดือน.. เมษายน.....พ.ศ. ..2548...

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดมีนบุรี สำนักงานอัยการสูงสุด**.....โจทก์

นายกาหลง แก้วฟ้า.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายกาหลง แก้วฟ้า	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
เลขประจำตัวประชาชน 3 1003 00309 60 4	ชาย	29 ปี 9 เดือน	10 สิงหาคม 2518 **เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	อิสลาม	โสด	- คน	1 คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 81 หมู่ที่ 1	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/ตรอก/ซอย -	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน สุวินทวงศ์	ถนน
แขวง ลำต้อยติ่ง	แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
เขต หนองจอก	เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในความครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต

สถานะการควบคุมตัว	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 27 มกราคม 2548
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว** ☑ **ต้องขัง 120 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี ที่ สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์และเรือนจำพิเศษมีนบุรี** ☑ **ในระหว่างสอบสวน** ☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี** -

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

พนักงานคุมประพฤติขอรายงานการสืบเสาะและพินิจ นายกาหลง แก้วฟ้า จำเลย ตามที่ศาลจังหวัดมีนบุรีได้มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจเฉพาะประเด็น ในเรื่องประวัติการกระทำความผิด ดังนี้

ประวัติการกระทำความผิด จากการตรวจสอบที่สำนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดมีนบุรี สำนักงานอัยการสูงสุด ปรากฏว่าไม่สามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลยได้ ส่วนจากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติประกอบคำรับของจำเลย ปรากฏว่าในวันที่จำเลยถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ได้ดำเนินคดีจำเลย ในข้อหามีเมทแอมเฟตามีนในความครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2548 จำเลยใช้ชื่อในการกระทำผิดเช่นเดียวกับคดีนี้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลยตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นาย พ.)
พนักงานคุมประพฤติ 3 แทน (นางสาว ส.)

(นาย อ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

กรณีตัวอย่างที่ 23

(รูปแบบอื่นๆ กรณีเป็นเด็กหรือเยาวชน)

(ค.ป.9) **รายงานการสืบเสาะและพินิจ**

ศาล.....จังหวัดมีนบุรี.....	**สำนักงานคุมประพฤติ** ประจำศาลอาญา
คดีอาญาหมายเลขดำที่.....468/2548.....	**เลขทะเบียนที่**.....514/2548.....
	ตามคำสั่งศาลลงวันที่... 18...เดือน..กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ..2548...

ระหว่าง **พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดมีนบุรี สำนักงานอัยการสูงสุด**.....โจทก์

นายวันชัย ชวนชื่น.....จำเลย

ข้อมูลเกี่ยวกับจำเลย

ชื่อตัวและชื่อสกุลจริง นายวันชัย ชวนชื่น	**เพศ**	**อายุ**	**วัน/เดือน/ปีเกิด**
เลขประจำตัวประชาชน 3 1003 00309 60 4	ชาย	17 ปี 2 วัน เดือน	26 มกราคม 2531 **เกิดที่** กรุงเทพมหานคร

เชื้อชาติ	**สัญชาติ**	**ศาสนา**	**สถานภาพการสมรส**	**บุตร**	**จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ**
ไทย	ไทย	อิสลาม	โสด	- คน	1 คน

การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	**อาชีพ** ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของจำเลย

ภูมิลำเนา เลขที่ 3 หมู่ที่ 7	ที่อยู่ก่อนถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เลขที่ หมู่ที่
บ้าน/ตรอก/ซอย -	บ้าน/ตรอก/ซอย
ถนน รายฎร์พัฒนา	ถนน
แขวง สะพานสูง	แขวง เช่นเดียวกับภูมิลำเนา
เขต สะพานสูง	เขต
จังหวัด กรุงเทพมหานคร	จังหวัด

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลย

ฐานความผิดที่ถูกฟ้อง มียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เมทแอมฟาตามีน) ไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

สถานะการควบคุมตัว	
☐ **ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว**	**วัน/เดือน/ปี ที่เข้ามอบตัว** 27 มกราคม 2548
☑ **ต้องขัง 110 วัน นับถึงวันพิพากษาคดี**	**จำเลยร่วม/คู่คดี**
ที่ สถานีตำรวจนครบาลบางขันและเรือนจำ พิเศษมีนบุรี	-
☑ **ในระหว่างสอบสวน**	
☑ **ในระหว่างพิจารณาคดี**	

ชื่อ/ที่ทำงานทนายความ.....-.....

สรุปข้อเท็จจริงจากการสืบเสาะและพินิจ

จากการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติปรากฏว่า จำเลยรายนี้มีชื่อตัวและสกุลจริงว่า นายวันชัย ชวนชื่น เกิดเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2531 ปรากฏตามหลักฐานการตรวจสอบจากรายการทะเบียนประชาชน จากศูนย์ประเมินผลทางทะเบียน สำนักทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่แนบมาพร้อมกับรายงานฉบับนี้ ซึ่งแสดงว่า เมื่อวันกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 17 ปี 2 วัน ดังนั้น จำเลยจึงยังเป็นเยาวชนตามความหมายของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 ซึ่งย่อมอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนี้ตามมาตรา 11 และมาตรา 13 อย่างไรก็ตามศาลจังหวัดมีนบุรีมีอำนาจพิจารณาคดีนี้ในส่วนเท่าที่ดำเนินการไปแล้วตามนัยมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว

จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น ใคร่ขอประทานเสนอต่อศาลได้โปรดพิจารณาดำเนินการกับจำเลยต่อไปตามแต่จะเห็นสมควร

(นาย ค.)
พนักงานคุมประพฤติ 4 แทน (นางสาว ล.)

(นาย อ.)
หัวหน้ากลุ่มงานคุมประพฤติ

ภาคผนวก

ผนวก ก.

ประมวลกฎหมายอาญา

ฯลฯ

***มาตรา 56** ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษาโดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

*เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อดังต่อไปนี้

(1)ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ หรือจัดให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่เจ้าพนักงานและผู้กระทำความผิดเห็นสมควร

(2)ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(3)ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก

(4)ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

---

* มาตรา 56 วรรคแรก แก้ไขโดย มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2545 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 4 ก หน้าที่ 4 วันที่ 8 มกราคม 2546)

* มาตรา 56 วรรคสอง แก้ไขโดย มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2532 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 106 ตอนที่ 127 หน้า 1 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 11 สิงหาคม 2532)

(5)เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไขฟื้นฟู หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำหรือมีโอกาสกระทำความผิดขึ้นอีก

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคก่อนนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลตามคำขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้น พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใดตามที่กล่าวในวรรคก่อนที่ศาลยังมิได้กำหนดไว้เพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้

มาตรา 57 เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลงของพนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนดตามมาตรา 56 ศาลอาจตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือจะกำหนดการลงโทษที่ยังไม่ได้กำหนดหรือลงโทษซึ่งรอไว้นั้นก็ได้

***มาตรา 58** เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลงของโจทก์หรือเจ้าพนักงานว่า ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา 56 ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาได้กระทำความผิดอันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษและศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังกำหนดโทษที่รอการกำหนดไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษในคดีหลัง หรือบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลัง แล้วแต่กรณี

และถ้าภายในเวลาที่ศาลได้กำหนดตามมาตรา 56 ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกกำหนดโทษ หรือถูกลงโทษในคดีนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา 74 เด็กอายุกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่เกินสิบสี่ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

(1)ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดามารดาผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาตักเตือนด้วยก็ได้

(2)ถ้าศาลเห็นว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไปโดยวางข้อกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองระวังเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสามปี และกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละหนึ่งพันบาท ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น

ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดามารดา หรือผู้ปกครองดังกล่าวมาข้างต้นหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นว่านั้น ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลผู้นั้นไปโดยวางข้อกำหนดดังกล่าว

---

*มาตรา 58 วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2532 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 106 ตอนที่ 127 หน้า 1 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 11 สิงหาคม 2532)

(3)ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (2) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กนั้น เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา 56 ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุมประพฤติเด็กนั้น

(4)ถ้าเด็กนั้นไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือมีแต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้หรือถ้าเด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และบุคคลนั้นไม่ยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวใน (2) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรเพื่อดูแลอบรมและสั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ ในเมื่อบุคคลหรือองค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้บุคคลหรือองค์การนั้นมีอำนาจเช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแลอบรมและสั่งสอน รวมตลอดถึงการกำหนดที่อยู่และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควร หรือ

(5)ส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมหรือสถานที่ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็ก ตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดปี

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (2) (3) (4) และ (5) นั้น ถ้าในขณะใดภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เอง หรือตามคำเสนอของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการหรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็กเพื่อดูแลอบรมและสั่งสอนหรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจในมาตรานี้

มาตรา 75 ผู้ใดอายุกว่าสิบสี่ปี แต่ยังไม่เกินสิบเจ็ดปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้ผิดชอบและสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้นั้น ในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง

พระราชบัญญัติ

วิธีดำเนินการคุมความประพฤติ

ตามประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ.2522

– – – – – – – – – – –

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วย วิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติหรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงศาลคดีเด็กและเยาวชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง และถอดถอนพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่นและโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1)สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิด และเหตุอื่นอันควรปรานี ตามที่ศาลสั่ง เพื่อรายงานต่อศาล

(2)ส่งตัวจำเลยให้แพทย์ตรวจเกี่ยวกับสุขภาพทางร่างกาย และจิตใจ

(3)ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความสามารถของจำเลย ว่าจะปรับปรุงแก้ไขหรือฟื้นฟูตนเองได้เพียงใดหรือไม่ ตลอดจนความต้องการของจำเลยเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

(4)สอดส่อง สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ และตักเตือนผู้ถูกคุมความประพฤติ ในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

(5)สอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติในการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด

(6)ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความประพฤติ การประกอบอาชีพ และพฤติการณ์ของผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อเสนอต่อศาล

(7)ทำหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการคุมความประพฤติตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา 7 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

(1)เข้าไปในสถานที่ที่จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วยในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 6

ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติกระทำได้ต่อเมื่อมีคำสั่งของศาล

(2)เรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 6 มาพบและสาบานหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

(3)สั่งให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสาร อันจะใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 6

มาตรา 8 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 6 (1) หรือ (2) พนักงานคุมประพฤติอาจร้องขอต่อศาลเพื่อส่งตัวจำเลยมาให้พนักงานคุมประพฤติได้

มาตรา 9 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 11 ในคดีไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไม่ว่าเวลาใดก่อนมีคำพิพากษา ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ อายุ ประวัติ ความประพฤติ

สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานี พร้อมทั้งความเห็นตามมาตรา 6 (3) แล้วรายงานต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาได้

เมื่อศาลได้รับรายงานและความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติหรือจำเลยมาสอบถาม หรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

มาตรา 12 เมื่อศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงตามมาตรา 11 ให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจโดยไม่ชักช้า และให้ทำรายงานพร้อมกับความเห็นเสนอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลสั่งแต่ถ้าไม่อาจทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปอีกเท่าที่จำเป็นแต่ไม่เกินสามสิบวันก็ได้

มาตรา 13 ศาลมีอำนาจที่จะรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา 11 โดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบแต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้านพนักงานคุมประพฤติมีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงาน และความเห็นก่อนและจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้

มาตรา 14 ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ให้รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่ให้รอการลงโทษไว้ และกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ศาลแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบเพื่อดำเนินการคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

มาตรา 15 ถ้าผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานคุมประพฤติทำรายงานเสนอให้ศาลทราบโดยไม่ชักช้า แต่ถ้ารายงานนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้ศาลเรียกผู้ถูกคุมความประพฤติมาเพื่อแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้ทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิที่จะคัดค้านและนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้และให้นำมาตรา 13 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าผู้ถูกคุมความประพฤติขัดขืนไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัด หรือจงใจไม่รับหมายเรียกหรือได้หนีไปหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะหลบหนี ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา 16 ในกรณีที่มีคำขอหรือคำแถลงตามมาตรา 56 วรรคสาม หรือมาตรา 57 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติมาสอบถามหรือให้การเพื่อประกอบการพิจารณาตามคำขอหรือคำแถลงนั้นได้

มาตรา 17 ในกรณีที่ศาลเห็นว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติได้เปลี่ยนแปลงไป หรือผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด และศาลได้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้ศาล

แจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ หากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติมากขึ้น ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา 18 วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับเท่าที่พอจะบังคับได้

มาตรา 19 ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือครอบครองสถานที่ที่จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วยขัดขืน ไม่ยอมให้พนักงานคุมประพฤติเข้าไปในสถานที่นั้นหรือไม่ยอมตอบคำสอบถามของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา 7 (1) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 20 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่มาพบพนักงานคุมประพฤติ หรือไม่ยอมสาบานหรือปฏิญาณตนหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำตามมาตรา 7 (2) หรือไม่ยอมส่งวัตถุหรือเอกสารตามมาตรา 6 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 21 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัติและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส.โหตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

(96 ร.จ.ตอนที่ 36 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 19 มีนาคม 2522)

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือโดยที่มาตรา 56 แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงวิธีการคุมความประพฤติผู้กระทำความผิดไว้ ให้อำนาจศาลที่จะปล่อยตัวผู้กระทำความผิดไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวโดยศาลพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่ให้รอกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ และกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น สมควรมีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติตลอดจนวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ เพื่อให้ประมวลกฎหมายอาญามีผลใช้บังคับอย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

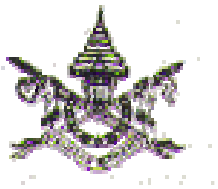

พระราชบัญญัติ

วิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2550

– – – – – – – – – – – –

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2550

เป็นปีที่ 62 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ศาล”ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่ในคดีอาญาที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีซึ่งผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้น”

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกใระบวนพิจารณาหรือการดำเนินการใดๆ ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทนิยามในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2522 บัญญัติให้ “ศาล” หมายความว่าศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงศาลเยาวชนและครอบครัว ทำให้ศาลเยาวชนและครอบครัว ไม่สามารถนำกฎหมายว่าด้วยวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้กับผู้กระทำความผิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปในคดีอาญาซึ่งศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ สมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวสามารถดำเนินการดังกล่าวได้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี
พ.ศ. 2526

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษหรือให้กักกันผู้ถูกลงโทษตาม มาตรา 17 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2502 และพุทธศักราช 2515 ผู้ถูกลงโทษตามมาตรา 21 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2519 ผู้ถูกลงโทษตามมาตรา 27 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2520 และผู้ถูกลงโทษตามมาตรา 200 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2521 และผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติหรือหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวและให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติหรือหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในลักษณะทำนองเดียวกับโทษทางวินัย

มาตรา 4 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่างๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือซึ่งได้พ้นโทษไปโดยผลแห่งพระราชกฤษฎีกา พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2525 โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในความผิดนั้นๆ

มาตรา 5 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 และได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมทั้งบรรดาผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 แล้ว ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตามโดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยหรือมิได้กระทำผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี

มาตรา 6 การล้างมลทินตามมาตรา 4 และมาตรา 5 ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 7 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา
ศิริลักษณ์ ปั้นบำรุงกิจ
(นางศิริลักษณ์ ปั้นบำรุงกิจ)
ผู้ช่วยอำนวยการกอง กองการประชุม
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่มที่100 ตอนที่ 34 ลง 11 มีนาคม 2526 มีผลบังคับใช้วันที่ 12 มีนาคม 2526 เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติ
ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา
พ.ศ. 2530

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2530

เป็นปีที่ 42 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำพิพากษาของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว และให้หมายความรวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

มาตรา 4 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือซึ่งได้พ้นโทษไปโดยผลแห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2530 โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

มาตรา 5 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

มาตรา 6 การล้างมลทินตามมาตรา 4 และมาตรา 5 ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 7 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 นับว่าเป็นมหามงคลกาลอันสำคัญยิ่งเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในมหามงคลนี้ สมควรให้มีการล้างมลทินให้แก่ผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว และผู้ถูกลงโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งได้รับการลงโทษทางวินัยไปแล้ว เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้มีสิทธิสมบูรณ์เช่นเดียวกับบุคคลทั้งหลายซึ่งไม่เคยรับโทษจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี

พ.ศ. 2539

– – – – – – – – – – – –

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2539

เป็นปีที่ 51 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี พ.ศ. 2539”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำพิพากษาของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

มาตรา 4 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่างๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 และได้พ้นโทษไปแล้วก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือซึ่งได้พ้นโทษไปโดยผลแห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2539 โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

มาตรา 5 ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

มาตรา 6 สำหรับบรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไป

มาตรา 7 การล้างมลทินตามมาตรา 4 และมาตรา 5 ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 8 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 อันเป็นมหามงคลกาลอันสำคัญยิ่ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ และให้เกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในมหามงคลกาลนี้ สมควรมีการล้างมลทินให้แก่ผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้วและผู้ถูกลงโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งได้รับการลงโทษทางวินัยไปแล้ว และสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2539 และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไปด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

มาตรา ๔ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

มาตรา ๖ บรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไป

มาตรา ๗ การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นมหามงคลกาลอันสำคัญยิ่ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและให้เกิดสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมควรล้างมลทินให้แก่ผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว และผู้ถูกลงโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งได้รับการลงโทษทางวินัยไปแล้ว และสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไปด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผนวก ข.

ระเบียบกรมคุมประพฤติ
ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน
พ.ศ. 2542

ตามที่กรมคุมประพฤติได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพยานสำหรับบุคคลที่มาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำรายงานเสนอต่อศาลเพื่อใช้ประกอบดุลยพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดี รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งกรมคุมประพฤติได้กำหนดระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2537 นั้น

บัดนี้ สภาพเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อให้การจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอยกเลิกระเบียบกรมคุมประพฤติดังกล่าว และกำหนดระเบียบใหม่ ดังนี้

ข้อ 1.ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2542”

ข้อ 2.ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2542 เป็นต้นไป

หมวดที่ 1
หลักเกณฑ์การจ่ายและอัตราการจ่าย

ข้อ 3. เมื่อพยานมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ ณ สำนักงานคุมประพฤติ ให้สำนักงานคุมประพฤติจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน ในอัตราคนละ 100 บาท ต่อวัน

ข้อ 4. การจ่ายเงินให้กับพยาน ให้จ่ายภายในวงเงินที่กรมคุมประพฤติจัดสรรให้ในรายการค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในรอบปีงบประมาณนั้น

หมวดที่ 2

หลักฐานการเบิกจ่าย

ข้อ 5. หลักฐานการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

หมวดที่ 3

อื่น ๆ

ข้อ 6. ให้สำนักงานคุมประพฤติปิดประกาศระเบียบนี้ให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย

ข้อ 7. กรณีที่มีเหตุพิเศษไม่สามารถปฏิบัติได้ตามระเบียบนี้ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมคุมประพฤติจะพิจารณาตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2542

จรัล บูรณพันธุ์ศรี

(นายจรัล บูรณพันธุ์ศรี)

อธิบดีกรมคุมประพฤติ

หมายเหตุ ตามหนังสืออนุมัติจากกระทรวงการคลัง ที่ กค 0514/50827 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2536

ใบสำคัญรับเงิน

สำนักงานคุมประพฤติ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/ แขวง.....อำเภอ/ เขต.....จังหวัด.....
พยานคดีสืบเสาะ/สอดส่อง เลขทะเบียนที่.....ของสำนักงานคุมประพฤติ.....
.....ได้รับเงินดังรายการต่อไปนี้

รายการ	**จำนวนเงิน**	
ค่าเบี้ยเลี้ยงพยานคดีสืบเสาะ/สอดส่อง เลขทะเบียน..... ขอรับรองว่าเป็นพยานในคดีนี้จริง (ลงชื่อ).....พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ( ) ขอรับรองว่าได้จ่ายเงินตามรายการข้างต้นจริง (ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ( )		

จำนวน (.....)

ตัวอักษร

ไว้เป็นการถูกต้อง

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน

( )

(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน

( )

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

ทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานของสำนักงานคุมประพฤติ.....

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....

ลำดับ	ชื่อตัว-ชื่อสกุล(พยาน)	เลขทะเบียน		คดีดำ	คดีแดง	จำนวนเงิน	ลายมือชื่อผู้อนุมัติ (ผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบหมาย)	วัน เดือน ปี ที่รับเงิน	หมายเหตุ
		สืบเสาะ	สอดส่อง						
	ได้รับเงินจัดสรร					XXXXXXXXX			
1	นาย ก.					XX			
2	นาย ข.					XX			
3	นาย ค.					XX			
4	นาย ง.					XX			
						XXXX			

แนวทางการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน

1. การเบิกจ่ายเงินให้แก่พยาน

1.1 "พยานที่มีสิทธิรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน ตามระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2542" หมายถึง บุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรสอบปากคำไว้ในสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจและคดีควบคุมและสอดส่อง เช่น

1.1.1 พยานบุคคลในครอบครัวของจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ

1.1.2 พยานที่เกี่ยวเนื่องกับสภาพความผิดของพฤติการณ์แห่งคดี เช่น ผู้เสียหาย พยานผู้อยู่ในเหตุการณ์ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติถูกฟ้อง แต่ไม่รวมถึงจำเลยร่วมหรือผู้ถูกคุมความประพฤติร่วม และคู่คดีของจำเลยหรือคู่คดีของผู้ถูกคุมความประพฤติ

1.1.3 พยานที่เกี่ยวข้องกับประวัติการกระทำความผิดของจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ

1.1.4 พยานในละแวกบ้านของจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อนบ้าน เป็นต้น

1.1.5 พยานอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ

ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานทุกราย ในอัตราคนละ 100 บาท ต่อวัน (ระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน พ.ศ. 2542 ข้อ 3)

1.2 ข้อสังเกตอื่น ๆ เกี่ยวกับพยาน

1.2.1 พยานที่มาพบพนักงานคุมประพฤติล่าช้ากว่ากำหนดนัด โดยมาภายหลังวันศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือภายหลังวันศาลมีคำสั่งนัดพร้อมนัดสอบถาม โดยมิใช่ความผิดของพยานแต่เนื่องมาจากมีเหตุขัดข้อง เช่น พนักงานไปรษณีย์นำส่งคำสั่งเรียกพยานบุคคล (ค.ป.6) ล่าช้า หากพนักงานคุมประพฤติพิจารณาเห็นสมควรบันทึกถ้อยคำพยานเก็บไว้ในสำนวน ก็ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานได้

1.2.2 พยานที่มาพบพนักงานคุมประพฤติตามนัด เพื่อให้ถ้อยคำในวันเดียวกันมากกว่า 1 คดี แต่สามารถให้ถ้อยคำเพียงคดีเดียวในวันนั้น และมาให้ถ้อยคำใหม่ในอีกคดีหนึ่งในวันรุ่งขึ้นหรือในวันอื่น ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานได้ทุกวัน

1.2.3 พยานที่มาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติหลายคดีในวันเดียวกัน และพนักงานคุมประพฤติดำเนินการบันทึกถ้อยคำพยานไว้เป็นที่เรียบร้อย ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานได้เพียงวันเดียวในอัตรา 100 บาท

1.2.4 พยานมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติในวันใด ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในวันนั้น

1.2.5 พนักงานคุมประพฤติต้องบันทึกถ้อยคำพยานรายนั้น ๆ ลงในบันทึกถ้อยคำพยาน (ค.ป.5) และให้พยานลงลายมือชื่อรับรองถ้อยคำตามแนวทางปฏิบัติงานสืบเสาะหรือสอดส่องทั่วไป

1.2.6 หากพยานที่มาให้ถ้อยคำไม่มีความประสงค์จะรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน ให้บันทึกสาเหตุไว้ให้ชัดแจ้งลงในบันทึกถ้อยคำพยาน (ค.ป.5)

1.2.7 หากเงินเบี้ยเลี้ยงพยานไม่เพียงพอในการจ่าย ให้หัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติพิจารณาจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพยานตามลำดับการยื่นใบสำคัญของพยานแต่ละราย

1.2.8 หากเงินเบี้ยเลี้ยงพยานหมดลงเมื่อใด ให้ประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยให้ระงับการจ่ายและพนักงานคุมประพฤติต้องชี้แจงให้พยานทราบ

2. การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการเบิกจ่ายและการเบิกจ่ายเงิน

2.1 การขอเงินและการเบิกจ่ายเงิน

สำนักงานคุมประพฤติในส่วนกลางและสำนักงานคุมประพฤติฯ ที่ยังไม่ได้เบิก-จ่ายเงินจากคลังจังหวัด	**สำนักงานคุมประพฤติฯ ในส่วนภูมิภาคที่เบิก-จ่ายเงินจากคลังจังหวัด**
- ให้ทำสัญญายืมเงิน โดยประมาณการใช้เงินในแต่ละเดือน - ให้ทำสัญญายืมไว้ล่วงหน้าประมาณ 2 สัปดาห์ก่อนสิ้นเดือน และให้นำเงินส่งคืนภายใน 30 วัน นับแต่วันรับเงิน (ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ข้อ 60 พ.ศ. 2520) - ให้ทำสัญญายืมเงินล่วงหน้า ประมาณ 2 สัปดาห์ ก่อนสิ้นเดือนในเดือนต่อไป - ให้สำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร สำนักงานคุมประพฤติธนบุรี และสำนักงานคุมประพฤติภาค แล้วแต่กรณีเป็นผู้กำกับดูแลและเร่งรัดให้สำนักงานคุมประพฤติฯ ที่อยู่ในสังกัดปฏิบัติตามสัญญายืมเงิน	- ให้ทำสัญญายืมในลักษณะเดียวกับสำนักงานคุมประพฤติในส่วนกลางฯ หรือดำเนินการตัดจ่ายจากเงินทดรองจ่ายในแต่ละวัน

2.2 การเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน ให้รวบรวมหลักฐานการจ่ายเงินเพื่อประกอบการดังนี้

สำนักงานคุมประพฤติในส่วนกลางและ สำนักงานคุมประพฤติฯ ที่ยังไม่ได้ เบิก-จ่ายเงินจากคลังจังหวัด	**สำนักงานคุมประพฤติฯ ในส่วนภูมิภาค ที่เบิก-จ่ายเงินจากคลังจังหวัด**
- ใบสำคัญรับเงิน (ต้นฉบับ 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด) - เอกสารต้นฉบับให้จัดส่งไปยังฝ่ายการคลัง สำนักงานเลขานุการกรม กรมคุมประพฤติ - สำเนาเอกสารชุดแรกให้เก็บไว้ในสำนวนของพนักงานคุมประพฤติ ต่อจากสำเนาหลักฐานทางทะเบียนของพยานรายนั้น ๆ - สำเนาเอกสารชุดหลังให้เจ้าหน้าที่ธุรการการเงินของสำนักงานคุมประพฤติฯ เป็นผู้เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานในการจัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานของสำนักงานคุมประพฤติฯ แห่งนั้น	- ใบสำคัญรับเงิน (ต้นฉบับ 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด) - เอกสารต้นฉบับ ให้เจ้าหน้าที่ธุรการการเงินของสำนักงานคุมประพฤติฯ เป็นผู้เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานในการเบิก-จ่ายเงิน และในการจัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานของสำนักงานคุมประพฤติฯ แห่งหนึ่ง - สำเนาเอกสารให้เก็บรักษาไว้ในสำนวนของพนักงานคุมประพฤติ เช่นเดียวกัน

2.3 ข้อสังเกตต่าง ๆ ในการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน

2.3.1 พนักงานคุมประพฤติต้องแจ้งสิทธิในการขอรับค่าเบี้ยเลี้ยงพยานให้พยานทราบทุกครั้งที่พยานมาให้ถ้อยคำ โดยบันทึกไว้ท้ายบันทึกถ้อยคำพยาน (ค.ป.5) ด้วย

2.3.2 ให้ใช้ต้นฉบับใบสำคัญรับเงินอย่างละ 1 ชุด สำหรับการที่พยานมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติในแต่ละครั้ง

2.3.3 ให้พยานที่มาให้ถ้อยคำที่ประสงค์จะรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงิน หากพยานไม่สามารถเขียนเองได้ให้พนักงานคุมประพฤติเป็นผู้เขียนให้ และให้พยานลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นหลักฐาน

2.3.4 กรณีที่พยานมีเหตุขัดข้องไม่สามารถรับเงินได้ด้วยตนเอง พยานอาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงแทนได้ ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2531) ข้อ 24

2.3.5 ในกรณีที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาล หรือสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด มีงานคดีล้นมือ และพนักงานคุมประพฤติของสำนักงานคุมประพฤติกรุงเทพมหานคร สำนักงานคุมประพฤติธนบุรี สำนักงานคุมประพฤติภาคช่วยแบ่งเบาภาระคดี ให้จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยานจากงบประมาณของสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลหรือสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด ที่รับผิดชอบคดีนั้น ๆ

2.3.6 เงินงบประมาณที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลหรือสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดได้รับการจัดสรรเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงพยานในปีงบประมาณนั้น หากมีการเบิก-จ่ายหมดไปก่อนสิ้นปีงบประมาณแล้ว ไม่อาจขอเพิ่มเติมได้อีกทั้งไม่สามารถนำงบประมาณในส่วนนี้ไปใช้ในงบประมาณหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และในหมวดค่าสาธารณูปโภคได้

3. การทำทะเบียนคุมการเบิกจ่าย

ให้จัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพยาน (ตามเอกสารที่แนบ) และให้เจ้าหน้าที่การเงินปิดบัญชีเพื่อแสดงยอดคงเหลือยกไปในวันถัดไป ณ สิ้นวันหนึ่ง ๆ ทุกวัน

<u>หมายเหตุ</u> เนื่องจากปัจจุบันได้ประกาศใช้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมคุมประพฤติ พ.ศ. 2551 มีผลทำให้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมคุมประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น หากบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพยานนี้ ขัดหรือแย้งกับคำสั่งกรมคุมประพฤติที่ 118/2551 เรื่อง ยกเลิกคำสั่งมอบอำนาจและมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ ก็ให้ใช้คำสั่งกรมคุมประพฤติที่ 118/2551 แทน นอกจากนี้ให้ปฏิบัติตามหนังสือที่ ยธ 0301/ว 295 ลงวันที่ 30 เมษายน 2551 เรื่อง คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติราชการ

ผนวก ค.
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารในสำนวน

1. การให้จำเลยหรือพยานรับรองความถูกต้องของถ้อยคำที่จำเลยหรือพยานให้ไว้ต่อพนักงานคุมประพฤติ ในกรณีจำเลยหรือพยานไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9 วรรค 2 และ 3 บัญญัติว่า

"...ลายพิมพ์นิ้วมือ แกงได ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นที่ทำลงในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อ หากมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนแล้วให้ถือเสมอกับลงลายมือชื่อ

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่การลงลายพิมพ์นิ้วมือ แกงได ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้น ซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่"

ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงอาจใช้วิธีให้จำเลยหรือพยานพิมพ์ลายนิ้วมือ ลงแกงได หรืออื่น ๆ ไว้แทนการลงลายมือชื่อได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือ ฯลฯ ในกรณีนี้เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 วรรค 3 ดังกล่าวแล้ว แต่ในทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้มีข้อสงสัย พนักงานคุมประพฤติควรจะให้บุคคลที่เห็นการลงพิมพ์ลายนิ้วมือหรือลงแกงได ฯลฯ ดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้มีการบันทึกถ้อยคำเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องให้จำเลยหรือพยานอ่านบันทึกถ้อยคำหรืออ่านบันทึกถ้อยคำนั้นให้จำเลยหรือพยานฟัง แล้วแต่อย่างใดจะสะดวกโดยต้องเตือนจำเลยหรือพยานด้วยว่าหากเห็นว่าบันทึกถ้อยคำตอนใดไม่ถูกต้องตามที่ได้ให้การไว้ก็รีบทักท้วงโดยเร็ว หลังจากที่จำเลยหรือพยานได้อ่านหรือฟังการอ่านบันทึกถ้อยคำพยานเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ให้สอบถามจำเลยหรือพยานว่าจะทักท้วงหรือไม่อีกครั้งหนึ่ง หากจำเลยหรือพยานทักท้วงก็จะต้องแก้ไขตามความประสงค์ของจำเลยหรือพยาน หลังจากนั้นก็ให้จำเลยหรือพยานลงลายมือชื่อหรือแกงไดแล้วแต่กรณีไว้ท้ายถ้อยคำว่า "อ่านแล้วรับรองว่าถูกต้อง" หรือ "อ่านให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง" แล้วแต่กรณีและนอกจากนั้นแล้วหากข้อความส่วนใดที่มีการขีดฆ่า ลบ หรือตกเติม ให้จำเลย พยานลงลายมือชื่อไว้ที่ริมกระดาษด้านขวาด้วย

ในการบันทึกถ้อยคำจำเลยหรือพยาน หรือการที่จะให้จำเลยหรือพยานลงลายมือชื่อรับรองถ้อยคำนั้น วิธีการบันทึกจะต้องเป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ หากเขียนเว้นบรรทัด 1 บรรทัด ก็ต้องเขียนเช่นนั้นตลอดไปแต่ถ้าเขียนไม่เว้นบรรทัดก็ต้องเขียนไม่เว้นบรรทัดเช่นนั้นตลอด ไม่ให้มีส่วนใดที่ผิดสังเกต เพราะหากจำเลยคัดค้านรายงานโดยอ้างว่าพนักงานคุมประพฤติไปเติมข้อความเองในภายหลังจากที่จำเลยลงลายมือชื่อแล้ว ศาลอาจเห็นว่าบันทึกนั้นมีการเว้นบรรทัดไว้ทั้ง ๆ ที่ปกติไม่ได้เว้น ดังนั้นข้อความที่บันทึกไว้บางส่วนในบรรทัดที่เว้นนั้นอาจเขียนขึ้นภายหลังและศาลอาจรับฟังข้ออ้างของจำเลยทั้ง ๆ ที่ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นก็เป็นได้

อนึ่ง การลงลายมือชื่อทั้งของจำเลยหรือพนักงานคุมประพฤติเองไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีการสอบปากคำใน ค.ป.3 นั้นไม่ควรกระทำ บางรายบันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วแต่ไม่ได้อ่านให้จำเลยฟังหรือไม่ได้ให้จำเลยอ่าน กรณีเช่นนี้จะเป็นปัญหามาก หากจำเลยคัดค้านรายงาน นอกจากนั้นแล้วการบันทึกถ้อยคำจำเลยหรือพยานต่าง ๆ ไม่ควรใช้หมึกต่างสี หรือใช้ดินสอ เนื่องจากจำเลยอาจคัดค้านรายงานโดยอ้างตามเหตุผลดังได้กล่าวแล้ว

2. การรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับจำเลยหรือพยาน พนักงานคุมประพฤติต้องพยายามหาพยานหลักฐานเกี่ยวกับจำเลยและพยานให้ได้ เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน หลักฐานการศึกษา ฯลฯ แล้วถ่ายเอกสารรวบรวมไว้ในสำนวนอันจะเป็นประโยชน์ในการทำรายงานประวัติจำเลยและประโยชน์ในการพิสูจน์บุคคลต่อไป หลักฐานดังกล่าวหากเป็นกรณีจำเลย จำเลยอาจนำมาเองหรือได้จากการสืบเสาะ ในกรณีพยาน พนักงานคุมประพฤติจะต้องขอหลักฐานบัตรประจำตัวพยานไว้แล้วนำไปถ่ายเอกสารหรือคัดลอกเก็บไว้ในสำนวนในชุดเดียวกับบันทึกถ้อยคำพยานนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม หากไม่สามารถหาพยานหลักฐานได้ พนักงานคุมประพฤติอาจใช้วิธีส่งหนังสือไปรษณีย์ด่วนที่สุดหรือด่วนอีเอ็มเอสไปขอความร่วมมือตรวจสอบสำเนาทะเบียนบ้านของจำเลยที่ภูมิลำเนา ซึ่งวิธีนี้จะต้องรีบกระทำโดยด่วนหลังจากที่ได้มีการบันทึกถ้อยคำจำเลยเบื้องต้นแล้วปรากฏว่าจำเลยไม่มีหลักฐานทางราชการใด ๆ พนักงานคุมประพฤติจึงควรที่จะสอบถามไว้ตั้งแต่ตอนแรกที่ได้พบกัน ว่าจำเลยมีชื่อและนามสกุลตามสำเนาทะเบียนบ้านว่าอย่างไรและมีชื่ออยู่ในสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่เท่าใด อย่างไรก็ตามหากไม่สามารถหาหลักฐานดังกล่าวได้ ให้บันทึกเหตุผลที่ไม่สามารถหาพยานหลักฐานดังกล่าวไว้ในส่วนของหน้าแรกใน ค.ป.3 ด้วย

3. การรับรองเอกสาร เอกสารต่างๆ ที่พนักงานคุมประพฤติได้รวบรวมไว้จะต้องให้จำเลยหรือพยาน ผู้นำเอกสารมาแสดงลงลายมือชื่อรับรองสำเนาใต้ข้อความว่า “สำเนาถูกต้องและได้รับเอกสารต้นฉบับคืนไปแล้ว” ด้วย พร้อมทั้งลงวันที่ที่รับรอง และกรณีที่พนักงานคุมประพฤติจะต้องถ่ายเอกสารจากสำนวนคดีสืบเสาะส่งให้ศาลประกอบรายงานการสืบเสาะและพินิจ พนักงานคุมประพฤติจะต้องลงลายมือชื่อรับรองเอกสารใต้ข้อความว่า “สำเนาถูกต้อง” โดยลงลายมือชื่อและวันที่ที่รับรองเอกสารนั้น ๆ ด้วย ตามตัวอย่าง คือ

สำเนาถูกต้อง

ลายมือชื่อ

(ชื่อและชื่อสกุลตัวบรรจง)

ตำแหน่ง

วันที่ที่รับรองเอกสาร

อนึ่ง การลงลายมือชื่อรับรองเอกสารในกรณีนี้ พนักงานคุมประพฤติที่บรรจุใหม่และยังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานคุมประพฤติก็อาจลงลายมือชื่อรับรองได้ เพราะเป็นการรับรองในฐานะที่เป็นข้าราชการไม่ใช่ในฐานะพนักงานคุมประพฤติ

สำหรับเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลทางทะเบียนราษฎร เช่น ทะเบียนบ้าน ใบมรณบัตร เป็นต้น ถือว่าเป็นเอกสารราชการซึ่งตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 4, มาตรา 8 (1) และคำสั่งสำนักทะเบียนกลางที่ 4/2540 ลงทะเบียนที่ 7 พฤศจิกายน 2540 ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ลงนามรับรองรายการทะเบียนราษฎรที่ตรวจสอบและคัดจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรเฉพาะบุคคลที่ระบุไว้เท่านั้นซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจให้ลงนามรับรองเอกสารนั้นได้

การที่ศูนย์ข้อมูล กรมคุมประพฤติ ได้รับอนุมัติจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยตามหนังสือกรมการปกครองที่ ยธ 0322/13787 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2535 เรื่อง การเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนประวัติประชาชนกับสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้ตรวจสอบประวัติพื้นฐานของจำเลยและผู้ถูกคุมความประพฤติที่เข้ามาสู่กระบวนการคุมประพฤติ โดยจะใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านคดีของพนักงานคุมประพฤติอันเป็นข้อมูลพื้นฐานเสนอให้ศาลทราบในการพิจารณาคดีและใช้ตามขอบเขตที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น

ดังนั้น ในการปฏิบัติงานด้านคดี พนักงานคุมประพฤติสามารถนำข้อมูลทางทะเบียนราษฎรตามข้อตกลงมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเสนอให้ศาลทราบในการพิจารณาคดีได้ แต่พนักงานคุมประพฤติไม่มีอำนาจลงนามรับรองเอกสารนั้น ๆ ได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ ส่วนกรณีที่พนักงานคุมประพฤติได้นำหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารประกอบรายงานเสนอต่อศาลและศาลปฏิเสธหลักฐานดังกล่าว ให้พนักงานคุมประพฤติติดต่อขอตรวจสอบและคัดจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรับรองเอกสารตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ในภายหลัง โดยในส่วนกลางให้ติดต่อไปยังหน่วยบริการข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน วังไชยา ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร หรือที่ทำการเขตทุกเขต และในส่วนภูมิภาคให้ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด และติดต่อยื่นหนังสือได้ที่จ่าจังหวัดที่ทำการปกครองจังหวัด

4. การเก็บเอกสารและพยานหลักฐานต่าง ๆ หลังจากที่ได้มีการส่งรายงานต่อศาลแล้วพนักงานคุมประพฤติจะต้องกรอกแบบเก็บข้อมูลสถิติตามความเป็นจริงแล้วเก็บเข้าสำนวนไว้ ส่วนร่างรายงานนั้นก็ให้เก็บไว้ในสำนวนเช่นกัน แต่เอกสารบางอย่างที่เป็นลักษณะบันทึกส่วนตัว เพื่อเตือนความจำของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนเท่านั้น ไม่ใช่บันทึกการสืบเสาะ ไม่ควรเก็บไว้ในสำนวนและไม่ควรเก็บเอกสารฟุ่มเฟือย ซ้ำซ้อน

5. การจัดเรียงเอกสาร หลังจากที่ได้มีการสืบเสาะเสร็จเรียบร้อยแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะต้องเรียงเอกสารให้เป็นระเบียบตามหมวดหมู่ ตามสารบัญสำนวนคดีสืบเสาะและพินิจ (ค.ป.2)

6. การเขียนสารบัญ หลังจากที่ได้เรียงเอกสารเสร็จแล้ว จะต้องเขียนสารบัญให้ชัดเจนตามหมวดหมู่เอกสารที่เรียงไว้ในสำนวน และโดยปกติจะต้องนับเอกสารเป็นจำนวนหน้าไม่ใช่แผ่น หากเขียนสารบัญถูกต้องชัดเจนและครบถ้วน จะช่วยให้หาเอกสารได้สะดวกและเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบสำนวนในภายหลัง

คำแนะนำพนักงานคุมประพฤติไปศาล

ตามปกติพนักงานคุมประพฤติไม่ต้องไปศาล เนื่องจากศาลมีอำนาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติได้โดยไม่ต้องมีบุคคลประกอบ อย่างไรก็ตามศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติไปศาลในกรณีต่อไปนี้

1. เพื่อสอบถามในกรณีที่ศาลเห็นเป็นการสมควรเมื่อได้รับรายงานสืบเสาะของพนักงานคุมประพฤติแล้ว ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 11

2. เพื่อให้พนักงานคุมประพฤตินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานสืบเสาะกรณีจำเลยคัดค้านรายงานสืบเสาะ (พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 13)

3. เพื่อให้พนักงานคุมประพฤตินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานผิดเงื่อนไข หรือรายงานพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไปในกรณีผู้ถูกคุมความประพฤติคัดค้านรายงานดังกล่าว (พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 15)

4. เพื่อสอบถามหรือให้การประกอบการพิจารณาตามคำขอหรือคำแถลงที่ยื่นขอตามมาตรา 56 วรรคสาม หรือมาตรา 57 แห่งประมวลกฎหมายอาญา (พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 16)

บทบาทของพนักงานคุมประพฤติในศาล

พนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 มาตรา 10 พนักงานคุมประพฤติจึงไปศาลในฐานะเจ้าพนักงาน และตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 13, 15 ให้สิทธิพนักงานคุมประพฤตินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นได้เองในกรณีจำเลยคัดค้านรายงานสืบเสาะหรือคัดค้านรายงานการคุมความประพฤติและมาตรา 18 ให้นำวิธีพิจารณาความอาญามาใช้ได้ ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงมีหน้าที่ในการเบิกความด้วยการซักถามพยานของตนเอง ซักค้านพยานจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติและถามติง

สำหรับกรณีศาลมีหมายเรียกพนักงานคุมประพฤติเพื่อสอบถามกรณีสืบเสาะตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 11 วรรคสอง และสอบถามหรือให้การในกรณีมีคำขอหรือคำแถลงของผู้กระทำผิด ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้กระทำผิดได้เปลี่ยนแปลงไป หรือกรณีไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา 16 นั้น พนักงานคุมประพฤติไปศาลเพื่อตอบข้อซักถามของศาลในฐานะเจ้าพนักงานผู้รู้ข้อเท็จจริง เพื่อศาลจะได้ใช้ดุลยพินิจสั่งตามคำขอหรือคำแถลงนั้นต่อไป

การเตรียมความพร้อมก่อนไปศาล

การเตรียมความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญมาก เมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับหมายเรียก ให้พนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบจดบันทึก วัน เวลานัดเพื่อช่วยจำและพิจารณาหมายเรียกนั้น ว่าระบุให้ไปศาลด้วยเหตุผลใด ทั้งนี้เพื่อพนักงานคุมประพฤติจะได้เตรียมความพร้อมได้ถูกต้อง

กรณีศาลเรียกเพื่อสอบถาม หรือให้การประกอบรายงาน พนักงานคุมประพฤติจะต้องศึกษาตัวรายงานฉบับที่เสนอไปศาลให้เข้าใจความเป็นมาและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายต่อจำเลย หรือผู้ถูกคุมความประพฤติ พนักงานคุมประพฤติจะต้องตรวจสอบหลักฐานในสำนวนว่ามีอยู่ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากหลักฐานยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ พนักงานคุมประพฤติจะต้องรีบดำเนินการให้เรียบร้อย ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติสามารถตอบข้อซักถามของศาลได้อย่างถูกต้อง โดยมีหลักฐานอ้างอิง

กรณีศาลให้นำพยานหลักฐานเข้าสืบเนื่องจากผู้ถูกคุมความประพฤติคัดค้านรายงานที่เป็นผลร้าย การเตรียมตัวยิ่งมีความสำคัญ พนักงานคุมประพฤติจะต้องศึกษาเรื่องที่ถูกคัดค้านนั้นให้รอบคอบ และกำหนดเป็นประเด็นเพื่อจัดเตรียมพยานหลักฐาน เช่น พยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุที่จำเป็นต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

เมื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมมูลแล้วควรนัดพยานบุคคลต่าง ๆ มาพูดคุยซักถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงก่อนวันนำพยานเข้าสืบ พยานบุคคลที่ดีจะต้องเป็นผู้เกี่ยวข้อง รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องนั้น สามารถเข้าใจคำถามและตอบคำถามให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ควรเป็นพยานคนกลาง คือ ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในคดีนั้น

ส่วนพยานเอกสารนั้น โดยปกติศาลจะรับฟังเฉพาะต้นฉบับ เอกสารที่เป็นของทางราชการจะต้องออกหรือรับรองโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย การยื่นพยานเอกสารต่อศาลต้องมีพยานบุคคลเบิกความรับรองหรือเบิกความถึงเอกสารดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติเมื่อคู่ความทุกฝ่ายรับกันอยู่แล้ว และแถลงรับในข้อเท็จจริงนั้นต่อหน้าศาลขอส่งเอกสารนั้นเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ประสงค์จะสืบพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องประกอบ ย่อมทำได้

การเตรียมตัวก่อนศาลนั่งพิจารณา

กรณีศาลเรียกพนักงานคุมประพฤติเพื่อสอบถามหรือเพื่อให้การประกอบรายงาน ให้พนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบแต่งกายให้เรียบร้อยและนำสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องไปศาลพร้อมหมายเรียก เมื่อพนักงานคุมประพฤติไปถึงศาลให้ตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ว่าคดีที่ศาลนัดใช้ห้องพิจารณาใด เมื่อไปถึงห้องพิจารณานั้นแล้วให้แจ้งแก่เจ้าหน้าที่บัลลังก์ว่า พนักงานคุมประพฤติมาแล้ว

ในทางปฏิบัติทั่วไป กรณีที่ศาลหมายเรียกเพื่อสอบถามหรือให้การประกอบรายงานนั้นศาลมักให้พนักงานคุมประพฤติเข้าพบในห้องทำงานของผู้พิพากษามากกว่าสอบถามในห้องพิจารณาคดี

สำหรับกรณีศาลเรียกพนักงานคุมประพฤติไปศาลเพื่อให้นำพยานเข้าสืบ เมื่อมีข้อคัดค้านรายงาน พนักงานคุมประพฤติควรนัดพยานไปศาลก่อนเวลานัด เพื่อซักซ้อมพยานอีกครั้ง

กรณีพยานไม่เคยมาเป็นพยาน ควรให้พยานทุกคนเข้ามาในห้องพิจารณาคดีเพื่อให้เห็นบรรยากาศ บอกตำแหน่งที่ยืนของพยานให้ทราบ แจ้งให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติตนของพยานในห้องพิจารณา เช่น ห้ามนั่งไขว่ห้าง ห้ามอ่านหนังสือพิมพ์ ไม่สวมรองเท้าแตะเข้าห้องพิจารณา ไม่นั่งคุยกันในห้องพิจารณา ห้ามสูบบุหรี่ ไม่พับแขนเสื้อ เอาเสื้อใส่ในกางเกง เวลาเบิกความหรือศาลถามให้พยานตอบด้วยเสียงชัดเจนให้ศาลได้ยิน อย่ายืนกอดอก และให้หันหน้าไปทางศาล เป็นต้น พยายามให้พยานเห็นว่าการเบิกความในศาลเป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่มีสิ่งใดน่ากลัว อธิบายให้พยานทราบว่าต้องสาบานตนอย่างไรก่อนเบิกความ ทั้งนี้ควรถามพยานก่อนว่านับถือศาสนาใดเพื่อจะได้เตรียมตัวได้ถูกต้อง

เมื่อศาลออกนั่งพิจารณา

เมื่อศาล (ผู้พิพากษา) เข้ามาในห้องพิจารณา ทุกคนในห้องพิจารณาจะต้องลุกขึ้นยืน เพื่อเคารพศาล เมื่อศาลนั่งบัลลังก์แล้วจึงนั่งลงได้ พนักงานคุมประพฤติจะต้องแจ้งแก่พยานให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติล่วงหน้า

หากในวันนัดมีหลายคดี ควรรอให้ศาลเรียกขานคดีของพนักงานคุมประพฤติเสียก่อน พนักงานคุมประพฤติจึงจะลุกขึ้นแสดงตนต่อศาล ปกติศาลจะแจ้งเรื่องที่จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติจะคัดค้านรายงานที่เป็นผลร้าย เช่น “คดีนี้ศาลได้มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติทำการสืบเสาะและพินิจจำเลยก่อนมีคำพิพากษา ในรายงานของพนักงานคุมประพฤติแจ้งว่า จำเลยมีประวัติกระทำความผิดจนถึงกับถูกลงโทษจำคุกมาก่อน โดยมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษซึ่งศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามรายงานดังกล่าวเป็นผลร้ายแก่จำเลย จึงแจ้งให้จำเลยทราบ ปรากฏว่าจำเลยได้แถลงคัดค้านว่าไม่เคยต้องโทษ ศาลขอให้พนักงานคุมประพฤตินำพยานเข้าสืบก่อน และให้จำเลยนำพยานเข้าสืบหักล้าง เชิญพนักงานคุมประพฤติดำเนินการ” หรือ “คดีนี้ศาลได้มีคำสั่งให้คุมความประพฤติจำเลย โดยวางเงื่อนไขให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 2 เดือนต่อครั้ง และห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกชนิด ต่อมาศาลได้รับรายงานจากพนักงานคุมประพฤติว่าจำเลยยังคงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษเรื่อยมา ถือว่าเป็นกรณีผิดเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลหมายเรียกจำเลย (ผู้ถูกคุมความประพฤติ) จำเลยมาศาลแจ้งว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษแล้ว ขอคัดค้านรายงานดังกล่าว ศาลจึงขอให้พนักงานคุมประพฤตินำพยานหลักฐานเข้าสืบก่อนและให้จำเลยนำพยานหลักฐานเข้าสืบหักล้าง” เป็นต้น

เมื่อศาลอนุญาตให้นำพยานหลักฐานเข้าสืบได้พนักงานคุมประพฤติเรียกพยานบุคคลของตนเข้าประจำที่สำหรับพยาน (คอกพยาน) ข้อสำคัญประการหนึ่งคือ หากในวันนัดนั้น พนักงานคุมประพฤตินำพยานไปมากกว่าหนึ่งปากหรือมีบุคคลอื่นที่อ้างไว้เป็นพยานหรือคาดหมายว่าจะนำมาเป็นพยานเพื่อเบิกความในนัดต่อไปอยู่ในพิจารณานั้นด้วยแล้ว ต้องจัดให้พยานนั้น ๆ ออกจากห้องพิจารณาไปก่อน เพราะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 114 บัญญัติ “...ห้ามไม่ให้พยานเบิกความต่อหน้าพยานอื่นที่จะเบิกความภายหลัง” มิฉะนั้นพยานปากนั้นอาจถูกคัดค้านได้

เมื่อพยานเข้ายืนในคอกพยานแล้ว ปกติเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์จะนำพยานสาบานตนก่อนเบิกความต่อศาลทุกครั้ง

การซักถามพยาน

เมื่อศาลสอบถามชื่อ ที่อยู่ ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของพยานแล้วเสร็จ ศาลอาจเป็นผู้ถามพยานในข้อเท็จจริงต่าง ๆ ก่อน และอาจช่วยซักถามพยานแทนพนักงานคุมประพฤติต่อไป อย่างไรก็ตามศาลจะให้สิทธิพนักงานคุมประพฤติดำเนินการ พนักงานคุมประพฤติต้องเริ่มต้นซักถามพยานของตน การซักถามของตนเองนั้นหากเป็นพยานที่นำมาด้วยตนเอง (พยานนำ) การซักถามก็ไม่ยุ่งยากอะไรเพราะได้เตรียมซักซ้อมพยานมาแล้ว

หลักประการแรก พนักงานคุมประพฤติต้องถามพยานของตนเป็นไปตามลำดับเหตุการณ์การซักถามพยานของตนเองนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 118 บัญญัติห้ามมิให้ใช้คำถามนำ เว้นแต่อีกฝ่ายหนึ่งยินยอม หรือได้รับอนุญาตจากศาล ดังนั้นการถามพยานของฝ่ายตนเองพนักงานคุมประพฤติจะใช้คำถามนำไม่ได้

คำถามนำ คือ คำถามที่มีคำตอบอยู่ในตัว เช่น “พยานเห็นจำเลยกำลังเสพเฮโรอีนใช่หรือไม่” “พยานเป็นผู้พิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยนี้ใช่หรือไม่” “พยานเป็นผู้เก็บปัสสาวะของจำเลยนี้ใช่หรือไม่” คำตอบของคำถามเหล่านี้ก็คือ “ใช่ กับ “ไม่ใช่” ถือว่าเป็นคำถามนำ ห้ามใช้ซักถามพยาน

แต่คำถามนำอาจใช้ในการซักถามได้เหมือนกัน กล่าวคือในทางปฏิบัติศาลมักไม่ว่า กรณีพนักงานคุมประพฤติถามพยานของตนเพื่อรับรองเอกสารต่าง ๆ เช่นถามว่า “เอกสารแสดงผลการตรวจปัสสาวะที่เบิกความถึงนั้นเห็นอีกครั้งจำได้หรือไม่” หรือ “เอกสารที่เบิกความถึงนั้น ดูให้ดีนี่ใช่หรือไม่” เมื่อพยานตอบ “ใช่” (ให้พยานดูเอกสารแล้วส่งให้แก่ศาล)

หลักประการที่สอง คือ การซักถามต้องคำนึงถึงประเด็นแห่งข้อคัดค้านหรือประเด็นข้อพิพาท ซึ่งเกิดจากการชี้สองสถาน สิ่งเหล่านี้ต้องอยู่ในสมองของพนักงานคุมประพฤติอยู่ตลอดเวลา เพราะโดยหลักกฎหมายศาลต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นข้อพิพาท

การถามพยานประเภทผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความรู้เฉพาะหรือผู้มีหน้าที่เฉพาะนั้น ควรใช้วิธีถามพยานแบบผู้ไม่รู้ กล่าวคือ ถามแบบเรียงตามลำดับขั้นตอนตามระบบงานที่พยานเกี่ยวข้อง โดยประสงค์จะรู้ขั้นตอนนั้น ๆ อาทิ เช่น ในกรณีที่จำเลยคัดค้านประวัติการกระทำความผิด พยานเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ การถามควรถามถึงการอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ของพยาน อายุการทำงานในแผนกนั้นของพยาน ขั้นตอนการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือ ไปจนถึงการยืนยันการพบประวัติการกระทำความผิดครั้งก่อนว่าเป็นคน ๆ เดียวกับจำเลยในคดีนี้ โดยอาศัยหลักการอย่างไร เป็นต้น

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การซักถามพยานควรให้พยานตอนจบสิ้นกระแสความ และต้องเว้นจังหวะให้ศาลได้บันทึกใหม่หรือจดได้ทัน โดยหันไปหาศาล เมื่อศาลบันทึกเทปเสร็จ จึงซักถามต่อไป และตั้งใจฟังว่าศาลบันทึกว่าอย่างไรครบถ้วนหรือไม่ และหากพยานตอบคำถามไม่ชัดเจนพอ ควรถามต่อให้ชัดเจน หรือบางครั้งต้องถามติดต่อกัน 2-3 ประโยค จึงจะได้ความครบถ้วน พนักงานคุมประพฤติ จึงควรทวนคำตอบของพยานโดยรวบเป็นประโยคเดียว เมื่อสังเกตว่าศาลไม่บันทึกตรงไหนซึ่งอาจทำให้เสียเปรียบ พนักงานคุมประพฤติต้องแก้ไขในการถามค้านหรือถามติง ถ้าพยานตอบเป็นประโยชน์แก่รูปคดี

แต่ศาลฟังไม่ได้ยินหรือบันทึกไม่ครบถ้วน ก็ควรถามพยานอีกครั้งหรือเรียนแก่ศาลด้วยวาจาก็สามารถทำได้ บางครั้งศาลไม่ยอมบันทึกเพราะเห็นว่าเป็นการถามนอกประเด็น พนักงานคุมประพฤติควรชี้แจงก่อน เมื่อศาลยืนยันไม่บันทึกเด็ดขาด พนักงานคุมประพฤติก็ควรแถลงคัดค้านติดสำนวนไว้แต่ควรกระทำโดยสุภาพเรียบร้อย

การถามค้าน

เมื่อพนักงานคุมประพฤติหรือทนายอีกฝ่ายนำพยานของตนเข้าสืบซักถามพยานของตนเสร็จแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งชอบที่จะถามค้านพยานนั้นได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 117 วรรค 2

การถามค้านนั้น พนักงานคุมประพฤติหรือคู่ความที่จะถามค้านมีสิทธิถามพยานโดยใช้คำถามใด ๆ ได้ทั้งสิ้นแต่ต้องอยู่ในประเด็นแห่งคดี (ข้อคัดค้าน) และไม่ใช่คำถามที่ทำให้พยานหรืออีกฝ่ายหนึ่งบุคคลภายนอกได้รับโทษทางอาญา หรือเป็นคำถามที่หมิ่นประมาทพยาน เว้นแต่จะเป็นสาระสำคัญที่จะชี้ขาดข้อพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 118 วรรค 2 (1) และ (2) การถามค้านกฎหมายไม่บังคับว่าห้ามใช้คำถามนำแต่อย่างใด จึงถามนำได้ พนักงานคุมประพฤติควรใช้คำถามให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

กรณีที่ศาลจะรับฟังพยานประกอบรายงานของพนักงานคุมประพฤติหรือไม่ อยู่ที่พยานหลักฐาน การถามค้านเป็นการทำลายน้ำหนักคำเบิกความของพยานอีกฝ่ายหนึ่งเป็นจุดประสงค์หลักทำให้คำเบิกความของพยานบุคคลปากนั้นรับฟังไม่ได้ ไม่น่าเชื่อถือ หรือมีข้อสงสัยและคำถามที่ใช้ได้ดีในการถามค้าน หรือคำถามนำ

การถามติง

หลังจากทนายความหรือพนักงานคุมประพฤติถามค้านพยานของอีกฝ่ายเสร็จแล้ว ผู้อ้างพยานปากนั้นเห็นว่า มีข้อเท็จจริงที่พยานของตนเบิกความในการถามค้านผิดพลาดไปหรือไม่กระจ่างชัดเป็นเหตุให้เสียหายแก่ฝ่ายตนได้ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 118 ห้ามมิให้ใช้คำถามนำและห้ามมิให้ใช้คำถามอื่นใด นอกจากคำถามที่เกี่ยวกับคำพยานเบิกความตอบคำถามค้าน ดังนั้นการถามติงจึงใช้คำถามนำไม่ได้ นอกจากคู่ความอีกฝ่าย ยินยอมหรือศาลอนุญาตเท่านั้น คำถามติงจะถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมไม่ได้ นอกจากแก้คำถามของพยานที่ได้ตอบคำถามไป โดยอ้างให้พยานตอบเหตุผลที่ตอบคำถามเช่นนั้นเป็นเพราะอะไร เป็นต้น หรือนอกจากเหตุผลที่ตอบไปในการถามค้านแล้ว ยังมีเหตุผลประกอบอื่นอีก

การถามติง นับว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการถามค้าน เพราะการถามติงเป็นการถามพยานของตนเอง ตอบคำถามค้านไปทำให้ฝ่ายตนเสียเปรียบ ทางแก้ไขคือ การย้อนคำถามที่พยานตอบคำถามค้านไปก่อนเพื่อเตือนพยาน อาทิเช่น เหตุที่พยานตอบทนายจำเลยว่า “ผลการตรวจปัสสาวะของจำเลยเป็นบวกหรือเป็น Positive ไม่ยืนยันว่าจำเลยเสพเฮโรอีนนั้น อยากทราบว่าผลบวกแสดงว่าพบสารชนิดใด สารชนิดนั้นเกิดขึ้นเองในร่างกายได้หรือไม่

การถามติง ไม่จำเป็นต้องถามทุกครั้ง ถ้าเห็นว่ายิ่งถามยิ่งเสียเปรียบหรือเข้าเนื้อ ควรนำพยานอื่นนำสืบหักล้างอีกครั้งถ้ามีโอกาสในภายหลัง การถามติงก็ต้องอาศัยหลักในการตั้งคำถาม เช่นเดียวกับการถามค้าน คือต้องนึกถึงประเด็นแห่งคดีเป็นสำคัญ การจะถามติงได้ง่ายขึ้นอยู่ที่การเตรียมคดีมาอย่างดี ศึกษาข้อเท็จจริงจากตัวพยานมากที่สุด

อย่างไรก็ตามลักษณะของการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติต้องอาศัยพยานหลักฐานเป็นเกณฑ์ในการเสนอรายงานทุกประเภทอยู่แล้ว อีกทั้งพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้รู้ข้อเท็จจริงมาด้วยตนเอง ย่อมไม่เกินวิสัยที่จะนำพยานหลักฐานเข้าพิสูจน์ในชั้นศาล และปกติจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติมักไม่โต้แย้ง

การที่พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม ตลอดมาจนเป็นที่ประจักษ์แก่ทุกฝ่าย ย่อมเป็นที่เชื่อถือในหมู่ประชาชน การคัดค้านจึงแทบไม่เกิดขึ้น ดังนั้นพนักงานคุมประพฤติจึงต้องสืบสานสิ่งที่มีค่าสำหรับสังคมของเราสืบไป

คดีสืบเสาะและพินิจที่สามารถจะนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ได้

เนื่องจากเป็นระยะเวลาแรกเริ่มของการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจ และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาข้อขัดข้องที่อาจเกิดจากลักษณะเฉพาะของความผิด ตลอดปัจจัยกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม จึงกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในคดีสืบเสาะและพินิจที่มีลักษณะดังนี้

1. เป็นคดีที่มีผู้เสียหายเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และสามารถติดตามผู้เสียหายได้
2. เป็นคดีที่มีฐานความผิดตามที่กำหนดดังนี้

ลักษณะความผิด	มาตรา	ต่อแผ่นดิน/ต่อส่วนตัว	หมายเหตุ
ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ	มาตรา 283 ทวิ วรรคแรกและวรรค3 เฉพาะกรณีกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี	ต่อส่วนตัว	ยอมความได้
ลักษณะ10 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	**หมวด 1** ความผิดต่อชีวิต มาตรา 291, 293, 294	ต่อแผ่นดิน	
	หมวด 2 ความผิดต่อร่างกาย มาตรา 295,296,297,298,299,300	ต่อแผ่นดิน	
ลักษณะ11 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	**หมวด 1** ความผิดต่อเสรีภาพ มาตรา 309 วรรคแรก,309 วรรคสอง,310 วรรคแรก,310 วรรคสอง, 310 ทวิ, 311 วรรคแรก , 311 วรรคสอง เฉพาะที่กระทำให้บุคคลได้รับอันตรายสาหัส , 312 ตรีวรรคแรก	ต่อแผ่นดินบางมาตราเป็นความผิดต่อส่วนตัว	เฉพาะมาตรา 309 วรรคแรก, มาตรา 310 วรรคแรก และมาตรา 311 วรรคแรก เป็นความผิดอันยอมความได้
	หมวด 2 ความผิดฐานเปิดเผยความลับ มาตรา 322,323,324	ต่อส่วนตัว	ยอมความได้
	หมวด 3 ความผิดฐานหมิ่นประมาท มาตรา 326,327,328	ต่อส่วนตัว	ยอมความได้

ลักษณะความผิด	มาตรา	ต่อแผ่นดิน/ต่อส่วนตัว	หมายเหตุ
ลักษณะ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	**หมวด 1** ความผิดฐานลักทรัพย์ มาตรา 334,335,335 ทวิ ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ มาตรา 336,336 ทวิ	ต่อแผ่นดิน	หากผู้กระทำผิดเป็นบุพการี กระทำต่อผู้สืบสันดาน ผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการี หรือพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน กระทำต่อกันเป็นความผิดอันยอมความได้ ตามปอ. มาตรา 71 ยกเว้น มาตรา 336 ทวิ
	หมวด 2 ความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ มาตรา 337 ความผิดฐานรีดเอาทรัพย์ มาตรา 338 ความผิดฐานชิงทรัพย์ มาตรา 339,339 ทวิ ความผิดฐานปล้นทรัพย์ มาตรา 340,340 ทวิ และ 340 ตรี	ต่อแผ่นดิน	
	หมวด 3 ความผิดฐานฉ้อโกง มาตรา 341,342,343,344,345,346,347 **หมวด 4** ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ มาตรา 349,350 **หมวด 5** ความผิดฐานยักยอก มาตรา 352,**<u>353</u>**,354,355 **หมวด 6** ความผิดฐานรับของโจร มาตรา 357 **หมวด 7** ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ มาตรา 358,359 และ **<u>360</u>** **หมวด 8** ความผิดฐานบุกรุก มาตรา 362,363,364,**<u>365</u>**	หมวด 3-8 เป็นความผิดต่อส่วนตัวทั้งหมด ยกเว้น มาตรา 353,360,365 เป็นความผิดต่อแผ่นดิน	ยอมความได้ ยกเว้น มาตรา 353,360 ซึ่งเป็นความผิดต่อแผ่นดิน แต่ถ้าผู้กระทำผิดเป็นบุพการีกระทำต่อผู้สืบสันดาน ผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการี หรือพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน กระทำต่อกันเป็นความผิดยอมความได้ ตามปอ.มาตรา171
ภาค 3 ลหุโทษ	มาตรา 390,391,392,393,397,398 เฉพาะความผิดที่มีผู้เสียหาย	ต่อแผ่นดิน	

บรรณานุกรม

หนังสือ

กนกพรรณ กัลยาณสุต. **สิทธิของเหยื่อ, การบริการและการชดใช้ความเสียหาย (Victim righs, Services and compensation).** ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

กรมคุมประพฤติ. **ความรู้ประกอบการปฏิบัติงานตรวจพิสูจน์และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545.** เอกสารหมายเลข 4/2546.

กรมคุมประพฤติ. **คู่มือการจำแนกผู้กระทำผิดในงานคุมประพฤติ (Handbook of Offenders Classification in Probation Service).** เอกสารหมายเลข 9/2549.

กรมคุมประพฤติ. **คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจสำหรับพนักงานคุมประพฤติ** , 2547.

กรมคุมประพฤติ. **คู่มือการปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจ (ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2544)**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ , 2544.

กรมคุมประพฤติ. **คู่มือการปฏิบัติงานคุมประพฤติ.** กรุงเทพมหานคร : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2537.

กรมคุมประพฤติ. **แนวทางการเบิกจ่ายในการดำเนินการสำหรับผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ**. (อัดสำเนา).

กรมคุมประพฤติ. **มาตรฐานแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติงานของกรมคุมประพฤติ**. ม.ป.ป.

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ , ชาติ ชัยเดชสุริยะ และณัฐวสา ฉัตรไพฑูรย์. **มาตรฐานองค์การสหประชาชาติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (United Nation Standards on Criminal Justice)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา , ม.ป.ป.

เข็มชัย ชุติวงศ์. **คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2538.

คณิต ณ นคร. **กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับพิเศษในวาระเกษียณอายุราชการ**). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม,2540.

งานสถิติประเมินผล และวางแผน และคณะทำงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานคุมประพฤติกลาง สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม. **การคุมประพฤติผู้ใหญ่ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทศรีสมบัตรการพิมพ์ จำกัด, 2527.

ชาย เสวิกุล. **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา.** ม.ป.ท., 2517 .(อัดสำเนา).

นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. **ทฤษฎีและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

พิพัฒน์ จักรางกูร. **คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.** ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ม.ป.ป.

เริงธรรม ลัดพลี. **คำอธิบายกฎหมายพยานหลักฐาน.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2540.

วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

สุพิศ ประณีตพลกรัง. **หลักการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. ม.ป.ท., 2533.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

www.chidthai.ongle_bookllowoo2/coo2_2htm

www.probation.go.th/medicine/pdffile/data_medicine.pdf